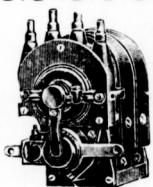

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgönyelm:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

**AUTOMOBIL- FELSZERELESEK és
KELLEKEKBEN.**

„Erbengyújtó” elektromagneses gyújtók.

„Antiderapant „Houben” „Engiebert” Pneu.

Arjegyzék ingyen!

**Tennis-raket javító,
tennis-pálya készítő
és felszerelő.**

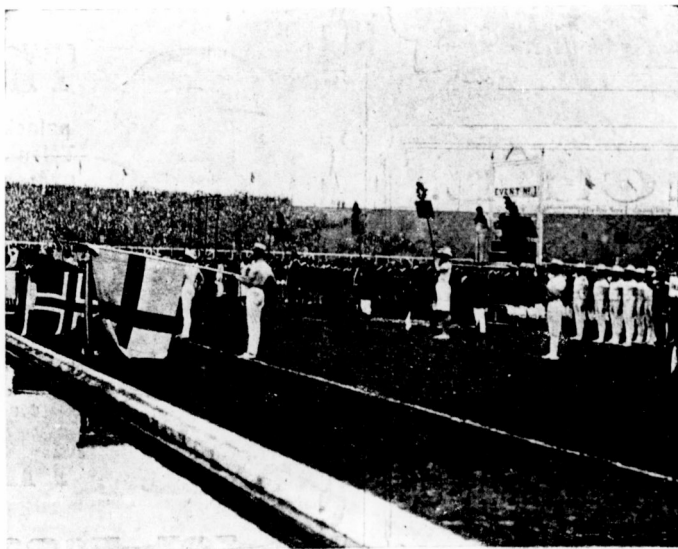
Macher Rezső

**lawn-tennis, sport-
üzlete**

BUDAPEST

**IV., Koronaherceg-utca 3.
(Az udvarban.)**

Bátorkodom még szives
fig elmét felhívni a
most sajtó alatt levő
árjegyzékemre. A világ-
hírű J. & S. Scheffield
raketek egyedüli rak-
tára Magyarország rő-
szére.

Tisztelgés az angol király előtt az olimpiád megnyitásakor.
(A magyar csapat közepén.)

**Tusnádfürdői *
Sporttelep.**

Igazgató-tulajdonos

FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.

Megnyílik 1908. június 15-én.

**Vasutállomás, posta,
távirda, telefon.**

Vivás, uszás, evezés,
svéd torna, athletika,
lawn-tennis, cellővé-
szet, galamblovészet,
vadászat, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, tobog-
gán, skeleton stb.

Étterem, kávéház, szállodák
minden kényelem.

Légtüfűdők, napfűdők.

Országos és nemzetközi versenvek.

Hőlgyszalon, játéktérnek.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító
műhely. Precíziós munka, szolid árak. Mo-
dern garage. Automobil-anyag, pneumatik-
olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilmek jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellel. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Siazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavítások elsőrangú szakmunkás által. Versenylabdák. Siazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinnet, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játé- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sport-cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívóeszközök. Izomerősítők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

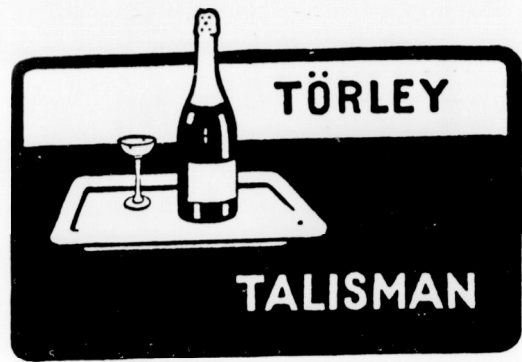
BUDAPEST, IV., Kristóf-ér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

== Alapított 1861-ben. ==

TÖRLEY

TALISMAN

SIMON PÁL PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS UTCA 1.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-44.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch
cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.

(Róza-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkákat, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindennemű butorok festését és érczését a leggyorsabb kivitelű a legfinomabb kivitelig.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ

BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izléau butorokat, fantasztikus díszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPCÉLT- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, felső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

NEMZETI SPORT

és a MAGYAR VIZI SPORT MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1908-ban Fodor Karoly műgyetemi vívómester alapította. A Magyar Víz Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona.
FÉL " 10 " "
NEGYED " 5 " "

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarépenztári befizetéssel lappal eszközölhetők. — Postatakarépenztári chequeszámia 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ
leptetődos

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZ.

Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Hirdeési képviselőnk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Ágyútűz egy maszülöttre.

Szerencsére eljutottunk odáig, hogy a sajtó heteken át foglalkozik a londoni olimpiád magyar vonatkozásaival. Persze részben olyan „adtál uram esőt, de nincs köszönet benne” módra. A sok jó szándék mellett akad nem egy selejtes is. Előbb kifogásolják a rendezést, aztán kikelnek a pazarlás ellen; — természetesen szová teszik azt is, hogy nem esett minden koronára legalább három bajnokság; most meg aztán fölteszi a kalapot egy heti lap, amelyik nem először szerencsétlenni a sportot kritikájával. Ad valami költött japán szájába egy hosszú lére eresztett megrovást, aminek a vége az, hogy a tudásunkkal nem henegeünk odakint; arra nincs pénz, hogy a szellemi erőinket idegeneknek bemutassuk, hanem bezzeg a nyers erőt fitogtatni, arra egész vagyon telik az állam üres zsebéből.

Tisztelt „Hét”! Ne feledjék szerkesztőségi muzeumunkban közszemlére kitenni azt az itatós papirost, amire az önök japánja elraktározta a keserves magyar adófillérek fölött ontott könyűit. És legokosabb lesz, ha fonográfba veszik az adta japánja dörgedelmes förmédvényeit, amint az átkos magyar kormányt csempüli. A lemezt sokszorosítsák és küldjék szét az ország valamennyi választójának, hadd lássa ez a fránya nemzet, miféle kigyókat melenget, sőt megtesz minisztereknek.

Mert a fő, — tisztelt „Hét”, hogy alkalmatlankodjunk a kellemtelen kormányunk. Az nem jön számításba, hogy az ügy mit veszít a minden áron való akadékoskodással; azt se nézzük, hogy az öklömnyi magyar sport, ez a ma született csecsemő mit szenved, mikor a politika választóvisező fűdjében mosdatják és ide-oda tépik egymás kezéből, — ez a háberu! — csak hadd vesszen a kormány.

Amint tetszik látni, egy percig se fordult meg az eszemben, hogy keressen a cikk okát. Oh, a mi írónk, akár igazi tehetség, akár rokonság révén nevelik ezt a szalonfalú nációt, — tudják, hogy mit jelent a sport egy nemzetnek. Az író profétikus lelkiülettel van megáldva; ha ő maga soha ki nem mozdul is a füstös szerkesztőségéből (majd azt irtam kávéházából) nem hogy külföldre, de még a sporthelyekre sem, — megvan a talentuma, hogy ép érzékkel szemléli a testnevelés ügyét. Tudja, hogy a nagy nemzeteknél milyen támaszkodó a sport; tudja, hogy a legszámottevőbb alakok kerülnek ki a sporttűzők soraiból; látja, hogy az ő petyhüdt inaihoz mérve miféle felsőbb generáció a mi testünk. Tehetetlen irigységében egy-egy lenézi ugyan az ép testüket és sorvadtt agyuaknak nevezi, — de a legtöbbje tudja, hogy ez csak mesebeszéd. Nem a sport iránti elfogultság az, ami

az e fajta cikkeik írására készíti a tisztelt író urakat, hanem egyes-egyedül a jól megfontolt, szívből átérzett gyűlölet a politika berkeiben uralkodó planéták iránt. Csak a szándékuk rossz, — de egyébként az eszük helyén van.

Ezzel be is fejeztem volna a mondani valómat, tekintettel arra, hogy a mi célunk a sport, nem a politika. Itt azonban az olvasóközönség, amelyik kényelemből sokszor a lapja eszejárása szerint igazodik. Ezeknek a kényelmes olvasóknak az okulására elmondom, hogy nekem is van egy japán barátom, mert a korral haladó író ma már házi japánt nem nélkülözhet. A derék Kozumakival ott ismerkedtem meg a harctéren, ahol a „Hét” cikkének jeles szerzője mint haditudósító fogozta az események szálait. A napokban találkoztam vele Budapesten egész váratlanul. Engedtesse meg nekem is, hogy a köztünk lefolyt párbeszédet közreadjam.

Tehát:

Én: Szervusz Kozumaki, mit csinálsz nálunk?

Kozumaki: Hálafelelőre helyezek el a japán sajtó nevében a magyar újságírók egyesületénél a nekünk nyújtott ingyen reklámokért. Elvégre az érdemeket jutalmazni kell.

Én: Jól teszed, emberséges Kozumaki. Mondhatom, a magyar sajtó a burháború óta annyira nem dadált még nációt, mint titeket. A burokat később veszni hagyta, de a japán népet állandóan fölcsinzen fogja tartani.

Kozumaki (karját bizalmasan az enyémbe fűzve): Öszintén szólva, a hálafelelőre mellett még egy kérelmet is kell átadnom a sajtó vezérébereknek. A kérelem úgy szól, hogy csak akkor legyenek szívesek az íróitok velünk foglalkozni, ha nekünk kellemes témák mellett harcolnak. Sajnos, — az utóbbi időben gang und gebe lett minden kétes ügynél bennünket előhúrcolni. Erre mi igen kényesek vagyunk. Tudod, a sárka faj nem pirul; az ő pirulása sápadás. És amióta a magyar sajtó folyvást küzdő társnak alkalmaz minket minden belkérdezésbe, — azóta a japán szigeteket kóros sápadtság lepi el; félős, hogy végkép neki fehéredünk, ha ez így tart tovább.

Én: Oh, nemes Kozumaki, mennyire irigylek beneteket.

Kozumaki: Mondhatom, hogy reszketve olvassuk már a magyar sajtó japán vonatkozásait. Ránk kennek szépet, rosszat, dicsőséget, gyalázatot, okosat, bolondot. Valóságos vegyes saláta lett a magyar lapokban a japán nép. Van benne a saláta mellett bab, ceet, ugorka, kápri, olajbogyó, szardínia, krumpli. És a tetejét cukorral hintik meg. Ez igazán

nem járja a magyar íróktól, akik százsámra hemzsegnek nálunk folyvást.

En: Igazad van, derék Kozumaki.

Kozumaki: A legújabb stíklje egy rejtve nőszó írótoknak, hogy a sport ellen izgat a mi cégérünk alatt. Nem lennél szíves megmondani, mi okból?

En: Isten ments, hogy az íróink okait kutassam. Bizonyosan az a főfogása.

Kozumaki: Hát én megmondom neked barátom, hogy a japán nép mit gondol a sportról. A négyéves gyerek már edzi magát. Az apja, anyja úgy gyakorolja a kis embert, mintha cirkuszi akrobatát akarna faragni belőle. Az iskolában a testnevelésre éppen annyi gondot fordítunk, mint más tanításra. A felnőttek is sportolnak. Ámbátor sokat kell dolgoznunk, mert a sült galamb Japánban ritkán jár szabadon, mégis ideje marad mindenkinek a népies gyakorlatokra. Épp úgy futunk, ugrunk, birkózunk, fegyverfogásokat gyakorlunk, mint ti európaiak, de sokkal nagyobb arányokban. Vannak rekordjaink is. Gondolom, a te sportújságod hozott képeket és eredményeket tőlünk. Hogy a sportszenvédélyünk régtől való, mutatja az, hogy speciális nemzeti sportot is teremtetünk. A nép egész életrendje az egészséges testedzésen alapul. Azt hiszem, a magyar újságírók nem közölhettek volna diadalmamortól részeg értesítéseket a háborunkról, ha a japán test nem lenne a sporttal acélosítva. Hogy lehet hát bennünket a sport ellen adunk kijátszani?

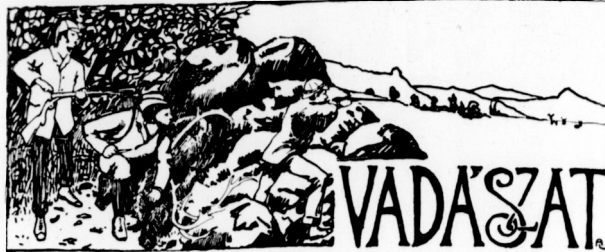
En: Túlságosan sötéten nézed azt a cikket. Ott az van mondva, hogy a magyar kormány jól tenné, ha a tudósainkat is kiküldené a különböző kongresszusokra.

Kozumaki: Kedves barátom, ha nektek van olyan tudóstok, akinek van kedve kongresszusosdit játszani, — az készüljön is rá. Majd mikor lesz neki mondani valója, bizonyosan kap pénzt is az utazásra. A kormányotok állampénzen egy csomó embert küld évről-évre tanulmányutra. Arra se sajnálja a pénzt, hogy tanuljatok. Hát még arra mért sajnálná, hogy tanítsatok. A baj bizonyosan ott rejlik, hogy nincs olyan tudóstok, aki, ha tud valamit mondani, kedve is legyen azt elmondani. Mert ahhoz nyelvtudás, vállalkozási kedv és fáradni tudó szervezet kell. A ti tudósaitok azonban kizárólag agy gimnasztikát végeznek, a testüket megvetik, s a végén, mikorra tudnak valamit, — ellépbajosodnak, álmatlanságban szenvednek és elnehezdednek. Ezt kellene megírni a ti cikkírótoknak. És hátha pláne úgy áll a dolog, hogy a sok tudós csak akkor lenne igazán tudós, ha az agya rugókonyságát a teste fejlesztésével edzené? Én igazában egy tudóstokat se ösmertem az öreg Konkoly-Thegén kívül, aki sporttal is foglalkozott volna. Nem gondolod, hogy az olimpiádra a magyar kormány azért küldi ki a fiaitokat, hogy legyen majd igazi tudósa is az országnak?

En: Felejtet barátom, hogy ami abban a cikkben írva volt, azt egy japán ember mondotta. Légy szíves és ismételd neki ezt a szónoklatot.

Kozumaki: Barátom, én azt a japáni urat nem ismerem. Hogy a derestörvényre meg a többi puffogó bombasztra honnan vette a politikai értesüléseit, azt nem kutatom. Hanem azt sejttem, hogy a sportvonatkozásaiért az *Allgemeine Sportzeitung*-tól húz fizetést. Aki keresi, ott ráakadhat.

D. E.

Rovatvezető: Remetei Kőváry János.

Szeptember hónapja a vadászatban.

A nagy őszi sárgaság ráborul az erdőre, mezőre; nincs már illat, csak a fakó szín, de még ez a „szin“ is olyan, mint a esalóka őszi verőfény, mely ragyog, de nem melegít. Az élet utolsó fellobbanásának halálpírja veri ki magát a természetben, növényzetben. A szállongó őszi szálak, a lengő „bikanyál“ is a mulandóság jele: ezüst szálak a tűnő év üstökében, mely nem sokára le fogja rázni magáról minden díszét — levél-pompáját; avarágyat teregetve alá, a haldokló évszak nyugvóhelyéül. Memento . . . memento — zugják a mind hangosabbá vált őszi szelek is, mitől megberzen a vándormadár tolla s gondolata támad, hogy szálljon messze-messze, ahová a titkos hatalom: az ösztön kergeti s vonzza valami titkos erő, melynek nincs neve, csak sugallata, mit csak a vándormadár ért meg . . . Nem sokára mennek is a *fecskek* hazát cserélni, s meg minden apró nőtás madár a fülemilével együtt, amelyik vándorfajta. A *gerle* is menőben van, a *fürj* is elmegy, legfeljebb hírmondónak marad belőle imitt-amott. A magasabb hegységekben, az *erdei szalonka* huzódása is folyamatba kezd lépni, a lápokon pedig e hóban van a legmozgalmasabb élet, a legfölemegesebb előfordulása a vadnak, most már azonban a „nagy ut“ komoly előkészületei ezek, s a cél-talan kóborlásoknak vége szakadt.

E hóval köszönt be a vadászra az eldorádó korszaka, amennyiben felszabadul a vadászat mindenre. A *nagy vad* „rigyétési“ ideje is most kezdődik s ezzel együtt beállnak a „cserkészet“ szép napjai is; amire azonban az időjáráshoz kepest bizonytalan várakozásra vagyunk rákényszerítve, amennyiben a szokatlanul meleg időjárás hátráltatja, ellenben a korán beálló hűvös napok siettetik a „bögés“ (üzeke-dés) idejét; már pedig magyarul mondva — leíder! — nálunk a szarvas-cserkészlet ideje a szarvas vad ivarzási idejével esik össze. *Dámbikára* és *zergére* folytatólágosak a vadászatok. A *fogoly* az apró vadak közt most a legkeresettebb s ez a hó vadászatának a fő szezonja. *Fürj* és *haris* mellesleg még mindig a vizslászat kedves tárgya. Itt-ott már a *fácánt* is lövik, sőt a határokon található kőszá példányokat löni is kell. A fiatalok röpkessé kezd válni s ott, hol a tuzoknak rendes tartózkodása van: a kukoricásokban s egyéb sűrűs helyeken vizsla előtt is lehetők. Később állandó legelőiken csak hajtással boldogulhatni ellenük. A nyullovás még mindig csinján történjek, mivel még mindig található közöttük hasas példány is. A *vizi vadászat* a változatos és nagy faj-s egyedgazdaság miatt — e hóban nagy élvezetet nyújt. *Sár-*

Angol Sport
és **LAWN TENNIS**
FELSZERELÉSEK

~ NAGY VÁLASZTÉKBAN ~
WESZELY ISTVÁN NÁL
- BUDAPEST, IV. VÁCI UTCA 9. -
ÁRJEGYZÉKET BÉRMENTVE KÜLD.

szalonka és minden más sneffszerű gázló özönével mutatkozik minden nekik való helyen, s a vadászatnak igen kiadós tárgyat képezhetik. A *galambsnéffek* (gyepi csirkek) e hóban a tarlókon is huznak, valamint a *gojzer* is, alkalmas helyen lesből, vagy kocsival kergetve, szórakoztató puskázásokra ad alkalmat. E hóban, a vége felé a nagy szürke *vadlud* is kezd jelentkezni s a tarlókon lesből lőhető. A császármadarak is csapatokba verődnek és vizsla előtt szépen vadászhatók.

Most már nem bujja a vad úgy az árnyas helyeket, mint az előző hónapban; azonban a *fő-, däm- és őzvad*, valamint a *sörtevad* is kezd falkákba, illetve kondákba csoportosulni s csendes pagonyokat keresik fel; az *őzbak* azonban magányosan is kószál, de szintén az elhagyatott helyeknek ad előnyt, honnan csak este és reggel vált ki a szokott „forgóján.” A *nyul* főleg a kukoricásokat bujja, de imitt-amott már tarlón is ugrathatni, de van nyul a krumplik, muharok s más jól fedő sűrűs helyeken is.

A *fogoly* is a kukoricásokban van, de kedveli a burgundiás-, krumpliföldeket és bokros helyeket is. Fogoly vadászatánál az ügyes vadász alkalmat talál a nyulállomány kipuhatolására és annak nagyságának megállapítására és ehhez mérten lesz megállapítva az évi lelövés mennyisége, természetesen rendezett vadászterületen, mivel más helyeken e hónapban már borura-derüre szokták löni a nyulat! A *fürj* inkább veteményes helyeken és herésekben buvik meg, de viszont keresi a kaszálókat és tarlókat is. A *tuzok* nagy perspektívával bíró térségeken legel. A *fácánok*, míg a kukoricások nem töretnek, csakis itt érzik jól magukat. A szárnyas ragadozó szerteköszlása kezdetét vette.

A szörnyes ragadozók fiataljai letelepedési helyet keresnek maguknak, miért is most nagy gondot kell fordítani a bevándorlásiak megakadályozására; a fegyveren kívül a fogóeszközök is alkalmazásba veendők. Az *uhval* is kísérletezhetünk már a szárnyas ragadozók ellen. A héja-kosarakat és oszlopvasakat kiállítjuk s a szárnyas ragadozók alvóhelyeit alkonyatkor szorgalmasan látogassuk.

A *cserkész-utak* hálózata folyton rendben tartandó, s a lövonalak pedig apróra kitzitandók, száraz ágak az utból eltávolítandók. Folytatandó, vagy megkezdendő az erdei szántók téli rozsszal való bevetése, a gallygyűjtés s ennek rakározása.

(Kő.)

A modern vadász urak.

Régen — mondjuk — nagyon régen: a patriarchális élet korszakában a vadászat igazi uri mulatság volt. Nem üzlet, mint most. A gazdag zsákmány a jobbágyágnak és a hajtóknak jutott. A nagy vadászatok, még nagyobb dárídókkal voltak összekötve. Nemesek a vadászok, hanem a hajtók által is várva-várt örömnapok voltak.

Főuraink és királyaink vadászataira még messze idegenből sereglettek ide a meghívott előkelő személyiségek, hogy hazájukba visszatérve, nemesek a híres vadászatainkról, hanem az egész világon általánosan ismert „magyar vendégszeretetünkről” is tanubizonyítást tehesse.

Ez a tradicionális vendégszeretet gyökeret vert az utódokban is és még csak nem is olyan régen — emberöltője sem múlt el — még mindig híres volt a magyar vendégszeretet.

A mai szecessziós világban, ezt a vendégszeretetet már meghílette az enyészetnek valamiféle sorvasztószörny lehellete. A merkantilista vadászat bajnokai irtóznak a vendégségtől, sőt magától a vendégtől is. Ezen irtózatukat legelső sorban a „vadásztársaságok m. sz.” igyekeztek nyilvánosságra hozni. Olyika azonban balzsamos cseppeket is mindjárt felkínál az ejtett sérelemért. A „Rákospalota és Vidéke Vadásztársaság” például: szívesen látja „szegényes területén” a vendégeket is; de fejenként 10, azaz tíz koronát gubéráltat le — azt hiszem az alapítóke javára. No, de hát, ezt még elvégre érteni lehet, mivel tagjai túlnyomórészt tisztviselők lévén, a vendégszeretetre ráutalva nincsenek. Tudják ők jól, hogy: az a vendég, aki egyszer náluk vadászik, az többet úgy sem megy oda, — tehát fizethet is.

A „Garammikolai vadásztársaság” — tagjai túlnyomórészt fővárosi színművész urak — puritán egyszerűséggel, ha-

tározatilag kimondta, hogy: vendég egyáltalában és semmi szín alatt sem hívható meg vadászatra.

Ez már igazán nem igazság! Ha valaki tudja mi a vendégszeretet; akkor a színész uraknak igazán tudni illene még akkor is, ha vadász uraknak (?) csapnak is fel! Hisz' mindenki tudja, hogy Magyarországon a színészet egész multja csupa vendégszereteten alapult.

Nincs az ilyenre semmi mentség, elkorcsosodásnak a jele az egész! Vigasztaló az egészben csak annyi, hogy: hál' Istennek, még a vidéken ez az „ujmódi magyar vendégszeretet” nem annyira honosodott meg, mint a fővárosban. Ámbár, már ott is kezdik, ezt a régi gavallér-sportot üzletileg kezelni, mert . . . ha valakiről kitudódik, hogy: szabad idejében még csak nem is vadászik, bizonyosan a lenézési véleménynek ingó serpenyője nem az illető javára fog lebillenni.

A vadász-vizsla nevelése és idomítása.

Egy régi vadászmondás azt tartja, hogy: *eb a vadász kutya nélkül!* E mondásban nagy igazság rejlik. Minden vadász, aki az apró vad utáni jártában-keltében a vadászat gyönyöreit is élvezni akarta, csakhamar rájött, hogy ennek teljességéhez első sorban is okvetlen egy jó vadászkutya kívántatik. Hangsúlyoznom kell, hogy — jó, mert ha a kutya meg is van és annak a jelzője nem jó, hanem rossz, akkor a vadászat nem mulatság, nem szórakozás, nem sport, hanem valóságos gyötrelme!

Ki ne látott volna már olyan vadászt, akinek a kedves Nerója ne mindig a sarkában okvetlenkedett volna? Ez a Nero a gazda szemefénye, a család kedvence, hogy úgy mondjuk, valósággal a család esze; mindenféle csalafintaságok tudora. A gombostűtől elkezdve egész a karos székig mindenféle tárgyakat bámulatos pontossággal aportíroz, anélkül, hogy erre valaki által biztattatnék. Leveszi a táskát a falról, gazdájának oda hozza a papucset, fogvájóját, vagy amire szüksége van, elő me lehet sorolni hamarosan fényoldalait, valóságos magántudós. Ismeri mindenki, utcán és vonaton egyaránt, akár mint egy — detektívet. Büszke is rá a gazdája.

Irigyli tőle minden vadász. Tudja ezt Nero, ellensúlyozza tőle telhetőleg.

Ez a kedves dög, mihelyt vadászatra indul, mintha kicsérélnék; pedig van neki, hogy is mondják csak *pedigreje*. Papája, mamája, előkelő családi összeköttetésekkel díszkedve, a legelső Lordokkal áll szoros összeköttetésben. Albion ködös tájékán ringatták az ösök bölcsőjét, hamisítatlan „*ángliusz*” vér csergedez ereiben és hogy e jellegét a neve is nem dokumentálja, annak oka egyszerűen csak abban keresendő, hogy a gazdájának családi tradíciói is e névhez fűződnek.

Elég az hozzá, hogy: Nero a szabadban érezvén magát, rögtön versenyparipává vedlik, összeszaladgálja az egész területet, bohókás játékot kezd a pacsirtákkal, fölényes nyugalommal halad el a meglapuló foglyok mellett, versenyt szalad a rejtekből kiszökkenő nyulakkal és amidőn az előírt kilométereket pontosan befutotta, a torpedó és más fajtájú fűtők hívó szózatára végre előkerülend, bámulatos pontossággal megközelíti a gazdáját egészen 80 lépésig. Ebből a distanciából — nincs földi hatalom, hogy csak egy lépést is engedne. Nem pedig azért, mivel jól tudja, nemcsak ösztönéből, hanem tapasztalatból kifolyólag is, hogy a rögtöni megközelítése — hatalmas veréssel is járna. Kénytelen a gazdája is ebbe belenyugodni és észre sem veszi, hogy már vagy 10 perc múlva a Nero közvetlen sarkában kullog. Most megfenyíteni már úgy sem lenne érdemes, mert akkor Nero egész nap saját szakálára cserkészne, illetve bokrászna.

Ez a kutya mintaképe egy olyan kutyának, amelyik egyedül csak arra való, hogy a vadászat minden örömeit megkeserítse. A gazdája azonban a világ legjobb kutyájának tartja. Egyáltalában szokás, hogy kutyát becsmélve az ember, a gazdát sérti. Minden vadász a saját kutyáját tartja legjobbnak; ha szemmel láthatólag is jobb a másik kutya, akkor a gazda még mindig talál a saját kutyájában valami különleges kiválóságot.

(Folytatjuk.)

A svédrendszerű torna szabadgyakorlatairól.

Dr. Cselötei Lajos értekezése.

(Tizenegyedik közlemény.)

A 62. gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Guggoló állás — Kezeket válltartásba — Rajta!

Lásd a 38-ik gyakorlatot.

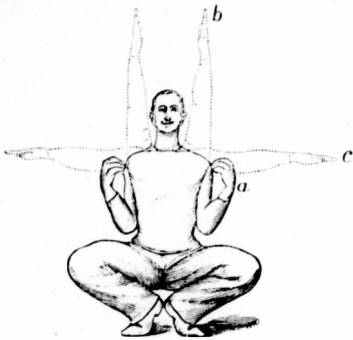
(Kiinduló helyzet).

Páros kézfejtetés függélyes magastartásba — kézfejtördítéssel páros kézlendítés vízszintes oldaltartásba — páros kézajlítás válltartásba — Egy!

A kezeket függélyes magastartásba feszítem (62. b.).

Kettő!

A kézfejeket befelé előre végzett félfordulat tal tenyérrelkifelé fordítom.

62.

Három.

A kezeket vízszintes oldaltartásba lendítem (62. c.).

Négy!

A kezeket válltartásba hajlítom.

Befejezésül: **Pihenj!** vezényszóra az álló alaphelyzeten át bármelyik pihenő helyzetbe térek.

A 63-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Feszített hátfekvés — Rajta!

Fekvő alaphelyzetbe bocsájtkozom. Azután a kezeket feszített tartásban, párhuzamosan, félkörívben hátralendítem, s a fej mögé nyújtva, tenyérrel az alapszatra helyezem.

(Kiinduló helyzet).

Páros láblendítés függélyesbe — Egy!

A lábakat egyenesbe feszítve, kifelé nyújtott, nyitott lábhegyekkel, összszárt szárazakkal és sarkokkal a combból nyugodtan hajlítva

63.

előbb vízszintesbe (63. ábra) majd félderékszögű, de semmi esetre sem mélyebb tartásba lendítem. Közben a hát és a kezek kifeszítve, a hát alsó része erősebben az alapszathoz támasztva marad.

Vissza — Kettő!

A lábakat az előbbi mozzanatokon át a kiinduló helyzetbe bocsájtom nyugodtan.

Befejezésül **Álló alaphelyzet** — **Rajta!** vezényszóra a kezeket feszített tartásban, félkörívben előre a test mellé lendítem s így a fekvő alaphelyzetet, azután az álló alaphelyzetet veszem fel (3-ik gyakorlat) és **Pihenj!** vezényszóra bármelyik pihenő helyzetbe térek.

A 64-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Feszített hátfekvés — Rajta!

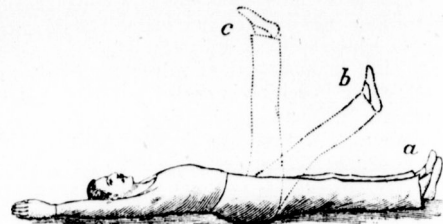
Fekvő alaphelyzetbe bocsájtkozom. Azután a kezeket feszített tartásban, félkörívben hátralendítem, s a fej mögé nyújtva, tenyérrel az alapszatra helyezem.

(Kiinduló helyzet).

Váltogatott láblendítés függélyes magastartásba — Egy!

A jobb láb helyén marad, a ballábat egyenesbe feszítve, kifelé nyújtott, nyitott lábhegygyel a combból nyugodtan haj-

lítva előbb vízszintesbe, majd félderékszögű, azután háromnegyed derékszögű, végül egészerékszögű, de semmi esetre sem mélyebb tartásba lendítem. Leggyakoribb hiba, hogy a térd lendítés közben behajlik.

64.

Kettő!

A ballábat az előbbi mozzanatokon át nyugodtan a kiinduló helyzetbe bocsájtom.

Három!

A jobb lábat a leírt mozzanatokon át derékszögű tartásba lendítem.

Négy!

A jobblábat az előbbi mozzanatokon át nyugodtan a kiinduló helyzetbe bocsájtom.

Befejezésül: **Álló alaphelyzet** — **Rajta!** vezényszóra a kezeket feszített tartásban, félkörívben előre a test mellé lendítem, s így a fekvő alaphelyzetet, azután az álló alaphelyzetet veszem fel, és **Pihenj!** vezényszóra bármelyik pihenő helyzetbe térek.

65-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

A sorból, amelyet háttal például az egyik hosszú falhoz arcvonalba állítok: **Egyesek két lépést előre** — **Rajta!** vezényszóra az egyesek két lépést előre lépnek.

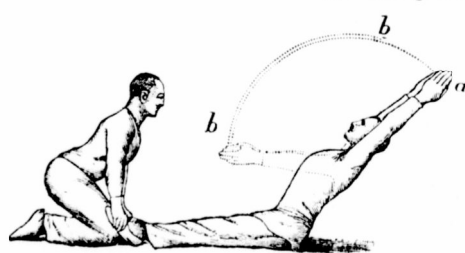
Egyesek: ülő alaphelyzet — Kettősök: jobbtérdállás —

Rajta!

vezényszóra az egyesek guggoló támaszba, innét hátsó fekvő támaszba (lásd 3-ik gyakorlatot) majd ülőhelyzetbe térnek akként, hogy a feszített hátsó fekvő támaszból a csipőrészeket az alapszatra bocsájtják, a törzset ülőhelyzetbe hajlítják s a kezeket a törzs mellé feszített karokkal, s az alapszatra feszített tenyérrel helyezik. A tenyér hossziránya az alsó lábszár mellett a lábfej felé esik. E mozzanatokkal egyidejűleg a kettősök jobbtérdállásba (71-ik gyakorlat) helyezkednek.

Egyesek: Páros kézlendítés elülső középtartásba — Kettősök: Lábtámaszhoz — Rajta!

Az egyesek a kezeket párhuzamos feszített helyzetben elülső középtartásba lendítik. Egyidejűleg a kettősök minde-

65.

ellenes lábfejet a térdéhez szorítja. E helyzetben a kettősök mindenikének karja függélyes az alapszatra, térd megfelelőleg behajlik s a kézfej fogása a hüvelyk és a négy ujj között történik.

(Kiinduló helyzet).

Egyesek: Páros kézlendítés hátsó részsütos magastartásba — Egy!

Az egyesek a kezeket nyugodtan hátsó részsütos magastartásba lendítik. (Lásd a 18-ik gyakorlatot.)

Vissza — Kettő!

Az egyesek a kezeket nyugodtan elülső középtartásba lendítik. A kézlendítés **Egy!** — **Kettő!** vezényszóra néhány sor ismételhető, azután befejezésül: **Álló alaphelyzet** — **Rajta!** vezényszóra az egyesek az ülő alaphelyzeten, hátsó fekvő támaszon, guggoló támaszon át, a kettősök a jobbtérdálláson át álló alaphelyzetbe, azután **Pihenj!** vezényszóra bármelyik pihenőbe térnek.

1520 kilométer a magyar vizeken.

— Irta: Häusler József. —

A budafoki sport-egylet kikötőjén állomásozó „Sirály” nevű motorosnakkal ez évi július havában egy hosszabb kirándulást tettem, mely alkalommal egyet-mást a tapasztaltakból, szeretnék a motorosnakok kormányosainak vagy egyéb hosszabb kirándulásra induló csónakosok szíves emlékeztetébe vissza hívni; kiindulván azon szempontból, hogy nem árt, a már részben elfelejtett dolgokat felfrissíteni, vagy azokat oly téren alkalmazni, ahol ezt eddig meg nem kíséreltük.

A kirándulás Budafokon kezdődött s a Dunán Ó-Moldováig tartott, miközben a Siót, Drávát és Szávát is meglátogattuk.

Ó-Moldován az állami kalauz veszi át a hajó vezetését s mivel a Dunának Ó-Moldova orsovai szakasza részünkre újat nem rejtett magában, s hajónkat magunk nem vezethettük, a rövid utat programmunkból töröltük.

Ó-Moldovától felfelé jöttünk Tiszatorokig, miközben a Temesbe is behajóztunk, a Tiszán pedig felmentünk Csongrádig, hogy a Begát, a Marost és a Köröst is megláthassuk.

Vissza a Tiszán Ó-Becséig jöttünk s a Ferenc-esztornán Sebesfokig, majd a bajai tápasztornán Bajaig hajóztunk, s Bajától a Dunán visszatértünk Budafokra.

A „Sirály“, mely a hires tetraeder forma, javított mintája szerint C. Engelbrecht zentheni gyárában épült, 8 m. hosszú, 1,54 m. széles és 0,45 m. mélyjárattal; egy 7,5 lóerejű Daimler-géppel van felszerelve, mely benzinnel lesz hajtva. Legnagyobb sebessége 16 km., mely felfelé 12 km., lefelé 22 km. sebességgel adott óráként.

A csónak kifogástanulul bírta a 17 napos utat és annak minden esélyeit, gépe sohasem mondotta fel a szolgálatot, s így vidéket lehetett élvezni s volt bőven alkalom egyet mást tanulmányozni.

Hogy a magyar vizeken és azok mentén számtalan jelenség köti le az utas figyelmét, s hogy milyenek e változó képek, annak leírását ékeesebb tollu emberre bízom, de hogy az ezernyi kanyarulat, zátony, sziget és gát hogyan kerülendő el, azt szeretném jelen soraimban kifejtetni; mivel ez akadályok elkerülése képezi az izgató sportélvezetet, s minnél jobban megbarátkozunk e viszonyokkal, annál élvezetesebbé válik utunk.

Tudjuk, hogy a tova hömpölygő ár arra törekszik, hogy utjából minden akadályt elsöpörjön s így a víz nagymennyiségű iszapot, földet, kavicsot, sőt követek sodor magával, s azt lerakja időnként csak azért, hogy egy más helyen hasonló anyagokat felszedjen, s azokkal teljesen az előbbi módozat szerint bányon el.

Annak kifejtésére, hogy a hajós miként vezeti hajóját a különféle lerakódásokból keletkezett akadályon át; ismételni kell nagyjából azon szabályokat, melyek szerint maga a lerakódás történik.

Hogy a folyóvíz a magával vitt köveket és kavicsokat lerakhassa, ahhoz elég ha lassabb folyásúvá válik, mint volt ott, hol azokat felszedte, hogy pedig a benne lebegő homokot és iszapot lerakhassa, ahhoz szükséges, hogy megállapodjék s leülepedhessen. Minden a víz útjában lévő torlasz

előtti, — legyen az zátony, gát, sziget, a folyóba benyúló sarkantyú stb. — fogunk találni köveket, vagy kavicsokat, a torlasz mögötti álló vízben pedig leülepedett homokra és iszagra fogunk akadni.

Mondjuk, hogy az egyenes s erős lejtővel bíró folyam-
szakaszban veszi fel a folyó a magával sodort anyagot, s
utjában a jobb oldalon zátonyra talál, amelyet elmosni nem
bír. Ezen esetben a jobb oldali zátony előtt lefogja rakni
a köveket, kavicsokat, mögötte pedig a homokot és iszapot,
s így évről-évre nagyobbítja a zátonyt, míg végre felszige-
tet alkot, melyre a vegetáció első magvait a tavaszi áradás
alkalmával elhinti.

A viznek le kell folynia s ha a zátony a medret szűkíti vagy mélységében esekélyebbé formálja, a balra kitérő folyó a balparton kárpótolni fogja magát a partból annyit fog elmosni, hogy víze akadálytalanul lefolyhasson.

Ha a balparton van a zátony, a jobbparton fogunk szakadékos, megrongált partra akadni, ha pedig sík területre ér folyó, kifog terjeszkedni mélységének rovására, esetleg szigetet fog a közepén, a nehezebben elmosható földrétegek körül létesíteni, s ha szorosba érkezik, a mély mederrel fogja pótolni az elvesztett szélességet.

Bele szól azonkívül a folyó medrének alakulásába a folyamszabályozás is.

Az egyenes, mélyvízű folyószakaszt átvágásokkal érik el, a zátónnal szemben lévő partot, a további rongálódások megakadályozása végett, gáttal védik meg, a sík területen ellaposodó folyót, mindkét parton párhuzamosan befektetett gátakkal igyekeznek egy állandó mederben tartani, a keletkezett szigeteknek egyik ágát gáttal elzárják, a szorosan lévő sziklákat, zátónyokat pedig eltávolítják.

Ezen jelenségekből kifolyólag a víz medre folyton változik, a hajó útja egyik évben sem azonos a múlt évével, tépérk ilyen körülmények között legfeljebb tájékozásra alkalmas, de vannak módszerek, melyek az akadályok felkutatására s így azok elkerülésére alkalmasak. Ezeket ezentul fogom felsorolni.

(Folytatjuk.)

Hirek.

A HUNNIA CSÓNAKÁZÓ-EGYLET házi versenye. A Keller István által alapított Szt.-István serlegért immár hatodszor eveztek a Hunnia tagjai. E skiff-verseny 5600 méter távon rendezték, az újpésti vasúti hídtól a Hunnia házáig. Az idei versenytiket augusztus 31-én rendezték a tagok élénk részvételével mellett. Tizenketten strótlak, a Hunnia valamennyi skullhájója a vizen volt, a karesu skiffek és széles tanuló gályák egyaránt. Mert verseny nemcsak az első, de a verseny szabályai szerint az utolsóelőtti helyért is van. T. i. az utolsó egy üveg pezsgővel adózik az utolsóelőttinek. A győztes Benke Miklós lett 19:22 alatt, második Horváth Árpád 19:21 alatt (hendikep race skiff miatt), harmadik Jánossy Béla, negyedik Kőpésdy Elemér. A szintén győztes utolsóelőtti dr. Balassa István s egy nagy hadi gályán utolsó dr. Melezer István. Verseny után a Hunnia lobogódiszbe öltözött klubházában száz terítékes lakoma volt, melynek bevezetőjét a szegedi halpaprikást két nagy üstön Szegedről e célból jött legkitünőbb halászmeister készítette a szintén magával hozott fél mázsás izletes tiszai halból. A vacsora alatt osztották ki a díjakat. Az első díj a tokaji aszuval telt Szt.-István serlegét 2—4. és utolsóelőttinek a megnyert pezsgő palackokat.

A PÁRIS-FRANKFURTI NYOLCAS VERSENYEN a párisi evezősöket a Cercle Nautique de France fogja képviselni, mely csapat a legutóbbi francia bajnoksági versenyen győztes volt. E csapat 3 evezőse tavaly is ezевtt Frankfurt ellen.

FRANCIAORSZÁG EVEZŐS BAJNOKSÁGAÉRT múlt hé-
tely 30-án küzdöttek a francia evezős-egyletek legjobb csapatai.
A versenyeket a francia evezős-szövetség rendezte Courbevoie-
Aenières álló vízében, ahol a nemzetközi regattát is tartani
szokták, 1800 m. távon, egyenes pályán. Tavaly először rendezte
a szövetség a bajnoki versenyeket Párison kívül Lyonban, az

(Szabadalmi igénye 6437. védjegye 17.523. szám alatt beajátstromozva. A termesztőudomány legújabb vívmánya folyton, a haj, szákal, bajuszszálak magvát kepező anyagnak felfedezése alapján készíte. A „Hajvédő Samsonid” a hajhullast megszünteti. A „Hajtermő és növesztő Samsonid”, néhány heti használat után az utasítás betartása mellett rövid hajzatot és sűrűvé teszi és igen hosszúra me növeszti. Ugyan az Ára a rendkívül becses hajmagvakat tartalmazó „Hajtermő és haj-növesztő Samsonid”, ára 10 kor. Kapható postai áton kizárólag a nál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

Világra szóló magyar találmány!

let a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is. **a hajtermését előidézí,** dig
bajusz- és szakállá névze is. **Jó eredményéről a feltaláló kezesekig**
nővesztő Sámson!-nak, különös vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 l-
feltalálón és egyedül készítőn! Dr. Hollósy Ist

idén azonban újra visszatért a régi tradícióhoz. Versenyszámok: 1. szenior-négyes kormányossal, 2. junior-skiff, 3. szenior-skiff, 4. pároar korm., 4. szandolin v., 6. kettős párevezős, 7. kezdő-négyes és 8. nyolcas-verseny kormányossal, mely számok közül, a junior-skiffet kivéve, valamennyinek győztese Franciaország, 1908. bajnoki címét kapja. Az érdeklődés ép ezért óriási és jellemzi a részvétel méreteit, hogy a küzdelmekben 14 város különböző egyletei fognak résztvenni, melyek annyival is inkább törik magukat a pálmáért, mivel az ezekből a versenyekből győzteseként kikerült csapatok lesznek jogosítva Franciaországot az Európa-bajnokságokért rendezendő nemzetközi versenyeken képviselni. A versenyek eredményeit jövő számunkban hozzuk.

NÉMET-SVÉD MÉRKÖZÉS. A Lübecki evezős-klub és a stockholmi evezős-egylet között megállapodás létesült arra, hogy évenként egymás városában felváltva nyolcas versenyt, matchet rendezzenek. E mérkőzés közelebb hozza az északi evezősöket a németekkel, kik remélik, hogy e közeledés folytán más német regatta-tereket is felkeresnek majd a svéd evezősök. Az első mérkőzés helyéül Lübeck sorsoltatott ki, ott kezdtek tehát meg mérkőzéseik sorozatát. A svéd nyolcasnak azonban két tagja a training tartama alatt súlyosan megbetegedett, így azon kérréssel fordultak a németekhez, hogy az ideai mérkőzésük négyes match legyen csak, amibe bele is egyeztek. E négyes mérkőzés a svédek győzelmével végződött, kik 2 hosszal győztek 7:26 alatt a 2000 méteres pályán. A svédek csapata idős evezősökből állt, kik közül a vezérevezős G. Fast öt éven át London és Birmingham evezős egyleteiben evezett és ott is, honában is számos versenyt nyert. Evezős stílusuk mégis nem az u. n. angol stílus volt. Csapásaik rövidebbek voltak, korábban finisáltak. Áthúzásuk azonban rendkívül gyors és összmunkájuk tökéletes volt. A Lübecki evezősök, bár súlyosabb csapat volt, fiatalabb evezősökből állott, maga a klub is csak ötödik éve működik. Ők az ismert német stílussal dolgoztak, nyolcas csapatjuk azonban igen jó, nagy fölényrel győzött a schwerini regattán. A jövő évi mérkőzésük nyolcas hajóban Stockholmban lesz.

PANNONIA EVEZŐS-CLUB két kitűnő nyolcása által külföldön nyert értékes vándordíjak a Calderoni cég váci-utcai kirakatában láthatók. E díjak közül egyik a seniorok által Angliában, Moleseyben hatalmas ellenfelekkel szemben nyert díj, a másik a juniorok hamburgi nyolcas díja.

VESTA ROWING-CLUB házi skiff bajnokságát három induló közül C. W. Cowell nyerte el egy hosszal T. G. Taylor ellen.

AUSZTRÁLIA SKIFF BAJNOKSÁGÁÉRT 200 font betét mellett, július 18-án eveztek versenyt a Hunter folyón. A két versenyző, W. Fogwell és Ben Thoroughgood hűd Thoroughgood tíz hosszal győzött 18.20 $\frac{1}{2}$ alatt, a bajnoki távon

A Z EVEZŐS ÖLTÖZET kérdésével foglalkozott a német evezős szövetség legutóbb Hamburgban tartott ülésén. Ez alkalommal határozatilag kimondotta, hogy a szövetségi versenyen nem enged jövenben indulni oly evezőst, ki ujj nélküli trikót visel, a nadrágnak pedig legalább is térdig kell lenni. A német szövetség kénytelen volt már e határozatot meghozni, mert már izléstelen-ségig menő „kivágások”-ban eveztek. Az angol evezősök soha más öltözetet nem viseltek, mint aminőt most a német szövetség is kötelezővé tesz.

A MAGYAR OLYMPIAI EVEZŐSÖKÖN kívül, Záborszky István dr.-nak, ki a regatta zsűrijének tiszteletbeli tagja volt, továbbá Gillemot Ferencnek, ki az evezősöket trénoztta, szintén megküldte az olympiai nagybizottság a közreműködői emlékérmét, mely most érkezett meg hivatalosan Muzsa Gyula orsz. képviselőhöz, mint a magyar olympiai bizottság elnökéhez. Ez érmeik ugyanazok, mint a minőket evezőseink Henleyben kaptak.

EURÓPA-BAJNOKSÁGOK. A „Federation” Luzernben rendezte aug. 30-án 2000 méteres pályán a bajnoksági versenyeket, melynek győztesei az Európa-bajnoki címet viselik. Eredmény a következő: *Négy evezős.* 1. Royal Soc. du Sport Nautique 7 p. 21.8 mp. 2. Royal-Club Nautique Gand 7 p. 22.4 mp. 3. „Grashopper” Zürich. 11. *Skiff.* 1. De la Plane (Páris) 8 p. 32 mp. 2. Hurlimann (Schweiz). 3. Mariani (olasz). 4. Hermanns (belga). 111. *Pár oar.* Soc. Royal du Sport Nautique Gand 8 p. 26 mp. (Vieser és Mohmans). 2. Royal club Nautique Gand 8 p. 29.4 mp. IV. *Double.* Cercle de regatta Brüssel 7 p. 57 mp. (Hermans, Crombet). V. *Nyolcas.* Royal club Nautique Gand 6 p. 50 mp. (a Henleyben járt csapat). A skiff skiffbajnokságot Wilson nyerte el 6 küzdő közül.

Szilánkok.

Magasra csapnak fel a szenvedélyes vita hullámai a FTC. által az utolsó pillanatban elhalasztott 880 yardos magyar bajnokság ügye körül. Egy dolgot azonban kétségtelen tény gyanánt megállapíthatunk: a Szövetség mindenestre korlátlanul rendelkezik bajnokságai sorsáról és ha jónak látja, azok megrendezéséről maga gondoskodik; a FTC. a maga versenyét augusztus 30-ára kérte, a fél angol mértföldes bajnoksággal együtt és az utolsó napon tette egy napilapban minden elfogadható indok nélkül az elhalasztást közzé; ha a Szövetség emiatt a bajnokság megrendezési jogát tőle megvonja, akkor a Szövetség él a neki biztosított joggal. Nevezett verseny körül különben is többrendbeli szabálytalanság történt; így a nyilvánosság elé egészen más kiírás került, mint aminőt jóváhagyott a Szövetség; a szabályszerű három hét (a versenypropozíció megjelenésére vonatkozólag) nemcsak hogy abszolút be nem tartatott, de néhány napra zsugorodott össze; végül nem ismernek szabályaink *tizenkét és tizenöt* éven aluliak számára kiírt versenyeket. A bajnokság sorsáról most, hogy e sorokat írjuk, még döntés nem történt; egy félreértés kövékeztében ugyan is nem állt a Szövetségnek módjában azt mult vasárnap megrendezni és így a dolog egyelőre függőben marad.

* * *

Egy sajnálatos jelenséggel találkozottunk a magyar napisajtóban Baronyi 200 yardos mellúszó-világrekordjával kapcsolatban; hangok emelkedtek ugyanis, melyek egyenesen tagadták az idő realitásának lehetőségét. Eltekintve attól, hogy 2 p. 41.8 mp.-et a versenybírószám két tagja mérte ($\frac{1}{2}$ mp.-nyi eltéréssel) és hogy aközben hosszszanként szintén egy juror által lestopolt időt szintén megerősítik a világrekord hitelét, épeenséggel nem tartjuk helyénvalónak azt, hogy a napisajtó, melynek oly rengeteg része van a sportközvélemény kialakításában, eléje vág az egyedül hivatott és mérvadó szövetségi döntésnek, melynek a rekord amugy is alá fog vettetni. Meg lehet mindenki győződve, hogy a Tanács annál rigorozusabban, annál gondosabban fogja az ügyet megvizsgálni, hogy hiszen *világrekordról* van itt szó, melynek világszerte való elismertetés végett — a nemzetközi uszóértekezlet döntése szerint — az összes számbajövő külföldi szövetségnek ilyen irányú átirat fog menni és azt tudomásul veszik és nyilvántartják mindenütt, ahol csak uszósport létezik. A magyar napisajtó nagy sportérzékről és — szeretetről tett tanúságot mindenha és azt hisszük, ő fájlna legjobban, ha — bár akaratan kívül is — ártalmára lenne szép sportunknak.

* * *

Hálátlan és fájdalmas a Cassandra szerepe: kénytelenek vagyunk azonban konstatálni, hogy a Magyar Úszó Szövetség lejtőn van. Ami bennünket e szomorú tény lesszőzésére kényszerít, az azon indolencia és nemtörődömség, mely képtelen az ügykezelés legvitálisabb részeit is idején

A „Sámsonid” kapható még: **Török József** Király-utcai és Andrássy-uti gyógytárában, a Deák Ferenc-tér 4. szám alatti gyógytárban ezen valóban csodaszor a haj termését elől ézi még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is. álljon itt a következő ismertetés: Tek. dr. Hollós István urnak Budapest. — Ezelőtt harminc évvel, igen sürü hajamat egy ásványvíz-fürdő kurájának hosszabb használatát folytán teljesen elvesztettem pár hét alatt. Mult év végén jutottam hozzá az Ön által feltalált hajtermelőhöz. A „Hajtermelő” és növesztő Sámsonid” hosszabb, dus hajamat Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel Önz. Klein Henriknek. — A fenti levélben foglalt tények valószínűleg az alábbiak hi-
Berta, Fleisz Lipót. MÁV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.

elintézni. Így a terminusok kérdése, melyet még Ausztriában is mindig mintaszerűen oldanak meg, nálunk örökös zűrzavart okoz. A távbajnokság kiírásában, melyet hónapok előtt sürgöttünk, nem tartotta be a Szövetség a saját szabályát és zárlat előtt két nappal bocsátotta a nyilvánosság elé; ugyanez szól a 1609 m-es bajnokságra is; megtörténhetik nálunk azon anomália, hogy — ami igazán példátlan — egy napon az ország különböző részein országos bajnokságok tartatnak. (A fővárosban a hátuszó és 1609 m-es, Fiumében a sós vízi bajnokságok.) Pedig ez még sokkal fejlettebb uszósport mellett sincs helyén. Angliában már áprilisban meg vannak a bajnoki terminusok, melyeket változtatni, tologatni nem lehet és a versenyek alkalmazkodnak a bajnokságokhoz, nem fordítva. Egy másik anomália, melyet illetőleg szintén már hónapokkal ezelőtt emeltünk szót, a bajnoki érem elintézetlen kérdése. A Balaton a MASz. érmét adta ki Baronyinak, aki *el is fogadta*, a MTK. ugyanezt akarta Halmanyak adni, aki *visszautasította*, az ÖTE. pedig nagyon helyesen nem adott ki érmét, hiszen a MUSz. bajnoki érmét igéri a versenykiírás, nem a MASz.-ét. Látnivaló, teljes a chaos és esetleg meglehet, hogy ugyanazon év uszóbajnokai közül az egyik idegen szövetség, a másik a MUSz. érmét viselendi. Ez már csak mégis képtelenség.

Olympiai tanulságok.

IV.

100 méteres hátuszás.

Leghivatottabb képviselőinket a kötött uszás ezen ágában fatális balszerencse üldözte; Kuglert előfutamában előbbindulás miatt diszkvalifikálták, pedig ideje (1 p. 26 mp.), melyet különösebb erőlködés nélkül ért el, amellet szolt, hogy helyezést tudott volna elérni; Fülöp pedig, aki a próbaversenyen oly kevéssel kapott ki, hogy kiküldetése mindenképen méltányos lett volna, a körülmények kedvezőtlen alakulása folytán — elég igazságtalanul — itthon rekedt. Ilyenformán egyikük sem találkozhatott Biebersteinel, akit azonban aligha is tudtak volna megverni, mint az utóbb az osztrák hátuszó bajnokságban be is igazolódott; ő tehát a mieinknél okvetlenül jobb. Egyenrangú a magyar hátuszókkal az angol J. R. Taylor, aki előfutamát 1 p. 25.8 mp. alatt nyerte meg, de a középfutamban annyira irányt tévesztett, hogy minden kilátását tönkretette és be se került a döntőbe. Aurischnak óriási szerencséje volt, mert Kugler előfutamában uszva, óvás révén jutott első helyre, míg a középfutamban Taylor félreuszása miatt tudta magát helyezni. A bajnokság egyébként mindvégig biztos volt Biebersteinnek, aki az előfutamát 1 p. 25.6 mp. alatt nyerte Üwin, Anglia bajnoka ellen, akinek a táv rövidsége láthatólag nem volt inyére; a második előfutamban M. Ritter (német) 1 p. 34.4 mp., a harmadikat P. Lewis (angol) 1 p. 36.2 mp.-el győzött; a negyedik előfutamban L. Dam (dán) és H. R. Haresnape erős küzdelmet folytattak, melyből utóbbi 1 p. 26.2 mp. alatt került ki győztesen, Dam lett a legjobb második; az 5. futamot S. Parvin (angol) swim-overben vitte haza, a 6-ikat J. R. Taylor (angol) nyerte könnyedén 1 p. 25.8 mp.-es idővel; Aurisch (német) az utolsóban jutott Kugler diszkvalifikáltatása folytán olesó első helyhez. Az első középfutamban Bieberstein ugyanazon idővel diadalmaskodott, mint aminőt az előfutamban elért, a következő helyeket Dam, Ritter és Parvin foglalta el. A második középfutamban G. Aurischnak ismét roppantul kedvezett a szerencse, Haresnape és Taylor egészen elesavartak és így sikerült 1 p. 28.2 mp. alatt győznie. A döntőfutamot Bieberstein fölnyílnyel nyerte 1 p. 24.6 mp.-es idővel, második Dam 1 p. 26 mp., harmadik Haresnape 1 p. 27 mp. alatt. Elismerési okmányt kapott S. Lewis, A. M. Goessling (amerikai). Kugler S., J. R. Taylor, G. Aurisch. — *Arno Bieberstein* (Németország) 24 éves és egész fiatal korában kezdett el uszni, de 14 éves korában visszavonult. 20 éves korában ismét tré-

ningbe állt és az utolsó években Németország legjobb rövidtávú hátuszója, akinek mesés eredményei vannak. (100 m. egyenes vonalban 1 p. 21 mp.) Legújában az osztrák 100 m-es hátuszó bajnokságot is megnyerte. *L. Dam* (Dánia) dán születésű ugyan, de állandóan Németországban tartózkodik; Bieberstein után folyton második szokott lenni és klasszikus győzelme még nincs is. *H. R. Haresnape* (Anglia) régi hátuszó és arról nevezetes, hogy az angol hátuszó bajnokságban évek óta mindig a negyedik helyet foglalja el. Ez első fontosabb eredménye. Szorgalmas és ismert nevű vízipólójátékos. — *Hátuszóink száz méteren nem érik el Bieberstein klasszisát, de a világbajnokság helyezetteivel, akikhez tudás tekintetében még J. R. Taylor is számítandó, legalább is egyenrangúak.*

Műugrás.

Az egyes futamok napról-napra a következő eredményeket hozták: A. Zürner (német) 83.6 p. K. Behrens (német) 83.6 p. G. W. Geidzick (Amerika) 82.8 p. H. E. Potts (angol) 82.5 p. Az 1. középfutamot 85.6 ponttal Geidzick nyerte 85.6, tehát magasabb pontszámmal, mint a döntőben Zürner, második Behrens 83.0 p.; a másodikban A. Zürner győzött 81.8 ponttal G. Walz (német) 80.6 pontja ellen. A döntőben három német jutott a három első helyre, míg Geidzick egy teljesen elhibázott duplaszáltója miatt (állítólag egy fütttyi ijesztette meg a levegőben) harmadik lett holtversenyben Walz-zal; első A. Zürner (német) 85.5 p. és második K. Behrens 85.3 p. — *Albert Zürner* 18 éves, az athéni olimpiád műugrásában negyedik lett; négy éven keresztül védi Hamburg műugróbajnokságát és röviddel az olimpiád előtt érte el kitűnő formáját, megnyerve a német műugrás-eszázárdját. *Kurt Behrens* 22 éves, öt éve számítják a német első klasszisozhoz; tavaly a német műugróbajnokságban második lett, idén megnyerte Szilézia bajnokságát. *G. W. Geidzick* Chicagóban tartózkodik, 23 éves, műugrással két éve foglalkozik és Amerika bajnoka; kiváló vízipólójátékos, a Chicago Amateur Association bajnoki csapatának hátvédje. *G. Walz* volt a bajnokság védője, mert Athénben ő nyerte; 39 éves és 20 év óta ugrik; Németország bajnokságát tizenegyszer, Európáét háromszor nyerte; 1903-ban visszavonult és azóta csak nagyon fontos versenyekre tréniroz. — *Műugrásunk oly fejletlen, hogy kiküldetésre gondolni se lehetett és azt a fentiekkel összehasonlítani méltánytalan lenne. Osztrák konkurrenciá és jó ugródeszkák (egyiket se nehéz szerezni) hamarosan orcosolhatnak a bajt.*

Magasugrás.

Svédország erőszakolta ki e szám felvételét és így természetes, hogy 7 embere jutott a középfutamokba, bár Geidzick érte el 81.8 p. a maximumot A. Spangberg 79.2 pontja ellen. Az 1. középfutamot Spangberg nyerte 72.3 ponttal Malstrom 67 pontja ellen, a másodikban Johannson lett első 80.75 ponttal Anderson 66.75 pontja ellen; Geidzicket ismét üldözte a közönség rosszakarata és mikor a levegőben volt, valaki éktelen fütttyülést csapott, úgy hogy azt az ugrását nem is lehetett pontoszni, annyira elrontotta; ezért megengedték neki a döntőben való részvételt, de csak rossz negyedik lett H. Johannson (svéd) 83.70 p., Molstrom 78.73 p. és Spangberg 74 p. után. — *A magasugrásról ismét csak bebizonyult, hogy nemcsak egészen céltalan, hanem veszélyes is és így nincs okunk bánni, hogy nálunk nem divik s meghonosítása is teljesen felesleges.*

Belföldi hírek.

TRENINGELET A CSÁSZÁRFÜRDŐBEN. Soká szünetelt jelen rovatum, mert egyrészt az olimpiád miatt távollévő „nagy ágyuk” természetesen nem érték el idehaza említésre méltó időket, másrészt pedig — visszaérkeztük után — a kedvezőtlen idő tartotta őket az uszodától távol. Halmay szorgalmasan járt el, de erősen alig-alig uszott, mert néhány heti pihenőt tartott az olimpiád után, hogy a 100 yardos angol bajnokságra trénirozzék, aztán teljes erővel; ha 55 mp.-re vagy

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

Ízléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

pláne azon belül uszik, akkor kimegy a t. hó 24-én Londonban tartandó bajnokságra. Las-Torres nem igen tréningezett a Császárbán, inkább Harasztin; egyszer uszott 70 métert 45.4 mp.-re, Zachár és Hajós itt usztak; utóbbi nagyon szép formában van, előbbi nem tudja önmagát megtalálni és tavalyi kondícióját elérni. Hajós főleg a 1/2 és 1 ang. mfet kultiválta és utóbbi távon könnyen tréningben elért 26 p. 04 mp.-es ideje rekordjavítást (eddigi rekord Hajós 24 p. 56 mp.) valószínűvé tesz. Örömteli meglepetést keltett Bruckner Lajos megjelenése, aki Bécs-Ujhelyről hazajött szünidőre; a holnap tartandó 100 yardos főiskolai bajnokságra tréningezett és a 35 m.-t első uszásra 20.4 mp. alatt tette meg; tempóján meglátszik a tréning hosszú hiánya; remélhetőleg néhány nap múlva a régi sima és klasszikus lesz. A melluszák közül főleg Baronyi és Toldi volt látható; Fabinyi Kolozsvárt nyaralt. Mindketten a 200 yardos melluszobajnokságban dolgoztak a legnagyobb ambíciójával; az öt hosszra (175 m.) elért tréning idők különben a későbbi eredményt várhatóvá tették: Baronyi 2 p. 36.1 mp. és Toldi 2 p. 37.4 mp. A hátuszókat főleg a holnapi hátuszóbjajnokság ambíciója, bár a rekord, Fülöpöt, nagymérvű hivatalos elfoglaltsága és egy időközben támadt betegsége vajmi ritkán engedte a fürdőbe. Annál szorgalmasabb volt Kősa, akiről hívei 2 p.-et mondanak négy hosszon és erősen bíznak benne. Látni való, hogy az öregek nem igen frekvenciáták az uszodát; annál nagyobb számban és — tegyük hozzá — zívajjal fürdőzik és tréningezik az ifjúság s nem egy tehetséget fedez fel köztük a szakértő szem. Délelőtt a MAFC. és Balaton, d. u. a MUE. és FTC. versenyzői vannak nagyobb számmal jelen; az e.sőnek említett két egyetlelben igen szorgalmasak Beleznay, Tetényi, Eisner F., Ugró, Szilágyi, Eisner R., Tolnay stb., akik Donáth uszókapitány keze alatt tréningeznek; aztán (a Balatonból) a két Széchy, Nagy, a két Novák, Szigmund, Schwendner, Török stb.; utóbbi kettőtől állandóan ott láttuk Olaszt, Wenket, Domonkost, Kerekest, továbbá (a MUE.-ből) Ónodyt, Hégnert, Adámot, Bánt, Krauszt stb.

DUNAHARASZTIN, mint már említettük, mult vasárnap klubközi uszóverseny volt a MAFC. és BEAC. uszókák részvételével; pálya 25 m.-es állóvíz volt, fix fordulóval. Mindhárom stafétaversenyt előbbi nyerte meg, bár tartalékkal állt ki; a többi verseny nagyjából hendi kepe volt, kivéve a 800 métert, melyben Tamedly Mihály (BEAC.) szép küzdelem után feladásra kényszerítette Hornungot. A dijkiosztás után kedélyes, barátságos együttlétben még sokáig maradt Harasztin az uszókompánia, mely szíves házigazdái körében nagyon jól találta magát. Részletes eredmény: *I. Gyermekverseny* 50 m. (zárt hendi kepe) 2 e.s. futam után. 1. Tóth B. (15 mp. h.) 58.4 mp. 2. P. undrich V. (11 mp. h.). 3. Storer Viktor (20 mp. h.). *II. Staféta* 3×25 m. (tetsz. sz.). 1. MAFC. (Pogány, Szilágyi, Donáth) 47.6 mp. 2. BEAC. (Tamedly, Las-Torres, Hornung). *III. Nőedzők staféta* 3×50 m. (vegyes). 1. MAFC. (Eisner, Ugró, Tetényi) 2 p. 07.4 mp. 2. BEAC. (Kősb, Tamedly J., Rézöntő B.). *IV. Staféta* 4×25 m. (vegyes). 1. MAFC. (Donáth, Ugró, Beleznay, Tetényi) 1 p. 11.6 mp. 2. BEAC. (Kősb, Tamedly, Hornung, Las-Torres). *V. Főverseny* 800 m. 1. Tamedly M. (BEAC.) 13 p. 36 mp. 2. Tolnay F. (MAFC.). *VI. 50 m.-es hendi kepe*. 3. előfutam után. 1. Apáthy László (BEAC.) 3 mp. h. 40.6 mp. 2. Rézöntő Béla (BEAC.) 7 mp. h. 3. Tetényi Géza (MAFC.) 10 mp. h. 4. Erős Imre (BEAC.) 2 mp. h. *VII. Melluszahendi kepe* 100 m. 1. Sáromberky J. (BEAC.) 0 mp. h. 1 p. 39 mp. 2. Tolnay F. (MAFC.) 6 mp. h. 3. Kősb G. (MAFC.) 6 mp. h. *VIII. Oldaluszahendi kepe* 50 m. 1. Beleznay L. (MAFC.) 14 mp. h. 2. Hornung Gy. (BEAC.) 17 mp. h. *IX. Hendi kepe* 200 m. 1. Beleznay L. (MAFC.) 20 mp. h. 3 p. 09 mp. 2. Tamedly J. (BEAC.) 5 mp. h. 3. Eisner F. (MAFC.) 22 mp. h. *X. Tréférsverseny* 75 m. (ruha- és égőgyertyauszás). 1. Tamedly M. (BEAC.) 2 p. 35 mp. 2. Storer Viktor (BEAC.). *XI. Szenior hendi kepe* 58 m. 1. Lindner Ernő (MAFC.) 12 mp. 2. dr. Karafiáth J. 0 mp. h.

BAJÁN uszóverseny volt mult vasárnap az ujonnan alakult Bajai Sport-Egylet rendezésében; a törekvő fiatal egyet felvette programjába az uszósportot is, mint az eredmények mutatják, szép sikerrel. Az első háziverseny, mely szép számu közönség előtt zajlott le, létrejövetele és jó rendezése dr. Mader G. elnök és Várnai E. titkár buzgalmanak köszönhető. Biztató tehetség bukkant fel a versenyen Székely L. személyében, aki még országos versenyen is fog beszélni magáról. Eredmény:

1. Hátuszás 50 m. (15 éven alul). 1. Böhm A. 46 mp. 2. Wilmann J. 4 induló. *II. Gyorsuszás* 70 m. 1. Székely L. 53.8 mp. 2. Wiesel E. 4 induló. *III. Melluszás* 50 m. (15 éven alul). 1. Boros J. 45 mp. 2. Klauber E. *IV. Hátuszás* 50 m. 1. Wiesel E. 49 mp. 2. Székely L. *V. 50 méteres verseny* (15 éven alul). 1. Boros J. 45.2 mp. 2. Boros G. 5 induló. *VI. Melluszás* 70 m. 1. Wiesel E. 61.8 mp. 2. Székely L. *VII. Staféta* 5×35 m. 1. A) csapat (Klauber, Boros, Böhm, Dezső, Székely).

A ZABBÁZAI VERSENY, mint minden évben, ugy idén is szeptember 8-án lesz az I. WASC. rendezésében. A nevezések kitűnően sikerültek és Német-, valamint Magyarországból biztosították a meeting nemzetköziségét. Legfontosabb szám az 1000 m.-es sősvízi bajnokság, melyet Sheff a legnagyobb valószínűség szerint Hajós ellen megint megnyer; az 50 m.-es főverseny Halmay könnyű diadala, ha nem indul, ugy Donáth győzelhet benne; a 400 m.-es melluszást Toldi, a 100 m.-es hátuszást Kellner nyeri meg, míg a műugrást igazságos pontozás esetén Müllernek kell megnyerni; a staféta verseny 4×50 m.-re (vegyes) a MTK-tól bajosan vitatható el.

BALATON UE. HÁZITÁVBAJNOKA 5 km.-en mult vasárnap a Dunán őríasi meglepetésre egy egészen fiatal, de sokat ígérő tehetséges versenyző Nagy Géza lett a védő *Budai* ellen, aki felreuszásával minden esélyt tönkretette. A beérkezés sorrendje a következő volt: 1. Nagy Géza 36 p. 52 mp. 2. Budai T. Lajos 37 p. 37 mp. 3. Schüller Rezső 37 p. 42 mp. 4. Lenkei Károly 39 p. 12 mp. 5. Somogyi Adrián 39 p. 32 mp. 6. Mészécsényi Sándor 40 p. 22 mp. Tizen indultak; négy kiállt. A bajnoksággal egybekötött titkos hendi kepet Somogyi nyerte.

A HOLNAPI USZÓVERSENY a MAFC. rendezésében dől el; két országos és három főiskolai bajnokság dől el rajta. Az egy angol mfdes bajnokságban Hajósnak csak egy ellenfele lesz: a rekord, míg a hátuszóbjajnokságban egyenrangú esélyekkel indul Kősa és Fülöp; közel lesz hozzájuk Pois. A 100 yardos főiskolai bajnokság Bruckner és Olasz A. közt fekszik, a 200 yardos melluszás Fabinyié, míg a 440 yardos, ha Zachár indul, akkor az övé, ha nem, akkor Kirchknopf nyeri valószínűleg második főiskolai bajnokságát. A két staféta versenyt a rendező egyet lenyeri, bár az 5×35 m.-esben a MUE. könnyen csinálhat meglepetést; a 70 méteres melluszás Baronyi biztos zsákmánya. A vegyesuszásban Ónodynak és Fülöpnek vannak győzelmi esélyei.

A FIUMEI AC. holnap rendezendő versenye megosztja uszókakat, kik közül Halmay, Munk, Hornung és esetleg Zachár lemmek, minden számbajozható versenyt megnyerve, kivéve a 880 yardos sősvízi bajnokságot, melyet a védő Sheff O. valószínűleg ismét megnyer. A 100 yardos sősvízi bajnok Halmay lesz, az 50 és 440 yardos uszásokban (bajn. kiz.). Munk győz, a 220 yardos főversenyben, vagy ugyanó, vagy Hornung; a 4×50 yardos stafétában a MTK-nak nem is lesz méltó ellenfele.

MAGYARORSZÁG TÁVBAJNOKSÁGA nem tartatott meg f. hó 2-án, mint eredetileg tervbe volt véve, hanem elhalasztott f. hó 4-ére (péntek); eredmény jövő számunkban lesz.

A BALATON versenyéről megjelent jelentésből kimaradt a XVIII. szám *Ifjúsági műugrás*. 1. Széchy Endre (Balaton) ellenfél nélkül.

Külföldi hírek.

A ZCSZTRÁK CSASZÁRDÍJ dől el mult vasárnap a Militärschwimmschuleban az I. WASC. rendezésében nagyszámú közönség előtt jó rendezésben; győztes Franz Kellner (I. WASC.) lett, aki a mell-, hát- és búváruszásban semmit produkálni nem tud és a végén a küzdelmet fel is adó Aug. Müller (Bremer SC.) ellen nagyon érvényesült; a védő, Riemann W. (Hellas-Magdeburg) nem indult, pedig biztosan győzött volna. Műugróbajnok a müncheni *Stern* lett Müller ellen, az 500 méteres főversenyben Sheffnek nem volt számbavehető ellenfele. A vízipólóban a WAC. a tartalékokkal játszó Austriától súlyos vereséget szenvedett. Eredmény: *I. Császárdíj*. 1. futam. 68 m. melluszás. 1. Th. Scheidl (I. WASC.) 53 mp. 2. F. Kellner (I. WASC.) 56.2 mp. 3. R. Köllner (I. WASC.) 56.6 mp. Lubner (München) és Müller (Bréma) helyezetlen. 2. futam. Búváruszás. 1. Th. Scheidl (I. WASC.) 41.8 mp. 2. F. Kellner (I. WASC.) 44.4 mp. 3. Köllner (I. WASC.) 48.4 mp. Müller, Lubner ismét hely nélkül. 3. futam. 68 m.-es uszás. 1. A. Müller (Bremer SC.) 47.8 mp. 2. F. Kellner (I. WASC.) 48.4 mp. 3. R. Köllner

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 650 K.-tól feljebb.

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

(I. WASC.) 48.6 mp. 4. futam. Hátúszás 68 m. 1. F. Kellner (I. WASC.) 54.2 mp. 2. Luber (München) 59.2 mp. 3. Scheidl (I. WASC.) 1 p. 01 mp. Köllner helyezetlen. Müller itt már nem is indult. 5. futam. Műugrás. 1. R. Köllner (I. WASC.) 13 p. 2. Luber (München) 12.9 p. 3. Scheidl (I. WASC.) 12.2 p. Kellner helyezetlen. Végeredmény: 1. Franz Kellner (I. WASC.) 56.5 p. 2. R. Köllner (I. WASC.) 53 p. 3. Luber (München) 52.5 p. II. Műugrás. (bajn. kiz.). 1. J. Stern (München). 2. Pfeiffer (Boroszló). III. Juniorverseny 204 m. 1. A. Schwarz (WAC.) 3 p. 23.8 mp. 2. Morberger (Austria) 3 p. 29.8 mp. 3. A. Swoboda (I. WASC.) 3 p. 38.4 mp. IV. Osztrák műugróbajnokság. 1. J. Stern (München). 2. A. Müller (Bréma). V. Juniorhátúszás 68 m. 1. Honisch (WAC.) 1 p. 01.8 mp. 2. F. Weygand (I. WASC.) 1 p. 02.2 mp. 3. R. Buchfelder (I. WASC.) 1 p. 02.8 mp. VI. Főverseny 500 m. 1. O. Sheff (WAC.) 7 p. 50.8 mp. 2. B. Rehtaler (München) 8 p. 52 mp. Fraenkel (WAC.) feladta. VII. Oldalúszás 68 m. B. Rehtaler (München) 52.2 mp. 2. Z. Henner (I. WASC.) 54.6 mp. VIII. A) Oszályozó úszás. 1. K. Buchfelder (I. WASC.) 51.6 mp. 2. A. Schwarz (WAC.) 53.4 mp. 3. Hammel (Ausztria) 54.6 mp. IX. B) Oszályozó úszás. 1. Wagner (I. WASC.) 54.2 mp. 2. Swoboda (I. WASC.) 54.8 mp. 3. Löw (I. WASC.) 1 p. 00.2 mp. X. Plunging. 1. Z. Henner (I. WASC.) 15.70 m. 2. Dr. Blau (WAC.) 14.80 m. XI. Junior mellúszás 68 m. 1. Hager (WAC.) 58.6 mp. 2. Schuh F. (I. WASC.). XII. Vízipóló. Austria—WAC. 4:1. (Féldő 2:0). Bíró: Baader O.

CSEHORSZÁG BAJNOKSÁGA 400 m.-en mult héten dőlt el a Maffersdorfer SC. versenyén; győztes persze Sheff O. (WAC.) lett kényelmesen 6 p. 00 mp. alatt. A 100 m.-es hátúszást (pálya 50 m.) H. Rosteutscher (Neuer SV. Boroszló) 1 p. 30 mp.-es kitünő idő alatt nyerte, a 100 m.-es főversenyben L. Mayer (WAC.) 1 p. 25.4 mp.-el swim-overben győzött, míg a staféta-versenyt 3×50 m.-re a WAC. vitte el (Mayer, Honisch, Sheff) 1 p. 42 mp. (eléggé gyenge, 34 mp.-es átlag).

A TRIESTI USZÓVERSENY. (Saját tudósítónktól.) Mult vasárnap folyt le kb. 1500 főnyi érdeklődő közönség előtt említett meeting a triestzi Associazione Ginnastica rendezésében, mely kifogástalan volt. A 100 m.-es Adriabajnokságot Halmay nyerte persze: 1 p. 11.6 mp.-es ideje egy vonalban, lebegő startból nagyon jó; egyetlen ellenfele Olasz A. volt, aki azonban csak második helyre uszott. Carniel Dante lett az 1000 m.-es Adriabajnok és az ő ideje (16 p. 43.6 mp.) is kiváló. Feltűnést keltett a két Finazzer testvér eredményes szereplése: Giorgio 50 m.-en 36 mp.-et uszott, míg Guido 1000 m.-en kitünően tartotta magát. Részletes eredmény: I. Megnyitó verseny 50 m. 1. G. Finazzer (Trieszt) 36 mp. 2. C. Wanniek (Trieszt) 37.8 mp. 3. Halász J. (Fiume) 44 mp. 8 induló. II. Adriabajnokság 100 m. Bajnok Halmay Zoltán (MTK.) 1 p. 11.6 mp. 2. Olasz A. (FTC.) 1 p. 21.6 mp. 3. R. Padovan (Trieszt) 1 p. 35 mp. 7 induló. III. Ifjúsági verseny 50 m. 1. Giorgio Finazzer (Trieszt) 38 mp. G. Piazza (Trieszt) 41.2 mp. 5 induló. IV. Szövetségi bajnokság 75 m. (zárt). 1. Guido Finazze (Trieszt) 1 p. 02.8 mp. 2. B. Savoini (Trieszt) 1 p. 03 mp. 6 induló. V. Ruhauzás 100 m. 1. S. Piazza (Trieszt) 2 p. 02 mp. 2. F. Levi (Trieszt) 5 induló. VI. Adriabajnokság 1000 m. Bajnok Dante Carniel (Trieszt) 16 p. 43.0 mp. 2. Guido Finazzer (Trieszt) 16 p. 50.8 mp. 3. Domonkos P. (FTC.) 17 p. 00.2 mp. 6 induló. A versenyben, melyet 200 m.-es pályán usztak, Carniel végig vezetve 7–8 m.-el győz. Domonkos félreuszt. Halmay 300 m.-el 5. helyen lévén, feladta.

I. IPCSEBEN mult vasárnap uszóverseny volt; az 100 m.-es főversenyt K. Gubener (Magdeburger SC.) 1 p. 19.4 mp., a 150 m.-es hátúszást O. Schiele (Magdeburger SC.) 2 p. 15 mp. (kitünő!), a főversenyt 100 m.-re ugyanő 8 p. 39.2 mp., végül a mellúszást 150 m.-re megint csak Schiele nyerte 2 p. 22.6 mp. alatt; az 50 m.-es gyorsúszás győztese W. Prophet (Magdeburger SC.) lett 34.2 mp.-el.

(S)ZTENDE ÉS ANTWERPEN mult vasárnap és hétfőn nagyszabású uszóverseny színhelye volt: Osztdében az 1609 m.-es Északi tengerbajnok 23 p. 47 mp. alatt F. E. Beaurepaire lett, megismételve a 24 p. 36 mp.-et uszó Battersby feletti győzelmét; a sósvíz magyarázza a tuljó időt, ugyancsak ő győzött a 200 m.-es főversenyben is könnyen 2 p. 50 mp. alatt Battersby (2 p. 57 mp.) ellen, az 5×100 m.-es stafétát a brüsszeli Cercle de Natation nyerte 7 p. 02.4 mp.-el. Antwerpenben a legfontosabb számot az 1000 m.-es nagydíjat ismét Beaurepaire nyerte 15 p. 03.4 mp. alatt, 2. Battersby 15 p. 40 mp.

JOINVILLEBEN L'Auto amatőrvilágajnokságokat rendezett 100 és 500 m.-en; előbbiben nagy szennázcióra, Meyboom H. (Cercle de Natation, Bruxelles) megverte 1 p. 06.4 mp.-el (folyó víz!) T. B. Tartakover-t (Otter SC.), míg az 500 m.-es természetesen F. E. Beaurepaire indulásával előlt; ideje 7 p. 01 mp. volt. E. Blitz (Cercle de Natation) ellen. A hölgybajnokságot Blanche Michel elvitte 1 p. 34.4 mp. alatt az angol miss L. Smith előlt.

A RAJNAVIDEK BAJNOKSÁGÁBAN 10 km.-en mult vasárnap Sheff nem indult és így E. Rausch (Poseidon) lett a győztes 1 ó. 02 p. 08.2 mp. alatt; második W. Wasser (SSPC. Köln) 1 ó. 02 mp. 3. A. Korff (SV. Gladbach) 1 ó. 04 p. 16.4 mp.

PRANSCHWEIGBEN mult esütörtökön G. Müller (Bremer SC.) 1 p. 30.8 mp. alatt nyerte a 100 m.-es hátúszást, míg a 300 m.-es főversenyt és 100 m.-es akadályversenyt győztese O. Schiele (MSC.) lett 4 p. 33 mp., ill. 1 p. 15.4 mp.-el.

AZ ANGOL OLYMPIAI USZÓK az őket oly gyönyörű sikerekhez segített trénerüknek, W. Bricket-nek tiszteletére szeptember 10-én Taylor, Derbyshire, Radmilovic, Battersby, Holman, Unwin stb. részvételével nagy uszóestélyt rendeznek.

NÉMETORSZÁG TRÓNÖRÖKÖSE a Berliner SC. Germániának október 25-iki versenyére vízipólótiszteletdíjat ajánlott fel.

A FERENCVÁROSI TORNA-CLUB versenyt hirtelen, meglepetésszerűleg elhalasztotta f. hó 13-ára; a kiírt 880 yardos bajnokságot a Szövetség mult vasárnap akarta megtartani, de a jury este a Császárfürdőben már csak akkor jelent meg, mikor a víz már le volt eresztve. Szerdán, f. hó 2-án, tehát lapunk zárlata után kellett volna a Szövetség intézőbizottságának dönteni a bajnokság sorsa felől, de minthogy csak két tag jelent meg, az ülés nem volt határozatképes és az ügy függőben maradt. Nem mulaszthatjuk el ez alkalmat sem, hogy a Szövetség ügykezelésének lanyhaságát megrojuk. Ez nem vezethet jóra. Lelke rajta, akit terhel a felelősség. A dologra különben még részletesen visszatérünk.

A hét rovása. Vay Lajost is eltemették. Szomorú temetése volt. Egy-két barát állta körül mindössze az egyszerű koporsót. Aztán vitték egyedül, kíséretlenül ki a kőbányai temetőbe.

Vívómestersors. Amíg virágjában volt, dolgozni tudott, tanítványok, barátok rajongták körül és ünnepelték. Aztán a kör kiűtötte kezéből a fegyvert s a beteg, öreg díjnokot alig akarta megismerni valaki. Diszsjrhetet nem kérték neki, fényes nevű tanítványai nem vettek tudomást haláláról, beszéd nem hangzott koporsójánál. Kollégái, a budapesti mesterek közül csak egy vett részt végtiszteletén. Kétszer halt meg Vay Lajos. Előbb, mikor elfeledték, utóbb, mikor eltemették.

Vajon lesz-e, aki tanítványai körében gyűjtést indít egy síremlékre? Vajon megemlékezik-e róla klubja, a BEAC. legalább egy Vay-díj alapításával?

*

Rádala, vívósportunk rajongó munkása, szép cikkeket írt lapunkban a multkor arról, hogy mit kell tennünk, hogy vívó-gárdánk londoni dícsőségét meg is védelmezzük. Elmondá,

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leiklsmeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vitór- és ökölvívás, tornázás.

hogy egy erős, hatalmas szervezetre van szükségünk, aztán anyagi eszközökre, hogy vívóink külföldön szerepelhessenek és hogy itthon igazi nemzetközi versenyeket rendezhessünk.

Igaz van. De megfelel-ez az arról, hogy mindehhez munkatársakra van szükségünk, akik vasmarokkal, nem lankadó munkakedvvel, ideális önzetlenséggel az ügy napjainak közepéig szorgoskodnak. Harcosokra, akik nem félnek a támadásoktól, a guny, a kicsinylés tüzetétől, az ökölharcotól, melynek célja, hogy lerángassuk egymás fejéről a megérdemelt babért, hanem az ily alacsony esatát is nemessé tudják tenni a Krisztusi elvvel „aki téged követ dob meg, dobd vissza kenyérrel”. Egy jajszo nélkül kell kiállanunk a ködobást és fegyverünk a kenyér, mely tán néha száraz, néha koppan, de kenyér.

A kövek ellen kenyérrel harcoló gárdába egyik vezérnek várjuk Rádálát.

*

Vívósportunk egy másik idealistája, Gáspár professzor, bankettet sürget. Ő még nem tudja a titkot, hogy vívóverseny után nem lehet bankettet rendezni. Életveszélyes fenyegetések között kötéllal fogva se tudunk egy-egy bajnoki után 10–20 embert összehozni. Verseny után, úgy látszik, senki se éhes. A bankettet London előtt kellett volna megrendezni, akkor az egekig magasztalhattuk volna azokat, akik a kiküldetést lehetővé tették, a magyar vívás nagy vezéreit, akik oly csodálatos magasra fejlesztették vívósportunkat, a mestert, aki a fényes tréninget vezette, egymást, akik mind nagyszerű vívók, méltó világ bajnokok. Mikor azonban meg van a sohasem álmódott világraszóló diadal, akkor megszűnt az érdem és díszete. Kiküldötték, mert muszáj volt, a vívósport magától fejlődött.

Mit ér a csapat világraszóló diadala, ha dícsőségében nyolcra kell osztani? Mit ér az egyénié, ha nem lehetett minden magyar első? Meg kell támadni, meggyanúsítani azokat, akik az ügy érdekében dolgozni merészkedtek. Ez az igazi.

Kedves tanár ur, van-e még a bankettet étvágya?

Nekem nincs.

Swordsman.

Német vélemény a londoni vívó versenyről.

Egyik német vívólap legutolsó számában a német vívó-sport egyik legkiválóbb szaktekinetelye, a német vívócsapat tagja Erkrath de Bary hosszabb cikket ír a londoni vívóversenyről.

Ez érdekes cikk kivonatát itt adjuk:

Azzal kezdi, hogy a verseny előtt minden esetre egy nemzetközi értekezlet lett volna szükséges a szabályok megbeszélésére. E mellett okvetlenül szükséges lett volna az, hogy az egyes nemzetek szaktekinetelyei egyenlő számban és jogokkal legyenek a versenybírószámban képviselve, ami sajnos, nem történt meg.

Az épé-vívásról az a véleménye, hogy az nem egyéb, mint a törvívás művészietlené tétele. Mikor a futó szöges cipőt huz, hogy jobban futhasson, az evezős 10 kilós eszlakban evez, ha minden sport iparkodik a lehető legcélszerűbb helyen és felszereléssel dolgozni, akkor nevétséges éppen a törvívást tenni tönkre azzal, hogy nehéz fegyverrel, pusztán földön, szabad ég alatt, művészietlen szabályokkal vívják.

Ami a kardvívást illeti, azt megfertőzte az épé-vívás. Kardassaut 3 tussra, klaszifikáció nélkül, azon a híres levert földön! Hova marad a villámgyors ugrásroham (ballestra) szépsége itt, ahol még egy klaszikus kitörést se lehet csinálni, mert eleszik és harképtelenül lesz az ember. Komoly pengejátékról szó sem lehetett, az egész vívás kizárólag egy leskelődésből (Lauern) állott.

Jóval több, mint 100 elsőrangú kardvívó nevezett és csaknem mind megjelent a platon. A vívók ily klaszifikációjával a versenybírószámban sajnos, nem ért fel. A jóakarát még nem minden. A szabályokban az volt, hogy a vágásoknak tisztán kell ülniök, vason át, nem érvényesek; e szabállyal azonban

nem törődött senki. A hibás feltartó szurásokkal és a hibás belevágásokkal a zsűrinek fogalma sem volt, és hozzá még gyakran egymással is ellentétes határozatokat hozták. Ezen a jövőben segíteni kell. A versenybírószámban a szakutadás legmagasabb fokát pártatlansággal kell egyesíteni.

Németországnak nem volt zsűri-tagja, bár Flesch felajánlotta e részben szolgálatait, a felelet az volt, hogy versenyző nem lehet zsűri. Pedig később e szabályt is megszüntették.

Az eredmény megmutatta, hogy a magyarok egy nagyszerűen kitrenirozott csapatot küldtek és pedig bölcsen, annyival előbb, hogy a versenyzők a klímaváltozást megszokhatták. Az általuk képviselt olasz iskola fényesebb diadalt még ritkán aratott.

Ami a német vívókat illeti, azok nem voltak sem jobbak, sem rosszabbak, mint a többiek. Ha a németeknek is oly hihetetlenül gondos, a rendkívüli körülményekhez szabott tréningje lett volna, mint a magyaroknak, akkor támogatva egy megfelelő zsűritől, helyüket azok is e napon biztosíthatták volna.

A csapatverseny a magyarok biztos zsákmánya volt. A németek a magyaroktól szenvedett vereség után még a második helyért az olaszokkal verekedtek. Sajnos, gyengébb összeállításban, mint a magyarok ellen, mert Schön az írásban vállalt kötelezettsége ellenére, nem engedelmessé a vezetőségnek, elutazott.

Végül a kiváló cikkíró az angolok vendégszeretetérol emlékezik meg igen meleg hangon.

A FŐVÁROSI VÍVÓ-CLUB szept. 1-én kezdte meg új évad-ját. A klub helyiségei s a vívóterem e naptól kezdve állnak a tagok rendelkezésére s az előzetes érdeklődés után itélve, feltehető, hogy a sportélet az új évadban igen élénk lesz. A vívás tanítását ez évben is a klub régi kipróbált mestere Torrielli Angelo végzi, aki külön oktatásban részesíti a versenyvívókat s külön órákat ad a kezdő vívók számára. Ez évben az érdeklődés annál nagyobb, mert a klub ősszel ünnepli fennállásának 25-ik évfordulóját s bár a választmány csak szeptember elején állapítja meg a részletes programot, annyi azonban már megállapítható, hogy a jubileumot egy nagyszabású országos versenyenyl kapcsolatban tartják meg.

A VÍVÓSEZON KEZDETÉN felkérjük a vívóklubok vezetőit és a vívómester urakat, hogy a termekben előforduló közérdekű eseményeket velünk állandóan közölni sziveskedjenek. Kiseb jelentőségű és kevésbé közérdekű eseményeket csak az esetben közölünk, ha az illető klubnak tagjai vagy terem növendékei nagyobb számmal vannak előfizetőink névsorában.

Hirdetések tekintetében a kiadóhivatalhoz kell fordulni, mely vívómestereknek kedvezményes árat számít.

A hétről.

A magyar reprezentatív csapatnak a londoni olimpiái football-tornára való kiküldetése tárgyában a MOB. football-szakosztálya f. hó 1-én ülést tartott, amelyen az elnökség bejelentette, hogy az olimpiái kiküldetésekre kiutalt 40.000 korona államsegélyből a football céljaira fentartott 1200 korona (egy adminisztratív szakember, egy bíró, egy tréner kiküldetése) külön kérelemre a miniszter még 1000 korona kiutalását helyezte kilátásba. A dolgok állása folytán tehát a szakosztálynak eddigleg összesen 2200 korona áll rendelkezésére. A tárgyalások kapcsán az elnökség kijelentette, hogy a

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

maga részéről továbbra is mindent el fog követni arra nézve, hogy a kiküldetéshez szükséges többlet a kultusz-tárca által utalványoztassék. Ezenkívül az olimpiai football-szakosztály még külön felkérte a Magyar Labdarúgók Szövetségét, hogy tegye meg maga részéről is a szükséges lépéseket arra nézve, hogy a még hiányzó összeg valahogy előteremtessék. Áldozzon részben maga, részben pedig haszon oda, hogy a miniszter a még hiányzó pénzt engedélyezze.

A MOB. elnöksége bizva abban, hogy az akadályokat valahogy képes leend legyőzni, már az első készüléket is folyamatba vettette. A munka, a készülődés megindult! Az olimpiai football-szakosztály felkérte a MLSz.-t, hogy a reprezentatív csapat lelkiismeretes trenírozását kezdje meg és általában széles mederben indítsa meg mindazokat az intézkedéseket, amelyeket az előkészítésnél fontosnak tart. Idevágó intézkedéseiről pedig a szakosztályt értesítse, hogy e jelentések alapján az olimpiai végrehajtó-bizottságnak is módjában lehessen az előkészítés részleteivel foglalkozni. Ezek az intézkedések tettek meg — eddig — a kiküldetésre vonatkozólag. Bár a szükséges pénz még nincs együtt, de ismerve a MOB. elnökségének páratlan agilitását, de ismerve Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek az egész kiküldetéssel szemben tanusított jóindulatát is: bizony remélhetjük, hogy Magyarország footballsportja is méltón lesz képviselve a nemzetek nagy küzdelmében Londonban.

* * *

Az angol válogató-bizottság már kijelölte azokat a játékosokat, akikből Anglia csapatát alakítani fogja. A játékosok a megtiszteltetést mind elfogadták, egy akadt azonban, aki hiányos treníngjét hozva fel okult, kérte a válogató-bizottságtól, hogy személyétől tekintsen el. A következő játékosokat jelölte ki a bizottság: H. P. Bailey (Leicester Fosse), J. J. Bayley (Clapton), A. H. Bell (Woking), A. Bell (Burnley), G. H. Barlow (Northern Nomads), W. S. Corbett (Birmingham), F. W. Chapman (Nottingham Forest), J. Charnley és W. Cabretree (Blackburn Cross-hill), P. Hayden (Corton-ann Hardy), W. C. Jordan (Oxf. Univ. és West Bronwich Albion), E. Mansfield (Old Ros-salins és Preston Winckley), J. A. Prest (South Bank), J. Prosser (Stockton), C. H. Pearce (Ilford), E. B. Proud (Old Cornhusians and Bishop Auckland), J. E. Raine (Sunderland), H. Stapley (West Ham United), H. J. Uren (Liverpool), V. J. Woodward (Tottenham H.), E. G. D. Wright (Cambridge U. és Hull City), E. W. Williams (Prestmuth).

Láthatjuk tehát, hogy Anglia milyen nagy előkészületeket tesz, hogy Nagy-Britannia méltón állja meg a helyét a footballban is.

* * *

A treníng erősen folyik az egyes klubokban, hogy csapatjaik jó formában állhassanak ki az őszi idény kezdetén. Vasárnap már a III-ad osztályu bajnoki mérkőzések megkezdődnek. A MTK. a győriekkel játsza le a Magyarország footballbajnokságának döntőjét. De ezen mérkőzések mellett a többi csapataink sem fognak már vasárnap teljesen elzárkózni a nyilvánosságtól, mert legtöbbje már barátságos mérkőzést tart. Ezek a mérkőzéseken véleményünk alkothatunk az egyes csapatok esélyeiről, de azt az előjelekből is megállapíthatjuk, hogy tán az előbbieknél is keményebb lesz a küzdelem 1908/9. év bajnoki címéért.

Barátságos mérkőzések.

MTK.—KTE. 11:1. (Kőbányai Hölgy-utcai pálya.) Tréníng-mérkőzésre állt ki a két csapat Kőbányán. Az MTK. nagy gólképessége csatársorának javulásáról tesz tanúságot. Félidő 4:0. Biró: Taffel (FTC.).

POSTÁS—III. TVE. (Határ-u. pálya.) Barátságos tréning-mérkőzésben a postás csapat nagy fölényben volt a III. kerületiek felett. Biró: Emödy („33” FC.).

KOMÁROMBAN az ottani Komáromi Football-Club 6:0 arányban győzte le a Budai Testgy. Körét. Az eredmény csak a gólok száma miatt képez meglepetést, mert bár a komáromi csapat igen jó klasszist képvisel, hogy a BT. Körével ily könnyen elbánjon, nem tarthatuk valószínűnek. Biró: Bärkány (MAFC.).

KOLOZSVÁRT a KAC. és a KAFC. football-klub játszott barátságos mérkőzést, mely az atléták 3:2 arányú győelmével végződött. A csapatok treníng kezdetén lévő, kevésbé szép játékokat produkáltak, mindamellett fejlődésképes formát mutattak és így ösre a bajnoki mérkőzések keretében szép küzdelmekre van kilátás. A mérkőzést Kiss Menyhért vezette.

BUDAPESTI CSAPATOK KOLOZSVÁRT. A Kolozsvári Ker. Akad. Sportkör meghívására október 4-én a Nemzeti Sportklub és a Törökvis Sportegylet fog Kolozsvárt propaganda-mérkőzést játszani. E mérkőzés nagy jelentősége a kolozsvári közönségre nyilvánvaló. Alkalmat nyújt tovább a kolozsvári football-játékosoknak egy magasabb színvonalu játékon tanulhatni.

Hírek.

AZ ŐSZI IDÉNY szept. 6-án kezdetét veszi a III-ad osztályu csapatok küzdelmével. Itt fognak bemutatkozni a tavalyi Ifjúsági csapatok, amelyek immár a MLSz.-nek tagjai. Vasárnap, 6-án a következő mérkőzések vannak sorrendben: Egyetértés SC.—Vivó- és Athl. Club; Magyar Torna-Club—Ferencvárosi SC.; Erzsébetvárosi FC.—Budapesti Labdarúgó Ifjak.

AZ ELSŐ- ÉS MÁSOD-OSZTÁLYU BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK SZEPTEMBER 8-ÁN kezdődnek.

SZEPTEMBER 8-ÁN lesz Budapesten az első őszi nemzetközi mérkőzés, amikor a FTC. csapata a Wiener Sport-Club ellen játszik.

VASÁRNAP a MTK. budapesti kerületi bajnoki csapat, nyugat-magyarországi kerület bajnok-csapatával, a Győri Egyetértéssel játszik, Magyarország labdarúgóbajnokságáért. Biró: Fehéri Ákos (BTC.) lesz. A mérkőzést a Margitszigeten tartják meg.

BAYER JENŐ ÉS MEDGYESSY IVÁN tiszteletére a MAC. f. hó 3-án bankettet rendezett abból az alkalomból, hogy e két kiváló régi játékos a klub színeiben 100 mérkőzést játszott.

ANGLIA SZEPT. 8-ÁN kezdi meg nemzetközi mérkőzéseit, amikor is egy válogatott csapatot küld Svédországba, Gotheburgba; a csapatba a következők vétettek kombinációba: R. G. Brebner (Stockton), A. Berry (Oxf. Univ.), Lee—Cpl. W. Daffern (Depot Batt. R. E.), H. P. Hardmann (Manchester City), R. M. Hawkes (Luton Town), K. R. G. Hunt (Oxf. Univ. és Wolverhampton W.), L. A. Louch (Portsmouth), C. H. Purnell (Clapton), T. C. Porter (Stockport County), H. Smith (Reading), A. E. Scothern (Oxf. City).

SPORT TUDÓSÍTÓ néven, új hétfői lap fog Horváth Ferenc szerkesztésében hétfőn megjelenni.

Oszták eredmények.

— Saját tudósítónktól. —

Az őszi football-idény már mult vasárnap vette kezdetét, ugyanis e napon mérte össze erejét a Wiener Sport-Club a második osztály bajnokcsapatával Red-Star-ral. E mérkőzés várakozáson felül érdekesen folyt le, amennyiben Red-Star az első félidő folyamán ellenfelével egyenrangúnak bizonyult és csupán szünet után mutatkoztak a csapaton a fáradtság jelei. Az első gólt Red-Star éri el, amelyet a W. Sp. Cl. a félidő vége felé kiegyenlített. Félidő 1:1. A fekete-fehérek rutinizottabb legényisége most fölénybe jut és további három góllal a győzelmet magához ragadja. A bírói tisztelet Müllner (Rapid) látta el, aki különben Red-

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.

≡ Verseny-díjtárgyak gazdag választékban. ≡

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

Star egy játékosát a második félidő folyamán kiállította. (Végeredmény 4:1 a WSC. javára.)

Ma már több érdekes mérkőzés volt a programmon. Első sorban a

VIENNA—FLORIDSDORFI AC. közötti match, amely mindvégig heves és érdekes küzdelem után 3:3 arányban eldöntetlenül végződött. A Floridsdorfi AC-ra nézve, amely nemrég került az elsőosztályú csapatok közé, kiválónak mondható a fenti eredmény, mivel Vienna újjászervezett teljes első csapatával állt a mezőnybe.

Floridsdorf eleinte idegesen játszik, amely körülményt Vienna felhasználva, támadólag lép fel és a 7-ik percben a bal-összekötő révén az első góllhoz jut. Floridsdorf ezután erős tempót diktál és a 14-ik percben a középcsatár a kiegyenlítő gólt rúgja. Félidő 1:1. Ujrakezdés után változnak a támadások, míg Vienna Eipeldauer révén, aki most balszélsőt játszik, másodszor juttatja a labdát a hálóba, azonban alig 1 perc múlva Floridsdorf is góllal válaszol, sőt egy további perc múlva már a vezetést is magához ragadja. Heves, időnként kissé durva küzdelem folyik ezután, míg végre Vienna középcsatára a 28-ik percben a kiegyenlítő gólt éri el. Biró: Schmieger (WSp. Cl.).

VICTÓRIA—RAPID 2:2. Victória 10 évi fennállása után végre saját pályához jutott, amelynek megnyitása a fenti mérkőzés keretében ment ma végbe. Waller mérnök, az osztrák football-szövetség elnöke csinálta a kezdő rugást. A pályát Victória a Floridsdorfi AC-tól vette át.

A mérkőzés maga, tekintetbe véve a csapatok kezdetleges formáját, nagyon érdekes volt. Rapid eleinte jobbnak bizonyult, két sarokrugást ér el, mindazonáltal Victória éri el a vezető gólt (17. p.), amelyet Rapid az utolsóelőtti percben kiegyenlít. Félidő 1:1. Újból Victória ragadja magához a vezetést (büntetőrugás 10. p.), azonban Rapid ugyancsak 11-esből kifolyólag a mérkőzést kiegyenlíti. Rapid, Kaltenbrunner kapus helyére, Victória egykori elsőcsapatbeli kapusát volt kénytelen helyezni, mivel Kaltenbrunner nem jelent meg. Neumann bíró sokat hibázott.

Románia I.—Victória II. 3:2.

GERMANIA—RED-STAR 4:1. Schwechatban mérkőzött a fenti két csapat. Dacára, hogy Germania két tartalékkal játszott, König Engelbert és Veszely helyén az első félidőben roppant fölényben volt. Félidő 3:0. A második félidőben az első áttal felázott pályán mindkét csapat mihamar elfáradt, az erőyes támadásoknak nyomát sem látni mári és így ezen félidő változatos játék után 1:1 arányban végződik.

A második csapatok mérkőzését Red-Star nyerte 3:2 arányban.

ooooo Ifjusági Labdarugás. ooooo

IFJUSÁGI BAJNOKSÁG. Kőbányai Sport-Club—Megyeri Sport-Club 2:1. (Félidő 0:0). Vasárnap d. e. az UTE. pályán folyt le a fenti mérkőzés szép számú közönség előtt. A mérkőzés mindvégig heves iramu és változatos volt. Kőbányaiknál kivált kitűnő kapusok Burján, ki egyike a legjobb ifjusági kapusoknak. A csatársorban a jobbösszekötő kurucjátéka érdemel megemlítést. Megyerieknek rossz napjuk volt. Kalmár betegen állt ki, s 10 pernyi játék után, mely idő alatt többet ártott csapatának, mint használt, kénytelen volt végleg kiállni, úgy hogy a csónka csatársor teljesen akcióképtelen volt, Goldstein kivételével. KSC. mindkét gólját 11-ből rúgja, míg Megyer a II-ik félidő utolsóelőtti percben labda-továbbhordozásból eredő közvetlen kapu előtti szabadrugásból, melyet a kapus ugyan véd, de már belülről. Biró Friedmann M.

Rákosszentmihályi Mű- és Sportkedvelők Köré—Fővárosi Torna-Club i. cs. 4:2. (Félidő 1:1). UTE. pályán d. u. mérkőzött a fenti 2 csapat, nagy számú közönség jelenlétében, melyet az erősebb fizikummal bíró szentmihályiak nyertek. Első félidőben változatos játék folyt. Az első gólt Fehér rúgja, melyet főváros Pach révén csakhamar kiegyenlített. Második félidőben főváros fölénye állandó s Pach lövi a főváros második gólját. Továbbra is erősen szorongatják Szentmihály kapuját. Rokusz lerohanása hozza Szentmihály 2. gólját, melyet csakhamar Minich magas lövése követ. Az utolsó percekben kornerből rúgja Szentmihály a 4-ik gólt. Biró Gerő Ferenc.

Lipótvárosi Torna-Egylet—Budapesti Sport-Club 6:0. BEAC. pályán mérkőzött a fenti két egylet, Lipótváros állandó fölénye mellett. Biró Nánási Gábor.

Ferencvárosi Torna-Club i. cs.—Magyar Testedzők Egylete 4:1. Ferencvárosi pályán folyt le a fenti mérkőzés, mely a FTC. i.

es. csapatára jó fényt vet, amennyiben az eddig veretlen MTE-t legyőzte. Biró Horváth János.

Szöv. díj-mérkőzések:

Lipótvárosi Torna-Egylet II.—Budapesti Sport-Club II. 5:0. (Félidő 4:0). Biró Nánási Gábor.

Ferencvárosi Torna-Club i. cs. II.—Magyar Testedzők Egylete 9:1. (Félidő 5:0). Biró Koch Lajos.

Megyeri Sport-Club II.—Kőbányai Sport-Club 2:1. (Félidő 1:1). Biró Friedmann M.

A Józsefvárosi Sport-Club felosztott s beolvadt a Törekvés Sport-Club ifjusági csoportjába. A Törekvés ifjusági csoportja átvette a ISC. eddigi góljait s veszett mérkőzéseit, s helyette játsza a többi bajnoki mérkőzéseket. Így idén az Ifjusági bajnoksáért 4 nyilvános egylet ifjusági csapata mérkőzik.

Szeptember 6-ára a következő mérkőzések vannak kisor-solva:

FTC. i. cs.—Törekvés SpE. i. cs.

BSC.—Megyeri SpC. Biró Friedmann.

BAK. i. cs.—MTE.

KSC.—MIHK.

Föv. TC. i. cs.—FT. Kör. Biró Gerő.

Szept. 8. (kedd ünnep).

FT. Kör—FTC. i. cs.

Megyeri SpC.—MTE.

Rákosszentmihály SMK.—BAK. i. cs.

Törekvés SpE. i. cs.—MIHK.

Föv. TC. i. cs.—BSC.

Az ifjusági bajnokság vezetőhelyén állanak Föv. TC. i. cs. és Szentmihály 6—6 ponttal, utána köv. MTE.—FT. Kör 5—5 ponttal.

A szövetségi díj vezető helyén a MIHK. áll 9 ponttal, utána MTE. 7, Szentmihály 6 ponttal. Erdemes megemlíteni, hogy a MIHK. csapán egyszer játszott eldöntetlenül, míg a többi mérkőzéseit ellenfelei feladták, egy pedig a zöld asztal mellett lett nekik megítélve.

A MAGYAR VÁLOGATOTT FOOTBALL-CSAPATNAK az olimpiára való kiküldetése immár teljes terjedelmében napirendre került. A MOB. football-osztálya behatóan foglalkozott e kérdéssel, s ez úgy állását az alábbi jegyzőkönyvi kivonat hűen adja vissza.

Kivonat a MOB. football-szakosztályának 1908 szeptember 1-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Jelen voltak: Gerenday György dr., a MOB. alelnöke, Kárpáti Béla a football-szakosztály elnöke, Lauber Dezső a MOB. titkára, Malekci Román a szakosztály előadója, Steiner Hugó és Vida Henrik szakosztályi tagok.

A szabizottság tudomásul veszi a MOB. vezetőségének abeli intézkedését, hogy a maga részéről mindent elkövetett, hogy egy magyar football-csapat az olimpiai játékokra kiküldhető legyen. Ez ügyben a MOB. a m. kir. közoktatásügyi kormányhoz kérvényt intézett, melyben 14 játékos kiküldetésére 5600 korona folyósíttassék, megjegyezván, hogy a 14 játékoson kívül a 3 szakférfiu kiküldetésére a MOB. által már megszavazott 1200 korona rendelkezésre áll. Ezen intézkedésnek eddigi eredménye az, hogy a kiküldetésekre ezideig összesen 2200 korona van kiátásba helyezve.

Tekintettel arra, hogy ezen összeg 17 ember kiküldetésére kevés, a MOB. elnöksége az ügy sikere érdekében további lépéseket is fog tenni, ezenkívül felkéri a Magyar Labdarugók Szövetségét, hogy saját hatáskörében is keresse meg a kormányhatóságot a kiküldetésre szükséges pénzösszeg felemelése végett. E tárgyban küldöttség volna menesztendő a közoktatásügyi miniszter ó kegyelmességéhez, mely küldöttségben az ügy fontosságára való tekintettel a MOB. elnöksége is részt vesz.

Lauber Dezső a MOB. titkára jelenti, hogy ez évi augusztus hó 27-én benevezte a magyar reprezentatív csapatot az 1908-ban tartandó olimpiai football tornára.

A MOB. football szakosztálya felkéri a Magyar Labdarugók Szövetségét, hogy a magyar válogatott csapatot állítsa össze és a szükséges tréningről gondoskodjék.

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

I. Háromosztályú felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályú polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

Lóverseny.

A budapesti nyári meeting, amely az idén tizenhárom napra terjedt, bővelkedett szenzációs eseményekben. Első sorban ilyen volt a *Királyné-díj*, amelyet a régi formáját hirtelen visszanyerő *Miracle* nyert meg *Frau Godl* ellen, míg a favoritok *Matchaker* és *Flapdoodle* a vert mezőnyben végeztek. A meeting másik nagy díját a *Szent István-díjat Söllinger* százados *Armadája* nyerte meg *Rouquin* ellen. A handicap klasszisba tartozó *Armadát* kedvező sulya segítette a győzelemhez.

A hároméves és idősebb lovak számára ezen a meetingen nincs nagyobb díj kirva s így a legjobb lovak igen keveset szerepeltek. Az *Elnöki díjban* végre ismét egyszer megjelent *Kárméntő* is a gyepen s könnyen győzött.

A kétéves versenyekben a *Helenthal díj* mezőnyéből kikerülő *Töff* és *Kunilinde* bizonyultak a legjobbaknak, ami egyelőre igen szomorú tényezéstünkre nézve, mert mindkettőt leverte az azóta otthon legyőzött német *Stossvogel*. *Stixenstein* megnyerte ugyan a *Tenyésztők díját*, de győzelme korántsem volt imponáló s így remélnünk kell, hogy az igazán jó kétévesek majd csak ősszel fognak bemutatkozni.

Feltűnően üldözte a balsors *Taralt*, aki a Hyams lovak rossz formája miatt alig tudott versenyt nyerni s a vezetést kénytelen volt *Krouzilnak* átengedni, sőt még a második helyről is leszorította a nagy formában lévő *Carlsruhe*.

Alagon kedden kezdődött az öt napra terjedő őszi meeting, amely főleg a belföldi istállófiúk kiképzésére nyújt bő alkalmat. Az urlovasok ugyanis csak a két utolsó napon szállhatnak nyeregbe s akkor is csak három versenyben, a többiben az istállófiúk és akadályjockeys lovagolnak. A kisebb díjak dacára is kitűnően sikerültek a nevezések s így érdekes versenyekre van kilátás, amelyeknek oroszlátrésze ez egyszer, a régi szokástól eltérőleg nem a Geist-istállónak, hanem a nagy formában lévő *Jankovich*- és *Rohonczy*-istállónak fog jutni.

Bécsben vasárnap kezdődik az őszi meeting, amelynek főszámai a *Kanca-díj*, a gróf *Eszterházy M. emlékvérseny* és a *Subileumi díj*.

Versenynaptár.

Szeptember 6. BAK. Budapest.
Szeptember 6. SzAC. Szeged.
Szeptember 6. TAC. (Temesvár).
Szeptember 8. III. TVE.
Szeptember 8. AAC. Arad.
Szeptember 12–13. BTC. Budapest.
Szeptember 13. ETVE. Eperjes.
Szeptember 27. BEAC. Budapest.
Október 4. MAC. Budapest.
Október 18. KAC. Kassa.
Október 25. MAC. Budapest.

Atlétikai jegyzetek.

(Második közlemény).

Az olympiai versenyek alatt szerzett tapasztalataim alapján nyugodtan állíthatom, hogy magyar atlétáink tréningje lényegben megegyezik azzal a helyes tréningmóddal, amely hosszú évek kísérletezései után főleg az amerikai atlétikában kialakult. El kell fogadnunk az amerikai tréninget a legjobbnak, mert amint láttuk, az atlétikai versenyek legfontosabb ágaiban az amerikai atléták győzedelmeskedtek. Az ugrásokban, dobásokban és a futási számok legnagyobb részében, valamint a futó stafétában is az amerikaiak voltak a legjobbak. Az a nagy fölény, amelyet produkáltak, nemcsak abban nyilvánult, hogy az egyes versenyszámokat megnyerték, hanem még feltűnőbbben abban, hogy az előfutamokban is majdnem mindig amerikai atléta volt az első és csak elvéve sikerült egy-egy afrikainak, angolnak vagy pláne kontinentális atlétának az elsőséghez jutni. Azok az elvek, amelyek szerint az amerikai, angol és ma már minden jóra való kontinentális atléta is treníroz, a világhírű Spalding kiadó-vállalat által kiadott füzetekben van lefektetve. Hogy ezen füzetekhez a kontinentális atléták is könnyen hozzájuthassanak, Londonban egy fiók-kiadóvállalat létesült. Megérkezésünk után ugyszólván az első utunk a Spalding-cég sportkereskedésébe vezetett, ahol atlétáink hiányos felszereléseiket óhajtották kiegészíteni. Sajnos, amire szükségünk volt (szöges cipő, nadrág), azt itt nem kaptunk alkalmassat, de azért utunk nem volt hiába való, mert megtekintettük Spalding híres könyvtárát és végiglapozgattuk az összes füzeteket, amelyek az atlétika, uszás, birkózás, boxolás, evezés, vívás, tornászás, football, kriket és még egyéb mindenféle sportág tréningjét tárgyalják.

Londonból való megérkezésem óta igen sok levelet kaptam, különösen vidékről, amelyben különböző tanácsokat kérnek atlétikai kérdésekben. Erre való tekintettel nem tartom feleslegesnek, ha azok számára, akik a *Spalding's Athletic Library* példányait nem ismerik, néhánynak a címét és számát megadom.

27. szám. *College Athletics*. Irta M. C. Murphy. Ebben a pennsylvaniai egyetem kitűnő tréner rendkívül hasznos utmutatásokat ad az iskolásfiúknak és egyetemi hallgatóknak. 87. szám. *Athletic Primer*. J. E. Sullivan tárgyalja, miként kell egy atlétikai klubot organizálni; miként kell egy atlétikai versenyt jól megrendezni. 156. szám. *The Athletes Guide*. Utmutatásokat foglal arra nézve, hogy miként kell az atlétikát megkezdni, egyes ágait üzni, majd versenyezni. 174. szám. *Distance and Cross Country Running*. Georg Orton, a pennsylvaniai egyetem híres futója, a közép- és hosszútávokra készülőknek ad tökéletes utasításokat. 182. szám. *All-Round Athletics*. Módszerét írja meg annak, hogy miként lehet all-around atlétává lenni és miként történik az egyes versenyszámoknál a pontozás. 246. szám. *Athletic Training for Shoolboys*. Georg Orton ad kitűnő utasításokat az iskolásfiúknak, hogy az egyes atlétikai ágakban miként trenírozzanak. 249. szám. *Official Handbook of the Public Schools Athletic League*. Dr. Luther Halsey Gulick, a new-yorki nyilvános iskolák ligájának testnevelési igazgatója ismertet ezen ligának intézményét és eredményes működését. 252. szám. *How to Sprint*. Irta Arthur F. Duffey. A híres világrekordernek ezen kiváló könyvét minden sprinternek ismernie kell, mert kimeríthetetlen kincsesbányája a sprinttudományoknak.

Az atlétikai füzeteken kívül a legkülönbözőbb sportágakról vannak ismertető füzetek. 128. szám. *How to Row*. (Evezés). 129. *Water Polo*. (Vízí pólo). 177. *How to Swim*. (Uszás). 178. *How to Train for Bieikling*. (Kerékpár-tréning). 191. *How to Punch the Bag*. (Boxlabda-kezelés). 199. *Equestrian Polo Guide*. (Lovaspólo). 208. *Physical Education and Hygiene*. (Testnevelés és higiena). 238. *Muscle Building*. (Izomképzés). stb.

Ezekből a könyvekből sokat összevásároltunk és így megakodva a jövőben kamatozandó sportkincsekkel, szakadó esőben eveztünk haza szállodánkba.

Gyakorlottabb versenyzőink közül már többen ismerik a Spalding-cég eme kitűnő kiadványait, de azokat, akik még ezután óhajtnak használni, figyelemztetni kívánom, hogy nem tartom teljesen kielégítőnek a tréning-utasítások szóról-szóra való követését, mert a szervezetek és képességek nagyon kü-

lönbözők és a trénernek a tudása éppen ott tűnik ki, hogy miként alkalmazza a tréning-elveket az egyes versenyre készülő egyéni sajátságai szerint. A trénernek is, mint minden pedagógusnak, — individualizálni kell tudni. Hosszu gyakorlat és éles megfigyelőképesség kell ahhoz, hogy valaki az atlétika tanításában teljesen járatos legyen. Azt mondják, hogy abból válik a legjobb katoná, aki a közlegénységen kezd. Épp így szerintem el sem képzelhető, hogy valakiből jó tréner legyen, aki maga keresztül nem esett a tréning és versenyek fárasztó évein. Szükséges, hogy az atléta előbb saját magán kísérletezzon, s csak azután kezdjen foglalkozni másoknak a megfigyelésével és tanításával, ha ugyan reá akarja magát szánni arra, hogy a hazánkban olyan kevés babért termő foglalkozást hivatásszerűen gyakorolja. Amatőr tréner, az van elég, sőt minden második atléta az, és csodálatos, hogy amikor szüksége volna egy klubnak trénerre, akkor nem lehet kapni. Nagy szükség van már arra, hogy a tornatanárképző tanfolyamon az atlétika kérdéseivel is foglalkozzanak, mert csak akkor fog kialakulni egy egészséges középiskolai testnevelési rendszer, ha tornatanáraink a tornán kívül a többi testnevelési ágakat is helyesen fogják tudni alkalmazni.

Folyt. köv.

Gerentsér.

Londoni Olympiád.

(Tizenkettedik nap; szombat.)

Elérkeztünk az utolsó naphoz. A régi görög olimpiádok méreteit nem ismerjük annyi igazsággal és pontos részletességgel, hogy a londoni olimpiáddal összehasonlításba hozhassuk, de az megdöntetlen tény marad, hogy az újabb, modernebb időkben, a világnak ennél nagyobb és jelentősebb sportünnepe nem volt. Az utolsó nap jellegzetes és uralkodó vonása, miként az elsőé, a külsőségek voltak. A díjak kiosztásának óhajtottak ünnepélyességet kölcsönözni. Kora délután már megkezdődött a díjak rengeteg tömegének kiosztása.

Az angol királynő kegyessége folytán az olimpiai győztesek az ő kezéből vették át aranyérmüket, mihez VII. Edvard által küldött hármastölgylevelek is járultak, melyeket a windsori királyi parkban szedtek. Alexandra királynő maga nyújtotta át az egyes érmeket, ami nem kis munka volt, mert legalább másfél óráig tartott.

A nap fényét a királynő jelenléte s az ezzel járó szokásos ceremóniák nagyban emelték. A skót huszárezred vörös frakkos zenészei és a királyi fanfárosok ismét megjelentek. A díjkiosztás kora délután kezdődött. Az ezüst- és bronz-érmeket, valamint az ezzel együtt járó okleveleket Anglia legelőkelőbb hölgyei osztották szét, négy hatalmas asztal mellett. A publikum ismét nagy számban jelent meg, dacára hogy maga a sportprogramm meglehetősen rövid volt, bár tagadhatatlanul érdekes.

A 110 m.-es gátfutás és a nemzetek stafétájának küzdelme elég értékes programot adott, melyhez még hozzájárult az a remény, hátha, az előzetes hírek ellenére, az amerikai 400-as futók kiállnak a megismétlendő versenyre. Ez azonban nem következett be. Az amerikai vezetőség nem engedte két emberét starthoz állani. Igen érdekes az amerikai felfogás a 400 m.-es versenyre vonatkozólag. Azt maguk az amerikaiak sem tagadták, hogy Carpenter annyira kifelé húzódott, hogy nem engedte Halswelle-t előre törni. Ehhez azonban amerikai felfogás szerint joga volt, mert állandóan ő volt elől. Azt pedig, hogy a belső pályáról a célgyesbe való beérkezésük egészen a pálya külső szélére jutott, azzal magyarázzák, hogy Carpenter nem akarta meg-törni svungját, az éles (?) kanyarulat vételével. Még érdekesebb az amerikai csapat meneszterének, Halpin-nak az a kijelentése, hogy irhatnak a világ összes lapjai bármit is, mindazon nyomtatványokon, amelyek Amerikában jelennek meg, az 1908. évi londoni olimpiád 400 m.-es verseny győztese Carpenter lesz.

Értékeség szempontjából, az utolsó nap eredményei közül toronymagasságban emelkedik ki Smithson által a 110 m.-en (120,2 yard) elért 15 mp. Amerikában is öt tekintették a legjobb hazai gátfutónak s győzelmé nem volt váratlan. Ismételtén ért el előzőleg Amerikában 15,1 mp.-t, de ezeket nem fogadták el rekordnak, mert minden ilyen rekord ered-

ményét kisebb vidéki városokban rendezett versenyeken érte el, melynek megbízhatóságához szó férhetett. Végre itt alkalma nyílt precíz körülmények között óriási klasszisárái tanúságot tenni. Képességének mértékét adja az az összehasonlítás, hogy a legjobb angol gátfutónak 10 yard előnyt adhat s azzal meg is veri bármelyiküket.

A nap másik nagy jelentőségű versenye a nemzetek staféta-mérkőzése volt. A stafétákban az olimpiádon nem volt szerencsénk. Természetesen, azután, hogy az amerikai az előfutamokban kiverte a kanadait és az angol csapatot, a magyar stafétának a svédekkel szemben elért ideje alapján jogos reménye is lehetett a második helyre. Ez a remény meg is maradt az utolsó 10 m.-ig, hol Bodort pár cm.-rel lehuzta Braun. A vereség oka főleg abban keresendő, mint az angol lapok majdnem egybehangzóan írták, hogy „Bodor gyönyörű és bátor kísérletet tett arra, hogy utolérje Sheppardot”. A 800 m. első része tulságos erős volt Bodornak, úgy, hogy a nála szokásos határozott finis elmaradt. Sprintereink e napon is igen jól futottak és a két amerikai sprinter 44,2 mp.-es összéideje mellett, tekintve, hogy csak 8—9 yarddal maradtak le, az ő összéidejük ismét 45,2 mp. lehetett.

A hármastölgyes, minden előzetes számítás ellenére az ir származásu Ahearne győzött az amerikaiak ellen.

I. 110 m. (126,2 yard) gátfutás.

Olimpiai rekord: A. Kraenzlein (Amerika) 15,4 mp.; Páris 1900.

Világ bajnok: F. C. Smithson (Amerika) 15 mp.

2. J. C. Garrels (Amerika).

3. A. B. Shaw (Amerika).

4. W. M. Rand (Amerika).

A start tökéletes volt. Mind a négyen egyszerre indultak utnak, de az első gát után Smithson már nyert valamit, miközben Shaw lábát a gáthoz vágta. A második gát után Smithson már fél yardal elől volt. Shaw ismét megcsapta a gátat s kissé visszasett, úgy hogy Garrels szintén fél yarddal vezetett a második helyen. Smithson minden gát után adott valamit előnyéhez, s végül 5 yarddal nyer. Fél yarddal harmadik, 5-el negyedik. A győztes ideje egyszersmind világ rekord is.

II. 400 m. síkfutás.

Világ bajnok: W. Halswelle (Anglia) run over.

1908 július 21. (A megelőző rekordot H. Hillman (Amerika) tartotta 49,2 mp.-el; St.-Louis 1904.)

Világ bajnok: W. Halswelle (Amerika) run over.

Idő: 50,2 mp.

Tudvalevőleg esőtörtökön a döntőfutamban az amerikai Carpenter szabálytalanságot követett el s diszkvalifikáltatott, s a verseny újra való lefutása rendeltetett el. Az új futásra azonban a két amerikai: Taylor és Robbins nem állottak ki s így Halswelle a távot egyedül futotta le.

III. 1600 m. staféta-verseny.

Olimpiai rekord: Amerika (Hamilton, Cartmell, Taylor, Sheppard) 3 perc 27,2 mp.; London, 1908 július 24.

Győztes: Egyesült Államok; Amerika. (Hamilton, Cartmell, Taylor, Sheppard) 3 perc 29,4 mp.

2. Németország (Hoffmann, Eicke, Trieloff dr., Braun).

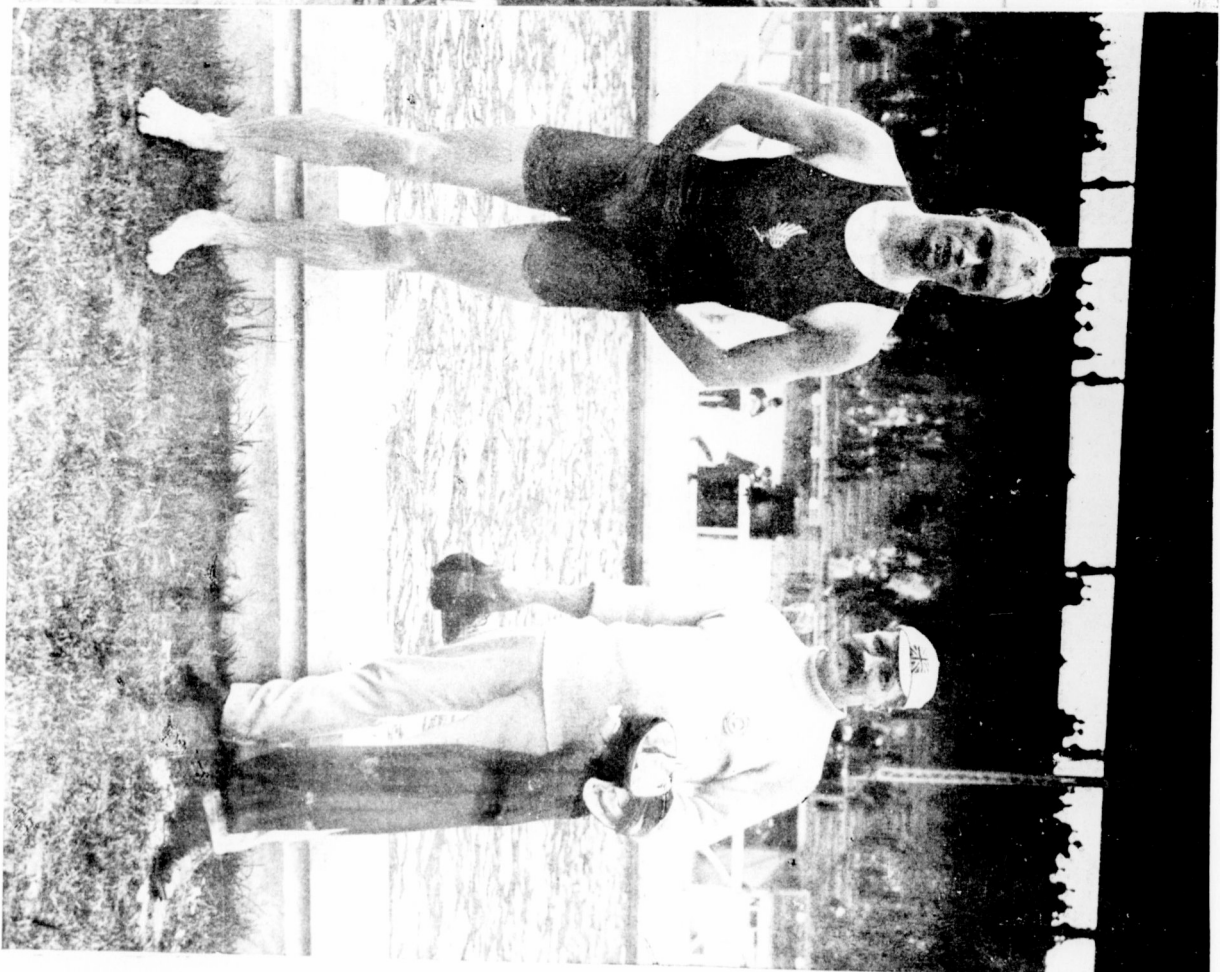
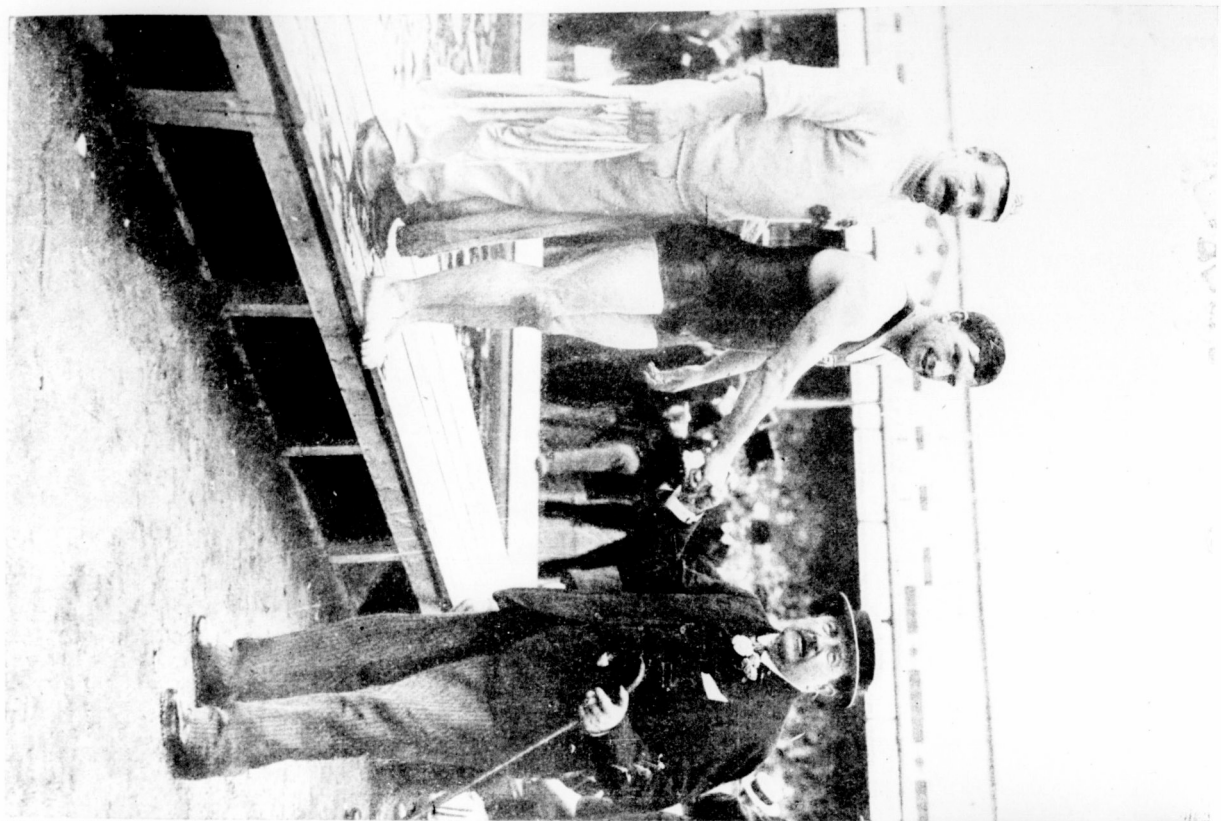
3. Magyarország (Simon Pál, Wiesner Frigyes, Nagy József, Bodor Ödön).

A futók a fenti sorrendben kezdtek s futották az első kétszer 200 m.-t, a 400 m.-t, majd a 800 m.-t. A pályák nem voltak kimerve, s mindegyik egy vonalról startolt. A belső pályát kapta a német, a másodikat az amerikai, a legkülsőt a magyar. Simon startolt legjobban, leggyengébben Hoffmann. Harmine m.-ig Simon vezet, itt Hamilton tulszárnyalja és elfoglalja a belső pályát. Simon teljes erejéből küzd, de az amerikai fokozatosan nagyobbitja a közöttük lévő távolságot, s végül 4 yard előnnyel váltja fel Cartmell-t. 5 yarddal hátrább Hoffmann harmadik. Hamilton ideje: 22 mp. Cartmell hatalmas iramban tör előre s újabb 5 yardot adván a nyert előnyhöz, 9 yarddal indítja útjára a néger Taylor-t. Eicke meglepő jól futott, úgy hogy Wiesner alig nyert 1 yardot rajta s így Nagy 6 yarddal indult a német előtt. Cartmell ideje 22,2 mp. Taylor hamarosan megnagyobbitotta a Nagy és közte lévő távolságot s 49,8 mp. alatt futván a 400 m.-t. 15 yarddal váltotta fel Sheppard-ot Bodor előtt. Nagy és Trieloff dr. erős küzdelmet folytattak a második helyért. Nagy nem futott olyan frissen, mint előző nap s a német 1 yardot le is csipett tőle, úgy hogy Bodor 5 yard előnnyel indult Braun előtt. Bodor erős iramot diktált, hogy Braun fel ne zárkózhasson, s ne legyen kénytelen a németnek vezetni. Ekközben mind közelebb jut Sheppardhoz, úgy hogy 300 m.-rel a cél előtt Sheppard-nak alig van 8 yard előnye, míg újabb 8 yarddal hátrább futott Braun. Itt az amerikai végsőpurtot

Képek a Marathon futásról.

Felső : Dorandó a célban. Alsó : A marathoni futók elhagyják a windsori kastély parkját.

1. Taylor a 4. szer 200 m. staféta verseny után gratulációt fogad. 2. G. M. Daniels a 100 m.-es döntő után, melyet Halmay Zoltán ellen világrekord alatt nyert meg.

csinál s könnyen 25 yardal nyer. Ideje 1 perc 55.4 mp. Ezalatt a második helyért óriási küzdelem folyt. Bodor is, Braun is teljes erőből mennek az amerikai után. A németet hosszú lépései mind közelebb viszik Bodorhoz, úgy hogy mikor az egyenesbe befordulnak, Bodornak már csak 3 yard előnye van, melyet Braun centiméterenként redukál. Bodor itt ismételtén hátra fordul, miáltal irányt téveszt s lassan elhúzódik a belső pályától. 10 m.-nyire a cél előtt Bodornak még egy tiszta yard előnye van, mikor ismét hátra néz s pedig a külső pálya irányában honnán ellenfelét várja. A német ezt az alkalmat nem hagyja kihasználatlanul. Ereje végső maradványával a szabadon hagyott belső pályán előre tör, egy magasságba húzódik Bodorral, s az utolsó pár méteren mell-mell mellett küzdenek. Hogy ki volt a győztes, azt még a célbíró is csak nehezen állapíthatta meg, mert a célszállag már el volt tépve. A célbíró döntés a németeknek kedvezett: „centiméterekkel nyerve”.

IV. Hármas ugrás.

Olympiai rekord: M. Prinzstein (Amerika) 14.43 m.; Páris 1900.

Világ bajnok: **T. J. Ahearne** (Anglia) 14.91 m. Olympiai rekord!

1. J. Garfield Macdonald (Canada) 14.76 m.
2. E. Larsen (Norvégia) 14.38 m.
3. C. Bricker (Canada) 14.09 m.
4. Platt Adams (Amerika) 14.07 m.
5. F. Mountpleasant (Amerika) 13.97 m.
- I. csoport: 1. Platt Adams (Amerika) 14.07 m. 2. K. Kryksday (svéd) 13.65 m. 3. M. J. Sheridan (Amerika) 13.41 m. Indult még: Dugmore (Anglia) 13.31 m., H. M. Olsén (Norvégia) 13.35 m., Muller (görög) 13.08 m. és F. C. Irons (Amerika) 12.64 m.
- II. csoport: 1. T. J. Ahearne (Anglia) 14.72 m. 2. Garfield Macdonald (Canada) 14.12 m. 3. J. J. Brenna (Amerika) 13.51 m. 3. Stupart (Délafrika) 13.30 m. Indultak még: Guttormsen (Norvégia) 13.16 m. és S. H. Bellah (Amerika) 12.55 m.
- III. csoport: 1. E. Larsen (Norvégia) 14.37 m. 2. C. Bricker (Canada) 14.09 m. 3. P. Mount Pleasant (Amerika) 13.97 m. és M. D. Dincen (Angolország) 13.23 m.

A Marathon.

(Második közlemény.)

A kikiáltó legutoljára azt hirdette ki, hogy 13 angol mfd.-nél **Price** (Anglia) vezet. Idő: 1 ó. 15 p. 13 mp. Mögötte néhány yarddal **Hefferon**, **Lord** és **Dorando**. Ez volt az angolok utolsó öröme, mert a 15 mfd.-nél már **Hefferon** van az élen. Mögötte **Lord**, **Dorando** és a kanadai indiánus: **Longboat**. **Price** feladta. Ettől kezdve a jelentések mind szomorubbakká váltak, velük együtt a Stadion 100 ezrenyi publikuma. A 16-ik mfd.-nél **Lord** is teljesen lemaradt és **Hefferon** állandóan vezet, mögötte **Longboat** és **Dorando**val. Itt nemsokára **Longboat** mindent kiadott magából s csakhamar készen volt. Rövid ideig még gyalogolt, de később megadta magát sorsának és — automobilba ült. Ekkor már a vezetésért a délafrikaival csak az olasz folytatott küzdelmet. **Hefferon** azonban jó kondícióban volt még s a 22-ik mfd.-ön még ő vezetett. Itt fáradni kezdett s lassanként visszaesett, majd az olasz ment az éle. A Stadionban nagy mozgást keltett az a hír, hogy a gyarmati atlétát is tulnyargalták, még pedig egy egészen ismeretlen olasz. Mindamellett az érdeklődés, jobban mondva, az izgatottság a tetőpontjára hágott. A hírek most már mind sűrűbben jöttek, sőt a kísérek közül egypáran már meg is érkeztek automobilon. Az első rokkant, akit magukkal hoztak **Longboats**, a kanadai indián volt. Két emberre támaszkodva jött be. Éppenséggel nem volt rész-bőrűnek mondható. Arca halálsápadt, alig tud vándorolni. Újabb hír: **Hefferon** összeesett, de magához jött s folytatja útját. **Dorando** messze elől van. Az amerikai **Hayes** elhagyta **Hefferont**. A megjött kísérek izgatottsága átragad az egész Stadionra. A nézők figyelme, szeme és minden gondolata a bejáró felé van irányítva, hol az elsőnek meg kell nemsokára jellennie. Mindenki tudja, hogy az az olasz **Dorando** lesz. Mindegy most már, csak amerikai ne legyen. Már csak fél mfd.-nyire van, terjed a hír, melynek nyomában jár a másik, meg teljesen ki van merülve, alig tud mázni. „Összeesett” jön a legeslegutjabb. Kínos percek mulnak el. Egyszerre megjelenik a bejárónál. A 100 ezer emberből egetverő ordítás tör ki, oly iszonyu erővel, mely csak az órák óta visszatartott és visszafojtott érzés megnyilvánulni akarásának jár nyomában. Az olasz azonban a kiáltásnak a fergetegét talán nem is hallja. Bejön, körülnéz, jobbra akar indulni, pedig balra kellene mennie. Útnak igazítják. Rettenetesen néz ki. Nem em-

ber az már. Arca kísértetiesen halvány. Szemeiben nincs fény, nincs ragyogás. Mintha tompa üveg lenne. Feje fehér kendővel van bekötve s piros nadrágjában, törékeny alakjával szívetösszeszorító érzést támaszt. Nem tud megindulni. Végre is, mintha magához térne, futni akar. Lábai azonban már nem engedelmesskednek. Egyszerre csak egész váratlanul, gyorsan gyalogni kezd, tesz 15—20 lépést, majd mint a szíven lőtt vad, egy tompa zuhanással, hosszan elterül a földön. Borzasztó látvány volt. Itt egy pár száz lépésnyire a céltól mondja fel a nyomorult test a szolgálatot, olyan rettetten és bátor küzdelem után. Az emberek körülveszik. Lá bait és mellét dörzsölik. Nedves szivacsosall megtörlik halál-színü homlokát. Életre akarják kelteni. Lassan kinyitja szemét. Tekintete öntudatlan, szeme nézése deliriumra vall. A nép rettetten erővel biztatja. Nem a test, a lélek erejével áll lábra ismét. Ez a törékeny kis olasz, tud küzdeni. Fejét hátraszegi, felső testét hátradüti. Iszonyu gyorsasággal szedegeti lábait. Nem fut, csak gyalogol, valami utánozhatatlan, groteszk gyaloglással. Siet. Minden erejét beleadja. Hátha még elér a célt, a küzdelmes munka, három óra kínos szenvedésének gyümölcsét. Halad vagy 80 m.-t s egyszerre ismét összeesik. Ujra talpra állítják, újra megy 20 m.-t, újra összeesik. Az angol királynő könyves szemmel nézi e fájdalmas látványt. A kis olasz azonban újra és újra lábra kél. Már csak 20 m.-re van az ígért földjétől, a céltől, mikor ismét összeverg. S ekkor jelenik meg a kapuban az amerikai. Szegény olasz. Igazán megcsajnáltam. Ily nyomorultul esik el fáradtsága jutalmától. Mindenki lesi, mindenki óhajti, kívánja, akarja, hogy az olasz még azt a pár lépést megtegye. Az amerikai már veszedelmesen közeledik. Ő is vánszorog csak, de baktatva is mindközelebb jön az olaszhoz. Már alig van harminc méternyire tőle, mikor **Dorando** ismét magához térítik. Felállítják, megy is előre egypár lépést, de újra ingadozni kezd. Ekkor karja alá nyulnak és besegítik a célba. Hol szó nélkül a célbíró karjaiba hull. Hordágyra tették és elvitték. A publikum lelkesedése határtalan volt. Sokan meg voltak győződve, hogy **Dorando** nem éri meg a reggelt. Jól trénirozott teste azonban kiheverte e borzasztó, abnormis erőfeszítés következményét. A szegény olasz azonban hasztalan végezte a bátor erőlködést, még sem viseli a bajnok címet, mert az amerikaiak megóvták és a zsüri kénytelen volt az elsősegtől az olaszt elűzni. Kárpótlásul az angol királyné adott neki egy gyönyörű aranyserleget. Az angol társadalomtól is gyönyörű emlék-jutalmat kapott.

A Debreceni Torna-Egylet versenye.

A Bocsay-serleget a DTE. nyerte meg.

A londoni olympiai versenyek miatt szokatlanul hosszúra nyúlt nyári szünet után, mult vasárnap, a Debreceni Torna-Egylet versenye nyitotta meg, a nagysikerűnek ígérkező őszi atlétikai szezon.

Megszoktuk már az utóbbi években, hogy a vidéki egyletek versenyeit úgy rendezés, mint eredmények tekintetében, teljesen egyenrangúknak tekintsük a fővárosi egyletek által rendezettekkel. A Debreceni Torna-Egylet, mint a legrégibb és legerősebb vidéki egylet, e téren legelől áll, s jelen versenye is kiállja az összehasonlítást bármelyik budapesti klasszikus versenyen.

A verseny a DTE. tavalyi 40 éves jubileuma alkal-mával alapított nagyjértékű vándordíjakért s az egyéni számokra kitűzött pompás tiszteletdíjakért folyt. A vándordíjak legfontosabbika a Bocsay-serleg volt, mely 7 klasszikus számból álló pontversenyre van kiírva. Tavaly a MAC. nyerte meg a serleget, az idén azonban nem védhette meg, mert több kiváló atlétája éppen most vonult be fegyvergyakorlatra s így az előrelátható erős konkurrencia mellett sikerre nem lehetett kilátása.

A Budai Torna-Egylet és a Magyar Testgyakorlók Köre azonban teljes erővel belefeküdtek a küzdelembe, de szenzációs vereséget szenvedtek a DTE. kitűnő atléta-gárdájától.

Lelkesítőleg hatott a debreceni atlétákra az a körülmény, hogy a másik debreceni egylet, az Akadémiai Atlétikai Club a verseny előtti napon fuzionált velük, s a versenyen már színeikben indultak is.

Téves azonban egyes napilapok célzatos tudósítása, mintha a DTE. csakis a fúzió segítségével nyerte volna a

Boeckay-serleget. A DTE. ugyanis 26 pontot ért el, az MTK. 17-et, a BBTE. 10 pontja ellen. E 26 pontból 20-at a DTE. régi tagjai értek el, míg a volt DAAC. tagok közül csak Székelyhidi és Szabó értek el 3—3. összesen 6 pontot, s így, még ha a MASZ. utólag nem is hagyná jóvá azt a körülményt, hogy a DAAC. volt tagjai a kötelező 3 havi szünet lejártá előtt indultak a DTE. színeiben, a Boeckay-serleg győztese még ez esetben is a DTE. volna 20 ponttal a MTK. 17 pontja ellen.

Ugyanígy áll a helyzet a másik két csapatversenyben, mert a DTE. egy a sulydobó-, mint a magasugró-csapatversenyekben, még a volt DAAC. tagok nélkül is legyőzte ellenfeleit.

Az egyes eredmények közül kiemelendő Simon Pál futása a 100 yardos versenyben, hol a táv tévedésből 94:20 m. volt a szabályszerű 91:40 helyett, úgy, hogy Simon tulajdonképpen 103 yardot futott be 10¹/₂ alatt, eredménye tehát jobb a régi országos rekordnál.

A ¼ angol mértföldes futásban a két erős rivális, Bodor és Nagy, gyönyörű versenyt produkált, s Bodor remek végspurtja biztosította számára a győzelmet, a régi rekord megjavításával.

Ugyancsak rekordjavítással végződött a sulydobás is, melyben Mudin Imre immár harmadikban javítja meg a saját rekordját.

A magasugrás versenyének magas színvonalát jellemzi az a körülmény, hogy a negyedik helyezett is 175 cm.-t ugrott. Győztes Vadon Géza, a DTE. e szorgalmas és rokon-szenves tagja lett, aki ezuttal remek stílusban nyert. A 178 cm.-t első kísérletre tisztán ugrotta, a 180 cm.-t csak egyszer kísérlette meg, s ekkor is csak kevésse ütötte le a lécet.

A második helyre Szabó, Jámor és Wardener közt hármas holtverseny volt. Jámor a távolugrásra való tekintettel a döntés elől visszalépett s így negyedik lett. Szabó és Wardener mérkőzése a második helyért a debreceni ugró győzelmével végződött.

Gyengébb eredménnyel végződött a távolugrás, hol Majunke bajnok és Holics Ödön közt folyt a küzdelem. Az ötödik ugrásnál még holtversenyben álltak 634-cm, míg aztán Holics utolsó ugrásával 637 cm.-t ért el. A diszkoszban a három elsőnek helyezett eredménye figyelemre méltó.

Részletes eredmények:

I. Boeckay serleg vándordíj.

*1. 100 yardos síkfutás. Négy előfutam után a döntőben:

1. Simon Pál (MAC.) 10¹/₂ mp.
2. Scheer Kornél (BTC.).
3. Fényes Jenő (DTE.).
0. Hámos Lóránt (BBTE.) feladta.

Simon a startnál megkésik mintegy 1½ yarddal, de feleuton már eléri a társaságot, s 2 yarddal győz Scheer ellen, aki az utolsó métereken bírja csak Fényest lerázni, aki 1 yarddal lesz harmadik, 12 induló.

2. Sulydobás:

1. Mudin Imre (DTE.) 12.91 m. Országos rekord!
2. Székelyhidi B. (DTE.) 12.24 m.
3. Nagy András (BBTE.) 11.56 m.
4. Kemény Gusztáv (MTK.) 11.32 m.

Indultak még: Schiller R. (BBTE.) 11.20, Antal Pál (MTK.) 11.13, Izsák Dezső (DTE.) 10.64, Öreg Kálmán dr. (DTE.) 10.35, Kovács Ödön (DTE.) 9.75. Győztes dobásai: 12.64, 12.54, 12.62, 12.57, 12.34, 12.78, 12.91.

3. Magasugrás:

1. Vadon Géza (DTE.) 178 cm.
2. Szabó Béla (DTE.) 175 cm.
3. Wardener Iván br. (MTK.) 175 cm.
4. Jámor Ferenc (DTE.) 175 cm.

Indultak még: Zöld József (DTE.) 170 cm., Kovács Nándor (BBTE.) 170 m., Ludinszky Lajos (BBTE.) 170 cm., Bornemisza Béla (DTE.) 166 cm., Schiller Rezső (BBTE.) 166 cm., Szegedy Géza (KEAC.) 162 cm., Szalay István (BBTE.) 162 cm., Tomits Miklós (BBTE.) 162 cm., Öreg Kálmán dr. (DTE.) 162 cm., Hoffmann Lajos (DTE.) 162 cm., Ugró Zoltán (DTE.) 162 cm., Schirf Henrik (DTE.) 146 cm., Fényes Jenő (DTE.) 146 cm., Szilágyi Dezső (DTE.) 135 cm.

4. ½ angol mérföldes síkfutás:

1. Bodor Ödön (Postás) 52 mp. Országos rekord!
2. Nagy József (BBTE.).

3. Korány Imre (KAC.).

4. Radóczy Károly (MTK.).

Indult még: Garay J. (Ny. TVE.), Györe A. (DTE.), Szerelemhegyi E. (MAC.).

Radóczy vezet közepes tempóban az első 100 méteren, majd Nagy veszi át a vezetést s 5—6 méterrel megelőzi Bodort. A célegyenes közepén Bodor hatalmas végspurtba kezd, 10 méterrel a cél előtt elfogja Nagyt, s egy yarddal megveri. A fiatal Korány alig 15 yarddal marad le tőlük, ideje magánmérés szerint 53¹/₂ volt.

5. Diszkoszvetés:

1. Antal Pál (MTK.) 39.00 m.
2. Mudin Imre (DTE.) 37.91 m.
3. Strausz Gyula (BBTE.) 37.46 m.
4. Kovács Ödön (DTE.) 32.59 m.

Indultak még: Jámor Ferenc (DTE.) 31.25 m., Öreg Kálmán dr. (DTE.) 26.76, Wardener Iván (MTK.) 25.30. Antal jó formában dobott. Mudin is nagy haladást mutatott a diszkoszvetésben s rövid időn belül itt is elsőrangú erő lesz.

6. 1 angol mértföldes síkfutás:

1. Bodor Ödön (Postás) 4 perc 53¹/₂
2. Kazár Tivadar (MTK.).
3. Fülöp Miklós (DTE.).
4. Tóth Ferenc (KAC.).

Indultak még: Kovács Dezső (Ny. TVE.) Tolnai Jenő (DTE.), Kovács Lajos (DTE.). Bodor végig vezetve, könnyen nyer kb. 120 méterrel, 10 méterrel harmadik.

7. Távolugrás:

1. Holics Ödön (MTK.) 6.37 cm.
2. Majunke Erik (KAC.) 6.34 cm.
3. Kovács Nándor (BBTE.) 6.30 cm.
4. Fényes Jenő (DTE.) 6.15 cm.

Indultak még: Jámor Ferenc (DTE.) 608 cm., Vadon Géza (DTE.) 605 cm., Szabó Béla (DTE.) 595 cm., Szobota Ferenc (KAC.) 594 cm., Tihanyi László (DTE.) 588 cm., Nováky Gábor (KAC.) 535 cm.

A Boeckay-serleg eredménye:

	I.	II.	III.	IV.	összen
DTE.	2	3	2	3	26 pont.
MTK.	2	1	1	2	17 „
Postás	2	—	—	—	10 „
BBTE.	—	1	3	1	10 „
KAC.	—	1	1	1	6 „
MAC.	1	—	—	—	5 „
BTC.	—	1	—	—	3 „
7 egylet	7	7	7	7	77 pont.

II. Sulydobás ötös csapatversenye a debreceni pénzügyintézetek vándordíjáért.

1. DTE. csapata (1. Mudin Imre 12:18, 2. Székelyhidi 12:02, 4. Kovács Ödön 11:08, 5. Izsák Dezső 11:03, 7. Jámor Ferenc 10:88) 19 pont, 11.44 m. átlag.

2. BBTE. csapata 3. Nagy András 11:49, 6. Csalótzky Károly 10:89, 8. Schiller Rezső 10:85, 9. Kovács Nándor 10:66, 11. Strausz Gyula 10:53) 37 pont, 10.88 m. átlag.

III. Magasugrás csapatversenye, József kir. harceg vándordíjáért.

1. DTE. csapata: (1. Vadon G. 178, 2. Szabó B. 175, 3. Jámor F. 175, 5. Zöld J. 170, Bornemisza Béla 166) 18.5 pont, 172 cm. átlag.

2. BBTE. csapata: (5. Kovács Nándor 170, 5. Ludinszky Lajos 170, 7. Schiller Rezső 166, 9. Szalay J. 162, 10. Tomits Miklós 162) 36.5 pont, 166 cm. átlag.

IV. Stafétafutás (4×100 m-) a kultuszminiszter vándordíjáért.

1. BTC. stafétája (Nagy, Háber, Gräber, Scheer) 46¹/₂
2. BBTE. stafétája (Hámos, Ludinszky, Szrubián, Ergovits).
3. DTE. stafétája (Fényes, Szökő, Jámor, Szabó).

A BTC. staféta könnyen nyer. A kiváló idő értékét a repülő váltás csökkenti. A DTE. staféta alig 1 yarddal marad el a budai mögött.

AZ ÖTE.—III. TVE. KLUBKÖZI VERSENYE, amely az ÖTE. pályáján folyt le, a budaiaknak az athlétikai sportok iránti lelkesedését mutatta. Az ÖTE. pályáján oly nagyszámú közönség jelent meg, hogy az majdnem kiesiny lett befogadására. Az eredmények közepesek voltak, de maga a verseny ennek dacára sok érdekeset nyújtott. Ismét dresszen láttuk ott két kiváló athlétánkat: *Hellmich Miksát és Kémény Ernőt*. A pontversenyt az Óbudai TE. nyerte meg 47 ponttal a III. ker. TVE. 37 pontjával szemben. A részletes eredmény a következő:

- I. 60 méteres síkfutás. 1. Schmideg Zsigmond (III. TVE.) 7.8 mp. 2. Tözsér Béla (ÖTE.). 3. Hönich Antal (III. TVE.).
- II. 400 méteres síkfutás. 1. Tözsér Béla (ÖTE.) 63.8 mp. 2.

György Vince (ÖTE.). 3. Hellmich Miksa (ÖTE.). **III. Magasugrás szombatsportverseny.** 1. Óbudai TE. (György, Lill, Petru, Markl, Szombathelyi, Wilkesmann) 901½ cm. 2. III. kerületi TVE. 878 cm. **IV. Súlydobás.** 1. Paulin János (III. TVE.) 10,31 m. 2. Walther Árpád (III. TVE.) 9,54 m. 3. Wilkesmann Ernő (ÖTE.) 9,34 m. **V. Gerelyvetés (svéd).** 1. Paulin János (III. TVE.) 47,60 m. 2. Buda Gyula (ÖTE.) 38,06 m. 3. Petru Henrik (ÖTE.) 36,77 m. **VI. Távolugrás.** 1. Kémény Ernő (II. TVE.) 6,12 m. 2. György Vince (ÖTE.) 5,97 m. 3. Lill Erik (ÖTE.) 5,89 m. **VII. 800 méteres síkfutás.** 1. György Vince (ÖTE.) 2 p. 21¼ mp. 2. Burger Miksa (III. TVE.). 3. Kuncze Géza (ÖTE.). **VIII. Helyből távolugrás.** 1. Lill Erik (ÖTE.) 2,98 m. 2. Kémény Ernő (III. TVE.) 2,80 m. 3. Hellmich Ottó (ÖTE.) 2,75 m. **IX. 1500 méteres síkfutás.** 1. György Vince (ÖTE.) 5 p. 05 mp. 2. Müller Milán (III. TVE.) 3. Hönich Antal (III. TVE.).

KIRÁS. A Temesvári Atlétikai Klub által 1908. évi szeptember hó 6-án délután 3 órakor rendezendő országos atlétikai viadalának feltételei. Versenyszámok: 1. 100 yardos síkfutás. 2. 1 angol mértőföldes síkfutás. 3. 220 yardos síkfutás (hendikep). 4. 1500 m. stafétafutás (800+400+200+100). 5. Összetett főverseny. 60 m. síkfutás, súlydobás, helyből távolugrás. 6. Súlydobás. 7. Diszkoszvetés. 8. Gerelyvetés középfogással. 9. Távolugrás. 10. 1 angol mértőföldes gyaloglás. **Nevezési zárlat 1908. évi szeptember hó 2-án esti 8 óra.** Nevezések Stepunek Rezső titkár címére (Temes, Bega palota) küldendők. Az összetett főverseny győztese díszített nagy ezüst, második díszített ezüst, harmadika ezüst, negyedik nagy bronz, ötödike kis bronz érmet nyer; a staféta futásban a győztes csapat mindegyike díszített ezüst, a II-ik csapat, a III-ik csapat bronz érmet nyer.

KIRÁS. A Budapesti (budai) Tornacgylet által Budapest, 1908. évi szeptember hó 27-én (vasárnap) délután 2½ órakor az egyleti versenypályán (II. Széna-tér) rendezendő őszi országos torna- és atlétikai verseny feltételei. I. 100 m.-es síkfutás. II. 400 m.-es síkfutás. III. 110 m.-es gátfutás (10 gát). A győztes egyletének a BBTE. egyik tagja által felajánlott tiszteletdíj. Időleges vándordíj. IV. 3000 m.-es síkfutás. V. Tornászati összetett verseny a korláton, nyújtón és lovon. A győztes egyesülete részére Budapest székesfőváros tiszteletdíja. VI. Diszkoszvetés és távolugrás. Összetett és egyéni verseny. Az összetett versenyben győztesnek Darányi Ignác m. kir. földmívelésügyi miniszter ur Ó Nagyméltósága tiszteletdíja. Időleges vándordíj. VII. Távolugrás csapatverseny (hatos csapatok részére). A győztes csapat egyesülete részére a m. kir. honvédelmi minisztérium tiszteletdíja. VIII. Gerelyvetés (magyar). IX. Magasugrás. Nevezési zárlat 1908. szeptember 22. Nevezések Bély Mihály művezető (I. Attila-utca 2.) címére küldendők.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Stankovits Szilárd. előadója: Lindner Ernő (Üllői-ut. 4. II. 25.) **Víz-szakosztály** elnöke: Nagy Béla dr. (VIII. Bekerdi-ut. 13. II. em.), előadója ifj. Földváry György dr. — **Súlyemelő- és birkózó szakosztály** elnöke: Brül Alfréd (VI. Andrássy-ut. 9.), előadója: Vida Henrik (VI. Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

AZ EPERJESI TVE. atlétikai versenyét szeptember hó 16. helyett 13-ikán fogja megtartani.

Szabadságonról visszatérve, értesitem az egyesületek t. titkárait, hogy a MASz. titkári teendőit és az atlétikai szakosztály vezetését újra átvettem.

Budapest, 1908. augusztus 25.

Stankovits Szilárd, titkár.

Ifjúsági Labdarugók Szövetsége.

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyletek tagjait nem fizetnek. Szövetség-égi értesítő „Nemzeti Sport” Helyiség: Lidó kavház (VI. ker. Andrássy-ut. 61.) különterme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. **Hivatalos órák** e két napon 1/28—1/10-ig. Írásbeli megkeresések a titkár, pénzküldemények a főpenztáros címére küldendők. **Tiszteletbeli elnök:** betöltetlen; **elnök:** Zoltán Béla; **alelnökök:** Goldstein János, Schneider Béla; **főtítkár:** Müllender Sándor; **titkár:** Friedmann Mor (VII. Király-utca 24. I. 12.); **főpenztáros:** Gerő Ferenc (VII. Király-utca 48. I. 11.); **penztáros:** Ritter József; **főjegyző:** Holló Ágoston; **jegyzők:** M. nyhárt Antal, Neumann Béla; **háznagy:** Juhász Mihály; **ellenőr:** Kohari Dezső; **számvizsgálók:** Gorup Ferenc, Kiss Árpád Várady Lajos; **szöv. kapitány:** Horváth János; **szöv. képviselő:** Müllender Sándor (VII. Dob-utca 108. I. 4.); **intéző-bizottsági elnök:** Schneider Béla; **a bírói szakiskola elnöke:** Vámos Soma.

HIVATALOS RÉSZ. A szövetség az ifjúsági csapatoknak felelősségét s a játékosok játéktudását elősegítendő, a következő határozatot hozta: Egy már megkezdett ifjúsági bajnoki mérkőzésen a játékosoknak helyet cserélniük kitiltás terhe

mellett tilos. (vagyis a hátvéd nem mehet csatárnak stb.). Az ifjúsági mérkőzéseket vezető bírónak kötelessége ezt ellenőrizni, melyre b. figyelmeztet felhívjuk.

Az igazgatótanács szombat, e hó 5-én, ülést tart. A választott tanács tagok a következők: Bokros Bernát, Dernovits István, Geser Albert, Grünwald Miksa, Harsányi Dezső, Hollósi Gyula, Ivancsics Mihály, Roden Károly, Schtassek József, Rodlicher Ferenc, Wulfer Gyula és Zsigmondi János. Azon tanács tag, ki 3 egymásutáni tanácsülésről igazolatlanul elmarad, állásáról lemondottnak tekintendő, s helyette a póttagok sorából hivatik be valaki.

Kivonat az intézőbizottság aug. 31-iki üléséről:

Tudomásul vétetett a Józsefvárosi Sport-Club feloszlása, s a Törökös Sport-Club ifjúsági csoportba való beolvadása. A Törökös Sp. Cl. i. cs.-nek megengedettett, hogy a Józsefváros helyett játszon bajnoki mérkőzéseket, átvéve a JSC. eddigi veszített mérkőzéseit és góljait. Fekete Vilmos FSC. igazolása a BSC. részére megsemmisítették, miután fent nevezett nem kérte ki magát egyletéből. Altmann, Kraft, MTE. Friedenthal FTC. i. cs. Boldizsár LTE., Fejszék Megyeri SpCl. és Weisz Hugó Föv. TC. a hétfői f. hó 7-iki intézőbizottsági ülésre ezután beidéztetnek. Pálfi János LTE. mérkőzésektől tiltatott 1909 aug. 31-ig. LTE.—BSC. mérkőzés, — miután LTE. ellenfelet későn értesítette — megsemmisítették s a 2 pont 0:0 eredménnyel a BSC. javára igazoltatták. LTE.—Megyeri SpCl. mérkőzés, miután LTE. későn értesítette ellenfelet, s MSC. sportszerűtlenül viselkedett, a mérkőzés pontjait egyik fél sem kapja meg, s az eredmény 0:0 igazolva lett. Gerő Ferenc, Menner Odón és Zsigmondi János szö. bírók, miután jelentéseiket le nem adták, bíráskodási joguktól az ILSz. részére felfüggesztettnek. BAK. i. cs. II.—ISC. II.—Föv. TC. i. cs. II.—BAK. i. cs. II. szövetségi mérkőzéseiket miután mostanáig sem játszották le, egyik fél sem kap pontot. ISC. lemondása FT. Kör, MSE. lemondása, MIHK. és BSC. javára tudomásul vétetett s a pontok FT. Kör, MIHK. és BSC. javára írtattak. Schwarz Andor MTE. igazolása megsemmisített s beidézteték szept. 7-ére. Böhm Kálmán volt titkár keresetével, mint jogosulatlant, a bizottság elvetette. Igazoltattak bajnoki mérkőzések: KSC.—MSC. 2:1. Rákosszentmihályi SMK.—Föv. TC. i. cs. 4:2. Szöv. díjmérkőzések: FTC. i. cs. II.—MTE. II. 9:2. Megyeri SpC.—KSC. 2:1.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX. Ferenc-körút 41.) **Alelnökök:** Steiner Hugó (V. Akadémia-utca 9.) (Uljiki Téglá- és Mészégető RT. Füzesséry Zoltán dr. (Andrássy-ut. 48.) **Főtítkár:** Maleki Román (VI. Andrássy-ut. 48. II. 10.) **Hivatalos órák minden szerdán este 7—8-ig az I. díszon-kavház küll. tornaházban.** **Titkár:** Cseke Gyula (II. Csalogány-ut. 7.) **Jegyző:** Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.). **Penztáros:** Glauher József (IV. Deák Ferenc-ut. 6. Iparbank.) **Ellenőr:** Olgay István dr. **Intéző-bizottság:** Oprész Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Füzesséry Árpád dr. **Ülések:** VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti küllőn tornaházban tartatnak.

Kivonat az intéző-bizottság 1908. évi szeptember hó 2-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

1. Intéző-bizottság javasolja az igazgató-tanácsnak, hogy a harmadosztályú szövetségi díjat ezúttal ne írja ki, hanem szólítsa fel a harmadosztályú egyleteket, hogy második csapataikat foglalkoztassák barátságos mérkőzéseken, s ha az ezekről beérkező jelentések alapján a tanács szükségesnek látja, a jövőre a szöv.-díjat írja ki.

2. Intéző-bizottság javasolja az igazgató-tanácsnak, hogy tekintettel a bizottságra váró nagy munkahalmazra, az alapszabályok 17. §-ra való hivatkozással, a tanács ideiglenes fegyelmi bizottságot küld ki, amelynek elnöke az intéző-bizottság esetről-esetre kiküldendő egy tagja, tagjai pedig az igazgató-tanács által választandó két tag.

A bizottság fegyelmi ügyekben határozatait az intéző-bizottság elé terjeszti ítélelhozatal végett.

3. Intéző-bizottság a cseh szövetséghez és a Nemzetközi Szövetséghez átiratot intéz az október 4-iki mérkőzés tárgyában.

4. Székány Kálmán szigorúan megintetlik.

Bakó Gyula s. k.
szöv. jegyző.

Igazolások 1508-tól 1654-ig.

Erzs. TC.: Brázsik Vilmos, Sonnenfeld Dezső, Sonnenfeld Jenő — MTK.: Hodob László, Rácz Béla (MAFC.-ból); Nemetz Jenő BAK. és Strasser Emil KAOE. játékosának a kilépése tudomásul vehető nem volt, mivel kilépési nyilatkozataikat egyesületeikkel nem láttamoztatták; — Egyetértés Sp. C.: Dietz József, Schultiz Manó (MUE.-ból), Kapitány Ferenc; — Klein Dezső igazolásának ügye függőben tartatik, míg KAOE. — tekintettel nevezett kilépésére — nyilatkozni fog; — KAOE.: Bienenstock Sándor; — FTC.: Viktor János, Váradi Zsigmond, Lederer Nándor (Föv. TC.-ból), Tallér István (MUE.-ból), Tuskovics Ernő; Bodis

János újabb nyilatkozatra hivatik fel, vajjon a benyújtott két igazolási kérelme közül, melyiket tartja fenn; — Hegyi Árpádnak a Typ. Sp. C.-ből való kilépése augusztus 26-ai tudomásul vétetett; — Typ. SC.: Kocsis Pál (MUE.-ből), Steiner Lajos (MUE.-ből); — Litographia FC.: Bednár Nándor, Balogh Béla, Lengyel Péter, Blitz Vilmos (Typ. SC.-ből); — Fer. SC.: Schön József (Fer. TC.-ből); — Typ. SC.: Bodnár József, Kovács József; — ETC.: Tahitó Dániel; — Mihala György és Berkes József a BL Ifj. részére igazolhatók nem voltak, mivel nevezettek az Ifj. LSz. által nem adták ki; — Lithogr. FC.: Krausz Sándor, Geiringer Lajos Föv. TC.-ből); — MTC.: Kemény Imre, Mosheim János; — BTK.: Weisz Frigyes, Pfeifer Róbert, Lajos Géza, Krausz Pál, Hámp Lajos, Longini Tivadar, Varga Imre, Jureto Gusztáv, Kopper Ferenc, Pellach Miklós, Németh Kálmán, Gaál Antal, Pfeifer Nándor, Moritz Mihály; — Fer. Sp. C.: Piller Gyula, Nikolicza Lajos, Hajdu Lajos, Laczkovics Gyula; — Müller Sándornak a Föv. TC.-ből való kilépése augusztus 26-ai tudomásul vétetett; — ETC.: Kurzweil Rezső, Rottler Lajos, Leiner Antal, Dominák Lajos, Kurzweil Oszkár, Darányi Jenő, Kittel Mór (ez utóbbit a Föv. TC.-ből), Leiner Mór, Fischer Izidor (Nemz. Sp. C.-ből); — Nemz. Sp. C.: Ritter József; — Török Sp. C.: Krizsán Endre; — Boór Lajos a Föv. TC. részére igazolható nem volt, mivel nevezettet a Győri Egyetértés nem adta ki; — Nemz. Sp. C.: Herschkovics László (UTE.-ből); — UTE.: Jankovics Győző, Buesik Pál; — Nemz. Sp. C.: Weszelovszky Andor, Balog Béla, Berán Vilmos (a MUE.-ből), Gerő Ferenc; — MTC.: Heves Sándor, Tintácsi István, Szűcs Lajos; Weszely Ferenc kilépése a FTC.-ből tudomásul vehető nem volt, mivel a kilépését egyesületével nem láttamoztatta; — Wannusche Károly az UTE. részére igazolható nem volt, mivel nevezettet az Ifj. LSz. nem adta ki; — UTE.: Berkovics Gyula, Szidon Vilmos; — Sportk. K.: Kürschner Emil (MTK.-ből); — Föv. TC.: Koltai Jenő (MTC.-ből); — Fekete 11: Goldreich Izidor, Tánzer Manó, Keszer Miklós, Polgár Samu, Selmezi Manó, Beöthy Miklós, Müller Dávid, Simonovics Ferenc, Silbermann Jenő, Csillag Ferenc, Tröster Rudolf, Tauszig Andor, Schimek Ármán, Steiner Dezső, Schlesinger Mihály, Hajnovics István, Groszmann Sándor, Bárdos Gyula; — V. és AC.: Schmidek Jenő (MTC.-ből), Zsoldos Leó, Róth Sándor, Weisz Ödön, Possel Miklós, Deutsch Sándor, Winter Gusztáv, Strausz József, Weisz Ignác, Mészáros László, Feldmann József, Feldmann Salamon, Feldmann Simon, Grünfeld Samu, Ötvös Adorján, Slinger József, Salzberger Béla, Pollák Antal, Fenyes Miklós, Hoffmann Manó (ez utóbbit a KAOE.-ből) Abrai Jenő Fővárosi TC.-ből), Déri Andor, Weisz Jenő, Hoffman Hugó; — Sporkedvelők K.: Koppel Sándor (MTC.-ből); — Egyetértés Sp. C.: Németh János, Matuska Béla (KAOE.-ből); — Fekete 11: Faragó Rezső (BAK.-ből); — ETC.: Weiner Manó, Reichmann Henrik, Tóth János, Reicher Izor, Harangozó Pál, Heim Béla, Fischer Mihály, Leiner Izidor, Török Ferenc (ez utóbbit a Föv. TC.-ből); — Győri Egyetértés: Mathesz Antal, Roosmann József (mindkettő a UTE.-ből), Kaufmann Albert (Typ. Sp. C.-ből), Holzmann Gusztáv (Pozs. TE.-ből); — MTK.: Strasser Sándor, Taussig Imre (mindkettő a MUE.-ből); — Sportk. K.: Neumann Oszkár, Krausz Béla (a BAK.-ból), Salgó Imre (MAFC.-ből), Rákóczy Ferenc, Krausz Sándor, Honig Árpád; — Reich Jenő, Herczeg Jenő és Rusz Miklós a Föv. TC.-ből való kilépése augusztus 26-ai tudomásul vétetett; — Salamon Sándor és Mally Antalnak a Föv. TC.-ből való kilépési nyilatkozatának a visszavonása tudomásul vétetett; — Egyetértés Sp. C.: Schulez Manó, Franzovics Lajos (mindkettő a MUE.-ből), Fuchs Henrik, Fábry László; — V. és AC.: Goldmann Benő (a MUE.-ből); — Fekete 11: Klein Mór, Klein József (mindkettő a Föv. TC.-ből); — BL Ifj.: Polcz Imre; — Fer. Sp. C.: Csoma Sándor.

Cseke Gyula titkár.

Meghívó.*

A MLSz. igazgató-tanácsa ez évi szept. hó 11-én, pénteken, az Edison-kávéház külsőteremében ülést tart.

Tárgysorozat: 1. Az 1909. évi Budapesti tartandó nemzetközi kongresszus előkészítésére irányuló javaslatok tárgyalása. 2. A BOB. football-szakosztálya előterjesztésének tárgyalása. 3. Szövetségi kapitány lemondása feletti határozathozatal. 4. Intéző-és bírákbizottsági folyó ügyek.

Malacki Román s. k., főtitkár.

*

A bírák-bizottsága szeptember hó 10-én, csütörtökön, este 8 órakor a hivatalos helyiségben. (Edison kávéház).

Elnöki megbízásból:

Bakó Gyula s. k., előadó.

*) Felkértem a t. egyesületi vezetők, hogy a tanács-ülésre új megbízólevelekkel szíveskedjenek eljönni.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint földépeső 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sportcikkék rendkívül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyár mány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		10.—
2 „ fűles labda		9.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		11.—
5-ös Diadal football		7.30
5-ös Rambler footballi		10.—
7 1/4 kg. Vasgolyó		3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített „		3.50
Gerely		4.—
ugyanaz hitelesített		4.50
Svéd gerely		5.—

Saját gyártmányu VIVÓ-SZEREK egyedüli nagy-bani szállítója.

: KÉPES ÁRJEGYZÉK :
INGYEN ÉS BÉRMENTVE:

FOOT-BALL

kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink. erős marhabőrbeli, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummiólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villám“ 9 kor., „Turul“ 10 kor., „Verseny“ 11-50 kor., „Győztes“ 13 kor., „Hunnia“ 16 kor., „Kincsem“ 4 nagys., iskola-football-labda 7-50 kor., „Kincsem“ 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő“ marhabőrbeli, kitűnő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhöz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis, Golf, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek, vívóeszközök, vadászati, halászati, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!

Kereskedőknek előnyárak!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa
sportcikkék áruháza
Budapest, IV., Múzeum-körút 29. sz.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Grand Prixt, versenykocsik és a pneumatik.

(B.) A mióta a dieppe-i verseny lezajlott, a diszkusszió általa felvert hullámai nemhogy csillapodtak volna, sőt folyton erősödnek. A franciák a vereséget még mindig nem bírták elszenvetni, annál is inkább, mivel a németek nem éppen a legnemesebb győzők, s győzelmüket a lehető legelőnyösebb színben tüntetik fel. Hiszen tagadhatatlan, hogy a német kocsik fölényesen

ciák szolgáltatták a vereség palástolására. Szerintük az ut végig rossz volt és ezt a bajt még növelte az előző napon lefutott Grand-Prix des Voiturettes is. Ezzel kapcsolatban a francia pneumatikok, melyek csak erre a versenyre szánt speciális típust képviseltek, a franciák legszigorubb kritikáját vonták maguk után. Be kell vallanunk, hogy ebben a kritikusoknak igazuk

Gróf Starcensky Henrik a Galíciai Automobil Club tátrai kirándulásának vezetője.

verték a többieket, de ennek jórészt nem szerkezeti előnyök, hanem tulzott, (itt azonban helyén való) óvatosság volt az oka. Hogy hogyan, azt a későbbiekben fogjuk látni; mindenesetre azonban érdemes a verseny eredményét érintő magyarázatokat kissé közelebbről megtekinteni.

A legkényyszeredettebb magyarázatokat a fran-

van, a kísérleteket előbb kellett volna végezni, nem pedig e nagyfontosságú versenyt kísérleti alkalmként felhasználni. Nemtörődomságukban annyira mentek, hogy a leszerelhető kerékabroncsokat is itt akarták megbízhatósági versenynek alávetni. Az eredmény: két haláleset, minden valószínűség szerint ezeknek tudható be.

Ami az utakat illeti, a kritikusoknak valamelyest igazat kell adnunk, mert azok tényleg nem a legjobb állapotban voltak; konstruktív szempontból ez igazolja a mentségeket. Sportszempontból tekintve a dolgot, a franciákat terheli a felelősség, mert ebben nekik teljesen szabad kezük volt, úgy a pálya megválasztásában, mint annak előkészítésében; annál inkább érheti őket gáncs, mert mint utépítők híresek.

A pneumatikgyárak természetesen a felelősséget az utakra és főként a tulerős motorokra hárítják. Kiszámították, hogy a motor munkájából surlódás- és ütközésből keletkező melegmennyiség a pneumatikot feltétlenül tönkre kell, hogy tegye. Itt azonban még mindig nem történt említés egy olyan, a tulerős motorok alkalmazásából eredő okról, hogy ezt okvetlenül meg kell világítani. Ez az ok: az abnormális csuszás és a következők éppen annak bizonyítására szolgálnak, hogy tulerős motorok ugyanolyan súlyelosztás, stb. mellett, egyrészt a koci abszolút sebességének csökkenését, másrészt ezzel kapcsolatosan a pneumatikok gyors pusztulását vonják maguk után.

E tételünk bizonyítására szükséges, hogy a motornak viselkedését változó fordulatszám mellett, valamint a keréktalpon fellépő surlódás változását változó csuszás mellett ismerjük.

A benzinmotorok az egyenáramú seriesmotoréhoz hasonló tulajdonsága, hogy a fordulatszám növekedtével közepes effektív forgató nyomatéka csökkenik; mivel pedig a motor effektusa (másodpercenkénti munkája) a közepes fordulatszám és a közepes effektív forgató nyomaték szorzatával arányos, kell, hogy a motor egy bizonyos fordulatszámánál éri el legnagyobb teljesítményét. Ennél kisebb fordulatszámánál a teljesítmény csökkenik, míg a forgató nyomaték nő; nagyobb fordulatszámánál úgy a teljesítmény, mint a forgató nyomaték kisebbek lesznek.

Lássuk már most, milyenek a változások, melyek a keréktalp és ut között keletkező surlódásban beállhatnak.

A surlódás, mely két egymásra szorított és állandóan ugyanazon felületi viszonyok (kenés, keménység, a felületek símasága, stb.) között levő tárgy között keletkezik, a nyomásnak (P) és a surlódási együtthatónak (μ) függvénye:

$$S = f(P, \mu).$$

Mivel itt P a hajtott keréknek nyomása, azt állandónak vehetjük. Másképpen változik μ , a surlódási tényező. Emelt jelen esetben, mivel a felületek nincsenek kenve, a felületi nyomástól, tehát az össznyomástól is függetlennek vesszük; igen erősen változik azonban a két felület egymásra való elcsuszása által. μ ugyanis ahhoz, mikor a két felület relatív sebessége $= 0$, a legnagyobb; növekedő relatív elcsuszásnál a μ -nek értéke folyton csökkenik.

Tételezzük fel, hogy a koci mindig ugyanazon (legnagyobb) sebességi fokozattal jár; ebből következik, hogy a koci vontatására szükséges erő, mely a koci ellenállásával egyenlő, arányosan változik a mo-

tor fordulatszámával. Ha most a koci állandó sebességgel fut, akkor kell, hogy a motor teljesítménye (ideális áttételi hatásfokot tételezve fel) egyenlő legyen a keréktalpon kifejtett munkával, mely a vontatási ellenállás és a kerék kerületi sebességének szorzata.

A vontatási ellenállás függvénye a koci sebességének és négy részből áll az egyik egy állandó, a másik a sebességgel, a harmadik rész a sebesség négyzetével, az utolsó pedig az emelkedéssel arányos:

$$R = a + bv + cv^2 + d \sin \alpha$$

Vizsgáljuk már most, hogy mikor és milyen körülmények között áll be a mozgási egyensúly, azaz mikor válik a koci sebessége egyenletessé.

A keréktalpon kifejtett vonóerő (a csuszástól egyelőre eltekintve) a sebesség növekedésével folyton csökkenik, míg a koci ellenállása a fenti képlet szerint folyton nő. Amikor a két erő, melyek nagysága egymást mindinkább megközelíti, egyenlővé válik, a koci gyorsítására használt erőteljesítés megszűnik és a koci állandó sebességgel fut.

Az üzem sajátja megkívánja, hogy ez az eset már akkor álljon be, amikor a motor maximális teljesítményét még nem érte el, ellenkező esetben ugyanis, mivel a teljesítmény a maximum közelében csak lassan változik, a koci a legkisebb emelkedésnél már sokat veszítené sebességéből.

Hogy csuszás ne álljon elő, kell, hogy a surlódás legalább akkora legyen, mint az ellenállás, azaz:

$$S = P \cdot \mu \leq R$$

S , a surlódás, egészen a csuszás beálltaig állandó, R azonban a növekedő sebességgel nő. Lehetséges már most az az eset, hogy a motor tulságosan nagy teljesítményénél fogva a sebességet növeli, mindaddig, míg $S = R$; ettől a pillanattól kezdve azonban a kerék már nemcsak gördül, hanem csuszik is.

A fentemlítették szerint azonban a csuszás beálltával μ , tehát S is csökkenik; ha pedig a vonóerő kisebbedik, a koci sebességének is mindaddig csökkennie kell, míg $S = R$. Következik ezekből tehát, hogy attól a pillanattól fogva, amidőn a kerék csuszik, a koci sebessége csökken.

A kerék és vele a motor mindaddig gyorsul, amíg a motor csökkenő forgató nyomatéka az ellenállás forgató nyomatékával egyenlő. Ha tehát az a kerék az uttesten csuszni kezd, az S erő csökkenése folytán a motor fordulatszáma nő, vagyis a csuszás mértéke nagyobbodik. Mindezekből kitűnik tehát az, hogy:

1. Ha a motor oly erős, hogy a kocsinak rendes (nem lökészerű) üzeménél a kerek csuszni kezdnek, a koci sebessége rögtön kisebbedik.

2. A csuszás következtében a munkatelmény, mely a motor, illetve kerék fordulatszámának növekedtével is nő, a pneumatikok aránytalanul gyorsan pusztulnak.

Láthatjuk tehát, hogy bármekkora is a rendelkezésre álló motorikus munka, a sebességet csakis a hajtott kerek terhelésének, vagyis ennek révén a surlódásnak nagyobbitásával lehet elérni.

Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;
Budapest, VI., Andrásy-út 17.

A ma használatos hátsókerék-hajtásnál ez bizonyos megállapított hányada lehet csak a kocsik egész súlyának, mert az előlő kerekek túlzott tehermentesítése a kocsik csuszását és nyugtalan járását okozza.

A versenykocsik sebességét csak egy módon lehet még fokozni; az összes kerekek hajtása által.

Végeredményképpen a franciák letörésének tehát a konstruktőrök az okai.

Bibendumnak igazza van.*)

Automobilnapár.

Szeptember 1—15. A L'Auto kiskocsi serlege.

Szeptember 3. A Mitteldeutscher Automobil-Club tübingiai túraútja.

Szeptember 6. Bolognai meeting. (Coppa-Florio—Targa-Bologna).

Szeptember 10—13—30. Mont-Ventoux hegyi-verseny.

Szeptember 12. Brooklandi meeting.

Szept. 15—30. Piacenzai teherkocsi verseny.

Szeptember 17—20. Hollandi túra verseny.

Szeptember 20. Semmeringi verseny.

Szeptember 27. Chateau-Thierry hegyi-verseny.

Október 3. Brooklandi verseny.

Október 3—11. Lipcsei motorjármű-kiállítás és vásár.

Október 11. Gailloni hegyi-verseny.

Október 11—18. Nemzetközi utügyi kongresszus és kiállítás Párisban.

Október 20—31. Az Oesterreichischer Automobil-Club teherkocsi versenye.

Október 23—24. „Graphic“ Trophy és a Royal Automobil-Club gyorsasági versenye a Man-szigeten.

November 26. Az Automobile-Club of America Grand-Prixje, Savannah.

November 28—december 13. Párisi Salon luxus-kocsi kiállítása.

December 22—29. A Párisi Salon haszonjármű kiállítása.

Versenyek.

A TROUVILLEI HEGYIVERSENY. A nagy világ-fürdő elegáns nemzetközi közönsége előtt folyt le a múlt héten a „Les Sports“ francia sportnapilap rendezésében a trouvillei hegyi verseny. A verseny rövid távja (870 méter) és az emelkedés enyhése sem sport, sem pedig ipari szempontból nem avatják a versenyt nevezetesebb próbává, azonban mint a francia ipar bemutatkozása egy igen vevőképes nemzetközi közönség előtt rendkívül fontos. A verseny startja a Hotel des Roches Noires-nál volt s innen gyengéd emelkedéssel vezetett az ut a parti uton felfelé! Az egyes versenyek igen jól sikerültek s nagy nézőközönségük volt. Megemlítjük, hogy Levitt Dorothy urhölgy e versenyben is vezetett kocsit, egy Napiert, melylyel igen szép időt ért el. A verseny részletes eredményei a következők:

I. Egyhengeres kocsik.

a) 100 mm. hengerfuratig.

1. Aries (Perrot) 1:22,8.

2. Werner, 1:24,4.

3. Truffault I, 1:30,6.

b) 100 mm.-en felüli hengerfurattal.

1. Moebis György (Sizaire Naudin), 7:07.

II. Kéthengeres kocsik.

90 mm.-en felüli hengerfurattal.

1. Legros René (René Legros), 2:01.

III. Négyhengeres kocsik.

a) 75 mm. hengerfuratig.

1. Guillemin (Rivière Pál), 1:22,4.

b) 76—90 mm. hengerfurattal.

1. Landais G. (Motobloc), 1:10.

(Limousinek.)

1. Pipe (Goldschmidt), 1:38.

2. Lambert (Motobloc), 2:01,6.

c) 91—106 mm. hengerfurattal.

1. Rawlinson (Darracq), 44 mp.

2. Vinot Deguingand (Molon), 58 mp.

3. Tirard Henry (Ford).

(Négyülékes kocsik.)

1. Rawlinson (Darracq), 47 mp.

2. Imperia (H. Tart Cie., Morane) 52,2 mp.

3. Imperia (Tart Cie., Greterin) 54,8 mp.

(Limousinek.)

1. Tranchant Gaston (Gladiator), 1:30,6.

2. Bedel F. (Motobloc), 1:32.

d) 107—120 mm. hengerfurattal.

(Kétülékes kocsik.)

1. Ragusa Adolf (Darracq), 51,4 mp.

2. Demanest Léon, 1:12,2.

(Nyitott négyülékes kocsik.)

1. Berliet (Tart), 52 mp.

2. Origet Marcel (Berliet), 1:08.

(Limousinek.)

1. Bar. de Bourgoing (Laber), 1:52.

e) 121—130 mm. hengerfurattal.

(Kétülékes kocsik.)

1. Simon (Porthos), 56 mp.

f) 131—140 mm. hengerfurattal.

(Kétülékes kocsik.)

1. Molon L. (Gladiator), 51 mp.

(Négyülékes kocsik.)

1. Lousionnat (Charron), 1:10.

2. Jeandré (Rochet-Schneider), 1:02,2.

g) 141—150 mm. hengerfurattal.

(Kétülékes kocsik.)

1. Faure Pál (Itala), 1:01,6.

(Négyülékes kocsik.)

1. Riondel Henry (Peugeot), 1:11.

*) Bibendum a Michelin cég reklámjairól ismeretes komikus pneumatikember, akinek szájába adja a cég közleni valót. (Szerk.).

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu autók, mechanikai alkatrészek gyártása.
VI., Szondy-utca 55. sz. Garage és javító-műhely.

IV. Hathengeres kocsik.

- a) 91—110 mm. hengerfurattal.
 1. Pierre M. (Minerva), 1:10.
 b) 110 mm.-en felüli furattal.
 1. Miss Dorothee Lewitt (Napier), 55 mp.

V. Motorkerékpárok.

- 30 kilogrammon alul.
 1. Motoreve (Berliet), 1:04,4.
 2. Motoreve (Pontié), 1:18.
 3. N. S. U. (Pons), 1:24,4.
 30 kilogrammon felül.
 1. N. S. U. (Contant), 1:39,4.

COPPA FLORIO—TARGA BOLOGNA. A bolognai meeting résztvevői már kivétel nélkül együtt vannak a verseny színhelyén és már többször beutazták a verseny pályáját. Training a körpályán ugyyszólván lehetetlen, mert a lakosság kíváncsisága veszélyessé teszi azt. Ez okból a versenyzők csak recognoscáló utakra szorítkoznak, amelyek alapján azután a többség kijelentette, hogy ilyen jó uton még nem versenyzett. Különösen a Bayard—Clementék biznak az utban és legalább 125 kilométeres átlagos sebességre számítanak a Grand-Prix 113-ával szemben.

A MONT VENTOUXI HEGYIVERSENY, illetve a Coupe Rothschild a trouvillei hegyiverseny közelsége miatt szeptember 10-ére, illetve szeptember hó 13-ára halasztották.

A BROOKLANDI VERSENYPÁLYÁN szeptember hó 12-én lesz a következő verseny. Programmszámok közül a célegyenesben megfutandó akadályverseny és a 22 mérföldes 90 i. e. kocsik versenye érdemel említést. Október hó 3-án évzáró versenyt tart a Brooklands Automobile Racing-Club s ez alkalommal kerül eldöntésre a Brooklands Grand-Prix, amelyben Grand-Prix típusu kocsik vehetnek csak részt. A verseny csak akkor fog megtartatni, ha legalább 8 külföldi versenyző jelentkezik.

Kereskedelem.

A SPORTRA és utazás céljaira szánt autókban, melyeknél a nagy sebesség játsza a főszerepet, törekedni kell arra, hogy maga az automobil minél kevesebb megakadás kuforrása legyen. A gép, a moton ma már semmi kívánni valót nem tartalmaz; ami még most is megakasztja a legszebb túrát, az a pneumatik. Dolgozni az igen számosan azon, hogy föltálaljanak valami pneumatik-helyettesítőt, de előreláthatólag sohasem fognak a pneumatikot teljesen pótló szerkezetet föltálalni. A jelen dolga tehát az, hogy a pneumatik-szakadások okozta késéseket minél rövidebbé tegye. Ezzel számoltak azok, akik a leszerelhető abroncsokat találták ki és számosan vetették rá magukat arra a terepnumra, több-kevesebb sikerrel. Az összes eddig használatban volt leszerelhető abroncsok nem tudtak közkedveltségre és általános használatra emelkedni, ami főleg annak tudható be, hogy egyik sem alapos, egyik sem megbízható, ami ismét onnan származik, hogy a gyárak ilyeneket tisztán versenyekre használták. Az összes számottevő leszerelhető abron-

csok csavarokkal vannak felerősítve, már pedig a csavar, minden biztosítás dacára, könnyen oldható alkatrész. Ameddig ezt a körülményt nem lehetett kiküszöbölni, addig nem is tudott a leszerelhető abroncs közkedveltségre szert tenni. Hogy ez mennyire káros, megmutatta az ez évben lefutott francia nagy díj, amelyen az egyik főfávorit, Szisz, kénytelen volt a versenyt feladni, mert a leszerelhető abroncs a csavarok elvesztése következtében leugrott a kerékről.

Ez év tavaszán egy új leszerelhető abroncs került forgalomba, melyet, dacára új voltának, nagy örömmel üdvözölt mindenki, mert a cég, mely ezt készítette és forgalomba hozta, már maga is garancia volt arra, hogy jó, föltétlen megbízható abroncs kerül a piacra.

Ez a Dunlop leszerelhető abroncs volt!

Az abroncson nincsen egyetlenegy csavar sem. Nincsen semmi, amit el lehetne veszíteni. Nem csodálható, hogy ennek következtében a leggyorsabban terjed el és a francia nagy díjban már épp úgy használták, mint privát autómobiltulajdonosaink és mindenki a legnagyobb meglepődés és csodálat hangján ír és beszél a Dunlop leszerelhető abroncsokról, melyek kétségtelenül új korszakot jelentenek az autómobilizmus történetében és természetes, hogy nálunk sem fog késni elterjedése. Már is van Magyarországon autómobil, melyre Dunlop leszerelhető abroncs van felszerelve és a legnagyobb mértékben meg vannak vele elégedve.

A Francia L'Auto, irván a Dunlop leszerelhető abroncsokról, a következőket mondja: „A Dunlop leszerelhető abroncsok kiválóak voltak, különösen megbízhatóságukat tekintve és főleg csodálatos volt, hogy egy perc alatt cserélni lehetett gummikat”. Hasonlóképpen nyilatkoztak a többi lapok is és nemcsak a versenyzők, akiknek kocsijuk a Dunlop leszerelhető abronccsal volt felszerelve, hanem különösen azok, akik más gyártmányt használtak, irigyelték mindazokat, akiknek kocsiján Dunlop leszerelhető abroncs volt. A most lefutott new-pork—párisi túra, a 30,000 kilométerjével újra bebizonyította, hogy a Dunlop leszerelhető abroncsok utólérhetetlenek és a legrosszabb uton és a legnehezebb körülmények között is teljes biztonságot nyújtanak.

Legközelebbi számunkban pontos leírását fogjuk hozni e korszakalkotó találmánynak.

AZ AUTOMOBILIA. Ritkán sikerült még valamely vállalatnak oly rövid idő alatt a közönség rokonszenvét megszerezni, mint az „Automobiliá”-nak. Igaz, hogy ezen rokonszenv megnyerésénél előnyül szolgált az a körülmény, hogy egyetlen vállalata ha-

Kempelen Béla családirtóteneti (genealó.iai) irodája
 :: és címerfestészeti műint zala. :
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemesek, címerok, é oének (külföldiek is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősták egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemeség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, sontra, bronzra, márványra stb., családírák, ősták, családi kronikák megszerkesztése és megfotása.

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

bármely szerkezetű autók és motorok részére, föltisztítási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világítási célra, nemkülönben PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOT legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

zánknak, amely kizárólag automobiltömlők javításával foglalkozik, s amely munkájának tökéletességére oly nagy súlyt fektet.

Az „Automobilia“ által használt anyag is a legjobb, elsőrendű forrásból származó angol gummi.

Németországban kitanult munkásaival és legmodernebb vulkanizáló készülékeivel azon kedvező helyzetben van az „Automobilia“, hogy nemcsak tökéletes, de kiválóan olcsó munkát szállítson.

Ujabban *Zilczer* Rezső, a Velodrom Garage-Vállalat sok éven át vezetőembere, mint társtulajdonos lépett be a vállalatba és szakismereteivel bizonyára még jobban ki fogja terjeszteni ezen vállalat működési körét.

Az „Automobilia“ egyébként eddigi helyiségeiből (Mozsár-utca 7.), még e hó elején a Vörösmarty-utca 20. szám alá költözik, amely házban céljai számára külön átalakított üzlethelyiségeket vesz át.

AZ 1908. ÉVI PÁRISI „SALON“ bejelentési terminusán ismét tömegesen jelentkeztek az automobil és felszerelési cikkek gyárai, úgy, hogy az ez évi

kirakása igen meg van könnyítve. A teljesen zárt kocsi birnak ajtókkal, amelyeken át az automobilon be- és belülről az automobilon szilárd megerősítésére szolgáló mindennemű segédeszközzel, mint fixírozó szíjakkal, alátétuskókkal stb. fel van szerelve.

ABENZ-GYÁR a múlt hó végén tartotta ezévi rendes közgyűlését a gyár székhelyén Mannheim-ban. Az ügyvezető igazgatóság indítványai kivétel nélkül elfogadtattak. Az osztalék 8 százalékból állapított meg (15 százaléka a múlt évben). A jelentés megemlíti, hogy a régi gyár üzeme nem volt teljesen racionális, most azonban az új gyári épületben, elesvén az emeletekre való szállítás költségei, az igazgatóság reméli az üzemi kiadások csökkenését. Az üzemnek teljesen az új gyárba való áthelyezése által a régi gyár területe és épületei felszabadulnak és eladhatók lesznek. A Gaggenau gyár átvétele pari alapon történt. Az üzletmenet nem volt teljesen kielégítő, mivel igen sok gyár áruját olcsó áron vesztegette s így a Benz-gyár is kénytelen volt az árakat némileg leszállítani.

A Galíciai Automobil Club tátrai kirándulásán résztvevő automobilisták csoportja.

kiállítás nem fog a múlt évi mögött elmaradni semmiben sem. A nagy részvételhez bizonyára nagy mértékben járult hozzá az a körülmény, hogy ez évben a standok a legegyszerűbben fognak díszítettetni, e révén tehát jelentékeny megtakarítások lesznek eszközölhetők.

AUTOMOBILSZÁLLÍTÓ VASUTI KOCSI. A statisztikai kimutatásoknál meggyőzőbben hirdeti a francia automobil-ipar előrehaladottságát és kiterjedtségét az a körülmény, hogy a Páris—Lyon—Mediterranée vasút igazgatósága 80 darab automobilszállító speciális teherkocsit készített. Ezen megrendelés oka az, hogy az eddig használatban volt teherkocsi-típusok alkalmazásánál igen gyakran sérültek meg a szállított automobilon. Az új kocsi úgy elől, hátul, mint oldalt

Hírek.

AGALICIAI AUTOMOBIL-CLUB TÁTRAI KIRÁNDULÁSA. Mai számunkban néhány felvételt közlünk a Galici Club Automobilov tátrai kirándulásának résztvevőiről, melyet lengyel barátaink voltak szívesek rendelkezésünkre bocsátani.

Éljen Magyarország! Ezzel a felkiáltással üdvözölték lengyel vendégeink a magyar határ közeledtét. Oly szívből jövőnek tetszett ez a hang, különösen Brandeis lovag ajkán, hogy egyik magyar résztvevő bizalmasan megkérdezi, miért e nagy lelkesedés? Pusztán udvariasságból ilyen lelkesen nem ünnepelnek bennünket. Volt abban szeretet is, feleli lengyel vendégünk, de, hogy őszinte legyek, az éljen első sorban az utnak szólt.

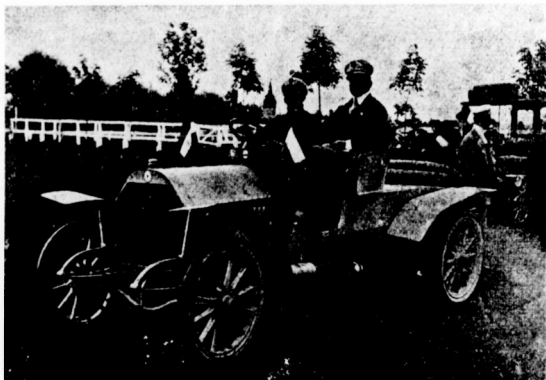
LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELO
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

Teringettét, ennek a lengyel bácsinak igaza lehet, talán nincsenek is olyan végtelen rossz utaink, mint ahogy szeretjük hirdetni? Büszkeséggel töltött el engem ez a spontán elismerés s megfogadtam, hogy az uszítók gárdájához csak akkor csatlakozom ismét, ha pneumatikom 10.000 kilométer után ismét elromlik.

Nagyon népszerű tagja volt a kirándulásnak Bárdi igazgató, akit általában csak Brády-nak szólítottak lengyel barátaink s aki jó kedélyével állandóan jókedvet tudott maga körül terjeszteni még a legesunyább napon is. De a humor és vígság mellett nem fedkezett meg Bárdi igazgató arról sem, hogy ő magyar kereskedő. A lengyel automobilizmus állapota nem a legkedvezőbb, rossz országutak (azokhoz képest a mieink ideálisan jók) és a javítóműhelyek teljes hiánya csak az oly lelkes sportsmaneknek nem veszik el kedvét az automobilizmustól, mint a lengyel urak. Párdi éles szeme rögtön átlátta, hogy itt van tere az érvényesülésnek s ha majd rövid idő múlva Lembergben és Krakkóban a magyar kereskedő ténfoglalását hirdető garázs és javítóműhely nyílik, ugye ezen tura eredménye. Örvendünk, hogy a lengyel automobilizmusnak ezáltal szolgálat tétetik, örvendünk

Bárdi József igazgató a Galíciai Automobil Club tátrai kirándulásán résztvevő kocsiján.

a magyar kereskedő sikerén, de szomorúsággal tölt el bennünket, ha a mostoha viszonyok dacára Lengyelországban virágzó automobilizmust a mi mozgalmunk nélküli automobil-életünkkel hasonlítjuk össze.

Nagyon meghatotta a lengyeleket gróf *Andrássy* Sándor nem várt megjelenése és a *Magyar Automobil-Club* elnökének ezen figyelmét napok múltán is hála-lásan emlegették Krakkóban.

Krisztinkovich Béla titkár volt a lengyelek mentő angyala Tátrafüreden. Vasárnap minden zárva, benzin még a patikában sincs és a lengyel kocsiknak utolsó rezerv-essence-je is elfogyva. Ez volt a helyzet vasárnap este. Nagy hajsza kezdődött a benzin után, míg végre az agilis titkár meg tudta szerézni ugy éjfélt után a szükséges mennyiségű folyadékot, amelynek jobban megörültek a vendégek, mint a tátrafüredi pezgőnek.

Verseny is volt természetesen, hogyis ne volna, ha sima országut csalogat lakatlan vidéken. Bárdi Berlietje lett első, utána Grosz Imre Berlietje következett, ezután Löwenthal vorsói újságíró 50 l. e. Mors-kocsija s végül lovas Prech 40 lovas Berlietje következett a többiek előtt.

A lengyel autoturisták utja valóságos diadalut volt, ünnepelték az útjukba eső minden vendégkastélyban. A legkedélyesebb és legkényesebb dejeunék egyikét gróf Krasiczky Ignác adta Badiorza mellett, az or-

szágutat szegélyző pompás mezőségen. Nem kevésbé nagyszabású volt az a dîner, melyet Potoczky gróf adott saját villájában az automobilisták tiszteletére, amelyen a lengyel főnemesség színe-java volt jelen. Valóságos gyűjteménye a női és férfi szépségeknek.

Végezetül még megemlítjük Bárdi igazgató rekordturáját visszafelé, melyet az Krakkóból—Budapestre egyfolytában megtett. A 600 kilométert meghaladó turát Bárdi igazgató, a megállásokat leszámítva, 16½ óra alatt tette meg.

BÁRCZY ISTVÁN POLGÁRMESTER MINT AUTOMOBILISTA. Székesfővárosunk népszerű polgármestere, mint értesülünk, szintén beállt az automobilisták táborába, amennyiben nagyszámu hivatalos utjai elvégzésére ezentúl egy 24 lóerős Delunay-Belleville-kocsit fog használni. Örömmel üdvözljük szerett polgármesterünket az automobilisták körében, mert az ügynek kétségtől nagy hasznára van, ha olyan férfi, mint Bárczy István polgármester, a praxisban is elismeri csatlakozásával az automobilizmus fontosságát.

SZTERÉNYI ÁLLAMTITKÁR AUTOMOBIL-UTAZÁSA. Napilapjainkat a múlt héten az a hír járta be, hogy *Szterényi* József államtitkár és *Eidlitz* Hugó az „Adria” tengerhajózási részvénytársaság igazgatója hajóutazást tesznek Észak-Afrikába az „Árpád” gőzösn. Olvasóinkat bizonyára érdekelné fogja, hogy közlekedésügyünk ezen két kiváló vezérférfia az afrikai szárazföldön a legmodernebb közlekedési eszközt, az autombilt fogja igénybe venni. Az autombiltura Philippeville-ből Constantinba s onnan Bougien keresztül Algir-ba van tervezve, tehát a 400 kilométert felülhaladja, ami igazán nagyszabású turának számít. Reméljük, hogy az autombil-közlekedés előnyei még megerősítik azt a kedvező véleményt, amelyet genialis kereskedelmi államtitkárunk az automobilizmusról táplál.

PIERRE DE CRAWHEZ BÁRÓT, az Automobil-Club de Belge sportbizottságának elnökét a becsületrend lovagjává nevezték ki.

AZ 1909. ÉVI GRAND-PRIX PÁLYÁJA. A jövő évi Grand-Prix pályájának kérdése már most került eldöntésre az Automobile-Club de France-ban, amely az általa rendezett versenyek és kiállítások ügyét mindig igen alaposan szokta előkészíteni. A választás a Circuit d'Anjou-ra esett, amelynek távja 102 kilométer s oly jó állapotban van, hogy egy 25 kilométeres utvonaltól eltekintve, amelynek szélesítése elkerülhetetlen, alig fog nagyobb javítási költségeket igényelni. A versenyt kérdésének financiai része is el van már döntve, mivel Anjou város a 100.000 frankot kitevő hozzájárulási összeget máris megszavazta.

„Automobil”

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 56. sz.

Szörgöncim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

Műhelyünket szept. 1-én Vörösmarty-u. 20. helyezzük át.

A HENRIK HERCEG-VERSENY ÉS MAGYAR-ORSZÁG. Gróf Zichy Béla Rezső nagyszerű terve a múlt héten foglalkoztatta a Magyar Automobil-Club sportbizottságát, mely, amint azt jeleztük és mai számunkban megjelent hivatalos jegyzőkönyvből olvasható, lelkesedéssel járult hozzá a tervhez és megkérte a club elnökét is az ügy pártolására. A túraút ügyében most csak a semmeringi hegyi-verseny alkalmból tartandó magyar, német, osztrák értekezlet döntését várják, hogy az egész terv Henrik herceg elé terjesztessék. Tekintettel arra, hogy ez értekezleten maga az indítványozó gróf Zichy Béla Rezső is jelen lesz, kedvező elintézését várjuk e nagyfontosságú kérdésnek.

EGY MEGBIZHATÓ TAXICAB. Valóban sikerült megbízhatósági próbát tett meg Angliában egy automobilbérkocsi, amelyet egy ur egy cardiff—londoni és vissza utra bérelt. A kocsi az 547 kilométer hosszú utat minden baj nélkül tette meg, 26 kilométeres átlagos sebességgel. Egy tisztán városi használatra szánt járműnél ez az eredmény igazán kielégítő.

AUTOMOBILVERSENYEK OROSZORSZÁGBAN. A *Rigai Automobil-Club* a múlt hó végén automobil-versenyeket rendezett a rigai ügétöversenyúteren, amelyen a *Laurin* és *Clement*, *Humber* és *Diatto-Clément*-cégek gyártmányai aratták a legtöbb diadalt.

A SEMMERINGI HEGYI-VERSENY nevezései napról-napra szaporodnak, a Mercedesek száma ismét kétfővel szaporodott, neveztek azután Puch-Grác, amelynek egyhengereséről csodákat mesélnek, továbbá Isotta—Fraschini két kocsit a nehéz túrakocsik csoportjába és Adler egy kocsit. A Grand-Prix Benz-csapat, Hémerly, Hemriot és Erk szintén meg látogatták már versenykocsijaikkal a Semmeringet s így valószínű e gyárnak nevezése is.

LAUTENSCHLÄGER- ÉS VANDERBILT-VERSENY. A győztes Grand-Prix Mercedes-kocsi vezetőjéről a múlt héten az az általunk is regisztrált hír terjedt el, hogy *Graves* Róbert hírneves amerikai automobilista őt az egyik Grand-Prix Mercedes-kocsi vezetőjéül szerződtette. Az Untertürkheimi Daimler Motorenengesellschaft most ezt a hírt megcáfolja s kijelenti, hogy Lautenschläger a Vanderbilt-díjra vonatkozólag semmiféle kötelezettséget nem vállalt.

A NEW-YORK—PÁRISI VERSENYEN résztvevő *Züst*-kocsi csak most jutott európai Oroszországba, miután Wladiwostokból vezetőinek kieserelése okából csak három héttel később indulhatott utnak, mint a *Thomas* és a *Protos*.

A Magyar Automobil-Klub hivatalos közleményei.

stb. elnöke, *Ratibor Viktor* herceg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, *Zuylem De Nyevelt De Haer* báró, a francia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: *Szapáry Pál* gróf, a francia Automobil-Club stb. tagja. Elnök: *Andrássy Sándor* gróf. Elnökhelyettes: *Zichy Béla Rezső* gróf. Igazgatóság: *Blathy Ottó* titusz, Eszterházy Mór gróf, *Hatvany Károly*, bátorkezi Kóke Kornél, *Krisztinkovich Béla* (ügyvezető igazgató), *Molnár Akos dr.* (ügyész.) Thoroczkai Miklós gróf, *Vécsey László* báró, *A választmány tagjai*: Az igazgatóság tagjain kívül *Andrássy Géza* gr., felsőványi *Baruch Jenő*, *Bayer Dezső* dr., *Cso. ka János*, *Delmár Tivadar* dr., győri *Farkas Lajos*, *Fényi Béla*, *Gerbeaud Emil*, *Hatvany József*, *Hatvany Károly*, *Harkányi János* hr., *Hevesy Vilmos*, *Eszterházy Mór* gr., *Károlyi Mihály* gr., *Kovács László*, *Nagy Sándor* dr., *Ornody Vilmos*, *Széchenyi István* gr., *Szende Károly*, *Teleki Pál* gr., *Varró Indár* dr., *Wenckheim József* gr., *Zsolnay Miklós*. Club-titkár: ifj. *Krisztinkovich Béla*. Club-helyiség: Budapest, IV. kerület, Kigolyó-tér 1., királyi bérpalota. Hivatalos irodai órák: d. n. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leírások és szakár jegyzékek gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. Sűrűnyom: Autoclub Budapest. Telefonszám: 11—70

Jegyzőkönyv

Felvétetett a Magyar Automobil-Club sportbizottságának első üléséről, 1908. évi augusztus hó 27-én, a Magyar Automobil-Club helyiségeiben.

Krisztinkovich Béla igazgató, az elnök helyett megnyitván az ülést, első sorban a választmány által kiküldött sportbizottsági tagok igazoltattak. Elnök: gróf *Zichy Béla Rezső*, tagok: *Baruch Jenő*, dr. *Delmár Tivadar*, ifj. *Holub József* és báró *Vécsey Tamás*.

Az ülésnek az igazoláson kívül csak egy nagyfontosságú tárgya volt.

A bizottság lelkesedéssel értesült gróf *Zichy Béla Rezső*nek messzekiható nagyszabású tervéről, hogy a világhírű és fontosságú *Henrik herceg-túra*versenynek utirányát Magyarországon keresztül óhajta irányítani.

Mindenki átlátta ennek a tervnek, nemcsak a magyar automobilizmusra, de a magyar társadalomra és különösen pedig az óriási jövedelmet jelentő automobilos idegenforgalomra való mindent felülmúló, korszakot alkotó jelentőségét.

Mindenki ismeri ezen túraversenyben résztvevők társadalmi állását, s azt az óriási érdeklődést, amelylyel az egész világon e verseny minden mozzanatát kísérik.

Ha a Magyar Automobil-Club eddig még semmit sem teljesített volna azokból az alakulásakor a zászlójára kitűzött tervekbeli; a MAuC. megfelelt hivatásának akkor, ha ezt az oly európai nivóra valló, kiváló érzékkel megpendített eszmét megvalósítja, s Magyarországon önállóságának s nagyságának méltóan helyes sportérzékkel s magyaros gavallériával keresztül is viszi.

A MAuC. jelenlevő sportbizottsága egyhangulag elhatározta, hogy az eszmét a legnagyobb lelkesedéssel karolja fel, s keresztülviteléhez a legnagyobb körültekintéssel mindjárt hozzá is fog.

Első sorban elhatároztatott, hogy az óriási reprezentatív és rendezési munkákra való tekintettel, a bizottság magát ideiglenesen kiegészíti.

A bizottság tevékenységében való részvétellel felkértek: gróf *Andrássy Sándor* a MAuC. elnöke, *Bárdi József*, *madarasi Beck Gyula*, *Kral Sándor*, dr. *Jordán Károly*, gróf *Szapáry Pál*, gróf *Széchenyi László*, *Natter Ferenc* és *Zsolnay Miklós* urak.

Egyben felkértek gróf *Zichy Béla Rezső* elnök ur, hogy a központtól való távolléte tartamára helyettes elnököt kijelölni s felkérni méltóztassék.

Elhatároztatott továbbá, hogy a MAuC. ekként kiegészített nagy sportbizottsága 1908. évi szeptember hó 23-án fog újból ülésezni a Semmeringen, az ottani hegyi-verseny alkalmából, mikor is a „*Henrik-verseny*” legfőbb rendezői, többek közt *Teck herceg*, az angol automobil-club elnöke, továbbá a német automobil-clubok vezetői is jelen lesznek, mikor is a végleges kapacitálások és megállapodások fognak megjelenni. Hogy ebbeli reményünket siker koronázza, első sorban fontos, hogy a bizottság teljes számban, a benne levő előkelőségek súlyával hasson. Másod-sorban feltétlenül szükséges, hogy a rendező-bizottságnak valamit ígérhessünk, valamit nyujthassunk.

Itt első sorban clubunk nagynevű elnökétől várjuk a legfontosabb lépést. Gróf *Andrássy Sándor*t kéri fel a bizottság, hogy a kereskedelmi kormánytól odahasson, hogy annak ígéretét bírjuk, hogy a Magyarországon keresztül vezetett verseny esetén, az egész magyar utvonalláris állapota elsőrangú európai színvonalra hozassék, s az utmenti hatóságok teljes támogatása biztosságtassék. Ez az első és legfontosabb lépés, ennek keresztülviteléhez fűződik az egész vállalkozás sikere vagy sikertelensége. Ha valaki, úgy nagynevű elnökünk képes ezt keresztülvinni. A bizottság ezen kérelméről dr. *Andrássy Sándor* elnök ur jegyzőkönyvi

kivonatban, az egész bizottság egyhangú kérelmét kifejező levél kapcsán értesítették. A továbbiakban a bizottság a MAuC. választmányához fordul, hogy a club tekintélyének megfelelő tiszteletdíjjal járuljon a versenyhez, s az óriási előkészítő munkálatokhoz szükséges összeget állítsa a bizottság költségvetésének megfelelőleg annak rendelkezésére.

Elhatározottat továbbá, hogy a végleges utirány megállapítása után átirattal fordulunk az utmenti nagyobb városokhoz, de különösen a székesfővárosokhoz, hogy a versenyzők azokban s a székesfővárosunkban

való tartózkodásuk alkalmával méltó fénnyel és vendégszeretettel fogadtassanak.

Ezek után elnökhelyettes az ülést bezárja azzal a kérelemmel, hogy a bizottság tagjai azt a lelkesedést és spontán megnyilatkozó munkakedvet mindvégig őrizték meg az egész sportvállalkozás tartama alatt, s akkor bizonyos, hogy a mai ülés egy, az egész országra, de különösen a magyar automobilizmus óriási discóségének talpköve lesz.

Kmft.

I/ij. Holub József,
jegyző.

DAS AUTOMOBIL

Offizielles Organ des „Magyar Automobil Club“

DIE TÁTRA TOURENFAHRT DES GALIZISCHEN AUTOMOBIL-CLUBS. Der *Galizische Automobil-Club* veranstaltete im vergangenen Monate auf Initiative des Herrn Ritter von Brandeis eine auf vier Tage berechnete Tourenfahrt, die für uns von umso größerer Bedeutung war, als dieselbe auch über unser wundervolles Tátragebiet führte. Leider war das Wetter nicht so günstig, wie es die von großem sportlichen Enthusiasmus erfüllten Mitgliedern des Galizischen Clubs verdient hätten und diesem Umstande ist es zuzuschreiben, daß von den genannten zwanzig Wagen sich bloß sechzehn auf den Weg machten und auch von diesen nur zehn die Tour beendeten. Ungarischerseits konnte sich an der Tour leider nur Direktor Josef Bárdi beteiligen, zeitweise wurden die polnischen Gäste aber auch von den Herrn Josef *Halvany* und Emeric *Grosz* auf der Tour begleitet.

Unter den Teilnehmern befand sich auch der Präsident des Clubs, Graf Dominik *Potocki* (40 HP. Germain), sowie der Vizepräsident Graf Heinrich *Starzynsky* (30 HP. Itala). Gestartet wurde am 14. August in Lemberg vor dem Hotel George. Von hier führte der Weg über Bachorz nach dem Bad Rymanov. Der erste Vormittag verlief ohne Unfälle bei schönstem Wetter auf das angenehmste. In Bachorz erwartete die Teilnehmer eine angenehme Überraschung, indem Graf Ignaz Starzensky sie auf freiem Felde mit einem glänzenden Lunch erwartete, der die vorzügliche Stimmung noch erhöhte. Der Weg nach Rymanov brachte leider nicht eine Fortsetzung des sorgenlosen Vormittags, der ergiebige Regen weichte die Strasse auf und in Rymanov selbst wurden die Teilnehmer so schlecht untergebracht, daß die Abend-Reunion mit ihren elf Teilnehmern recht traurig aussah.

Die nächste Etappe Rymanov—Tátrafüred konnte wegen der schlechten Wege nicht programmäßig befahren werden und die in Tátrafüred wartende Zuschauermenge musste geraume Zeit warten, bis sie ihre Sympathiekundgebungen anbringen konnte.

Hier erwartete der Präsident des *Ungarischen Automobil-Clubs*, Graf Alexander *Andrássy*, sowie Sekretär Béla *Krisztinkovich* jun. die Gäste und versuchten diese, so gut es eben ging, zu versorgen. Einige Sorge verursachte die Beschaffung des Benzens, doch auch diese wurde bis Mitternacht durch die aufopfernde Intervention des Sekretärs *Krisztinkovich* behoben. Abends versammelten sich die Teil-

nehmer zu einem gemüthlichen Festessen, dem Graf *Andrássy* leider fernbleiben musste, da ihn seine Verpflichtungen nach Tátralomnic zurückriefen. Auch dieser Tag verlief nicht ohne Unfälle, davon einer in Tátrafüred selbst erfolgte und den agilen Leiter der Veranstaltung Ritter von Brandeis betraf: durch einen Lenkstangendefekt fiel sein Wagen in den Strassen-graben und musste die Weiterfahrt aufgeben. Glücklicherweise wurden die Insassen des Wagens nicht beschädigt.

Von Tátrafüred fuhren die verbliebenen Teilnehmer über das Meeresauge nach Zakopane. Der Gesellschaft hatte sich in Tátrafüred Herr Eugen *Grosz* mit seinem 40 HP. Berliet angeschlossen.

In Zakopane gab Präsident Dominik *Potocki* in seiner Villa ein glänzendes Diner, das die vornehmste Gesellschaft dieses fashionablen Badeortes vereinigte. Die herrschende gemüthliche Stimmung verschaffte den Gästen des Präsidenten auch einen Spezialgenuß, indem sie einem tadellosen Salon-Matchiche des Grafen *Potocki* und des Herrn *Rausch* beiwohnen konnten.

Um ½2 Uhr wurde von Zakopane aufgebrochen und trotz der Verschiedenheit der Teilnehmer-Wagen eine Wettfahrt nach Krakkau vorgenommen, aus der Herrn *Bárdi's* Berliet als erster hervorging, nach einer Minute folgte der Berliet-Wagen des Herrn Eugen *Grosz* mit dem Grafen *Potocki* als Gast im Fond, sodann Herrn Stefan Löwenhals 50 HP. Mors und Ritter Heinrich *Prechs* 40 HP. Berliet.

In Krakkau wurde den Teilnehmern ein herrlicher Empfang bereitet und die Fahrt mit einem so- lennen Bankett beendet.

Herr Josef Bárdi, der einzige ungarische Teilnehmer der Fahrt, förderte durch seine lebenswürdigen gesellschaftlichen Eigenschaften das freundschaftliche Verhältniß, daß zwischen den beiderseitigen Clubs besteht, auf das beste.

Den Gefühlen der Teilnehmer giebt übrigens folgender Brief den beredtesten Ausdruck:

Herrn Josef Bárdi Automobil A.-G.

Budapest.

Ihrem Wunsche gemäß übersende ich Ihnen einige meiner Photographien zur gefl. Auswahl. Bei der Gelegenheit kann ich Ihnen nur wiederholen, was schon vom Präsidium unseres Clubs geschehen ist;

den schönsten Dank für so großartig freundliche Aufnahme, welche aus bei unserer Einfahrt auf Ungarischen Boden gefunden haben; was ich aber auch als langjähriger Bewohner Ihres herrlichen Landes gar nicht mir anderst vorstellen konnte. Bitte auch im Namen des Klubs auch für die Zukunft ihre w. Freundschaft uns begnügen und uns mit gutem Rath und That beistehen, damit der schöne Automobilsport nicht nur als Sport, sondern als das praktischste und schnellste Verbindungsmittel die größte Verbreitung erlange.

Lowczyce.

Mit Hochachtung
Starzensky.

Nach dieser kurzen Beschreibung der Tourenfahrt ergreifen wir die Gelegenheit, um dem Galizi Club Automobilovi unsern innigsten Dank für die Freundlichkeit auszusprechen, daß dieser durch seine Tourenfahrt die Aufmerksamkeit auf unser herrliches Tátragebirge gelenkt hatte. Wir hoffen, daß dies nicht die letzte Gelegenheit war, bei welcher die Automobilisten beider Länder Gelegenheit hatten, einander näher zu treten und daß es bei der nächsten ähnlichen Gelegenheit dem Ungarischen Automobil-Club möglich sein wird, sich mit einer größeren Anzahl von Mitgliedern zu beteiligen.

Für uns Ungarn hat dieser Ausflug reiche Früchte getragen. Zunächst zeigte er uns, daß in einem Lande, in welchem die Straßenverhältnisse zumindest nicht besser sind, als bei uns, die Rührigkeit der Automobilisten dennoch ein lebhaftes gesellschaftliches Leben in automobilistischen Kreisen pulsen läßt und gab uns dadurch ein treffliches Exempel. Zweitens gab es uns Gelegenheit, durch Vermittlung des Herrn Direktors Bárdi, der in Lemberg und Krakau Garagen und Reparaturwerkstätte errichten will, eine den Galizischen Automobilismus und gleichzeitig unserem Handel günstige Beziehungen anzuknüpfen.

Unsere heutigen Bilder lassen die leitenden Persönlichkeiten des Galizischen Automobil-Clubs, sowie die beteiligten Autoturisten erkennen. Unser erstes Bild zeigt den verdienstvollen Präsidenten des Galizi Club Automobilovi Grafen Dominik Potocki, das zweite die Teilnehmer auf einem Floß versammelt und das dritte Herrn Josef Bárdi, den ungarischen Teilnehmer.

DIE PRINZ HEINRICH-FAHRT UND UNGARN.
Der Vizepräsident des *Magyar Automobil-Club* Graf Rudolf Béla Zichy machte dem Veranstalter der *Prinz Heinrich-Fahrt*, dem Kaiserlichen Automobil-Club den Antrag, diese größte Tourenfahrt der Welt über Ungarn zu führen und bot die Mithilfe des *Ungarischen Automobilclubs* an. Der Präsident des Klubs Graf Sierpstorf erklärte sich nicht abgeneigt, dieses Projekt anzunehmen und wird dasselbe dem Prinzen Heinrich von Preußen, dem Protektor der Veranstaltung zur Genehmigung unterbreiten. Die Fahrt würde, nach dem Plane des Grafen Zichy, von Berlin ausgehend über Breslau, Teschen, Kassa, Budapest, Wien, Salzburg nach München als Zielpunkt führen. Die große Tragweite dieses Planes läßt es als natürlich erscheinen, daß die Sportkommission des Magyar Automobil-Clubs nach Bekanntwerden dieses Projektes

ihres Präsidenten sofort eine Sitzung hielt, in welcher einstimmig die Meinung zum Ausdruck gelangte, daß dieser Plan für Ungarn von unberechenbarer Wirkung sein kann und daß es deshalb Pflicht des Magyar Automobil-Clubs ist, diesen nach Kräften zu fördern. Es wurde beschlossen den Präsidenten des Clubs Grafen Alexander Andrássy zu ersuchen, seine Einwilligung zur Präliminierung einer größeren Summe für die Veranstaltungskosten zu geben und die Regierung zu bitten, ihrerseits dem Magyar Automobil-Club die Organisation des ungarischen Teiles durch ihre Mithilfe zu ermöglichen. Weiters wurde beschlossen, anlässlich des Semmeringrennens in Wien gemeinsam, mit den Vertretern des *Kaiserlichen Automobil-Clubs* und des *Oesterreichischen Automobil-Clubs* eine Besprechung zu halten und diesen bezüglich der ungarischen Route bereits ein Projekt vorzulegen. In Anbetracht dessen, daß diese Fahrt, an welcher sich auch Prinz Heinrich nebst zahlreichen Notabilitäten der Nachbarmonarchie beteiligen wird, berufen ist, zur touristischen Anschließung unseres Vaterlandes vieles beizutragen, dürfte der Plan auch von der Regierung und den interessierten Munizipien eine kräftige Förderung erfahren.

DIE AUTOMOBILIA. Noch selten ist es einem Unternehmen gelungen, in so kurzer Zeit und in so hohem Maße sich die Gunst eines Kundenkreises zu erringen, als die Automobilia. Allerdings hatte die Automobilia leichtes Spiel, giebt es doch in der ganzen Monarchie kein Unternehmen, welches sich ausschließlich mit der Reparatur von Automobil-Pneumatik beschäftigen und was die Hauptsache, ein solches Gewicht auf die Perfektion ihrer Arbeit legen würde. Das Material, welches die Automobilia verwendet, wird aus allerbesten Quelle, aus England bezogen. Mit den in Deutschland geschulten Arbeitern und den *modernsten* Vulcanisier-Apparaten, ist die Automobilia in der Lage, nicht nur tadellose Arbeiten zu liefern, sondern auch dieselben zu den billigsten Preisen herzustellen.

Seit kurzem ist Herr Rudolf Zilzer, der lange Jahre der leitende Geist des Velodrom war, dem Unternehmen als Teilhaber beigetreten und wird derselbe nunmehr seine ganze fachmännische Kraft widmen.

Von dem jetzt in der Mozsár-utca 7 befindlichen Lokale, wird die Automobilia am 1. September nach einem in der Vörösmarty-utca 20 für ihre Zwecke direkt adoptierten Räumlichkeiten übersiedeln.

Főszerkesztő: Friedrich Nándor.

Felölős szerkesztő: Lindner Ernő.

Főmunkatársak: Blró Alajos és Ifj. Holub József.

Lovag Tichtl Károly
genealogus, heraldikus
 mindenféle nemesi ügyekben
 felvilágosítást ad.
Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest**
légtömlő védő **szallag**
használata mellett.

Nincs többé
defekt

szakadás
repedés
átmelegedés.

Prospektust küld:

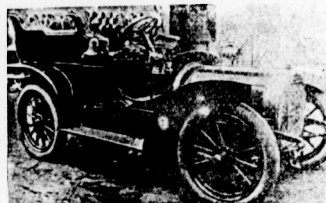
Kell Jenő

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Használt elsőrendű
gyártmányu

automobilok

állandóan
raktáron
vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.
KOZMA KOCSIGYÁR Alapítási év: 1882.

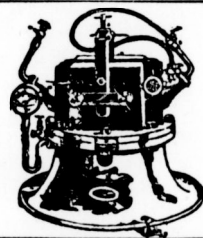
Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.
Javítások. Új carrosseriák.
Budapest, VIII., Práter-u. 67.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.
Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.
Bármely gummit megvétenek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Speciálista Automobil-fényezésekben.
HÉJJA BÉLA épület-, portá s mű-
butor-asztalosmester
Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos áron,
teljes garancia mellett. Szabadalmazott ágyvasatás. Teljes
lakberendezések. Modern üzletberendezéseket jótállás mellett
készít.

A SAJÁT HIBÁJA

ha az országuton órák hosszat kell pneumatik-szakadás miatt vesztegelnie. Szerezze meg a

DUNLOP

leszerelhető abroncsot és egynéhány **másodperc** alatt segíthet rajta.

Semmi csavar!

Semmi laza rész!

Egyetlen emeltyű nyomás.

Magyarországi vezérképviselte:

Sürgőnycim:

DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:

65 — 43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

Ha PNEUMATIKOT vásárol, csak

1908. évi mintájú

Continental Pneumatik-ot

vegyen, mely a REDUKÁLT ÁRAK dacára, lényegesen van megjavítva és erősítve.

Oesterreichisch-Amerikanische Gummi-Fabrik-Actien-Gesellschaft, Wien, XIII/3.

Főraktár: **BÁRDI J. RÉSZVÉNYTÁRSÁSÁG** BUDAPEST,
VI., Mozsár-utca 9. sz.

BÁRDI JÓZSEF AUTOMOBIL R. T.

VÁROSI ÜZLET

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 15. sz.

az Andrássy-ut mellett, minden kényelemmel és elegánsan berendezve
f. évi augusztus hó 15-én megnyilt.

MODERN PNEUMATIK JAVÍTÓ MŰHELY AUTOMOBILOK és AUTOMOBIL ALKATRÉSZEK

raktáron vannak és ugyanazon árak mellett szolgáltatnak ki a

VÁROSI ÜZLETBEN

mint a főüzletben, amiért t. vevőinket kérjük, teljesítsék bizalom-
mal bevásárlásaikat ezen csakis vevőink kényelmére létesített

VÁROSI ÜZLETBEN

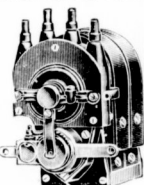
VI. ker., Liszt Ferencz-tér 15. szám alatt.

Nagy raktár és minta kiállítás AUTOMOBIL és AUTO-
MOBIL-ALKATRÉSZEK, GUMMIKÖPENYEK és TÖM-
LÖKBEN. Köpeny- és tömlő-javítások ujonnan berendezett SAJÁT
pneumatik javító műhelyünkben.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgőnycim:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

**AUTOMOBIL- FELSZERELESEK és
KELLÉKESBEN.**

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók.
Antiderapant „Houben“ „Englebert“ Pneu
Arjegysek ingyen!

Tennis-raket javító,
tennis-pálya készítő
és felszerelő.

Macher Rezső

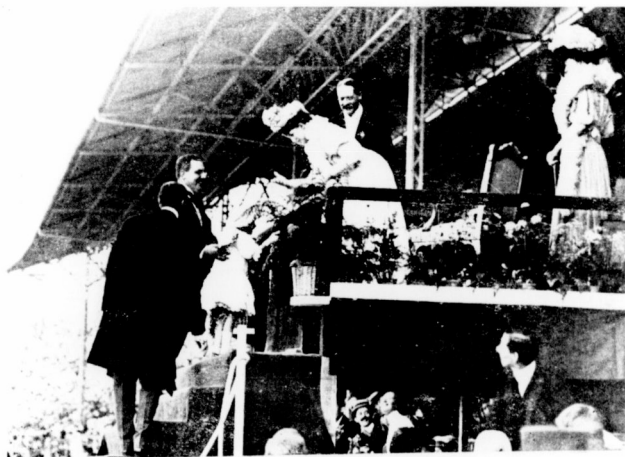
lawn-tennis, sport-
üzlete

BUDAPEST

IV., Koronaherceg-utca 3.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szíves
figyelmét felhívni a
most sajtó alatt levő
árjegyzékemre. Avilág-
hírű J. & S. Scheffield
raketek egyedüli rak-
tára Magyarország rő-
szére.

Alexandra angol királyné, Kingsbury, a 25 km. kerékpár verseny
győztese kis leányának átadja apja aranyérmét.

Tusnádfürdői
Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos
FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.
Megnyilik 1908. június 15-én.

Vasutállomás, posta,
távirda, telefon.

Vivás, uszás, evezés,
svéd torna, atletika,
lawn-tennisz, cöllövés-
zet, galamblovészet,
vadász, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, tobog-
gán, skeletón stb.

Étterem, kávéház, szállodák
minden kényelem.

Légfürdők, napfürdők.
Országos és nemzetközi versenyek.

Hőigyszalon, játéktermek.

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34

TELEFON

75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően
érmek, plaketek és jelvények hazai
gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító
műhely. Precíziós munka, szolid árak. Mo-
dern garage. Automobil-anyag, pneumatik-
olaj-, benzin-raktár.

70karban lévő használt automobiloik jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellel. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima rakatok. Wright und Ditson, Slazenger, Jaques, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Ayres, Mass & Cie, Williams stb. gyárok rakatjai. Rakatjavítások elsőrangú szakmunkások által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinner, Climax stb. Képes és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Rakatprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játékos és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sport-cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívőeszközök. Izomerősítők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-ér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

— Alapított 1861-ben. —

BUDAPEST, IV. KOSSUTH LAJOS UTCA 1.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-41.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.
(Rózsá-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindenféle butorok festését és ércfényezését a leggyorsabb kivittelől a legfinomabb kivittel.

KÖHÖGÉS ELLEN a legjobb

CONTRATUSSIN BAYER

Pasztila-alakban is kapható!

A legcélszerűbb arc és kézkenőcs a

PARK-CLUB CRÉME.

Vörös kereszt gyógyszerár, Budapest,

VI., Andrássy-út 84.

SIMON PÁL PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-út 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTŐ
BUDAPEST, VI., Csengery-ú. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus díszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPCLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, felső építészeti munkát, üzlethozandóságot, portált, terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Diszmu- és ezüstáruk nagy raktára.
Az amerikai „Gillette”-borotva főraktára.
 10 napi próbára is kapható, ára 12 kétélű késsel
 bőrtokban 24 korona.

Rovatvezető: Remetei Kövály János.

A vadász-vizsla nevelése és idomítása.

(Második közlemény.)

Minder vadászaktyának — különösen a vizslának — veleszületett ösztöne van a vadászatra. Némely fajoknál ez ösztön kevésbé, vagy jobban van kifejlődve. A legjobb kutya is elromolhatik a felületes vadász kezén. A gyakorlati vizsla kiválasztása a fődolog. Jó ösztönű és hajlamu vizslának az idomítása majdnem másodrendű, hogy úgy mondjam — játkédolog. Ellenben vadászatra nem alkalmas, rossz hajlamu kutya az idomítása kárbavesztett fáradság és hasztalan munka, hiábavaló vesződség. Láthatjuk, hogy ha egy jó kutyára akarunk szert tenni és azt akarjuk, hogy az idomítás járó fáradság ne vesszen kárba, akkor első sorban is arra kell törekednünk, hogy az idomításra *egy teljesen alkalmas* kutyát választhassunk ki a magunk részére.

E kiválasztásra utmutatást adni igen bajos és hosszadalmas lenne; bízzuk azt egy tapasztalt vadász ismerősünkre, ha ez nem lenne, szerezzünk kutyakölyköt lehetőleg onnan, ahol úgy az apa, mint az anyja rendszeres vadászattal, nem pedig házörzessel foglalkozik. Ilyen kölyökre könnyen lehet szert tenni, mert minden vadász, akinek engedelmes, szófogadó, jóra való vadász szuka kutyája van, igyekezik kutyáját hasonló hírnevű kutyával párosítani, már csak azért is, mivel az ilyen házasságból származott kölykök üzleti szempontból is — hasznos nyújtó kereslet tárgyát képezik. Ha azonban ilyen ismerősünk nem lenne, ne sajnáljunk egy pár forintot az oly kutyatenyésztőtől, aki nem *heted-*, hanem legalább is „*másodízileg*” kimutathatja a szülők „foglalkozását”. Tapasztalataim szerint is első sorban „*ke kutyafoglalkozások*” mivolta lévén a legjobb utmutatója a vizslák vadászatra való rátermettségüknek.

Ha alkalmas példányt találunk az idomításra, akkor... itt álljunk meg egy kissé... az idomítás játkédolog, nagyképűsködő szószátyárookra ne adjunk semmit; idomítsa minden vadász maga a saját kutyáját. Megteheti ezt akár milyen nagy vagy kis ur, már csak annyival is inkább, mivel ez nem dolog, hanem játék és szórakozás. De az a vadász, aki hirtelen természetű, dühbe jövő, magán uralkodni nem tudó, rábiátus természetű — az ne idomítson vizslát, sőt ne is tartson, vadászson egyedül úgy, ahogy tud, mert az ilyen vadász nem hogy semmiféle eredményt sem fog elérni, hanem még a jól idomított kutyát is elrontja.

A vizslát idomítani játszva lehet és *kell*. A fenytéket alkalmazni is lehet, de csak akkor, amikor az idomítandó kutya az első hibát követi el és akkor sem brutálisan, hanem határozottan és fedőleg. Magunktartása és arejékünk fejezze ki a tetszésünket és nem tetszésünket. Kényeztessük és simogassuk a kutyát akkor, amikor valamit tetszésünkre tesz, de ne folytonosan, hogy a kényeztetés valósággal megszokássá váljék. A kényeztetés és elismerésnek magasabb foka az állat kedvence eddelének az adagolása. Fenyték: a hangzás, püsszegés, a fenytő vessző vagy korbács suhogtatása, a verés és végre az élelem megvonása.

Az idomítás természetesen már a kölyök kutyánál kezdendő el, úgy három hónapos korában. Ez az idomítás jóformán nem is idomítás, hanem csak a rendszeres etetésnél

való felügyelet. A betanítandó kis kutyát egy kiválasztott helyen, ahol más ember vagy állat által zavarva nem lesz, egy kis tejjel naponként megetetjük, anélkül, hogy bármiféle tanítást eszközölnénk. Egy hét alatt megismeri teljesen a helyet, ahol etetjük, megismer minket és midőn már a megszokott rendes etető helyére közeledünk, úgy tekint ránk, mint aki nekie valami kedves dolgot cselekszik.

Midőn már tudja, hogy ötet etetni visszük, és öröme nekik kis ügyetlen forgolódásával ad kifejezést, akkor elkezdjük a tanítás legelemibb részét, az engedelmeskedés betanítását.

Ez a tanítás arra szorítkozik, hogy a kis kutya mindenekelőtt megtanulja a hasrafekvést, lefekvést, vagy vadásziasan kifejezve — a *drappolást*.

Ez úgy történik, hogy: a kis kutyát, amidőn hozzá eresztünk a nekik kikészített tejhez és ő sietve odamenne, a kutyáskát gyöngéden leszorítjuk, illetve lenyomjuk, lenyomva tartva, az orra előtt ujjunkkal fenyegetve, folytonosan püsszegve *dropp!* vezényszót hallatunk.

Ez a *vezényszó lehet magyar is, hogy feküdj!* Magyar ember azonban kutyával magyarul nem igen szeret beszélni, ha azonban az internacionalis kutya-anglomán szavakat még sem akarjuk vele megértetni, még mindig hátra van a kutyák által is igen előnyösen ismert német kommandó, ami szelvényben-hosszában is divik.

Ezt a *drappolási* eljárást naponként ismételjük mindaddig, míg a kutya ezen eljárásunk ellen láthatólag nem idegenkedik. Mielőtt észre vesszük, hogy a kutya lenyomásunkra nyugodtan marad, elkezdjük dicséretet, simogatni és eddeléhez engedjük közelíteni.

Egy pár nap múlva a gyakorlatnál a lenyomás után kezünket felvesszük a kutyáról; ha nyugodtan fekvé marad, megdicsérrjük, simítgatjuk; ha pedig kezünket levéve róla, az eddeléhez szalad, újra lenyomva tartjuk, mindaddig, míg azt meg nem szokja, hogy engedelem nélkül az eddeléhez ne közeledjék. Ezen tanítás közben természetesen folytonosan hangoztatjuk a — *psszt! dropp!* vezényszókat.

Midőn már a kis kutya ezen vezényszavunkat ismeri és reá droppol, akkor rá szoktatjuk, hogy huzamosabb ideig is fekvé maradjon, sőt tőle eltávolozva, őt ujjunkkal fenyegetve erre rá is kényszerítjük. Természetesen nem egyszerre hagyjuk hosszabb ideig fekvéni, hanem csak fokozatosan.

Az etetésnél, már amidőn a fekvést megszokta és jól csinálja, napközben is tehetünk vele kísérletet és mindannyiszor, ahányszor ezt jól csinálja, egy-egy kedvence falattal a kutyát meg is jutalmazzuk és meg is simogatjuk.

Ez a *methodus*, amelyet *Főnagy József* honosított meg nálunk, a gyakorlatban kitünően vált be, mert a gyakorlati vizsla idomításánál a „*lefkévs*”, illetve azáltal a feltétlen engedelmeskedés megszokása képezi a vizslaidomítás alapját, vagyis jobban mondva az *abe-jét*.

Midőn tanítandó vizslánk a „*lefkévs*” mesterségében a teljes jártasságot elsajátította, az idomító tetszésétől függ azt bármilyen vezényszóra, hangszerre, vagy jelre való fekvésre betanítani. Mindenesetre ügyelni kell arra is, hogy a vizsla nemcsak vezényszóra, hanem jelre, a felemelt kéz, vagy kar látására is azonnal lefeküdjön. Így folytatva a tanítást, később kezünkbe egy gyutacsosall ellátott pisztolyt vesszünk és karfelemelésünk alkalmával a gyutacsot elsütve, játszva tanítjuk meg kutyánkat, hogy a lövés hangjára azonnal le is fekvüdjön. Beláthatja mindenki, hogy ezen eljárásunkkal elérjük azt, hogy egy engedelmes kutyát nevelve, nem leszünk annak kitéve, hogy vadásztaink alkalmával a vadra tett lövésünk után vizslánk a hetedik határba rohanjon, hanem szépen a lövés elhangzásával hasra fog vágódni és úgy várja be a további utasításainkat.

(Folytatjuk.)

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb.

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

A hét rovása.

„Több, mint száz egyenlő elsőrangú vivó vett részt az olimpiádon. A németek nem voltak se jobbak, se rosszabbak a többinél. Ha olyan gondos és a helyzethez alkalmazkodó tréningjük, jó vezetésük lett volna, mint a magyaroknak, ha a zsűriben megfelelő képviselőjük lett volna, ha nagyobb lett volna csapatukban a fegyelem, úgy ők is a napon sütkérezhettek volna.” — Ekkert foglalja össze a németek kapitánya a londoni versenyről és azon hazája szerepéről véleményét. Igaz-e, nem? én nem tudom, de komoly ember mondta és érdemes gondolkozni rajta.

— Ön benne volt a legjobb magyar négyes-csapatban az idén és most a zsűribé jön, nem fog a csapatban hiányozni? — kérde egy londoni híres olasz mester a magyar zsűritagot.

— Oh uram, — felelte az — hiszen a londoni magyar csapatban egyetlen vivó sincs ama négyből, aki a magyar csapatversenyt megnyerte.

— És Önök ezek nélkül is győzni akarnak?

— Reméljük, uram.

— Vederemo.

És győztünk.

A vivás nem a fizikum sportja, hanem a léleké. Középut az erősportok és a sakkjáték között. A lényeg a szív, a lélek az idegek, a test csak vak eszköze a szellem parancsainak. Ezért kellene évtizedek ahhoz, hogy valaki igazán nagystilű vivó lehessen s fiatalság és az azzal járó fürgeség nem megvetendő tulajdonságok a vivósportban se, de azért a nagy sikert a hosszú éveken lehiggadt vérré vált tudás és tapasztalás adhatja csak meg. Ezért van az, hogy a világ igazán nagy vivói csaknem mind elértek férfikoruk delét. Meg is esodálták Londonban a magyar vivócsapatot, hogy tagjainak tulnyomó része még nem érte el a harmincadik évét. Mondhatni, ők voltak az egész versenyen a legifjabbak.

A kardversenyen második *Zulavszky* lett, aki immár 40 éves, a döntő többi külföldi résztvevője közül *Goppold* és *De la Falaise* jó negyvenesek, míg *Doorman* 35 év körül jár. Az angol csapatban három is volt negyvenen felül, a kapitány még éppen egy öszhaju férfi volt. A németek is mind meglett férfiak, de *Bary*, *Krünnert*, *Petri*, *Schön*, *Simonson*, mind jól toll voltak a harmincon. A holland *Van Loben*, *Seltz*, *Labouchère* szinte 40 felé járnak, az olasz *Ceccherini*-vel együtt. Ugyanezt lehet mondani a többi nemzetéről is.

Áll a tétel egyébként Magyarországra is, ahol a legjobb vivók javarésze szinte elérte a férfikor határjelzőjét, a harminc évét. Hogy ha mégis fiatalabbak is diadalra jutnak néha, ennek oka az, hogy sehol a világon nem kezdik oly fiatalon a vivást, mint nálunk.

Reméljük, nem lesz annyi kizárásos verseny az idén! Hiszen lassankint több lesz a kizárt, mint a jogosult! A jóból is megárt a sok.

Vajon meg lesz-e az idén a magyar vivómesterek Keresztessy-emléklakomája, fogunk-e inni a Keresztessy-serlegből? — Hat éve fekszik a serlegalap a takarékhban. Már a kamataiból is kitelik egy serleg.

Swordsman.

Hírek.

A FŐVÁROSI VIVÓ-CLUB JUBILEUMA. A FVC. ez évben üli meg fennállása 25 éves jubileumát. A vivóegyesületek erősen készülnek, hogy méltó módon fejezhessék ki érzelmeiket az egyesület iránt, melynek a magyar vivósport fejlesztése körül oly rendkívüli érdemei vannak, s mely annyszor adta jelét lovagias és bajtársias érzelmeinek.

A klub egyébként egy nagy országos versenyt rendez, mely még ez évben rendeztetvén, az évad első nagy versenye lesz.

A MAC-BAN erősen folyik a vivás. A versenyvivók közül *Krencsey-t*, *Nagy Bélát*, *Tóth Pétert*, *Gerdét*, *Bányászt*, *Embert* és *Dadajt* láttuk fenn, kik mindannyian teljes formában vannak. Az első háziverseny október legelején lesz.

A VÉN FIUK szeptember 15-én megkezdik a rendszeres vivást. Az egyesület nagy munkakedvvel és nagy programmal várja a szezon beállítását.

A BEAC-BAN ez évben is *Gerentsér László dr.* lesz a mester, akinek tudása teljes biztosítéka, hogy a klub csakhamar méltó helyre jut a magyar vivósportban.

A MAFC. erősen szervezkedik a vivószezonra, mesterük *Fodor Károly* ismert vezető és szervezőképességével fogott a munkához. A klub megrendezi úgy a *József nádor* emlékversenyt, mint a *hendi*ket.

A WESSELÉNYI VC. megkezdte a vivást, kitűnő mestere *Santelli Italo* és segéde *Sanesi Lonello* vezetésével.

FODOR MESTER termébe egy fiatal francia *törvivó* mestert szerződtetett, ki október hó 1-én foglalja el az állását.

VIVÓAKADÉMIA MARIENBADBAN. *Della Santa* az ismert bécsi vivómester minden évben rendez egy-egy vivóakadémiát *Marienbadban*. Ezúttal két magyar vivót is meghívott és pedig *erényi Ullmann Gyulát* a *Vén Fiuk* klubja alelnökét és *Fuchs Jenő dr.-t*, aki nemrég nyerte meg az olimpiai kard egyéni versenyt. Kivülük a *brünni Königsarten* is dolgozott. Az Akadémiára *Della Santa* meghívta a *Marienbadban* időző angol királyt is, aki a küzdelmeket végignézte és meglegedésének adott kifejezést.

1520 kilométer a magyar vizeken.

Irta: *Häusler József.*

(Befejező közlemény).

Ha egy sebesen rohanó hegyi folyóvíz felületét megfigyelem, látni fogom, hogy a víz az akadályok előtt torlódik, majd pedig a mederbe befolyik, a mederben jobbról-balról odátödulő vizek oly erővel csapnak össze, hogy egy hullámtaréjt alkotnak. Ezen hullámtaréj körül rohan a víz legsebesebben, míg ismét egy újabb zátonyba nem ütközik, melynek ismét kitér, hogy a medret vagyis a szabad lefolyás helyét megtalálhassa. De látni fogom azt is, hogy az akadályok körüli vízfelület magasabban áll, mint a meder felülete, s ha kutatok ezen jelenség után, rövid időn belül biztosan meg fogom ítélni, hogy a víz felülete a meder felé lejt s hogy az összecsapó hullámok okozta taréj egy teknő alakú vízfelület legalacsonyabban fekvő pontjából emelkedik ki.

Hajózható folyóinkon ezen jelenség szintén észlelhető, csak a lassabb folyás miatt elmarad a hullámtaréj, mely a teknő közepén előfordul.

Az egyenes folyóban a víz nivója a közepén fog legalacsonyabban állani, mivel ott érvényesül legkevésbé a surlódás okozta torlódás.

A jobb oldali zátony körül magasabb a víz nivója, mint a baloldali mederben, mivel a zátonynál torlódik a mederben pedig gyorsan lefolyhatik a víz.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Leikkimeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vitór- és ökölvívás, tornázás.

Ha egyik sziget-ág gáttal el van zárva, akkor a gátig a víz ugyanazon magasságban áll, mint a sziget elején, holott abban az ágbán, melyben szabadon lefolyhatik, a fölülete folyton lejt s a nivódifferencia igen szembetűnő lesz.

Ha szoroszhoz érkezik a víz, a mederbe be fog tódulni s a teknő legszembetűnőbb lesz.

A vízfelület nivódifferenciájának kifürkészése biztos utmutató, ha a legmélyebben fekvő vízfelületbe bevezetjük hajónkat, utunk biztos, csak arra ügyeljünk, hogy a víz sodrának megállapításánál ne vegyünk két szembelevő pontot alapul, hanem egyik pont legyen a hajónk, a másik pontot pedig keressük előttünk, a belátható vízfelület egyik távoli pontján.

Meg kell azonban említeni, hogy a nivódifferencia megállapítása az Aldunán nem sikerül mindég. Ilyenek a velünk szembe jövő s velünk egy irányban haladó hajók, a malmok, melyek a folyam sodrában állanak, az árral uszó szemét és hab, mely a folyammederben uszik, s végül a halászok uszonyai, melyek szintén a mély vízben vannak lehorgonyozva.

Maguk a gátak és zátonyok is elárulják helyüket, ha víz alatt vannak, úgy pl. a gát fölött apró örvényecskék keletkeznek, melyek összefüggő sávként jelentkeznek a víz felszínén, ha a gát keresztben áll a folyóban, akkor mögötte apró hullámocskák szökdecselesnek fel, melyek fölötté és alatta már távolról látszanak. Ezen hullámocskák a zátonyok előtt is észlelhetők, ha pedig a zátonyok igen laposak, akkor felettük a víz simább, mint a mederben.

Szélben sem az apró hullámok, sem a sima víz nem látható; de a szél okozta hullámok a talaj egyenetlenségei fölött ellaposodnak és meghosszabodnak.

A hajózási hatóságok is törekszenek a hajók útját megkönnyíteni azáltal, hogy zátonyos helyeken jelző hajókat, uszó háromszögeket, vagy letűzött ágakat alkalmaznak, a folyó torkolatoknál pedig világítótoronyokat állítanak fel. A zátony jelzéseket a zátony felől kell hagyni, s úgy kell elkerülni a sekély vizet.

Ha utamban az eddigelé felsoroltak ellenére sem volnék biztos, akkor megfigyelem saját járművem hullám alakulását.

Mély vízben ugyanis saját járművünk hullámainak taréjai a hajóélhez hegyes szög alatt hajlanak s a csavar mögött egy vigan felszökkelő hullámocskák keletkezik, sekély vízben a hullámok mindinkább derékszög alatt hajlanak a hajóélhez, a csavar hulláma eltűnik s a hajó kavargó vizet huz maga után.

Ebben az esetben — ha nem sikerül a nivódifferencia segítségével a medret felfedezni, — a mérőléce segítségével keresem meg a zátony lejtőjét.

A hajó nem maradhat mindig a mély vízben, ha máskor nem, de kikötés alkalmával meg kell közelíteni a partokat. Hajókikötőknél, uszodáknál, s egyéb rakodóhajók mellett van víz bőven, ha ezek a folyószakaszban nincsenek, akkor a meredek partot kell előnyben részesíteni, a sekély lejtővel bíró partokkal szemben, természetesen nem feledkezvén meg a gátakról.

Ha azonban zátonyos helyen kell kikötni, akkor a saját hajónk hullámalakulásának megfigyelése és a mérőléccel történő kutatással kell a partot megközelíteni.

Ezeket akartam leírni, talán sikerül a motorosnaksókat a biztos kikötő elhagyására bírni, mi ezen megfigyelések alapján, kalauz nélkül, még olyan folyót is jártunk be, hol rendszeres hajózás nincsen s így mesterséges jelzéseknek nyomára sem akadunk, s mégis leküzdöttük könnyű szerrel az akadályokat.

Hírek.

A SZEGEDI CSÓNÁKÁZÓ-EGYLET megtartott házi versenyének Gerle-Littke díját Landesberger Jenő dr. nyerte meg. Lapunk 35. számában Szegedről tévesen közölt hírt ezekben rektifikáljuk.

A PANNONIA EVEZŐS-CLUB háziversenyeit október hó 4-én tartja. A verseny délután 2 órakor kezdődik s 3 számból áll, u. m. skiff, négyes és nyolcas. A Pannónia háziversenyei mindenkor jól szoktak sikerülni, emlékeztet a tavalyi nyolcas versenyére is, melyen hat nyolcascsa állt a győnyörű versenyben.

A Z „EJÖRE” BUDAPESTI EVEZŐS-EGYLET főlvtelre jelentkezett a magyar evezős-egyletek országos szövetségénél és mihamarabb a szövetség versenyein is részt akarnak venni.

A Z EURÓPA-BAJNOKSÁG jövő évi versenyait Párisban tartják, az 1910-ikét pedig Belgiumban, a legutóbb Luzernben tartott kongresszus megállapodása szerint. Ugyan ekkor bejelentették azt is, hogy a németek legközelebb a Federationhoz csatlakoznak, mielőtt az Elsas-i egyletek onnan kiléptek, s a német szövetséghez csatlakoznak.

A NEMET BAJNOKI EVEZŐS-VERSENYEKET legközelebb 1909-ben Strassburgban, Elsasban fogják tartani.

A Z „ESZTERGOMI HAJÓS-EGYLET” ifjúsági osztálya megválasztotta új tisztikarát és pedig vezető: Klincsek Ferenc képezdész; hajós művezető és szertáros: Szalma Béla gymn. tan.; titkár: Fazekas Kálmán realista; pénztáros: Schwartz Lajos. Tanácselnökök: Gedeon Endre dr. Esztergomban eddig még csak rövid ideig működik az ifjúsági egylet, de a nevelés emberei máris látják mind, hogy a serdülő ifjaknak mi sem alkalmasabb eszköz szórakozásaikban, mint az evezés, hogy bennük életrevalóságot, önállóságot fejlesszen. Az a régi, túlságosan agyongyámkodó rendszer nagyon sok ifjút tett ki az iskolából tehetetlenül. Minden sport, de különösen a vízen járás, megkíván bizonyos életrevalóságot, bizonyos gondosságot, kötelesség ismeretet. Az evezésnek az ifjúsági testnevelés terén nagy hivatottsága van.

A Z ANGOL PROFESSIONISTA SKIFF-BAJNOKSÁG versenyére október 12-én, hétfőn dől el. E. Barry szintén megérkezett már Putneybe és ott folytatja tréningjét. Ő eddig 14 napon át Fokstoneban, a tengerparton trénirozott egy angol sportsman meghívására. Tawns trénerével, Tom Sullivannal állandóan Putneyben tréniroz, naponta kétszer száll vízre.

A Z ANGOL EVEZŐS SPORTÉLETRE jellegzetes, hogy minden víz mellett állomásozó ezred legénységének is meg van a maga regattája, melyek most augusztus második felében tartattak. A múlt héten volt a londoni rendőrök evezős-versenye, most szeptember 1-én pedig a londoni tüzoltók tartották meg rendes évi regattájukat. E verseny 2 számból állt, u. m. korm. négyes és korm. nyolcas doublo. Mindkét versenyben több előversenyt tartottak. A győzest a vándordíj tavalyi győztese újra megvédte.

A BELGA EVEZŐS BAJNOKSÁGOKAT az Európa bajnokságok utáni héten eveztek meg Brüsszelben a következő eredményekkel: Skiff. 1. Hermans (R. C. „Brueles”) 8.30 alatt. 2. Crombet 8.32 alatt (U. N. Brueles). Négyesben: 1. R. C. N. de Gand (Poma, Desomville, Veirkann, Vergucht.) 2. R. S. N. de Gand (Viser, Molmans van Roy, Meyvaert.) Kettesben: 1. R. S. V. Gand (Vieser és Molmans). 2. R. C. N. Gand, 3. S. N. Ostendaise. Nyolcasban: 1. R. C. N. Gand (Poma, Desomville, Veirmann, Vergucht, Mys, Kowalski, Morinont, Taelmann) 1½ hosszal hátrább a másik genti evezős club.

Szilánkok.

A múlt napokban történt, hogy a MUSz. intéző-bizottsága által állítólag kiküldött versenyrendező-bizottság (?) este 7½ órakor megjelent a Császárfürdőben s magával hozva 1—2 bajnokjelöltet, le akarta velük uszatni Magyarország ½ ang. mfdes bajnokságát. Hála azonban az égnek és az uszmesternek, a medencében már nem találtak vizet, miután azt előzőleg leeresztették s ilyképen az uszmester önkéntelenül is egy szabálytalan és esetleg vagyoni felelőség-

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

gel járó ballépéstől óvta meg a fentnevezett tisztelt bizottságot. Mert hát kitől is volt ennek a bizottságnak kellő felhatalmazása? Önönmagától? Elfelejtették talán, hogy a bajnoksághoz érmekeket is kell adni? Vagy talán, ha jól sejtjük, hát a MUSz. pénzből vették volna meg azokat? S ugyan mi címen és mily jogon? Tudunkkal az intéző-bizottság elnöke csak 50 koronán aluli összeget utalványozhat — ha van miből!

A „bizottság“ kiküldetése ilyképen kudarcot vallott, de a versenyrendezésről mindazáltal nem mondott le s pár nappal később újabb megbízást adott 1, értsd egy embernek, hogy e hó 4-én rendezze meg a hosszútávu folyambajnokságot. Szerencsére a Duna vize azon a napon oly hideg volt, hogy a megjelent 4 versenyző már a szárazon is fázott tőle. Egy a négy közül ugyan hajlandó volt leuszni a távot s joggal is kérte a verseny megtartását, de hát — az illető bécsi ember lévén — a bizottság, vagy Isten tudja ki, jobbnak látta a versenyt elhalasztani e hó 15-ére.

Végre azután sikerült a „bizottságnak“ (?) is rendeznie egy bajnokságot. Értjük alatta az 1 ang. mfdes magyar bajnokságot, melyet mult vasárnap a MAFC. versenye előtt tartott meg. Ugy tudjuk azonban, hogy a győztes nem kapta meg az érmét. Ugyan honnan is kapta volna? Hiszen a tisztelt „bizottságnak“ mostan felhatalmazást kell kérnie a MUSz. tanácsától, hogy a szükséges összeget engedélyezze, ha pedig a tanács azt megtagadná, ami könnyen meglehet, mert hiszen a BAK. annak idején hajlandó volt a bajnokságot saját költségén megrendezni — úgy a bizottság vagy a saját pénzén veszi meg az érmekeket, vagy pedig a bajnokság boldog győztese ugyan várhatja az érmét, mint hívők a Messiást. Felhívjuk a MUSz. tanácsának figyelmét a fent elmondottakra, hogy ha már egy szabálytalanság meg is történt, legalább a továbbiaknak eleje vétessék. Hiszen ha a „bizottságnak“ sikerült volna a tervezett másik 2 versenyt is nyélbe ütni, azáltal olyan anyagi teher szakadt volna a MUSz.-re, melyet a mai viszonyok között nehezen bírna el.

(K.)

Az éjjeleknek kellemetlen hidege figyelmeztet bennünket a mindinkább közelítő ősre, melynek rideg, könyörtelen előfutárai a fák sárguló, hervadt levelei. Nem sokára véget ér a nyári saison és ismét átköltöznek uszókink egyetlen téli menedékhelyükbe, a Rudas-fürdőbe, addig is, amíg a hosszan húzódó építkezésével némileg mythikussá vált Hungaria-uszoda meg nem nyílik. A holnapi verseny kivételével immár előreláthatólag csak a BAK. meetingje van hátra, mely tehát idén le fogja a nyári évadot zárni. Összesen tizenegy uszóverseny került a nyár folyamán eldöntésre, egynek (az ÓTE. római fürdői versenyének) kivételével mind a Császár-uszodában, ami a versenyéletet majdnem teljesen megszüntető olimpiád hatását figyelembe véve, elég tekintélyes szám. Természetesen korai volna még ítéletet mondani, hogy az idén eddig végzett munka produktív volt-e vagy nem, amennyiben az évvégi mérlegnek elébe vágni nem lehet, de annyit már most megállapíthatunk, hogy négy távon (100, 220 yard, 1609 m. és 200 yard melluszás) megdőlt az országos rekord, sőt két ízben (220 yard és 200 yard melluszás) az angol rekordnál is jobb eredmény érte el. Különben lehetséges, hogy a holnapi bajnokság alkalmából megdőljön a 880 yardos rekord is.

*

Végre elérték hát az osztrákok azt, ami után annyira óta hasztalanul epekedtek: sikerült megnyerniök a Császárdíjat, melyre addig kísérleteztek, a kiírást ad infinitum változtatgatva, míg szerencsésen Kellner megszerezte a büszke trophaeumot. Tetézi az örömet az a körülmény, hogy Kellner pláne az I. WASC., tehát a rendező egyet tagja. Érdekes és elismerésre méltó mindenesetre, hogy Kellner meg tudta verni Müllert, az ezidei német

egyéni összetett bajnokság győztesét, bár győzelme értékéből levon valamit ama körülmény, hogy az egyéni összetett verseny rendesen — és nagyon helyén valóan — az uszósport három területéből (uszás, ugrás, buvárkodás) vett versenyszámból áll és ezuttal mell- és hátuszás is fel volt véve. Biztosra vesszük egyébiránt, hogy W. Riemann,

a tavalyi győztes, aki hivatalos elfoglaltsága miatt nem startolhatott, idén ismét diadalmaskodott volna, főleg miután a műugrásban Kellner semmit sem tudott produkálni. Ez alkalommal ismét csak kénytelenek vagyunk megállapítani, hogy mi még mennyire el vagyunk e téren maradva és all-round klasszis uszónk még egyetlenség sincs. Több ilyen irányú verseny kiírása, véleményünk szerint, nagyon üdvös hatással volna.

Olympiai tanulságok.

V.

Vízipóló.

A vízipólóban nyilvánvaló volt Anglia tulnyomó nagy fölénye, mely egyébként a többi országok erőviszonyai közt is tapasztalható volt a nagy gól-differenciák révén: az első előmérkőzést Belgium Hollandia ellen 8:1 arányban nyerte, míg a svéd-magyar, illetőleg angol-osztrák mérkőzés elmaradt, a második helyen említett nemzetek nem küldvén csapatot. A középmérkőzésben Belgium Svédországot 8:4 arányban győzte le, úgy hogy a döntőben Angliával került össze Belgium, anélkül, hogy csak egy pillanatig vitássá tudta volna az elsőségét és győzelmet a vízipóló őseredeti kultiválóival szemben; Anglia 9:2 arányban aratott diadalt. — *A vízipólóban is tapasztalhattuk nagy elmaradottságunkat, melynek oka főleg abban keresendő, hogy nálunk, dacára a játékosok kitűnő anyagának, e játékot alig üzik. Megfelelő tréninggel, több egyet és nemzetközi konkurrencia belevonásával hamarosan lehetne a helyzetnek lendíteni, főleg ha az alkalmas uszoda hiányának kérdése meg van oldva.*

Összegező végszó.

Eszmefuttatásaink folyamán sorát ejtettük az összes versenyeknek; láttuk, hogy minden arányában hatalmas nemzetközi konkurrenciával szemben, balszerencsével küzdve és a szerencsétlen éghajlattól károsan befolyásolva kellett a küzdelmet felvenni. Olympiai győzelem nem jutott osztályrészünkül, de — megverekeedtünk becsülettel. Jól mondta Kugler Sándor barátom egyik londoni levelében: „Minden elveszett, csak a becsület nem!“ Halmay dicsőséges szereplése a 100 m.-es világbajnokságban felért egy győzelemmel, a melluszszabályok megkerülése, Kugler diszkvalifikálása, a staféta váratlan letérése pedig olyan csapás volt, mint a minő oly gyakran sujt le a Végzet kiszámíthatatlan útjain a mit sem gyanító Emberre.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

„Anglia elvárja, hogy minden ember megtegye kötelességét!” Aboukir és Trafalgar büszke győztesének utolsó emlékeztető napiparancsa ez. És úgy is lön... Nelson tengernagy kiomló nemes vére bíborpirosra festette a parancsnoki hidat, de megtörő szemének utolsó sugára Albion győztes lobogójához tapadt. Minden ember megtette kötelességét és mindenek közül a legelső sorban ő maga: a hősök hőse. Nos hát, egy dolog bizonyos: a kötelességüket megtették uszóink is, gáncs, megrovás nem érheti őket. Kevély, napba néző sasoz hasonlóan szárnyaltak reményeink; fájdalom, nem teljeselek be, de az olimpiád tanulságai leszűrődve, tán okulni, tanulni fogunk belőlük, hogy a következő olimpiász alkalmából kiragadjuk a külföld kezéből a pálmát. Tűzben edződik szikrázó acélá a vas, küzdelem, tusa fejleszti, növeszti nagygyá, hatalmassá és virulóvá a sportot.

Érték bennünket keserű csalódások, de ezekért uszóinkat okolni, hálátlanság és méltánytalanság volna.

Es ugyan ki vállalkozik az oroszánt megrugdosó szárnak dísz- és izléstelen szerepre!?

Tapintatos sportsman nem!

Donáth Leó.

A Műegyetemi Athletikai és Football Club uszóversenye.

Legnagyobb — sporttal foglalkozó — főiskolai egyesületünk rendezte most vasárnap idei nemzetközi uszóversenyét. Örömmel konstatáljuk, hogy a 2 év előtt még teljesen jelentéktelen főiskolai uszósport ma már terebélyes fává növekedett, mert hiszen nemesek eredményekben produkált kiválót, de számbelileg is fontos tényezővé vált uszósportunknak, amennyiben a versenyre történt nagyszámu nevezések tulnyomó részét főiskolai hallgatók adták le.

A versenyről csakis a legnagyobb elismeréssel emlékeztetünk meg és ez az elismerés kizárólag és osztatlanul a MAFC.-ot illeti, mely páratlan agilitással és lelkesedéssel dolgozott a verseny sikere érdekében. A MAFC. tevékenységét valóban csak akkor méltányolhatjuk kellőképpen, ha elgondoljuk, hogy rövid 2 év alatt nevelt s immár kiforrott uszógárdájával, nemcsak a főiskolai uszósportot teremtette meg, de nagyjából vidéki hallgatói révén, közvetve legfőbb terjesztőjévé is vált sportunknak, mely a vidék ember-sportjai között eddig vajmi kevés szerephez jutott.

A pozíció szerencsén volt összeállítva, mert a kizárólag főiskolai hallgatók részére fentartott versenyeken kívül kellőképpen engedte érvényesülni a nyilvános egyleteket is. A versenynap bővelkedett a bajnokságokban, mert 2 országos nyílt bajnokságon kívül, 3 főiskolai bajnokság is szerepelt a programmon. Az országos bajnokságok kevésbé voltak érdekesek, mert Hajósnak az 1. ang. mfdben, Kósának pedig a hátúszásban nem akadt méltó ellenfele. Ennek dacára Hajós az 1. ang. mfdben jóval az országos rekordon belül uszott. Ugy látszik, csak mostan jön formába. 24 p. 27.2 mp.-es új rekordja mindenesetre figyelemreméltó.

Kósa már jóval a rekordon felül uszott, azt hisszük azonban, hogy Fülöp indulása esetén megdöntötte volna utóbbinak 1 p. 59.8 mp.-es 'dejét.

A főiskolai bajnokságok közül a 100 yardos volt a legérdekesebb, mert bár csak ketten indultak, Hornung és Olasz párharcra mindvégig izgalmas volt. A versenyt erős küzdelem után Hornung nyerte 1 p. 02 mp. kitünő idő alatt testhosszal verve Olaszt.

A 200 yardos főiskolai melluszó bajnokság a formájában erősen visszament Fabinyi könnyű zsákmánya lett, míg az 1/4 ang. mfdes főiskolai bajnokság a nap legnagyobb meglepetését eredményezte. Ugyanis a 3 induló — Olasz, Fülöp és Tolnay — közül csak az utóbbi állta végig a távot, míg a másik kettő már 220 yardnál feladta a versenyt.

Szemre legszebb versenye a napnak mindenesetre az 5×35 m.-es staféta verseny volt, melyet küzdelem után a BAK nyert meg a MAFC. I. csapatát ellen, a legkisebb karsapással, míg a Balaton UE. alig 1 yarddal lett 3-ik.

A MAFC. mentségére szolgál, hogy egyik legerősebb

embere — Tetényi — beteg lévén, nem indulhatott, míg a helyette beállított tartalék vajmi gyöngén szerepelt.

Maga a rendezés az idén látottak között a legkifogástalanabb volt, melynek érdeme főként Moór Jenő főtitkárt és a fáradhatatlan rendező-bizottságot illeti. Üdvös és követhető példa volt a MAFC.-tól, hogy versenyét már 6 órakor elkezdte, úgy hogy 8 1/2 órára már le is bonyolította. Közönség a hűvös idő dacára is nagy számban volt.

A részletes eredmények a következők:

I. Magyarországi 1. ang. mfdes uszóbajnoksága az 1908. évre. 1. Hajós Henrik (MTK.) 24 p. 27.2 mp. (Orsz. rekord.) 2. Roller Sándor (FTC.) 27 p. 37.6 mp. Hajós megerőltetés nélkül kb. 4 1/2 uszodahosszal győz. Részdíjak: 3 hossz = 1 p. 24.8 mp.; 6 h. = 2 p. 58.6 mp.; 9 h. = 4 p. 35 mp.; 12 h. = 6 p. 13 mp.; 15 h. = 7 p. 51.2 mp.; 20 h. = 10 p. 33 mp.; 23 h. = 12 p. 10 mp.; 30 h. = 16 p. 52 mp.; 40 h. = 21 p. 09 mp.

II. 200 yardos melluszás Magyarországi 1908/09. évi főiskolai bajnokságáért. 1. Fabinyi József (MAFC.) 2 p. 59.5 mp. (Főisk. rekord.) 2. Wiesel Ernő (MAFC.) 3 p. 07.8 mp.; 3. Tolnay Ferenc (Keresk. Akad.) 3 p. 26.6 mp. Fabinyi igen könnyen kb. 8 m.-rel nyeri a versenyt. Részdíjak: 2 h. = 1 p. 00 mp.; 3 h. = 1 p. 36 mp.; 4 h. = 2 p. 11.6 mp.; 5 h. = 2 p. 48 mp.

III. 70 m.-es előnyverseny főversenye. I. előfutam: 1. Erdődy Imre (BBTE.) 5 mp. h.; 2. Beleznay László (MAFC.) 7 mp. h.; 3. Wittmann Győző (MAFC.) 0 mp. h.; Idő: 0 p. 53.1 mp. Indultak még: Domonkos Pál (FTC.) 9 mp. h.; Schwandtner Pál (BUE.) 10 mp. h.; Hegner Jenő (MUE.) 11 mp. h. II. előfutam: 1. Szegő Ernő (MAFC.) 4 mp. h.; 2. Eisner Rezső (MAFC.) 4 mp. h.; 3. Tolnay Ferenc (MAFC.) 4 mp. h. Idő: 0 p. 55.6 mp. Indultak még: Kelemen Ferenc (MAFC.) 3 mp. h.; Gergely-Ernő (MAFC.) 3 mp. h.; Hampl Lipót (OTE.) 3 mp. h.; Szilágyi Ottó (MAFC.) 6 mp. h.; Eisner Ferenc (MAFC.) A döntőben a jury külön engedelmével részt vettek még: Ádám (Sugár) Aladár (FTC.) 6 mp. h.; Färber Oszkár (BAK.) 9 mp. h.; és Lantossy József (MTK.) 7 mp. h. Döntőben: 1. Erdődy Imre (BBTE.) 5 mp. h. 0 p. 50.8 mp.; 2. Sugár Aladár (FTC.) 6 mp. h. 0 p. 54.6 mp.; 3. Szegő Ernő (MAFC.) 4 mp. h. 0 p. 55.4 mp.; 4. Beleznay László (MAFC.) 7 mp. h. 56 mp. Izgalmas verseny, melyet bár Erdődy fölénnyel nyer, a helyezetteket csak cm.-ek választják el egymástól.

IV. 150 yardos hátúszás Magyarországi 1908. évi bajnokságáért. Első kiírás. 1. Kósa Sándor (OTE.) 2 p. 02.6 mp.; 2. Pois István (OTE.) 3 p. 07.6 mp.; 3. Tarr Imre (OTE.) 2 p. 15.4 mp. Kósa starttól a célig vezetve, könnyen nyeri a versenyt. Igen sajnáljuk Fülöp (MAFC.) távolmaradását, kinek résztvétele erős küzdelmet helyezett kilátásba. Részdíjak: 1 h. = 0 p. 28 mp.; 2 h. = 0 p. 59.4 mp.; 3 h. = 1 p. 31.4 mp.

V. 210 m.-es előnyverseny középfiskolai tanulónak. 1. Széchy Dezső (Balaton UE.) 12 mp. h. 3 p. 19.8 mp.; 2. Rieker József (MUE.) 22 mp. h. 3 p. 25.6 mp.; 3. Nagy Géza (Balaton UE.) 24 mp. h. 3 p. 27 mp. Indultak még: Szegő Ernő (MAFC.) 13 mp. h.; Reichard Ernő (MAFC.) 0 mp. h.; Ádám Sándor (MUE.) 32 mp. h.; Horváth Antal (Balaton UE.) 10 mp. h.; Nőry Jenő (Balaton UE.) 7 mp. h.

VI. 100 yardos uszós Magyarországi 1908/09. évi főiskolai bajnokságáért. 1. Hornung Gyula (BEAC.) 1 p. 02 mp.; 2. Olasz Andor (BEAC.) 1 p. 03.8 mp. Az első forduló egyserre veszik, míg a 2-ik fordulónál (0 p. 45.4 mp.) Hornung már 1/2 méterrel előbb fordul s erős küzdelem után — miközben Olaszt némileg akadályozza — 1 testhosszal győz. Több induló nem volt.

VII. 70 m.-es kezdők versenye főiskolai versenyzők részére. 1. Kelemen Ferenc (MAFC.) 0 p. 55.4 mp.; 2. Wittmann Győző (MAFC.) 56.4 mp. 3. Pál Endre (MAFC.) 58 mp. Indultak még: Markovits Imre (MAFC.), Erdős Vilmos (MAFC.), Neményi Izidor (MAFC.).

VIII. Staféta verseny 210 méterre. (2×35 m. mell-, — 2×35 m. hát- és 2×35 m. magyarúszással.) 1. A MAFC. I. csapata: (Fabinyi, Wiesel, Fülöp, Ugró, Beleznay, Donáth) 2 p. 49 mp. 2. A MAFC. II. csapata. A győztes csapat kényelmesen uszva fölénnyel győz.

IX. 1/4 ang. mfdes uszás Magyarországi 1908/09. évi főiskolai bajnokságáért. 1. Tolnay Ferenc (Keresk. Akad.) 6 p. 54 mp. 2. Olasz Andor (BEAC.) és Fülöp József (MAFC.), kik a távot nem állták s Fülöp már 6 hossz után, Olasz pedig a 8-ik hosszal feladja a küzdelmet. Utóbbi lassan beuszik 2-iknak. A védő Hornung nem indult, bár a verseny nem lett volna elvitatható tőle.

X. 140 m.-es előnyverseny főiskolai versenyzőknek. 1. Bodó

Róser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

I. Háromosztályú felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályú polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

Jenő (MAFC.) 2 p. 22 mp. 2. Leipniker Mátyás (MAFC.) Több induló nem volt.

XI. Melluszás 70 m. 1. Wiesel Ernő (MAFC.) 0 p. 56.6 mp.; 2. Fabinyi József (MAFC.) 0 p. 57.6 mp.; 3. Agulár György (MTK.) 1 p. 00.8 mp. Indultak még: Gyomlai László (MAFC.) és Pál Endre (MAFC.)

XII. Kezdők versenye 70 m. I. előfutam: 1. Wagner Károly (MUE.) 0 p. 54.6 mp.; 2. Kelemen Ferenc (MAFC.); 3. Siegmund Egon (BUE.) Indultak még: Benedek Sándor (OTE.), Róth Tibor (MTK.) II. előfutam: 1. Eisner Rezső (MAFC.) 0 p. 51.8 mp.; 2. Vajda Gyula (BAK.); 3. Markovits Imre (MAFC.) Indult még: Weingruber Sándor (MUE.). A jury külön engedélyével a döntőben indult még: Székely Leó (Bajai Sp.E.) Indultak még: Benedek Sándor (OTE.). Döntőben: 1. Székely Leó (Bajai Sport E.) 40 p. 51.5 mp. 2. Eisner Rezső (MAFC.) 0 p. 53 mp.; 3. holtversenyben Wagner Károly (MUE.) és Kelemen Ferenc (MAFC.) 0 p. 54.6 mp.

XIII. Műugrás. 1. Ugró József (MAFC.) 65.7 ponttal, 2. Rajagh László (MAFC.) 59 pont; 3. Széchy Endre (Balaton UE.) 51 pont. Indult még: Kelemen Ferenc (MAFC.), kinek bizony még nagyon sokat kell tanulnia, hogy nyilvános versenyen megjelenhessen.

XIV. Vegyes uszás. 1. Fülöp Károly (MAFC.) 1 p. 24.4 mp.; 2. Pois István (OTE.). Küzdelem után karesapással nyerve. Indult még Ónody József (MUE.), ki a 2-ik hosszban nagyon felre uszva, a versenyt feladta.

XV. Staféta-verseny (5×35 m. tetszésszerű uszással.) 1. A Budapesti Athletikai Klub csapata (Bodó, Färber, Pogány, Solcz, Sarló) 1 p. 47.6 mp. 2. A MAFC. csapata (Pogány, Belezay, Eisner, Szilágyi, Donáth) 1 p. 48 mp. 3. A Balaton UE. csapata (Nagy, Bihar, Schöller, Honti, Schwendner.) Küzdelem után karesapással nyerve, 1 yarddal 3-ik. A MAFC. 2 tartalékkal uszott és uszói nagyon iránvt tévesztettek.

Indult még a MUE. csapata. A legnagyobb pontszámot elért egyet részére kiírt tiszteletdíjat a MAFC. nyerte meg.

A fiumei verseny.

— Saját tudósítónktól. —

Mult vasárnap folyt le a Fiumei AC. rendezésében, nagyszámu közönség előtt, fenti meeting, melynek gyönyörű idő kedvezett. A verseny nemzetközi jellegét néhány bécsi uszó adta meg, kik azonban Sheffen kívül nem igen tudtak érvényesülni; főleg a MTK. uszói domináltak, mert ellenfelük nem is akadt és a fontosabb versenyek majd mindegyikét ők nyerték, a helyezést is ugyszólván egymás közt intézve el. Az elért idők gyengeségét a meglehetősen nyugtalan és hullámozó tenger magyarázza. A rendező egy-let igen szép számu gárdát indított és indokolt kilátás van rá, hogy erős és életképes uszolelet fog odalent a FAC. aegise alatt kifejlődni. A két sós vízi bajnokság közül a rövid távut Halmay, a 880 yardost pedig Sheff Ottó nyerte; idejük jelentéktelen, mert a háborgó tengeren kívül még a küzdelem teljes hiánya is természetesen befolyásolta őket. A 200 yardos melluszásban nem akadt Toldinak sem méltó partnere, míg a hátuszásban F. Kellner (I. WASC.) távollétében Hendl győzött; a melluszásban meglepetést és feltűnést keltett a fiumei E. Ofnernek pompás uszása, mellyel a bécsi J. Jaxtól (I. WASC.) alig 2 m.-el szorult 3. helyre és Schlivickát megverte. A rendezés főleg Springer S. János, a Fiumei Athletikai Club ügybuzgó alelnökének érdeme. Részletes eredmény:

I. Középiskolai verseny 50 yard. 1. Engelsberg R. (Fiume) 42.6 mp. 2. Mann E. (Cantrida). Ezek indultak. 10 m.-el nyerve.

II. Juniorverseny 100 yard. 1. Róth Henrik (MTK.) 1 p. 25.2 mp. 2. A. Swoboda (I. WASC.) 3. J. Wastl (I. WASC.). Indult még: H. Hamburger (I. WASC.), J. Jax (I. WASC.).

III. Quarnero-bajnokság 100 yard. Bajnok Halmay Zoltán (MTK.) 1 p. 11.2 mp. 2. Borovi Ferenc (MUE.). Canterben nyerve; indult még Schlivicka J. (FTC.).

IV. Melluszás 200 yard. 1. Toldi Ödön (MTK.) 3 p. 19 mp. 2. J. Jax (I. WASC.). 3. E. Ofner (Fiumei AC.). Végig vezetve 20 m.-el első. Indult még Schlivicka J. (FTC.) és Wenk János (FTC.), akik feladták.

V. Gyorsuszás 50 yard (bajn. kiz.) 1. Munk József (MTK.) 35.2 mp. 2. R. Köllner (I. WASC.). 3. A. Schuster (I. WASC.). Ezek indultak; Munk ugy nyert, ahogy akart.

VI. Quarnerobajnokság 880 yard. Bajnok: Sheff Ottó (WAC.) 13 p. 20 mp. swim-over.

VII. Hátuszás 50 yard (Fiumeieknek). 1. Mattersdorfer H. (FAC.) 46.6 mp. 2. Tauzer T. (FAC.). 2 induló.

VIII. Leányverseny 50 yard. 1. Engelsberg Elza (FAC.)

54.6 mp. 2. Zehenter Lujza (Abbázia). Indult még Weisz Margit (Abbázia).

IX. Battaglierini emlékverseny 220 yard. 1. Halmay Zoltán (MTK.) 2 p. 59.6 mp. 2. Munk József (MTK.). Küzdelem nélkül nyerve.

X. Ifjúsági verseny 80 yard. 1. Róth Henrik (MTK.) 37 mp. 2. Wenk János (FTC.). Indult még Szabados S. (Fiume). Jó idő.

XI. Juniorstaféta 3×50 yard. (vegyes). 1. I. WASC. a) csapat (Henner, R. Buchfelder, H. Buchfelder) 3 p. 22.2 mp. 2. I. WASC. b) csapat. 3. FAC. 3 csapat ind.

XII. Hátuszás 100 yard. 1. Hendl Kornél (MTK.) 1 p. 28 mp. 2. Borovi E. (MUE.). 3. J. Jax (I. WASC.). Ezek indultak.

XIII. Főverseny 440 yard (bajn. kiz.) 1. Munk József (MTK.) 6 p. 08.8 mp. Indult még F. Schuh (WAC.).

XIV. Gyorsuszás 50 yard. (Fiumeieknek). 1. Halász J. (FAC.) 44.2 mp. 2. Mattersdorfer (FAC.). Indult még Szabados S. (Fiume) és Mathiasz K. (FAC.).

PÉCSETT mult kedden uszóverseny volt, ami a legnagyobb mértékben méltánylandó és dicsérendő dolog, minthogy a vidék fokozódó érdeklődésének becses bizonyossága. Csupán az a kár, hogy a kiírást és rendezést valami Haraszi (alias Frankovics) Péter látta el, aki pedig *lopás miatt a főváros területéről ki van tiltva*, akit emiatt a BAK.-ból kizártak, és aki most ugy látszik Pécesett keres érvényesülési teret, az emberek szemébe port hintve és azok hiszékenységgel visszaélve, híres uszó gyanánt gerálja magát. A verseny részletes eredménye egyébként a következő volt:

Megnyitó verseny. 41 yard. 1. Somogyi Ödön 30.9 mp. 2. Vachauer.

Hölgyek versenye. (12 éven alul) 41 yard. 1. Nikolits Etel. 2. Haksch Emma. 3. Pinta Katica.

Hölgyek versenye (12 éven felül). 41 yard. 1. Berger Edit. 2. Kaufer Stefi. 3. Pap Erzsike.

Főverseny Pécs bajnokságáért. 205 yard. 1. Haraszhthy Péter 3 p. 14.6 mp. Somogyi 1 hossz után feladta a versenyt.

Gyermekek versenye. 14 yard. 1. Gáspár Ferenc (13 mp. hátrány) 49.1 mp. 2. Bezerédi Emil (8 mp. hátrány) 50.2 mp. 3. Berger István. 4. Kondor Imre.

Ifjúsági verseny. 82 yard. Egy hibás futam után. 1. Schreier László (4 mp. hátrány) 1 p. 16.3 mp. 2. Krausz Dezső 1.17 mp. 3. Reisch János. Hóman Aladár földalta.

Előny verseny. 82 yard. 1. Radó Imre (scratch) 1 p. 34.1 mp. 2. Schultheisz Lajos (36 mp. hátrány) 1 p. 35.9 mp. 3. Somogyi Ödön (34 mp. hátrány). 4. Bezeredy Dénes (4 mp. hátrány).

Gyermekeverseny. (14 éven aluliaknak). 41 yard. 1. Spiegel Jenő 37.2 mp. 2. Véték Ernő.

Match. 41 yard. 1. Kovács János (10 mp. hátrány) 40 mp. Karesapással nyerve. 2. Littke Dezső 40.1 mp.

Staféta-verseny. (háromszor 41 yard.) 1. Garai—Poszek—Somogyi staféta 1 p. 38.1 mp. 2. Schultheisz—Schreier—Haraszhthy (12 mp. hátrány) 1 p. 39.2 mp.

Belföldi hírek.

MAGYAROK ABBÁZIÁBAN. Mult kedden, szept. 18-án, tehát lapunk zárta után, folyt le az abbáziai verseny, melyen a MTK. is részt vett, megnyerve az 50 méteres főversenyt (Hornung), a junior- és gyermekeversenyt 100 m.-re (Róth H.), a 400 m.-es melluszást (Toldi) és a 4×50 m.-es vegyes staféta-versenyt (Toldi, Hendl, Hornung, Halmay). Részletesen jövő héten számolunk be, itt még csak annyit, hogy Róth H. fiumei győzelme után nem volt többé juniorversenyben jogosult indulni. Az 1000 m.-es sós vízi bajnok Sheff lett swim-overben.

A FERENCVÁROSI TORNA-CLUB egyszer elhalasztott versenye holnap, vasárnap, fog megtartatni; a 880 yardos bajnokságra Sheff O. hír szerint lejön, amely esetben a jelenleg igazán fényes formában levő Hajós H. a bécsinek szokatlan uszodában könnyen arathat győzelmet, bár halljuk, hogy Hajós nem hajlandó kiállani Sheff ellen, miután az az első terminusra nem nevezett. Nem is akarjuk róla ezt a *hazafiatlanságot* feltételezni és bizton hisszük, hogy színének sikere érdekében sikra száll. A 105 m.-es főverseny Munk és Ónody közt fekszik, míg 500 m.-en — Zachár startolása nem lévén valószínű — Ádám győzhet. A staféta-versenyt (35×70×210 m.) alighanem a MUE. nyeri, bár a MTK.-nak is szép esélyei vannak.

A TÁVBAJNOKSÁG ISMÉT ELMARADT a víz rendkívül alacsony hőmérséklete és heves ellenszél miatt; a halasztás 15-éig szól; amennyiben addig melegebb lesz a víz, a verseny megtartatik, amennyiben nem — és ez a valószínűbb eset — a bajnokságot idén egyáltalán elejtük. A dologra még visszatérünk.

KIRÁS. A Budapesti Atlétikai Club által 1908. szeptember 20-án (vasárnap) este 6 órakor a férfi Császárszodában rendezendő nemzetközi uszóversenyének sorrendje: 1. Gyorsuszás 70 m. 2. Junior-staféta 3×35 m. (tetsz. sz.) 3. Főversenyhendi-kep 70 m. (dr. Hajdu tiszteletdíja). 3. Ifjúsági hendi-kep 70 m. 5. Főversenymelluszás 210 m. 6. Hölgyverseny 70 m. 7. A BAK. 100 yardos bajnoksága. 8. Staféta 5×35 m. (tetsz. sz. bajn. kiz.) 9. Junior melluszás 70 m. 10. Junior verseny 105 m. 11. Hátuszás hendi-kep 105 m. 12. Hendi-kep 420 m. *Díjazás* a számban díszített ezüst bajnoki szalagon, II. nagy ezüst, III. ezüst, IV. bronz érem, az 1. és 5. számokban: 1. díszített ezüst, 2. nagy ezüst, 3. bronz érem, a 2., 3., 4., 8., 9., 10., 11. és 12. számokban: 1. nagy ezüst, 2. ezüst, 3. bronz érem, a 6. számban 1. és 2. ezüst, 3. bronz érem. *Tét* a 8. számban 12 korona, a 2. számban 7 korona, az 1., 3. és 7. számokban 4 korona, a 9., 10., 11. és 12. számokban 3 korona, a 4. számban 2 korona, a 6. számban tét nincs. A versenyre, melyen a MUSz. szabályai mérvadók, 1908. szeptember 15-éig *Radvány* Jenő titkár (IV. Károly-körut, Splendid-kávéház) küldendők a nevezések. II. díj 4., III. díj 6., IV. díj 9 induló esetén van.

Külföldi hírek.

AZ ANGOL SPORTSAJTÓ nagyon elismerőleg nyilatkozik Baronyi András 200 yardos melluszó-világrekordjáról, bár véleménye szerint Holman, az olimpiai világbajnok, bármikor megveri 200 yardon Baronyit.

AMÜGGELSEEN TÁVVERSENY volt múlt vasárnap Berlin közelében 4 km-es távon; győztes lett E. Rausch (Poseidon-Berlin) 1 ó. 03 p. 50 mp. alatt, második B. Gedat (Charlottenburg) 1 ó. 05 p. 27 mp. 3. G. Zacharias (Weissensee) 1 ó. 11 p. 36 mp. Zachariás a távot végig mellen uszta.

AMAJNABA-JNOKSÁGBAN Frankfurtban múlt vasárnap W. Woelcke (Frankfurter SC.) győzött 1500 m-es távon 13 p. 29.2 mp. alatt. Második W. Wasser (SSPc. Cöln) 30 m-el.

ABERLINER SC. FORELLE által Rummelburgban rendezett propaganda-uszóversenyen a 100 m-es főversenyt 25 m-es pályán E. Schultze (Poseidon-Berlin) nyerte meg 1 p. 18.8 mp.-es idővel; a 300 m-es főversenyben A. Gerkeny (Alter SV., Borszló) lett első, idő 4 p. 49.2 mp.

USZÓVERSENYT A ZEPPELIN-ALAP JAVÁRA rendeztek a gladiatori egyletek, mely, ha nem is járt különös sportbeli eredményekkel, a nemzeti alaphoz 300 M.-val járult; ennyi volt a meeting tiszta jövedelme.

SCHIELE megnyerte múlt vasárnap Magdeburgban a 8000 méteres Elbbajnokiságot 1 ó. 02 p. 42 mp.-es idővel, 500 méterrel verve Walter Riemann (Hellas-Magdeburg).

AGLIA—SKÓCIA nemzetközi vízipólómérkőzést előbbi nyerte fölényes játék után 9:1 arányban. (Féldíj 5:1).

BATTERSBY múlt héten megnyerte az 1000 yardra kitűzött Ulph-serleget áramló sós vízben 8 p. 05 mp. alatt; második helyen Latus végzett.

JORKSHIRE 250 YARDOS BAJNOKA F. A. *Unwin* lett 3 p. 12 mp. alatt; második J. H. Wood.

AGLIA HÖLGYBAJNOKA 100 yardon szept. 3-án idén harmadikban lett Miss J. Fletcher (Leicester Ladies SC.) 1 p. 18 mp. alatt, 2. Irene Steer (Cardiff Premier), 3. Daisy Curven (Prima Delphin SC.) 2½ yardal első, karsapással harmadik, 17 induló, 4 előfutamot tett szükségessé. Miss Fletcher előfutamát 1 p. 19 mp. alatt nyerte meg.

Atletikai jegyzetek.

(Harmadik közlemény.)

Az atletika különböző ágait három főcsoportra szokták beosztani. *Futási* (gyaloglái), *ugrási* és *dobási* csoportokat különböztetnek meg általában és ezen csoportbeosztás tekintetbe vételével ismertetik az egyes versenyágakat. Azt hi-

szem tehát, hogy az olympiai atlétikai versenyek tárgyalásánál leghelyesebben teszem, ha ezen megszokott beosztást követem, és az általános megjegyzések után minden csoporttal külön foglalkozom.

A tréning általános elveinél főleg három tényezőt kell figyelemre méltatni. E három tényező: 1. az *életmód*, 2. a *munka mennyisége* és 3. a *munka minősége*. A célszerű életmód szabályaival azt hiszem, hogy minden versenyzőnk tisztában van, de ennek a tárgyalása nem is tartozik a jelen sorok keretébe. Inkább csak azt konstatalem, hogy az életrendi szabályok mily módon tartattak be az egyes nemzetek versenyzőinél. Az amerikaiakat kell mintaképül felállítanom, mert úgy látszott, hogy ők a tréning-életrend minden legkisebb kérdésével tisztában vannak és eleget tettek minden követelménynek, amely e tekintetben megkívánható. Egészségük és friss kondíciójuk érdekében a legnagyobb gondosságot fejtették ki, és hogy ne legyenek kényszerítve London füstös és ködös levegőjét szívni, a tengerparton laktak, Brightonban. Trénerük Murphy volt, akinek segítségére három masszírozó volt szerződötve. Három szakácsot hoztak Amerikából, akik az előirt tréning-ételeket készítették. A felügyelet a lehető legszigorubb volt és nemcsak a tréning és étkezés alatt kellett előírás szerint eljárni a versenyzőknek, de ami már majdnem komikus volt, még az utcán is felügyelet alatt voltak. Az amerikaiakat első tekintetre fel lehetett ismerni az utcán, esetlen járásukról, amint lomhán, elengedett végtagokkal ballagtak előre, nehogy izmaik megfeszítésével és a kemény járással fárasztásuk magukat, vagy izmaik puhaságát megrontsák. Arra törekedtek ezáltal is, hogy tréningben kívül izmaik és idegeik pihenjenek és versenyen pedig izmaik és idegeik teljes megfeszítésével, vagyis teljes fizikai képességgel tudjanak küzdeni.

Az angolokról szintén el lehet mondani, hogy a tréning titkait tökéletesen ismerik és tudják is alkalmazni. Tréneraik kiválóak. Ugyan az angol lapok igen gyakran le-sújtó kritikában részesítették az angolok tréningjét és az angol tréneréket. Maga a *Sporting Life* is többször hibáztatja az angolok tréningjét és lesajnálja az angol tréneréket. Ezt azonban nem lehet szó szerint venni. Hiszen nagyon jól tudjuk, hogy az angol atlétika elsőrangú és dicső multra tekinthet vissza. Nagy emberek voltak úgy az amatőrök, mint a professzionisták között, akik kiváló eredményeket mutattak fel. Azt is tudjuk, hogy az angolok minden lehető elkövettek, hogy az amerikaikkal szemben a késővíg menő harcot sikerrel felvehessék és végigküzdjék; nem lehet akkor tehát róluk feltételezni, hogy rosszul tréniroztak, vagy hogy a trénerok tudatlanok lettek volna. Inkább ez csak olyan utólagos mosakodás, mert a versenyek előtt egész másként írtak az angol lapok. Csodálkozni lehet azonban, hogy angol sport-embe-
rek azért, mert nem sikerült az amerikaikat legyőz-
niök, az angol trénerekre hárítják a felelősséget. Csak nem lehet feltételezni, hogy Angliában nem volt alkalmas tré-
ner, s ha volt, nem azt bízták volna meg a versenyzők elő-
készítésével. Nem ebben találok az okokat. Ilyen utólagos
bírálgatásokat hagyjuk a versenyzőknek, az ő joguk az, hogy
a trénerjüket szidják a verseny után, de ne engedelmesked-
jenek nekik a verseny előtt. A vívónál is mindig a zsüri
hibás, ha a versenyben kikap a versenyvivő. Az amerikaiak
főlényét és azt a körülményt, hogy az angolokat mindjób-
ban közelítik meg már a kontinens atlétáit, komolyabb okok-
kal kell magyaráznunk.

Minden komoly sportembernek az a nézete, és arról győződött meg bennünket a most lefolyt olympiai verseny is, hogy ha az általános sportszempontokat nézzük, a világ leg-
első sport-nemzete most is az angol. Ezt nem lehet elvitatni.
Angliában majdnem minden ember nemre, korra és állásra
való tekintet nélkül üz valami sportot. Oly sportágaknak,
amelyről mi nem is tudunk vagy alig hallottunk, óriási kö-
zsége van. Szabad idejében minden ember áldoz valamit a
teste és egészsége érdekében. Az angoloknak benne van a
vérebén, a szokásaiban, az erkölseiben, hogy törődjék a tes-
tével is és gondolja az egész szervezetét, amelynek helyes
ápolása minden egyéb jólétnek alapja. Ezért a legnagyobb
sportnemzet az angol s ezért kell nekünk hozzájuk fordulni,
ha tanulni akarunk komoly sportfelfogást és tudományos,
racionális egészségápolást.

Miért tűnt fel akkor mégis az amerikaiak főlénye?
Ennek okát abban találok, hogy az amerikaiak csak egyes

sportágakat kultiválnak, de ezt valóságos hivatásszerűleg. Az az életmód és tréning, amelyet például az amerikai atléták folytatnak, már teljesen professzionista. Egy igazi amatőr, bármilyen tehetséges is, akinek hivatala, egyéb foglalkozása, társadalmi vagy tudományos törekvései és számtalan gondjai vannak, sohasem érheti el a testi képesség azt a magas fokát, amit egy professzionista, akit tisztán csak a saját sportja foglalkoztat és köt le. Az amerikai amatőrök pedig életmódjukat és tréningjüket tekintve, valódi professzionisták. Csak egy példát hozok fel. Smithson, a híres gátfutó, egy banknál hivatalnok. Már márciusban teljes szabadságot kapott, hogy egyedül csak a tréningjével törődjön. Ezek az atléták, azután dűsgazdag klubjaikban el vannak látva mindennel, amit a tréning előír.

Nagyon természetes tehát, hogy ilyen ellenfelekkel szemben még az angolok sem tudják felvenni sikerrel a küzdelmet, és ez komoly sportemberek előtt absolute nem von le érdemeikből, valamint az sem, hogy a kontinens sportemberei is kezdenek maguknak tért hódítani és veszélyes konkurensei lettek Albion fiainak.

A kontinens atlétái között mintegy külön csoportot kell megemlítenem az északi népek atlétáit, a svédek, norvégokat, dánokat és fajrokonainkat a finneket. Nem azért említem külön őket, mintha az atlétikában messze felettük állának a kontinens többi nemzeteinek, különösen a franciának, németnek és magyarnak, de mégis megérdemlik, hogy külön választva említettessenek, mert kiváló testi képességekkel s főleg szívós akaraterővel és kitartással rendelkeznek és a sportok minden ágában elsőrangú eredményeket produkáltak. Tréningjük racionális és életmódjuk, amelyet a versenyek előtt folytattak, talán legjobban megközelíti az amerikai és angol atléták szigorú életmódjának színvonalát. Nem kis szerepet játszottak ezek után a franciák, németek, magyarok, akik után az olaszokat is fel lehet említeni.

Franciaországban óriási mozgalom indult meg egy évtizede, hogy a testileg degenerált nemzedék új és szebb jövőt készítsen elő. A sportok minden ágát felhasználják céljuk elérésére és így természetesen, hogy a szabad levegőn üző sportok legjelentősebb részében, az atlétikában is meglepően haladtak. Egynéhány igen kiváló futóval és ugróval szerepeltek. Majdnem ugyanezt lehet mondani a németekről is. Tudjuk, hogy a német szívós faj, fegyelmezett és sokat tart magáról. Mindaddig főleg a torna terén voltak híresek, ebbeli pozíciójukat részben meg is tartották és a jelen olimpiászon is megmutatták, hogy egy tapodtat se engedik magukat a magas polcukról leszorítani. Erről a szerepükéről egyébként az olimpiai torna méltatásánál fogok majd bővebben megemlékezni. Most az atlétikájukat dicsőrem meg; volt egy pár komoly atlétájuk, és hogy nem megvetendő ellenfelek, mutatja a futó stafétájuk második helye. Azt hiszem, hogy a legközelebbi olimpiászon a németek erős faji tulajdonságaik segítségével igen jelentékeny szerepet fognak játszani.

Az olaszokról is meg kell emlékezni, mert a 1/2 angolos Lungy és a maratoni futó Dorando elsőrangú erők voltak és bizonyosságot tettek arról, hogy az olaszok között is terjed a komoly atlétika. E két elsőrangú olasz atléta tökéletes tréninget tartott.

A magyar atléták eredményéről nem akarok most külön megemlékezni, hiszen a mieink szereplését már mindenki ismeri. Ugy látszik, hogy a londoni „kirándulás” nagyon termékenyítőleg hatott atlétáinkra és én szívőből örülnék, ha a következő évad dusan kamatozna a negyedik olimpiász tapasztalatait.

A magyar atlétáknak a tréningben folytatott életmódja azonban még igen sok kívánni valót hagy hátra. Főleg sokan és sokat dohányoznak. A világért sem akarok sértő kritikát gyakorolni e tekintetben atlétáink felett, még kevésbé Londonban szerepelt atlétáinkat nem óhajtom megbántani. Az a szerény nézetem, hogy versenyek után le kell esillapodni a hullámoknak és kölesönös szerezettel kell tovább küzdeni a magyar faj dicsőségeért. Hiszen az életmódban elkövetett hibák tulajdonképpen nem is az egyénekből rejlik, hanem inkább faji tulajdonság, s a hibák alól csak a legerősebb akaratuak tudják magukat emancipálni. Hiszem, hogy atlétikai életünk és egy-

leteink vezetői és irányítói, a hivatalos emberek, szülők és modern tornatanáraink meg fogják találni majd a módot arra, hogy a gyengések a jövő generációból kiküszöböltesse.

Tudjuk, hogy a versenyzőnek tréningjében sok testi élvezettől kell magát visszatartani. Első sorban tartózkodni kell azoktól a mérgektől, amelyek a szervezetben lassan és észrevétlenül, de mégis káros hatásokat idéznek elő. Ilyenek az alkohol és nikotin. Abban az erős fizikai munkában, amelyet egy versenyzőnek végezni kell, a szervezet nagy feladatok előtt áll. Ha racionálisan élünk, nem történik semmi baj, hisz ezt a tapasztalat is bizonyítja, de ha az amúgy is teljesen igénybe vett izom- és idegrendszerünket mérgekkel izgatjuk és gyengítjük, és ha a napi munka által keletkezett eródeficitet mérgekkel pótoljuk, akkor előbb-utóbb befog állni a teljes kimerülés és a szervezetnek ugynevezett letörése.

A legtöbb versenyző azzal indokolja például a dohányzást, hogy nem képes abbahagyni, mert akkor rossz közérzése támad és ez rontja a conditióját. Hát az angol, amerikai és svéd atléták miért tudnak lemondani a dohányzásról, miért tudott lemondani a magyar evezős nyolcas? Bodor és Nagy József miért nem dohányoznak a tréning alatt? Mert erős akarattal mindent el lehet érni. Ha valaki ügyesen tudja magának összeállítani az ételleket, különösen tartózkodik a fűszertől, sok fűszert és gyümölcsöt eszik, alig kíván szervezete valami folyadékot, alkoholt absolute semmit, s idegei nyugodtak lévén, a nikotinnal is le tud mondani. Ez egy olyan circulus vitiosus, hogy a mérge kívánja a mérget s a megfelelő táplálkozás, párosulva akaraterővel, mindezekről az ártalmas szerek-től megszabadít.

Gerentsér.

(Folytatjuk.)

A III. ker. TVE. versenye.

Az őszi szezon első budapesti versenye bonyolítottatott le a III. ker. TVE. rendezésében, a Hátár-utcai pályán. Sajnos, bármennyire szeretnénk is az ellenkezőjét tenni, mégsem tudunk e versenyből kifolyólag mást honorálni, mint azt a tényt, hogy az egyesület a versenyt egyáltalán megrendezte. A Hátár-utcai pálya mindenre inkább alkalmasabb, mint egy atlétikai verseny rendezésére. A versenypálya nincsen elkülönítve a nézőközönség számára fenntartott helyektől, természetes tehát, hogy a közönség, különösen annak a 15 éven aluli része, valósággal elárasztotta a pályát, különös előszeretettel sűrűn körülállván a cél-, dobó- és ugróhelyeket, úgy hogy a gyengébb könyökű érdeklődő egyáltalán semmit sem látott. A program annyiira meg volt tömve, hogy az utolsó szám már teljes sötétségben folyt le. A sok dobószám helyett még egy pár futószám jobban megfelelt volna, bár a pályára erre sem alkalmas. A rendezés e körülményekből kifolyólag nem felelt meg a követelményeknek.

=SPORT LÁBBELI=
KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS, AUTO, SPORT-CZÍPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
=LÁBSZÁR VÉDŐK, =
LOVAGLÓ-CSIZMÁK, =
=VADÁSZ-CZÍPÖK, =

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FŐHERCZEG UDV. SZÁLLÍTÓ.
KIVÁNTATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYŰ
=CZÍPÖNEMŰEK EGYEDŰL ELÁRUSÍTÓJA.

A 60 m. síkfutást, mely juniornak volt írva, a székesfehérvári *Ferenecz* nyerte meg elég jó idő alatt. Juniornak ugyan már nem tekinthető, mert az MTK. tavaszi versenyén megnyert egy 100 yardos hendikepet. A MOTESZ. szabályok szerint azonban, mely úgy szól, hogy csak a szkestről indult és nyert versenyző szűnik meg juniornak lenni, nem veszítette el juniorságát. Ez azt jelenti, hogy soha senki sem veszítheti el juniorságát hendikep versenyben, mert hosszú pályafutásom alatt nem emlékszem egyetlen egy olyan hendikepre, melyet junior nyert volna szkestről. Ezt a szabályt tehát hatályon kívül kellene helyezni. Egy pár homályos dolog is van itt az indulások körül. Antal Pál a programon mint ETVE. tagja szerepel és a verseny előtt kihirdetik, hogy mint MTK. indul, jóllehet nyert értesüléseim szerint az MTK. be sem nevezte. *Kobulsky*, az eperjesiek kitűnő diszkoszdobója, mint Postás indult, jóllehet még pár hét előtt mint eperjesi szerepelt. A 3 hónap a MOTESZ.-nél is érvényes, kivéve ha valaki lakhelyet cserél. *Kobulsky* cserélt ugyan lakhelyet, de nem Budapesten, hanem Hatvanban lakik. Jól tenné a MOTESZ., ha ezeknek a dolgoknak kiesít a mélyére nézne.

A hendikepek igen gyengék voltak. Bodor volt sketsre állítva s ennek dacára Hautzinger 1 p. 49 mp. alatt győzött. Ez hendikep-rekord, mert merem állítani, hogy eddig sehol a világon nem nyertek még 800 m.-es hendikepet 1 p. 49 mp. alatt, sőt ha a kiváló evezős futó komolyan veszi a dolgot, még 4 mp.-et legalapozhatott volna. A gerelydobásban Mudin István megállapodott formát mutatott. Dobásai egy kivételével, mind 47—49 m. között voltak. Strausz dr.-nak nem volt szerencsés napja, mert bár jó formában látszik lenni, nem tudott a döntőbe bejutni. Harmadik dobása 51 m.-en felül volt, de akkor kilépett. Meglepetés volt az eperjesi Wunsch 47 m.-es dobása. Szép volt a 400 m.-es futás, hol *Gräber* jobb taktikája aratott győzelmet egyenlő képességű ellenfelein. *Bodor* könnyen elhánt ellenfeleivel az 1500 m.-en. Ideje a sok körű pályán jónak mondható.

Részletes eredmények:

I. 60 m. junior síkfutás. I. előfutam. 1. Joanovics József (MAFC.) 7.8 mp. 2. Szerlemhegyi Ervin (MAC.). Rékay László (NSC.). o. II. előfutam. 1. Ferenecz Pál (SZTC.) 7.6 mp. 2. Schuster György (MAFC.). Kanala István (Postás) o. III. előfutam. 1. Kulesár György (MAC.) 7.8 mp. 2. Sárközy Sándor (BTC.). Erdőy Béla (III. ker.) o. Döntőben. 1. Ferenecz Pál (SZTC.) 7.6 mp. 2. Szerlemhegyi Ervin (MAC.). 3. Joanovics József (MAFC.). Indult még: Kulesár György (MAC.), Sárközy Sándor (BTC.), Schuster György (MAFC.). Rossz start után fél yarddal első, féllel harmadik.

II. 400 m. junior síkfutás. Az előfutamok győztesei: Radóczy Károly (MTK.) 59 mp.; Bartók Jenő (Postás) 55 mp.; Lichtenekert László (SZTC.) 61 mp.; *Gräber Géza* (BTC.) 57.4 mp. Döntőben: 1. *Gräber Géza* (BTC.) 54.4 mp. 2. Bartók Jenő (Postás). 3. Radóczy Károly (MTK.). Lichtenekert László (SZTC.) o. Igen szép verseny. Az első 20 m.-en Radóczy vezet, majd Bartók megy az élre. 280 m. erős küzdelem után Lichtenekert foglalja el Bartók helyét. 100 m.-rel a cél előtt *Gräber* hatalmas végszpurthoz fog. Lichtenekert Bartókkal együtt lefutják, majd 20 m.-en át mell-mell mellett futnak Bartókkal. *Gräber* lassan előre nyomul s 3 m.-rel győz. 4 m.-el harmadik.

III. Súlydobás hendikep. 1. Hautzinger Sándor (BTC.) 11.82 m. (50 cm. előny). 2. Antal Pál (ETVE.) 11.33 m. skr. 3. Ruda Győző (III. ker.) 11.10 m. (250 cm. e.). 19 induló. Gyenge hendikep.

IV. Gerelyvetés (svéd). Tiszteletdíj. 1. Mudin István (MAC.) 49.66 m. 2. Wunsch Kálmán (ETVE.) 47.73 m. 3. Paulin János (III. ker.) 44.39 m. 4. Strausz Gyula dr. (BBTE.) 43.10 m. 5 induló.

V. Távolugrás. 1. Holies Ödön (MTK.) 639 cm. 2. Kovács Nándor (BBTE.) 637 cm. 2. Szende Andor (MAFC.) 619 cm. 6 induló. Az utolsó ugrásig Holies és Kovács 637 cm.-en állottak holtversenyben, mikor Holies 2 cm.-rel javította eredményét.

VI. 800 m. síkfutás-hendikep. 1. Hautzinger Sándor (BTC.) 145 m. előny 1 p. 49 mp. 2. Marsovszky Gyula (MAC.) 130 m. előny. 3. Kun Bernát (MTK.) 4. Burger Miksa (III. ker.) 200 m.-nyire a cél előtt Hautzinger és Marsovszky még együtt vannak, itt azonban Hautzinger elszalad és játszi könnyedséggel 12—15 m.-rel győz. A második helyért óriási küzdelem folyt. Abszolút rossz hendikep. 14 induló.

VII. Fűleslabda dobás. 1. Erdőy Béla (III. ker.) 21.41 m. 2. Oderszky Ferenc (III. ker.) 21.35 m. 3. Schiller Rezső (BBTE.) 21.15 m.

VIII. Fűleslabda hajítás. 1. Kobulsky Károly (Postás)

53.75 m. 2. Antal Pál (ETVE.) 52.10 m. 3. Oderszky Ferenc (III. ker.) 47 m.

IX. Hármassugrás. 1. Schiller Rezső (BBTE.) 12.44 m. 2. Holies Ödön (MTK.) 12.29 p. 3. Szende Andor (MAFC.) 11.91 m.

X. Diszkoszvetés. 1. Antal Pál (ETVE.) 37.38 m. 2. Strausz Gyula dr. (BBTE.) 36.48 m. 3. Mudin István (MAC.) 35.79 m. 10 induló.

XI. 1500 m. síkfutás. 1. Bodor Ödön (Postás) 4 p. 24 mp. 2. Lovas Antal (MTK.). 3. Kazár Ferenc (MTK.). Biztosan 20 m.-rel nyerve, 15 m.-rel harmadik.

XII. Kalapácshajítás. 1. Mudin István (MAC.) 30.37 m. A második és harmadik hely lapunk zártáig még nem dől el.

Vidéki versenyek.

A vidéki atlétikai egyesületek most már sűrű egymásutánban rendezik versenyeket. Mult vasárnap két erős vidéki egyetünk, a *Szegedi Athletikai Club* és a *Temesvári Athletikai Club* rendezett a klubok székhelyén. E versenyek örvendétes tanúságot tettek arról az óriási térhódításról, amelyet az atlétikai sportok a vidéken, nevezetesen Szegeden és Temesvárott tettek.

Szegeden, a SzAC. versenye a nevesebb fővárosi atléták közül is jelentékeny kontingensét gyűjtötte egybe. Az olimpiai versenyzők közül Simon Pál, Mudin István és Holies Ödön vettek részt, mindegyikük megnyervén a maga versenyét. Nem kis meglepetést keltett *Niessner* Aladár, a MAC. volt híres jobbszélsőjének és régi atlétájának starthoz állása, a 100 yardos versenyben elért jó második helye. Ugyanis *Niessner* Aladár már közel egy esztendeje, hogy megházasodott. Simon nagy formáját ismét jó idővel bizonyította, amelyet igen könnyen ért el. Rendkívül értékes *Rácz*-nak a diszkoszban 38.06 m. és a súlyban elért 12.17 m.-es eredménye. Nagy szerencsétlenséggel dolgozott a délvidéki diszkoszdobó-bajnokságban, hol háromszor lépett ki s így a döntőbe sem jutott. Értékes *Mudin* István gerelydobásban elért 50 m.-en felüli dobása, melyet háromszor ért el. Az elugróhelyek nem voltak a legjobb állapotban s ehhez képest a magas- és távolugrás eredményei gyengék.

*

Temesvárott, a TAC. versenyeinek országos jellegét a FTC. lerándult footballjátékosai és *Scheer* Kornél részvétele adta meg. *Scheer*nek e startja meghozta ideai első győzelmét 100 yardon. Ideje 10.8 mp. gyengének látszik, de a start annyira rossz volt, hogy hosszú métereket veszített, sőt hajszáll mentette meg, hogy a megszökött helybeli *Lengyel* meg nem verte. Az ifjabbik *Mudin* ismét nagy eredményrel szaporította idei győzelmeit, mihez még a diszkosz- és gerelyvetés is járultak.

A SzAC. versenye.

A részletes eredmények a következők:

I. 100 yardos síkfutás. (Két előfutam után a döntőben): 1. Simon Pál (MAC.) 10.4 mp. 2. *Niessner* Aladár (SzAC.). 3. Muits Jenő (Bácska). Simon nagyon könnyen öt méterrel győz *Niessner* ellen, míg Muits további egy méterrel harmadik.

II. Diszkoszvetés (Délmagyarország bajnokságáért). 1. Mezőfalvi Dezső (Aradi Postás) 34.76 m. 2. Herczeg István (Szegedi AC.) 29.12 m. 3. Hrabán Ferenc (Sz. AC.) 28.85 m. *Rácz* László (Sz. AC.) mind a háromszor kilép a körből s így a döntőbe sem jut.

III. Magasugrás. 1. Abarbanell Róbert (MTK.) 1.69 m. 2. Szabó Béla (Debreceni TE.) 1.58 m. 3. Magyar Miklós (Aradi AC.) 1.48 m. A pálya nem a legjobb állapotban volt s így Szabó ugrásai bizonytalanok voltak.

IV. ¼ angol mértföldes junior síkfutás. (Két előfutam után a döntőben): 1. Mittermayer Ödön (Aradi Postás) 57.16 mp. 2. Bácskay József (AAC.). 3. Deutsch Frigyes (SzAC.). Öt méterrel nyerve, két méterrel harmadik.

V. Egy angol mértföldes gyaloglás. (Délmagyarország bajnokságáért). 1. Szücs József (Szegedi AC.) 7 p. 56.8 mp. 2. Lapos Sándor (Bácska-Szabadkai AC.). 3. Nagy Sándor (Aradi AC.). Szücs tiszta stílusban gyalogolva 30 méterrel győz, míg Lapos csak erős küzdelem után veri Nagyt két méterrel.

VI. Távolugrás. 1. Holies Ödön (MTK.) 6.20 m. 2. Szabó Béla (DTE.) 6.09 m. 3. Jámor Ferenc (DTE.) 5.87 m. Az ugrók a puha talajon nem fejthették ki teljes képességüket. Holies utolsóelőtti ugrásával nyeri a versenyt.

VII. Egy angol mértföldes junior síkfutás. 1. Deutsch Frigyes (Szegedi AC.) 5 p. 29.6 mp. 2. Mészáros Béla (AAC.). 3. Duffner János (Aradi Postás).

VIII. Diszkoszvetés. 1. *Rácz* László (Szegedi AC.) 38.06 m. 2. Mudin István (MAC.) 36.46 m. 3. Mezőfalvi Dezső (Aradi Postás) 34.27 m.

IX. *Távolugrás helyből (junior)*. 1. Horváth Boldizsár (NTE.) 2.89 m. 2. Abarbanell Róbert (MTK.) és Szabó Béla (DTE.) 2.76 m. holtversenyben.

X. *Geregyvetés*. 1. Mudin István (MAC.) 50.85 m. 2. Rác 47.60 m. Mudinnak három 50 m.-en felüli dobása volt.

XI. *Súlydobás (junior)*. 1. Rác László (Szegedi AC.) 12.17 m. 2. Mezőfalvi Dezső (Aradi Postás) és Jámor Ferenc (DTE.) holtversenyben 10.90 m.

A TAC. versenye.

Részletes eredmények:

I. 100 yardos síkfutás. 1. Scheer Kornél (BTC.) 10.8 mp. 2. Lengyel Ede (Temesvári AC.). 3. Ladányi (Ferenvárosi TC.).

II. *Súlydobás*. 1. Mudin Imre (Debreceni TE.) 12.72 m. 2. Löbl Hugó (Temesvári AC.) 11.46 m. 3. Kleiser (TAC.) 11 m.

III. 220 yardos síkfutás-hendikep. 1. Jánosi Lajos (Temesvári AC.) 12 m. előny, 24.5 mp. 2. Stenger M. 3. Scheer (BTC.).

IV. *Diszkoszvetés*. 1. Mudin Imre (Debreceni TE.) 36.54 m. 2. Löbl Hugó 33.49 m. 3. Száviés Sebők (Aradi AC.) 30.99 méter.

V. *Geregyvetés*. 1. Mudin Imre (DTE.) 43.45 m. 2. Gregus Pál (AAC.) 38.96 m. 3. Tomesányi (TAC.) 37.90 m.

VI. *Összetett főverseny* (60 méteres síkfutás, súlydobás és távolugrás helyből). 1. Kleiser N. (Temesvári AC.). 2. Mudin Imre (DTE.). 3. Lengyel Ede (TAC.). 4. Löbl H. (TAC.). 5. Weisz F. (FC.).

V. 1 angol mértföldes síkfutás. 1. Belu (Temesvári AC.) walkover.

VI. 1 angol mértföldes gyaloglás. 1. Drubina István (BTC.) 2. Back (TAC.).

VI. 1500 méteres staféta-síkfutás. 1. Temesvári AC. (Lengyel Ede, Stenger, Varga, Belu). 2. Ferenvárosi TC. 3. Temesvári AC. (második csapat).

VIII. *Távolugrás*. 1. Varga (Temesvári AC.) és Kórody (Ferenvárosi TC.) holtversenyben 5.94 m. 2. Bródy Sándor (FTC.) 5.83 m.

HÁZIVERSENY. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete augusztus 30-án tartotta második atlétikai házi-versenyét a tagok élénk részvétele mellett. *Atlétikai összetett főverseny*. 10 induló. 100 m. síkfutás, magasugrás, súlydobás. 100 m. síkfutás. *Kertész Béla* 12.4 mp., 2. *Weiner Jenő*, 3. *Karlík Gyula*. Magasugrás. 1. *Kertész Béla* 1.54 m., 2. *Mihalicza és Weisz* 1.44 cm., 3. *Weiner Jenő* 1.38 cm. Súlydobás 8 kg. súlyllyal. 1. *Karlík Gyula* 944 cm., 2. *Mihalicza József* 745 cm., 3. *Kertész Béla* 709 cm., *Végéredmény*. 1. *Kertész Béla* 16 pont, 2. *Karlík Gyula* 11 pont, *Mihalicza József* 10 pont. 400 m. síkfutás. 12 induló. 1. *Ulrich Pál* 61 mp., 2. *Bodnár Ferenc*, 3. *Klein Samu*. *Távolugrás*. 9 induló. 1. *Kertész Henrik* 527 cm., 2. *Weiner Jenő* 487 cm., 3. *Harasi Sándor* 472 cm. 800 m. síkfutás. 6 induló. 1. *Ulrich Pál* 2.26 p., 2. *Bodnár Ferenc*, 3. *Harasi Sándor*. 200 m. síkfutás hendikep. 14 induló. *Kertész Béla* ser. 26 mp., *Kertész Henrik* 1 m. előny, 3. *Barta Károly* 4 m. előny. *Diszkoszvetés*. 8 induló. 1. *Bodnár* 2365 cm., 2. *Mihalicza József* 2220 cm., 3. *Sattler Ármin* 2120 cm.

B. KERR, a kanadai 200 m.-es olimpiai bajnok, ki tudvalevőleg a legkiválóbb amerikai 220 yardos versenyzőket győzte le, múlt héten Kanadában, Hamilton városban 220 yardot egyenes pályán 21 mp. alatt futott meg, ami $\frac{1}{5}$ mp.-el jobb mint Wefers eredménye, melyet szintén egyenes pályán ért el.

C. HEFFERONT, a délafrikai híres futót, ki a Marathon versenyben második lett, Délafrikába visszatérően, óriási ünneppélyességgel fogadták. A kormány banketet rendezett tiszteletére, melyen a miniszterelnök köszöntötte fel.

J. J. HAYES, az olimpiai Marathon futás győztese, ki Dorando diszkvalifikáltatása után jutott a győzelemhez, most esténként egy new-yorki orfeumba lép fel, s előadásokat tart a versenyről, mozgófényképek kíséretében.

AZ AMERIKAI PISZKOLÓDÁSA. Az amerikai versenyzők, de legfőképpen a vezetőségük, hazájukba visszatérően, teljes torokkal látnak neki az angolok befeketéséhez. Minden elképzelhető és el nem képzelhető vádakkal illetik őket és ebben elől jár az amerikai AAU. elnöke Sullivan, kiből főleg a bosszu érzete beszél, amiért az angolok nem engedték szóhoz jutni őt a rendezésben. A sok vádaskodó azonban ingatag alapon építvén fel mondkáikat, ellenkezőbe jutnak egymással. Egyik elítéli azt, amit a másik helyesnek ismert el. A mostani nagy győzelmi banketeknek most ezek adják meg a tenort.

A KOLOZSVÁRI KER. AKADÉMIAI SPORT-KÖR szeptember 20-án a keleti kerület részére atlétikai versenyt rendez, a melyből mint ott eddig mellőzött számok: síkfutás középiskolai tanulók részére és labda-vezetés gólrugással emelendők ki. A verseny programja különben következő: I. Összetett verseny: helyből távolugrás, svéd geregyvetés, 60 m. síkfutás. II. Súlydobás

ötös csapatverseny, III. Rudmagasugrás. IV. Diszkoszvetés, V. Magasugrás (hendikep). VI. 70 m. síkfutás középiskolai tanulók részére. VII. Labdavezetés gólrugással. A verseny iránt ottani körökben élénk az érdeklődés.

AZ EPERJES VERSENYRE, mely e hó 13-án zajlik le, számos nevezés érkezett be. A versenyre a rendező-egyesületen kívül a III. ker. TVE. és a Kassai Atlétikai Club is teljes atlétagárdáját állítja ki, ami már magában véve is biztosítja a verseny sikerét. Nagyobb számú nevezésekkel szerepel még a Sővári TE. és a Debreceni TE., azonfelül pedig a fővárosi egyesületek is elküldik képviselőiket.

A KASSAI ATLÉTIKAI CLUB október hó 11-én országos atlétikai versenyt rendez, melynek feltételei most vannak jóváhagyás végett a szövetségnél. A versenyen immár harmadizben kerülnek kiírásra Kassa sz. kir. város 100 yardos, $\frac{1}{4}$ angol mfides síkfutó, diszkoszvető és távolugró bajnokságai. Lesz ezenfelül 4x100 m. stafétás és távolugrás ötös csapatverseny, a többi számok pedig előversenyek lesznek.

MAGYARORSZÁG 30 KM.-ES ORSZÁGUTI GYALOGLÓ BAJNOKSÁGÁT, melyet immár ötödizben ír ki és rendez a MASZ. megbízásából az AAC., most harmadizben nyerte meg *Manglitz Ferenc* (FTC.). Ez alkalommal azonban csak retenezetes küzdelem után tudta 1 m.-rel megvédeni bajnoki címét *Drubina István* (BTC.). 3. *Lapos Sándor* (Szab. AC.). 4. *Holacsek Ernő* (Kol. AC.). 5. *Mohauf L.* (Aradi Postás). 6. *Szabó P.* (Aszód). 7. *Molitoriz J.* (AAC.). 8. *Losonczy Béla* (AAC.).

HELYESBITÉS. A BBTE. által 1908 szeptember hó 27-én, rendezendő országos torna- és atlétikai verseny kiírásába felvett V. számú versenyben (összetett, tornászati verseny) a korlátot előirt lengési gyakorlat a következőleg helyesbitendő: Mellső harántállás a korlát végén. Beterpesztés nyújtott támaszba, lendület hátra, hajlított támaszon át szökkenés előre nyújtott támaszba, lendület hátra, hajlított támaszon át szökkenés előre hajlított támaszba, abban lendület hátra felkarfüggésbe stb., stb. (lásd a vonatkozó versenykiírást.)

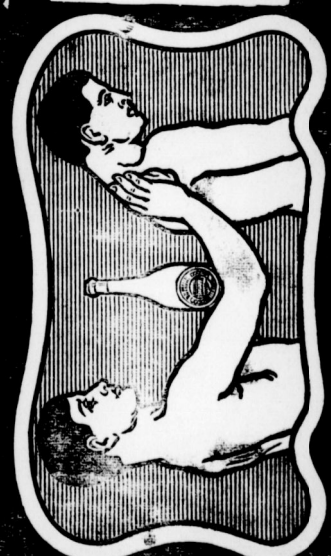
TORNAÉVAD MEGNYITÁS. A Kereskedelmi Alkalmazottak Orsz.-Egyesülete sport csoportja ez uton értesíti tagjait, hogy a fővárosi tanács a múlt évi tornatermet (Rottenbiller-utcai polgári iskola) az 1908/9. évre átengedte — és a sport-csoport a tornaidényt folyó hó 10-én, csütörtökön megnyitja. A művezetői tisztelet ismételtén Kmetykő János okl. főgimnáziumi tornatanár fogja ellátni. A tornaórák beosztása a régi marad, még pedig rendszeres tagoknak kedden és csütörtökön este 8—10-ig, vasárnap délelőtt 10—12-ig, ifjusági tagoknak hétfőn és pénteken este 8—10-ig.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB

Nélkül-
hetetlen
házaszer.
Kapható
mindenütt.

OVAKODJUNK ÉRTEKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

A hétről.

Tehát elérkezett végre szeptember 20-ika, amikor az őszi bajnoki mérkőzések megkezdődnek. Új, eddigieknél talán erősebb bajnoki küzdelmek előtt állanak csapataink... Ki tudná megjósolni, jelen körülmények között, hogy melyik csapat fogja megnyerni az 1908/9. évi bajnokságot...? Mindegyik remél, bizik a maga csapatjának erejében, noha vannak klubok, amelyek bizony gyengülni fognak egy pár játékosuk elvesztése miatt. Az idén még nagyobb mértékben fog pusztítani a katonaság, mint tavaly: soha annyi footballista nem szolgált még a királyt, mint az idén. Természetesen ebből haszna lesz a királynak, de nem a football-sportnak. Minden klub legénységének összeállítására bizonyos változásokon ment keresztül, csak egy csapat maradt teljesen változatlan: a *Ferencvárosi Torna-Klub*. Kétségtelen, hogy nagy előnyt biztosít ez a körülmény a zöld-fehéreknek a többi csapatokkal szemben. Ha nem hagyjuk figyelmen kívül azt, hogy a ferencvárosiak második csapata is mennyire megerősödik egy pár régi erőnek beállításával, akkor megállapíthatjuk, hogy a FTC-nek lehetnek a legnagyobb reményei a küszöbön levő bajnokság megnyeréséhez. A zöld-fehérek következő összeállításban fognak szerepelni: Fritz (Dobronyi)—Rumbold, Manglitz (Kucsera)—Weinbeer, Bródy, Gorszky—Rónay (Braun I.), Weisz, Kóródy, Schlosser, Szeitler. A II-ben a jobbak közül a következők neveit említjük: Halász, Pákay, Medgyessy I. és II., Jancsarek, Dongó, Braun II. stb. A *Magyar Testgyakorlók Köre*, az idei bajnokcsapat ugyan elvesztette egyik legjobb játékosát, *Csüdört*, azonban ez nem jelent gyengülést a MTK-re nézve, mert helyette Müller vagy akár Révész személyében kitűnő tartalékkal rendelkezik. — Domy—Nagy, Müller (Révész), Biró, Szücs, Elemér, (Fekete, Elemér II.)—Sebestyén, (Bányai) Károly, Holics, (Kertész), Szántó, Vida II. (Ernst). — A *Magyar Atlétikai Club* csapatát a katonaság október 1-én valószínűleg meg fogja tizedelni, de még más veszteség is érte csapatát az által, hogy kitűnő balösszekötője, *Vangel*, Belgrádban nyervén alkalmazást, hivatását betöltendő, oda távozott. Katonának pedig: *Hildebrand, Medgyessy és Meleghy* fognak bevonulni. A csapat körülbelül következőképpen fog alakulni: Sipos—(Oláh), Höfle, (Makó), Boronkay—Meleghy, (Fodor), (Fecht), Hildebrand, (Major), Medgyessy, (Terry)—Feketeházi, Krempels, (Lator), Kelemen, Fábry (Ónódy), Borbás. — A *Törekvés Sport-Egyesület* minden valószínűség szerint a tavalyi csapatával fog kiállni. — Dürr—Kaufmann, Hausvald—Pejtsik, Szednics, Csonka—László, Nyilas, Takáts, Kis, Szedlár. Az elsőosztályú gyengébb csapatok között ez most a FTC. — A *Budapesti Torna-Club, Petzel és Molnárral* fog megerősödni. Fehéry visszavonul, *Ficzere* pedig katonára lesz. — Bihary, (Márkus)—Sárközi, Szendrő—Ficzere, (Schassek) Simon, Kovács, (Nagy)—(Levák), Oláh, (Molnár I.), Korda, Késmárky, Petz, Molnár II. és III. (Mészáros). — Az *Újpesti Torna-Egyesület* is sok változásokon ment keresztül, amennyiben *Menschl, Léva, Rozmann, Herskovits, Matesz* és valószínűleg *Kuschner* helyén új játékosokkal kell próbálkoznia. — Kazár—Vranák, Ludvig (Zachár)—Fandl, Fürst, Kuschner, (Teszarik)—Surnik, Imre, Bucsek (Megyeriekből), Szinay, Szabó. A *Fővárosi Torna-Cult* csapatából egyelőre *Beimel, Rauch, Noeül és Rooz II.* hiányzanak, ezek beállításával a csapat körülbelül a tavalyi marad: — Beimel (Tihanyi)—(Rauch) Nemetz, Seff (Noeül)—Schönfeld, Jergencz, Weisz—Maly, Russ, Rooz I. (Rooz II.), Salamon, Boor. A *Budapesti Atlétikai Club* Müllert veszítette el, akit nem lesz képes pótolni megfelelő tartalékkal. *Oldal* visszavonulása is érzékeny csapás a BAK-nak. — Nagy—Weisz A., Rácz, (Schuller)—Halász, Gerő, Rudas, (Szalay)—Révész, Cseh, Ráczkevy, Gállos, Gross. — A *Typografia Sport-Club* csapata sok változáson ment keresztül, amennyiben *Kaufmann, Drukeits, Krausz II.* helyébe, akik Győrben fognak játszani, új játékosok kerülnek. Huszár (Hauber)—Geizer, Kanyarek (Hegyi)—Kocsis, (Blitz), Weisz Béla, László—Biszovits (Hauber), Steiner, Weisz, (Danzinger, Orsolyák, Viklász?) Weisz II., Mandl.

A II-od osztályuknál a Nemzeti Sport-Club és a „33” Football-Club esélyei látszanak a legnagyobbaknak, bár itt igen elkeseredett küzdelmet fognak vívni az egyesületek csapatai, a Postások és a MAFC. részvétele miatt is. A „33” Football-Club csapatából valószínűleg *Gilly* mellett, *Vanicsek, Weisz, Rzedhák* fognak hiányozni, bár *Bosnyákovits* is bevonul. Schiller—Biró, Bosnyákovits—Hirsch, Kiss, Eichinger, (Nagy)—Forstinger, Koch, Székány I., Székány II. (Weisz) Csavolyák. — A *Nemzeti Sport-Club Herskovits*-ot kapta meg, aki *Skrabák* helyén fog játszani, ő pedig hátvédnek rúkkol hátra. — Tanyay—(Lassingleitner), Skrabák, Feldmann—Reich, Herskovits, Palócz—Romet, Strobbe II., (Házi) Hlavay (Schenk) Faragó, Tóth. — A *Műegyetemi Atlétikai és Football-Club* csapatából Rácz (MTK.), *Fekete Fitt*, (Postás) fognak hiányozni. Benda—Somló, Ferjancsik, (Fiát)—Klug, Ditz, Tolnay, (Kiss Iván)—Forrách, Préger, Krazovits, Székely I. és II. — Ujra akeióla lépett a *Budapesti Posta- és Táviratisztviselők Sport-Egyesülete* is, aminek folytatni régi játékosai, akik eddig az egyes klubokban működtek, ismét visszatérnek anyaegyletükhöz. Schoderbeck—Csüdör, Fekete—Virág, Koltay, Barcsay—Buda, Fitt, Barna, Kertay, Holub. — URAK. csapatáról kevés formahir szállingózhathat, mert pályájukat most alapozzák újra. A III. kerületiek a nyár folyamán is dolgoztak, tehát őszi formájukat valószínűleg megtartják, ugyszintén a KAOE., KAE. és TLE. is.

A hét folyamán megindultak a III-ad osztályú bajnoki mérkőzések, itt még csak sejteni sem lehet, hogy mely csapat fog vezetőszeréhez jutni, de mindenesetre attól sok függ, hogy milyen erkölcsi és anyagi alapokon nyugszik az illető egyesület. Megvolt az első őszi nemzetközi mérkőzés is! A magyar csapat fényes diadalt aratott Bécs egyik legjobb csapata ellen. Az első és másodosztályú mérkőzések jövő vasárnap, f. hó 20-án indulnak meg.

Magyar-lengyel mérkőzés.

Érdekes terv foglalkoztatja a Kassai Atlétikai Club vezetőségét. Tulajdonképpen nem is tervről van már szó, hanem olyan megállapodott fix dologról, amely új sportbeli összeköttetést van hivatva létesíteni a Kárpátokon túl.

A lengbergi „*Pogón*” című sportegyesület, amelyben az ottani egyetemi hallgatók tömörülnek, ez év folyamán elnöke, dr. Eugen *Piasecki* útján, levelet intézett *Szepesszi Miksához*, az akkor még fennálló „Kassai Akadémiai Sport Egyesülete” főtákarához, amelyben azt az eszmét veti fel, hogy jó volna sportbeli összeköttetést teremteni Lemberg és Kassa főiskolai hallgatói között és e célból a legegyszerűbbnek tartja egy football-mérkőzés rendezését.

A KASE. vezetőségében visszhangra talált ez az eszme, annnyival is inkább, mert a „*Főiskolai Sport-Szövetség*” utasításai folytán őt is hasonló tervek foglalkoztatták és csakis az egyesület kedvezőtlen helyzete volt az, amely a kezdeményező lépés megtételét folyton halasztotta. Azóta a KASE. már fuzionált is a Kassai Atlétikai Clubbal, de a szép tervet, egy lengyel—magyar match rendezését most sem ejtette el.

A lengyelek udvarias hangú és kellő tapintatból francia nyelven irt levelére (ugy látszik tudják, hogy nem igen szeretjük a német sögört), Szepesszi Miksa válaszolt, aki már kész tervvel állott a „*Pogón*” vezetősége elé. A lengyelek a feltételeket elfogadták és így a lengyel—magyar mérkőzés a határidő megállapításán kívül már teljesen perфекt. Minden valószínűség szerint október hó 4-én lesz az első mérkőzés, még pedig a lengyel egyetemi hallgatók meghívása folytán Lembergben, a revanche-mérkőzés pedig még ez idén vagy a tavasszal Kassán.

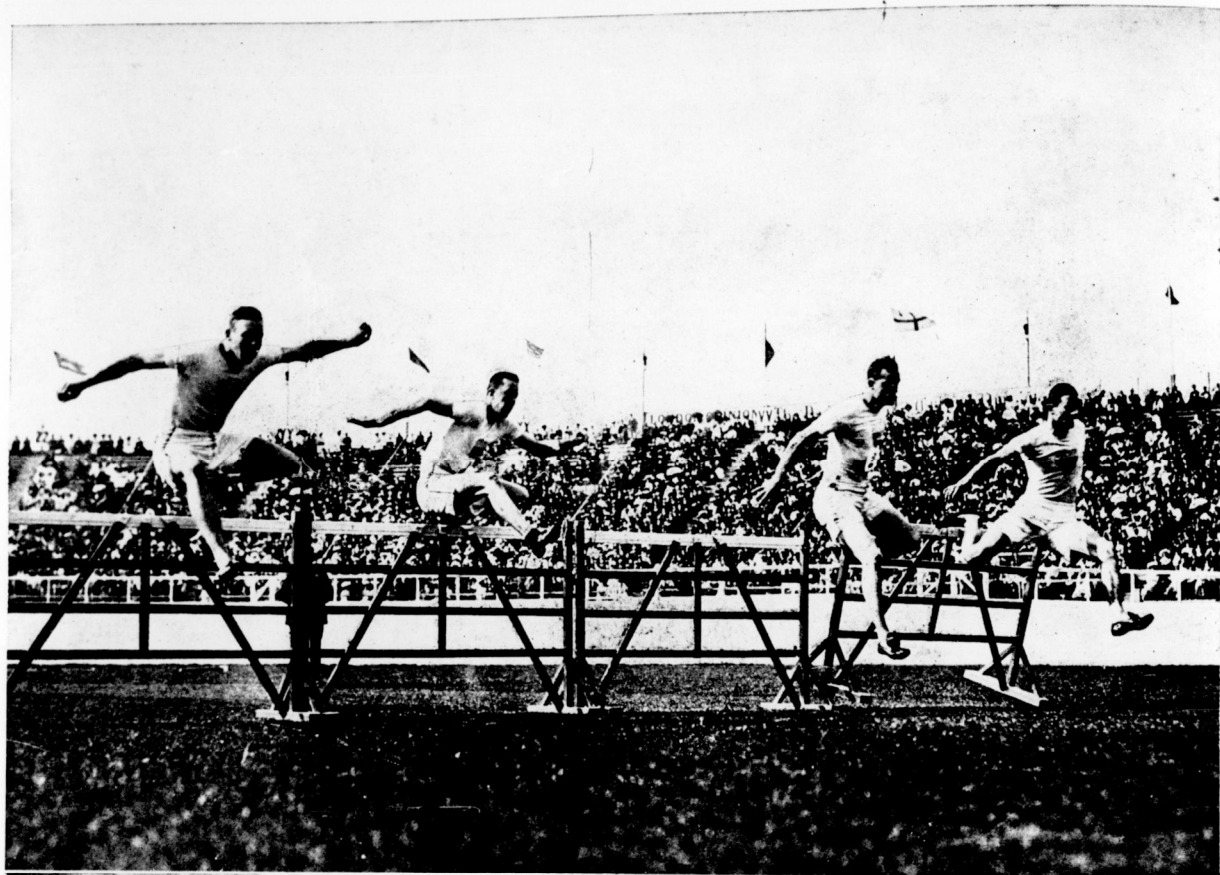
Képek az Olympiáról.

C. Alhearne, Anglia legjobb távolugrója.

J. Irons (Amerika), a távolugrás győztese, 748 cm-es ugrásával olimpiai rekordot javít.

Felső : A 110 méteres gátfutás döntője. Balról jobbra : Garrels, Rand, Smithson (a győztes) és Shaw az első gátnál.
Alsó : A 3200 méteres akadályverseny vizes árka.

A football-mérkőzést az eddigi megállapodások szerint néhány atletikai számból álló klubközi verseny fogja megelőzni, amelyben egyelőre csak a football-csapat tagjai vesznek részt, később azonban reméljük, hogy ez a klubközi mérkőzés nagyobb atletikai viadallá fog fejlődni, amelyben a két város atlétái mérik össze erőiket.

Mindenesetre érdeklődéssel várjuk az első lengyel—magyar match lezajlását. Egyrészt a híres lengyel—magyar barátság megerősítését várjuk tőle, másrészt pedig azért, mert eddig ismeretlen területeket nyit meg magyar sportolónk számára.

Nemzetközi mérkőzés.

FTC.—Wiener Sport Club. 5:1

(Míllenáris) Lezajlott immár az első őszi nemzetközi mérkőzés is, mindjárt a magyar footbollsportra értékes győzelmet hozva, amennyiben a Ferencvárosi Torna-Club kiváló csapata könnyen, imponáló fölényrel győzte le Bécs egyik elismert legjobb csapatát, a Wiener Sport-Clubot. A FTC. kezdettől fogva nagy fölényben volt, ami a Bécsieket annyira meglepte, hogy az egész mérkőzés alatt depresszáva játszottak. A második félidő elején ugyan a vendég-csapat próbálkozik helyzetén javítani, de mikor a 3-ik percben Schlosser a 3-ik gólt belövi: ismét kedvüket veszítve játszanak; innentől kezdve FTC. teljesen uralja a helyzetet, a bécsiek csak nagy ritkán jutnak veszélyesebb támadáshoz. A két csapat a következő volt: FTC.: Dobronyi—Rumbold, Kuesera—Weinber, Brody, Gorszky—Rónay, Weisz, Korody, Schlosser, Szeitler. WSC.: Donhard—Gross, Fekete—Sax, Dick, Wackenreuther—Mayringer, Müller, Neubauer, Schmieger, Nafé. A bécsi csapatban Fekete, Dick, Mayringer és Schmieger játszottak jól, a magyar csapatban Rumbold, Brody, Gorszky, Schlosser és különösen Korody vannak máris jó formában. A FTC. csapata egészében még nincs természetesen teljes kondícióban. A védelemben a halvesz igen erős, de Kuesera a háttérben nem elég rutinosított, az ő oldalán jutottak a bécsiek a kitűnő Mayringer révén leginkább támadáshoz, a csatársorban Korody és Schlosser talán veszélyesebbek, mint azelőtt; kisközéseiket kölcsönösen igen leleményesen intézik és viszik kereszttől. Weisz csak néha szől bele a kombinációba, míg a két szélső igen gyengén statisztál. A bécsiek minden kombinációképességét megtörte a FTC. határozott, gyors fellépése, úgy hogy erről a részről kialakult támadást, ami legalább sikerült lövéssel végződött volna, alig láttunk. A bécsi csapat, mint mindig, ezuttal is nagyon szimpatikus hatást tett a szép számú közönség sorában, a FTC. szép játéka pedig lelkesedéssel töltötte el azt.

FTC. kezd, rögtön támad s már 3. percben Schlosser leadásából Korody gólt lő, de Schlosser következő suttja gól mellé jut. Bécs offside támadására, Korody érvénytelen offside gólt lő, következő lefutását pedig a kapus menti (15 p.). Bécsiek támadását Rumbold teszi ártalmatlanná. A 26. és 34-dik percben FTC. kornert rug, majd a 37-ik percben a 3-ik kornert Weisz gólbá fejezi. Mayringer gurított labdáját Dobronyi könnyen védi ki. Schlosser által kidolgozott támadást Weisz hibázza el, Mayringer lefutását pedig Schmieger hagyja kiaknázatlanul. 43 p-ben Bécs kornert rug, amit a magyar kapus a szembesítő nap-tól zavartatva a gólbá üt, ezzel megszerzi Bécs egyetlen gólját. Félidő 2:1. Bécs lassu iramban támad, de csak kornert ér el (2 p.). Korody—Schlosser áttörik az ellenfél védelmét s megszerzik a 3-ik gólt. (3 p.). FTC. támad továbbra is, majd Bécs center csatára szabadul ki, de Dobronyi kifutással bravurral ment. A 8-dik percben már ismét Schlosser szökik el a labdával s 4-szer juttatja a labdát az ellenfél hálójába. Schmieger révén WSC. ellentámadásba megy át, de FTC. kapus biztosan véd. FTC. heves támadását Weisz fejezi be, rosszul irányított lövéssel. Bécs jobbszélsőjének befutása kornert hoz (17 p.), a zöld-fehérek gyengén védekeznek, de gól nem esik. Weisz—Szeitler befutását Schlosser gólbá vágja. (23 p.) Most rövid időre Bécs támad s kornert ér el (25 p.). A további küzdelem már eldöntött mérkőzés képét mutatja s céltalan rugdalózásból áll. Bíró Fehér BTC.

III. oszt. bajnokság.

Vasárnap a III.-ad osztályu bajnokságért a köv. mérkőzések folytak le:

FERENCVÁROSI SK.—MAGYAR TORNA-CLUB. (Soroksári u. p.) 8:0. Félidő 6:0. Bíró Bakó (BEAC.) II. csapatoknál FSK. 13:0-ra győz. Félidő 6:0.

BUDAPESTI LABDARUGÓ IFJAK—ERZSÉBETVÁROSI TC. (Hölgy u. p. Kőbánya) 4:2. Bíró Benedek (MAFC.) BLI. II.—ETC. II. 1:1.

EGYESÍTÉS SC.—VIVÓ AC. (Amerikai u. p.) 1:0. Bíró Havas (BAK.) VAC. II.—ESC. II. 3:2.

Kedden kisasszony napkor:

ITOGRAFIAT SC.—EGYESÍTÉS SC. (Amerikai u. p.) 4:2. A játék elején az Egyesítés látszik erősebbnek, de később a LSC. jut elhatározó fölénybe. Félidő 1:2. Bíró Puskás (Typ. SC.).

SPORTKEDVELŐK KÖRE—FEKETE II. FC. (Amerikai u. p.) 2:0. Mindkét félidőben SKK. van fölényben, a Fekete II. tizenegyesét Pofferi kifogja. Félidő 1:0. Bíró Bakó (BEAC.).

ERZSÉBETVÁROSI TC.—FERENCVÁROSI SC. (Soroksári u. p.) 1:0. Félidő 0:0. Bíró Vámos (Föv. TC.).

VIVÓ AC.—MAGYAR TC. 1:1. (Félidő 1:1). Bíró Bakó (BEAC.).

Barátságos mérkőzések.

MTK.—Győri Egyet- értés 5:1

(Margitsziget.) Magyarország bajnokságáért kellett volna a két csapatnak mérkőznie, azonban ettől a győriek visszaléptek és így csak barátságos mérkőzést játszottak. A győri csapat legnagyobbbrészt Pestről elkerült játékosokból került ki, akik Győrben a waggongyárban vannak alkalmazásban. A csapat jó átlaggal rendelkezik, csak kár, hogy az erőszakoskodástól nem ment játékuk. A MTK. nek idei első bemutatkozása volt. Csüddör most játszott utoljára az MTK. színeiben, mert a Postásoknál fog továbbra játszani. A csapat még formán kívül van; de képességeit hamarosan el fogja érni. Az első félidőben a vidéki csapat igen jól tartotta magát, — az első gólt is ő lőtte, — de a második félidőben az MTK. felülkerekedik s könnyen győz. Széltől segítve az MTK. játszik, de ennek dacára a vidéki csapat szerzi meg a vezetést, u. i. Csüddör hátra szánt labdáját Domy beendően kénytelen. Nem sok idő mulik el, mikor Károly kiegyenlít, ezután az MTK. fölényével támad, de csatárai nem bírnak eredményt elérni. Félidő 1:1. Uprakezdés után MTK. lesz teljesen a helyzet ura. Károly 2, és Szántó 3 góllal szaporítják az MTK. góljainak számát. Károly 11-est téveszt, de Nagy a következőt már a gólbá vágja. MTK.: Domy—Nagy, Csüddör—Bíró, Szűcs, Elemér—Sebestyén, Károly, Kertész, Szántó, Vida II. Győr: Bischoff—Holzmann, Rozmann—Krausz II. Matesz, Szabó—Drukesitz, Holieska, Payer, Kaufmann, Grim. Bíró Fehér (BTC.).

NSC.—UTE. (Népsziget). Meglehetősen alacsony nívón álló játék. UTE. többet, NSC. eredményesebben támadott. 6 pernyi játék után NSC. Schenk révén első gólját lövi Kázár hibájából. Az UTE.-nél hasonló körülmények között Bucesk kiegyenlít. Továbbra bár UTE. van fölényben, de Rometh lefutása éles lövés révén a NSC. második góljához jut. Félidő 2:1. Változatos játék után Rometh ismét gólt lő: a 39-ik percben jut második góljához az UTE. Bíró Vámos (Föv. TC.). UTE. II.—N. SC. II. 3:1. Félidő 1:0 UTE. javára. Bíró Fried (Typ. SC.). NSC. Tanyay—Lassy, Feldmann—Stobbe Ernő, Palócz, Reich—Romet, Hazi, Schenk (KAOE.), Faragó, Tóth. UTE. Kázár—Ludvig, Zachár—Teszárík, Fürst, Fandl—Surnik, Roeskó, Bucesk, Szabó, Szinay.

BTC.—POSTÁS. (Indóház u. p.) 4:1. A Postások első nyilvános szereplése volt a fenti mérkőzés. Mindkét csapat tartalékkal játszott, de a BTC. könnyen győzött. Postás: Czeidler, Klein, Fekete, Baresay, Koltyay, Várady, Buda, Fitt, Kertay, Saly, Holub. Bíró: Osztrovszky József (KTE.).

BTC. IB.—KÖBANYAI TE. (Indóház u. p.) 7:1. Vasárnap barátságos mérkőzést tartott a két egyesület, melyből a piros-fehérek tartalék csapata fölényrel került ki győztesen.

FTC. II.—33 FC. II. 2:1. Nemzetközi mérkőzés előtt. Bíró Weisz (MTK.).

MTK. II.—KAOE. I.—II. 3:0. (Margitsziget). A győriek elleni mérkőzés előtt. Félidő 2:0. A kereskedők első háromnegyedben csak 10-en játszottak. Bíró Puskás (Typ.).

AK.—FÖV. TC. 1:0. (Amerikai u. p.) Tréning mérkőzés dacára igen erőszakos játékot produkált a két klub legénysége. A második félidő 13. percben a játékokat Neuwelt bíró beszüntette. Félidő 0:0. BAK.: Gross—Weisz, Grünwald—Halász, Gerő, Rudas—Révész, Cseh, Ráczkevy, Gállos, Gross. Föv. TC.: Tihanyi—Nemetz, Szeifl—Schönfeld, Jergencz, Weisz—Borr, Salamon, Rooz, Russ, Maly.

TÖREKVÉS SE.—TYP. SC. 4:2. (Hölgy u. p.) Kedden barát-ságos mérkőzést játszottak (a Typ. 5 tartalékai), melynek folyama alatt a Törekvés nagy fölényben volt. (Féldő 2:1) *Törekvés II.—Typ. ifj. 8:0.*

Vidéki mérkőzések.

A SOPRONI F. ÉS AC.—III. KER. TVE. 8:1. Ezzel a mérkőzéssel kezdte meg „SFAC.” őszi szezonját és oly formát mutatott, ami a legnagyobb elismerést illeti. A folytonos nyári tréning és összegyakorlás eredménye ez. Nagy kár, hogy ezen igazán elsőrangú erővel bíró csapat nem vehet részt a nyugati bajnok-mérkőzésekben és így nem küzdheti ki magának azt a helyet, melyet méltán megérdemelt. Teljesen elszigetelten a fővárostól és nagyobb vidéki városoktól, kénytelen a közeli Bécsből hozatni csapatot. Pedig a football-sport titkait már érő soproni közönség is sokkal szívesebben néz végig pesti mérkőzést, mint idegent. A csapatról szólva, a csatársor összetétele kifogástalan, még valamivel laposabb passzjátékot és őrside állások kerülése és megállása helyett a legerősebb csapatokkal szemben is. A fedezetsor még mindig nem érti teljesen munkáját s igen sokat változtatják helyüket. A hátvédek munkája jó, különösen Payer említendő, de ősszjátékot várunk. A vendégesapat elég jó csatársorral rendelkezik, de védelme igen gyöngye. A játékosai azonban nem értik meg egymást, nincs összjáték. Játékuik különben nagyon fair volt. A csapat összeállítása: SFAC: Szalay—Payer, Schneider—Strauch, Weinberger, Scharf—Pollák, Heinz, Horváth, Fröhwrth, Ladányi, III. ker. Guttmann—Kresemény, Varga—Szóka, Hönig, Pfeiffer—Galina, Singer, Schmiedeg, Burger, Németh.

„SFAC.” kezd szél ellen, de a III. ker. jut támadáshoz és az első 10 perc után megszerzik a vezető gólt. Csakhamar SFAC. veszi át a támadást és a 20. p.-ben kiegyenlít. Kezds után III. ker. állandóan támad, de érvényesülni nem tudott. SFAC. csatársora kiragadja magát és balszélső vezetésével lerohanva megszerzi második góljukat. Féldő 2:1.

Második féldőben SFAC. állandóan támad és még hat gólt ér el 10., 15., 22., 31., 40., 44. percekben. Ezek közül az első őside volt.

KOLOZSVÁRI AC.—VASUTAS SC. 1:1. Kolozsvárt nagy meglepetéssel végződött a KAC. és a decemberben alakult Vasutas Sport-Club mérkőzése. A vasutasoknak Balázs Sándor kapitány és Hoffmann vezetése mellett szorgalmasan tréningezett csapat bámulatos haladást mutatott tavasz óta, amennyiben 1—1 teljesen reális eredménnyel állta meg helyét a KAC. csapata ellen, mely mult hét óta nagyot javult. Bíró: Kiss Menyhért volt.

FTC.—DELMAGYARORSZÁGI VÁLOGATOTT CSAPAT. A Temesvári Athl. Club athl. viadala keretében folyt le a mérkőzés. FTC. hatalmas fölényben volt. Féldő 5:0. Bíró: Scheer K. (BTC.).

VÁCOTT A MAC. egy kombinált csapata propaganda mérkőzést játszott egy kombinált csapat ellen, amely 4 MAC. játékosal volt kiegészítve. Eredmény 8:0. A váciak között már több ügyes játékos van, de általában eddig nem terjedt itt a football olyan mértékben, mint ahogy dr. Erdős Bernát ügyvéd pártatlan agitációja nyomán fejlődni kellett volna. Bíró: Veres Imre (MAC.).

Hírek.

A FTC. szeptember 20-án valószínűleg a SK. Germánival fog mérkőzni Bécsben.

U J hétfői sportlap fog megjelenni *Sportfutár* címen, melynek felelős szerkesztője dr. László Simon, főmunkatársa pedig Bakó Gyula a Sporttudósítónak volt felelős szerkesztője lesz. A lap részint utcai kolportázs, részint pedig trafikálás útján fog a közönség kezébe jutni.

A Z URAK pályáját ezer korona befektetés mellett újra alapozzák. A munkálatok a jövő héten fejeződnek be.

○○○○○○ Ifjúsági Labdarugás. ○○○○○○

FŐVÁROSI TORNA-CLUB I. CS.—FŐVÁROSI TESTEDZŐK KÖRE 6:0. Féldő 2:0.) BAK. pályán vasárnap folyt le a fenti mérkőzés, szép számú közönség előtt, a Föv. TC. állandó fölénye mellett. A Föv. TC.-ban kiváltak Pach, Hamburger; az első 4-et, a második 2 gólt lőtt. A védelem kitűnően állta meg a helyét. A halvesornak jó napja volt. A FT.-Körben Kirchmayer tűnt ki, míg a többiek lelkesedés nélkül játszottak. Bíró: Gerő Ferenc (B.Sz.).

KÖBÁNYAI SPORT-CLUB—MAGYAR IFJAK HALADÁS KÖRE 2:1. (Féldő 1:0.) Törekvés pályán mérkőzött a fenti 2 csapat. Változatos játék. Bíró: Hollósy.

MEGYERI SPORT-CLUB—BUDAPESTI SPORT-CLUB 9:0. (Féldő 6:0.) Törekvés pálya d. e. Megyeriek állandó fölénye mellett. Bíró: Zsigmondi János.

BUDAPESTI ATLÉTIKAI CLUB I. CS.—MAGYAR TESTEDZŐK EGYLETE 3:1. Féldő 0:0.) A BAK. pályán mérkőzött a két csapat, melyen a BAK. i. cs. megérdemelt győzelmet aratott. BAK.-ban kitűnt Szalai, s második féldőben Gerenday, Brandl, MTE. játszói közül Rosenfeld, Schwarz, Biró; Friedmann (B.Sz.).

FŐVÁROSI TESTEDZŐK KÖRE—FERENCVÁROSI TORNA-CLUB 1:1. UTE. pályán kedden d. e. folyt le a fenti mérkőzés. Bíró: Horváth János (NSC.).

MEGYERI SPORT-CLUB—MAGYAR TESTEDZŐK-EGYLETE 6:0. Féldő 4:0.) Kedden d. u. az UTE. pályán mérkőzött a két csapat. MTE. tartalékokkal állt ki, míg MSC. Novákkal megerősített csapattal. Megyerből kitűnő volt Goldstein, Matyik. Bíró: Friedmann (B.Sz.).

FERENCVÁROSI TORNA-CLUB I. CS.—TÖREKVÉS SPORT-EGYLET I. CS. 5:2. (Féldő 2:0.) A ferencvárosi pályán mérkőzött a fenti két csapat, a Ferencváros fölénye mellett. A FTC.-ban kitűnt Kovács. A Törekvés i. cs.-nek ez volt első mérkőzése. Játsoi fejegettek, de még rendszertelenül játszanak. Ha jobban összeszoknak s összjátékkal dolgoznak, még szép eredményt mutathatnak majd fel. Bíró: Zoltán Béla (NSC.).

FŐVÁROSI TORNA-CLUB I. CS.—BUDAPESTI SPORT-CLUB 11:0. Féldő 6:0.) Kedden d. u. a BEAC. pályán mérkőzött a fenti 2 csapat a Fővárosiak óriási fölénye mellett, amit BSC. durvasággal próbált viszonozni. Pach 7, Hamburger 3-at s Szántó 1 gólt lőtt. Bíró: Gerő Ferenc (B.Sz.).

SZEPTEMBER 13-ÁN a következő mérkőzések vannak kisorsolva:

Törekvés—MHK.

MTE.—LTE.

MSC.—R.-Szt. Mihály, UTE. pálya, d. e. Bíró: Friedmann.

KSC.—FT. Kör. Bíró: Gerő.

FTC. i. cs.—Föv. TC. i. cs. Bíró: Horváth.

A FTC. i. cs.—Föv. TC. i. cs. mérkőzése d. u. a soroksári uti pályán 1/3 órakor a Corinthian-serleg mérkőzés előtt lesz megtartva.

Szerkesztői üzenetek.

A. S. A hivatkozott cikkben arról nincs említés téve, hogy a Spalding-cég különféle nyelven adja ki a könyveit. Ezek a könyvek angol nyelven vannak írva. A londoni kiadóvállalat címe: *British Sports Publishing Company Ltd. 2, Hind Court, Fleet Street, London, E. C.*

A német nyelven megjelent ilyenmü sportmunkák nagyon hűzagosak, magyarban pedig nincsenek. Atlétikai munkatársunk, Gerentér László dr., felkérte Nagel Ottó könyvkereskedő céget, hogy az angol kiadványokat tartsa raktáron. Ez uton majd hozzá juthat.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Stankovits Szilárd, előadója: Lündner Ernő (Üllői-ut 4. II. 25.) *Vívó-szakosztály* elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), előadója ifj. Földváry György dr., — *Súlyemelő- és birkózó szakosztály* elnöke: Brül Alfréd (VI., Andrássy-ut 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

SZATHMÁRY KÁLMÁN rudugórajnok bejelentette, hogy ezen-tul Budapesten és külföldön a MAC., vidéken ellenben továbbra is az Aradi AC. neve alatt öhajjt versenyezni.

*

Felkérem az egyesületek t. titkárait és mindazokat, akik a MASZ. atlétikai szakosztályával érintkezni öhajtanak, hogy a szakosztályhoz intézendő minden közleményt és bejelentést Speidl Zoltán dr. urhoz, a szakosztály id. előadója (VIII. ker., Rákóczy-ut 3.) küldeni sziveskedjenek.

Budapest, 1908 szeptember 8-án.

Stankovits s. k.

szakosztályi elnök.

Ifjúsági Labdarugók Szövetsége.

talos órák e két napon 1/28—1/10-ig. Írásbeli megkeresések a titkár, pénzüldemének a főpenztáros címére küldendők. Tiszteletbeli elnök: betöltetlen; elnök: Zoltán Béla; alelnökök: Goldstein János, Schneider Béla; főtítkár: Müllender Sándor; titkár: Friedmann Mór (VII. Király-utca 24. I. 12.); főpenztáros: Gerő Ferenc (VII. Király-utca 48. I. 11.); pénztáros: Ritter József; főjegyző: Holló Agoston; jegyzők: Menyhart Antal, Neumann Béla; háznagy: Juhász Mihály; ellenőr: Kohári Dező; számvizsgálók: Gorup Ferenc, Kiss Árpád, Várady Lajos; szóv. kapitány: Horváth János; szóv. képviselő: Müllender Sándor (VII. Dob-utca 108. I. 4.); intéző-bizottsági elnök: Schneider Béla; a bírói szakiskola elnöke: Vámos Soma.

Kivonat az intéző-bizottság f. hó 7-iki üléséről:

A bizottság Fehér, Ternyei BSC. igazolását megsemmisítette. Kraft, Altmann MTE. játékjoga felfüggesztetik, míg az intéző-bizottság előtt meg nem jelennek. Boldizsár LTE. játékjogától 1909 március 1-ig felfüggesztetik. Fejszés (Megyeri Sport-Cl.) szigorúan megdorgáltatott. A Rákos-Szentmihályi pálya, a kiküldött bizottság jelentése után, elfogadtatott. Pályabérnek 6 korona alapítottat meg, melyben a meszelési díj már benn foglaltatik. Typographia Sport-Club ifjúsági csapata kérelmét, — hogy a bajnokságban résztvehessen — a bizottság nem teljesítette, miután már elkészt. A Szt.-mihályi SMK.—BAK. i. cs. mérkőzése nov. 15-re tűzött ki. A szeptember 14-iki intéző-bizottsági ülésre a következők idézettek be ezután: Stofa (LTE.), Szántó (BAK. i. cs.), Mihala (MSC.) Ez utóbbinak játékjoga felfüggesztett. A szövetség válogatott csapata f. hó 20-án Pozsonyban mérkőzik a Pozsonyi Torna-Egyesület I-ső csapatával. Felkéretnek az egyetlek vezetőemberei, hogy a csapatot minél számosabban kísérik el. Szeptember -20-ára kiszövetség mérkőzéseket nem engedélyez. A szeptember 20-ára ki-sorsolt KSC.—Rákos-Szt.-Mihály mérkőzés napjára a bizottság nov. 29-ét jelölte, az FTC. i. cs.—Megyeri SC.-et pedig okt. 11-ére. A választott tanács ülése szombatra, f. hó 12-ére határozatott.

Igazoltattak a következő mérkőzések:

FTC. i. cs.—MTE. 4:1.

KSC.—FTC. i. cs. 4:3.

MSC.—BSC. 9:0.

KSC.—MIHK. 2:1.

Föv. TC. i. cs.—FT. Kör. 6:0.

Továbbá tudomásul vették az MSE. lemondása a LTE.—Föv. TC. II., az FT. Kör. II., BAK. II., az LTE. II., a MIHK. II., a KSC. II. javára s a mérkőzések az utóbbiak javára igazoltattak.

Friedmann, titkár.

Az ILSz. csapata f. hó 20-án a Pozsonyi Torna-Egyesület ellen tartja ezidei első mérkőzését. A válogatott csapatot a szövetség már össze is állította, mely a következő:

Windpassinger (LTE.)	Burián (KSC.)	Kovács II. (MSC.)	Rosenfeld (MTE.)
Kovács III. (FTC. I. Cs.)	Kovács I. (MIHK.)		Hamburger
Wurfer (LTC.)	Pach (Föv. TC. I. Cs.)	Föv. TC. I. Cs.)	
Kirchmeyer (Föv. T. Kör)	Ménich (R.-Szt.-Mihály)		

A csapat 19-én este 10 órakor a nyugati pályaudvarról indul. Találkozás 9 órakor a szövetség helyiségében.

A szövetség válogatott csapata kilenc egyesület csapatából állítottat össze, amely azt bizonyítja, hogy ez évben egy csapatban jó játékosok tömegesen nincsenek. Az 1907/1908. évi bajnoki turnusban többnyire 2—3 egyetből volt a válogatott csapat összeállítva.

A válogatott csapat a fenti összeállításban eléggé jó csapatot képez, úgy hogy a Pozsonyi Torna-Egyesületnek méltó ellenfele lesz.

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszermészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium pótételeben.)

Legmodernebb Svéd

és különféle

TORNASZEREK

készítője

Árjegyzéket kívánatra

bérmentve küldök.

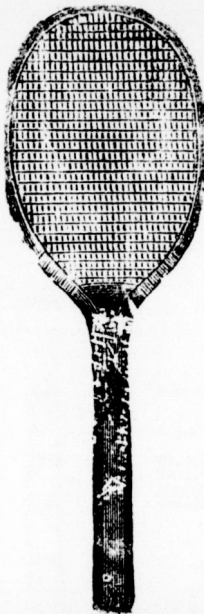
A m. kir. vallás és közokt. minisztérium 109541/1904. szám alatt a VI. egyetemes tanítógyűlés alkalmával rendezett taneszer-kiallításán kiállított torna-felszereléseimért elismeréssel kitüntetve

1907. évi pécsi országos kiállításán kiállított arany éremmel kitüntetve.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint fölépésű 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sportcikkék rendkívül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyár mány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített	„	10.—
2 „ fűles labda	„	9.—
2 „ ugyanaz hitelesített	„	11.—
5-ös Diadal football	„	7.30
5-ös Rambler footbaai	„	10.—
7 4 kg. Vagolyó	„	3.—
7 4 „ ugyanaz hitelesített	„	3.50
Gerely	„	4.—
ugyanaz hitelesített	„	4.50
Svéd gerely	„	5.—

Saját gyártmányu VIVÓ-SZEREK egyedüli nagy-bani szállítója.

! KÉPES ÁRJEGYZÉK !
INGYEN ÉS BÉRMENTVE:

FOOT-BALL

kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink. erős marhabőrből, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummihöllyaggal ellátva, 6-ös nagyságban.

„Villám“ 9 kor., „Turul“ 10 kor., „Verseny“ 11-50 kor., „Győztes“ 13 kor., „Hunnia“ 16 kor., „Kincsem“ 4 nagys., iskola-football-labda 7-50 kor., „Kincsem“ 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő“ marhabőrből, kitérő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhöz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis-, Golf-, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek, vívóeszközök, vadászati, halászati, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!

Kereskedőknek előnyárak!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa
sportcikkék áruháza

Budapest, IV., Múzeum-körút 29. sz.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. **Titkár:** Cseke Gyula (II. Cs. Szalay-u. 7.). **Jegyző:** Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.). **Pénztáros:** Glauer József (IV., Deák Ferenc-u. 6. Iparbank). **Ellenőr:** Olgay István dr. **Intéző-bizottság:** Opréa Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Füzeséry Árpád dr. **Ülések:** VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Figyelmeztetés!

Az 1908/9. évi labdarugó-idény megkezdésével figyelmezteti az intézőbizottság az összes érdekeltet, hogy a magyar labdarugósport érdekében szigorúan alkalmazkodjanak a sport-szerűséghez.

A szövetség kötelékébe tartozó összes tagegyesületek vezetőseit felkéri, hogy minden tekintetben odahatni méltóztassanak, hogy egyesületeik csapataiban a labdarugás sportjának korrekt ügyéhez első sorban megkívánt figyelem teljes és kielégítő legyen.

A szövetség fenhatósága alá tartozó játékosok pedig felkérnek, hogy mindenemü szabálytalanságtól tartózkodjanak. — A játéktérrel elkövetett helyteleniségek mindenkor szigorúan megtoroltatván, azon reménynek ad kifejezést az intézőbizottság, hogy az összes játékosok — úgy, mint a tavalyi évadban — most is tanujelét adják korrekt és sportszerű magatartásuknak.

A játékírák felkérnek, hogy a játéktérrel észlelt rendellenességeket kérésükkel jelentik be és szigorúan örökösnek úgy a rendszabályok, mint a játékszabályok pontos betartására. — A bírói jelentésekhez csatolt elszámolási űrlapok pontosan kitöltendők. Azon játékíró, aki a mérkőzést követő 48 órán belül bírói jelentését be nem adja, bírójogának gyakorlása alól felfüggesztetik. — Bírói jelentések az összes (barátságos, külföldi, bajnoki és egyéb díjmérkőzések) nyilvános mérkőzésekről benyújtandók Bakó Gyula szöv. jegyző címére (VI. Béke-utca 20., vagy a hivatalos helyiségbe a mérkőzést követő 48 órán belül).

A pályatulajdonosok felhivatnak, hogy az idevágó szövetség szabályzatnak hatályba lépését, illetve tovább-intézkedését, pályáikon a rend fenntartásáról annál szigorúbban gondoskodjanak, mert a mérkőzések látogató nagyközönségének szenvedélyes és sok ízben indokolatlanul nyers viselkedése, magát a játék menetét is károsan befolyásolva, annak meggátolására első sorban a pályatulajdonos hivatott. Olyan esetekben, melyekben a rend fenntartásában a pályatulajdonost mulasztás terhelné, az illető pályán a játék be fog tiltatni.

Egyben figyelmeztetnek az egyesületek, hogy esetleg a mérkőzések terminusainak megváltoztatása iránti kérések csak a vonatkozó §. szerint fognak elintéztetni, és ettől eltérőleg bármely figyelemre méltó és fontos indoklás dacára sem nyerveedik el a más napon való mérkőzés tarthatásához az engedélyt.

Az intéző-bizottság megbízásából:

Malecki Román s. k., főtítkár.

Kivonat az intéző-bizottság augusztus hó 26-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A Soproni II-es Football-Club-bal a felvételhez megkövetelt három mérkőzés engedélyeztetett.

Steiner Hugó elnök jelenti, tekintettel az olimpiai bizottság azon régebbi határozatára, hogy a MLSz. beadványát csak az olimpiai játékok első ciklusának lezajlása után fogja fölterjeszteni, az olimpiai bizottság titkárával, Lauber Dezsővel, hazaérkezése után rögtön érintkezésbe lépett és az illető beadvány átalakítva átadott az olimpiai bizottságnak, mely azt már a vallás és közoktatásügyi m. kir. minisiterumba juttatta; — a bizottság ezen kérelem miniszteri elintézésétől teszi függővé a londoni szereplés irányában teendő intézkedéseket.

Tudomásul vételeit MTK. és a Győri Egyetértésnek közli bejelentése, mely szerint az országos bajnokságot a mérkőzéseket f. évi szeptember hó 6-án a margitszigeti pályán fogják megtartani.

Typ. Sp. C.—MTK. közös kérelmére — amennyiben sorrendi változással nem jár — megengedtetett, hogy a mérkőzésüket október hó 25. helyett október hó 18-án játsszák le.

A Corinthian-érnek ügyében javasolja a bizottság az igazgató-tanácsnak, hogy a tervezet elkészítésére 300 koronát szavazzon meg, mely összeg azonban a Corinthian-alapot terhelje.

A Bácska Szabadkai AC.—Szegei AC. között Szabadkán lefolytatott mérkőzés ügyéből kifolyólag Horváth Pál — a Szegei Athletikai Club játékosa — a bíró megsértéséért 4 hónapra, szeptember hó 30-ig felfüggesztett; ezen büntetésbe beszámított azon 3 hónapi játéktól való eltiltási büntetés, amelyet a Szegei Athletikai Club nevezettre írótt. Ezen ügyben a Szegei AC.-nak a beadványa további intézkedés céljából áttétett a bírák bizottságához.

Cseke Gyula titkár.

A szövetségi főtítkár szabadságideje letelvé, újra átvette hivatalának vezetését. Ezután tehát az igazolások kivételével, melyek hozzám, és a bírói jelentések kivételével, melyek Bakó Gyula szövetségi jegyzőhöz küldendők, a MLSz. ügymenetére vonatkozó összes ügyiratok és levelezések Malecki Román szövetségi főtítkár címére Budapest, VI., Andrássy-ut 48. sz.) intézendők.

Cseke Gyula s. k.
titkár.

Kivonat az intéző-bizottság 1908. évi szeptember hó 9-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Marosvásárhelyi Sport-Egyesület, Sővári Torna-Egyesület és BPTTCE. felvételét intéző-bizottság javasolja a tanácsnak.

2. Intéző-bizottság a FTC.—Manchester United közötti mérkőzés ügyében érkezett átiratot véleményezés végett kádja a bírák bizottságának.

3. Vívó- és Athl. Club kérelme tárgyában, hogy a „VAC.—Fekete 11” közötti mérkőzés elhalasztassék, intéző-bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a kérelem utasítottassék el.

4. ILSz. bejelentése, hogy a bpesti labdarugó-pályáról kitiltott valakit, tudomásul nem vehető, mivel ehhez ILSz.-nek nincsen joga, hanem az esetet hozza a MLSz.-nek tudomására elbírálás végett.

5. BTC. bejelenti nemzetközi mérkőzéseit:

Október 4. I. Wiener FC. (Budapest).

Október 11. SC. Slavia (Prága).

Október 25. SC. Slavia (Budapest).

A bejelentés azon hozzáadással vétetik tudomásul, hogy a cseh csapatokkal való mérkőzésekre csak a FI. de FA. ebbeli határozatának beérkezése után adhatja meg az engedélyt.

6. Postások felebezése tekintetében javasolja az intéző-bizottság, hogy a rendes évi közgyűlésen tárgyalassék.

7. BAK. felebezése Grünwald ügyében elutasító javaslattal terjesztik a tanács elé.

8. Intéző-bizottság tárgyalván ifj. Földessy János, a Szegei AC. tanácsi képviselőjének a szöv. kapitányi tisztség hatáskörének kettéválasztása ügyében beadott javaslatát, az igazgató-tanácsnak előterjesztést tesz a régi állapot megtartása érdekében.

Malecki Román s. k.
főtítkár.

Igazolások 1855-től 1716-ig.

MTK.: Horti Emil, Strasser Jenő, Lengyel Károly, Klein Dezső, Hölzl Imre, Schlott János; — URTK.: Mendl József (TLE-ből); — Törekvés Sp. E.; Horváth Gyula, Ging József; — Typ. Sp. C.: Nyul Géza (MUE-ből); — Ritter Pál és Stern Lipót kilépése a Typ. FC. illetve a BAK-ból való kilépése augusztus hó 31-vel tudomásul vétetett; — Fer. Sp. C.: Tinsz József, Weisz Sándor, Klein Péter, Wurfel Gyula; — MTC.: Varga Imre, Buzási Ferenc; — Föv. TC.: Gorup Ferenc, Bermann Béla, Brunn Árpád, Singer Géza; — Tusák József a MTC. részére igazolható nem volt, mivel a kérelem indoka elfogadhatóan nem bizonyított; — Stoffa Sándornak 1362. számú BLIfj. részére kiállított igazoló-jegy megsemmisítetett; — BTK.: Hampi Kálmán, Köffer István; — a BTK.-nek Jancsó Károly igazolása ellen beadott óvása elvetetett; — Föv. TC.: Nemetz Jenő; — MTC.: Bodis János; — BLIfj.: Wagner István, Schörg József, Mihala György, Berkes József, Lendvay Endre, Stevala Ferenc; — Marosvásárhelyi Sp. E.: Illés József, Szatmári Géza dr., Oroszlány Endre, Riha Ferenc, Révész Gyula, Lóte Adolf, Spirer Vilmos, Bükkösi György, István Mihály, Zilahy József, Sámson Dávid, Máthé Lajos, Melezer Gyula, Czingel Rezső, Rödiger Béla, Grosz Miklós, Róth Miklós, Csorbán János, Bakk Dénes; — Fer. Sp. C.: Palesch Károly; — Föv. TC.: Bór Lajos (a Győri Egyetértésből); — TLE.: Máthé Jenő (BEAC-ból); — Rusz Miklós és Reich Jenőnek az UTE. részére aláírt nyilatkozatainak a visszavonása tudomásul vétetett; — MTC.: Szűsz Béla, Kohn Lázár, Balogh Vilmos; — BLIfj.: Papp Sándor, Menner Ödön, Nemetz József, Tamási István; — Tamási Istvánnak 1426. számú s az ETC. részére történt igazolása téves alap miatt megsemmisítetett; — BTK.: Éliás József, Köffler Lipót.

Cseke Gyula, titkár.

A „NEMZETI SPORT” 1907-iki évfolyama
kapható a kiadóhivatalban.
(BUDAPEST, VIII., Esterházy-utca 6.)

Füzve 11, bekötve pedig
12 koronáért.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A „Henrik herceg turaut“.

A „Magyar Automobil-Club“ lelkes és agilis al-
elnöke, gr. Zichy Béla Rezső, ki jelenleg Eastburne-
ben időzik, a következő, bennünket különösen érdeklő
sorokat intézte hozzánk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Soraimmal b. lapjának legközelebb megjelenő
számában, az általam Henrik herceg-versenynek ne-
vezett, de a német elnevezésnek nem megfelelő fordí-
táson kívánnék javítani, azonkívül a Henrik hg.-ver-
senyre vonatkozólag általánosságban néhány megjeg-
yzést óhajtok tenni.

A német hivatalos elnevezés: „Prinz Heinrich
Touren-Fahrt“; magyarra ezt lefordítani bajos. Hen-
rik hg. toura-utazás automobilon, vagy sétautazás
automobilon, táv-gépkocsizás vagy táv-automobilozás-
nak lehetne inkább elkeresztelni. Igen kérem t. szer-
kesztő urat és t. tagtársaimat, legyenek szívesek egy
helyes elnevezés keresésében közreműködni, azt kö-
zölni és megállapodásra jutni.

A verseny szó elkerülését azért tartom szüksé-
gesnek, mert azoknál, akik a Henrik hg. távgépkocsi-
zás lényegével nincsenek tisztában, félreértésekre ad-
hatna okot. A verseny szó értelme, különösen ha auto-
mobilokra vonatkozik, mindig a nagy sebesség képze-
tét idézi elő, de mivel a Henrik hg. Touren-Fahrt nem
sebességi versenyt jelent, hanem uti gépek megbizha-
tóságának, tartósságának, egyszóval minőségének ki-
próbálása céljából lett alapítva, sem a verseny, sem a
versengés szó nem megfelelő, dacára annak, hogy a gé-
pek között mégis verseny folyik, t. i. nevezett minőség
elsőbbbsége elnyeréseért. Ezen különbözetet azonban
a nagyközönség, a hírlapok, de különösen a szigorú
hatóságok nem fognak fel a helyes értelemben és csakis
a sebesség megállapításáért való küzdelemre gondol-
nának, ami esetleg a Henrik hg. távautomobilozás
igazságtalan meggátlását vonná maga után, míg ha
a verseny szó nem szerepel, tisztázva van a hely-
zet és utólagos vagy elkésztő felvilágosításokkal és ma-
gyarázatokkal szükségtelen előállni.

A Henrik hg. táv-gépkocsizás semmi egyéb, mint
a Német Császári Automobil-Club által rendezett és
rendszabályozott nemzetközi automobil-kirándulás,
melyen bármely automobil-klubhoz tartozó tag, az

előírt kellékekkel ellátott automobiljával (versenygé-
pek kizárva) részt vehet. A táv-gépkocsizás utvo-
nalának hossza rendszeren 1800—2000 km., a napi át-
lagos menet 300—350 km. Ezen utvonalba eső váro-
sok előzetesen kijelölt állomásokat képeznek, melyeket
meghatározott idő előtt nem szabad elérni, tehát a me-
netsebesség folytonosan korlátozva van és a kocsikon
ülő bírák által ellenőriztetik.

A távutazásnak, a fentebb említetteken kívül
egyrészt még az a célja, hogy a résztvevők gépeinek
— bírói ellenőrzés mellett — ellentállási képessége be-
mutattassék, (mert bárminemű legesekélyebb javítás,
vagy géprésznek cserélése, rossz pontnak számítatik
és a bíró által feljegyeztetik), másrészt pedig az, hogy
a résztvevőknek alkalom nyujtassék, városainak megismerése és
az automobilon való utazás népszerűsítése. A legkeve-
sebb rossz ponttal a végcélhoz elért automobil tulajdo-
nosa a Henrik herceg által felajánlott tiszteletdíj
nyertese lesz; ezenkívül még más tiszteletdíjakat tűz-
tek ki az előírt sorrend szerint beérkezett automobilo-
k részére. Végül fel kell még említenem, hogy a Henrik
herceg távgépkocsizásban résztvevő minden egyes gép-
nek, a podgyáson kívül, négy személyt kell vinnie: a
tulajdonost vagy helyettesét, gépészt, bírót és ha
negyedik nincs, megfelelő 80 kg. holsulyt. Hogy élet-
veszélyes száguldozásokról szó sem lehet, bizonyítja az
is, hogy hölgyek is nagy előszeretettel vesznek részt
ezen utazásban.

Szükségesnek tartottam ezen adatok rövid ös-
mertetését közölni, melyekből kiviláglik, hogy a Hen-
rik herceg távautomobilizás nem közbiztonságot ve-
szélyeztető örült sebességi verseny, hanem egy megfon-
tolt és elővigyázatos, az automobilozó vagy automobil-
t venni szándékozó közönség tájékoztatására is szolgáló
intézmény. Elvitázhatlan bizonyítékot szerez magá-
nak jól megszerkesztett voltára nézve azon gépkocsi,
mely egy ilyen hosszabb próbautazás után mint hely-
ezett kerül ki; ez mindenesetre irányadó és a kö-
zönségnek választását a számtalan automobil-gyárt-
mány között okvetlenül megkönnyíti.

Előfordulhat azonban, hogy dacára ezen felvilá-
gosító soraimnak, a Henrik herceg távgépkocsizásnak
Magyarországon át megvalósulása esetében, az akadé-

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, vilá-
gítás, vízzívattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen
tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban
berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár:

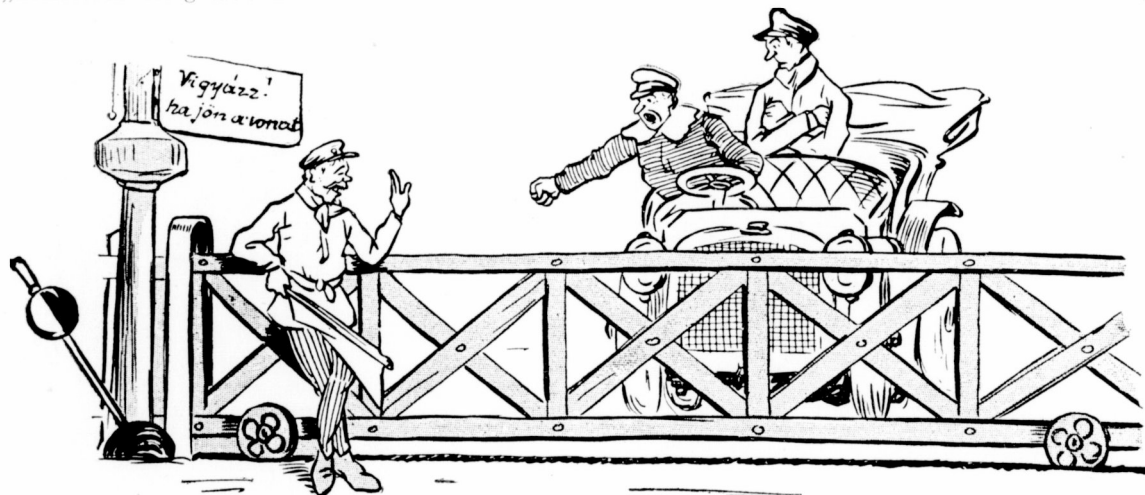
Budapest, VI., Andrassy-út 17.

koskodó és e téren téjékozatlan hatóságok és a sajtó, netalán még felmerülő aggályainak és ellenvetéseinek eloszlásáról legkiválóbb biztosíték gyanánt az szolgálhat, hogy egy olyan magas színvonalon álló egyesület, mint a Német Császári Automobil-Club, Henrik herceggel, a német császár fivérével az élén, — oly versenyt, melylyel idegen országok békés polgárainak életét veszélyeztetné és ezáltal a nemzetközi automobilizmusnak nem előnyére, de határozottan kárára volna, — semmi esetre sem fog rendezni.

Mi magyarok, automobilisták vagy sem, ne azt nézzük, hogy vasuton vagy automobilon jönnek-e hozzánk látogatóba az idegenek; ha 300 előkelő külföldi, császári herceggel élükön, különvonaton érkezne, biztos nagyszerű fogadtatásban volna részük; miért ne fogadnók őket úgy, ha automobilon érkeznek. Ezen Henrik herceg-távgépkocsizást, mint Andrássy Sándor gróf hozzám intézett levelében igen helyesen megjegyzi, egy „nemzetközi látogatásnak“ kell tekintenünk és en-

mert mindnyájunknak érdekében áll hatóságainkat és a sajtót arról meggyőzni, hogy a „Henrik herceg túraut“nak hazánkban való átvezetése nemcsak erkölcsi, de gazdasági haszonnal járna.

HADÜGYI CÉLOKRA ALKALMAS TEHERKÖCSIK SZUBVENCIONÁLÁSA. A német hadügyminisztérium még ez év tavaszán a porosz hadügyminisztérium javaslatára elhatározta, hogy azon automobil-teherkocsikat, amelyek a hadvezetőség részére feállított követelményeknek megfelelnek, szubvencionálni fogja. E célra az 1908/9. évre 800,000 márkát szavazott meg a német hadügyminisztériumnak a képviselőház. Ezen összegből azon vevő, aki kötelezi magát az autoteherkocsiját katonai alkalmazásra alkalmas állapotban tartani, 4000 márka vásárlási segélyt és 1000 márka szubvenciót kap évenként. Ezenfelül a német hadvezetőség természetesen maga is bír

nek folytán vendégeinket, ősi hagyományos szokásainknak megfelelően, magyaros vendégszeretettel kell fogadnunk.

Eastbourne, 1908 szept. 5.

Tisztelettel maradtam
Zichy Béla Rezső.

A levélnek minden szavával egyetértünk. Részünkről két javaslatot teszünk; az egyik, szerintünk helyes elnevezés a „Henrik herceg túraut“ volna, mely a német eredetivel azonos. Nem fejezik ki azonban azt, aminek a levélíró szerint az elnevezésben kifejezésre kellene jutnia. Ez utóbbinak, nézetünk szerint a legjobban a „Henrik hg. megbízhatósági túramérkőzés“ felelne meg. Kifejezi azt, hogy mérkőzésről, versenyről, de *nem sebességi versenyről* van szó, amely egy sétatározás keretén belül, a különböző gyártmányok megbízhatóságáról van hivatva tiszta képet alkotni.

Mi is kérjük a kérdés iránt érdeklődő olvasóinkat, hogy esetleges megjegyzéseiket velünk közöljék,

saját automobillokkal, amelyeknek bevásárlása utóvégre szintén a német ipar bizonyos szubvencionálásaként hat.

A német példán felbuzdulva a mi hadvezetőségünk is kezd az automobilizmus iránt élénkebb érdeklődést tanúsítani. Hadvezetőségünk máris bír néhány teherszállító automobillal és ezek számát igyekszik szaporítani. Ezek közül természetesen, magyar automobilipar híján, egy sem magyar gyártmány. A hadgyakorlatok alkalmával a hadvezetőség automobilszükséglete természetesen nagyobb lesz s ilyenkor kénytelen kölcsön-kocsikat használni s részben az önkéntes gépkocsi-testület tulajdonosainak kártérítési összegeket fizetni.

Ez mindeddig csak csekély vesztesége Magyarországnak, de az automobilizmus rohamos haladásával és a hadvezetőségünknek mindig igen hatályos német példa után el lehetünk készülvén arra, hogy a közel jövőben a mi hadvezetőségünk nagyszámú automobilt fog beszerezni és ilyen premiumokat is kitűzni. Kötelessége ez, mert nem maradhatunk el annyira a hadsereg felszerelésében, mint amennyire tényleg el vagyunk maradva.

Hornyák Ferenc és társa
VI., Szondy-utca 55. sz. motorok, kis típusu automobilo-
mechanikai alkatrészek gyártása.
Garage és javító-műhely.

Ha addigra magyar automobilipar nem létesül, úgy ez a szubvenció az osztrák automobilgyáraknak 1/3 részben Magyarország részéről való szubvencionálását jelenti.

Sajnos, e kérdés nem is alkalmas arra, hogy az önálló magyar hadsereg mellett érvül szolgáljon, mert azon esetben is, ha az önálló magyar hadsereg tényleg létre jönne, a közel jövőben e bajon nem segíthetünk. A magyar hadseregnek ugyanugy lesz szüksége automobilra, mint most van a közösnek s ha akkor sincs magyar automobilipar, ugyanugy fizet a külföldnek, akár Ausztriának, akár Franciaországnak hivják is azt, mint most fog fizetni Ausztriának.

Amint tehát látjuk, a katonai autók be-szerzésének és biztosításának kérdése ismét-ígen aktuálisá tette egy magyar automobilgyár létesítését és egyszersmint figyelmeztették a magyar vállalkozókat arra, hogy a jövő első sorban a teher-automobilo-
k.

Tudjuk igen jól, hogy egy magyar automobilgyár létesítéséről tárgyalva, sokan azt állítják, hogy a magyar piac már ki van merítve s azért a csekély-számu új automobilért, amire évenként szükség van, nem érdemes gyárat állítani. Hogy ez végzetes téve-dés, azt mutatja éppen a hadsereg fellépő szükséglete s mutatják a Magyarországon levő minimális számu teherautomobilo-
k. Tévedés egyáltalában a piac szatu-rálásáról beszélni még luxusautomobiloknál is, mert bár igaz, hogy elmúlt az az idő, amidőn nálunk az automobil divatba jöttével a felsőbb körökben száz-száma akadt vevője az új járműnek, de viszont ta-gadhatatlanul fennáll egy állandó szükséglet, amely ugyan kisebb amannál, de lassanként növekedő-ben van.

Ez az állandóan, bár lassan növekedő szükséglet pedig biztosabb jövőt ígér egy ipárnak, mint a hirtelen és nagy, de kevésbé állandó kereslet.

Ezen anyagi erőnket veszélyeztető újabb jelen-séggel szemben, fogjanak végre össze hazánk kapita-listái és technikusai s alapítsák már meg a várva-várt automobilgyárat. Mi van az aradi Westinghouse-gyárral, amelynek alakulási bajairól tavasszal hozott hírünket a meg nem alakulás ténye igazolja? Mi van a Magyar Benz R.-T.-al? Mi van a Röck és társa auto-mobilgyárával?

Versenyek.

Automobilnaptár.

Szeptember 1—15. A L'Auto kiskocsi serlege.
Szeptember 3. A Mitteldeutscher Automobil-Club turingiai túrautja.

Szeptember 6. Bolognai meeting. (Coppa-Florio—Targa-Bologna).

Szeptember 10—13—30. Mont-Ventoux-i hegyi-
verseny.

Szeptember 12. Brooklandi meeting.

Szept. 15—30. Piacenzai teherkocsi verseny.

Szeptember 17—20. Hollandi túraverseny.

Szeptember 20. Semmeringi verseny.

Szeptember 27. Chateau-Thierry hegyi-verseny.

Október 3. Brooklandi verseny.

Október 3—11. Lipcsei motorjármű-kiállítás és vásár.

Október 11. Gailloni hegyi-verseny.

Október 11—18. Nemzetközi utügyi kongresszus és kiállítás Párisban.

Október 20—31. Az Oesterreichischer Automobil-Club teherkocsi versenye.

Október 23—24. „Graphic“ Trophy és a Royal Automobil-Club gyorsasági versenye a Man-szigeten.

November 26. Az Automobile-Club of America Grand-Prixje, Savannah.

November 28—december 13. Párisi Salon luxus-kocsi kiállítása.

December 22—29. A Párisi Salon haszonjármű kiállítása.

Bologna-i versenyek.

Szeptember 6. és 7-én, roppant nagy közönség előtt, gyönyörű időben és kitűnő uton futották meg a két nagy olasz motorkocsi-versenyt, a „Coppa Florio“-t és a „Targa Bologna“-t. Egy kis iróniával vigaszver-senynek lehetne nevezni mindkettőt, mert a jól megérdemelt babérain pihenő német automobil-ipar egyáltalán nem vett részt azokon és így csak a két nye-retlen had, olaszok és franciák, vett részt abban, test-
vériesen osztozva a dicsőségen. A németek távolléte ugyan sokat levont a versenyeredmények értékéből, annál is inkább, mert a kitűnő ut, mely nagy sebessé-geket engedett meg, no meg a mintaszerű, jó rendezés bizonyára nem megvetendő, talán a verseny eredmé-nyét egészen megváltoztató szerephez juttatta volna őket.

A 6-án megtartott „Coppa Florio“, mely a Grand Prix-típusu kocsik számára volt kiírva, nevezése 17 kocsival záródott, melyek valamennyien meg is jelen-tek. Pontosan 6 órakor indult elsőnek Duray (Diet-rich); ezután percenként egy-egy kocsit indítottak. Gauderman (Motobloc) és Demogeot (Mors) után, mint első olasz Lancia (Fiat) indult. Az utána induló Nazzaronak, a múlt év veretlenjének indulását (Fiat) egetverő Evviva-val fogadták; az olaszok minden re-ményüket benne helyezték. A tribünök kitűnő helyzete megengedte, hogy a páratlan szép startot, melyben a Fiat- és Mors-kocsik gyors indulásuk által tűntek fel, jó sokáig megfigyelhessük.

Az első fordulót (52,822 km.) Hautvast-on (Ba-yard-Klément) és a Faroux-n (Motobloc) kívül vala-mennyi versenyző megtette. Hautvast a kanyarodóban az árokba került, de nem sérült meg; kocsijának álla-pota azonban a verseny folytatását kizárta. Faroux a tengelykötés hibája miatt feladta a versenyt. Minoya

Kempelen Béla családirtó (genealógiai) irodája
:: és elerlészeteti műintézet. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.)

Nemess gék, címerek, é o nevek (külföldiek is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemes-ség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elinté-zése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vése-tése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre. csontra, bronzra, márványra stb., családfák, ősfák, családi kronikák. megismerkedése és megfestése

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

bármely szerkezetű autók és motorok részére, folt-tisztítási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világítási célra, nemkülönbön PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJO-

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállit a

(Dietrich) a fordulót 130 km. átlagos sebességgel tette meg. A második fordulóban (105.644 km.) Duray (Dietrich), Gauderman (Motobloc) és Piacensa (Itala) motorhibák következtében feladták a versenyt. A vezetést még Lancia tartotta, Wagner (Fiat) és Fournier (Itala) által követve.

A harmadik fordulóban (158.466 km.) még mindig Lancia vezet, de Fournier és Wagner helyet cseréltek. Nazzaro (Fiat), Wagner (Fiat) és Garcet (Mors) között, kiknek idői csak másodpercekkel különböztek, elkeseredett harc folyik, melynek folytatásaképpen a negyedik fordulóban (211.466 km.) Nazzaro Fournier (Itala) kiválása következtében második helyre kerül. Fourniert ugyanazon kanyarodóban érte utól végzete, ahol Hautvast-ot; kocsija felborult s ő maga könnyű ütdőéseket szenvedett. Lancia (Fiat) még mindig vezet; Wagner (Fiat) tengelytörés következtében kivált.

Lancia már nem sokáig élvezhette a dicsőséget; az ötödik fordulóban (264.110 km.) Nazzaro az élre került, Trucco (Dietrich) által követve, míg Lancia, ki a szelepek üzemzavara következtében 23 percet vesztelt, harmadik helyre szorult.

A hatodik fordulóban (316.932 km.) Landon (Mors) és Shepard (Bayard-Klément) kiváltak; előbbi az árokba jutott s csak jelentéktelenül sebesült meg. Innen kezdve az egész verseny a helyezéseknek csak jelentéktelen változásait hozta; a sorrend most a következők volt: Nazzaro, Trucco, Cagno (Itala).

Cagnonak a hetedik fordulóban a benzinvezető cső törése miatt hosszabb ideig kellett vesztegelnie.

A nyolcadik fordulóban (422.576 km.) már csak 7 kocsit vett részt. Gabriel (Bayard-Klément) üzemzavar miatt feladta; ugyiszintén kivált a kilencedik fordulóban Minoia (Dietrich) is, ki keréktörést szenvedett és így a tizedik (utolsó) fordulóban (528.22 km.) már csak 6 kocsit maradt a versenyben.

Egetverő, kitörő tapsorkán és Evviva-kiáltozás között futott be a célhoz, mint első, az olaszok favoritja, Nazzaro (Fiat), utána pedig egy francia és egy olasz váltakozva: Trucco (Dietrich), Cagno (Itala), Demogeot (Mors), Lancia (Fiat) és végül Garcet (Mors).

Nazzaro gyönyörű eredményhez jutott bravuros vezetése által; átlagos sebessége 119.44 km. volt. A legjobb forduló-időt 135.590 km. sebességgel Lancia érte el.

A másnap megtartott „Targa Bologna” egy 120 mm. furatu, Porporato által vezetett Berliet-kocsi győzelmével végződött, ki a versenyt csodálatraméltó egyenletességgel futotta meg, 105.485 km. középsebességgel. A 422.576 km. hosszú verseny eredménye:

- I. Porporato (Berliet) 4:00:56.
- II. Appendino (Spa) 4:14:05.
- III. Buzio (Franco) 4:40:57.
- IV. Tangozzi (Junior) 4:43:40.
- V. Maggioni (Züst) 5:07:57.
- VI. Piccoli (Spa) 5:15:41.

A legjobb fordulót Appendino (Spa) érte el 117.511 km. középsebességgel.

A SEMMERING-VERSENY nevezései napról-napra szaporodnak; legutóbb francia és olasz cégek is adtak le nevezéseket, úgy, hogy a nevezett

kocsik száma már meghaladja a harmincat. Az eddigi nevezések a következők:

Gróf Kolovrat Sándor két Laurin és Klément-kocsi, Laurin és Klément r.-t. négy kocsit, Dreher Ti-vadar négy Mercedes-kocsi, Poegge Willy négy Mercedes-kocsi, Daimler Adolf egy Mercedes-kocsi, Ch. Betaque egy Mercedes-kocsi, Puch János r.-t. Gráz négy kocsit, Isotta-Fraschini két kocsit, Berliner Motoren-fabrik két kocsit, Emil Stover egy Stoever-kocsi, Latzel János egy Berliet-kocsi, gróf Beroldingen Sándor egy Berliet-kocsi, Societé Mors egy kocsit, Wiener A. F. A. G. vorm. Gräf & Stift két kocsit, Kraftfahrzeug-Gesellschaft Eisenach egy kocsit, Struba Lajos egy Sizaire & Naudin-kocsi. — A Puch-cég azonfelül három motorkerékpárt is nevezett még.

AUTOMOBILIZMUS BRAZILIÁBAN. A délamerikai államokban, dacára az automobilipar teljes hiányának, rendkívül élénk automobilélet uralkodik. A múlt hóban Sao-Paaloban rendeztek egy 75 kilométeres körpályán versenyeket, amelyeknek bizonyos érdekességet kölcsönöz az, hogy csupán amatőrök vettek benne részt, mint kocsivezetők. A verseny nevezetesebb eredményei a következők:

1. 60 l. e. kocsik versenye.

1. George Haentsaens (Lorraine-Dietrich) 1 ó. 31 p. 55 mp.

40 l. e. kocsik versenye.

1. Sylvio Penteado (Fiat) 1 ó 30 p. 5 mp.
2. Gaston di Almeida (Lorraine-Dietrich) 1 ó. 39 p. 15 mp.
3. Osvaldo Sampaio (Fiat), 1 ó. 41 p. 54 mp.

24 l. e. kocsik versenye.

1. J. Laport (Renault) 1 ó. 45 p. 4 mp.
2. Paulo Prado (Berliet) 1 ó. 51 p. 28 mp.
3. Alipio Borba (Diatto-Klément) 2 ó. 5 p. 53 mp.

Voiturettek.

1. Antonio Prado (Delage 8/9 HP) 1 ó. 48 p. 2.
2. Olivierri (Lion-Peugeot) 2 ó. 5 p. 15 mp.
3. José Prates (Lion-Peugeot) 2 ó 30 p 33 mp.

Motorkerépkárok.

1. Nielson (Griffon) 1 p. 54 p. 48 mp.
2. Procopio Ferrez (Griffon) 2 ó. 42 p.

„Automobilia”

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 56. sz.

Szöveg: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105-08.

Műhelyünket szept. 1-én Vörösmarty-u. 20. helyeztük át.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

AZ EVREUXI MEETING, mely tavaly is oly szép sikert ért el, ez évben is megtartatik, még pedig szeptember hó 20-án, a cambollei országuton. A verseny távja egy kilométer, mely repülő starttal futandó be. Az indulóvonal előtt 800 méter hosszú ut áll a versenyző járművek részére rendelkezésre lendületvétel céljából. A versenyen résztvehetnek motorkerékpárok, motorháromkerekek, voiturettek, verseny- és túrakocsik. Minden nembeli kocsiból nagyszámu kategóriát állítottak fel úgy, hogy alig akad majd versenyző jármű, mely ne kapna díjat. A nagy kocsik csoportjai közül említjük a Grand-Prix-típusu kocsik kategóriáját, a Targa Florio-kocsikét, továbbá a megszorítás nélküli és hathengeres kocsik csoportját. A versenyre már nevezések is jöttek s ezek közül figyelmet érdemel az amerikai Ford-gyár nevezése.

A NEUNKIRCHEN—WIENERNEUSTADT-motorkerékpárversenyt vasárnap, f. hó 6-án tartották meg, a következő eredménnyel:

4 HP.-n felül, mellékkocsival:

1. Josef Kurz, 6 HP., kétheng., Puch 12:08²/₅.
2. Otto Bandler, 5½ HP., kétheng. Phänomen 13:54⁴/₅. (Vezető O. Daubeck).

3. Otto Bandler, ugyanolyan típus, 13:57. (Vezető F. Hansal).

4 HP.-ig, mellékkocsival:

1. Franz Gorge, 3½ HP. Puch, 14:11³/₅.

2 HP.-ig:

1. Anton Scheibert, 1½ HP. Scheibert, 12:50. (K. Hradetzky).

2. Anton Scheibert, 1½ HP. Scheibert, 12:51²/₅. (A. Hradetzky).

3. Heinrich Drager, 1½ HP. Motocacoche 13:06. (Meixner).

Együlées, 4 HP.-n felül:

1. Eugen Trebitsch, 6 HP., 2 heng. Puch, 8:51⁴/₅. (Wolf).

2. Otto Bandler, 5½ HP., 2 heng. Phänomen, 11:19 (Kellner).

3. Anton Danneck, 6 HP., 2 heng. Danneck, 32:00.

POZSONYTÓL BRASSÓIG AUTOMOBILON EGY NAP ALATT. Bláthy Ottó Titusz, a Magyar Automobil-Club egyik lelkes túrázó tagja, nagy és merész dologba kezdett. A Henrik herceg túráverseny előkészületeinek hatása alatt fejlődhetett ki az a diskurzus, melynek fejleménye ez a nevezetes fogadás lett. *Bláthy Ottó Titusz fogadott, hogy 40 HP. Peugeot-kocsijával a Pozsony—Győr—Budapest—Szolnok—Arad—Déva—Nagyszeben—Brassó 895 kilométeres utat 24 óra alatt fogja megtenni.* A vállalkozás rendkívül merész. Nehéz dolog jóslásba bocsátkozni, de annak dacára, hogy egy olyan kiváló és országos híru automobilista fogja a gépet vezetni, mint Bláthy Ottó, még sem tartjuk kivesztettnek. Maga a rideg feladat: 24 óra alatt 895 kilométert befutni, a jelen viszonyok között oly teljesítmény lenne, melyet ha még is megtenne, Európa legkiválóbb vezetői sorába foglalna magának helyet. Mire e sorok napvilágot látnak, *Bláthy* nagyszerű vállalkozásának eredménye már köztudomásu lesz. Mi a magunk részéről csak a legteljesebb sikert kívánhatjuk a merész vállalkozónak.

Hírek.

AZ 1908. ÉVI PÁRISI SALON számára a következő cégek adták le jelentkezéseiket:
Dupressoir (Paul).

De Dion Bonton.
Lévi (Georges).
H. Petit & Cie.
Petitpas (Julien).
Patre (Paul).
I. Conte.
Automobiles Sinpar.
Louvet.
Suszmann.
E. N. V. Motor Syndicate Limited.
La Vulcanoplastie.
Piedboeuf.
Fouillond.
Gillet (René) & Cie.
Sudre Père.
Soc. Nouv. de Constr. Mécan de la Loire.
Peyrand (Maurice).
Au Petit Matelot.
Grouvelle, I. Arquembourg & Cie.
Martini.
Marquet (Albert).
Forest & Cie.
Société Antoinette.
Durville.
Martin G. & Cie.
Johnson Henri Sons & Co. Ltd.
Société de Constr. de Vehic. Automobiles.
Soc. Francaise de Mécan et d'Autom. Ariès.
Vieuchange & Cie.
Soc. Franc. de Mach. et d'Outill. pour. l'Ind. et les Mines.
Soc. des Pneumatiques antiderepants „Le Marquis“.
Soc. Industrielle des Telephones.
Sabine Cycles.
Soc. Manufacturière d'Armes et de Cycles.
Boulade frères.
Sté des Pneum. Louis Peter.
Reyrol.
Levacher.
Petavy, Pneu. Styx.
Ford Motor Co.
Vincent, Dr. A.
Léon.
Bulletin du Marché de l'Automobile.
Eudelin.
Delasalle.
Bernard.
Morisse frères.
Pilain.
Adler-Werke, vorm. Heinrich Kleyer.
Boizot (Ch. & Cie.).
Sté „La Paratine“.
Amoudruz.
Roche.
Porthos.
Merville, Garnier & Picard.
La Hispano-Suiza.
Vinot & Deguingand.
Soc. An. des Voitures Autom. Rip.
Morel frères.
Torillhon.
Libraire Nilsson.
Saacké (Charles).
Franay (Baptiste).
Comp. Cosmos.
James & Delaporte.
Lemale & Cie.

Peugeot, Tony Huber & Cie.
 Roux (Paul) & Cie.
 Roues Souples Hydropneumatiques.
 Sté Anon. des Roues, Bandages et Enveloppes
 Ripert-Paris.
 Doriot-Flandrin & Parant.
 Taine.
 Comiot.
 Janin.
 Soc. An. Westinghouse.
 Vurpillot.
 Humber, Limited.
 Soc. Anon. des Autom. Unic.
 Soc. Métallurgique de Montbard-Aulnoye.
 Auto-Office.
 Soc. des Protecteurs Caiman.
 Pasquet (André).
 Tougard.
 Debeauve (Paul).
 Brown Brothers, Ltd.
 Seignol (E.) & Cie.
 Mildé & Gaillardet.
 Jacques Sauce & Cie.
 Bossers.
 Etabliss E. Giron.
 Duperrut.
 Babarit (Henri).
 Citroen & Cie.
 Société Française des Trains Renard.
 Trouche & Cie.
 Soc. An des Machines-Outils Lux.
 Tiersot Ainé.
 Charron, Automobiles.
 Société des Moteurs Gnome.
 Avant-Train Latil.
 Fillet.
 Lépine & Bacquet.

MOTOROS-JÁRMŰVEK ANGLIÁBAN. A legújabb összeírások szerint Angliában jelenleg 144,702 motoros-jármű van, amelyek közül körülbelül 83,000 motorkocsi. Három évvel ezelőtt a motoros-járművek száma 70,000 tett ki, vagyis azon idő óta számuk megkétszereződött. Az összes motoros-járművek együttese Londonra esik, amelynek nyilvántartása 23,828 motorkocsit és 8838 motorkerékpárt mutat ki.

AUTOMOBILON INDIÁBA. Dr. Zabel Rezső német író, aki ez év tavaszán Frankfurtból két Adler-automobilon indult el Indiába s utközben Budapesten is tartózkodott, úgy látszik megakadt Perzsiában. Zabel összekülömbözött utközben Bayer festővel, Roth soffört elbocsátotta, Gerlach rajzoló, aki szintén utitársa volt, Teheránban meghalt, őnmaga pedig nem képes tovább menni. Legtöbb bajt a pneumatikok okozták, amelyek a rossz utakon rohamosan mentek tönkre s amelyek pótlásáról Zabel vagy a gyár, melynek gyártmányait használja, nem gondoskodott kellőképpen. Perzsiában már oly rosszul állt pneumatikok dolgában, hogy kénytelen volt a sah-t megpumpolni s tőle kérni néhány tömlőt. Az „Adler“-gépekről sem valami dicsérőleg nyilatkozik Zabel, ám valószínű, hogy csekély tapasztalatának tudható be a balesetek javarésze.

AZ AUTOMOBIL-VADÓCOK ELLEN. Külföldön a vezetőklubok és automobilisták igyekeznek minden rendelkezésükre álló eszközzel odahatni, hogy az automobil-vadócok kiirtásával az automobilizmus ellen sokszor táplált ellenszenvet kiirtsák. Az emberi lélek ismeretéből könnyen megérthető, hogy a kártszenvedő gyakran hajlandó a bűnös egyént az egész intézmény-

nyel identifkálni s azért kimondhatatlan kárt okoznak azok, akik könnyelmű viselkedésükkel nem automobilista polgártársainak bosszuságot, kellemetlenséget, esetleg kárt okoznak. Nálunk Magyarországon az automobilizmus kisebb elterjedésénél fogva, ritkábban halunk panaszt, pedig hát valljuk be őszintén, volna rá némelykor ok. A kipuffogó kinyitása még nagyforgalmu utcákban is és a tulságos olajozás egészen a vicből való lespriccelésig, mindenféle nemét volt alkalmunk észlelni a neveletlenségeknek s ezért megragadjuk az alkalmat, hogy e helyen a tisztességes automobilisták nevében felemeljük óvó szavunkat a vadócok ellen, intve őket, hogy esetleg szigorubb eszközökhöz is fordulunk majd, ha a jövőben lesz alkalmunk hasonló kiméletlenségeket tapasztalni.

PNEUMATIKSZIVATTYU KONKURENCIÁT rendez az *Automobile-Club de France* az ez évi Párisi Salon alkalmával és arra 2000 frank díjat is tűzött ki. Tekintetbe jövő szempontok: a működés biztonsága és a készülék tartóssága, az alkalmazhatóság könnyűsége, a fel- és leszerelés kényelmessége és a működés gyorsasága. A kísérleteknél egy 935/135-ös pneumatikot kell majd 6 kgr. cm²-kinti nyomásra fel-fujni.

AUTOMOBILBÉRKOCSIK WIENBEN. Az *Oesterr. Motordroschken A. G.* már a jövő hónapban nagyszámú automobilbérkocsit fog Wienben forgalomba helyezni. Az autóbérkocsi a zürichi Ajax-gyár gyártmányai, külsőleg igen elegáns landaulet-karosszériával vannak ellátva és rendkívül csendes, egyenletes járásuak. Négyhengeres motorja igen nagy teljesítőképességű, azonban azzal szemben igen csekély üzemanyagfogyasztással is bír.

ASEMMERINGI VERSENYEKRE eddig 41 kocsit és 3 motoros-kerékpárt neveztek.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK GÉPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

HATÁROZAT.

28488. szám, fk. I. 1908. **Weiss Manfréd** ur feljogosítottak 1425. motorszámú, 16—20 lóerejű, Fiat-gyártmányu automobiljának, a székesfőváros területén való forgalombahozására.

Fenti rendőrhatalóságok pedig felhivattak, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási jegyzékbe 498. folyószám alatt T. Weiss Manfréd urat, mint a fenti számú automobiltulajdonosát folytatóláig iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 22-én.

ad 29431. szám, fk. I. 1908. **Dr. Bárczy István** ur feljogosítottak 234. motorszámú, 24 lóerejű, Delaunay-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivattak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 512. folyószám alatt nagyságos dr. Bárczy István polgármester urat, mint a fenti számú automobiltulajdonosát folytatóláig iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

ad 29433. szám, fk. I. 1908. **Budapesti Közüti Vasp. Részv. Társulat** feljogosítottak 5423. motorszámú, 16 lóerejű, Laurent és Clement-gyártmányu automobiljának, a székesfőváros területén való forgalombahozására.

A fenti rendőrhatalóságok pedig felhivattak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 511. folyószám alatt t. Bpest Közüti Vasp. Részv.-Társaság igazgatóságát folytatóláig iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

ad 29432. szám, fk. I. 1908. **Kohner Jenő** ur feljogosítottak 7153. motorszámú, 45—50 lóerejű, Mercedes-gyártmányu automobiljának, a székesfőváros területén való forgalombahozására.

A fenti rendőrhatalóságok pedig felhivattak, hogy az automo-

bilokról vezetett nyilvántartási jegyzékébe 510. folyószám alatt, tek. Kohner Jenő urat mint a fenti számú autombiltulajdonosát folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

28914. szám, fk. I. 1908. **Sohr Márk** budapesti lakosnak azon bejelentését, hogy hatvani Hatvani Károly autombiltulajdonostól ennek nevében álló 40-es rendszámú autombiltulajdonát megvette, tudomásul veszem; ezen autombiltulajdonosának vevő nevére leendő átírását ezennel elrendelem.

A rendőrhatalóságokat felhívom, hogy az autombilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 40-es rendszám alól hatvani Hatvani Károly nevét és lakcímét töröljék; helyébe Sohr Márk nevét, lakcímét és fenti iktatószámot bevezessék.

Budapest, 1908 augusztus 25-én.

ad 20697. szám, fk. I. 1908. **Kiss János**, ki folyó hó 28-án autombilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén autombilvezetésre.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az autombilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 778. folyószám alatt, Kiss Jánost folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

ad 29434. szám, fk. I. 1908. **Süveges János**, ki folyó hó 29-én autombilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén autombilvezetésre.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az autombilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 780. folyószám alatt Süveges Jánost folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

ad 29435. sz., fk. 1908. **Huszár Elemér** ur, ki folyó hó 28-án autombilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén autombilvezetésre.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az autombilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 777. folyószám alatt Huszár Elemér urat folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

ad 29436. szám, fk. I. 1908. **Stern Sándor**, ki folyó hó 28-án autombilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén autombilvezetésre.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az autombilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 779. folyószám alatt Stern Sándor urat folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

ad 29437. sz., fk. I. 1908. **Fischer Gyula** ur, ki folyó hó 28-án autombilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén autombilvezetésre.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az autombilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 776. folyószám alatt Fővárosi Fischer Gyula mérnök urat folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908 augusztus hó 29-én.

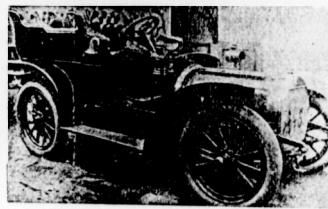
Főszerkesztő: **Friedrich Nándor.**

Felölő szerkesztő: **Lindner Ernő.**

Főmunkatársak: **Biró Alajos és ifj. Holub József.**

It elsőrendű
rtmányu

automobilok

**állandóan
raktáron
vannak**

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapítási év: 1882.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus

mindenféle nemesi ügyekben

felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a **Magyar Kir. Szabadalmazott Osztálysorsjáték (XXII. sorsjáték) 6. osztályának húzások folyó évi szeptember hó 22-től október hó 22-ig tartatnak meg, még pedig a következő napokon:**

Szeptember 22., 23., 24., 25., 28., 29., 30.

Október 2., 3., 6., 7., 8., 9., 12., 13., 15., 16., 19., 22-én.

A húzások mindig délelőtt 1/29 órakor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a **Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték** húzási termében. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játéktér szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt 1908. évi **szeptember hó 15-ig** eszközözendő.

Budapest, 1908. szeptember hó 6-án.

Magyar Királyi Szabadalmazott Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. Hazay.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest**
légtömlő védő **szallag**
használata mellett.

Nincs többé
defekt

szakadás
repedés
átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Különleges automobili-ruházat vízhatlan angol szövetelekből és mosható dániai „LAVALA”-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára
BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám,
Telefon 79-04. sz.

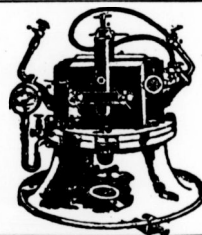
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármely gummik megvételemek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Spezialista Automobil-fényezésekben,

HÉJJA BÉLA

épület-, portás s mű-
butor-asztalosmester
Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos áron, teljes garancia mellett. Szabadalmazott ágyvasalás. Teljes lakberendezések. Modern üzletberendezéseket jótállás mellett készít.

A SAJÁT HIBÁJA

ha az országuton órák hosszat kell pneumatik-szakadás miatt vesztegelnie. Szerezze meg a

DUNLOP

leszerelhető abroncsot és egynéhány **másodperc** alatt segíthet rajta.

Semmi csavar!

Semmi laza rész!

Egyetlen emeltyű nyomás.

Magyarországi vezérképviselte:

Sürgőnycim:
DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:
65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

Ha PNEUMATIKOT vásárol, csak

1908. évi mintájú

Continental Pneumatik-ot

vegyen, mely a REDUKÁLT ÁRAK dacára, lényegesen van megjavítva és erősítve.

Oesterreichisch-Amerikanische Gummi-fabrik-Actien-Gesellschaft, Wien, XIII/3.

Főraktár: BÁRDI J. RÉSZVÉNYTÁRSÁSÁG BUDAPEST,
VI., Mozsár-utca 9. sz.

BÁRDI JÓZSEF AUTOMOBIL R. T.

VÁROSI ÜZLET

Budapest, VI., Liszt Ferencz-tér 15. sz.

az Andrássy-ut mellett, minden kényelemmel és elegánsan berendezve

f. évi augusztus hó 15-én megnyilt.

MODERN PNEUMATIK JAVÍTÓ MŰHELY AUTOMOBILOK és AUTOMOBIL ALKATRÉSZEK

raktáron vannak és ugyanazon árak mellett szolgáltatnak ki a

VÁROSI ÜZLETBEN

mint a főüzletben, amiért t. vevőinket kérjük, teljesítsék bizalommal bevásárlásaikat ezen csakis vevőink kényelmére létesített

VÁROSI ÜZLETBEN

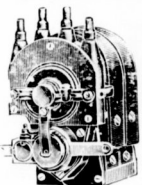
VI. ker., Liszt Ferencz-tér 15. szám alatt.

Nagy raktár és minta kiállítás AUTOMOBIL és AUTOMOBIL-ALKATRÉSZEKBEN, GUMMIKÖPENYEK és TÖMLÖKBEN. Köpeny- és tömlő-javítások ujonnan berendezett SAJÁT pneumatik javító műhelyünkben.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgőnycim:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stuherring 14.

Telefon: 20 539

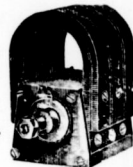
A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

**AUTOMOBIL- FELSZERELESEK és
KELÉKEKBEN.**

„Erbengyújtó” elektromagneses gyújtók.

Antiderapant „Houben” „Englebert” Pneu.

Árjegyzék ingyen!

Tennis-raket javító,
tennis-pálya készítő
és felszerelő.

Macher Rezső

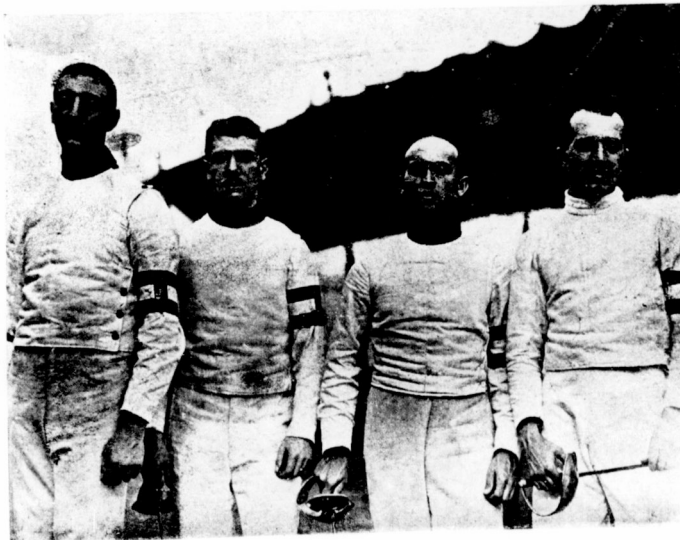
lawn-tennis, sport-
üzlete

BUDAPEST

IV., Koronaherceg-utca 3.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szíves
figyelmét felhívni a
most sajtó alatt levő
árjegyzékekre. A világ-
hírű J. & S. Scheffield
raketek egyedüli rak-
tára Magyarország ré-
szére.

Az Olympiádon győztes magyar kardvívó csapat négy tagja. (Balról jobbra
Werkner, Gerde dr., Fuchs dr. és Tóth dr.)

Tusnádfürdői
Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos

FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.

Megnyílik 1908. június 15-én.

Vasutállomás, posta,
távirda, telefon.

Vívás, uszás, evezés,
svéd torna, atletika,
lawn-tennisz, céllövés-
zet, galambloveszet,
vadászat, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, tobog-
gán, skeletón stb.

Étterem, kávéház, szállodák
minden kényelem.

Légtüfűdők, napfűdők.
Országos és nemzetközi versenyek.

Hőlgyszalon, játéktérmekek.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító
műhely. Precíziós munka, szolid árak. Mo-
dern garage. Automobil-anyag, pneumatik-
olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt automobilmek jutányos árban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellek. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketei. Rakettjavítások elsőrangú szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinnet, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sport-cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívőeszközök. Izomerősítő. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

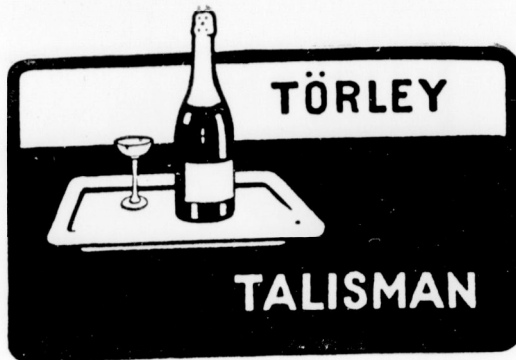
BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

== Alapított 1861-ben. ==

TÖRLEY

TALISMAN

SIMON PÁL PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-44.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch cégtől

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

HALUSKA PÉTER

ércfényező és mázoló

Budapest, VI., Andrassy-ut 77.

(Rózsá-utca sarok.)

Füredőkádák és vashuterek fényezése. Elvállal minden e szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindenféle butorok festését és érczését a leggyorsabb kivittől a legfinomabb kivittel.

MLAKA JÁNOS

KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-u. 30.

Modern izlésű butorokat, fantasztikus díszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE

ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMESTER.

□ BUDAPEST □

VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.

Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Víz Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona.
FEL 10
NEGyed " 5

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszám 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ
laptulajdonos

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZ.

Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Hirdetési képviselőnk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

A svédrendszerű torna szabadgyakorlatairól.

Dr. Cselőtei Lajos értekezése.

(Tizenötödik közlemény.)

66-ik gyakorlat.

I. rész.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Elülső fekvő támasz — Rajta! Lásd a 67-ik gyakorlatot. (Kiinduló helyzet).

Feszített elülső fekvés — Egy!

A guggoló támaszon, elülső fekvő támaszon át páros karhajlítással (67. gyakorlat II. rész) a testet nyugodtan az alaplathra bocsátom, a kezeket vállszélességekben párhuzamosan, kisujjastenyérrel a fej fölé nyújtom ki. A fejet egy centiméternyire az alaplathajlítom le.

Vissza — Kettő!

A kezeket az elülső fekvő támaszhoz a mell alá vont tenyerekkel elhelyezem szután a karokat nyugodtan, fokozatosan ki egyenesítem, miközben a testet kifeszitem, a lábujj hegyek támaszába helyezem s felveszem az elülső fekvő támaszt.

II. rész.

Feszített elülső fekvés — Rajta!

(Kiinduló helyzet).

Páros láb- és kézlendítés hátsó részsütos magastartásba — Egy!

A kezeket feszített helyzetben, hátsó részsütos magastartásba lendítem oly magasra, amíg a szervezetem engedi. A lendítés segítésére a törzs hátra felfelé hajlik. A fej aránylag olyan tartásban marad, amilyenben a kiinduló helyzetben volt. A lábakat egyidejűleg hátsó részsütos magastartásba lendítem. A lábszárak kifesztítve, és összezárva, a sarkak össze, a lábujj-hegyek szét, s aránylag úgy tartandók, mint az álló alaphelyzetben, de az ujjhegyeket lehetőleg hátrafesztítem.

Vissza — Kettő!

Vissza a kiinduló helyzetbe.

Befejezésül: *Álló alaphelyzet — Rajta!* azután *Pihenj!*

67-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Elülső fekvő támasz — Rajta!

vezényszóra guggoló támaszba baesájtkozom, azután az elülső fekvő támaszba helyezkedem. (Lásd a 3-ik gyakorlatot).

I. rész.

Fejet hátsó mély hajlásba — Rajta!

(Kiinduló helyzet).

Fejforgás negyedekben balra — Egy! — Kettő! — Három! — Négy! (Lásd a 23-ik gyakorlatot).

Fejforgás negyedekben jobbra — Egy! — Kettő! — Három! — Négy!

Fejet alaphelyzetű tartásba — Rajta! A fejet alaphelyzetű tartásba feszítem.

II. rész.

Páros karhajlítás — Egy!

Elülső fekvő támaszban mindkét kart nyugodtan behajlítom, közben a fejet kissé emelem, a törzset nyújtott helyzetben fokozatosan leboesájtom az alaplathoz körülbelül két centiméternyire. A lábak ujjhegyen támaszkodnak.

Páros karfesztítés — Kettő!

A karokat fokozatosan, nyugodtan kifesztítem, a törzs, a fej előbbi helyzetüket veszik fel (lásd a 69-ik gyakorlatot).

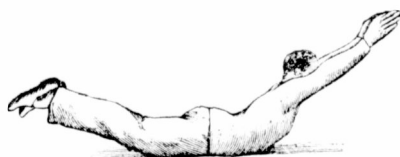
III. rész.

Lábterpesz — Rajta!

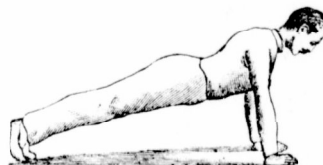
Elülső fekvő támaszban a bal, majd a jobb lábat terpeszbe helyezem. (Kiinduló helyzet).

Páros kézlendítés hátsó részsütos magastartásba — Egy!

A balkezet hátsó részsütos magastartásba lendítem. A gyakorlat végrehajtása a 18-ik gyakorlatnál leírt mód szerint történik.

66.

67.

Kettő!

A balkezet a kiinduló helyzetbe visszalenditem.

Három!

A jobbkezet hátsó rézsutos magastartásba lenditem.

Négy!

A balkezet a kiinduló helyzetbe visszalenditem.

Álló alaphelyzet — Rajta! vezényszóra az álló alaphelyzetbe, innét **Pihenj!** vezényszóra bármelyik pihenőbe térek.

A 68-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Elülső fekvő támasz — Rajta!

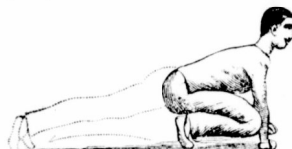
vezényszóra guggoló támaszba bocsájtkozom, azután felveszem az elülső fekvő támaszt (Lásd a 3-ik és 67-ik gyakorlato-
kat).

Guggoló támasz — Egy!

Vissza — Kettő!

Néhányszor **Egy!** —

Kettő! vezényszóra ismétlem a gyakorlatot. Azután:

68.

Álló alaphelyzet — Rajta! vezényszóra a guggoló támaszon át; az álló alaphelyzetbe emelkedem és **Pihenj!** vezényszóra és bármelyik pihenő állással végzem a gyakorlatot.

A 69-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

Elülső fekvő támasz — Rajta!

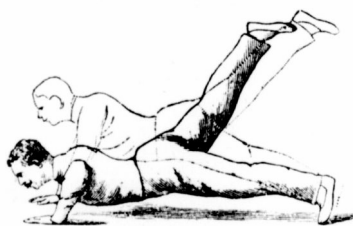
Lásd a 3-ik gyakorlatot. Ha ezt a mozgást végrehajtottam:

Páros karhajlítás — Rajta!

Mindkét kart nyugodtan behajlítom, közben a fejet kissé emelem s a törzset nyújtott helyzetben fokozatosan lebecsajtom az alapzattól körülbelül két centiméternyire. A lábak ujjhegyen támaszkodnak. (Kiinduló helyzet).

I. rész.

Váltogatott láblendítés hátsó rézsutos magastartásba — Egy!

69.

A ballábat a combból 45 foknyi szög alatt hátsó rézsutos magastartásba lenditem. A lendítés nyugodtan, fokozatosan történik, s lendített láb szárát kifeszitem, fejét hátranyújtom. A kezek, a fej, a törzs a kiinduló helyzetű tartásban maradnak.

Kettő!

A ballábat a kiinduló helyzetű tartásba visszalenditem.

Három!

A jobblábat a combból 45 foknyi szög alatt hátsó rézsutos magastartásba lenditem.

Négy!

A jobblábat a kiinduló helyzetű tartásba visszalenditem.

III. rész.

Váltogatott láblendítés hátsó rézsutos magastartásba — Páros karfeszítés — Egy!

A ballábat hátsó rézsutos magastartásba lenditem.

Kettő!

Mindkét kart az egyenesbe feszitem.

Három!

A jobblábat hátsó rézsutos magastartásba lenditem.

Négy!

Mindkét kart az egyenesbe feszitem.

Befejezésül: *Álló alaphelyzet — Rajta!* azután: **Pihenj!**

A 70-ik gyakorlat.

Vigyázz! (álló alaphelyzet).

I. rész.

Elülső fekvő támaszba — Rajta!

Lásd a 67-ik gyakorlatot.

(Kiinduló helyzet).

Baloldali fekvő támasz — Egy!

A balkart az alapzatnak feszitem, a jobb kezet válltartásba emelem; negyedívet írva, az egész testet baloldali fekvő támaszba hátrafelé fordítom. A lábszárak össze, a lábfejek bokát bokához zárva együtt fordulnak. A baloldali fekvő támaszban a test egész sulya a baltenyér és a ballábfej támaszában nyugszik.

Vissza — Kettő!

A balkart és ballábfejet az alapzatnak feszitem, az egész testet negyedkörívben előre fordítom, a jobb kezet, a törzset, a lábakat elülső fekvő támaszba helyezem. Ellenoldali gyakorlat:

Jobboldali fekvő támasz — Egy!

Vissza — Kettő!

A gyakorlat az I. rész példája szerint történik.

II. rész.

Balsó fekvő támasz — Rajta! (Kiinduló helyzet).

Jobbkézfejlesztés hátsó rézsutos magastartásba — Egy!

A jobbkezet hátsó rézsutos magastartásba feszitem.

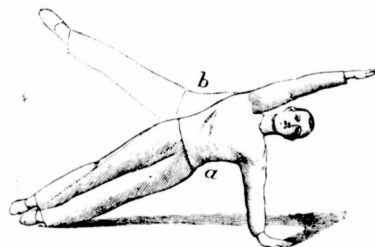
Vissza — Kettő!

A jobb kezet válltartásba hajlítom.

Ellenoldali gyakorlat: *Balsó fekvő támasz — Rajta!*

(Kiinduló helyzet).

Balkézfejlesztés hátsó rézsutos magastartásba — Egy! Vissza — Kettő!

70.

III. rész.

Balsó fekvő támasz — Rajta! (Kiinduló helyzet).

Jobblábtérpez — Egy!

A jobblábat jobbsó rézsutos magastartásba lenditem.

Vissza — Kettő!

A jobblábat nyugodtan a kiinduló helyzetbe visszalenditem.

Vissza — Kettő!

A jobblábat nyugodtan a kiinduló helyzetbe visszalenditem. Ellenoldali gyakorlat: *Jobbsó fekvő támasz — Rajta!* (Kiinduló helyzet). *Ballábtérpez — Egy! Vissza — Kettő!*

IV. rész.

Balsó fekvő támasz — Rajta! (Kiinduló helyzet).

Jobblábtérpez — Jobbkézfejlesztés hátsó rézsutos magastartásba — Egy!

Vissza — Kettő! Ellenoldali gyakorlat:

Jobbsó fekvő támasz — Rajta! (Kiinduló helyzet).

Ballábtérpez — Balkézfejlesztés hátsó rézsutos magastartásba — Egy!

Vissza — Kettő!

E gyakorlat összes, vagy egy részének befejezése: *Álló alaphelyzet — Rajta!* a mire az elülső fekvő támaszon át az álló alaphelyzetbe, **Pihenj!** vezényszóra bármelyik pihenőbe térek.

(Folytatás következik.)

Rovatvezető: Remetei Kőváry János.

Ropog a puska !

Az ország minden részéről kapott jelentéseink — az ideai vadállományra vonatkozólag — nem váltak be teljesen. Igaz ugyan, hogy csak jóslásszerűek voltak, de a beérkezett vélemények — most, amidőn már mindenfelé ropog a puska — a gyakorlati vadászatnál lényeges eltérést mutatnak.

A *vízi vadászat* — a nagy szárazság miatt, majdnem mindenfelé — igen gyenge. Sok helyen az állandó tavak és kisebb patakok teljesen kiszáradtak. A vízi-vad elvonult a nagy állóvizek vagy folyamok közelébe. Kedvence tartózkodási helyük: nádas és sásos, vizenyős helyek felett, csak a vérese kering rendes foglalkozásától eltérőleg — bogarászva.

Az *apróvad: nyul, fogoly, fácán* némely vidéken, a dunántul, sőt Pestmegyében is igen elszaporodott, más vidéken: Sopron, Vas megye északi részein, Borsodmegye, Szatmárban és az ország déli részein még most sem heverték ki a múlt évi szélsőséges időjárás viszontagságait. *Fürj* mindenfelé bőségesen volt.

Az ideai szárazság, némely vidéken a tenyésztésre milyen kedvező volt, más helyen ép' ellenkező hatást gyakorolt.

Ezen látszólag meglehetősen két különböző körülmény hatásait abban kell keresnünk, hogy egyik helyen az apróvad megfelelő kimélésben és tenyésztésben részesült, másik helyen meg — a múlt évi szomorú időjárás alkalmával is — derűre-borur-lótték nemesak a szaporulatot, hanem magát a törzsallo-mányt is!

Az ilyen „vadászatnak“ nevezett öldöklés kell is, hogy magát megboszulja az állományon.

Az *őzek* kivétel nélkül mindenfelé szépen raktak fel, az agancsképződés kitünő volt. Ez a kedves vadunk hova-tovább jobban kezd szaporodni.

A *fővad* állomány és az agancsképződés türethető.

Benne vagyunk — a tűzben! Vadászaink száma hihetetlen módon megszaporodott. Öröndetes dolog, hogy ily óriási számban vadászok mellett mégis az apróvad állománya nemesak, hogy kedvező, hanem ily nagymennyiségű apróvad eddig még sohasem tenyésztett hazánkban.

Az apróvad szaporodásának egyik oka az, hogy hál' Istennek vadászaink kezdenek ok és célszerűen vadászni és a tenyésztésre is sulyt fektetnek.

Ezért utas! ha sorsod vásár- és ünnepnapokon, valame-lyik fővárosi pályaudvarra vezérel — gondold meg és ne hara-gudj, azokra a szigorú tekintetű, bőrkabátos bácsikra, akik minden helyet elfoglalnak a vonaton, — mert ezek vadászok! Hét-köznapokon ők is jámbor és békés polgárok, vasalt nadrágban járnak, — mint jó magunk. Ezek nemesak puskaport, hanem jófajta kis ropogós pinzt is visznek vidékre az isteni nép közzé. Irigyeink, még szerencséjüket se irigyeld, mert középeurópai számitással, *egy elejtett fogoly* is — nekik minimum 12 korona és 75 fillérbe kerül!

A vadász-vizsla nevelése és idomítása.

(Harmadik közlemény.)

Ugyanezen methodus szerint taníthatjuk meg kutyáinkat az „*ülésre*“ is, vagy más tulajdonságra, mint pl. a vadászt való követésre, a bal láb mellett való menésre, hívásra való engedelmessegre stb.

Az apportírozásra is szüksége lévén a vadásznak, ez még könnyebben elsajátítható a kutyával. A fiatal vizsla játékos természeténél fogva is szívesen szaladgál bármilyen guruló tárgyak után, azt felkapva, szájába veszi és céltalanul hurcolja. Ezt a kedvét az idomított játszva kihasználhatja. Egy zárt helyiségben — még pedig azért kell zártnak lenni, hogy az apportírozandó tárgyat el ne hurcolja, — vesszünk valami puha tárgyat, lapdát, vagy összegöngyölt rongydarabot, amivel legjobban szeret játszani, azt eldobjuk, a kutya után

szalad, mi biztassuk, apport-apport! A felvett tárgyat vegyük el tőle, dicsérve simogassuk, — add ide, tedd le — vagy ahogy kinek jól esik szavakkal. Ezt is ismételjük, mint az előbbiket, midőn már jól csinálja a dolgát; akkor elkezdhetjük a *fektetést*. Eldobjuk az apportírozandó tárgyat, midőn kutyánk utána szaladna, pisszentünk neki, egy szóval fektetjük — kitartva, megsimogatjuk és csak azután biztatjuk az apportírozásra — mit ha jól végez, újra dicsérjük és simogatjuk. Vigyázni kell, az apportírozás tanításánál, nehogy fenytéket használjunk, mert azt könnyen úgy értené, hogy azért van, mivel az apportot csinálta és a tanítás helyett ép az ellenkezőjét érnék el, — hogy vizslánk az apporttól félel-mében teljesen elidegenedne. Ha nem megy a tanítás, hagyjuk félbe, próbáljuk későbbben vagy máskor, egyáltalában le-gyen jelszónk, hogy: ne sokat, hanem inkább sokszor foglal-kozzunk a vizslákkal!

Ezen dresszúrát még kiegészítenünk kell azzal is, hogy a vizslánkat betanítjuk szépen vezetéknek járni. Így zsinóron vezetve, vele sétákat teszünk a szabadban, midőn már ve-zetékén engedelmesen halad mellettünk, akkor megpróbáljuk vezeték nélkül is. Hívásra engedelmeskedve, megdicsérjük. Vigyázzunk arra is, hogy vezeték nélkül ne futkározzon messzire, ha mégis el merne, újra zsinórra kötjük, és szóval megfedjük, esetleg gyöngéden egy suhogó vesszővel vagy kor-bácsesal. Ujabbi próbán engedelmeskedve — megdicsérjük.

Ha az előbbeni tanítással sikert értünk el, akkor el-mondhatjuk, hogy: van egy kitünő, ugynevezett „szobatu-dós“ kutyánk! Minden vadásznak azonban az a főtörekvése, hogy nem szobatudós, hanem jó gyakorlati vizslája legyen. Ennek elérésére szolgál és a vizslaidomítás főtenyezőjét ké-pezi a — *bevezetés*.

A bevezetés, a területre mindig olyan helyen kell hogy történjék, ahol — *vad egyáltalában nincs!* Kivezette az ebet, biztatgatjuk keresgélésre; természetesen az eb céltalanul idestova keresgélne kezd, ekkor veszi kezdetét a tulajdon-képpen tanítás; a midőn a vizsla már előre halad vagy 30—40 lépést, élesen ráfittyentünk, a vizsla önkénytelenül vissz-szaforodl és ekkor jön az előbbeni tudományának az ismét-lése. Kezünkkel és szóval is jelt adunk a droppolásra. Ha en-gedelmeskedik, megdicsérjük, ha nem, akkor ismételjük, esetleg korholjuk. Ezt az eljárást ismételjük mindaddig, míg ebünk azt teljesen jól nem csinálja. Jól fekve, fitty- szóval hívjuk magunk után és azáltal mintegy új vezény-szóra tanítva őt.

Az előbbeni tanítási módokat különféle képpen mind-addig és annyiszor ismételjük, míg végre az eb teljesen olyan kezesen nem viselkedik — mint otthon.

Ily vad nélküli helyen a fektetést ajánlatos minden 5—10 percben legalább egyszer megismételteni. Ha már itten a vizslánk engedelmesen viselkedik — akkor kiviszszük olyan helyre, ahol elegendő vad van, de a vadász fegyvert, legalább is az első két-három bevezetés alkalmával, vaddus területre — ne vigyen ki magával.

Itt is az első a droppolás, hogy az eb azonnal észreve-hesse, miszerint felügyelet alatt áll! Ezután keresésre biztat-juk, a vad szagát megérezve, az eb zavarba jön, természet-szerűen állni fogja, mely esetben rögtön mellé sietünk és minden figyelmünket az ebre fordítjuk, a vadat kizavarjuk és a vizslát droppolásra kényszerítjük, természetesen utána megsimogatjuk és megdicsérjük. A vadra való huzásnál, ha az eb tüzesnek látszik, pisszentesléssel mérsékelni igyekezzünk. Ha pedig észre vesszük, hogy ebünk orrában a vad szimatja van, igyekezzünk vele együtt a vadat beközelíteni, az ebet megállásra birni és előtte a vadat kizavarni, a kizavarással egyidejűleg droppolatni. Ezeknek egy párszor ismétlése után, kivihetünk magunkkal löfegyvert is, azonban a vizs-lára folyton vigyázzunk, különösen arra, hogy nyul után ne szaladjon, friss nyomot ne vegye fel és a meglőtt nyulat, ta-nítandó vizslával soha sem apportírozassunk.

Ezeknek szem előtt tartása mellett minden vadász köny-nyen és játszva idomíthat magának egy olyan vizslát, mi-lyenre ép szüksége van.

(Folytatjuk.)

Modern alpinizmus.

Irta: Serényi Jenő.

Rég megnyitak már a menedékházak kapui s a feljűk vezető ösvényeken sűrű rajokban özönlenek az emberek. Itt látjuk a fürdő kényelmes vendégét, kinek a séta máris nagy kirándulás számba megy; amott a közismert vasárnapi turista alakot meztelen térdekkel, hatalmas bottal, óriási virágosokkal, végül láthatjuk azokat, kiket nem egy érdeklődő szem tekint meg mohón, kíváncsian, — az alpinistákat. A magas hegységek vándorai nem beszédesek, nem közlékenyek; turáikról a menedékházak látogató-könyvei adnak csak hírt szűkszavú jegyzetekkel, ők maguk el vannak foglalva az elmúlt órák emlékeivel, melyek most is hatalmukba tartják a lelket, vagy a holnapról, a jövőről gondolkodnak. Mert az a világ, ahol ők járnak, nem tréfa dolog ám, ott veszedelmek, váratlanul jövő veszélyek tartózkodnak, melyek oly sokszor kiragadtak már egy-egy kedves bajtársat, jóbarátot soraikból.

Aki nincs tisztában azzal, hogy mi az oka annak, hogy évenként annyian és annyian vándorolnak az elhagyatott völgyekbe és merészen felszökellő csúcsaikra, annak bajos megmagyarázni, mi az a cél, mely bennünket a hegyek közé vonz. Nem egyszer, az év minden szakában, minden napján felvetődik a kérdés, felvetődött már akkor, amidőn még öntudatlan korát élte az alpesi sport, és ismétlődik a mai napokig. Minden hosszabb magyarázat helyett én csak azt mondom: „Gyere, jójj velünk és ha lelketek megragadják azok a komoly percek, amidőn csak az segített, hogy önmagadnak ura tudtál lenni és az önbecsülésnek ezt az érzését szíved és agyad felfogja, akkor máskor is erre vándorolsz, hol járunk mi, hol már egyszer oly jól érezted magadat”. A kilátás az csak másodrendű fogalom, — a mászás izgalma, ez uralkodik az alpesi sportban; benne kifejezésre jut az erő, ügyesség, veszély és jellemfejlesztő érzés, az egyének összes testi és lelki képessége. Végeül természetesen a csúcs elérése s a már meglévő kellemes állapotot megkoronázhátja a kilátás szépsége — de maga a kilátás ha el is marad, a már meglévő állapoton nem változtat, mert nem feltétlen következmény.

Korunkban sokat halljuk hangoztatni a modern szót. Modern az élet, iskola, tudomány, művészet, sport, általában mindaz, ami szakítást jelent a múlttal, haladást a koral. — így modern az alpinizmus is. Amidőn erre gondolkodok, két-kép rajzolódik elém — az egyik a Montblanc jéges haván emberek hosszú sora vándorol, kötelekkel, hágesókkal, létrákkal, szekereivel felfegyverkezve legyőzni a jéghegyet; — a másik képen a Gross-Venediger szédületes hó gerincén látok állni egy férfit, kezében esákány, vállain kötél és hátszák, lábain jégvasak. És amint vaskarja lesujt, esákányának acéla alól jégzilánkok zápora repül a mélybe és lépések készülnek a hógerincen az Untersulzbach gleecer ezeryi lányai mélysége felett — lassan, óvatosan a csúcs felé. Ime, előttünk a múlt, mely nem ismeri a hegyek veszedelmeit, csak tud róluk, de védekezése primitív gyermeki és ime előttünk a jelen, amely az emberi tudás és ismeret tárházával egyedül is felveszi a küzdelmet a fellegekbe nyúló jéghegyekkel. A mai modern elpinizmusnak jelszava, hogy *abszolút nehézség, abszolút veszély nincs*, minden szubjektív tényezőktől függ, akinek ereje és képessége van, az minden-hova feljuthat, amint azt már Hermann Barth 1865-ben megírta: „Hadd beszéljen a világ a hegyek csúcsairól, hadd rajzolja őket a sörös asztalok körül olyanok gyanánt, mintha még a fecske is alig volna képes ormukra emelkedni! Hadd beszéljenek az elrejtett ösvényekről, mint a kövek hieroglif-

jeiről, melyeket csak a vezető képes olvasni. Te menj oda nézd meg magad és itélj azután, amit a közvetlen szemlélet te néked mond. Legyen merészség keresni és látni, hogy találni fogsz. És én sokat kerestem a kései napokon és sokat találtam!”

Az alpesi sport alig néhány évtizedes fejlődés után jutott mostani magaslatához. Mily óriási pl. a különbség a nehézség és veszélyesség fogalmainak megkülönböztetése között ma és egykor. Az 1880-as években a Kleine Zinne rendes útja, a Croda da Lago elsőrangú nehézségek voltak, ma már a Kleine Zinne északi falánál is vannak nehezebb mászások, pl. a Punta Emma keleti fala, a Marmolata déli fala, Guglia di Brenta. Mikor George Winkler 1887-ben megmászt a déli Vajolet-tornyok között a ma róla elnevezett Winkler-tornyot, akkor az volt a legnagyobb tettek egyike, melyet addig a *keleti* Alpokban végeztek. Igaz, a hegymászás történelme véres betűkkel íródott be az emberiség történetébe, de Zsigmondy Emil, Winkler, Pallavicini, Normann Neruda, Glanvell, kik áldozatai lettek az alpesi sportnak, nem hiába haltak meg. Ők beleestek az emberiség tudatába azt, hogy az az ideál, melyért küzdöttek, jó és helyes, annak igazsága van és eszméjük következetes keresztülvitele nemzedékek satnyuló gondolatvilágát lelkesítheti nagy tettekre, adhat erőt új és új kísérletekre.

Az angol faj, a világ legelső sportnemzete volt az első, mely felismerte az alpesi sport jelentőségét. Egy *Rushin* állott be az Alpine Club tagjai közé. A nagy nyugati nemzetek, a franciák, olaszok, németek, mintha megérezték volna, hogy nemzeti dícsőségük követeli, hogy ők is részt vegyenek a csúcsok legyőzésében, küldik ki férfiakat győzelemre, dícsőségre. Európa jég- és sziklavilága ma már nagyobbra szét le van ágazva, sőt Európán kívül is sikeresen harcol a modern alpinizmus, így *Rickmer-Rickner* magával vitte az ifjú német nemzedéket Kaukázusba, az Usba megmászására is. Eposzzerű annak történelme, mily nehéz és nagyszerű volt a küzdelem, mely a déli falon majdnem *Schulz* életébe került, és mily fenomenális volt az a keresztelés, melyet *Hans Pfann* három társával véghezvitt, mikor közel 4 éjszakát töltöttek 4000 m. magasságban. A Spitzbergáktól az Andesekig felkutatott ma már minden csúcsot az ember. Az *abruzzói herceg* legyőzte a Ruvenzorit, két fiatal norvég, *Rubenson* és *Monrad-Aas* kísérletet tesznek a Kabru 7205 m. magas csúcsának megmászására; igaz csak a 7170 m.-es pontig jutottak fel, de ilyen magasra más a Himalájában még fel nem hatolt.

Köteket lehetne tele írni a modern alpesi sport nagyszerű eredményeiről, óriási hatásáról, melyet az emberi nem lelki világára gyakorolt, hasznáról, melyet a tudomány, földrajz és geológia neki köszönhet. Az alpinizmus még nem érte el végfélét, fejlődése és nagysága a jövő méhében rejlik, amidőn az emberiség tisztán, elfogulatlanul fogja látni, hogy az *alpinizmus igen is lehet öncél*. Előre meg lehet jósolni, hogy ezt az eredményt az ifjúság fogja kivívni azzal az önzetlen küzdelmével, páratlan lelkesedéssel, melylyel e sport eszméit felkarolta. Közöttünk, magyarok között sem idegen már az eszme, az alpesi sport irodalma, mely 1905-ig Déchy, Déry, Jankovics és Jordán cikkei kivéve, nálunk a *dagógás gyermekkorát* élte. Közeledik azon időponthoz, amikor a komoly kritikát kiállja, mert nálunk eddig föltette kritikát nem gyakoroltak, vagy ha gyakoroltak, akkor sem tudás, sem jogosultság nem volt hozzá.

Évről-évre a magyar alpinisták folyton szaporodó csapata szokta itt hagyni nyáron a buzakalászos rónát, palotákba épült városokat, s amint kisüt az első meleg napsgár a havasi mezőkre, kezébe ragadja a esákányt, vállára esavarja a kötelet s megindul ki a jéghegyek és sziklák birodalmába. Most is napról-napra távozik egy-egy s mind kevesebben ülik körül a kerek asztalt, hol megszülettek az eszmék, tervek és kipirult arcra lesik a hírt, mely beszámol arról, hogy a Montblanc Aiguille-itől a Berner Oberlandon, Orterlen, Dachsteinon és Dolomitokon át a Magas-Tátraig ismét hány újabb csúcsra győzelmeskedett a magyar vér. A modern alpinizmus láza megragadott bennünket is, azt nem fojtja meg semmiféle óvatos, jóakaratu hang, mely megakarja menteni a magyar turistaszógot, multak szép és bús emlékei vonzanak ellenállhatatlanul ki a hegyek közé, fel oda, hol az emberi parányt már csak a mérhetetlen semmiség állítja meg haladásában.

Az idei vivószezón.

A siker csak a kötelességeket szaporítja meg. Az olimpiádon fényes győzelmet arattunk, most megfeszített munka árán is fenn kell tartanunk elsőségünket a világ többi vívó nemzetével szemben. Ehhez a gondolathoz kell alkalmazkodnunk, mikor ideai vivószezónunk programját megállapítjuk.

Évek óta küzdünk az ellen a lehetetlen állapot ellen, hogy vívóink az évnek csupán hét hónapjában dolgoznak, míg öt hónap a teljes fegyverszüneté. Így nem lehet megfelelő eredményeket felmutatni. Egy május elejétől szeptember végéig tartó szünet éppen elég arra, hogy a vívók teljesen elveszítsék formájukat, a kevésbé képzettek jó részben elefelejték, amit tudtak. Egy-két hónap kellett, amíg ismét belejötték, így a haladásra alig az év egyharmada állott rendelkezésre.

A vivószezón meghosszabbítása tehát az első legfontosabb programpont. A MAC-ban szeptember elseje óta igazán élénk és több más teremben is akadnak lelkes vívók, akik követik a jó példát. Az olimpiai tréning megmutatta, hogy igenis lehetséges, sőt élvezetes a nyári vivás is, így semmi nehézségbe sem fog ütközni, ha az idei szezont egy nagyobb verseny segítségével júniusig kihúzzuk. Még így is fog maradni három hó, u. m.: június, július és augusztus, a szükséges teljes pihenésre.

A másik dolog, amelyet szem előtt kell tartanunk az, hogy most már igazán elérkezett az ideje annak, hogy egy nagyszabású, igazán nemzetközi versenyt rendezzünk. Most az egész világ érdeklődése a magyar kardvívásra van irányítva: nem lesz tehát nehéz az egyes vívónemzeteket egy barátságos revansra hazánkba csábítani. Persze, ehhez pénz, pénz és pénz kell. Ugy ismerjük azonban vivósportunk vezetőit, hogy a nagyközönség mostani érdeklődése mellett ettől az akadálytól visszariadni nem fog.

A versenyek közül elsőnek a *Fővárosi Vívó-Club* jubiláris versenyének kell lennie. A FVC. még nem rendezett versenyt, így nem tudjuk, hogy ez első alkalommal mire fogja magát elhatározni. A társaságok teljes rokonszenvére és támogatására feltétlenül számíthat. Szükséges volna azonban, hogy proposíciótól minél előbb kibocsájtja.

A *MAFC.* bizonyára megrendezi fényes sikerű hendi-cep- és József nádor-versenyét, melyre leghelyesebb időpon-tul az ujvári szünidő vége kínálkozik.

A *MAC.* még nem döntött a Keresztessy emléktverseny dolgában, de ha a nagy nemzetközi verseny terve elfogadásra talál, így nem volna helyes, ha az erők tulságosan elapróztatnának. A FVC., a NVC. versenye, a Keresztessy emléktverseny, a bajnokság és a szoba került nagy nyári (június elején) vívóverseny, kissé sok volna egy évre. Egészen biztosan azonban, hogy a *MAC.* megrendezi a csapatversenyt „*MAC. — a többi magyar vívó ellen.*”. E verseny a MASz. nchai nagy elnökének emlékezetéül, *Széchenyi emléktverseny* nevet viselné. E versenyen a *MAC.* hatos csapata mérkőzne az ország többi vívóból válogatott hatos csapat, esetleg hatos csapatok ellen. Minden vívónak tiszteletdíj és a *MAC.* ellenfelei által választott zsűri volna hivatta a verseny sikerét biztosítani. Mindenesetre páratlan lenne az érdeklődés az iránt, hogy leghatalmasabb vívóegyletünk, mely a tavalyi csapatversenyen nemcsak az első, hanem a második díjat is megnyerte, van-e egymaga oly erős, mint az egész ország együttvéve.

A *Nemzeti Vívó-Club* eddig mindig kizárásos versenyt rendezett. Magunk részéről azt tartjuk, hogy a mai viszo-

nyok között ez a feladat kiesiny ennek a hatalmasan fejlődő egyesületnek. Ha tehát a siker és tradíció kedvéért a kizárásos formához ragaszkodunk, hitünk szerint külön versenyt kell kiírni e kizártak részére. E tekintetben leghelyesebb például a franciákhoz fordulni, akik egy-egy verseny keretében 8—10 kategóriát is állítanak fel, külön díjakkal.

A bajnokság formája és dátuma nem fog változást szenvedni. E legfontosabb versenyünket bolygatni nem is volna helyes.

A tervbe vett és ez idő szerint még gazdátlan nemzetközi verseny helyes terminusa június első hete volna. A versenyt pedig a szabadban kellene megtartani. Nyugaton azt tartják, hogy a vivás is szabadtéri sport és csak a zord évszakok kényszere szorítja a terembe. Vívóink Londonban megmutatták, hogy reánk sem hátrányos a plain air rendezés, csak meg kell kissé szokni. Londonban rossz idő volt, hideg és esős. Mily gyönyörű gondolat azonban szép időben a szabadban, a természet nyújtotta keretben dolgozni. Az egyetlen kifogás, melyet a vívósport, mint ideális testedzési mód ellen eddig fel lehetett hozni; az volt, hogy zárt helyen, termekben gyakorolják. A gyönyörűség, melyet ez inkább művészetnek, mint sportnak gyakorlása nyújt, megsokszorosodik, ha a szabad ég alá, a balzsamos tiszta levegőbe visszük azt ki. A margitszigeti sporttelep szinte ideális terep ily versenyekhez. A közönség a tribünökön foglalna helyet, míg a vivás esetleg egy sátorföld alatt, a futó-, esetleg ugró-pályán folya le. Külön kérdés, hogy a földön vivjunk, avagy pedig deszkapadlót és linoleumot alkalmazunk-e?

A külföld nagy versenyei mind nyáron vannak, a külföldi vívók is ekkor érnek rá legjobban utazni. Egészen bizonyos, hogy olyan nemzetközi konkurrenciát lehetne biztosítani, amely egy kisebb olimpiáddal érne fel.

Hátra volnának még a vidéki versenyek. Kassa, Szeged, Kolozsvár, esetleg más városok is akarnak rendezni egyet-egyet. E versenyek a meghosszabbított vivószezónban igazán fényesen elférnének.

A klubok erősen készülnek az új szezónra. A *MAC* a kebelében trénirozó tagjai közül elvesztette *Szántayt*, aki azonban Gráiban is tréningben marad és a nagyobb versenyekre haza fog járni, hogy klubja színeit képviselje. Szó van arról, hogy *Mészáros* Ervint a bécsújhegyi Normal-coursba vezénylik. Reméljük azonban, hogy kitűnő vívónkat az amatőrsport nem fogja elveszíteni. Ha tényleg bemenne is a mesteriskolába, az év folyamán még amatőrként viseli klubja színeit. *Mészáros* Loránt dr., főispáni titkár Szabadkán, de ott szervez egy vívó-tanfolyamot és mint ez idő szerint, úgy ezentul is, gyakran lesz Budapesten és formáját meg fogja tartani. *Békessy* Béla, mint hírlík, Bécsbe megy a spanyol lovasiskolába, a vivást azonban természetesen ott se fogja elhanyagolni. Ennyiből áll a *MAC.* fogyatkozása, mely inkább csak a klub beléletében, mint a versenyeken fog meglátszani. A legerősebb versenytérningbe fog azonban: *Krencsey* Géza, *Tóth* Péter dr., *Halász* Gyula, *Gerde* Oszkár dr., *Lichteneckert* András, *Nagy* Valér dr., nemkülönben a klub egészen fiatal gárdája. Mint halljuk, *Nagy* Béla dr. is megunta a zsűrivezetés hálátlan szerepét és nemcsak a klubja reprezentatív csapatában, hanem más nagy versenyeken is dresszben fog a sikra szállani.

A *Nemzeti Vívó-Club* gárdája, az új, fényes helyiségekben teljesen együtt maradvá, dolgozik tovább, sőt *Stiller* Mihályval még meg is erősödött. *Werkner* Lajos, *Garai* János, *Stéger* Hugó dr., *Grünwald* Béla, *Gonda* dr., *Trinchieri* Umberto és a többiek, *Hajdu* Marcell dr. és *Rózsa* Vilmosmal élükön, rendkívül erős pozíciót foglalnak el vivósportunkban.

A *Fővárosi Vívó-Club*-nak *Lehner* és *Ágai* fognak hiányozni. Az első vidékre, az utóbbi földőldre megy. *Sötér* és *Földes* fogják tehát gárdájuk gerincét képezni, akikhez *Gyárfás*, *Sucher*, *Jellinek* és számos más kiváló erő járul.

A *Vén fiúk* leglelkesebb versenyzői ez idén is: *Heinrich*

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Lelekismeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben magnagyobbítva
Kard-, vítór- és ökölvívás, tornázás.

Aladár, *Benyovits* Lajos, *Rácz* Jenő dr. lesznek, akiket méltóan fog E. Ullmann Gyula és *Reiszig* Ede kiegészíteni. Ullmann Gyula legutóbb a marienbadi versenyen tünt fel szabatos és erőyes vívásával.

A *Wesselényi Vívó-Club* vissza kapja egyetlen versenyzőjét, *Maricsot*, aki most egy évig katoná volt.

A két főiskolai egyetünkről csak akkor kapunk teljes képet, ha az egyetemen megindul az oktatás. Kisebb vívóegyleteink szintén számos kiváló vívót fognak állítani, kik az idén is szép szerepet fognak játszani.

A vidéki egyletek még csak ezután küldik be a híreiket, azokkal tehát csak később foglalkozhatunk.

Munkát és pezsgő életet látunk megindulni mindenütt, így joggal remélhetjük, hogy az új szezon méltóan lép a régi nyomába.

Hírek.

SANTELLI ITALO mester vívótermének ünnepélyes megnyitására az összes olimpiai vívókiküldötték részt fognak venni, hogy ezzel is kimutassák hálájukat a mester iránt, ki az olimpiai tréninget oly kitünően vezette. Utána bankett lesz a mester tiszteletére.

J KÁROLY MESTEREK FODOR KÁROLY VÍVÓTERMEIBEN. Fodor Károly vívómester nagyszabású vívóintézete az idén ismét kiváló mestererőkkel gyarapodott. *Gerentsér* László dr. ugyanis az intézethez szerződött, átvéve a *Nemzeti Vívó-Club* vezetését. A NYC. őriását nyert *Gerentsér* személyében, aki kolozsvári működésével megmutatta, hogy igazán elsőrangú vívókat tud kiképezni. Tudása és buzgalma a teljes biztosítéka munkája sikerének.

Ugyancsak szerződött Fodor Károly egy fiatal francia törvívó mestert *Thomas*, a hasonnevű kiváló francia vívómester fia személyében, ki főként a törgyakorlatokat fogja vezetni.

A Z MTK VÍVÓOSZTÁLYA. Az MTK. áldozatkész elnöke *Brüll* Alfréd támogatásával vívóosztályt létesít. Mesterekül *Borsody* Lászlót és *Bach* segédmestert szerződtették. A klubba több versenyző lépett be. Így *Fuchs* Jenő, budai *Goldberger* János és *Zoltán*, az első a Rákossy-féle vívóiskolából, az utóbbi kettő a FVC.-ből.

O LASZ-MAGYAR MERKÖZÉS. Az olaszok nem tudnak beletnyugodni abba, hogy a londoni olimpiádon megvertük csapatukat. Ez okból *Pinelli* felkereste a nyáron az Olaszországban tartózkodott Santelli Italot és felkérte, hogy közvetítse egy olasz-magyar mérkőzés létrejöttét. *Pinelli* tervei szerint a mérkőzés négyes csapatok számára, évenként felváltva Fiumében és Ankonában volna. A hivatalos tárgyalások legközelebb megindulnak.

A FIUMEI AC. az év folyamán egy vívóakadémiát fog rendezni olasz és magyar amatőrök részvételével.

A „SIRÁLY” budapesti evezős-egylet partiháza már tető alatt áll. Az eleje egyemelet magas, a hátsó fele földszintes, melyen lapos teraszuk lesz. Most folyik a klubház belső berendezése, mely igen izlées lesz. A földszinti helyiségek egy részét a tágas öltöző foglalja el, mely így felvonul az uszókáuzukból. Az uszókázó jövőre csakis csónakparkjuk befogadására fog szolgálni.

A klub házversenyeinek sorozata most vasárnap fog kezdődni. Ekkor lesz az Ungar-emlékverseny, mely négyes csapatok számára íratott ki. E verseny időversenye a Margit-sziget körül evezésére. A csapatok 5—5 perces időközben indíttatnak el. A következő vasárnapi versenyük távverseny, melynek távolsága az uppesti hídától a csónakházukig elterjedő mintegy 6 kilométernyi

táv. Október 4. vagy 13-án pedig a több számból álló háziverse-nyük.

A DUNA EVEZŐS-EGYLET háziverse-nyét szept. 20-án, vasárnap tartja, melyen race-négyeseknek is rendeznek külön versenyszámot.

A HÖLGYEK DIJA, mely öt évig szerepelt a budapesti regatta programján, az idén a Pannonia Evezős-Club junior nyolcasának győzelmével a Pannonia örökös tulajdonába ment át. E díjnak, a hölgyek díjának azonban nem szabad többé regattánk programjából hiányozni. Indítvány is tétetett a Pannonia Evezős-Club-ban az iránt, hogy a klub hölgy tagjai körében gyűjtés indíttassék az új versenydíjra és egyben felkérjük a szövetséget és evezős társégeinket, hogy hölgy tagjaik körében ugyan e célra szintén gyűjtést indítsanak.

A GYÖZTES VERSENYHAJÓK BUDAPESTEN. Azon győztes hajók, melyekben evezőseink külföldön szerepeltek, t. i. egy verseny nyolcas és egy verseny skiff, amelyeket részben a szövetség támogatásával vettek a versenyzők használatára, Budapestre érkeztek. Mindkét hajó a Pannonia klub házában nyert hajlékot, míg a szövetség egy ülésén döntenek felőle. A hajók, eltekintve a nyolcasnak már Angliában szükségessé vált reparációtól, teljesen jó karban érkeztek meg.

MAGYAR LEANDER-CLUB alakításáról beszélnek és irt is egy napilapunk róla. Számos kérdés is intéztek már hozzánk mi igaz ebből, ezért írunk erről és közölhetjük, hogy e magyar Leander-Club a tél folyamán tényleg meg fog alakulni, de egyelőre csak mint asztaltársaság. E klub magvát Henleyben volt evezőseink fogják alkotni, kik kiegészítik magukat úgy, hogy a Leander-Clubban szokás, meghívás után oly evezősökkel, kik versenyt nyertek. Ez képezi biztosítékát annak, hogy az evezős-verseny úgy lelkes barátja lesz továbbra is és e klub keretében is fog, ha kell működni ennek érdekében. Ezen Leander-Club így tehát némileg átveszi a szövetség feladatát.

A PÁRIS—FRANKFURT evezősei közötti nyolcas match f. hó 13-án vasárnap d. u. 12-kor tartatott meg, ezuttal Frankfurtban. E verseny, mely egyike volt a legnehezebbeknek és legizgalomtónaknak a franciák győzelmével végződött s így most ezzel úgy a párizsiaknak, mint a frankfurtiaknak 4—4 győzelmük van e nyolc éves ciklusuk alatt. A versenyt ugyszólva végig spurtolták, amit a 2500 méterre elért jó idejük is mutat; a győztes ideje t. i. 8.17, másodikké 8.18¹/₂. A versenyt a start után rögtön a franciák vezetik rövid 1/4 hossznyi előnyükkel, melyet 300 méternél 1/2 hosszára növeltek, az eddigi 40-es csapásaikat mérséklük, miatt a frankfurtiak felnyomulnak és 700 méternél már teljesen egy vonalban küzdenek hajó mellett és így folyik a verseny 1200 méterig itt ismét a franciák nyomulnak lassan fel centiméterről centiméterre, 2000 méternél még csak negyedhosszá, a célnál (2500 m.) sincs tiszta víz a két hajó között s a zsűri ítélete szerint 1/2 hesszal győznek. A győztes francia csapatot kivétel nélkül a „Cercle Nantique de France” párisi evezős-egylet alkotta. A frankfurtiak pedig mind a „Germania” legénysége volt, teljesen ugyan az a csapat, mely szeptember 6-án a strassburgi császár-regatta nyolcas díját őriási küzdelemben nyerte meg.

KARINTHIA EVEZŐS-BAJNOKA az idén Aichelburg Ottó dr. báró lett, az „Albatros” tagja legyőzte Hans Koppert, a tavalyi győzőt és Gottwald Félixet, Aichelburg báró 1905-ben indult először e bajnoki versenyben, amikor éppen Hans Kepper dr. lett a bajnok, ki akkor Pitschmann is legyőzte. E versenyt 1892 óta nem nyerte meg az „Albatros” evezős-egylet. E verseny szabályai szerint, így jövőre ő fogja e versenyt mint győztes egylet megrendezni.

STRASSBURGI REGATTA. A felsőrajnai regatta szövetség szeptember 6-án rendezte a kehl öbölben első regattáját. Ritka regattának jut az a kiváló kitüntetés, mely ennek, hogy a német császár azon személyesen is megjeljen, mint ahogy itt már az első alkalommal is tette. A versenynek őriási nézőközönsége volt, a délvideki nagy gyakorlat aikalmból Strassburgban összpontosított katonaság tisztikarának fényes egyenruhája érdekes képen vegyült az elsassi és schwarzwalddi népszelekt festői kosztümjeivel, kik az egyes kerületekből nagy csoportokban vonultak fel a díszes császári sátor elé, uralkodójuk üdvözlésére, ki az egyes versenyszámok között számos üdvözlő deputációt is fogadott.

A 12 számból álló regatta különben nem volt nemzetközi jellegű, mert a benevezett francia és sweici evezősök, mivel a német szövetség még mindig nem lépett be az Európa bajnokságokat rendező „Federation”-ba, nem jelentek meg a regattán.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

A verseny legtöbb győzelmét a Ludwigshafener RV. nyerte el, ők szerezték meg a császárdíjat (korm. négyes), non cox pair oar, továbbá a német szövetség díját (non cox négyes). A nyolcast igen izgató, heves versenyben csupán 2 méterrel győzve a frankfurti „Germania” szerzi meg a Mannheimer RC.-val szemben, alig egy hosszal harmadik Ludwigshafener RV. Az első ideje 6.52³/₄. A „Germania” csapata ugyanaz, mely 13-án a párisi csapat ellen képviselte Frankfurtban a város evezőseit. Az I. oszt. skiff-versenyt H. H. Barbenes (Union der Ruder-Club Strassburg) nyerte 8.14 alatt K. Rau ellen (Mannheimer RG.) A junior nyolcast 7.09 alatt 1/4 hosszal R. G. Worms, második Strassburger RG. 7.15, harmadik Mannheimer „Amicitia” 7.20.

TÁVEVEZÉS. A Wanderruder Verband szept. 8-án rendezte 15 kilométeres távon Marienhurt és Treptow között idei versenyét, melyen 15 négyes csapat vett részt. A versenyzőket mind együtt indították el két sorba sorsolva. A versenyteltételek szerint e palánkos-hajók 11.10 m.-nél hosszabbak és 80 cm.-nél keskenyebbek nem lehettek. A csónaknak súlya, ha nem tett ki annyit, 125 kilóra kiegyenlített holt súllyal. A versenyzőket lemérték verseny előtt és után, a súlyvesztés $\frac{3}{4}$ —1 $\frac{1}{2}$ kilo között ingadozott. Első lett a Berliner RC. „Branderburgia” 1.08.19 alatt; második Ruder Riege der Turngemeinde in Berlin 1.08.41 alatt; harmadik Berliner RC. „Tentonia” idő 1.09.09; negyedik R. Cl. „Berlin” 1.10.05 alatt. Egy adta csak fel a versenyt, utolsó lett a berlini „Markonamia” 1.17.18 alatt.

A Z ANGLIA BAJNOKSÁGÁÉRT folyó match előkészületeinek egy ünnepélyes momentumra játszódtat le szept. 8-án, nevezetesen E. Barry új hajójának keresztelése. E hajót, melyet H. T. Blackstaffe ajándékozott neki, Sims építette. Hossza 27 láb (= 9 m. 58.5 cm.). A keresztanyai tisztet Blackstaffe neje töltötte be, ki saját nevét Charlotte, Gertrud nevét adta a hajónak. Végig öntözve egy üveg pezsgővel így szólt: „Charlotte Gertrud névre kereszteltem e hajót és kívánom legszebb sikerét. Kérde benne végig nagy sikerrel és szerencsével Ernst Barry a bajnokságért versenyt. Erősen hiszem és remélem, hogy az angol evezős-bajnoki címet ő ismét megszéri az anyaországnak.” Barry ezután általános éljenzések között ült új hajójába, melyet első tréningjére H. T. Blackstaffe is elkísért. A Vesta Rowing-Club-ban rendezett eme ünnepen jelen volt többek közt J. Towns a bajnoki cím jelenlegi viselője is és Tom Sullivan az ő trénerje is. A matchet október hó 12-én evezik meg a Putney—Mortlake közötti bajnoki távon, amikor Towns hanlítását J. Wray Új-Dél-Walles-i evezőst legyőzte.

A USZTRÁLIA PROF. EVEZŐS-BAJNOKSÁGÁÉRT egy igen érdekes verseny folyt augusztus 1-én a 4 angol mértőföldes bajnoki távon Henley Pearce és Richard Arnst között. Az új New Island-i csillag Arnst, két és fél hosszal győzött 20 perc 50 mp. alatt. Egy angol mértőföldet 5.41 alatt teljesen egy vonalban érték el. Innen kezd felnyomulni Arnst oly bámulatosan, hogy a következő $\frac{1}{4}$ mértőföld alatt (402 $\frac{1}{2}$ m.) csaknem egy teljes hossz előnyt szerez. Másfél mértőföldnél (9.14 alatt) már tiszta víz volt közöttük. Két mértőföldet (3218 m.) 1 $\frac{1}{2}$ hosszal vezetve 12.05 alatt érte el; két és fél mfd-t 15.08; három mfd-t 18.12. itt előnye 2 hossz. Innen Pearce remek spurtja dacára, a célig még $\frac{1}{2}$ hossz előnyt szerez. Arnst győzelmét nagy ovációval fogadták, e versenyre iránt óriási érdeklődés volt, mert ő világbajnoki versenyre készül. A kedvező időben e versenyt a folyó 2 partján 15.000 ember nézte végig, kik azt a meggyőződést szerezhetik, hogy Arnst a jövő embere.

U J VILÁGBAJNOKI MÉRKÖZÉS lesz dec. 15-én Ausztráliában, a Wangaui folyón Webb világbajnok és Arnst között. Arnst a tét első részletét, 100 fontot már deponálta is, hívei, kik erősen bíznak győzelmében a tét többi részét gyűjtés útján fogják biztosítani.

A Z ANGOL GÁRDISTÁK REGATTÁJA. Augusztus legvégén rendezte a Windsorban álló gránátos ezred I. zászlóalja évi rendes regattáját. Igen nagy és élénk közönség gyűlt egybe e verseny érdekes küzdelmeiben gyönyörködni, melyet este remek tűzijáték fejezett be s a király engedelmeivel, a Windsor-i kastély parkjában kerti ünnepély rekesztett be. A regattaértékes díjait a versenybíró, Cavan herceg ezredparancsnok osztotta ki. A versenyzők oly nagy számban voltak, hogy összesen 29 előversenyt kellett tartaniuk, s így a versenyt már reggel 9 órakor kezdték el. A tisztek részére skiff, kormányos pair oar és kettes pont versenyek voltak, a legénység részére kettős pont, négyes

(belvillas palánkos hajókban) és egy kombinált négyes pont verseny volt. Ezen összetett verseny abból állt, hogy a folyótól egy bizonyos nagyobb távolságról kellett négyes csapatokban fegyverrel és könnyű felszereléssel gyors menetben vagy futva a folyóhoz igyekezni, itt fegyverüket s felszereléseket leoldozni, s kezükben vive átgázolni a folyó tulsó oldalán várakozó pontokba szállni s azután most már csónakon haladni tovább s a verseny bírói páholy oldalába kitűzött győzelmi zászlót kihuzni, melylyel ismét visszamentek a beszállás helyéhez, hol átöltöztek. Az evezős-versenyeken kívül egy a tisztek, mint a legénység részére uszó-versenyt is tartottak.

A hétről. Kellemetlen meglepetésben volt része a mult pénteki tanácsülésnek, amennyiben a MLSz. eredményekben gazdag főtikára, Maleczky Roman beadta lemondását, azon megokolással, hogy mivel a Magyarországi Testedző-Egyletek Szövetségének főtikári teendői teljesen lefoglalják: a Labdarugó Szövetség főtikári teendői ellátásának megfelelni képtelen. Maleczky távozása érzékeny veszteséget jelent a Magyar Labdarugó Szövetségnek, mert rövid 2 éves működése nem lehetett elég hosszú idő arra, hogy céljait, melyeket maga elé tűzött, mind megvalósíthassa, azok a reformok, amelyeket Maleczky megkezdett, nem fejeztettek be. Maleczky a Szövetséget egy nagy kialakulás közepén hagyta el, amely kialakulásnak éppen 5 volt egyik megindítója. Vajon akad-e alkalmas egyén, aki a lefektetett tervek szerint a megkezdett reformokat befejezi? Meglesznek-e azok a kvalitások az utódban, amelyek Maleczky működését a Szövetségnek oly eredményessé tették? A f. hó 11-iki tanácsülés elfogadta a továbbiakban Stobbe Ferenc szövetségi kapitány lemondását, s a Szövetség érdekében kifejtett munkásságáért a Szövetség „örökös tiszteletbeli kapitányának” választotta.

*

Vasárnap a küszöbön lévő bajnoki mérkőzésekre készülendő, csapataink barátságos mérkőzéseket játszottak, amelyek majdnem mind meglepetéssel végződtek. Különösen a Ferencvárosi Torna-Club veresége hat a szenzáció erejével, amit már az oly sok meglepetést okozott Fővárosi Torna-Clubtól szenvedett. Feltűnő a Typ. nagyarányu javulása, a másodosztályiak közül a NSC. és a „33”-oké. A III. osztályu bajnokságért két mérkőzés folyt le s mindkettő a favorit csapatok könnyű győzelmével végződött.

A jövő footballesezon.

„Fiatall footballesezonunk élete csak egy évtizedre nyulik vissza, de ez az évtized a fejlődés rohamossága folytán szinte többnek tűnik fel. Évről-évre megszoktuk már, hogy az új szezon elején többet várjunk és jobbat jósoljunk a multnál, amely lehetett jó, de az új, a jövő még bővebb, még jobb. Az első években a bajnokság és a szövetség megalakulása, azután a közel külföldi konkurrencia megjelenése, majd az első angol team feltűnése keltette fel az érdeklődést, később a reprezentatív országos matchek, a vándordíjak, serleglek, propaganda-matchek; szövetségünk lélekzethez jutása után annak erős szervezése és a nemzetközi szövetséggel való kon-

(Szabadalmi igénye 6137. védjegye 17.523. szám alatt beajátott.) A természetudomány legújabb vívmánya folytán, a haj, szakál, bajusz-szálat magvát képező anyagnak felfedezése alapján készítve. A „Hajvédő Sámsonid” a hajhullást megszünteti. A „Hajvédő Sámsonid”, néhány heti használat után az utasítás betartása mellett a ritka és rövid hajzatot pedig dug sürnye” eszi és igen hosszúra me nőve zti. Ugyan az a hatás a hajtermésztől. A hajvédő Sámsonid hajmagvakat tartalmazó „Hajtermő és hajvédő Sámsonid”-nak, kendős vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid” ára 10 kor. Kapható postai áron kizárólag a fentlálónál és egyedül készítőnél: Dr. Hollós Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

Világra szóló magyar találmány!

let a legöregebb egyén tel-
jesen kopasz fején is
hajusz- és szakálra nézve is. Jó eredményről a fentláló keszkezik. A hajvédő Sámsonid-nak, kendős vagy folyadék (hajszesz) alakjában 20 korona. A „Hajvédő Sámsonid” ára 10 kor. Kapható postai áron kizárólag a fentlálónál és egyedül készítőnél: Dr. Hollós Istvánnál. Budapest, VII., Hársfa-utca 36. szám.

nexusba lépése újabb és újabb éveket és sikereket jelölnek meg. Természetesen evvel együtt járt a közönség szeretete is, amely immár a footbalt, ezt a vérbeli angol játékot magyarrá, ugyiszólva nemzeti játékká avatta.

A jövő év új decenniumot nyit meg és ez már maga is jelentőséget ad az 1908/9. évek. De evvel kapcsolatban egy labdarugósportunkra igen fontos esemény serkenti újabb munkára a szövetséget. Meghívásunk folytán 1909-ben Magyarországra esett a nemzetközi labdarugó szövetség választása és kongresszusát pünkösdkor Budapestén fogja megtartani. Itt gyűlnek össze tanácskozára a nemzetek képviselői, akik a football sorsát intézik a világon; országukban mindnyájan előkelő társadalmi pozíciókat betöltő urak. Megvitatják a testi kultúrával kapcsolatos kérdéseket, döntenek a nemzetek ügyeiben. A mi vendégeink lesznek, illő vendégszeretettel fogjuk őket fogadni. Valószínű, hogy ez alkalomból ismét meghívjuk az *angolok válogatottjait*, akiket tavaly oly örömmel láttunk és megszerettünk.

A főesemény köré nem sokkal kisebb jelentőségű szexciók csoportosulnak. Így mindjárt a szezon elején, októberben, *válogatott csapatunk az olimpiászon fog szerepelni*, ahol remélhetőleg szaporítani fogja a babért, amelyet atlétáink, vívók és uszók szereztek a nagy versenyeken. Nem vagyunk még ott, ahol az ötven éves angol footbalsport, hol a szabadtéri játékok és az atlétika neveli az ifjúságot, de evvel is oda törekszünk, evvel is dokumentáljuk a jó levegő, a melegség erősítő eszméinek hatását. Ott mindenestre vagyunk, ahol a francia, a német, a svéd és a többi kontinensbeli ország. És egyelőre ez is elég.

Az olimpiász válogatott mérkőzése mellett az *osztrákokkal* is összemérjük újra erőnket, őszszel nálunk, tavaszszal náluk. A tavaszi súlyos vereség fáj, nekünk revánst kell vennünk, mert erősebbek és sportszerűbbek vagyunk. A *cseh mérkőzés* sorsát egyelőre még nem tudhatjuk; a csehszláv politika erősen beleszólt itt a harcba; a csehek nem engedik magukat, ők önállósít játékszámot, bár a nemzetközi szövetség erősen a körmükre koppantott és kimondta, hogy „Bohemia is in Austria” — illetve a cseh szövetséggel csak az osztrák csatornán keresztül érintkeznek. Az egészenk végül is mi isszuk meg a levét, elvesztjük jó barátainkat, mindenestre jobbakat, mint az osztrákok. A szövetségnek most már Berlin vagy Kopenhága, esetleg Brüsszel felé kell nézni. Az osztrákokkal különben amugy sem érdemes kezdeni valamit, mutatja a *kartell*, ez a halvaszületett gyermek, amelyet mi — jó bolondok — betartottunk, de amelyet ők, mire sor került rá, szépen elfelejtettek.

A többi külfölddel az *egyleti mérkőzéseken* fogunk érintkezni. A leggyakrabban az idén is az osztrákok, esetleg a csehek; azonkívül a német, holland, belga és angol csapatokat fogjuk látni. Ha az angol amatőrharc dülőre jut, talán a *Corinthianokat* ismét viszontlátjuk.

Idehaza egyleteink a bajnokságokkal és a vándordíjakal eléggé el lesznek foglalva. A bajnokságokban ezuttal már 28 egylet vesz részt a fővárosban és 17 a vidéken, ami magában véve is mutatja a football országos jelentőségét és terjedését.

Budapestén három osztályba sorozta a szövetség a 28 egyletet. Az első osztályba *kilenc*, a másodosztályba *is kilenc*, a harmadik osztályba pedig *tíz* egylet jutott. Természetesen az I. osztály mérkőzései a legfontosabbak, de a II. osztály klasszisa is oly jó, hogy felér a gyengébb elsőosztályakkal. A III. osztályban végül a fiatalság csoportosul szokatlan nagy számban.

Az elsőosztályú csapatok programja nagyjában már előttünk áll. Nagy helyet foglalnak benne a *vándordíjmérkőzések*, amelyek főként az öt kisebb egyletre nézve már életszüséglet képeznek, míg a négy nagy egylet az idén is a nemzetközi mérkőzésekkel egészíti ki a programját. Az idei nyáron szokatlanul kevés játékos vándorolt át idegen egyletbe, így a külső kép csaknem ugyanaz, mint tavaly.

A bajnokesapat, a *MTK.* gyengült némileg avval, hogy a Postásoknak kénytelen volt visszaadni játékosait, közte Csüdört is. Helyét *Révész* és *Müller* fogják betölteni felváltva. Egyébként a felállítás a tavalyi marad. A *FTC.* a sok kiválási hír után végül is együtt marad és a legösszeszokottabb csapatot alkotja. A *MAC.* csapatának több tagját elhívta a katonaság, így Medgyessyt, Hildebrandot és Meleghyt. Vangelt életpályája külföldre kényszeríti, Veres lába pedig nem bírja a footbalt. A csapat ereje mindazonáltal semmivel sem kisebb, mert a bal beck helyét *Major* kitűnően tölti be, a halvesorban három mérkőzés után kitűnő új gárda kerül előre, Vangel helyén pedig *Duda II.* fog játszani, akinek helyezett lövései ezen az oldalon *Borbás* mellett elég jól fognak érvényesülni. Krempels helyén fog maradni. A csapatnak fő ereje most is az ugynevezett „repülő csatársora” lesz. A *BTC.* szintén bizalommal megy az új szezonba. Csapatát kiegészítette; főként védelme lesz jó. A csatársorban újra fog szerepelni *Petz* és *Molnár III.* Az *UTE.* Rozmannt és Matheszt a győriekeknek adta át, helyükbe a II. csapat tavaly jól szerepelt erői lépnek. Herskovits-sal nem gyengült a csapat. A *Föv. TC.* tavalyi csapata együtt marad; csak a nyomdászoktól átlépett Hegyi kerül be. A *BAK.* erősen gyengült, mert mindkét beekjét elvesztette. A *Törekvés* és a *Typografia* pedig semmi nevezetes változást nem mutatnak.

A II. osztály erős csatázói a Postások, a Nemzeti SC., a 33-asok, URAK. és a technikusok. A *Postásoknak* a védelme legjobb most is, ahol Csüdör és Fekete szerepelnek; a half és forwardsorban a régi erők újra játszanak: Barcsay, Buda, Koltai, Virág, Kertay, Fitt és mások. A *NSC.* Herskovitsot játszatja, egyébként a régi, ugyszintén a *33-asok* is. A *technikusok* szintén sokat vesztenek a postások távozásával; Schoderbeck, Fekete, Fitt helyét nehéz lesz pótolniok. Az *URAK.* az újra egészséges Glotzbach-éhal, a *KAOE.* Biennstockkal erősödik. A többiről kevés a hír, bár a kőbányaiak és a III. TVE. állítólag nagyon javultak.

A III. osztály teljesen nyílt, itt még az u. n. szürke játékosok szerepelnek, akikről csak még ezután válik meg, ki mit tud s mit ér.

A vidéket csak nehezen lehetett megmozgatni. Most azonban annál nagyobb lelkesedéssel mennek a küzdelmekbe. Sőt azt hiszem, épen a bajnokság lesz az, ami a vidéki népet is ki fogja hozni a footballporondra. És akkor már meg is nyerték őket mindenkorra. Érthetetlen ezért, hogy egy pár vidéki és pedig elég jó csapat, mint a soproniak, temesváriak, komáromiak, húzódnak a bajnokságtól. Talán csak nem arra a bizonyos sült galambra várnak?

Igen erős lesz a hare a déli és keleti bajnokságokért, amelyért öt-öt csapat harcol. *Délen* a szegediek a legerősebbek, de a védő kaposváriak és Arad, Szabadka is méltó konkurrens. *Keleten* a védő Kereskedelmi Akadémisták a Kolozsvári Athl. Clubbal vívnak megint erős csatát. A Marosvásárhelyi SE-nek, a két másik kolozsvári egyletnek is hasznára lesz a játék. *Északon* a tömöriúrti kassaiak az Eperjesi TVE. védőcsapatával; *nyugaton* a győri bajnokesapat a legrégibb vidéki csapattal, a Pozsonyi TE.-tel intézik el a bajnokság sorsát.

Igen helyesen tenné most már a Labdarugó Szövetség, ha minél intenzívebbé tenné a viszonyt a vidéki kerületekben, egyrészt a *városok közti*, másrészt a *kerületek közti mérkőzések* eszméjének keresztültelével. A nagyobb ünnepekben hol ebben, hol abban a városban találkozhatna két-két kerületi válogatott csapat, mindenestre többet érnek vele, mintha rosszul összeállított alkalmi pesti csapatokkal mérkőznék. Idehaza is nagy feladatok várnak a szövetségre, közte a *válogatott tanács* keresztültelével, az *alapszabályok* és *rendszabályok* alapos revíziója és többek közt a *középiskolai labdarugás* fejlesztése.

Erős akarattal, komolysággal és kitartással mindent

A „Sámsonid” kapható még: **Török József** Király-utcai és Andrassy-uti gyógytárában, a Deák Ferenc-tér 4. szám alatti gyógytárában ezen valóban csodázza a haj termését elől: **Öz. még a legöregebb egyének teljesen kopasz fején is, álljon itt a következő elismerő-levél:** Tek. dr. Hollósy István urnak Budapest. — Ezelőtt harminc évvel, igen sürü hajamra egy ásványvíz-fürdő kurájának hosszabb használatát folytattam ma már 43 em. hosszú gesztenyebarna és yastag hajfonatom van, s remélem, hogy 78 éves korom dacára visszanyerem egy méternél hosszabb, dus hajamat. Budapest, 1908. július 10. Tisztelettel **Öz. Klein Henrikné.** — A fenti levélben foglalt **ténnek valóságát** és az aláírás hittelességét mi alólíroztak kik a 78 éves s nálunk lakó urasszonyt évtizedek óta ismerjük, igazoljuk. Budapest, 1908. július 12. **Öz. Reiznerné, Flesch Berta, Flesch Lipót.** MAV. tisztviselő. (VII. kerület, Izabella-utca 23. szám alatt.

elérhet a MLSz.; mögötte erős gárda — már csaknem hatvan egylet sorakozik. Ez a hatvan egylet pedig maga is programmot jelent.

iff. Földessy János.

Barátságos mérkőzések.

Föv. TC.—FTC. (Margitsziget.) Minden valószínűség szerint az idény legnagyobb meglepetése ment végbe a Föv. TC. győzelmében, a veretlen Ferencvárosi Torna-Clubbal szemben, a Margitszigeten, ahol a sors már oly sok meglepetésben részesítette éppen a zöld-fehérek csapatát. Váratlan volt az eset, s azok közé tartozó, amelyeknél mentséget is ritkán talál az azt kereső. A FövTC. oly gyors tempóban kezdte a játékot, hogy a kissé könnyelműen dolgozó FTC. védelme csak akkor ocsudik fel ámulatából, amikor már a második gól is hálójában van. A FTC. az első félidőben egy gólt visszaad ugyan, de a szél ellen való kemény küzdelem teljesen kiszedi erejét, a második félidőben már nem bír a hevesen dolgozó fővárosiakkal cserben hagyja energiája és különösen lélekjelenléte. Hiába várjuk már a FTC. utolsó negyed-óráját, amelyben döntő fölénybe kerül s a győzelmet megszerzi. Nem következett be. Hanem inkább annyira kifáradt, hogy az utolsó 10 percben ismét a FövTC. kerekedik felül. A FTC. csapata legyőzöttten hagyja el a pályát, a fővárosi közönség pedig leirhatatlan óvációt rendez győztes csapatának.

Szél ellen FTC. kezd, de a labda *Schönfeldtől* *Malyhoz* kerül, aki centeréz és *Roos* 28 méteres erős lövése *Dobronyi* kezéről a gólból talál helyet (2 és fél p.). Ismét a Föv-nál van a labda, *Rumbold* ügyetlenül támadja meg a fővárosiak centerét, aki a kapus feje fölött második gólt emeli be a FTC. góljába. (5 p.) A FTC. összeszedi magát s komoly munkába fog, hogy eredményt elérjen. Ezen törekvése részben teljesül, amennyiben 11 pernyi játék után *Weisz* egy előre tolt labdáját *Schlosser* a gólból vágja. (2:1.) Mindkét csapat még egy kornert ér el, majd változtatott támadások után a félidő befejezést nyer. *Félidő 2:1.*

A széllel játszó FTC. most fölénybe kerül, amely azonban *Beimel* kiváló védelme miatt eredménytelen marad. *Schlosser* veszélyes lövését *Beimel* korrnerre menti. De a másik percben *Rusz* lefutását, nem a góljából kirohanó *Dobronyi*, hanem a segítségére siető szél védi ki azáltal, hogy a labdát félretereli irányából. Most a FTC. elhatározó fölénybe kerül s valószággal bombázza a Fővárosiak kapuját, de hiába és hiába: *Beimel* mindent ment. A játék utolsó negyed órájában a zöld-fehérek fejüket vesztve játszanak, ami a Fővárosiakat segíti újabb támadásokhoz, az eredmény, azonban változatlan marad. *Bíró Fehérgy (BTC.).*

Typ. SE.—UTE.

2:1

(Népsziget.) A Typografiának az UTE. felett, ennek saját pályáján aratott győzelme a vasárnapi meglepetések közé méltón sorakozik. Miután mindkét csapat 2—3 tartalékkal állott ki, az eredményt a köztük fennálló erődifferenciának alapjául elfogadhatjuk. A nyomdászok csapata feltűnő javuláson ment keresztül — rövid pár hónap alatt — fiatal játékosai, — akik már a tavasz végén fejlődőképességükről tettek nem egyszer tanúságot — elérték azt a technikát, amelyvel első osztályú játékosoknak egyenlőint rendelkezni kell, hogy együttesen olyan csapatot alkothassanak, amely megállja helyét az első osztályban is. Örömdetesen kell konstatálnunk, hogy a TypST. elérte ezt a megkívánt játékbéli tudást; a haladhatós utja tehát megnyílt a Typ. előtt! Az UTE. sokkal jobban megérezte a tartalékok beállítását, mint ellenfele, annál is inkább, mert az UTE.-t már előbb több játékos hagyta oda, akiket az újak nem tudnak még kellőképpen pótolni. A második félidőben *Ludvig* kiállítását után pedig csak 10 emberrel folytatták a küzdelmet az ujjestiek, ami a mérkőzés eldőlését a Typ. javára nagyban elősegítette, s csak *Kazár* kiváló játéka miatt, hogy nagyobb vereséget nem szenvedett.

Typ. SC.: Hussák—Geizer, Kanyarek—Kocsis, Krausz I., Weisz—Hauber, Rizsovits, Weisz, Heiner, Mandl. UTE.: Kazár—Vranák, Ludvig—Tesarik, Fürst, Kovács—Sürmík, Raeskö Buseck, Szinay, Szabó, UTE. kezd, s rögtön támad, majd a Typ. is erőre kap és ellentámadást intéz az UTE. állása ellen. Változatos játék keletkezik, míg végre UTE. balszélsője *Szabó* középre szánt labdáját a kapus kivédi, de a labda *Buseckhez* kerül, akitől menthetetlenül a hálóbba jut. Az első félidő 1:0-ra végződik. A második félidő elején a bíró *Ludvigot* kiállítja, ami restt üt az ujjestiek védelme, úgy hogy a 8-ik percben *Mandl* centeréből *Krausz* ki is egyenlített. Erős küzdelem van továbbra is a két csapat között, míg végül Typ. 11-est kap, amiből *Krausz* a győzelmet jelentő gólt lövi. A játék egyoldalúvá válik a továbbiakban, amit csak az UTE. kitörései tesz némileg változatossá. *Bíró Hajós I. (FTC.).*

BTC.—Tör. SE.

1:0

(Millenáris.) A BTC. athl. versenye után játszott a két csapat, a mérkőzést ezuttal végre a BTC. nyerte meg, ezzel revansot véve többszöri legyőzöjén a Tör. SE.-en. A 30+15 perces tartó küzdelemben a BTC. határozottan jobbnak bizonyult ellenfelénél, amely csak a második félidőben (15 perc) vált néha-néha igazán veszélyessé a piros-fehérekre, mikor is ő játszott szél mentén.

Az első félidőben BTC. játszik széltől segítve, amely előnyt kihasználva erősen támad, de a Föv. védelme egy jó ideig sikeresen védekezik, végre a 20-ik percben *Molnár III.* ügyes támadásából kifolyólag, ennek beadását *Kunz* a gólbba juttatja, amely a győztes gólt jelenti. *Félidő 1:0.* Ujrakezdés után a BTC. rövid támadása után Föv. felnyomul s hevesen ostromolja a BTC. pozícióját, egy pár igen szép lövés is esik a küzdelem folyamán, de ezeket *Bihary* ügyesen ártalmatlanná teszi. A beállott sötétség miatt a mérkőzést be kellett szüntetni. *BTC.* *Bihary—Sárközy, Kőszeghy—Fieze, Simon, Schaske,* *Dobó, Korda, Késmárky, Kunz, Molnár III. Föv. Dür—Horvát, Hausvald—Pejtsik, Takács, Csonka—László, Nyilas, Szednicske, Kiss, Szedlár.* A mérkőzést *Puskás* (Typ.) vezette.

MAC—Postás

2:0

(Margitsziget.) Föv. TC.—FTC. mérkőzés után a Postások ujjonnan szervezett csapata vette fel a küzdelmet a MAC. egy ad hoc csapatával. Ugyanis a MAC. egy pár játékos nem jelent meg a mérkőzésen s így helyettük — mivel a II-ik csapat meg Aradon mérkőzött — teljesen kezdő játékosokat kellett beállítani. A Postások teljes csapata ellen a MAC. valószágos kabaret csapattal játszott. A balszálen például egy 13—14 éves fluska szerepelt, akinek beállítását már a komolyság rovására ment. A csapatban különben *Duda I.* tűnt ki gyönyörű labdaosztogatásával. A két hátvéd, (*Major és Boronkay*) együtt jó klasszist képvisel, ezekkel a MAC. védelme annyira megerősödött, hogy remény van arra, hogy a csapat — a védelemnek a csatársor nivójára való emelkedésével — ismét elérje előbbeni félelmetes formáját. Vangel utódja *Duda II.* sokat ígérő erőnek mutatkozik, ugyszintén *Fodor* is. A Postásoknál a védőjáték dominál, a csatársor ellenben egyelőre teljesen gólképtelen, bár *Holub* mit sem vesztett régi formájából.

Kezdés után MAC. támad s rövidesen *Terray Dezső* jó helyezett saroklövessel megszerzi a vezetést, amit pár pere múlva ugyancsak ő kettőre szaporít (10 p.). Félidő végéig MAC. fölényben marad. 2:0. A második félidőben Postások kapják hátban a szelet, melynek segítségével csatársoruk támogatattva a becek előre adott hosszú labdától és a jól működő halvesortól majdnem állandó ostrom alatt tartja az Athléták hálóját, azonban annyira gólképteleneknek mutatkoznak, hogy hamarosan mindenki átlátja, hogy a nagy offenzíva dacára a MAC. gólját legfőljebb a 3. half, vagy *Csüdör* hátvéd vélezelyeztetheti komolyabban. Az Athlétáknak végül sikerül gól nélkül kihuzni a félidőt. *MAC.* *Kovács I.—Major, Boronkay—Fodor, Duda I., Farkas—Meleghy, Terray, Kelemen, Duda II., Kiskov.* *Postás:* *Grünwald—Csüdör, Fekete—Virág, Koltay, Bárcsay—Ligeti I., Fitt, Saly, Kertay, Holub. Bíró Schubert F. (MUE.).*

MTK.—33 FC

3:2

(Lágymányosi p.) Feltűnő kis góleredménynyel végződött az első és második osztály bajnok csapatainak barátságos találkozása a Lágymányoson. A „33-okról keringő” for-mahírek alapján a MTK.-nak biztosabb győzelmet tulajdonított-

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb.

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

tunk. A 33-asok — bár a MTK. elsőbbsége mindvégig nyilvánvaló volt — igen erős ellenfélnek mutatkoztak, és ezen formájuk alapján a bajnokságra való esélyeik nagyban emelkedtek. A csatársor még nem játszik olyan jól össze, mint tavasszal, még inkább az egyéni játéka fekteti a súlyt, a védelem azonban Schüllerrel a kapuban már is igen jó klasszist képvisel. Az MTK.-nál a csatársor játéka körül sokszor elmondottakat kellene újra elmondanunk azzal, hogy a mezőnyben igen jól, de a kapu előtt ennek ellenkezőjén működik. Megjegyzendő, hogy Károly nem játszott. Domy helyén Knapp szerepelt, amannak játéka emelkedtető tudással.

Kedzés után Sebestyén—Bányai szép labdavitele után már a 8-ik percben megszerezik a vezetést, utóbbi révén. Ezután a 33-ok vannak fölényben és az MTK. térfelében táboroznak, de a Testgyakorlók védelme sikeresen áll ellen. A MTK. kiszabadul és a 27-ik percben szabadrugás után Kertész a második gólt szerzi meg. A félidő végéig az eredmény nem változik. Félidő 2:0. A második félidőben Schüllernek bő alkalma nyílik tudását kimutatni, amennyiben az MTK. csatársora ugyancsak foglalkoztatja őt. Közben a 33-ok is felnyomulnak s Székány II. szabadrugásból kifolyólag a 33-okat első góljukhoz juttatja. Erre az MTK. támad s Bosnyák faultja miatt a Testgyakorlók elmaradhatatlan II-esükből Nagy Feri révén 3-ik góljukat érik el. A félidő utolsó percében a 33-ok balszélsője megszökik és az eredményt 3:2-re javítja. MTK.: Knapp—Müller, Nagy—Biró, Szies, Elemér—Sebestyén, Bányai, Kertész, Szántó, Ernst. — 33 FC. Schiller—Biró, Bosnyák—Hirsch, Kiss, Eichinger—Jezer-niczky, Koch, Székány I., Székány II., Konecsk. Biró Beudek A. (MAFC.).

NEMZETI SPORT-CLUB—BUDAPESTI ATHLETIKAI KLUB 1:0. (Amerikai-utí pálya). Barátságos mérkőzésben mérte össze erejét a két csapat s az eredmény újból győzelmet hozott a II-os osztályú NSC.-nak I-es osztályú ellenféllel szemben. Az erős szél mindkét csapatot hátráltatta tudásának kifejtésében s meggátolva az összjátékra irányuló minden törekvést, inkább az egyéni játék érvényesülésére vezetett. A győztes NSC. nem játszott a töle megszokott lelkesedéssel s csak néhány szép akcióval tünt ki a csapat valódi játéktudása; a védelemben csupán Tanyay és Rejtő volt kifogástalan, a csatársorban pedig csak Romet és a tartalék Stobbe II. játéka elégtett ki, míg Illavay fair játékmódor mellett sokkal nagyobb hasznára lenne csapatának. A BAK.-nál a védelem munkája érdemel említést; a csatársor játéka azonban igen sok kívánni valót hagy hátra; általában játékmódoruk most nélküli azt a mozgékonyt és agilitást, amit előzőt a csapat főerőssége volt. Külön említést érdemel Gállos és különösen Rudas kitünő játéka.

NSC. kezdi a játékot s a szél által támogatva határozott fölénybe jut, de eredményt elérni nem képes, sőt a BAK. lero-hanásai néhány igen veszélyes helyzetet teremtenek a Nemzetiek kapuja előtt. Félidő 0:0. Ujrakezddés után BAK.-é a széllal kedvezőbb oldal és így a támadó szerep is, főleg midőn Palóc megsérülve, a 8-ik percben a pályát végkép elhagyni kénytelen. Nemzetiek tíz embere fokozott erővel játszik, sőt a mérkőzés utolsó perceiben döntő fölénybe jut. Romet vehemens támadásai ismételt sarokrugást hoznak NSC.-nak és egy sarokrugásból a jól helyezkedő Stobbe II. védhetetlen gólt lő a 37-ik percben. A 44-ik percben Grünwald durva faultja miatt tízen egy méteres büntető rugást ítélt a bírő BAK. ellen, melyet azonban Tóth hibásan lő.

Csapatösszeállítások: NSC. Tanyay—Lessy, Feldmann—Rejtő, Herschkovits, Palóc—Romet, Házy, Illavay II., Stobbe II. Tóth.

BAK.: Nagy—Weisz, Grünwald—Halász, Gerő, Rudas—Révész, Cseh, Ligeti, Gállos, Grosz. Biró Bárkány Erich (MAFC.) volt.

MAC. II.—III.—POSTÁS II. 0:0. (Margitsziget). Biró Földessy (MAC.).

FÖV. TC. II.—FERENCVAROSI TC. II. 2:0. (1:0). (Soroksári-utí p.). Biró Tihanyi (ILSZ.).

UTE. II.—TYP. SC. II. 3:1 (1:1). (Népsziget). Biró Ladányi (UTE.).

MTK. II.—33 FC. II. 6:4. (Lágymányosi p.).

III. osztályú bajnokság.

Vasárnap a III-ad osztályú bajnokságért csak két mérkőzés folyt le, mely mindkettő elég nagy góleredménnyel vég-

ződött, különösen az erősen favorizált *Lytografia* győzött fölényesen a *Fekete II FC.* ellen.

EGYETERTES SC.—MAGYAR TC. (Amerikai u. p.) 4:0. Az első félidő gól nélkül telik el, a másodikban Egyetértés könnyen szerzi meg a győzelmet. Biró Havas (BAK.).

ITOGRAFIA FC.—FEKETE II. FC. (Soroksári u. p.) 6:0. Az első háromnegyedben a F. II. FC. széllal hátban játszva egyenlőnek mutatkozik, a félidő 0:0-ra végződik. Második félidőben azonban teljesen összeroppan, s nem bír ellenállni a LFC. támadásainak. Biró Vadász (SKK.).

Vidéki mérkőzések.

Kolozsvári AC.—Marosvásárhelyi SE. 5:1. A bajnoki mérkőzések sorozatát a „Marosvásárhelyi Sport-Egyet” és a „Kolozsvári AK” küzdelme nyitotta meg, az utóbbi

Rákóczi-utí pályáján. A vásárhelyiek csapatán nagyon meglátszott a rutin hiánya, igen nehezen találják bele magukat az adott helyzetbe. Különösen a jobb szélső játéka keltett feltűnést. A KAC. csak a harmadik gól után jött lendületbe, amikor az egyéni játékot a csapat szép összjátéka váltotta fel. A KAC. fölényét különben a 9—1 kórner arány is mutatja. A játék lefolyása következő: A KAC. kezd, támadását a Vásárhelyiek visszaszorítják és támadásuk szép lövéssel végződik, melyet azonban a KAC. kapusa véd. A KAC. ismételt támad, de kapu mellé lő. Változatos játék folyik, a 12. percben Vásárhely lövését a KAC. kapusa csak kórnerrel tudja menteni, majd a KAC. kerül támadónak és Nagy László lövésével első gólját szerzi meg. Ezután a KAC. fölénye mindinkább észlelhető, percekig támadja a Vásárhelyiek kapuját, de csak néhány kórnerhez jut. A Vásárhelyiek így egy lerohanása megakad a KAC. védelmen. A 36. percben a KAC. a vásárhelyi kapus hibája folytán 2 góllal jut. Kevéssel félidő letelte előtt a Vásárhelyiek egyik játékosra megsérül, miért a játék kissé szünetel, de komolyabb baja nem lévén folytatják a játékot, a KAC. félidőig még egy kórner rug.

A második félidőben a KAC. csapata folyton fölényben van. Marosvásárhely csak egy-egy lerohanást intéz a jobb szélső révén, de támadásuk megghiusul. A 26. percben a KAC. szép összjátékkal 3 gólt rug. A 32. percben Marosvásárhely megközelíti a KAC. kapuját és Rediger jobb szélső szép lövése megszerzi egyetlen gólját. A hátralévő időben a KAC. szépen összejátszik és még két gólt rug. Eredmény 5:1.

A Marosvásárhelyiek csapata: Czingel, Illés—Révész, Grosz István—Bakk, Rediger, Spier—Löte, Zilahi—Bükkösi.

KAC.: Dávid, Kone—Jenőffy, Muth—Ivánffy, Rulston, Kelemen—Stotter, Barcza, Nagy—Pataki.

A bírói tisztet Kiss Menyhért („33” FC.) töltötte be.

PTE.—SK. Eintracht. A Pozsonyi Torna-Egyesület f. hó 13-án 1:0 nyitotta meg őszi football szezonját és a SK. Eintracht I. csapatát látta vendégül. A mérkőzés menetét leírni nem érdemes, mert az mindkét részlől oly kezdetleges volt, hogy rég nem lehetett ily labdarugást Pozsonyban látni; az eredmény (mely inkább csak a véletlennek tulajdonítható) 1:0 volt a pozsonyiak javára. A gyenge mérkőzést Skala szőv. bírő vezette. A tavaszi csapatból csak négy játékos vett részt és ennek tulajdonítható a gyenge eredmény. Ajánlatos volna, de a közönség is elvárja a PTE.-től, hogy jobb és használhatóbb játékosokkal egészítse ki csapatát, mert ily formában nem lesz méltó ellenfele a többi, mindjobban fejlődő vidéki csapatoknak és a vidéki bajnok-csapatot másban kell, hogy keressük.

KOLOZSVÁRI KER. A. SPORTKÖR—KOLOZSVÁRI VASUTAS SC. 3:0. F. hó 8-án a KAS. a vasutas football-pályán barátságos mérkőzést tartott a VSC.-val. Az egész mérkőzés heves lefolyású volt. Mindkét csapat szépen játszik, a VSC. csapata különösen a védelemben tűnik ki, míg a KAS. csapata a védelmen kívül, csatársorának gyors lefutásaival s rövid passzjátékával igyekszik előtérbe lépni.

Az első félidőben a KAS. támad állandóan, s nemsokára eredményt ér el, csatársora a félidő 20-ik percében védhetlen gólt lő. Most a VSC. támad, hogy a kapott gólt kiegyenlítse, de a KAS. védelme támadásait igen ügyesen leszereli. Félidő 1:0 a KAS. javára.

A második félidőben ugyancsak a KAS. támad, még pedig sikerrel. Hegyi balösszekötő a jobbszélső szépen centerezett labdáját gólbá lövi s ezzel megszerzi a második gólt. A KAS. csatársora rövid időn belül kórner ér el. Brunhuber szép kórnerét Heczey jobb fejezet fejjel gólbá továbbítja, s így a gólok száma egyel megszaporodik. A KAS. tovább is fölényben marad, de az eredmény nem változik.

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

I. Háromosztályú felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályú polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

A KAS. dacára, hogy négy tartalékkal állott ki, mégis igen szép játékot produkált. Biró: Koncz Rudolf (KAC.) volt.

A RADON az AAC. a Magyar Athletikai Club II-ik csapatával mérkőzött, s azt 6:2 arányban imponáló fölényrel legyőzte. Az igazság érdekében felemlítendő, hogy a MAC. mindvégig 10 emberrel játszott, mert egyik játékosa lekeste a vonatot, tartalék pedig nem volt, akivel ezt helyettesíteni lehetett volna. Az eredmény mindamellett az aradiak nagyarányú javulásáról tesz tanúságot s erősen favorizálja a kerületi bajnokság megnyerésére. Az első gólt az aradi csapat éri el *Angyal* révén, amit azonban még a MAC. *Izsák* révén hamarosan kiegyenlít. Rövidesen *Lángos* újabb góllal lepi meg a pestieket. A MAC. erre felnyomul, de ismét a vendéglátók veszik át a támadást s *Angyal* már a 3-ik gólt lövi, amit *Vasas* a 35-ik percben 4-re egészíti ki. A féldő végén *Fábry* a MAC. második gólját fejeli be *Horváth* beadásából. *Féldő* 4:2. A második féldőben *Lángos* és *Vasas* révén az AAC. még két újabb gólt ér el, erre a MAC., amely az első féldő közepétől *Bayer* közreműködését is nélkülözi, teljesen védelemre szorítkozik, s sikerül is neki az AAC.-ot további eredmény elérésében meggátolni. AAC.: Gárdos—Bácsi, Langyos—Marro, Káros, Boross—Fakó, Vasas, Angyal, Lángos, Petur. MAC.: Bauer—Abaffy, Oláh—Főző, Katona, Bayer—Izsák, Lator, Fábry és Horváth. Biró *Szathmáry János* (MAC.).

A „SZEDEDI ATLÉTIKAI KLUB IFI”-„SZEDEDI SPORT IFI-JAK” 4:2. Vasárnap tartotta meg a (Sz. AK.) labdarúgó mérkőzést „Sz. SI.” az ifjusági bajnokesapatnál. „Sz. SI.” csapat összeállítása: Müller—Básty, Magyar, Kovács, Fehér, Gömöri—Holländer, Fränkel, Pórer, Fürst, Stein.

Az első féldő 12 perc Sz. AK. II. vezető gólját *Pető* rugja. Ezt követi *Berecz* és *Szremác* szép fejes gólja. *Féldő* 3:0. SzKA. javára.

A második féldőben „SzSI” oly erővel támadta SzAK. II. kapuját, hogy Holländer 10. p. gólt lö. A 12. p. Pórer középsatár kiszökik s védhetetlen gólt lö. *Grosz* 25. p. „SzAK.” 4-ik védhető gólját rugja. Ezután „SzSI.” szép összjátékával mindinkább felnyomul, de játékát érvényesíteni nem bírja. Dicséretet érdemel *Horváth Pál* („SzAK.”) igazságos bíraskodása.

Hirek.

A SVÁJCI LABDARÚGÓ-SZÖVETSÉG elnöke *Schneider*, levelet intézett *Kárpáti Bélához* a MLSz. elnökéhez, amelyben a svájci válogatott csapatnak az 1909. évben Budapesten tartandó kongresszus alkalmából rendezendő reprezentatív mérkőzésekre leendő meghívását kéri.

A MAC. footballosztály vezetésével *Becker Géza*t bízza meg a klub választmánya, előadónak pedig *ifj. Földesy Jánost* küldte ki. A klub kapitány továbbra is *Oláh Aladár* maradt.

A CRICKETTEREK első őszi szereplése vasárnap lesz. E napon mérkőznek *Vienna* csapatával. A Cricketterek, mint értesülünk, tavaszi felállásban fognak szerepelni. Jövő vasárnap (20-án) lesznek az első őszi nemzetközi mérkőzések, még pedig FTC. Germania ellen, a berlini Germania pedig WAC. ellen játszik.

BÉCS—BERLIN válogatott csapatok mérkőzése október 4-én a Hohe-Warte pályán megy végbe; a tavaszi mrkőzés, amely Berlinben volt, a bécsi csapat 3:1 arányú győzelmével végződött.

A BÉCSI FOOTBALL-BIRÁK tanácsa szept. 3-án tartott ülésén ezen tisztségéről lemondott és a bírák szövetségéből kilépett. (A tanács tagjai a következők voltak: Holley, Hoselitz, Komor, Trinks, Vykoukal és Hayerk.) Az okot az adta rá, hogy az Oest. Fussball-Verband a volt tanács követeléseit, mint költségátalány és szövetségi képviselőt, nem hajlandó teljesíteni. Az új tanács, melynek tagjai: Schindler, Reiter, Melich, Spitzer, Kestler, Devidé lettek, már mult héten megalakult. Mily nagy bizalommal részesül e tanács az egyletek részéről, bizonyítja legjobban azon körülmény, hogy a vasárnapi WAC.—Germania mérkőzés vezetését honi bírora nem bízhatta. Mi lesz hát még jövő vasárnap?

A PTE. CSAPATA f. hó 20-án az ifjusági szövetség válogatott csapata ellen mérkőzik, remélhetőleg itt szebb játékot és kedvezőbb eredményt fog elérni, mint a bécsi Eintrachttal szemben.

Oszttrák eredmények.

GERMÁNIA—WSP. CL. 2:1. (Szept. 6.) E két csapat mérkőzése rendszerint roppant hevesen folyik le; ezuttal is csak óriási küzdelem árán birta „Germania” ellenfelet legyőzni, amely győzelem annál értékesebbnek tűnik, ha tekintetbe vesszük, hogy a mérkőzés a dorbachi (W. Sp. Cl.) pályán ment végbe. Nem hagyjuk figyelmen kívül Germania erőszakos játékát, amilyllyel szemben a WSP. Cl. fiatal, testileg gyöngébb legénysége nagy hátrányban volt. Az első féldő eredménye 1:0 Germania javára. Ugyan-csak Germania balszélső csatára lerohanása a második gólt eredményezi, míg végre a WSP. Cl. a 35. percben gólt rug. Az utóbbi csapat további támadásai Germania védelmén akadnak meg. Biró: Schindler.

WAC.—RUDOLFSHÜGEL 5:1. WAC. Studnicka nélkül játszik, mindazonáltal biztos győzelmet arat az igen jól szereplő Rudolphshügel ellen, 5 percnyi játék után éri el Fischera az első gólt, amelyet Rudolphshügel a WAC. védelem hibája folytán kiegyenlít. Hosszu ideig WAC. marad fölényben, lövés lövést követ, Rudolphshügel kapusa azonban nagy bravúrral ment, míg végre a 43-ik percben *Adi Stürmer* éles lövése a hálóban akad meg. *Féldő* 2:1. WAC. most óriási fölénybe jut, míg Rudolphshügel csak ritkán, akkor is veszélytelenül közelíti meg az ellefél kapuját. A harmadik gólt *Andres*, a negyediket Fischera az ötödiket ismét *Andres* éri el. Biró: Reiter (WSP. Cl.).

RAPID—FLORIDSDORFI AC. 1:1. Floridsdorf ma igen szépen szerepelt, bár nagy előnyére vált a Rapid csapat mai fejtelni játéka. Kivált az utóbbiak csatársora sehogysem birta egymást megérteni, úgy hogy nem egy szép alkalom maradt kiaknázatlannul. A Floridsdorfiak ellenben hasznos és szép játékokat mutattak és csak kevés hiján mult, hogy a győzelem nem az övék lett. Az első féldő 20-ik percében Rapid 11-es büntetőrugást hibáz, amelyet *Kaltenbrunner* remekül véd, a jobbszélső következő éles lövése azonban már a hálóban akad meg. *Féldő* 1:0 Floridsdorf javára. A kiegyelítő gólt *Petz* érte el. *Linich* (Rapid) büntőszekőjét a bíró durva játék miatt a második féldő 14-ik percében kiállította. Biró: Melich (WSP. Cl.).

WIENNA—VICTORIA 3:2. Változatos játék után az első féldő 3:0 arányban *Vienna* javára végződik. A második féldőben *Victoria* 2 gólt ér el, míg *Vienna* támadásai a féldőben eredménytelenek maradtak. Biró: Müllner (Rapid).

RAPID—WIENNA 2:0. (Szept. 8.) Mindvégig érdekes és izgalmas játék. *Vienna* vasárnap. óta javult, ugyisintén Rapid legénysége is és valóban ráfért, különösen az utóbbiakra a javulás, mert vasárnapi formájában alig győzte volna le Rapid ma a kitűnően játszó *Vienna* csapatot. Az első féldőben gól nem esett, dacára, hogy Rapid sok veszélyesnek tűnt lövése a kapufáról pattan vissza. Az első gólt *Petz* a 4-ik percben éri el; *Vienna* kornerrel válaszol, míg *Jech* a 27-ik percben a második gólt rugja. *Vienna* még három sarokrugást hibáz. Biró: Schindler.

WAC.—VICTORIA 4:0. WAC. az első féldőben 10 emberrel kénytelen játszani, mivel *Krof* kapus már a mérkőzés első perceiben sérülést szenved és nem képes a játékot folytatni. A második féldőben a második csapat kapusa foglalja el *Krof* helyét. *Victoria* az első féldőben roppant fölényben volt, fölényét azonban nem birta érvényesíteni. WAC. csak itt-ott kitérősekkel tűnt veszélyessé. *Féldő* 0:0. Szünet után WAC. veszi át a támadó szerepét és *Studnicka* rövid időközben három remek gólt lö; a 38-ik percben *Little* a gólok számát négyre szaporítja. Biró: Knöll (Cricket).

GERMANIA—STURMVOGEL 8:1. Germania ezen győzelmével az általa Schwechatban rendezett football-torna győztese lett.

WAC.—GERMANIA 9:2. (Szept. 13.) Óriási érdeklődés kísérte a mérkőzés kimenetelét, mivel Germania az eddig elért eredmények alapján, továbbá azon körülménnyel fogva, hogy nyári szünetet az általa rendezett football-torna miatt nem tartott, máris igen jó formában van, míg WAC. eddigi két mérkőzését bár megnyerte, tavaszi formáját azonban még korántsem érte el. Ezen előjelek benyomása alatt két egyenrangú fél küzdelmét vélte látni az igen nagy számban megjelent közönség. Mily nagy volt azonban a meglepetés, amint Germania a második féldőben teljesen visszaesett, sőt az első féldőben sem érte el különben mutatott formáját WAC. ellenben mesésen játszott. Rég láttunk honi pályán kontinentális csapatnál oly szép és precíz összjátékot, mint ma a WAC.-tól. Az első féldőben Germania széllel hátban játszva azonnal támadólag lép föl, mindazonáltal WAC. ér el az első gólt

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállítója

Kohn révén (6. p.), amelyet azonban Krauss már a 9-ik percben kiegyenlített. Germania sarokrugáshoz jut (11. p.) majd WAC. támad és Andres már a második gólt éri el (15. p.), Germania két sarokrugást hibáz, majd kiszabadulván, König révén a kiegyenlítő gólt rúgja. 26. p.) Mindkét párt 2—2 sarokrugást ér el, míg végre WAC.) Adi Stürmer éles lövése révén a vezetést magához ragadja. 37. p.) Félidő 3:2. Szünet után WAC. a szél által támogatva, Germániát térfelébe szorítja és győnyörű összjáték után a 7. és 12-ik percben Studnicka, illetve Fischera révén további két góllal jut. Egy büntetőrúgás a hatodik gólt eredményezi (15. p. Habár), míg Studnicka, Adi Stürmer és Kohn a gólok számát kilencre szaporítják. Germania e félidőben csupán egy sarokrugást ért el. Adi Stürmert a bíró a második félidő folyamán durva játék miatt kiállítani volt kénytelen. Krof helyét Riedl, Vienna egykori kiváló kapusa, igen jól töltötte be. A bírói tisztet Herczog Ede (MTK.) nagy körültekintéssel, általános megelégedésre látta el.

RAPID—RUDOLFSHÜGEL 2:0. Dacára, hogy Rapid Kaltenbrunn és Wolf helyére tartalékot kénytelen állítani, biztos győzelmet arat a mindinkább javuló Rudolphshügel felett. Az első gólt Daumann a 29-ik percben lövi. A további négy sarokrugás Rapid javára eredménytelen marad. Félidő 1:0. Hosszabb ideig változatosan folynak a támadások, miközben Rapid további 2 kornert éri el (10. p.), amelyet Vienna a védelmet kicselezve, egy szép gólférek második gólját eredményezi.

Bíró: Kestler (W. Sp. Cl.).

RUDOLFSHÜGEL II.—RAPID II. 2:1.

VIENNA—WR. SP. CL. 3:2. A szimpatikus dorbachi csapatot az őszi idény folyamán a balszerencse üldözi. A mai mérkőzés alkalmával kétségen kívül egy klasszissal jobbnak bizonyult ellenfelénél. Hogy a mérkőzést mindazonáltal elveszítette, annak egyedüli oka a védelem rendkívül győnge szereplésében rejlik. Krojer rég nem hibázott oly sokat, mint ma. Vienna csapatában épen a védelem játéka volna kiemelendő, míg a csapat többi része győngén szerepelt. Az első gólt a W. Sp. Cl. Müller révén éri el (10. p.), amelyet Vienna, avédelmet kicselezve, egy szép góllal kiegyenlített. (23. p.) Singer balszélről intézett éles lövése alig 2 perc múlva a vezető gólt jelenti. Félidő 2:1. A W. Sp. Cl. most óriási fölénybe jut és a 12-ik percben kiegyenlített, további fáradozása a győzelem eléréseért azonban eredménytelen marad. Vienna ellenben az utolsóelőtti percben intézett egyetlen veszélyes támadását kórnerre értékesíti, amelyet azután a középcsatár a góllal vág. Bíró: Müllner (Rapid).

VIENNA II.—W. SP. CL. II. 2:1.

PÁGA. Slavia—Vinohrady 10:3. DFC.—DFC. rezerv 7:4. Sparta—Cechie (Smichow) 2:0.

Versenynaptár.

Szeptember 27. BEAC. Budapest.
Október 4. MAC. Budapest.
Október 18. KAC. Kassa.
Október 25. MAC. Budapest.

Áttekintés. A BTC. versenye, mely oly nagy sikernek ígérkezett, fiasóval végződött. Komoly mérlegelés után arra a meggyőződésre kell jutnunk, hogy itt tulajdonképpen nem is a BTC. rendezősége a hibá-

sabb fél, mint inkább az a körülmény, hogy a verseny a MOTESz. szabályai szerint rendeztetett. A MOTESz. szabályai, ha magába a sport részében nem is különbözik lényegesen a MASz.-étől, annál nagyobb az eltérés azonban több igen fontos körülményre nézve. Innét származott azután a fellépő differencia, amely két egylet atlétáinak a visszalépésére vezetett. Ez elmaradhatott volna, ha a rendező egyesület e szabály-differenciákra figyelmeztette volna a nevező egyesületeket, melyeknek egy tekintélyes része e szabályokat egyáltalában nem ismeri. Leghelyesebb lett volna azonban a szabálykezelésnél hallgatagon a MASz. liberálisabb felfogásának helyt adni, mint így a felesleges rigorezitással, amelyet azonban csak részletekben s nem az egész vonalon alkalmaztak, a versenyt teljesen elrontani.

A versenyszézon megindultával most erősen érezhető annak a következménye, hogy a MASz. szokásos őszi titkári értekezlete, amely a versenyterminusokat volt hivatott összeegyeztetni, elmaradt. A versenynapok egymásra torlódtak s ennek volt következménye az is, hogy az Aradi Athletikai Club nem tudta megrendezni szokásos őszi versenyét, amely pedig a múltban a Délvidék legnagyobb és legjelentékenyebb versenye volt. Ennek természetesen a jövőben nem szabad előfordulni s ép ezt célozza a MASz. atlétikai szakosztályának kedden hozott határozata, amelynek értelmében az egyletek tavaszi versenyterminusait március végéig, őszi terminusait pedig július végéig tartoznak bejelenteni. Ha ezt elmulasztanák s azután olyan terminust kérnének, amelyet már egy másik egylet lefoglalt, ezt a szövetség csak különös méltánylást érdemlő esetekben fogja engedélyezni. Különösen fontos ez a vidéki versenyekre vonatkozólag, mert itt igazán nincsen értelme annak, hogy még a kerületi erők is széjjel forgácsolódjanak, ahelyett, hogy egyesülve, egymás versenyeit segítsék sikerre. Az AAC. versenye balsikere miatt annyira elkedvetlenedett, hogy még a 30 km.-es gyaloglóbajnokság rendezéséről is lemondott a jövőre vonatkozólag. A MASz. atlétikai szakosztálya azonban módot fog találni arra, hogy e szándékukról eltérítse, annál is inkább, mert jobb kezekbe, mint az AAC.-nál volt, nem igen teheti le a bajnokság sorsát.

A hétnek talán legnevezetesebb eseménye az, hogy a MASz. atlétikai szakosztálya a Debreceni Torna-Egyletet a Boeskey-serlegtől elűtötte. Mindenki előtt ismeretes az a körülmény, hogy a DTE. és a DAAC. közvetlen a versenyt megelőző napon fuzionáltak. Ennek eredménye a DTE. megnövekedett ereje volt s ennek következtében a Boeskey-serleg sorsa, minden előzetes számítást felforgatva, a DTE. javára dőlt el. Tény azonban az is, hogy a DTE. a Boeskey-serleget régi törzs-atlétáival is megnyerte volna az elért pontszámuk alapján. A szakosztály a megejtett vizsgálat alapján azonban nem látta ezt a tényt minden kétségen felül állónak, mert a DTE. 20 pontját egy Kovács nevű diszkoszdobó negyedik helyével érte el, kit pedig szintén a DAAC. nevezett be, jöllehet Kovács-nak, miután három hónap óta nem indult előzőleg sehol, joga volt a DTE. színeiben indulni. A szakosztály azonkívül október 6-ikáig felfüggesztette mindazon volt DAAC. versenyzők versenyzési jogát, kik a DTE. színeiben jogosulatlanul indultak. Szabó Bélát pedig okt. 6-ikáig tiltotta el a versenyzéstől, mert dacára, hogy a SZAC. versenyén való részvételtől táviratilag tiltotta el, mégis indult. A szakosztálynak ugyanis e kérdésben az volt az álláspontja, hogy a DAAC. versenyzőinek nem volt joga áthágni azt a szabályt, mely a versenyzőknek az egyes egyletek színeiben való versenyzést szabályozza. Azt a körülményt, hogy a DAAC. feloszlott, nem látja beigazolva s ha ez be is következett volna, a volt versenyzői csak a MASz. engedélye alapján indulhattak volna a 3 hónap letelte előtt más egylet színeiben.

Marton Alajos és Fia

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.

≡ Verseny-díjtárgyak gazdag választékban. ≡

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

Atlétikai jegyzetek.

(Negyedik közlemény.)

A munka mennyisége. Ez egyike a tréning ama fontos kérdésének, amely fölött a legellentétesebb nézetek alakultak ki. A kérdés sokkal fontosabb, mintsem az első tekintetre bárki is gondolná. Az atlétikának is, mint minden sportágnak, a test fejlesztése és az egészség ápolása a főcélja. Nem érdektelen tehát azt tudni, hogy mennyit dolgozzunk, hogy a főcélunkat szem előtt ne veszítsük, és e mellett a lehető legnagyobb eredményt érjük el. Tehát amint látjuk, első sorban számolni kell az egészségi szempontokkal, másodsorban pedig képességeink maximumát kell kiszorítani. Ez a két látszólagos ellentét nehezíti meg a kérdés helyes megoldását, és teszi szükségessé, hogy mindenki, aki valamely sportágra tréniroz, tisztában legyen azon munkamennyiséggel, amelyet szervezete elbir, s amely mellett képességei maximumra fokozhatók.

Atlétáink tréningjét megfigyelve, azt tapasztaltam, hogy az átlaga túlságosan kevés munkát végez s főleg pedig azt, hogy napi, illetve heti munkájukat nem tudják successive fokozni. Ennek két oka lehet. Vagy helytelenül élnék, s így erejüket nem tudja a tréning fokozni, az életmód bűnei miatt, vagy pedig okatlanul félnek a letörés veszélyétől. Nagyon divatba jött atlétáinknál, különösen az utóbbi időben, a sok pihenés. Sokszor csodálkoztam, amidőn az olympiai tréninget vezetve, több tréningpályán megfordultam, hogy atlétáink legnagyobb része, még maguk a futók is, hetenként két, sőt három napot is pihennek. Még érthetlenebb volt előttem az, hogy a versenyek közeledtével a helyett, hogy munkájukat fokozták volna, még többet pihentek, talán azon hisztemben, hogy akkor majd jobb eredményt tudnak elérni. Ilyenkor mindig eszembe jutott egy híres nevű vidéki vívómestertársam, aki azon tanácsot adta tanítványainak, hogy verseny előtt hat hétig ne csináljanak semmit, hanem egynek sok sonkát, és iganak reá jó sok vörösbort, akkor a versenyre erők lesznek, és nagyokat tudnak majd ütni-vágni.

Ha valaki egészséges, szervezete erős, akkor komoly tréningre kell magát elhatározni, mert máskülönbén kiváló eredményt nem tud elérni. A szervezet, ha a kellő táplálkozási móddal és megfelelő pihenéssel jó karban tartatik, sokkal több munkát kibír, mint amennyit a mi versenyzőink átlaga végez, anélkül, hogy félni kellene az ártalmas következményektől.

Az olympiai versenyek előtt itthon többször hangoztattam azon nézetemet, hogy atlétáink keveset dolgoznak s indokolatlanul félnek a letörés veszélyétől. Én még nem igen láttam atlétát letörni a sok munka miatt, de igenis többet láttam letörni a sok éjszakázás vagy a méreketlen alkoholférvet következtében.

Ez irányu tapasztalataim, amiket Londonban szereztem, csak megerősítettek véleményem helyességéről. Első sorban láttam az idegen atléták tréningjét, azután meg többször kérdezősködtem trénerektől, hogy mennyit végeztetnek hetenkint a reájuk bízott atlétákkal. Arról meggyőződtem, hogy az amerikai, angol és svéd atléták többit dolgoznak naponta és hetenkint is, mint a mi atlétáink. Nem is lehetett az másként, mert máskülönbén nem bírták volna ki az egymásután következő rettenetes küzdelmes versenyeket, amelyek mindennap folytak, sőt naponta többször megismétlődtek.

A szívósságnak és munkabírásnak számtalan esetét láttuk az olympiai versenyeken. Wilson, az angolok büszkesége, egy délután vett részt az 1500 méteres versenyben, ahol Shepparddel vívott élet-halál harcot, és a 3500 méteres csapatversenyben. A két számot alig választotta el egymástól egy óra. Wilson az 1500 méteres verseny után nem volt kimerülve, láttam, amint rögtön a verseny után egy érdeklődő rendőrnek magyarázta leveretésének okait; azután bement az öltözőbe, ahol jól lemasszírozták. Egy óra múlva vígan futotta a 3500 métert. És ilyen esetet nagyon sokat tudnék felsorolni.

De nemesak a versenyben, hanem magában a tréningben is hasonlókat tapasztaltam. Láttam Lemmingnek egy tréningjét, dobott legalább 40—50-et, s a mi versenyzőink már örültek, hogy le fog törni ettől az „örült” munkától. Hogy mennyire nem tört le, megmutatta a versenyekben.

Említettem Murphy tréner esetét, hogy haza akart

küldeni egy amerikai atlétát, mert 4 kör helyett csak egyet futott, s kényszerítette a kiszabott adag elvégzésére, dacára annak, hogy a trénirozó élénken hangsúlyozta, hogy szerinte az egy kör éppen elég volt neki.

E tekintetben még más sportágakra is hivatkozhatom. Taylor a maratoni verseny napján uszott egy nagyon erős 1500 méteres versenyt; a következő nap délutánján kétszer egymásután uszott a stafétában, és második versenye alkalmával egyáltalán nem mutatkozott rajta a fáradtság, sőt rettenetes küzdőképességét mi egy világ bajnoksággal fizették meg.

Az evezősök tréningjénél is érdeklődtem a munka mennyisége felől Záborszky István barátomnál, aki nagy figyelemmel tanulmányozta Henleyben ezen kérdéseket. Záborszky is úgy látta, hogy az angol evezősök többet dolgoznak, mint a mieink itthon, de maga a Pannonia nyolcása is tetemesen fokozta kint Henleyben a napi munkát, és úgy látszott, hogy nagy előnyére vált az angol tréning.

A mi atlétáink tréningjénél eleinte baj volt, hogy a sok eső, nagy távolság, és 1—2 napig a pályahiány miatt a kiszabott munkát nem végezhettk. De annál derekasabban láttunk a munkához, amikor a nehézségek elhárítottak. Futóink közül különösen a stafétába tartozók és Kovács Nándor végeztek nagyon erős munkát, dobóink közül a két Mudin és Koczán tréniroztak szorgalmasan, továbbá ugróink élükön Somodyval, szintén elvégezték a nekik kitűzött sprint és ugró-munkát. Volt dobóink között egy, aki az én vidéki vívómester barátom tréning-módszerének hódolt, tudniillik pihent és hizott, sőt erősen hangoztatta, hogy ezentul még kevesebbet fog trénirozni, mert Rose, a világ bajnok, két hétben csak egyszer tréniroz. Hiába magyaráztam neki, hogy Rose abnormális ember, aki ha nem trénirozza is, első lenne, de akadna csak egy másik hasonló versenytárs, mindjárt belefogna a szorgalmas tréningbe. Nem lehetett meggyőzni, hát hagytam, mert nem lett volna más hátra, mint haza küldeni a verseny előtt.

Érdekes felemlítenem, hogy maga Somody is, aki rendkívül vigyázott mindig magára, és nagyon óvatos volt a tréningben, csak most tapasztalta, hogy nemesak ugróképessége óriási, de munkabírása is sokkal nagyobb, mint hitte. Szóval, Londonban ismerte csak meg önmagát igazán. Dél előtt volt ugyanis az első csoportok ugrása. Somody is dél előtt ugrott, eredménye 180 $\frac{1}{2}$ volt. Mindenki azt hitte, hogy kifáradva a délelőtti munkában, a döntőben nem bír teljes erővel ugrani. Jól emlékszem, hogy maga Somody is ezt hitte, mert a csoportverseny előtt azt mondta nekem, hogy teljesen kiugorja magát, mert a délutáni munkájában nem bízik. És nem így történt, délutánig teljesen rendbe jött és még jobban ugrott. Bátran lehet mondani, hogy a három második közt ő volt a legjobb.

Ezek volnának megjegyzéseim a munka mennyiségére nézve. A mi a munka *minőségét* illeti, az tulajdonképpen nem más, mint maga a stylus. Tudjuk, hogy a stylus tökéletessége sokat számít az eredmény nagyságánál. Láttuk ezt a futásoknál, gyaloglásnál, dobásoknál, ugrásnál és minden egyéb sportágnál. Megérdemli tehát, hogy a különféle atlétikai ágaknál látott különböző stylusokról alkalomadtán részletesen megemlékezzem.

Gerentsér.

A BTC. versenye.

— Óvások napja. —

Örök törvény marad az, hogy amitől eleve nagyon sokat várunk, az rendszeren mit sem nyújt. Ez különösen áll a Budapesti Torna-Club mult vasárnapi versenyéről. A kitűnően reklámozott versenyre igen értékes és emellett nagyszámu nevezéseket adtak le a fővárosi és egyes vidéki egyletek. S hogy ennek dacára a verseny erőteljes fiaskóval végződött, az a rendező-egyet szükkebliségének tulajdonítható. A legöregebb versenyző sem emlékszik ehhez hasonló versenyre, melynél átlag véve minden második győztesét megóvták és diszkvalifikálták. Ami azonban a legmulatságosabb az egészben, az az, hogy a sok óvás közül egyetlen egynek volt igazán komoly alapja, azt azonban természetesen elutasították. A rendezőség ingadozó magatartásának volt azután következménye, hogy a délután folyamán, mikor soha méltánylásra nem találtak, a MAC. és a Postások atlétái visszavonultak a versenyzéstől, ami szemmel láthatólag ér-

téktelenítette az egész versenyt, mert hisz a legszebbnek ígérkező versenyek maradtak el.

A sérelmek sorozata már az ifjúsági versenyeknél kezdődtek. A BTC. által világra bocsátott verseny-feltételekben félre nem érthető módon körül volt írva, hogy kik jogosultak a versenyekben, mint ifjúsági versenyzők indulni: „olyanok, kik még nyilvános versenyekben nem indultak”. Ez egész világos. Az ifjúsági stafétát a MTK. nyerte meg, melynek csapatában Kiss és Ondrus futottak, kiknek nyilvános versenyekben való szereplésük annyira közismertek, hogy ennek bővebb tárgyalása igazán felesleges. Most már nem tudjuk, megváltoztatta-e időközben a BTC. versenyfeltételeinek idevonatkozó részét, s ha igen, miért nem közölte azt a többi nevező-egyletettel, melyek a szigorú feltételt betartva, természetesen óriási hátrányban volt a MTK.-al szemben. Ha pedig nem változtatta meg, akkor, ha már ugysí olyan nagy diszkvalifikáló kedvében volt, — miért nem diszkvalifikálta a MTK. stafétáját, nemkülönben a 60 m.-es ifjúsági síkfutás győztesét, kire nézve a követelmények szintén nem voltak teljesítve.

Azt, hogy Simon-t a 100 m.-en nem engedték indulni, jöllehet, akkor mikor Simon civilruhában jelentkezett, még 2—3 perc késéssel minden fennakadás nélkül tehetők volna, ezt nem nehezményezzük. Ehhez joguk volt. Ez legfeljebb az udvariasság és méltányosság kérdése, melyet tekintve, hogy a verseny reggel 9 órakor volt, helyén lett volna gyakorolni. Eddig az u. n. nagyfokú kora reggeli pontosság nem volt szokásban s ha tudták, hogy egy versenyző az öltözőben van, mindig megvárták. Nagyfokú méltánytalanság esett meg Bodorral szemben is. A Postások a Zsinger-díjra pályázván, köztudomású volt, hogy Bodor a 400, 800 és 1500 m.-es versenyben fog indulni. Igazán esodálatos véletlen, hogy akkor, mikor a programmon nem kevesebb, mint 15 (tizenöt) versenyszám szerepelt, a három fenti versenyszám úgy volt egymás mellé rakva, hogy azok úgy 40 percen belül voltak lefutandók. Ez a csoportosítás annyira magán viseli a szándékosság bélyegét, hogy egész jogosult volt Bodor visszalépése, midőn ezek megváltoztatása iránt beterjesztett kérelmét elutasították. A verseny előkészítése sem ütötte meg azt a mértéket, mely egy nagy egyet rendező gárdájától méltán elvárható lenne. A versenyre vonatkozó tudnivalókat, az egyletek legnagyobb része csak szombat este kapta kézhez, úgy, hogy azokat versenyzői körében alig értékesíthette. Így esett azután meg, hogy egy Debrecenből a távolugrásra felrándult atléta, szomorodott szívvel értesült délután arról, hogy a távolugrás már délelőtti megrendeztetett. Ilyenkről mégis csak szükséges a vidéki egyesületeket is értesíteni.

Mudin Imre ellen beadott óvásra vonatkozólag, melynek eredményeképpen megnyert díjától elűtetett, sikerült megtudnunk, hogy őt még a legismertlenebb MOTESz. szabály alapján sem lehetett diszkvalifikálni. Az a körülmény, amely ellene felhozott, t. i. hogy a Debreceni Torna-Egylet színeiben indulván s a szokásos három hónap még nem telt el, tehát ő a MAC. színeiben nem volt jogosult indulni, egyszerűen nem áll meg. Köztudomású tény, hogy Mudin Imre már több, mint két éve növendéktarja a MAC.-nak, sőt elvégezvén a tanítóképzőt, annak rendes tagja lett. Szeptember elsején pedig beiratkozott Budapesten a felső preparandiára s a verseny előtt jóval egy héttel, már állandó lakosa volt Budapestnek.

Ilyeténképpen még a MOTESz. szabályok értelmében is indulásra jogosult volt. Ez a tényállás azonban az óvások szokatlan kezelése folytán nem kerülhetett nyilvánosságra, azon egyszerű oknál fogva, hogy sem Mudint, sem más, a MAC.-tól jelenlévő vezető-egyeniséget meg sem kérdeztek. Eddig az volt szokásban, hogy ha valaki ellen óvás adatott be, arról első sorban a megóvottat értesítették, még pedig a helyszínén, nem pedig este 8 órakor a díjkiosztásnál, ahol az illető esetleg jelen sem lehetett.

Magunk részéről csak sajnálhatjuk, hogy az oly szababúnak ígérkező verseny az óvások tömegében tönkrement.

Ami a verseny sportrészét illeti, az meglehetősen gyenge volt. A 100 m. síkfutásban, ahol Simon távollétében Scheer győzött, a 11 mp.-es idő az óriási hátszélnek köszönhető, jöllehet a külső képe a szél dacára sem mutatott ilyen gyors időt. Elég értékes még Gräber ideje a 400 m.-en, hol könnyen győzött a gyenge társaság ellen. A 3000 és 1500 m.-en

Penninger győzött Lovas, illetve Bán ellen. Lovas feletti győzelme nagy meglepetést keltett, annál is inkább, mert az idő igen közepes, ami Lovas letörését mutatja. A gerelyvetésben Kóczán ismét jó formát mutatott s a döntő dobásai bizonyos állandóságról tanuskodtak. A diszkoszvetésben az idén igen gyengén állunk s ez versenyről-versenyre hebizonyosodik. A Zsinger-díjat különben a BTC. nyerte meg.

Részletes eredmény:

I. 100 méteres síkfutás. Két előfutam után a döntőben. 1. Scheer Kornél (BTC.) 11 mp. 2. Gräber Géza (BTC.). 3. Hámos Lóránt (BBTE.). Bartkó Jenő (Postás) feladta. Az első előfutamban Scheer győzött Hámos előtt, a másodikban Gräber Bartkó előtt. A start nem a legjobban sikerült. Gräber kerül el legjobban, de nehezen kap lábra s 30 m. után már Scheer van az élen. E helyét meg is tartja, ámbar a jobban finiselő Gräber jól felnyomul. 1 m.-rel nyerve, 1/2 m.-rel harmadik.

II. Rudugrás. 1. Szathmáry Kálmán (MAC.) 3.14 m. 2. Szende Andor (MAFC.) 2.99 m. 3. Csapó Márton (BTC.) 2.78 m. Szathmáry a hideg levegő miatt nem ugrott tovább.

III. Távolugrás. 1. Kövesdy Géza (BBTE.) 6.48 m. 2. Majunke Erich (Kassai AC.) 6.45 m. 3. Kovács Nándor (BBTE.) 6.28 m.

IV. Súlydobás. 1. Mudin Imre (MAC.) 12.40 m. 2. Nagy András (BBTE.) 11.56 m. 3. Hautzinger Sándor (BTC.) 11.53 m. Mudin csak háromszor dobott. A győztes diszkvalifikáltatott.

V. Magasugrás. 1. Domonkos György (MAFC.) 1.71 m. 2. Abarbanell Róbert (MTK.) 1.67 m. 3. Ludinszky Lajos (BBTE.) 1.67 m.

VI. 3000 méteres síkfutás. 1. Penninger Gusztáv (BTC.) 10 p. 04.2 mp. 2. Lovass Antal (MTK.) 30 yarddal. Unalmas verseny. Helyenkint egészen bumli tempó. A vége felé Penninger erősít s elmegy Lovassól, ki később ismét felzárkózik. Az utolsó körben Penninger 30 m.-nyire a céltől erős végszpurba kezd s megszökik Lovassól. Ez utóbbi kétségbeesett erőfeszítéseket végez, s teljesen kifutja magát, azonban csak redukálni tudja a differenciát. 30 méterrel nyerve. A győztes diszkvalifikáltatott.

VII. Gerelyvetés (magyar stílus). 1. Jeschina Ferenc (Pozsonyi TE.) 38.25 m. 2. Kóczán Mór (BTC.) 37.95 m. 3. Veress Lajos (Kolozsvári EAC.) 37.66 m.

VIII. 110 méteres gátfutás. 1. Kovács Nándor (BBTE.) 16.2 mp. 2. Bendl Alajos (BBTE.). 3. Szende Andor (MAFC.). Indult még Mikolik László (BBTE.). Kovács elejétől végig vezetve és csak az utolsó gátat döntve igen könnyen 15 méterrel nyer. Gyenge harmadik.

IX. 800 méteres síkfutás. 1. Kazár Tivadar (MTK.) 2 p. 19.2 mp. 2. György Vince (ÖTE.). 3. Hautzinger Sándor (BTC.). Eleinte Kazár vezet kényelmes iramban, míg 350 méterrel a cél előtt György szökik az élre. A 220 yardos startnál ismét Kazár megy az élre és hat méterrel könnyen győz, míg Hautzinger 30 méterrel rossz harmadik.

X. 3000 méteres gyaloglás. 1. Drubina István (BTC.) 15 p. 14 mp. 2. Patak János (MTK.). 3. Szabár Péter (BSC.). Elejétől végig Drubina vezet és közvetlenül mögötte Patak gyalogol. Kétszáz yarddal a cél előtt Drubina végszpurba kezd és 15 méterrel könnyen győz; rossz harmadik.

XI. Diszkoszvetés. 1. Luntzer György (Pozsonyi TE.) 37.34 m. 2. Veress Lajos (Kolozsvári EAC.) 36 m. 3. Kóczán Mór (BTC.) 35.15 m. Gyenge eredmények.

XII. 400 méteres síkfutás. 1. Gräber Géza (BTC.) 53.8 mp. 2. Radóczy Károly (MTK.). 3. György Vince (ÖTE.). Opré Tivadar (BTC.) vezet 200 méteren át elég erős iramban, ott Gräber szökik előre és könnyen 10 méterrel győz Radóczy előtt. 6 méterrel harmadik.

XIII. Svéd gerelyvetés. 1. Kóczán Mór (BTC.) 53.48 m. 2. Strausz Gyula (BBTE.) 52.11 m. 3. Veress Lajos (Kolozsvári EAC.) 42.95 m.

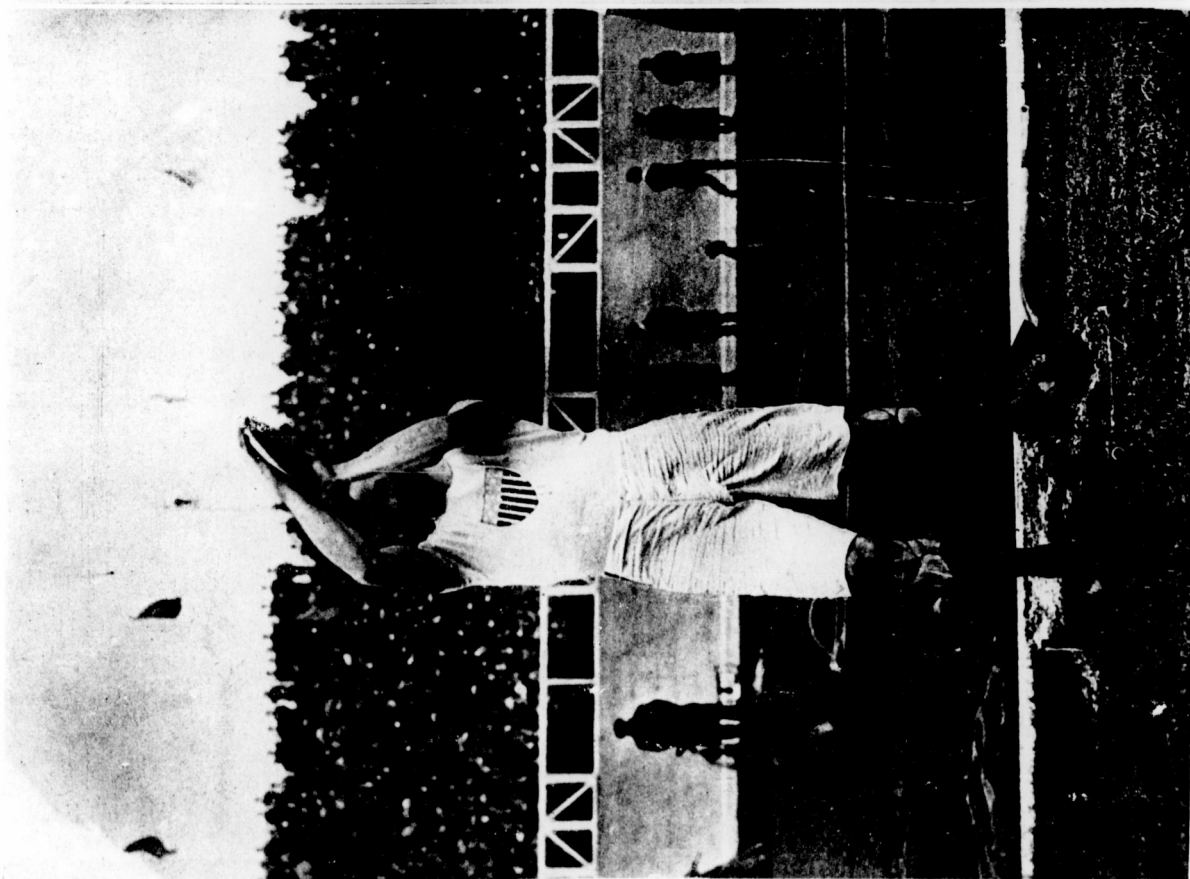
XIV. 1500 méteres síkfutás. 1. Penninger Gusztáv (BTC.) 4 p. 44.4 mp. 2. Bán Kálmán (MTK.). Simon Ferenc (BTC.) a második körben kiállt. Könnyen ötven yarddal nyerve. A győztest diszkvalifikálták.

XV. Staféta-síkfutás. 4×100 m. 1. Budapesti Torna-Club (Nagy, Gräber, Haber, Scheer) 46.8 mp. 2. Műgyetemi Athletikai és Football-Club (Szende, Déry, Joanovits, Somló). Könnyen, tizenöt yarddal nyerve.

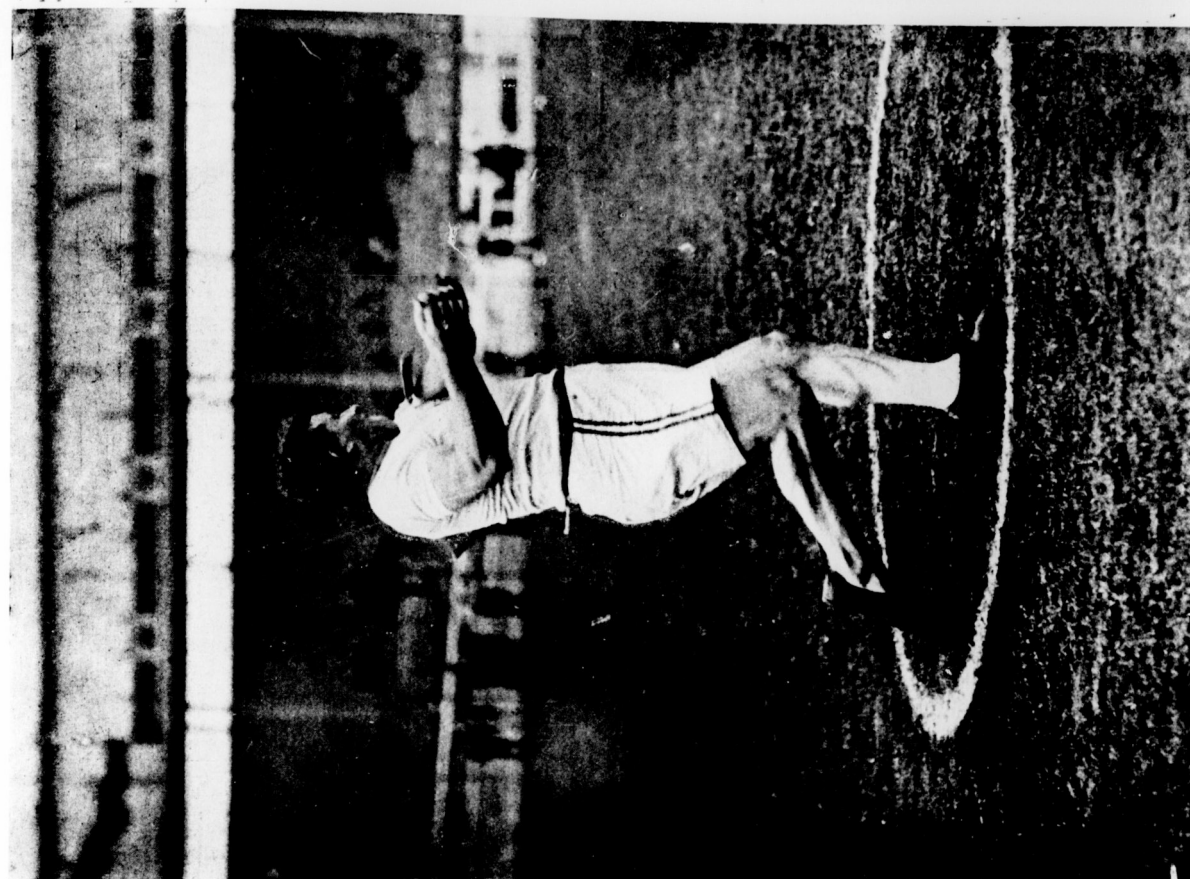
Az Eperjesi TVE. versenye.

A BTC. versenyével egyidejűleg az Eperjesi Torna és Vívó Egyesület is rendezett országos atletikai versenyt, amely épen eme körülmény folytán ugyszólván harmas klubközi versenynek devalválódott a rendező egyesület, a Kassai AC. és a III. ker. TVE. között.

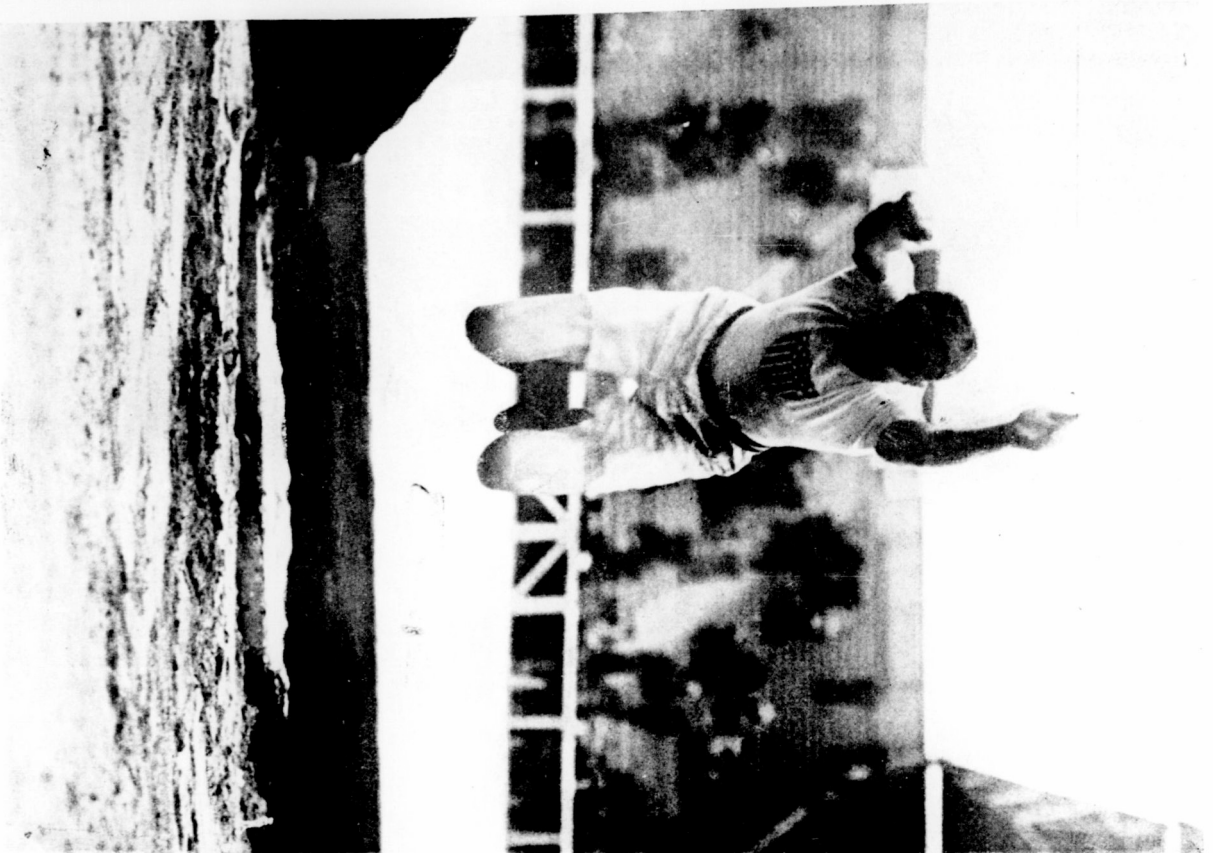
Ez a három egyesület csaknem teljes gárdáját állí-

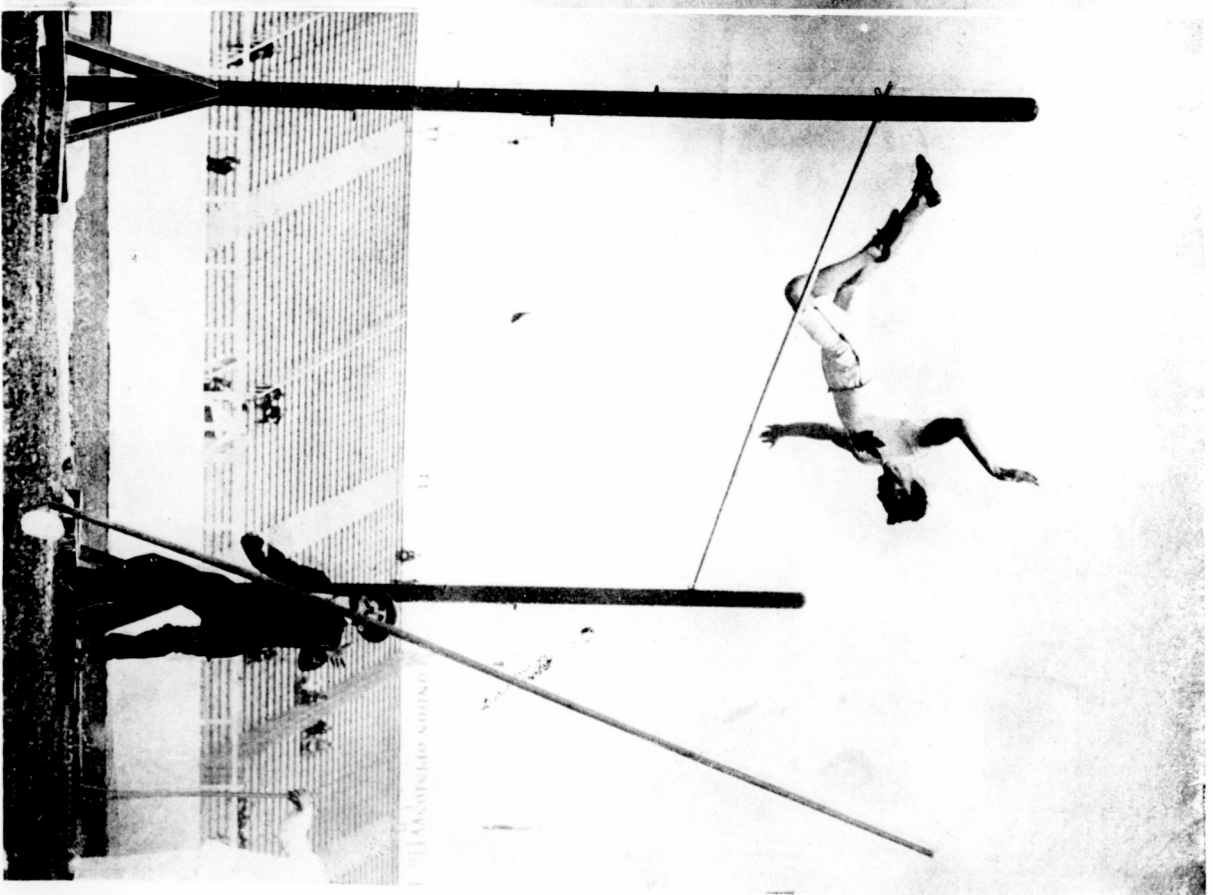
M. J. Sheridan (Amerika), a szabad- és görögstílusú diszkoszvetés világbajnoka.

John Flanagan (Amerika), a kalapácsvetés világbajnoka és világrekordere.

Eden (Amerika) a helyből távolugrásban megnyerte Londonban a világbajnokságot.

Archibald (Gazdag) az idei angol rugózó bajnok és a világbajnokság harmadik helyezettje.

totta ki, de rajtuk kívül megjelentek a Sávári TE., a Kassai Munkás TE., sőt nagy meglepetésre a Temesvári AC. képviselői is. Minden számban népes mezőnyök indultak és az elért eredmények jó fényt vetnek a vidéki atlétika fejlettségére, különösen, ha figyelembe vesszük az egész napon át tartó hideg, szeles és esős időjárást. Jó eredményt ért el a KAC. fiatal, de máris nagyképességű atlétája, Szobota Ferenc, aki méltó ellenfelek hiányában könnyen, de imponáló stílusban nyerte meg a száz méteres síkfutást és távolugrást. A füleslabdában az eperjesiek újból bizonyosságot tettek arról, hogy e nemből alig akad méltó ellenfelük. A nap hőse egyébként Antal Pál volt, aki majd minden számban indult és respektábilis eredményekkel győzött, illetve jutott helyre. Említésre méltó a Kassai AC. stafétájának fölényes győzelme. A rendezés, amelynek számai Pethe Ferenc kezében futottak össze, az időjárás viszonyosságai dacára a szokott jó volt.

A részletes eredmény a következő:

Száz méteres síkfutás. Öt előfutamban után a döntőben első Szobota Ferenc KAC. 11 $\frac{1}{2}$ mp., második Gamauf István ETVE, harmadik Antal Pál ETVE, negyedik Erődi Béla III. ker. TVE, ötödik Gazsó László KAC. Kétüni start. Hat méterrel nyerve, a helyezését erős küzdelem.

Súlydobás hatos csapatverseny. Első az Eperjesi TVE. csapata (Dobó, Gobonya, Kontra, Kriebel, Párkányi, Wunsch) 9.19 m.-es átlaggal, második a III. ker. TVE., harmadik a KAC., negyedik a Sávári TE.

Egyéniben. Első Antal Pál ETVE. 11-70 m., második Dobó Árpád ETVE. 10-70 m., harmadik Csabinyák Elek ETVE. 10-40 m., negyedik Lepes József KAC. 10-14, ötödik Paulin János III. ker. TVE. 10-11 m.

Magasugrás. Első báró Wardenner Iván Sávári TE. 165 cm., második Gamauf István ETVE., harmadik Erődi Béla III. ker. és Kontra József ETVE. A gyenge eredmények a laza elugróhely és a nagy szél az oka.

Gerelyvetés. Első Paulin János III. ker. TVE. 46-03 m., második Antal Pál ETVE. 41-77 m., harmadik Csasztek Jenő KAC. 39-38 m., negyedik Sikora Emil KAC. 36-72 m., ötödik Gabos József Sávári TE. 36-64 m. Tizenkét induló.

800 m. síkfutás. Első Burger Miksa III. ker. TVE. 2 p. 22 $\frac{1}{2}$ mp., második Hönich Antal III. ker. TVE., harmadik Pfeiffer István III. ker., negyedik Schmideg Zsigmond III. ker., ötödik Gyuk Miklós ETVE. Tizenöt induló.

Diszkoszvetés hatos csapatverseny. Első az Eperjesi TVE. csapata (Dobó, Gobonya, Gyuk, Kontra, Kriebel, Wunsch) 31-55 m.-es átlaggal, második a Kassai AC. csapata (Bodnár, Csasztek, Héricsz, Kórány, Stefán, Tóth L.) 30-3 m.-es átlaggal, harmadik a III. ker. TVE., negyedik a Sávári TE.

Egyéniben: Első Antal Pál ETVE. 39.78 m., második Gobonya Albin ETVE. 36-11 m., harmadik Kórány Imre KAC. 34.38 m.

Távolugrás. Első Szobota Ferenc KAC. 610 cm., második Antal Pál ETVE 591 cm., harmadik Wunsch Kálmán ETVE. 589 cm., negyedik Bodnár Sándor KAC. és Gamauf István ETVE. 578 cm. Tizenkilenc induló. Az elugróhely nem a legjobb állapotban volt.

Füleslabdabás és hajítás. Első Dobó Árpád ETVE. 54-62+23-66=78-28 m., második Antal Pál ETVE. 53+21-52=74-52 m., harmadik Gobonya Albin ETVE. 48-46+26-71=73-45 m., negyedik Paulin János III. ker. TVE. 50-42+19-17=69-59 m. Gobonya hatalmas kétkézes dobása a legjobb magyar eredmény. Tíz induló.

Stafétafutás 100—200—400—800 méterre. A délelőtti előfutamban a Kassai AC. I. csapata 4 p. 06 mp. alatt könnyen győz a Temesvári AC. felett, az Eperjesi TVE. pedig 4 p. 20 $\frac{1}{2}$ mp. alatt hat méterrel a Kassai AC. II. csapata felett. A döntőben első a Kassai Atlétikai Club első csapata (Bodnár, Szobota, Kórány, Tóth F.), második az ETVE. csapata (Párkányi, Gamauf, Nádaskay, Hirschfeld). Az eperjesiek első stafétája előnnyel vált, de Szobota az előnyt hamar behozta és öt méter előnnyel váltja fel Kórányt, aki remek futással megtoldja azt még 30 méterrel úgy, hogy a nagy előnyt az eperjesiek behozni nem tudják. Idő 3 p. 59 $\frac{1}{2}$ mp.

Ezután füleslabdamérkőzés volt az ETVE. és a III. ker. TVE. csapatai között, amelyet 9:0 arányban az eperjesiek nyertek meg. Félidő 1:0.

Az ETVE. és a III. ker. TVE. között a Motesz. vándordíjáért folyó klubközi verseny a fenti eredmények alapján 25 ponttal 20 ellenében a védő eperjesiek javára végződött.

BAJAI SPORTEGYESÜLET. E hó 8-án érkezett meg a belügyminiszter jóváhagyása az egyesület alapszabályaira vonatkozólag, s ezzel egyuttal megkezdődött az ad hoc megalakult alosztályok szervezése s működése. Élénk klubélet fejlődik ki az egyesületben, hol a vivás, uszás, football, regatta s koresolyázás talál szakszerű vezetőkre s lelkes hívekre. Már is sikerült a társadalom nagy részét megnyerni s az agilis tisztikar, elnökkel az élén és a művezetők napról-napra fokozzák az érdeklődést, előkészítik a nagy napokat szűkebb keretű háziversenyek rendezésével. Multja is van már az egyesületnek, hisz' kedden aratott fényes sikert 2 tag a Műegyetemi AFC. uszóversenyén, hol Wiesel E. maga mögött hagyta a kitűnő Fabinyit, bajnokságban 2-ik lón, része volt a győztes stafétában, míg Székely Leó a nagyszámú kezdők versenyét nyerte fölénnyel. Több jó nevű atlétája, vívója van az egyesületnek, tagjainak a száma pedig ma holnap a másfél százat üti meg, noha az alapító s pártoló tagsgokra most folyik az agitáció.

Jelenlegi tisztikara: Móder Géza dr. elnök, tanácsos; Éber Sándor alelnök, tanár; Várnai titkár, tanár; Szakács J. és Szlama S. jegyzők; Rátkai J. pénztárnok; Weinberger E. és Krausz J. ellenőrök; Koller Imre dr. ügyész; dr. Wallshausen Gyula orvos; Vadász Pál mérnök.

Művezetők: vivásban Lovas J., Nagy L.; uszásban Székely L., Wiesel E.; footballban Várnai E., Steyer J.; regatában Kolozsvári J.; koresolyázásban Karig E.; Kiss Á. J. és Vágó R. tornatanárok pedig a szabad-szergyakorlatokat s az atlétikát vezetik alosztályi kereteken kívül. Hivatalos lapul a Nemzeti Sportot tartja az egyesület.

SPORTÜNNEPÉLY STEYRBEN. Steyr város néhány előkelő polgára nagy sportünnepeket rendezett, amelynek keretében több atlétikai versenyszám, kerékpárverseny, kerékpár-pólóverseny és football is szerepelt. A bécsi Ramblerek ellátogattak Steyrbe és nemcsak a football-versenyt nyerték meg óriási fölénnyel, hanem az atlétikai versenyeket is hazavitték. A részletes eredmények a következők: 800 m. síkfutás. 1. Schöneckner WAC.) 2 p. 22 $\frac{1}{2}$ mp. 100 m. síkfutás: 1. Schöneckner 11 $\frac{1}{2}$ mp. Gerelyvetés: 1. Schöneckner 37.70 m. Diszkoszvetés: 1. Jank (WAC.) 33.10 m. 2. Schöneckner. Súlydobás: 1. Wachuda. 10.10 m. Kerékpár-póló: Monachia (München) győz Styria (Steyr) ellen 8:0. Félidő 4:0. (2×20 p.) Bécsi Ramblerek—Linzi Sport-Club 13:0. A Linzi Sp. Cl. lelke Siems, a Cricketterek egykori kiváló hátvéde, egymaga azonban nem háríthatja el e nagy gólarányú legyőzést. A bécsi csapat a következő játékosokból állott: Leuthe, Wachuda, Schöneckner, Wagner, Hoffmann, Krug, Schulz, Kmöll, Hussak, Prager és Kolisch-Biró (Deutsch WAC.).

HERTZKA REZSŐ UR, a MTK. atlétikai szakosztályának vezetője, annak közlésére kért fel bennünket, hogy Antal Pál nem mint az ETVE., hanem mint a MTK. tagja indult a III. ker. TVE. versenyén. Egyben bizonyos célzásokat tesz, mintha lapunk tudósítója szándékosan elhallgatta volna ezt a tényállást. Erre vonatkozólag csak annyit jegyzünk meg, hogy Antal Pál a verseny programján mint az ETVE. tagja szerepelt. Antalt az ETVE. nevezte és ez annál inkább plausibilisebb, mert a III. ker. TVE. és az ETVE.-nek klubközi mérkőzése lett volna a nevezett verseny. Továbbá tény az, hogy Antal-t a MTK. e versenyre egyáltalán be sem nevezte. Ezt egészen biztos forrásból tudjuk s minden ellenkező állítás dacára fentartjuk. Hogy Hertzka ur hogyan vitte keresztül azt, hogy Antal szint eserelt, az nem érdekel bennünket. Erre a feleletet a III. ker. adhatna meg vagy a MOTESZ., ha érdekesnek találná az ügyet egy kevés vizsgálat tárgyává tenni és megvilágítani.

VERSENYKIÍRÁS. A Rákosszentmihályi Mű- és Sportkedvelők Köre 1908. évi október hó 4-én délután 2 órakor a rákosszentmihályi sporttelepen ifjúsági nyílt számokkal atlétikai házi versenyt rendez a következő versenyszámokkal: I. 100 méteres síkfutás. II. Súlydobás. III. Távolugrás. IV. 400 méteres síkfutás. V. 2000 méteres távgyaloglás. VI. Labdatávugrás. VII. 1 angol mértföldes síkfutás (hendikep). VIII. Vigasz verseny (60 méter). A II., IV. és VI. számok nyíltak. Indulhatnak az ILSz. által igazolt játékosok. Az I., III., V., VII. és VIII. számokban csak a Kör tagjai vehetnek részt. A verseny rendezésében a Magyar Atlétikai Szövetség versenyszabályai irányadók. Nevezési díj körtagoknak egy versenyszámra 50 fillér, az összes számokra 1 korona. Nyílt versenyekben ILSz. tagoknak versenyszámonként 1 korona. Tét nélküli nevezések figyelembe nem vétetnek. Díjazás: 4 indulónál 2 díj, 7 indulónál 3 díj, 10 indulónál 4 díj lesz kiadva. Nevezések ifj. Neszt János címére (Rákosszentmihályi, Mária-utca) a nevezési zárlatig (október 1-ső) intézendők. Az ifjúsági nyílt számokban csak azon ILSz. tagok vehetnek részt, kik még nyilvános versenyen nem indultak.

Szilánkok.

A bojkott félelmetes, bár kétélű fegyvere villant meg legerősebb uszógyletünk, a Magyar Testgyakorlók Köre vezetőségének kezében. A FTC. mult vasárnapi versenyére nem adott le a bajnokság kivételével egyetlenegy nevezést sem. Régóta lappangó ellentét és széthúzás nyilvánult meg ez alkalomból, melynek aktualitását a FTC. azon elhatározása adott, hogy Toldi Ödön, a tőle kilépett versenyzőnek nevezését, amennyiben leadatnék, *visszautasítandó*. Erre a hírre volt felelet a MTK. távolmaradása. Az ilyen kellemetlen viszálykodás pedig nem az egyes egyleteknek, hanem az egyetemes sportnak árt, árt az uszásnak, amelyet pedig kétségkívül úgy a FTC., mint a MTK. előmozdítani, fejleszteni és felvirágoztatni szeretnének. Éppen ezért mélyen fájjaljuk, ha a békés együttműködést megzavarják ily bántó incidensek, melyek eredete tisztán személyeskedésben rejlik. Reméljük, hogy a két egyület mihamar békejóbott nyújt egymásnak és nem fogja a bosszúállást a végtelenségig folytatni; ne az elvakult szenvedély, de a higgadt, józan megfontoltság vezesse a háborgó kedélyeket.

Élénk megbeszélés tárgyát képezte a 440 yardos főiskolai bajnokság gyenge eredménye (6 p. 54 mp.), mely ugyszólván egy juniorverseny klassziszán sem emelkedik fölül, ami — nagyon felülünk — leronthatja a bajnokságok erkölcsi súlyát és értékét. Növeli még a visszasságot, hogy egész sereg főiskolai uszónk van (Bruckner, Zaehár, Kirehknopf, Hornung, Támedly stb.) aki a fenti időnél jobbat tud produkálni és ennek ellenére, nem tudni mi okból, távol maradt a starttól. A főiskolai bajnokot a közepes rekordért kárpótolhatná ama tudat, hogy legalább ezen a távon a legjobb egyetemi uszó ő, pedig ebben az esetben éppen fordítva áll a dolog. A főiskolai uszók tartásák becsületbeli kötelességüknek egy főiskolai bajnokságért indulni, mert önmagukra vet rossz fényt, ha másodklassziszunál is gyengébb a bajnoki idő. A bajnokság legfőbb jutalma, legnemesebb dícsősége a sportsmannak, fölötte csodáljuk tehát, hogy egyetemi uszóink ennyire elhanyagolják tulajdon sportjukat, a főiskolai sportot.

Két sajnálatos eset történt ismét Abbáziában a közel-múltban, melynek tán a Szövetség siralmas helyzetét jellemző symptomatikus jelentősége van. Két versenyző, név-

szerint Róth Henrik (MTK.) és Boróvi Ferenc (MUE.) a külföld tájékozatlanságával visszaélve, juniorversenyben indult, jóllehet egyikük sem volt már startra jogosult; Róth 1908. június 21-én a MTK. versenyén győztes staféta-csapat tagja volt, míg Boróvi 1907. november 17-én a WAC.-nál nyert 52-6 mp.-es idővel egy 68 m.-es kezdőversenyt. Egész uszósportunk hitelét és jó hírnevét tesszük kockára, ha szemmet hunyunk az ilyen anomáliák felett, melyeket ezennel az illetékes körök figyelmébe ajánlunk. Tessék példát, elrettentő példát statuálni, hogy mindenkinek elmenjen az ilyen inkorrektiségtől a kedve; végre-valahára radikálisan be kell szüntetni az efféléket; az illetőket kötelezni kell a jogosulatlanul nyert érmek visszaadására és a Szövetség írjon át az osztrákoknak, azokkal a tényállást sajnálata kifejezésével egyetemben tudatva.

A Ferencvárosi Torna Club nemzetközi versenye.

Pompás sportot nyújtott a mult vasárnap, nagyszámu közönség előtt a FTC. által rendezett minden tekintetben nemzetközi meeting, melyen alig érzett meg a MTK., tehát jelenleg leghatalmasabb uszógyletünk tüntető távolmaradása; utóbbiról, melyről egyébként más helyütt találja meg az olvasó véleménynyilvánításunkat. A verseny kimagasló és legérdekesebb száma a 880 yardos országos bajnokság volt, melyben az idén fényes kondícióban levő Sheff Ottóval szemben Hajós Henrik lépett sorompóba, klasszikus párharcot vívta vele; bár győzelem nem adatott meg színeinknek, mégis a legnagyobb elismerést és méltánylást érdemli Hajós mintaszerűen gentlemanlike, korrekt eljárása, melyvel a magyar uszósport sikere érdekében sikra szállt. Büszke lehet mostani eredményére, hiszen kriminális forduló és gyakori félreuszása dacára is csak viszonylag kevéssel maradt el nagy-növű ellenfele mögött, aki pedig ez évben Taylort, a büszke világbajnokot is meghajlásra kényszerítette. Természetes esupán, hogy kettőjük küzdelme az országos rekord hatalmas megjavítását eredményezte; a mostani kitünő rekord, illetőleg hiteles eredmény (Sheff külföldi lévén): 11 p. 44 mp., a tavalyinál teljes kilenc másodperccel jobb. Sheff különben a bajnokság után az 500 m.-es főversenyt is a legnagyobb canterben, könnyedén nyerte 7 p. 25-4 mp.-es, ezt tekintetbe véve, szintén kiváló eredménnyel. A 105 m.-es melluszásban Baronyi fényes időt ért el (1 p. 25 mp.), aránylag jól tartotta magát mögötte Lenkei Károly (Balaton); előbbi 100 m.-re tervezett világrekordkísérlete elmaradt, mert az előzetes bejelentés dacára nem mérték fel a pályát. Apór Lóránt (MUE.) pompás formát mutatott az oldaluszásban, melyben ideálisan tisztá, bár kissé még rövid tempója jogos dícséretet érdemel. A 105 m.-es főversenyben Ónody könnyen győzött, idejéből, mely így is igen jó volt, benyomásunk szerint meg le is tudott volna dolgozni valamit, ha megszorítják. Szépen uszott Tar Imre (OTE.) a 105 m.-es hátuszás-handicapban, ahol tisztá ideje 1 p. 33-8 mp. volt. A 70 m.-es handicapban külön megemlítést érdemel Zsoldos Károly (ÓTE.) scratchról elért 45-2 mp.-es remek ideje, míg a 70 m.-es gyermekversenyben nagy föltűnést és bámulatot keltett Nagy

Angol Sport
és **LAWN TENNIS**
FÉLSZERELÉSEK

~ NAGY VÁLASZTÉKBAN ~
WESZELY ISTVÁN NÁL
- BUDAPEST, IV. VÁCI UTCA 9. -
ÁRJEGYZÉKET BÉRMENTVE KÜLD.

Géza (Balaton) 48 mp.-es eredménye, mely messze túlszárnyalja egy ifjúsági verseny szintjét és az eddig inkább középtávon kivált ifjú uszónak a sprint terén is szép jövőt ígér. A stafétaversenyek közül az ifjúságit a Balaton nyerte, mely ez idő szerint kétségtelenül legjobb csapatunk ezen a téren; a senior, mely meglehetősen szokatlanul volt kiírva, a MUE-t látta fölényes győztesül. Őriási szenzációt és lelkesedést keltett a vízipólóban a MUE. szép győzelme, melyet ezen agilis egyet a trainingben tanusított fáradhatatlan szorgalma, pompás összjátéka és helyezkedés folytán bőven meg is érdemelt; mindamellett tekintetbe veendő, hogy a WAC. tartalékok beállítása következtében lényegesen meggyöngyült csapatallal állt ki. A handicaper (Kugler Sándor) jó munkája teljesen kiegyenlítette az erőbeli különbségeket és érdekes finisheket eredményezett. A rendezés kielégítette igényeinket, csak az eredményhirdetés és időmérés szolgáltatott kifogásra okot. Részletes eredmények:

I. *Gyermekverseny 70 m.* (15 éven alul). 1. előfutam. 1. Nagy Géza (Balaton) 50.2 mp. 2. Csendes Imre (FTC.). 3. Grünwald Sándor (FTC.). Ezek indultak. 2. előfutam. 1. Kunszt Ferenc (FTC.) 54.2 mp. 2. Eperjessy Béla (FTC.). 3. Horváth Antal (Balaton) és Szigeti István (FTC.) holtversenyben. Indult még Dénes Béla (UTE.). 3. előfutam. 1. Szentessy Sándor (FTC.). 2. Kolosvári Aladár (MUE.). 3. Perin Béla (FTC.). Indult még Sugár Aladár (FTC.), aki az 55 mp.-el elért 1. helyről előbbindulás miatt diszkvalifikáltott. Döntőfutam: 1. Nagy Géza (Balaton) 48 mp. 2. Szentessy Sándor (FTC.). 3. Eperjessy Béla (FTC.). 4. Kunszt Ferenc (FTC.). Főlényesen 6 m.-el első. Indult még Csendes, Grünwald, Szigeti, Perin (FTC.), Kolosvári (MUE.) és Horváth (Balaton).

II. *Előnyverseny 70 m.* 1. Färber Oszkár (BAK.) 9 mp. h. 1 p. 03 mp. 2. Zsoldos Károly (ÖTE.) 10 mp. 3. Kerekes Gyula (FTC.) 6 mp. h. Indult még ifj. Benedek Sándor (ÖTE.) 0 mp. h., Heitz Hugó (FTC.) 1 mp. h., Széchy Endre (Balaton) 3 mp. h. 2. előfutam. 1. Sarlós Dezső (BAK.) 9 mp. h. 1 p. 00.4 mp. 2. Mérey Gyula (BAK.) 5 mp. h. 3. Wendelin J. (BAK.) 5 mp. h. Indult még Perin János (FTC.) 0 mp. h., Elek Imre (MUE.) 7 mp. h. 3. előfutam. 1. Pois István (ÖTE.) 6 mp. h. 56 mp. 2. Schwendner Pál (Balaton) 9 mp. h. 3. Pogány Andor (BAK.) 8 mp. h. Indult még Bihar Aladár (Balaton) 5 mp. h., Horváth Antal (Balaton) 2 mp. h. 4. előfutam. 1. Strausz E. (Sportk. K.) 2 mp. h. 58 mp. 2. Olasz Andor (FTC.) 10 mp. h. 3. Fühl József (FTC.) 7 mp. h. Indult még Schöller Rezső (Balaton) 6 mp. h., Honti Gábor (Balaton) 8 mp. h. 1. középfutam. 1. Mérei Gyula (FTC.) 5 mp. h. 55.6 mp. 2. Zsoldos Károly (ÖTE.) 10 mp. h. 3. Sarlós Dezső (BAK.) 9 mp. h. 4. Färber Oszkár (BAK.) 9 mp. h. Indult még Kerekes Gyula (FTC.), Wendelin J. (BAK.) és a jury engedelmeivel Rémi K. (MUE.) 8 mp. h. 2. középfutam. 1. Pois István (ÖTE.) 6 mp. h. 54.2 mp. 2. Schwendner Pál (Balaton) 9 mp. h. 3. Hager G. (WAC.) 4 mp. h. 4. Fühl József (FTC.) 7 mp. h. Indult még Krausz K. (WAC.) 0 mp. h., Pogány Andor (BAK.), Strausz E. (SKK.). Döntőfutam. 1. Pois István (ÖTE.) 6 mp. h. 55.4 mp. 2. Zsoldos Károly (ÖTE.) 10 mp. h. 3. Sarlós Dezső (BAK.) 9 mp. h. 4. Hager G. (WAC.) 4 mp. h. és Mérei Gy. (FTC.) 5 mp. h. Indult Fühl J. (FTC.), Ferber O. (BAK.) és Schwendner Pál (Balaton). A kitűnő előnyosztás folytán a helyezettek közt alig van egy méternyi differencia.

III. *Melluszás 35 m.* (12 éven alul). 1. Weisz Tibor (MUE.) 28.8 mp. 2. Raggy Vilmos (FTC.). Indult még Doby Ivor (FTC.), Lehotzky Károly (FTC.).

IV. *Juniorhátúszás.* 1. O. v. Fraenkel (WAC.) 1 p. 01.8 mp. 2. Borovi Ferenc (MUE.). Indult még Eisner Ferenc (MAFC.) és Kerekes Gyula (FTC.) 2 m.-el végig vezető első.

V. *Kezdők verseny 70 m.* 1. Szentessy Sándor (FTC.). 52.4 mp. 2. Haller Elemér (BAK.). 3. Schlosser József (FTC.). 4. Vasadi Ottó (magán) 1 m.-rel nyerve, ugyanannyival harmadik. Indult még Perin János (FTC.), Tauszky Ferenc (MUE.), Morvay Győző (FTC.), Kórodi József (FTC.), Kulcsár Béla (MAC.), Lehotzky Károly (FTC.).

VI. *Hátúszáshendikep 105 m.* 1. Tar Imre (ÖTE.) 5 mp. h. 1 p. 38.6 mp. 2. Freund G. (WAC.) 1 mp. h. 3. Pogány Andor (BAK.) 6 mp. h. Indult még Kerekes Gyula (FTC.) 3 mp. h., Széchy Dezső (Balaton) 6 mp. h.

VII. *Ifjúsági staféta 3×35 m.* (vegyes). 1. Balaton UE. (Lenkei Károly, Török Zoltán, Schwendner Pál) 1 p. 15.4 mp. 2. FTC. (Metzger, Rónai, Sugár). 3. MUE. (Friedmann, Bán, Rickert). Indult még a FTC. b) (Baral, Weisz, Kunszt) és a Balaton b) (Nagy J., Széchy D., Hentaller). A melluszók közül Lenkei jó 2½ m. előnyt szerez, amit Török még egy méterrel megtoldt, úgy hogy a Balaton sprintere fölényrel győz; elkeseredett küzdelem a második helyért, melyet a célbíró a FTC.-nak ítél.

VIII. *Oldalúszás 105 m.* 1. Apor Loránt (MUE.) 1 p. 21.4 mp. Indult még Domonkos Pál (FTC.) és dr. Blau Henrik (WAC.). A győztes 52.6 mp.-et uszik 70 m.-en és ezzel már elszaladt ellenfeleitől, akik egy pillanattal sem voltak veszélyesek reá nézve.

IX. *Magyarország 880 yardos bajnoksága.* (1907. évi győztes Zachár MTK. 11 p. 53.4 mp. országos rekord.). Bajnok: Sheff Ottó (WAC.) 11 p. 44 mp. (Hiteles eredmény.) 2. Hajós Henrik (MTK.). 3. Roller Sándor (FTC.). 500 m.-ig mesés látvány volt a verseny; a két uszó fej-fej mellett küzdött, Hajós gyönyörűen tartotta magát, félreuszása ellenére, onnan kezdve Sheff erősti az iramot és apránként előnyre tesz szert s végeredményben 8—10 m.-el győz. A bajnokság lefolyása a következő volt. Pompás start után teljesen egymás mellett uszik Hajós és Sheff (25. 53.2 mp., 1 p. 22.6 mp., 1 p. 52.2 mp., 2 p. 22 mp., 2 p. 54 mp.); a 7. hosszban (3 p. 26 mp.) Sheff, aki villámgyors fordulóval úgy a kis, mint a mély víznel sokat nyer, ½ m.-el megszökik, a nyole hosszánál (3 p. 56.8 mp.) azonban Hajós behozta hátrányát, sőt a 9. hossz (4 p. 28 mp.) végén ½ m. előnye is van, amit 350 m.-nél (4 p. 59.6 mp.) Sheff azonban már behozott és 14. hossz (11 hossz 5 p. 33 mp., 12 hossz 6 p. 02.6 mp., 13 hossz 6 p. 35.8 mp., 14 hossz 7 p. 07 mp.) ismét együtt haladnak; ekkor Sheff belefelelkezik és 735 m.-nél (7 p. 38 mp.) már ½ m. előnye van ismét, ami 16 (8 p. 06.8 mp.), 17 (8 p. 37 mp.), 18 (9 p. 07.4 mp.), 19 (9 p. 37.4 mp.), 20 (10 p. 10.8 mp.), 21 (10 p. 40.4 mp.), 22 (11 p. 11.8 mp.) és 23 hosszánál (11 p. 40.5 mp.) hosszról-hosszra arányosan 1—1½ m.-enként végeredményben 8—10 méterre szaporodott, amiben lényegre volt Hajós állandó és erős félreuszásának is. 95—100 m.-el harmadik.

X. *Juniorverseny 350 m.* 1. Rasinszky János (FTC.) 6 p. 13.8 mp. 2. Krausz F. K. (WAC.). 3. Apor Emil (MUE.). A bécsi jól tartotta magát az utolsóelőtti hossz, ott az egyenletes tempóval haladó Rasinszky szép végspurttal 2 m.-el győz. Indult még Csendes Imre (FTC.), Wágner Károly (MUE.), Heitz Hugó (FTC.), Dénes Béla (UTE.).

XI. *Főverseny 105 m.* 1. Ónody József (MUE.) 1 p. 13 mp. 2. Olasz Andor (FTC.). 3. Sugár Aladár (FTC.). Indult még Roller Sándor (FTC.), Domonkos Pál (FTC.), Ónody 20.8 mp. alatt uszva az 1. hosszú ¾ testtel fordul Olasz előtt, ami 45.8 mp. alatt tethosszra nőit a 70 m.-nél; 5 m.-el első; az utolsó métereken egyikük sem erőlködik.

XII. *Búvárúszás.* (1 percen belül). 1. Schliviczka Ignác (FTC.) 51 m. swim-over.

XIII. *Stafétaúszás (35, 70, 210 m.).* 1. Magyar Úszó-Egyesület (Rémi Károly, Hégnér Jenő, Ádám Sándor) 3 p. 06.6 mp. 2. Balaton A. (Honti, Schwendner, Nagy G.). 3. FTC. (Ott, Fühl, Domonkos). Indult még a WAC. (W. Sheff, L. Mayer, O. v. Fraenkel), Balaton b) (Bihar, Novák, Nőry). Rémi és Hentaller 21 mp. alatt sprintelik a 35 m.-t és kb. egyszerre váltják stafétájukat, míg a FTC. egy gondolatlatl elmarad; Hégnér (47 mp.) azonban már jelentékeny 3—4 m. előnyt hoz, úgy hogy Ádám (3 p. 58 mp.) végspurt nélkül győz 4—5 m.-el a Balaton ellen, a FTC. heves küzdelem után utasítja a WAC.-ot negyedik helyre.

XIV. *Melluszás 105 m.* 1. Baronyi András (MAC.) 1 p. 25 mp. 2. Lenkei Károly (Balaton). 3. Schliviczka Ignác (FTC.). Indult még Borovi Ferenc (MUE.), Nagy J. (Balaton). Baronyi végig tartja a versenyt, hosszról-hosszra növelve előnyét, a tempó (24.4, 54.6 mp.) tán egy kissé tulgyöngö volt az elején és erősebb kezdés mellett jobb eredményt érhetett volna el. Lenkei kb. 1 p. 30 mp. körül uszott.

XV. *Főverseny 500 m.* 1. Sheff Ottó (WAC.) 7 p. 25.4 mp. 2. Apor Loránt (MUE.). Indult még Ádám Sándor (MUE.), Nagy Géza (Balaton), Roller Sándor (FTC.). Sheff biztos zsákmánya volt persze a verseny, 51.6 mp.-re uszta a 70 métert, a 140 métert 1 p. 51 mp.-re, a 210 métert 2 p. 52 mp.-re és a 420 métert 6 p. 04 mp.-re; a végén már egészen kényelmes, kinyult tempóval uszott, óriási fölényrel győzve.

XVI. *Vízipóló-mérkőzés. Magyar Úszó-Egyesület.* (Schaffhauser, Rémi, Hégnér, Freund J., Ónody, Ádám). — WAC. Freund G., Hager, dr. Blau, W. Sheff, Fraenkel, Mayer, Sheff O.) 6:2 (félidő 4:2). Biró Kiss Géza. A matchet végig a MUE. dominálta, melynek fölénye az első pillanattól kezdve nyilvánvaló volt; a magyar csapatban főleg Ónody, Ádám és Freund J. brillíroztak, míg a bécsiéknél közepes játékot tapasztaltunk, kiváltképp egyedül Sheff O. produkált.

A Z ABBÁZIAI VERSENY eredményeiről mult heti számunkban röviden már megemlékeztünk. A meetingnek gyönyörű idő kedvezett és a partokat egészen ellepte az érdeklődő tömeg. Ausztria sós vízi bajnokságát Sheff ellenfél nélkül nyerte jelentékeny idővel; magyar részről főleg a MTK. uszói szerepeltek sikerrel, amennyiben Hornung az 50 m.-es gyorsúszást nyerte nagy meglepetésre jó idővel Munk ellen, míg Toldi a 400 méteres melluszást nyerte könnyen. Munk és Hornung még az

akadályversenyben is indultak, de Mayer L. (WAC.) mögött le-szorultak; érdekes incidenssel járt a buvárszás, ahol először Schlivickát (FTC.) hirdették ki győztesnek, majd utóbb ezt az eredményt módosították Kellner elsősége javára. A staféta-verseny 4×50 m-re túlnyomó nagy fölénnyel, 15 m-el lett a MTK. zsákmánya. Hendl a hátszásban 2. helyen végzett Kellner mö-gött. Részletes eredmények:

I. *Juniorverseny* 100 m. 1. előfutam. 1. H. Roth (MTK. Budapest, 1:36.2). 2. F. Borovi (MUE. Budapest, 1:38). 3. C. Jurkovic II. (IWA-S-Kl. Abbázia, 1:45.4). Indult még: J. Jax (WA-Kl.), F. Höflmayer (Donau-S-Kl., Wien), A. Winarsch (Abbázia), H. Blösch („Austria“, Wien). 2. előfutam: 1. E. Kohlbecker (S-V. München, 1:34). 2. H. Hamburger (IWA-S-Kl., 1:44). 3. W. Wertheimer („Austria“, Wien, 1:44.4). Indult még: J. Berger (WA-Kl.), A. Borschke („Austria“, Wien), R. Bettelheim (WA-Kl.), L. Fürth („Austria“, Wien). 3. előfutam: 1. A. Freund (WA-Kl. 1:31.8). 2. J. Wastel (IWA-S-Kl. 1:38). 3. F. Swoboda (IWA-S-Kl. 1:39.4). Indult még: H. Kruschka (IWA-S-Kl.), K. Goldstein (WA-Kl.), H. Thimm (WA-Kl.), K. Liebl (WA-Kl.), O. Durst („Austria“, Wien), F. Swoboda (IWA-S-Kl.). Döntőfutam: 1. H. Roth (MTK. Budapest, 1:25). 2. F. Borovi (MUE. Budapest, 1:26.2). 3. E. Kohlbecker (S-V. München 1:26.4). Indult még J. Wastel (IWA-S-Kl.).

II. *Kombinált uszás* 150 m. 1. Otto Sheff (WA-Kl. 2:15.2). 2. F. Kellner (IWA-S-Kl. 2:21). 3. R. Köllner (IWA-S-Kl. 2:30.8). Indult még: H. Buchfelder (IWA-S-Kl.) és F. Dietrich (Grazer A-Kl.).

III. *Gyermekeverseny* 50 m. 1. H. Roth (MTK. Budapest, 0:35.8). 2. J. Wenk (FTK. Budapest, 0:39). 3. L. Boovicka (Pola 0:41.6). Indult még: A. Koschier, F. Böhm, K. Steinacker, P. Böhm, A. Glück, St. Glück, R. Zehentner, mind Abbázia; G. Nánási, Budapest.

IV. *Ausztria sós vízi bajnoksága* 1000 m. Bajnok Otto Sheff (WA-Kl. 16:41.8) swim-over.

V. *Oldaluszás* 50 m. (bajn. kiz.). 1. A. Schuster (IWA-S-Kl. 0:43). 2. Z. Remnéh (IWA-S-Kl. 0:43.2). 3. A. Frömel (IWA-S-Kl. 0:44.8). Indult még: F. Dietrich (Grazer A-Kl.), E. Swoboda (Donau-S-Kl., Wien), H. Thimm (WA-Kl.), C. Jurkovic II. (IWA-S-Kl., Abbázia).

VI. *a. Hölgyverseny* 50 m. A) csop. 1. Eva Zsák (Grazer A-Kl. 0:54.8). 2. F. Kroutil (Abbázia 1:01.4). 3. Charlotte Sheff (Österr. Damen-S-Kl., Wien 1:06.8). Indult még: F. Veith (IWA-S-Kl.), Emma Berndt (IWA-S-Kl.), B. Frömel (IWA-S-Kl.), Th. Müller (IWA-S-Kl.).

VIb. *Hölgyverseny* 50 m. B) csop. 1. Olga Knopf („Austria“, Wien 0:56.6). 2. Hilda Kalisch („Austria“, Wien 0:59.4). 3. Therese Hantschel („Danubia“, Wien 1:08.8).

VII. *Buvárszás*. 1. F. Kellner (IWA-S-Kl. 0:47.2, 50 m.). 2. J. Schlivicka (FTC. Budapest 0:51, 50 m.). 3. A. Schmidt (NS-V. Breslau 0:59.8, 50 m.). Indult még: W. Pfeiffer („Borussia“, Breslau), W. Wertheimer („Austria“, Wien), H. Thimm (WA-Kl.), A. Ziegler (Donau-S-Kl., Wien), A. Müller (Bremer S-Kl.), H. Kruschka (IWA-S-Kl.), Th. Scheidl (IWA-S-Kl.), O. v. Fränkel (WA-Kl.).

VIII. *Főverseny* 50 m. 1. Hornung Gy. (MTK. Bpest. 0:32). 2. J. Munk (MTK. Budapest, 0:33). 3. L. Valentich (WA-Kl. 0:38). Indult még: W. Sheff (WA-Kl.), J. Lauterstein („Austria“, Wien), A. Ockermüller (IWA-S-Kl.), O. Altmann („Austria“, Wien).

IX. *Hátuszás* 100 m. 1. F. Kellner (IWA-S-Kl. 1:31.4). 2. K. Hendl (MTK. Budapest, 1:32.6). 3. R. Köllner (IWA-S-Kl. 1:36). Indult még: W. Wertheimer („Austria“, Wien), A. Freund (WA-Kl.), F. Borovi (MUE., Budapest), F. Dietrich (Grazer A-Kl.), A. Schmidt (NS-V., Breslau), M. Berger (S-Kl. Mailand).

X. *Akadályverseny* 100 m. 1. L. Mayer (WA-Kl. 1:18.8). 2. J. Munk (MTK. Budapest, 1:19). 3. J. Hornung (MTK. Budapest 1:29). Indult még: L. Valentich (WA-Kl.), A. Swoboda (IWA-S-Kl.), A. Tylle („Borussia“, Breslau), J. Wagner (IWA-S-Kl.).

XI. *Főversenyműgrás*. 1. A. Müller (Bremer S-Kl.) 5 p. 2. Th. Scheidl (IWA-S-Kl.) 10 p. 3. W. Pfeiffer („Borussia“, Breslau), R. Köllner (IWA-S-Kl.) holtverseny 17 p.

XII. *Leányverseny* 50 m. 1. E. Engelsberg (Fiume 0:53). 2. L. Zehentner (Abbázia 0:55.8). 3. E. Böhm (Abbázia 0:57). Indult még: M. Quitta, E. Tocigl, A. Zehentner, mind Abbázia.

XIII. *Mellúszás* 400 m. 1. E. Toldi (MTK. Budapest, 7:56.2). 2. J. Jax (IWA-S-Kl. 7:58). 3. J. Wenk (FTK. Budapest, 8:16.2). Indult még: L. Borovicska (Pola); O. Durst („Austria“, Wien); E. Ofner (Fiume).

XIV. *Szeniorverseny* 50 m. 1. S. Kalisch („Austria“, Wien 0:41.4). 2. K. Brandt (IWA-S-Kl. 0:41.8). 3. J. Herzog (WA-Kl. 0:47.4). Indult még: S. Hirsch sen. („Austria“,

Brünn); Dr. A. Resch (IWA-S-Kl.); K. Goldstein (WA-Kl.); L. Henrich (WA-Kl.).

XV. *Staféta-verseny* 4×50 m. 1. MTK. Budapest: E. Toldi, K. Hendl, J. Hornung, Z. Halmay (2:33). 2. IWA-S-Kl. b) H. Buchfelder, R. Köllner, A. Schuster, R. Buchfelder (2:41.4). 3. WA-Kl.: W. Sheff, I. Mayer, O. Sheff, F. Schuh (2:44.4).

XVI. *Vendégek versenye* 50 m. 1. J. Markovina (0:35.6). 2. C. Jurkovich (0:40). 3. Z. v. Siengalevics (0:41.4). 7 induló. (H.)

A BAK. HOLNAPRA TERVEZETT VERSENYE a hűvös idő miatt elmarad.

HALMAY A 100 YARDOS ANGOL BAJNOKSÁGRA, mely csütörtökön f. hó 24-én lesz Londonban, nevezve van. Küldetése, most, hogy e sorokat írjuk, bár még nem egészen bizonyos, de kilátásban van. Mindenesetre kívánatos lenne, ha starthoz állana, mert Daniels nem indul és így holtbiztosan hazahozhatna egy angol bajnokságot.

A BEAC. TÉLI VERSENYT rendez. A hirt csak fenntartással közöljük, mert hivatalos megerősítést eddigél még nem nyert.

KÖZÉPISKOLAI USZÓVERSENYÜNKET idén november 29-én (vasárnap) fogjuk megrendezni; a versenyen alkalmasint Magyarország középiskolai staféta-bajnoksága is eldől.

SULYOS VESZTESEGEK érték a MTK.-ét, amennyiben *Hajós* Henrik kilepett az egyletből és *Zachár* Imre főiskolai hallgató lévén, a MAFC-ba lépett és ennek színeiben fog nyilvános versenyen is indulni.

Külföldi hírek.

A NGLIA HÁTUSZÓBAJNOKSÁGA csütörtökön, f. hó 17-én, te- hát lapunk zárta után dőlt el Nottinghamban; az első helyekre Unwint, Taylort és Haresnape-ot várjuk. Nevezési lista: G. H. Webster (Sowerby Bridge ASC.), T. S. Battersby (Southport SC.), Hugh Miner (Walsoll SC.), J. H. Watson, (Derby SC.), Eric Seaward (Hastings and St. Leonards SC.), J. R. Taylor (Rotherham SC.), F. A. Unwin (Sheffield Otters SC.) védő 1 perc 59.2 mp., H. N. Haresnape (South Hill SC., Liverpool), S. Willis (Mayfield ASC., Manchester).

A NGLIA KÖZÉPISKOLAI STAFÉTA-BAJNOKSÁGÁRA idén fel-tűnően kevés intézet nevezett, úgy hogy nem is volt szűk-séges előmérkőzéseket tartani. A döntőmérkőzés jövő szombaton, f. hó 26-án lesz. Összesen tizenegy csapat startol.

A WSC. AUSTRIA szokásos téli versenyét, november 1-én tartja a Diana-fürdőben, amikor Ausztria 500 m.-es bajnok-sága és a FTC. által védett Diana-díj is eldöntésre kerül.

TAYLOR ÉS BEAUREPAIRE mult szerdán találkoztak voltak Edinlarchban egy 440 yardos matchben, de az ausztráliai hír-telen minden indokolás nélkül megtagadta az indulást, ami a meg-jelen nagyszámu közönséget zajos tüntetésre készítette. A dolgok ilyen állása mellett Taylor egyedül uszta végig a távot 5 perc 39 mp. alatt, ami a legujabb skót rekord ismét való megjavítását jelenti.

NÉMET NEMZETKÖZI VERSENYEK. A Schwimmclub Posei-don által 1908 október 11-én Berlinben rendezendő verseny főbb számai: I. Trónörökösdi 4×42 m.-es staféta (négyes; 4-szeri győzelem). II. Hölgyek dija staféta 3×63 m. (bajnok kiz.). III. Aribert herceg dija 105 m. 1 arany-sas és a díj védelme (3-szori győzelem; 1907. évi védő O. Schiele). IV. Hátuszás 125 m. 1 arany-sas. V. Főversenyműgrás 1. nagy ezüst-sas és tiszteletdíj. VI. „Sport im Wort“ dija 3×105 m.-es staféta (2-szeri győzelem; 1907. évi védő Magdeburger SC.). VII. Gyorsuszás 84 m. (bajnok kiz.). VIII. Mellúszás 315 m. nagy ezüst-sas). IX. 210 m.-es ver-seny (bajn. kiz.). X. Főverseny 210 m. (arany-sas). Pálya 21 m.; forduló ellökéssel és felállással. Nevezések szeptember 30-ig (szerda) W. Krohn (Berlin SO. 33. Wrangelstr. 81.) címére küldendők. — A Schwimmsport-Club Hellas által 1908 október 4-én Magdeburgban rendezendő verseny főbb számai: I. Gyorsuszás 100 m. (bajn. kiz.). II. Főverseny 200 m. (arany-érem és tisztelet-díj). III. Főverseny 100 m. (arany-érem és tiszteletdíj). IV. Főver-senyműgrás (arany-érem és tiszteletdíj). V. 300 m.-es verseny (bajn. kizárva). VI. Hátuszás 100 m. (arany-érem és tiszteletdíj). VII. Magdeburgi nagydíj 3×100 m. (tetsz. sz.) 2-szeri győzelem. VIII. Magdeburg város dija 4×100 m. (vegyes). IX. Magdeburgi nagydíj 300 m. (arany-érem és tiszteletdíj). Pálya 25 m., mélység 75 cm. — 3 m. Nevezések szept. 21-éig hétfő W. Riemann címére (Magdeburg—Wilhelmstadt, Immermannstr. 1.) küldendők.

FRANCIAORSZÁG BAJNOKA 1 ang. mfdön Paul Vasseur lett, a Libellule tagja 29 p. 36.6 mp.-es idő alatt, második 5 m.-el Rigel.

YORKSHIRE 100 YARDOS BAJNOKSÁGÁT S. Blatherwick (Sheffield, Otters SC.) nyerte 1 perc 06.2 mp. alatt, második 1 y.-al P. Wright (Hull), harmadik ugyanannyival S. Simmons (Leeds), a védő.

ANGLIA—IRLAND vízipóló mérkőzését óriási fölényvel nyerte előbbi 10:0 arányban.

ANGLIA GYŐZTES OLYMPIAI USZÓI, mint említettük, szeptember 10-én fényes uszószerelést rendeztek Londonban W. Brickett trénerük tiszteletére, amely alkalommal bemutató uszást tartott H. Taylor (Chadderton), aki 400 yardot 5 perc 10 mp. alatt és Fred Holman, aki 200 yardot 2 perc 55.4 mp. alatt tett meg.

ANGLIA VIZIPÓLÓBAJNOKSÁGÁT a múlt héten tartott döntő mérkőzés után Hyde Seal Swimming-Club csapata E. Wilkinson; T. Wildgoose, V. Clough; H. Smith; E. Towden, P. Ripley, G. Wilkinson) nyerte heves küzdelem után 5:1 arányban; a félidőben még ellenfele, a Polytechnic SC. vezetett 2:1-re. Bíró G. Hearn, az uszósövetség elnöke volt. A tavalyi bajnokságot, Westons-mare SC. még egy előmérkőzésből kiesett.

T. B. TARTAKOVER (Otter SC.) megnyerte a déli grófságok bajnokságát 440 y.-ra 2 előfutam után 6 p. 15.4 mp. alatt, második lett egy 1/2 yarddai rendkívül erős verseny után a védő H. W. Faircloth (Hollovay, United SC.), aki végig vezetett és a végső futamban szorult le. 3. H. L. Hayward (Hollovay). Az előfutamokat Faircloth és Tartakover nyerték 6 perc 29.4 mp. illetve 6 perc 29.8 mp. alatt.

A LONDONI ISKOLÁK USZÓSZÖVETSÉGE múlt héten tartotta 17. bajnoki uszósversenyét a Stadionban, melyre óriási, 25.000 főnyi közönség jött el. Összesen 1771 nevezés adatott le és a kerületi próbaversenyek a döntő küzdelmekre 300 nevezést eredményeztek. A fiúk 100 yardos bajnokságát S. R. Emmett (Curtain-Road School) nyerte 1 perc 16 mp. alatt, a leányokét E. M. Neave (Enfield) 1 perc 39 mp.-el; előbbiben győnyörű küzdelem után szorult H. G. Padbury második helyre. A bajnokságok kor szerint vannak felosztva (13 és 15 éven alul) és kiterjednek minden versenynemre mell-, hát-, stafétauszás, műugrás).

HAYNES MEGVERTE SPRINGFIELDET. F. W. Springfield, Anglia távbajnoka egy Edinburghban megtartott 440 yardos handicapban egyszerre indult scratchról a skót bajnokkal, W. S. Haynes-szel, aki öt 150 yardnál 2 y.-al megelőzte, amely hátrányt Springfield minden erőlködése dacára sem tudott behozni. Haynes ideje 5 perc 57.2 mp. skót-rekord (eddig ugyan 6 perc 04 mp.).

A MIDLAND COUNTIES (középső grófságok) bajnoka W. Kell (Leicester) lett 12 perc 57.6 mp.-el második a védő L. Moist (Birmingham) 13 perc 02 mp. 3. H. J. Danks (Dudley) 14 perc 31 mp.

●●●●● Ifjúsági Labdarugás. ●●●●●

A vasárnapi mérkőzések meghozták az eddigi veretlen R.-Szt.-mihályiaknak első vereségüket. Így az ideai bajnokságban résztvevő csapatok közt egy sincs már, amely vereséget nem szenvedett volna. Legérdekesebb mérkőzés volt Megyeri—Szt-mihály, hol az utolsóelőtti percben dönt el a mérkőzés sorsa. A fővárosiak ismét megszaporították győzelmeik számát, amennyiben szép arányban legyőzték a durván játszó FTC. 1. cs.-t. Lipótváros könyű győzelmet aratott a hiányos csapattal kiálló MTE. felett.

FŐVÁROSI TORNA-CLUB I. CS.—FERENCVÁROSI TORNA-CLUB I. CS. 6:1. Soroksári uti pályán vasárnap d. e. mérkőzött a fenti 2 csapat, a fővárosiak állandó fölénye mellett. A győztes csapat góllait Pach 3, Hamburger 2 és Bakos 1 gólt lőttek, míg FTC. egyetlen gólját a II-ik félidő 1. percében éri el. A mérkőzés FTC. részéről durva volt, melyen elől járt Jureso, Szacinger és Széger. A mérkőzés alatt Sipos a karját törte. Bíró: Horváth János (NSC.).

MEGYERI SPORT-CLUB—RÁKOS-SZENT-MIHÁLYI MŰ- ÉS SPORT K. KÖRE 1:0. Félidő 0:0. UTE. pályán vasárnap d. e. folyt le a fenti mérkőzés, mely mindvégig heves iramu és változatos volt.

Az első félidőben durva játék folyt, melyet a szabadrugások szakadatlan lánolata követ. Ménich megsérülése miatt Szt.-Mihály a félidő 10. emberrel játsza tovább. Második félidőben már fair szép játék folyt, s inkább Megyeri van fölényben, de a csatárok gólképtelensége, s Szabó kitűnő védeése mindent megakadályoz. Az utolsóelőtti percben rugja Goldstein a győzelmet jelentő gólt. Megyeriből kitűnt Goldstein, Mátyik, Kovács. Szt.-Mihályból Ménich, Szabó, Csérei. Bíró: Friedmann (Föv. TC.).

LIPÓTVÁROSI TORNA-EGYLET—MAGYAR TESTEDZŐK-EGYLETE 6:0. (Félidő 2:0.) Határ-utcai pályán volt a fenti mérkőzés. A mérkőzés bár változatos volt, az MTE. hiányos csapata miatt végződött a fenti eredménnyel. Az első 2 gól öngól eredménye. Bíró: Gerő Ferenc.

MAGYAR IFJAK HALADÁS KÖRE—TÖREKVÉS SPORT-EGYLET I. CS. 3:0. Félidő 1:0.) A Törekvés-pályán mérkőzött a fenti 2 csapat, a MIHK. fölénye mellett. A MIHK.-ből a 3 belső csatár vált ki. Bíró: Hollósy Gyula (FSC.).

KÖBÁNYAI SPORT-CLUB—FŐVÁROSI TESTEDZŐK-EGYLETE 3:1. (Félidő 1:0.) A Törekvés-pályán folyt le a fenti mérkőzés, változatos játék után a szívósabb csapattal győzött. Bíró: Gerő Ferencz.

SZTMHÁLYI SMK. II.—MEGYERI SPORT-CLUB II. 5:4. (Félidő 3:0.) Ez volt a Megyeri II. első veresége. Bíró: Harsányi Dezső (Föv. TC.).

KÖBÁNYAI SPORT-CLUB II.—FŐVÁROSI TESTEDZŐK KÖRE 9:2. (Félidő 0:2.) Bíró: Koch Lajos (Föv. TC.).

LIPÓTVÁROSI TORNA-EGYLET II.—MAGYAR TESTEDZŐK-EGYLETE 5:0. (Félidő 3:0.) Bíró: Koch Lajos (Föv. TC.).

NYILTÉR. *)

Nyílt levél Brüll Aifred úrhoz,

mint a MUSz. és MTK. elnökéhez,

Nem vádolok senkit. Távol van tőlem minden alacsony személyeskedés. De vannak olyan dolgok, melyeket nem lehet agyonhallgatni, elaltatni. Vannak olyan esetek, amikor igazságos ítélettel meg kell nyugtatni a háborgó közvéleményt.

Ilyen különösen a Munk-féle ügy. Nyilvánosan, a Magyar Uszós-Szövetség ülésén többen bejelentették, hogy Munk ur. az olympiai kiküldött, Londonban pénzváltás közben tudatosan elfogadta az összeg kétszeresét. Sőt hivatkozva mutogatta a hivatalnok tévedése folytán birtokában levő többletet. Elhangzott a vád. És nem követte más, mint két kilépés. A MTK. két tagja nem akart a meggyanúsítottal egy klubban lenni. Teljes tisztelettel kértem Brüll urat, mint a MUSz. és MTK. elnökét, hogy egyesületének büntetendő esekelményével megvádolt tagja miért nem tisztázza magát a vádak alól? Ha rágalom, koholmány az egész, miért nem állítja törvény elé a rágalmazót? Ha pedig való, úgy lehet-e Munk urat tovább is amateur-gentlemannak tekinteni?

Már pedig, mint a MUSz, mint a MTK. alapszabályai szerint csak amateur gentleman lehet versenyző. Nem gondolja elnök ur, hogy a sportbeesület kívánja ezen ügy igazsága, de kérlelhetetlen elintézését?

Nem gondolja elnök ur, hogy Munk ur életkora (18 év) nem mentség? Ön is, én is és velünk együtt sokan nem tartjuk Munk urat beszámíthatatlannak. Ha pedig olyan gyermek még, aki kész meggondolatlan, könnyelmű esnyét elkövetni, az egyesület vezetősége köteles rá ügyelni.

Hol volt a MTK. Londonban időző vezetőségembere, ki figyelmeztette Munk urat tettének büntetendő voltára, azonnal jóvátegye a hibát? Pedig több klubtársa tudott a dologról, kik pedig már nem gyermekek.

A sportbeesület, az egyesületi tisztesség hangosan követeli az igazságot. Inkorrektégeket nem tűrhet, de nem is tűr meg a magyar sport! Igazságot követelünk!

Budapest, 1908 szept. 9. Kitűnő tisztelője
Wagner Károly IV. e. joghallgató.

*) Az e rovathoz foglaltakért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Club.

Kivonat a MAC. 1908 szeptember 10-én tartott választmányi ülésének jegyzőkönyvéből:

A választmány Poroszolt Ernő bajnok indítványára örömeinek ad kifejezést afölött, hogy a magyar színeknek a londoni olympiai játékokon való dícsőséges szereplése érdekében klubunknak tagjai is tevékenyen és értékesen közreműködve, a MAC. is méltó módon vette ki részét abból a hatalmas munkából, amely a Magyar Olympiai Bizottságra hazánk sportéletének Londonban való méltó képviselése tekintetében háramlott.

Jegyzőkönyvi elismerést szavazott ebből kifolyólag gróf Andrássy Géza elnök, dr. Gerenday György alelnök, továbbá Muzsa Gyula háznyag és Lauber Dezső titkárnak, akik mint a MOB. elnökségének tagjai a kiküldetés előkészítésének egy éven át tartott nagy munkáját sikerre vitték, illetve mint a londoni kiküldötteknek vezetői, Londonban, a magyar sportszereplésnek megfelelő módon oldották meg a nemzeti reprezentálásnak reájuk eső részét; dr. Nagy Bélának, ki mint a MOB. vivőszakosztályának elnöke és Zuluvszky Bélának, ki mint a győztes magyar vivőcsapatnak kapitánya a magyar vivősportot a londoni páratlan diadalra vezették, Friedrich Nándornak és Lázár Józsefnek, a MOB. hivatalos sajtótudósításának lebonyolítása körüli tevékenységükért és dr. Gerde Oszkár, Mudin István, Mudin Imre, Simon Pál, Szántay Jenő, dr. Tóth Péter és Zuluvszky Bélának, akik mint a londoni olympiai játékok aktív résztvevői sikeres szereplésükkel nagyban hozzájárultak a magyar színek sportbeli dícsőségének kivívásához.

A másolat hitelűl:

Lauber Dezső, titkár.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Kivonat a bírák-bizottsága szeptember hó 14-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Bizottság *Chemcz Rezső* (Kol. Vasutas), *Konc Rudolf* (Kol. AC.) és *Kuntner Róbert* (Kol. Akad.) bírójelölteket *bajnoki* (szövetségi díj) és egyéb díjmérközések vezetésére; *Kisfaludy Árpád* (BTC.), *Kondor Aladár* (BAK.), *Zoltán Béla* (NSC.), *Reichard Ottó* (MAFC.), dr. *Bognár Elek* (BTC.), *Szoka István* (III. ker. TVE.), *Mamuschik Mihály* (BSZAC.) és *Kiss Menyhért* (33. FC.) bírójelölteket pedig *tréning*, *ifjúsági* vagy *klubközi* mérközések vezetésére minősíti.

Mihály Géza, (Törekvés), *Kenyeri Rezső* (MAFC.), *Lipert Dénes* (ILSZ.), *Ónody József* (MUE.), *Böhm Kálmán* (ILSZ.), *Gerő Ferenc* (ILSZ.), *Schoderbeck Károly* (MAFC.), ifj. *Földessy János* (MAC.), *Gerlich János* (URAK.), *Kriszt Lajos* (URAK.), *Fried József* (Typ. SC.), *Ladányi Dezső* (UTE.) valamint *Strauch Jenő* (Kol. Akad.), *Pejér József* (Kol. Akad.), *Balás Sándor* (Kol. Vasutas), *Kaiser Sándor* (Kassai Akad.), *Spatz Odín* (Kassai Akad.), továbbá *Bátorfy Sándor* (PTE.), *Labringer Gyula* (PTE.), *Schusznik János* (PULE.) bírójelöltek újabb gyakorlati vizsgára utasítottak.

Nemzetközi mérközések vezetésére képesítették: *Fehéry Ákos* (BTC.), *Hajós Alfréd* (BTC.), *Herzog Ede* (MTK.), *Horváth Ferenc* (FTC.), *Iszer Károly* (BTC.), *Minder Frigyes* (BTC.), *Óródgy Béla* (FTC.), *Stobbe Ferenc* (Rambler), dr. *Yolland Artur* (MAC.).

A *Bírák Bizottsága* figyelemzteti az egyesületeket, hogy mérközések vezetésére csak szövetségi bírók alkalmazhatók és pedig csak az illető mérközés vezetésére megfelelően képesített és igazolvánnyal ellátott bírók.

A *Bírák Bizottsága* f. hó 21-én, hétfőn, este 8 órakor az Edison-kávéház külteremében ülést tart, melyre *Gabrovič Emil* és *Vadász Dezső* játékírák, valamint *Fried József*, *Bárkány Erich*, *Taffel Miksa* játékírák, továbbá *Weisz Béla* (MTK.), az UTE., NSC., ETC., BIL., 33 FC. és FTC. csapat-vezetői beidézettek.

Bakó Gyula s. k., előadó.

A vidéki bajnoki mérközésekre bírókúl a következők kúldettek ki:

Szept. 20. Eperjesi TVE.—Kassai Munkás TE. *Hajós József*.

Szept. 20. Pozsonyi Pannonia FC.—Pozsony-Erzsébetvárosi TE. *Pajthényi Béla*.

Szept. 20. Aradi Postás—Szegedi AC. *Vámos Soma*.

Szept. 20. Kol. FC.—Marosvásárhelyi SE. *Kuntner Róbert*.

Szept. 27. Győri Egyetértés—Pozsonyi TE. *Minder Frigyes*.

A *Bírák Bizottsága* felkéri azon t. bíró urakat, akik vidéki mérközések vezetésére vállalkoznak, hogy alólírotnál szeptember 21-én esti 8 óráig jelentkezni szíveskedjenek. (Cím: Edison kávéház, *Bírák Bizottsága*.)

Bakó Gyula s. k., előadó.

Másnemű elfoglaltságom miatt a MLSz. főtírkárságáról lemondván, köszönetet mondok elsősorban tisztviselőtársaimnak, a kik két évi működésem ideje alatt teendőim elvégzésében állandóan támogattak. Fogadják még hálás köszönetemet a MLSz. igazgató-tanácsának tagjai is, akik jóindulattal viselkedtek irántam és mindazon tényezők, akik a MLSz. ügymenetének vezetésében tanácsaikkal előékenyen elláttak. A napi- és sport-sajtó képviselőinek is köszönetet mondok jóakarukért, melylyel intézkedéseimben segítettek és biztositom ezutal is a MLSz. kötelekélbe tartozó sportköröket, hogy úgy mint eddig, ezután is örömmel bocsátom szolgálataimat rendelkezésükre. Magamat további szives barátságukba ajánlván, kívánom, hogy a magyar labdarugó-sport felvirágozzék!

Malecki Román s. k.

Kivonat az igazgató-tanács 1908. évi szeptember hó 11-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Az igazgató-tanács az 1909. évben Budapesten tartandó nemzetközi kongresszus megrendezésére irányuló tervezet teljes kidolgozásával az intéző-bizottságot bizza meg s utasítja az intéző-bizottságot, hogy idevágó javaslatait október hó folyamán a tanácsnak terjessze be.

Schneider E. Viktor a nemzetközi szövetség alelnöke, a svájci szövetség elnöke által az 1909. évi nemzetközi kongresszus alkalmával Budapesten járszandó svájci—magyar szövetségi mérközés létesítése tárgyában a MLSz. elnökéhez intézett átirat javaslattal végett az intéző-bizottságnak kiadatik.

Az olimpiai kiküldetéshez még hiányzó anyagi segítség kérelmezése céljából a nagyméltósági m. kir. vallás- és közoktatásiügyi miniszter úrnál tiszteleg küldöttség összeállításával az elnökség bizatik meg.

Az igazgató-tanács *Stobbe Ferenc* szövetségi kapitánynak lemondását élenk sajnálattal veszi tudomásul, — ezen tisztiségében kifejtett buzgó működésért *Stobbe Ferencnek* jegyzőkönyvi köszönetet mond és őt egyhangulag „a Magyar Labdarugók Szövetségének örökös tiszteletbeli kapitánya” címmel tiszteli meg.

Malecki Román főtírkár lemondását a tanács a legnagyobb sajnálattal veszi tudomásul, s huzamos időn át folytatott buzgó eredményekben gazdag tevékenységéért a főtírkárnak egyhangulag jegyzőkönyvi köszönetet mond. A főtírkári szék betöltése iránt teendő lépésekkel, ennek megtörténtéig is pedig a főtírkári teendők ellátásával az elnökség bizatik meg.

Bakó Gyula szövetségi jegyző lemondását a tanács elfogadja, Szövetségi kapitány és jegyző választás a legközelebbi tanácsülés napirendjére tűztetik.

A Budapesti Posta és Távirat-Tisztviselők Sportegyesületének főlvétele véglegesítetett. A Magyar Torna-Club, a Komáromi Football-Club, Marosvásárhelyi Sport-Egyesület és Sávári Torna-Egyesület a szövetség kötelekélbe főlvetettek.

Az intéző-bizottság javaslatára határozatilag kimondja a tanács, hogy az 1908/1909. évi III. osztályu bajnokságban résztvevő egyesületek II-ik csapatai részére szövetségi díj ezen bajnoki évben még nem fog kiutalni.

Elfogadja a tanács az intéző-bizottságnak fegyelmi bizottság felállítására irányuló javaslatát, *Óprée Rezső* ur által indítványozott következő módosított alakjában: „A fegyelmi-bizottság az igazgató-tanács által választott 4 tagból áll, az intéző-bizottság valamely tagjának állandó elnökele alatt. Megvizsgálja és érdemileg elbírálja a szövetség kebelében a jövőben fölmérülő összes fegyelmi ügyeket. Mindazon fegyelmi ügyek azonban, melyekben már a vizsgálat kezdetét vette, még az intéző-bizottság által juttatandók befejezéshez.”

Az igazgató tanács elutasítja a Vívó- és Athletikai Clubnak azon felebezését, melyet nevezett egyesület a f. szeptember hó 27-re kisorsolt bajnoki mérközésének elhalasztása iránti egyoldalú kérelmével elutasító intéző-bizottsági határozat ellen adott be.

A Budapesti Athletikai Klub felebezése *Grünwald Miksa* nevű játékosának játékjogát 1908. évi december hó 31-ig felfüggesztő intéző-bizottsági határozat ellen, 18 szavazattal 8 ellenében elfogadott és az idevágó intéző-bizottsági határozat hatályon kívül való helyezése mellett, *Grünwald Miksa* csupán szigoruan megdörgáltatik.

A jegyző helyett:
Sugár István.

Kivonat az intéző bizottságának f. hó 15-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Tekintettel azon körülményre, hogy a FI. de FA. Bécsben június hó 7-én és 8-án tartott nemzetközi kongresszusán Austria területére egyedül csak az Oost. Fussb. Verb.-ot ismerte el; tekintettel a MLSz. és az Oost. Fussb. Verb. között létrejött és fennálló egyezmény 6. §-ra, mely szerint a Cesky Sv. Footb. és csapatai ellen csak addig játszhatnak magyar és osztrák csapatok, amíg a Cesky Sv. Footb. önálló tagja a FI. de FA., mint-hogy pedig ez utóbbi körülmény fenn nem forog s a Cesky Sv. Footb. a hivatkozott kongresszusi határozat szerint nem önálló tagja a FI. de FA.-nak, azonfelül a Cesky Sv. Footb.-t és egyesületeit időközben az Oost.Fussb. V. bojkott alá helyezte, miről szabályszerűen értesítette is a MLSz.-et, ami egyébként a FI. de FA. szabályainak 22. §. f) pontja értelmében tudomásul veendő. A fennforgó körülmények után az intéző-bizottság javasolja az igazgató tanácsnak, hogy jelen határozattal mondja ki a következőket:

A MLSz. egyesületei további intézkedésig nem mérközhetnek a Cesky Sv. F. kötelekélbe tartozó testületekkel.

Intéző-bizottság továbbá kimondja, hogy az október hó 4-én Prágában tartandó magyar-eseh szövetségi mérközést a fennforgó indokoknál fogva a Cesky Sv. F.-nak lemondja, de fenntartja a revanche megadását azon időre, amikor a Cesky Sv. F. sportpolitikái helyzete tisztázva lesz.

Tudomásul vétettek, hogy a) a Kaposvári AC. a délmagyarországi kerületi bajnoki mérközésektől visszalépett; b) szeptember 20-án az Aradi postások és a Szegedi Atl. Cl. közötti mérközés Szegeden fog megtartatni; c) a Bp. III. ker. T. és VE. mint pályaválasztó szeptember hó 27-én, november hó 15-én, december hó 6-án és 8-án a Bp. Kőb. TE.-el, Bpesti postásokkal, MAFC.-al és a Nemzeti SpC.-al szemben, mint pályaválasztó e mérközések helyéül a Határ-utcai pályát jelölte ki.

A BTK. és Bp. L. Ifj. felhivatnak, hogy a rajtuk kívül eső okok miatt meg nem tarthatott mérközések ügyében mielőbb állapodjanak meg, és az eredményt jelentsék be.

Javasolja a bizottság, hogy a Bpesti postás sportegyesület, mivel a felvétel ellen semmi akadály fenn nem forog, a tagok közé véleg vegye fel s addig is részükre az igazolások fogamatotandók.

Kiss Gyula és *Steiner Bertalan* a 33 FC. részére igazolt játékosok a 33 FC.—Typ. SpC. osztályozó mérközésből folyólag a bíróval szemben elkövetett súlyos szabálysértés miatt 1909. év június hó 15-éig a játéktól eltiltatnak.

Az I. osztályu csapatok egyesületei együttes kérelmére a mérközések a következőkben hagytak kivételesen jóvá:

Szept. 20. FTC.—BTC., millenáris pálya.

Szept. 20. MTK.—MAC., millenáris pálya.

Szept. 20. Törekvés—BAK., kőbányai pálya.

Szept. 27. Typ. SpC.—Föv. TC. kőbányai pálya.

Szept. 27. MTK.—UTE. (?)

Szept. 27. MAC.—BTC. millenáris pálya.

Október 4. FTC.—BAK.

Okt. 4. Föv. TC.—MTK. soroksári-uti pálya.

Okt. 11. FTC.—Törekvés margitszigeti pálya.

Okt. 11. BAK.—Typ. SpC. erzsébet-uti pálya.

Okt. 18. UTE.—MAC. népszigeti pálya.

Okt. 18. BTC.—Törekvés BAK. pálya.

Okt. 18. MTK.—Typ. SpC. BAK. pálya.

Okt. 25. UTE.—Föv. TC. népszigeti pálya.

Okt. 25. Törekvés—MAC. kőbányai pálya.

November 8. BAK.—BTC. amerikai-uti pálya.

November 8. MTK.—FTC. millenáris pálya.

November 8. Typ. SpC.—UTE. népszigeti pálya.

November 15. UTE.—FTC. népszigeti pálya.

November 15. Föv. TC.—Törekvés soroksári-uti pálya.

November 15. MAC.—BAK. szigeti pálya.

November 15. BTC.—Typ. SpC. BAK. pálya.

November 22. Typ. SpC.—FTC. kőbányai pálya.

November 22. UTE.—Törekvés népszigeti pálya.

November 22. Föv. TC.—MAC. soroksári-uti pálya.

November 22. MTK.—BTC. millenáris pálya.

November 29. BAK.—MTK. amerikai-uti pálya.

December 6. Törekvés—MTK. kőbányai-uti pálya.

December 6. Föv. TC.—BAK. soroksári-uti pálya.

December 6. MAC.—Typ. SpC. szigeti pálya.

December 6. BTC.—UTE. BAK. pálya.

December 8. Törekvés—Typ. kőbányai pálya.

December 8. FTC.—Föv. TC. szigeti pálya.

December 13. BAK.—UTE. BAK. pálya.

December 13. MAC.—FTC. szigeti pálya.

December 20. BTC.—Föv. TC. szigeti pálya.

A bizottság értesíti az egyesületeket, hogy október hó 4-ét részükre szabaddá teszi, tehát ennek alapján e napra mérkőzéseket köthetnek és játszhatnak.

Cseke Gyula, titkár.

Igazolások 1717-től 1849-ig; az If. LSz. óvására Juresó Gusztáv MTK. játékos 1542. számú igazolása visszavonatot; — Vivó- és AC.: Blum Imre, Ferenc Imre, Brucker Ede, Csapek Viktor; — UTE.: Wanruschek Károly; — Typ. Sp. C.: Nagy Dezső; — Szegedi AC.: Aschner Manó; — Matuska Béla 1623. számú s az Egyetértés Sp. C. részére történt igazolása ellen a KAOE. által beadott óvásnak az általános rendszabályok 10. § b) alpontja értelmében helyt adható nem volt; — URAK.: Frank Gyula, Gulik Ferenc, Benkő Ernő, ifj. Hady Miklós, Ortnér Ferenc; — Szegedi AC.: Püdler Gyula, Berecz Leó, Kulunchik Simon, Szremász Sándor, Müller István; — a Sővári TE.: báró Wardener Iván, Dobránszky Ede, Sommer Ernő, Kriebel Aladár, ifj. Kotionovits János, Duhony Elek, Matyi József, ifj. Merényi Gyula, ifj. Wott Béla, Gábor József, Krébel Béla, báró Wardener Mihály, Merza László, Máttyár József, Kotunovics Béla, Wott Rezső dr. Fritz Géza, Glatzer Gusztáv (KASE-ből); — Aradi Postás: Morvay Dezső, Lemberger Lajos, Waldmann József, Madarász Béla, Orstein Ármán, Kovaly Géza, Lengyel Károly, Szöke Mátyás, Löbl József, Törökfalvy Béla, Geneszy Béla, Zaránd Emil, Kiss Lajos, Guttman Ernő, Horóczy László, Medveky Lajos, Farkas Andor, Eisenmagen László; — Németh Sándor a Bp. III. k. T. és VE. Fekete Leó és Fitt József, MAFC. és Zeidler Antal a Törekvés igazolt játékosai a Budapesti Postások részére igazolhatók nem voltak, mivel az igazolási kérelem szeptember havában adatott be; — a Bpesti Postás: Budai Károly, Buda István, Kiss Ernő, Komadinovics Rezső, Koltai János; — URAK.: Génczy Pál, Jonke Béla, Frank Imre; — BTK.: László Lajos; — Litographia FC.: Gréger Lipót, Kovalcsik Sándor, Klinger Nándor; — BLIfj.: Szabó Mihály, Holicska Gusztáv (mindkettő a Győri Egyetértés-ből), Partl János; — FTC.: Richter Károly, Szeidler János, Bernhardt Ernő; — Föv. TC.: Fekete Miklós (a Szegedi AC.-ből), Scheibner Gyula; — KAOE.: Wald József; — BAK.: Keresztes István, Kelemen János, Szalay Lajos, Varga János, Waldner Károly; — KAOE.: Schenk Károly, Schenk Ernő, Selokovics Ignác, Preiser Henrik, Horváth József, König Imre, Fodor Vilmos; — MTC.: Takács István; — Weisz Ernő MTC. részére igazolható nem volt, mivel nevezett KAOE. igazolt játékosai; — KAOE.: Juhász Jenő (a Föv. TC.-ből); — a Budapest Postások részére (bejelentettek augusztus hó 18-án) Apor Emil, Bádonyi Gyula, Balla Károly, Baresai Ödön (URAK.-ból), Barna Kálmán, Barna Sándor (MTK.-ból), Bartók Jenő, Bernegh József, Bodor Ödön (MTK.-ból), Buda István, Csüdör Ferenc (MTK.-ból), Décsi Oszwald, Drechsler Nándor, Fenyő István, Gissinger Endre, Grünwald Béla II., Hentaller Gábor, Hoffer Ferenc, Holub Nándor (MTK.-ból), Kalmár József, Keller Ágost, Kemény Gyula, Kenyeres Árpád, Kertay Lajos, Klein Rezső, Koltai János (MAFC.-ből), Koltay József (MTK.-ból), Kovács János (MTK.-ból), Kovács Géza, Kránitz Jenő, Kucharik Imre, Ligeti Ede (BAK.-ból), Miholics Dániel, Missuray Ágoston, Molnár István, Mosdóssy József, Nárai Géza (MTK.-ból), Oesterreicher Nándor, Pelle Béla, Saly Alajos, Saly Sándor, Sin-

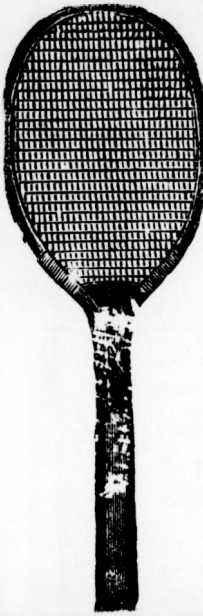
ger József, Varga József, Vida Béla (BTC.-ből) és Virág Ferenc (MTK.-ból).

Cseke Gyula, titkár.

WEINBERGER ISIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint fölépéső 1. sz.

Lawn-tennis, football és athletikai sporteikkek rendkívül előnyös beszerzési forrása.

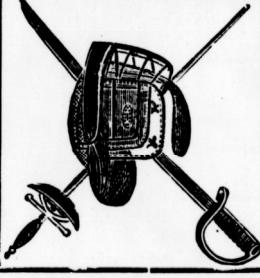
Kizárólag

!! Magyar gyár-mány !!

2 kg. díszkosz	K 8.—
2 „ ugyanaz hitelesített	„ 10.—
2 „ fűles labda	„ 9.—
2 „ ugyanaz hitelesített	„ 11.—
5-ös Diadal football	„ 7.30
5-ös Rambler football	„ 10.—
7 1/4 kg. Vasgolyó	„ 3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített	„ 3.50
Gerely	„ 4.—
ugyanaz hitelesített	„ 4.50
Svéd gerely	„ 5.—

Saját gyártmányu VIVÓ-SZEREK egyedüli nagybani szállítója.

**: KÉPES ÁRJEGYZÉK :
INGYEN ÉS BÉRMENTVE:**

EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI

SZIVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

VIVÓKARDJAINKAT

ÉS KITÜNŐ KÉSZÍTMÉNYŰ

VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 6.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitőrök arabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek drbja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitor aro- és fejvédek drbja K 4.50 és 7.50. Vivókard keztyűk drbja K 4.75 és 5.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabátok stb. stb.**

Továbbá választékos nagyraktárt tartunk:
Fegyverek-, töltények-, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindenemű sport-árúkban.
Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedőknek előnyárak! Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA
SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest**
légtömlő védő **szallag**
használata mellett.

Nincs többé
defekt
szakadás
repedés
átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Itt elsőrendű
rtmányu

automobilok

állandóan
raktáron
vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapítási év: 1882.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

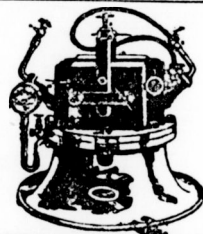
LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármely gummit megvételnek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá motoros cséplők, gőzgépek
és malomberendezések nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Spezialista Automobil-fényezésekben.

HÉJJA BÉLA

épület-, portá s mű-
butor-asztalosmester
Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos áron,
teljes garancia mellett. Szabadalmazott ágyvasalás. Teljes
lakberendezések. Modern üzletberendezéseket jótállás mellett
készít.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Automobilizmusunk kialakítása.

A cím voltaképpen egy kis hizelgés; automobilizmusunk inkább nincs, mint van, mert, ha összehasonlítjuk a Magyarországon üzemben lévő kocsik számának arányát a lakosság számához, más országok ez arányszámával, szomorú eredményre jutunk. Ennek első okát közgazdasági viszonyainkban leljük, melyek a teher- és személyszállítás e legmodernebb módjának terjesztésére nem a legalkalmasabbak.

Más, jobb gazdasági viszonyok közt élő államokban az automobil terjedése egész automatikusan végződött s az érdekelt köröknek, csak a minden iparágban szükséges segédutakat kellett igénybe venniük a terjedés észszerű irányítására. Nálunk ez mind másképp van; minekünk első sorban egyáltalában a terjesztés és bevezetés első célunk s irányításra még nem is gondolhatunk.

Első sorban a közvélemény és a kormány ellen-szenvét kell leküzdenünk. A kormányról köztudomásu, hogy annak egyik tagja nem nagy barátja az automobilnak, mert a lótenyésztés megakasztásától tart. A közönség ellenszenvé pedig közismert.

E feladatok legnagyobb része a Magyar Automobil-Clubra háramlík, már kitűzött céljainál fogva, karöltve az automobil érdekelt körével. Első sorban az automobil ellen felmerülő panaszokról kell itt szólnunk. Ezek egy része jogos; meg kell tehát szüntetnünk az automobil-vadócok garázdálkodását. A panaszok legnagyobb része azonban indokolatlan. Első sorban tehát a felmerülő panaszokat kell megvizsgálni; ha igazak, kérelhetetlenül meg kell torolni azokat; ha alaptalanok, erőlyesen visszautasítandók. Ezzel karöltve kell járnia a közvélemény felvilágosításának, sajtó és hirdetés által. A Sarthe-kerület (Franciaország) automobil-klubjának igen ügyes módja van erre. Bizonyos időközökben falragaszokon közli az ez idő alatt járművek által okozott balesetek számát annak kimutatására, hogy az automobil (a számarányok tekintetbevételel) a legkevésbé veszélyes valamennyi közölt. Egy másik, hasonló mód az angol „Autocar“ el-

járása, mely minden számban közli a héten történt automobil-baleseteket, azok okozóját és körülményeit. A napisajtóban közölt, sokszor koholt híreknek állandó rektifikálása is egyik igen jól bevált mód a cél elérésére.

Más cél, amelyet okvetlenül el kell érünk, az automobil bevezetése a közhasznú intézményeknél. Ha valahol, úgy a tűzoltóságnál és a mentőknél volna erre legjobb alkalom; hogy bevált, azt bizonyítják a külföldön nap-nap után alkalmazásba vett automobil tűzoltó- és mentő-kocsik. Ha majd közönségünk látni fogja őket naponta, bizonyos idő múlva meg kell győződnie, hogy nemcsak száguldó „guillotine“ az automobil; nyilvános intézményekről lévén szó, a gazdaságosságra vonatkozó hivatalos kimutatások is nagyobb hiteltre fognak találni.

Alkalmat kell szolgáltatni a nyilvános közlekedésben automobilok alkalmazására, auto-bérkocsik és omnibuszok üzembevitelével; ez üzemek átestek első gyermekbajaikon és ma már igazán rentabilisek.

Egyik legnehezebben megoldható kérdés a magyar automobil-ipar fejlesztése, a részvétlenség és a tőke hiánya folytán, eltekintve a magyar ipar iránti bizalmatlanságtól, mely még mindig fennáll, valahányszor egy ujonnan bevezetett iparágról van szó. Magyarországon felállítandó vagy fennálló gyárak szubvencionálása erre még nem elég; szükséges a magyar gyártmányt vevőnek is segítése kisebb évi szubvenció által, mint ez Németországban történik.

Motorcsónak-iparunk egyáltalában nincs; ennek bevezetése a leglukratívabb üzleti vállalkozás volna.

Az automobil-közlekedés fejlesztése egyik legfontosabb teendője volna automobilista körünknek. Itt még nagyon sok a tennivaló. Az utak jókarban tartására és portalanítására vonatkozó kísérletek a Magyar Automobil-Club kezdeményezésére már megindultak, mint azt a budapesti és pozsonyi kátrányozási kísérletek bizonyítják. Ez irányban fokozott tevékenységre van szükség, mert az utak megjavulása idegenforgalmunkat lényegesen emelné.

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;

Budapest, VI., Andrássy-út 17.

Az automobil-társasélet fejlesztése, eltekintve társadalmi előnyöktől, az agitációt nagy mértékben elősegítene. Erre igen jó eszköz kirándulások és turautak rendezése a nyilvánosság bevonásával. A nagy nyilvánosság előtt tartott felolvasások igen jó hatással lennének; ezt feltétlenül kultiválni kellene. A magyar mérnöki kart ebbe az agitációba pályadíjak kitűzésével kellene belevonni, mert, sajnos, automobil-iparunk hiánya folytán igen kevesen foglalkoznak ez iparág technikai részével. Ezt elősegítendő, feltétlenül szükséges volna nyilvános autotechnikai könyvtár létesítése.

Főbb vonásokban ezek volnának a legközelebbi teendők automobilizmusunk felvirágoztatására; a későbbiek már a fejlődés alkalmával folytonosan kialakulnának; ezekről tehát most időszerűtlen beszélni.

Versenyek.

A bolognai meeting.

Múlt számunkban csak röviden emlékeztünk meg a bolognai meeting második napjáról a Targa Bolognáról. E versenyben tudvalevőleg négyhengeres 120—130 mm. furatú és hathengeres 90—107 mm. furatú gépek vehettek részt. A nevezettek a következő sorrendben indultak:

Cég	Vezető	Súly	Pneumatik
1 Diatto Clement.....	Primavesi	1046	Pirelli
2 Franco	Buzio	1210	Michelin
3 Spa (Sassoli).....	Appendino	1260	Michelin
4 Bianchi.....	Tomaselli	1208	Michelin
5 Züst	Maggioni	1210	Pirelli
6 Junior	Tamagni	1248	Dunlop
7 Lorraine de Dietrich ...	Parran	1202	Michelin
8 Berliet	Porporato	1010	Dunlop
9 Fiat	Vaccari	1236	Michelin
10 Darracq	Rovetta	1200	Michelin
11 Franco	Cariolato	1214	Michelin
12 Spa	Piccoli	1268	Pirelli
13 Bianchi	Brambilla	1221	Michelin
14 Junior	Tangossi	1241	Michelin
15 Bianchi	Franchini	1206	Michelin
16 Junior	Maganotti	1252	Pirelli

Már néhány perccel a start után jelentenek néhány pannet, amelyek folytán Vaccari (Fiat), Maganotti (Junior) és Temegui (Junior) kiváltak.

Mint leggyorsabb Fraschini (Bianchi) végezte az első kört, 27 p. 5 mp. alatt, azután Maggioni 28 p. 58 mp., Buzio 29 p. 3 mp., Piccoli 29 p. 9 mp., Porporato 29 p. 38 mp., Brambilla 29 p. 51 mp., Tomaselli 31 p. 15 mp., Ravetto 32 p. 18 mp., Cariolato 37 p. 33 mp., Tangazzi 39 p. 6 mp., Appendino 41 p. 43 mp., Parran 46 p. 13 mp., Primavesi 48 p. 58 mp., Maganotti 1 óra, 7 p. 50 mp.

A második körben Porporato hatalmasan javít helyzetén, míg Tomaselli visszalép. Ravettot pedig bal eset érte. Buzio halad most is mint első a célon át Appendino előtt, de időeredmény szerint most is Franchini áll legjobban 54 p. 40 mp.-vel, Maggioni 57 p. 38 mp., Porporato 58 p. 37 mp., Buzio 59 p. 27 mp., Brambilla 59 p. 28 mp., Piccoli 1 ó., 2 p. 18 mp., Cariolata 1 ó., 10 p. 56 mp., Appendino 1 ó., 18 p. 46 mp., Tangazzi 1 ó., 19 p. 36 mp., Maganotti 1 ó., 49 p. 40 mp., Primavesi 2 ó., 2 p. 48 mp.

A harmadik körben Parran (De Dietrich) válik ki és Brambilla (Bianchi) kerül az élre Porporato előtt,

mely folyvást javítja helyzetét. Az egyes idők a következők: Brambilla 1 ó., 27 p. 36 mp., Porporato 1 ó., 31 p. 18 mp., Piccoli 1 ó., 31 p. 28 mp., Buzio 1 ó., 33 p. 56 mp., Appendino 1 ó., 47 p. 42 mp., Cariolato 1 ó., 48 p. 47 mp., Tangossi 1 ó., 55 p. 16 mp., Maggione 2 ó., 30 p. 24 mp., Maganotti 2 ó., 34 p. 36 mp.

A negyedik körben már Porporato van az élen, ideje 2 ó., 4 p. 2 mp., Buzio 2 ó., 6 p. 28 mp., Appendino 2 ó., 15 p. 7 mp., Tangossi 2 ó., 27 p. 57 mp., Brambilla 2 ó., 33 p. 51 mp., Maggione 2 ó., 58 p. 33 mp.

Az ötödik körben Porporato ismét megjavítja helyzetét konkurrensével szemben, míg Buzio negyedik helyre kerül. Az idők a következők: Porporato 2 ó., 33 p. 15 mp., Appendino 2 ó., 43 p. 15 mp., Tangossi 2 ó., 58 p. 53 mp., Buzio 3 ó., 6 p. 5 mp., Maggione 3 ó., 27 p. 59 mp., Piccoli 3 ó., 34 p., Maganotti 3 ó., 57 p. 40 mp.

Porporato gyönyörű egyenletesen hajt s a győzelem reményéről már teljesen lemondanak az olaszok. A hatodik körben már csak hat maradt a tizenhat versenyzőből. Vaccari Fiatja árokba fordult, Brambilla feladta a küzdelmet és Maggione készült feladni.

A hetedik körben Porporato vezet Appendino előtt, idejük 3 ó., 31 p. 40 mp. és 3 ó., 43 p. 38. mp.

Az utolsó körben Porporato győzelme már teljesen biztos amiért is a verseny sokat veszít érdekességéből.

Tényleg a *Berliet* robog át elsőnek a célvonalon, a 422.576 kilométer hosszú utat 4 óra 46 perc alatt véggezve be, ami így 105.233 kilométeres óraátlagnak felel meg. A győzelmes gyártmány nem olasz, de azzal vigasztalódnak az olaszok, hogy vezetője honfitársuk és élénk örömmel fogadják győzelmét. Laetitia hercegnő, a verseny védnöknője is melegen gratulál Porporatonak.

Appendino, ki második lett, 4 óra 14 p. 5 mp. alatt tette meg az utat, Buzio a harmadik, 4 ó. 40 p. 57 mp. alatt. A verseny eredménye igen dicsőséges a Berlietre nézve, mely csak egyetlenegy kocsit indított és végig defektus nélkül hajtotta be a távot.

A két nap versenyei természetesen a kitűzött értékes tiszteletdíjak sorsát is eldöntötték. Az első napon a Fiat-cég nyerte a Coppa Floriót, Coppa Italiát, Coppa Salemit és a Targa Torinót; a Coppa dell' Estero (külföldiek díja) a Lorraine Dietrich cégé lett, a Coppa del Re-t (az olasz király díját) a győztes kocsik szerkesztőmérnöke, *Fornaca* nyerte. A Targa Bologna versenyén a Targa Bolognát a győztes Berliet, a Coppa del Municipio di Bolognát a Spa-cég, a Coppa Rana Sfornt a *Franco*-cég, a Coppa Mars-ot a Junior-cég és az olasz minisztérium díját a Züst-cég nyerte.

A SEMMERING-VERSENY. A vasárnap, f. hó 20-án megtartandó Semmeringi hegyi-verseny múlt heti első zárata kitűnő eredménnyel végződött. A múlt évi nagy nevezési számot ugyan ez évben nem érte el az Osztrák Automobil-Club, de a nevezettek majdnem kivétel nélkül biztos indulók. Ha még megjegyezzük, hogy csakis elsőrangú cégek versenyeznek, úgy e versenyen várható kiváló sportot eléggé jellemeztük. A nevezések, amelyek alapján különben minden olvasó maga alkothatja meg véleményét, a következők:

Hornyák Ferenc és társa

VI., Szondy-utca 55. sz.

motorok, kis típusu automobiloik, mechanikai alkatrészek gyártása. Garage és javító-műhely.

Nazzaro.

A Targa Florio győztes versenyzője.

Könnyű motorkerékpárok.

Johann Puch három drb Puch, Herbst György két darab 1½ l. e., Neckarsulm, Austria-Motorenwerke 1 darab 2 l. e., Austria, Schmidt Viktor 1 darab Schmidflugrad.

Turakocsik.

Egyhengeres 100 mm. hengerfurattal bíró kocsik.

1. Kraftfahrzeug Gesellschaft 8/9 l. e.

Egyhengeres 130 mm. hengerfuratu vagy kéthengeres 90 mm. hengerfuratu kocsik.

1. Kolovrat Sándor gróf 10 l. e. Laurin és Klement. 2. Laurin és Klement, 10 l. e. Laurin és Klement. 3., 4. Johann Puch, 2 darab 10 l. e. Puch. 5. Louis Otruba, 10 l. e. Sizaire & Naudin. 6. P. Rabensteiner, 10 l. e. Renault.

Kéthengeres 105 mm. hengerfuratu vagy négyhengeres 75 mm. hengerfuratu kocsik.

1., 2. Laurin és Klement, 2 darab 10 l. e. Laurin és Klement. 3. Emil Stöwer, 10 l. e. Stöwer. 4., 5. Berliner Motorwagenfabrik, 2 darab 10—16 l. e. kocsik.

Négyhengeres 86 mm. hengerfuratu kocsik.

1. Laurin és Klement, 14—16 l. e. Laurin és Klement. 2. Johann Puch, 16 l. e. Puch. 3. A. Horch, 11-22 l. e. Horch. 4. Dr. Stöhl, 11-22 l. e. Horch. 5. Gróf Kolovrat Sándor, 14-16 l. e. Laurin és Klement. 6. Benz-Motorengesellschaft, 25 l. e. Benz. 7. Bittner, 25 l. e. Benz. 8. Friedrich Arnold, 14-16 l. e. Laurin és Klement.

Négyhengeres 100 mm. hengerfuratu kocsik.

1. Mandl Ottó, 35-40 l. e. Adler. 2. Puch Johann, 28 l. e. Puch. 3. Hintner Kornél, Metallurgique.

Négyhengeres 115 mm. hengerfuratu és hathengeres 95 mm. hengerfuratu kocsik.

1., 2. Gräf & Stift, 2 darab Gräf & Stift. 3., 4. Daimler-Motorengesellschaft, 2 darab 35, 40 l. e. Daimler. 5. Pollenz & Schreiber, 20 l. e. Humber. 6. Hohenlohe Sándor herceg, 20 l. e. Humber. 7. Mandl Jul., Adler. 8. Erle Fritz, 50 l. e. Benz.

Négyhengeres 150 mm. hengerfuratu és hathengeres 110 mm. hengerfuratu kocsik.

1. Dreher Tivadar, Mercedes. 2., 3. Isotta-Fraschini, 2 darab 40-50 l. e. Isotta-Fraschini. 4. Pöge Willy, 90-95 l. e. Mercedes. 5. Dreher Tivadar, 90-95 l. e. Mercedes. 6. Bettaque Charles, 90-95 l. e. Mercedes. 7. Latzel Hans, 40 l. e. Berliet. 8. Gróf Beroldingen Sándor, 40 l. e. Berliet. 9. Nacke E., 60 l. e. Nacke. 10. Opel Ádám, 20-50 l. e. Opel. 11. Lajos bajor herceg 50 l. e. Metallurgique. 12. George J. Wood. 13. Ferenc József braganza herceg, 45 l. e. Protos. 14. Ladenburg Edgar, 75 l. e. Benz.

Henrik herceg turaut típusu kocsik.

1. Dreher Tivadar, Mercedes. 2. Pöge Willy, 90-95 l. e. Mercedes. 3. Saueremann Hans, Metallurgique. 4. Benz-Motorengesellschaft, 75 l. e. Benz.

Versenykocsik.

Grand-Prix típusu kocsik.

1. Dreher Tivadar, Mercedes. 2. Pöge Willy, 100-120 l. e. Mercedes. 3. Societé Mors, 120 l. e. Mors. 4. Hammesfahr igazgató, 120 l. e. Benz. 5. Brecht igazgató, 120 l. e. Benz.

Megszorítás nélküli kocsik.

1. Dreher Tivadar, Mercedes. 2. A. Ph. Weydtmann, 120 l. e. Fiat. 3. Pöge Willy, 110-130 l. e. Mercedes. 4. Erle Frigyes, 120 l. e. Benz.

A SALONI MEETING. A Franciaországban ősszel szokásos rövidtávu versenyek egyik legnevezetesebbike, a saloni, múlt pénteken került eldöntésre a Salonariési 5 kilométer hosszú országuton. A versenyek részben álló starttal (5 kilométerre), részben repülő starttal (1 kilométerre) indítottak és a Coupe de Rothschild körül csoportosultak. A kupa tavalyi győztese Bablot (Brasier) ez évben másodszor szerezte meg a győzelmet s így a díjat is cégének. Eredménye, egy kilométer 22.4 mp. alatt, megfelel egy 166.6 kilométeres óránkénti sebességnek. A verseny természetesen számtalan kategóriára volt beosztva úgy, hogy alig maradt cég, mely ne nyert volna díjat. Az 5 kilométeres verseny legjobb idejét Alézy (Bayard-Clement) érte el, 1 p. 52 mp.-el.

Egy kilométer repülő-starttal.

1. kategória. A) 1. Mousset (Stimula) 46.8 mp. 2. Riviere (Guillemin Le Gui) 48.2 mp.

1. kategória B) 1. Asquier (Sizaire-Naudin) 1 p. 11.4 mp.

2. kategória. 1. Romano (Grégoire) 41 mp. 2. Rouzet (Lion) 45.2 mp. 3. Emery (Vemorel) 47 mp.

3. kategória. 1. Vermorel (Vermorel) 40.4 mp.

4. kategória. 1. Lacharnay (La Buire) 36.4 mp. 2. Marze (Cottin-Desgouttes) 37.4 mp. 3. Mouren (Cottin-Desgouttes) 38.6 mp.

5. kategória. 1. Champoiseau (Imperia) 32.4 mp. 2. Masse (Dion-Bouton) 39.2 mp.

6. kategória. 1. Delaville (Cottin-Desgouttes) 32.2 mp.

7. kategória. 1. Coren (Mors) 32.4 mp.

8. kategória. 1. Deydier (Cottin-Desgouttes) 31.4 mp.

9. kategória. 1. Mottard (La Buire) 30.4 mp.

10. kategória. 1. Vitalis (Rossel) 29.8 mp.

11. kategória. 1. Alezy (Bayard-Clément) 22.2 mp.

12. kategória. 1. Bablot (Brasier) 21.4, 21.8 és 21.6 mp.

Átlagos sebesség 166.6 km.

Kempelen Béla családiörtöneti (genealóiai) irodája
:: és elterjesztési mintái zala ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-út mellett.)

Nemességek, címerek, énekek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, csont, bronzra, márványra stb., családi ősfák, ősfák, családi kronikák, megismerkedése és megfontolása

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLEUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

bármely szerkezetű autók és motorok részére, folt-tisztítási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világítási célra, nemkülönben PETROLEUMOT, ASVÁNYKENŐOLAJOT legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

5 kilométer álló starttal.

1. kategória. 1 P. Riviere (Guillemin Le Gui) 3 p. 50.2 mp. 2. Mousset (Stimula) 3 p. 54.6 mp.
2. kategória. 1. Romano (Grégoire) 3 p. 23.2 mp. 2. Rouget (Lion) 3 p. 46.8 mp. 3. Emery (Vermorel) 3 p. 50.2 mp.
3. kategória. 1. Vermorel (Vermorel) 3 p. 26 mp.
4. kategória. 1. Lacharnay (La Buire) 3 p. 6 mp. 2. Marze (Cottin-Desgouttes) 3 p. 11 mp. 3. Mouren (La Buire) 3 p. 12.4 mp.
5. kategória. 1. Champoiseau (Imperia) 2 p. 42 mp. 2. Masse (de Dion-Bouton) 3 p. 23 mp.
6. kategória. 1. Delaville (Cottin-Desgouttes) 2 p. 42.4 mp.
7. kategória. 1. Coren (Mors) 2 p. 43.2 mp.
8. kategória. 1. Deydier (Cottin-Desgouttes) 2 p. 31.8. mp.
9. kategória. 1. Mottard (La Buire) 3 p. 23.6 mp.
10. kategória. 1. Vitalis (Rossel) 2 p. 31.4 mp.
11. kategória. Alezy (Bayard Clément) 1 p. 52 mp.
12. Kategória. 1. Bablot (Brasier) 1 p. 54 mp.

A MONT VENTOUXI HEGYI-VERSENY. Az Automobile Club *Vauclusien* által évenként rendezett Mont-Ventoux-i hegyi-verseny ez évben f. hó 12-én és 13-án került eldöntésre. A versenyt hossza 21.6 kilométer volt, 9.4 %-os átlagos emelkedéssel, mely helyenként 13 %-ra emelkedett. A számtalan kategória között a versenykocsi kategóriája keltett nagyobb érdeklődést, bár abban csak Bablot (Brasier) volt nevezve. Az érdeklődés oka a várt rekordjavítás volt, mely nem is maradt el, mert a saloni-meeting hőse 19 perc 8.8 másodperc alatt tette meg az utat, megjavítván a Cagno által 1906-ban felállított 19 p. 3.8 Itala-rekordot.

A Z AMERIKAI GRAND-PRIX épp úgy, mint a francia Grand-Prix kiskocsi versenynyel is fog birni, mely a nagykocsi versenyt megelőző napon fog 200 angol mérföldnyi távolságon (321.180 kilométer) megtartatni. Résztvehetnek egyhengeres 95.4 mm. hengerfuratu, hathengeres 77.7 mm. hengerfuratu és nyolchengeres 67.4 mm. hengerfuratu kocsik. A kocsi minimális súlya 575 kgr.-ban van megállapítva. Maximálisan négy kocsi nevezhető.

A BROOKLANDI MEETING, mely szeptember hó 12-ére volt kitűzve, a nevezések csekély száma miatt elmarad. A helyett az október hó 3-án tartandó Grand-Prix-verseny fog kibővíteni néhány versenyszámmal. Alig hisszük, hogy az októberi meeting jobban fog sikerülni nevezések dolgában, mint a szeptemberi, bár tagadhatatlan, hogy az Isle of Man-meeting, mely e hó 20-án fog megtartatni, kedvezőtlenül befolyásolta a brooklandi nevezéseket.

Automobilnapár.

- Szept. 15—30. Piacenzai teherkocsi verseny.
Szeptember 17—20. Hollandi túraverseny.
Szeptember 20. Semmeringi-verseny.
Szeptember 27. Chateau-Thierry hegyi-verseny.
Október 3. Brooklandi verseny.
Október 3—11. Lipcsei motorjármű-kiállítás és vásár.
Október 11. Gailloni hegyi-verseny.

Október 11—18. Nemzetközi utügyi kongresszus és kiállítás Párisban.

Október 20—31. Az Oesterreichischer Automobil-Club teherkocsi versenye.

Október 23—24. „Graphic“ Trophy és a Royal Automobil-Club gyorsasági versenye a Man-szigeten.

November 26. Az Automobile-Club of America Grand-Prixje, Savannah.

November 28—december 13. Párisi Salon luxus-kocsi kiállítása.

December 22—29. A Párisi Salon haszonjármű kiállítása.

Hírek.

K IRÁNDULÁS A SEMMERINGI HEGYI-VERSENYHEZ. A semmeringi verseny alkalmával tudvalevőleg a Magyar Automobil-Club sportbizottsága a Henrik herceg-turaut ügyében a *Császári Automobil-Club* és az *Osztrák Automobil-Club* kiküldötteivel tanácskozást fognak folytatni a turautnak Magyarországon keresztül való vezetése ügyében. Ez alkalomból gróf Zichy Béla Rezső sportbizottsági elnökön kívül *Krisztinkovich* Béla igazgató, dr. Delmár Tivadar is a Semmeringre rándulnak. Szerkesztőségünket a versenyen *Lindner* Ernő felelős szerkesztő és ifj. Holub József főmunkatárs fogja képviselni.

P IZSONYTÓL BRASSÓIG AUTOMOBILON EGY NAP ALATT. Mult számunkban megemlékeztünk Bláthy Ottó Titusz udv. tanácsos, a Ganz-gyár igazgatójának automobil rekord kísérletéről. Sajnos, az érdekes turaut nem sikerült, mert Bláthy jóval az ut 3/4 részén túl, Szászsebes környékén rugótörés miatt kénytelen volt azt félbeszakítani.

V S. J. RAABYE TÁBORNOK a Dansk Automobil-Club érdemes elnöke, aki nagy érdemeket szerzett a dán automobilizmus fejlesztése terén, mint egy hozzánk érkezett gyászjelentésből értesülünk, f. hó 5-én szívszélhűdés következtében elhunyt. A Magyar Automobil-Club táviratilag fejezte ki részvétét a Dán Automobil-Clubnak a fájdalmas veszteség felett.

A BOSCH-GYUJTÁS. A Dénes és Friedmann-cég annak közlésére kér föl bennünket, hogy a Coppa Florio öt első kocsija közül a győztes, a második és harmadik Bosch-gyújtással volt felszerelve és a másnap megtartott Targa Bologna első, második, negyedik és hatodik helyezettje is Bosch-gyújtást használt, mely kiválóan bevált. Nagy elismeréssel nyilatkozott a Bosch-gyújtásról Köppen hadnagy, a Páris—Newyorki verseny résztvevője is, melynek sok nehézségen átvégződött kocsija egyetlen egyszer sem szenvedett gyújtási zavarokban.

A UTOMOBILCSAPDÁK. Szinte hihetetlen viszonyokat terem Angliában a rendőrségnek az automobilistákkal szemben tanúsított magatartása: hogy a folytonos zaklatásoktól meneküljenek, az angol automobilisták nemrég térképet nyomtattak, amelyen mindazon utvonalak vannak feltüntetve, amelyeken tapasztalat szerint rendőrök állnak lesben.

T ECK FERENC HERCEG a *Royal Automobil-Club* új elnöke körlevelet intézett az angol hírlapokhoz, amelyben értesíti őket, hogy a klub legközelebb megtartandó igazgatósági ülése elé javaslatot fog terjesz-

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

LAURIN & KLEMENT gyárt

teni, amelyben a klub téli működésének anyagául a porfejlesztés kérdésének, továbbá mindazon kérdéseknek tanulmányozását fogja indítványozni, melyek az automobilizmus ellen felhozott panaszokkal és azok orvoslásával foglalkoznak. Ezen kérdések megvitatása után a klub erélyes intézkedéseket fog tenni az összes anomáliák beszüntetése érdekében.

EUROPÁI AUTOMOBIL-TURA. Az *Orosz Automobil-Club* néhány tagja a múlt héten automobil-túraira indult Szent-Pétervárról, amely kerek 11.000 kilométerre van tervezve. Az utirány Szt.-Pétervár—Riga—Berlin—Brüsszel—Páris—Lyon—Nizza—Genua—Velece—Bécs—Riga—Szent-Pétervár lenne. Nem volna felesleges dolog az orosz turisták figyelmét hazánkra is felhívni!

A VILÁG AUTOMOBILGYÁRTÁSA ÉS FOGYASZTÁSÁRÓL érdekes adatokat közöl a „The Horseless Age” című angol folyóirat. Ezen összeállítás szerint az Amerikai Egyesült-Államok produkciója és fogyasztása messze túlhaladja az összes államokat és körülbelül felét teszi az egész mennyiségnek. Több autóbilt vesz, mint gyárt Anglia és Németország, továbbá az egy tétel alá foglalt kisebb iparral bíró államok, amelyek közül természetesen Magyarország is benfoglaltatik. Az összeállítás az 1907-ik év adatait tartalmazza. Az ezen évben gyártott és eladott autóbilkok következőkép oszlanak meg országok szerint:

Ország	Gyártás	Fogyasztás
Egyesült-Államok	54.000	52.000
Franciaország	25.000	11.500
Anglia	21.500	29.500
Németország	6500	7000

Ország	Gyártás	Fogyasztás
Olaszország	4000	3600
Egyéb országok (becslés)	4000	11.500
Összesen:	115.000	115.000

A WESTINGHOUSE-GYÁR MAGYARORSZÁGON. Arad városa a múlt héten tartott rendes törvényhatósági közgyűlésen *Varjassy* Lajos polgármesternek sikerült végre a közgyűlés tagjait a Westinghouse-résvények jegyzését kimondó határozathozatalra bírni. A kérdésnek Arad város ipari életének fejlesztésére bíró óriási fontossága mellett bizonyára nem csekély befolyással volt ezen elhatározásra az a körülmény, hogy *Károlyi* Gyula főispán és az Aradi Takarékpénztárak is jegyezték nagyszámú részvényeket.

„Automobil”

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VI., Szerecsen-utca 56. sz.

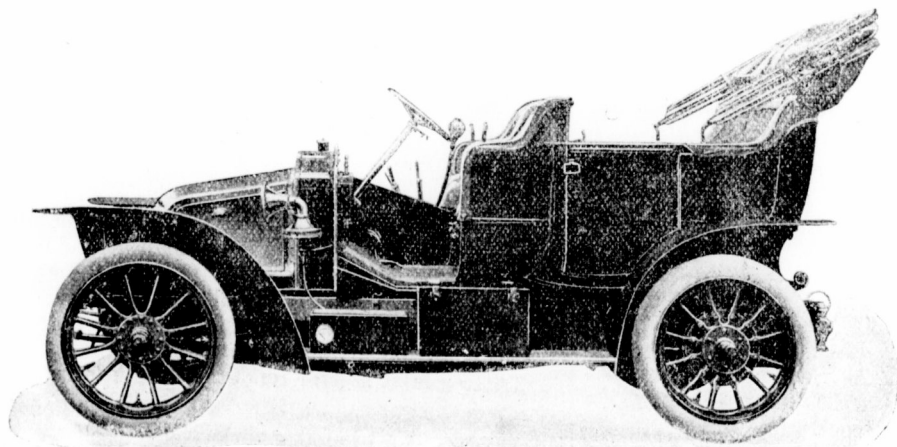
Sürgőnyclm: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

Műhelyünket szept. 1-én Vörösmarty-u. 20. helyezzük át.

RENAULT Frères

autogyár. BILLANCOURT (Seine)

≡ Városi kocsik, túrakocsik, üzleti kocsik. ≡
HAJÓ- és REPÜLŐGÉP-motorok, IPARMOTOROK
és ELEKTROGYUJTÓK.

DUNLOP

újra leszállítja

áru raktárát a legutóbbi nagy eladások következtében.

Legjobb automobilpneumatik!

Magyarországi vezérképviselte:

Sürgőnycim:

DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:

65—43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYÚJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN. WIEN I

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus

mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

BRÁZAY

SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB.

NÉLKÜLÖZHETETLEN HÁZISZER.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL.

PORPORATO
„BERLIET“

gépkocsin nyerte meg a
Targa-Bologna
versenyt.

A 422·576 kilométeres útat 4 óra 56 másodperc
alatt, 105·485 kilométer átlagos sebességgel
tette meg.

A győztes „Berliet“ bebizonyította, hogy 120 milli-
méteres hengerfurattal igen jelentékeny sebesség
érhető el.

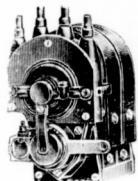
Az 1400 kilogrammu kocsisuly dacára is 135—140
kilométer maximális sebességet ért el.

Vezérképviselte Budapesten
Bárdi-Garage
Mozsár-utca 9.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgőnyeim:
ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stuhlenring 14.

Telefon: 20.539

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

**AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK és
KELLÉKEK.**

„Erbengyújtó” elektromagneses gyújtók.

Antiderapant „Houben” „Englebert” Pneu.

Arjegyzék ingyen!

Tenniszezők különös figyelmébe.

Ajánlom Tennis-raket telő és megővő intézetemet, ahol is minden egyes ütőért 1 korona biztositási díj véte-tik. Hur szakadásért felelő-séget vállalok. Társaságok több ütő beküldésénél meg-felelő kedvezményben részesülnek. Minden egyes ütő présbe tétetik és kon-serválva lesz. Saison kez-detére teljesen felrisszítve, tisztázva szolgáltatik vissza. Esetleges hur szakadásért nem lesz felszámítva. Bő-vebb prospektussal kész-séggel szolgálok.

Macher Rezső

Tennis-raket javító mester,
sport üzlete

IV., Koronaherceg-utca 3.

(Az udvarban.)

Kovács Mici, a MAC. tenis háziversenyének győztese.

Tusnádfürdői Sporttelep.

Igazgató-tulajdonos
FILIPP ENDRE

Központi iroda:

VII., Városligeti fasor 7.
Megnyílik 1908. június 15-én.

Vasutállomás, posta,
távirda, telefon.

Vivás, uszás, evezés,
svéd torna, atletika,
lawn-tenisz, céllövé-
szet, galamblovászat,
vadászat, halászat.

Téli sportok:

ski, bobsleigh, tobog-
gán, skeletón stb.

Étterem, kávéház, szállodák
minden kényelem.

Légtüfűdők, napfüfűdők.
Országos és nemzetközi versenyek.

Hölgyiszalon, játéktér

Paar János

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3.

MÜTEREM

TARJÁN-PAAR V., Városház-utca 3. sz. (Mezzanin).

34
TELEFON
75—70.

VERSENY-DIJAK

az összes sportágaknak megfelelően
érmek, plaketek és jelvények hazai
gyártása.

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító
műhely. Precíziós munka, szolid árak. Mo-
dern garage. Automobil-anyag, pneumatik-
olaj-, benzin-raktár.

76karban lévő használt automobilok jutányos árrban.

Egyes szám ára 40 fillér, (vidéken 44 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes katalógusa. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Stazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Co, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavítások elsőrangú szakmunkások által. Versenylabdák. Stazenger, Standart, selected, Ayres, Champion, Sinner, Clima stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játékos- és versenyszabályai. Versenyjegységek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivételben.

Hitelesített athlétikai sport-
cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívószekők. Izomerősítők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözékek és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

— Alapított 1861-ben. —

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

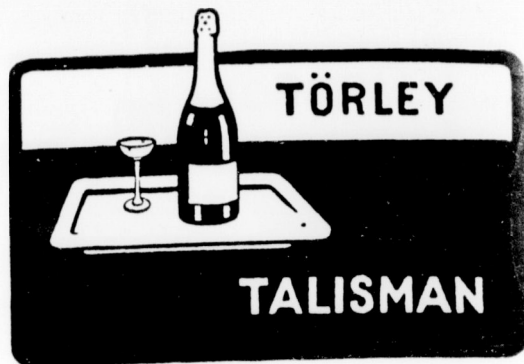
TELEFON: 80-41.

HALUSKA PÉTER

érefényező és mázoló

Budapest, VI., Andrássy-út 77.
(Róza-utca sarok.)

Fürdőkádak és vasbutorok fényezése. Elvállal minden szakmába vágó munkát, u. m.: épületek, kávéházak, szállodák és mindenféle butorok festését és érezését a leggyorsabb kivitelű a legfinomabb kivittel.

SIMON PÁL
PÁRIS SZÁLLODÁJA
BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.
Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot űző közönség előtt a
THERMOS
palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül. Kérjen árlapot a
Geitner és Rausch
cégtől
Budapest, VI., Andrássy-út 8.
hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.
THERMOS.

MLAKA JÁNOS
KÁRPITOS ÉS DISZÍTÓ
BUDAPEST, VI., Csengery-ú. 30.
Modern izlésű butorokat, fantasztikus díszítéseket készít. Elvállal javításokat fürdő- és nyaralótelepeken.

TOPOR ENDRE
ÉPÜLET- ÉS BUTOR-ASZTALOSMENTER.
□ BUDAPEST □
VI., EÖTVÖS-UTCA 30. SZ.
Készít mindennemű butort régi és új stílusban, belső építészeti munkát, üzletberendezést, portált terv szerinti kivitelben. Antik butorok utánzását és javítását pontosan elkészíti.

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Víz Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 20 korona.
FEL 10
NEGYED " 5

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések és pénzküldemények kötetkezőleg cím-
zendők: Nemzeti Sport kiadóállalat Budapest —
Postatakarékpénztár 20438.

Szerkesztőség és kiadóhivatal helyisége:
IV., KECSKEMÉTI-UTCA 5. SZ., II. 2.
Hivatalos órák este 4—8-ig.

Főszerkesztő:
Dr. POLONYI DEZSŐ
Felelős szerkesztő:
FRIEDRICH NANDOR

Kézirat és mindenféle levelezés
VIII., ESTERHÁZY-UTCA 6. SZÁM.
alá címzendő.

Hirdetési képviseletünk Franciaország, Olaszország és Svájc területére:
Société Générale de Publicité „LA RÉCLAME UNIVERSELLE, PARIS.” 12. Boulevard de Strasbourg 12.

Vívóink az Olympiádon.

Irta: Nagy Béla dr.

(Első közlemény).

Hadvezér nem lehet izgatottabb a döntő csata előtt, mint én voltam; mikor a magyarokat hozó vonat a Holborn Viaduct állomásra berobogott. Szemeim a kiszállók tömegében a vívókat fürkésztek; itt vannak-e mind, teljes formában, küzdelemre készen? A hét, amelyre előre utazván, megváltottam tőlük, egy örökkévalóságnak tünt fel. Azalatt mennyi minden történhetik. Lecsaphat fejünk felett a Dámokles kardként függött akadály, megbetegedhet egyik vagy másik és akkor lehervadnak nagyratörő reményeink, mint a bimbózó rügy a fagyos éjszakán. Szerencsére csak egynek kellett otthon maradnia és hitem szerint a megérkezett nyolc elég volt arra, hogy a küzdelmet a diadal jogos reményeivel vegyük fel.

Régóta fojtogat a kimondani nem mert gondolat, hogy a magyar kardvívók legjobbak a világon. E véleményemet a külföldi viszonyok alapos ismeretére alapítottam. Jártam a világ nagy vívó-empóriumában, ott voltam a legfontosabb világversenyeken, vívtam velük, vagy legalább vívni láttam a világ leghíresebb vívónagyságait. Lassankint rájöttem arra, hogy a modern magyar iskola, mely az olasz rendszer alapján állva, annak megdönthetetlen vívmányait a magyar ember lelkén átszűrve, a magyar temperamentumhoz alakítva, igazi reális versenysporttá tette, felette áll a világ minden iskolájának. Meggyőződtem arról, hogy amatőreink egyénileg is jobbak, amatőrsportunk fejlettebb, szervezettebb, mint más országokban. Leírni, legalább itthon, nem mertem soha. Döntő bizonyosság nélkül üres elbizakodottságnak tünt volna az fel. Külföldön azonban, ahol a sport terén tán többre becsülnek bennünket, mint mi önmagunkat, a nemzetileg is kötelező szerénység határai között nem titkoltam el meggyőződésemet. Így esett, hogy a Les Armes profétainak mondotta igénytelen soraimat, melyek pedig igazán mély meggyőződésből fakadtak.

A londoni diadal 12 évi emberfeletti munka eredménye. E munkából egyenlően kivették részüket vezető férfaink, mestereink és versenyvívóink.

A millenáris verseny óta teljes erővel reánehazédott vívósportunkra az a kirihatatlan köztudat, hogy az olasz kardvívók legjobbak a világon; sokkal jobbak, mint mi vagyunk. Az amatőr eredmények a köztudatnak ily kialakulását nem igazolták. Amatőreink szenvedtek vereségeket, de

teljes inferioritásban sohasem voltak az olaszokkal szemben. A millenáris versenyen *Iványi* csak egy tussal lett második, *Mészáros* Ervin, *Szántay*, *Békessy*, *Tóth* ismételtlen hagytak maguk mögött egész gárda elsőrangú olasz amatőrt. *Pieroni* Amilcar, az akkor legjobb olasz amatőrt az 1902. évi bajnokságban becsületes és igazságos küzdelem után még a döntőből is kiszorítottuk. Hogy mégis a közvélemény egy pillanatra sem tartott bennünket az olaszokkal egyenrangú ellenfeleknek, annak oka mestersportunk teljes hiányában keresendő. 12 év óta nem volt mesterverseny hazánkban; versenyző, egyéni művészetükkel a nyilvánosság előtt is tündöklő mestereink egyáltalán nincsenek, fiatal mestergárda kiképzésével senki se törődik, mesterszükségletünk fedezésére még most is állandóan olasz importra szorulunk. Az olasz vívás hírére az olasz mestervituózók tartják fenn, akik nagy vívótudással, de még nagyobb leleménnyel szereznek hazájuknak e téren hírnevet és dicsőséget. Az olasz mesterek dicsőségéből aztán sugárvélek áradnak az amatőrsportjukra is és e sugárvélek tulzott világa veszi el a tisztánlátás lehetőségét.

A közvélemény e nyomása a magyar vívókat nem csüggesztette el. Sub pondera crescit palma. Olyan munka, mint aminőt vívóink az utolsó évtizedben végeztek, igazán páratlan a maga nemében. Hihetetlen szorgalommal tanultuk meg az olasz iskolát és gyurtuk át szükségletünk szerint. A vívók számát megtízszereztük. Egyletek alakultak szerte az országban. Nemesak a főváros, de a vidék is kivette a maga részét a nagy munkából. Verseny versenyt követett. Kizárásos verseny, hendikepek, főiskolai versenyek egytől-egyig mind arra valók voltak, hogy minél több vívó jusson a megérdemelt jutalomhoz, minél több csatlakozzék azok sorához, akik már nemesak itthon, de külföldön is számot tesznek. Békés egyetértés, bajtársi együttműködés voltak a siker és haladás belső rugói. Ezek fejlesztették a magyar amatőr vívósportot a mostani színvonalra.

Most már csak teret kellett keresni a nagy ütközetre, amelyben megmérkőzhetünk a külfölddel. Ez volt a legnehezebb. Az 1904. évi bécsi verseny, mely eredménye tekintetében teljesen a londonihoz hasonlítot, egy lépcsőfok volt fölfelé. Mint Londonban, itt is az egész döntőt lefoglaltuk,

csak egy harmadik és egy hetedik díjat hagyva az idegeneknek. De azért a bécsi verseny nem volt az igazi. Mi az egész világgal akartunk szembeszállani.

E tekintetben a legnagyobb nehézséget a zsüri és a versenyszabályok kérdése okozta. Valamely nemzetet saját hazájában, saját zsürije előtt legyőzni, jóformán kivihetetlen feladat. Egy nagy világvárményt kellett tehát kikeresni, amelyen nemzetközi zsüri előtt mérkőzhettünk. Ilyenek gyanánt az olimpiai világvármények kínálkoztak. A zsürinél is nagyobb, nehezebb dolog volt a versenyszabályok kérdése. A nagyvilág vívóművészetében kardra nézve még az alapelvek sincsenek teljesen tisztázva. A combat vagy a conventional rendszer fogadtassék-e, el, úgy vivünk, úgy számítsunk-e, mintha éles, hegyes karddal párbajt vívnánk, avagy a vívást csupán sportnak és művészetnek tekintve, önkényesnek látszó, de a dolgok mélyebb értelméből folyó, szilárd elméleti struktúrájú szabályokhoz alkalmazkodjunk-e. A magyar felfogás az utóbbit követi. Combat-rendszer mellett mi nem érvényesülhetünk. Az első nagy feladat volt tehát az, hogy a magyar versenyszabályokat a külfölddel elfogadtassuk.

Magyar versenyszabályok. Ezt a fogalmat se árt tisztáznunk. Nem szabad azt hinni, hogy a magyar versenyszabályok valami olyan önálló találmányt képeznek, melynek invenciója akár az én nevemhez, akár máséhoz jogosan odafűződhethetne. A verseny lefolyására vonatkozó része újítást képezett ugyan, de az ebben elfogadott csoportkörvívás rendszere, mely nyomában mindenütt polgárjogot nyert, nem egyéb, mint az olasz rendszerű girone javított, igazságosabb alakja, a számítási rész pedig a conventional-rendszer formába öntése az olasz iskola alapján. Jelentőséget kölcsönöz e szabályzatnak az, hogy mi vagyunk az egyetlen conventional felfogású ország, melynek vívóügye egységes vezetés alatt áll, így e szabály idehaza megdönthetetlen zsinórmérték. Több ily szabály a világon nincs, mert Ausztriában, Németországban és Olaszországban, ahol a conventional számolás van elfogadva, sem egységes vívóforum, sem egységes szabály nincs, versenyről-versenyre külön-külön a proposíciókban ingatag, gyakran a zsüri által is alig ismert tusszámítási szabályzatot. A vívóvilág vitája ennél fogva a magyar szabályzat, illetve az abban lefektetett elvek körül forgott.

Az athéni olimpiád előtt indítottuk meg a magyar szabályok elfogadása érdekében a harcot. Mondhatnám, keményebb küzdelem volt, mint a porondon vívott londoni, de eredménye is jóformán felért amazéval. A görögök teljesen francia befolyás alatt állottak és így combat-rendszerben egy egytussos versenyt írtak ki. Erre megindítottuk a memorandumok, kérések, fenyegetések tömegét. Hogy őszinte legyek, nem sikerült volna győznünk, ha *Lauber* Dezső zseniális leleményessége a segítségemre nem siet. Eleinte mosolyogtak, utóbb megbámulták, végül égisz magasztalták az idegenek azt a különös és sajátos munkáját, hogy ha a magyarok érdekében valamit kért, azt nemcsak a magyarok nevében írta meg, de megírta külön a világ minden nemzete nevében. Elkészítette, megcímte, borítékolt és a különböző országok olimpiai bizottságainak, Londontól Konstantinápolyig nem kellett egyebet tenni, mint aláírni és a postára tenni. Így volt ez a vívószabályokkal is. A világ minden vívónemzete megkapta a magyar memorandumot a magyar szabályokkal együtt, csak alá kellett írnia és tovább küldenie. Néhány ország helyeselte az abban foglaltakat, néhányak közömbös volt ugyan, de ha már kézhez kapta, hát aláírta és elküldötte, azt gondolva, hogy egy versenyszámmal több nem árt. Így jött létre az athéni 3 tussos verseny. Ezen még nem sikerült a zöld asztal melletti győzelmünket olimpiai babérrá alakítani. Kevés pénz állott rendelkezésünkre, csak 3 vívót küldhettünk ki 2 volonteurrel együtt. A tiszték nem mehettek. Odakint az egyik vívó megbetegedett, a másiknak éppen a döntőben újítást zúzták össze, úgy hogy annyi balszerencse közt csak egy harmadik és ötödik helyet sikerült a hihetetlenül rossz zsüritől kiesikarnunk.

A londoni olimpiádnál a memorandumharcot megkezdettük, még mielőtt ott jóformán a szabálykészítéshez foghattak volna. Magyar olimpiai bizottság se volt, harc dült körülötte, saját szakállunkra, megbízás nélkül küldöttünk. Az eredmény az első olimpiai szabálytervezet volt: a torz-

szülött, mely az arany középutat keresve, a három tuss közül az elsőt, a conventional (csak övön felül), a másik kétőt a combat-rendszer szerint (egész testre) kívánta számítani. E lehetetlen terv ellen a magyar agitáció csaknem az egész vívóvilágot sikra tudta állítani és alig egy hónappal később megjött *Courcy Laffan*-nak, nemzetünk igaz barátjának örvendő távirata, melyben jelentette, hogy az Amateur Fencing Association a kardvívás tekintetében az összes magyar kívánságokat teljesítette.

Ez a távirat a magyar vívóspört első nagy diadalát jelentette. Végre annyi küzdelem után elérhettük, hogy a nagy világvárményen oly szabályok uralma alatt vívhatunk, melyeknek szelleme megegyezik a nálunk honossal.

Örömmel, reménnyel és lelkesedéssel foghattunk hozzá a tréninghez.

Reánk nézve is igazságos és előnyös versenyszabályok biztosítása után a legfontosabb feladat az olimpiai kiküldöttek kiválogatása maradt. Régi tapasztalatom, hogy nagy világvárményeken csak úgy lehet egy ország részére a győzelmet biztosítani, ha minél különbözőbb vívómodoru vívót állítunk a sikra. Bármilyen legyen ugyanis a versenyszabály papírosan, annak alkalmazása, a zsüri szelleme, a külső körülmények oly eltérők lehetnek, hogy ennek megfelelőleg egyenlő vagy csak kisebb erőddifferenciájú vívók között szinte lehetetlen az egyéni elsőseget megjósolni. Az az ország jár tehát a legjobban, amelynek különböző modoru vívói vannak, tehát bármily legyen is a helyzet, mindig tud egy-kettőt olyat is beállítani, aki annak magaslatára képes emelkedni. Az olaszoknak éppen az a legnagyobb baja, hogy vívóik csaknem hajszálalig egyforma modorban dolgoznak és így ha egyikre kedvezőtlenek a viszonyok, akkor rájuk nézve az egész verseny elveszett.

Nálunk a kiküldetés ezuttal elég jól sikerült. Az elkerülhetetlen a vívás terén, hogy néhány igazán hívatott itthon ne maradjon. Nem oszthatom *Rádala* nagyraecselű nézetét, amely szerint egy egész nyolcas csapatunk maradt itthon, amely jobb volt az olimpiaiánál és egy másik, amely majdnem oly jó, mint az olimpiai. *Rádala* ugyanis a nevet és a versenyeredményeket mérlegelte, így nagy részben meglehet igaza van, ámde ily kiküldetéseknél nem a név és mult, hanem a pillanatnyi akcióképesség a döntő. E szempontból fogva fel, csupán négy vívó az, aki az olimpiádról tényleg hiányzott és pedig: *Békessy*, *Mészáros*, *Halász* és *Krencsey*. Csekélységem helye az összes mérvadás tényezőkkel folytatott alapos megbeszélés után a zsüriben jelöltetett meg. *Békessy* a legnagyobb kardvívó, aki valaha magyar földön versenyzett, ő még az idén is teljes formában volt. *Mészáros* világhírű versenyrutinja emeli a legtöbb magyar vívó fölé. Hogy *Halász* Gyula az idén is régi formája tetőpontján volt, azt a csapatversenyben mutatta meg. *Krencseynek* óriási tudása és változatossága, teljes tréningformája bizonyára fényes sikert biztosítottak volna.

A kiküldöttek a fiatal gárdából kerültek ki. Kivétel *Zulavszky* Béla volt. *Zulavszky* a világ egyik legnagyobb vívóművésze. Tudása a híres olasz mesterekével vetekszik. És ha testi kondíciója nem is áll tudása színvonalán, megmutatta, hogy egy vívó, aki hozzá még versenybíróságokat is szokott vezetni, abszolút tudásával, hogy képes az eltérő viszonyokhoz és felfogáshoz alkalmazkodni. A másik vívó, akit a próbaverseny alól felmentettünk, *Szántay* Jenő volt, hazánk ezei vívóbajnoka. Belé teljes joggal nagy bizalmat helyeztünk. Még soha sem hagyta cserben a benne bízót. Ő a legerősebb támadó, talán az egész világon, ha a bírások tisztá olasz szellemben folyik, kétségtelenül az ő érvényesülésére számíthattunk volna legjobban.

A próbaversenyt *Tóth* Péter dr. nyerte meg, tárgkörű tudás, fényes szurótechnikával és védésekkel rendelkező, a második *Gerde* Oszkár lett, akinek hidegvére, pompás védelmi és riposztjai, rendkívül erős támadása teszik nagy mértékben megbízhatóvá. *Fuchs* Jenő dr.-nak az elmúlt év legkülönbözőbb vezetés és rendezés alatt állott versenyén számbavehető eredménye nem volt ugyan, — ami főként annak tulajdonítható, hogy az év folyamán nem volt alkalma erősebb ellenfelekkel tréningeztetni, — de kitűnő tempoérzéke, elsőrangú elővágásai oly tusserőt biztosítottak neki, amely *Santelli* keze alatt, a legerősebb vívókkal foly-

tatott két havi tréning után a benne való legteljesebb bizalmat tette jogosultá, ami a londoni csapatösszeállításban, még egyéni sikere előtt is, kifejezést nyert. *Werkner Lajos* is teljesen egyenrangú a külföld büszkeségeivel, sajátos támadási legfőbb ször védhetetlenek, pompás ríposztjai, erőteljes akciói ily kiküldetésben igazán nélkülözhetetlenné tették. Valamennyi vívó között legformásabban és legszabatosabban *Földes vív*, ki e tekintetben a legszebben dolgozó olaszokkal vetekszik. *Apátit* balkezes volta és energikus támadása tették értékesé.

Ilyen gárdával igazán öröm volt a harcba indulni.

(Folyt. köv.)

Rovatvezető: *Remelei Kőváry János.*

A vadász-vizsla nevelése és idomítása.

(Negyedik közlemény.)

Természetesen ez az idomítás a gyakorlati, vagyis a használati vizslára vonatkozik, amilyenre minden vadásznak a vadászat gyakorlásánál azért van szüksége, hogy: a vadászatot — vadásziasabbá — kellemesebbé, hasznosabbá, élvezetesebbé tegye. Az idomításnak nem az a célja, hogy tudós és művész-kutyákat képezzünk, ez mutatványos kutyaembernek hatáskörébe tartozik és a magasabb kutya tudományok körébe vág, mire sem az idomításnak, sem a vadásznak szüksége nincs.

A vizslának három kutyakötelessége van: a vadat *felkeresni, jelezni és elhozni*. Ezeket neki megtanulni *muszáj*, még pedig *jól*!

A tanítás célja az, hogy: *a kutyával ezen veleszületett tulajdonságokat fölébressze; amennyiben ezek maguktól nyilvánulnának, kifejlессze, támogassa és a kutyát egyidejűleg engedelmisségre szoktassa!*

Az engedelmisségnek e nemét, kutyanyelven — *Appell*-nek mondjuk.

Az idomítás alapja a nevelés, a házi-dresszúra, mely rendszerint a fiatal vizsla anyjától való elválasztásának idejétől 7—8 hónapos koráig tart.

Az elválasztás ideje rendszerint magától történik, amennyiben a fiatal ebet 5—6-ik hetében az anyja már csak éjjelre szokta felkeresni és így a fiatalnak ételre való szoktatása mi nehézségbe sem ütközik.

A vizslák sem fejlődnek egyformán, ép úgy, mint az emberek, egyik szellemileg, másik testileg marad hátra a fejlődésben. Általában bevezetésre legalkalmasabb a 9—10 hónapos vizsla. Az első évben teljesen kiképzett vizslát nyerni egy sem lehet; szükséges az adott módszer szerint a gyakorlati tanítást a második évben is folytatni. Teljesen képzett és nyugodt természetű, a szelességről is leszokott vizslát csak a 3-ik életévében kaphatunk.

A vizsla tanítási módszerének egy egész külön irodalma van; nagyon természetes, mindegyik külön-külön az ő methodusát tartja a legcélszerűbbnek. Ezen itt közölt rendszer azonban mind egyikével megegyez, ha a vadász törekvése oda irányul, hogy elsősorban is egy gyakorlati vadásztársra óhajt szert tenni, nem pedig valami művésziessen képzett négy lábú szaktekintélyre — akkor a közölt módszer szerinti kis fáradsággal járó tanítás soh'sem fog kárba veszni.

Milyen fajtájú vizsla a legjobb? Erre a kérdésre na-

gyon bajos lenne őszinte, vagyis *igaz* feleletet adni; mert a vizslák fajtájuk és jellegük szerint igen különbözök. Nem is annyira a vizsla fajtája, mint inkább a vadász igénye, illetve kívánsága az irányadó a gyakorlati vizsla kiválasztásánál. Egyik vadásznak a német, másik vadásznak meg inkább az angol felel meg. Viszont egyik a hosszú, másik a rövidszőrű vizsla barátja, aszerint, amint vízi, vagy száraz területre, esetleg mindkettőre óhajtja kutyáját bevezetni.

A vizslák ismertetésüil az alábbiakat soroljuk fel:

A német hosszú szőrű vizsla.

Termete közép nagyság, erőteljes, kissé hosszúra nyúlt. Nesztelen könnyű járásu. A nyak és feje felálló.

Feje hosszukás, széles koponyával.

Fülei középhosszuságúak, szélesek, végükön lekerekítve.

Szemei tiszták és tojásdadok, a szem színe a szőrözet színének megfelelően sötétebb vagy világosabb.

Nyaka a közepesnél hosszabb és erőse.

Törzsének háta széles, a fara rövid, kissé lecsapott.

Farka középhosszuságú, zászlós szőrei a közepén leg-hosszabbak, vége felé egyenletesen rövidülnek.

Lábszárai egyenesek, erősek és izmosak, a rajtuk levő ujak jól zárnak.

Szőrözete selyemszerű, hosszú, puha, fénylő és gyengén hullámos, de nem göndör.

Színe egyszínű sötétbarna, világos vagy sötét szemekkel és néha keskeny fehér mellesikkel; fehér barna foltokkal vagy barnán pettyezett. *A fekete, sárga, tiszta fehér és vörös színűek hibásnak számítandók és azok elvetendők.*

Angol setter.

Termete közép nagyságú, szép, finom alkotása kissé félneknek tetsző.

Feje középhosszuságú, könnyed, nagy orral és szélesen álló orrlíakkal.

Fülei a koponyához mélyebben illeszkednek, mint a német vizslánál és nem elállóak.

Szemei a szőrözet szíréhez mérten világosak vagy barnabbak, fénylők és intelligenciára vallanak.

Nyaka hosszú.

Háta egyenes, fara kissé csapott.

Farka nem nagyon hosszú, zászlós szőrei a farktővéig leghosszabbak.

Lábai nem nagyon hosszúak, izmosak és a lábujjak közt szőrözött.

Szőrözete puha, selyemszerű és nem göndör.

Színe fehér feketével keverve, pettyezett; fehér-fekete foltokkal, fehér sárgával, fehér barnával.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötetett
a Magyar Athletikai Szövetség
a Magyar Athletikai Club □ □
és több előkelő egyesület szállítója

Gordon setter.

Termete az angol setternél nagyobb és erősebb.

Farka rövidebb.

*Szőröze*te durvább.

Színe sötét fekete, az állán, a szemei fölött és a test alsó részén mahagoni vörös jellel.

Ir setter.

Termete karesu, de azért erős és élénkséget árul el.

Feje keskeny és hosszukás.

Szemei barnák.

Farka mélyen ered, erősen szőrözött, a zászlója különösen a közepén erős.

*Szőröze*te nem oly tömött, mint az angol setternél, de durvább.

Színe sötétvörös.

A német rövidszőrű vizsla.

Termete közép nagyságú, a szukái valamivel alacsonyabb. Nyugodt járása van. Arc kifejezése is nyugodt és barátságos.

Feje közép nagyságú, koponyája széles, kissé domboru.

Fülei középhosszúak, előre huzva körülbelül a száj szegletéig érnek.

Szemei tiszták, közép nagyságúak és tojásdad alakúak.

Nyaka középhosszuságú, a nyak alsó részén lebeny nincsen.

Hátla széles és egyenes.

Farka közepes hosszúságú, egyenes, vagy gyengén hajlított, tövében vastag, lassan vékonyodó, anélkül, hogy hegyesen végződne, keresés közben vízszintesen tartja.

Lábai egyenesek és izmosak, talpa nagy és durva, a kormok görbültek.

*Szőröze*te nagyon sűrű és durva.

Színe egyszínű sötétbarna, fehér vagy barna foltokkal; fehér barnával vagy szürkés barnával pettyezett. Rendesen az e színűek felelnek meg a használati eb kívánságának.

A német szárlás szőrű vizsla.

Termete közepes, a szuka valamivel alacsonyabb. Alakja erőteljes, de nem nehézkes. Arc kifejezése a bozontos szemöldöke miatt — komor.

Feje közepes, koponyája kissé domborodott, a közepén legmagasabb.

Szemei gyengén tojásdadok, a körülvevő szemöldöke erősen kifejlett és bozontos.

*Szőröze*te 4—5 cm. hosszú, a testtől kissé elálló, fénytelen, kemény és durva tapintatu, a nyakon, a törzs alsó, a lábak hátsó részén és a farkon kissé hosszabb. A végtagok mellső részén mindig sima. A fej felső részén a szőrözet sima; az arcorra a hosszabb szőrözet bajuszt képez, az orr felső részén rövid és durva, sohasem hosszú, a füleken valamivel hosszabb, mint a rövid szőrű vizslánál.

Színe barna és fehér vegyítve, látszólag szürkés barnára átszőve, vagy nagyobb barna foltokkal.

Az angol rövid szőrű vizsla (pointer).

Termete 50—65 cm. magasságban váltakozik. Testalkatában az erő finomsággal párosul. Ha a teste nehézkes — gyenge vázzal — hibának számítandó.

Feje meglehetősen széles, a nyakszirtesont bütykéje kiálló. Arcorra hosszú, széles és tompa.

Szemei nagyon okosak és a szőrözet színéhez mérten sötétek vagy világosabbak.

Nyak lebeny nélküli, szép hajlású hengeres.

Törzse szép izomzatú, a mellkasa nagyon mély, de nem széles, nehogy ezáltal a sebesség befolyásoltassék.

Farka töben vastag, vége felé hegyesedő rövid. Mélyen erednie és görbülnie nem szabad.

Hátsó végtagjainál térd kissé kifelé álló.

*Szőröze*te puha, rövid, az egész testen egyenlő és elég tömött — a viznek ellentáll.

Színe nézve legkedveltebb és leggyakoribb is a fehér, barna foltokkal.

A griffon.

Termete 55—60 cm. magas, a szuka valamivel kisebb.

Feje nagy és hosszú, durva, de rövid szőrrel borítva, nagy, feltűnő bajusz és szemöldökek, arcorra hosszú és négyzetes, orra barna.

Szeme intelligens kinézésű, barna vagy sárga színű, nagy, szemöldöke nem fedi, mint a német szárlás szőrű vizslánál.

Nyaka meglehetősen hosszú és lefelé lassanként szélesedve.

Termete erős, a mellkasa mély, de széles, valamint a bordái sem nagyon hajlítottak.

Farka egyenes vagy kissé felfelé hajló, durva szőrű de nem zászlós.

Lábai erősek, egyenesek és durván szőrözöttek.

*Szőröze*te sodronyszerű, fénytelen durva, nem hullámos és nem gördör. A durva fedő szőröze alatt, puha gyapjárú szőröze van.

Színe acélszürke barna foltokkal, egyszínű barna, némi szürkés szürkével vegyítve; fehér barnával és fehér sárgával.

*

(Folytatjuk.)

Szilánkok.

Szót emelünk egyik egyetünk belügyében, mely tulajdonképpen nem érinti a nyilvánosságot; ha mindazonáltal megtesszük, úgy azt az érdekelt sportszámok az uszósport körül általában és klubja körül különösen szerzett érdemei, valamint önmegtagadó szerénysége teszik kötelességünké. A „Balaton” házi tájbajnoksága augusztus 30-án dőlt el a Dunán; a verseny eddig minden évben úgy dőlt el, hogy a győztes odauszott a partra, a célhoz. Idén a dolgot hirtelen megváltoztatták olyan értelemben, hogy a beérkezést vizírozták, anélkül azonban, hogy a versenyzőket erre előzetesen figyelmeztették volna. Kéler Tibor, aki ez alkalommal az örökös bajnoksághoz ezúttal is alkalmazkodni, rézsut átvágott és a célhoz uszott, ahol legnagyobb meglepetésére kellett tudomásul vennie az ex abrupto történt változtatást, melynek folytán Nagy Géza lett a házbajnok. Kéler sokkal nobilisabb, korrektebb sportember, semhogy a maga ügyét szóvá tette volna, mi azonban reméljük, hogy a Balaton UE. válaszmánya már csak méltányosságból is régi, érdemes tagja iránt, vizsgálat tárgyává fogja tenni a bajnokság sorsát. A világért sem akarjuk lebecsülni az igazán nagytehetségű Nagy Géza eredményét, mert az szép és dícséretre méltó; hiszen meg lehetne a kérdést oly értelemben oldani, hogy mindkettőnek beszámítják a győzelmet.

* * *

Anglia 100 yardos bajnoksága, úgy látszik, teljesen az angol sprinterek intéződéi el lapunk zárta után, esütörtökön Londonban, mert Halmay kimenetele most, hogy e sorokat írjuk, a legnagyobb mértékben valószínűtlen. 1904 óta ez lesz tehát az első év, hogy a klasszikus sprintbajnokságot nem viszik külföldre és ismét angol uszós lesz a dícséletes cím. Az eredmény, tekintve a 44 yardos pályát és a résztvevők aránylag inferioris klasszist, nem igen lesz sokkal 60 mp.-en belül, sőt inkább várható 1 percen felüli idő. Az esélyek meglehetősen nyíltak a legrövidebb angol sprinter és 100 yardos exbajnok, J. H. Derbyshire, idén pompás formát mutatott W. H. Haynes (Edinburgh) és G. Dockrell (Dublin) között; komoly szerepet játszik még az olimpiád alkalmával feltűnést keltett A. Tyldesley és a vele egyenrangú P. Radmilovic, úgy, hogy heves tusa és győnyörű mezőny lesz a verseny szignaturája. Örök kár, hogy Halmay nagyon valószínűen nem állt starthoz; biztos, fölényes győzelem jutott volna neki osztályrészül. A bajnokság lefolyásáról jövő heti számunkban fogunk részletesen megemlékezni.

* * *

Henry Taylor, úgy látszik, kiheverte azt a mulékony természetű stagnálást, sőt mondhatnók letörést, mely az olimpiád alkalmából kifejtett óriási erőfeszítést (háromszor 400, háromszor 1500 és kétszer 200 métert uszni és még hozzá olyan ellenfelekkel szemben!) követőleg nála észlelhető volt. Beállította Billington 440 yardos rekordját, melyet azonban erkölcsileg messze felülmúlt, hiszen 33 2/3 yardos pályán uszott, míg Billington 25 yardosan. Ismét ki-

tűnő kondícióban van tehát ezek szerint és ismét visszaszerzte azt a félelmetes formát, mely őt méltán a világ legjobb közép- és hosszútáv-uszójává avatta. Beaurepaire szintén mesés formában van (440 yard 5 p. 35.8 mp.). A napokban hagyta el Anglia partjait, melyeken oly fényes babérokat aratott az ifju, óriási klasszisu uszó, kit most örömpesve várnak honfitársai az ugyancsak jól kiéremelt elismeréssel és lelkesedéssel.

Fiaskó.

Innen-onnan tíz hónapja lesz, hogy merészen, büszkén bontottuk ki a Magyar Uszó-Szövetség zászlaját. A félénk, óvatos aggodalmaskodás érvein erőlyes határozottsággal kívántuk magunkat tultenni, szemünk csak a csillogó, ragyogó eszményképen csüggött rendületlenül; szinte megrészegült a lelkünk azoktól a fényes, magasztos ideáloktól, melyek a sport korlátain tulszárnyalva, a nemzeti lét- és küzdőképességét, a magyar faj és társadalom életvalóságát lettek volna hivatva erősíteni, fejleszteni. Ki merné kétségbevonni ezen eszmék dicső, lelkesítő voltát!?

„A magyar uszósport minden irányban való előmozdítása, fejlesztése és a legszélesebb körökben való népszerűsítése, az uszástanítás kötelezővé tétele az összes középiskolákban, a hivatásos uszómesterek kiképzésében, vizsgáztatásában és nyilvántartásában a hatóságok támogatása, a vízből mentés a magyar szent korona országainak területén a hazai mentőegyesületekkel karöltve való szervezése és kiterjesztése.” Nemzedékek sorsára, testnevelésére kiható tervek ezek. Jól tudjuk, hogy a rídég, prózai valóságban lefoszlik a csillámló párázat, melybe képzelőtehetségünk ereje szokta kedvence eszménket, terveinket öltöztetni; tudatában vagyunk annak is, hogy e tervek megvalósítása nemzedékek kemény, kitartó munkáját követeli.

Tudjuk mi ezt jól!

De nem teszünk, mert nem is tehetünk szemrehányást a Szövetségnek, amiért e szempontokat teljesen figyelmen kívül hagyta, bár annyit valóban megtehetett, annyit valóban elvárhattunk volna, hogy az állami segélyt kérő és már teljesen kész, megszövegezett és elfogadott kérvényeket rendelkezési helyükre juttatja. Isten tudja, mennyire ráférne a MUSz-re egy kis szubvenció. Hangsúlyozzuk, hogy nem ezért emeljük fel, immár nem is tartjuk számon, hányadszor tiltakozó szavunkat. Sokkal vitálisabb, sokkal közvetlenebb, közelekvőbb kötelességek és érdekek elmulasztásának s elhanyagolásának büne terheli a Magyar Uszó-Szövetség jelenlegi vezetőségét; szomorú feladatunknak tartjuk a sajtó sebre kíméletlenül rátenni a szondát. Lepetgetéssel, kerteléssel nem fogjuk a helyzetet szanálni: nyers őszinteséggel rámutatni a súlyos kötelességmulasztásokra és a jelenlegi tepsedt tétlenség, fejletlenség és zűrzavar közvetlen okaira. Ne hozza fel senki sem mentségül, hogy ezek tisztán a kezdet nehézségeiben keresendők, hogy ezek azon gyermekbetegségek folyamánai, melyeken minden új ilyenmű alakulás keresztül kell, hogy essék. A MASz. kitűnően szervezett és mintaszerűen ügykezelt uszósportot hagyott hátra és a MUSz-nak régi, megszokott hagyományokat kellett volna csak átvenni, tovább fejleszteni és kiépíteni; a MUSz-nek ezerszeresen meg volt könnyítve a dolga az által, hogy a MASz. óriási erkölcsi sulya támogatól, védőleg állott mögötte. És most fájó szívvel kell látnunk, hogy ez az erkölcsi nimbusz és prestige mindinkább töredezik, fakul és homályosodik. Biztosak vagyunk abban, hogy jóakaratainkat nem fogja senki sem félremagyarázni, kétségbevonni, hiszen mi voltunk azok, kik megfélemlíthetetlenül törtünk lándzsát a szövetség megalakítása mellett.

Márciusban teljesen elkészültek már a versenyszabályok, miután az intéző-bizottság hónapokon keresztül alaposan meghánya-vetette, minden apró részletében tüzetesen megbeszélte az anyagot. A tanácsülés az elaboratumot vizszo-vetette, illetőleg annak kidolgozását egy kéttagu bizottságra (Moór és Lindner) bízta. Azóta félévnél több elmúlt, megkezdődött a versenyszezon, égető szüksége lett volna

Róser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

I. Háromosztályú felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályú polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

a megnagyobbodott, kitágult keretű sportnak új, modern szabályokra, melyeket nem túlzás a sport *gerincének* nevezni, és még mindig a régi, hiányos és elégtelen szabályokon rágódnak; a tervezet valamelyik fiókban poshad, senki se törődik vele, csak mi sürgetjük folytonosan — hasztalanul. Hasonló megoldatlan kérdés a bajnoki érem kérdése; annak idején, Kéler főtitkársága alatt legalább foglalkoztak ennek megoldásával, igyekeztek segíteni a bajnon, most — teljes megbánomással és fejevesztettség e téren is. Az egyik bajnok kap érmet (a MASz-ét), a másik nem kap; most tetézi a chaost, hogy a MASz. állítólag egyenesen megtagadta érmének kiadását a MUSz. bajnokságához, amihez kétségkívül joga is volna, mert bár jogutódja az uszósövetség, mégis lényegében most tőle idegen, független társasövetség az. Ki gondol ezzel? Senki! — Hallatlan rendetlenség és a legflagransabb szabálysértések sorozata dühög a versenyterminusok és kirások körül, amiben különben maga a szövetség jár elől rossz példával, amely világos, hogy fegyvelembontó és demoralizáló hatással jár. A versenyeket 8 nappal megtartásuk előtt írják ki, minden ok nélkül elhalasztják, sőt egészen elhagyják őket. A versenyterminusok kaleidoszkopszerűen váltakoznak; hol egy napra torlódik össze két verseny, hol heteken keresztül teljes szelsémd uralkodik. Sajnosan nélkülöztük a MASz. alatt szokásos u. n. titkári értekezleteket, melyeken az egész évre előre megállapították a verseny-naptárt. Nevetséges és áldatlan huzavona sujtotta a legklasszikusabb versenyeket, Magyarország bajnokságait is. A távbajnokság idén tehát végleg elmarad, konszolidált és rendezett állapotok közt teljesen példátlan eset. És miért? Mert megfélemlítettek (?) róla? Juniában már felszínre vetettük a kérdést, melynek elintézését addig huzták-halasztották, amíg végre késő volt. A 880 yardos bajnokságot is ide-oda tologatták: hol kiadták az egyletnek megrendezés végett, hol visszavonták és a saját hatáskörükben akarták megrendezni, míg végül — ismét visszaadták az egyletnek. Az egy angol mértőföldes bajnok pedig reszket, hogy kap-e egyáltalán érmet, mert az intéző-bizottság önkényesen nem volt feljogosítva a verseny kiírására és a Tanács jóvoltától függ, vajjon magáévá teszi-e a költségek megszavazását. A nemzetközi uszó-értekezlet fontos határozatai felett a mi szövetségünknek is állást kellene foglalni, döntő hatályu elvek megállapításáról van szó; annak idején szöszterint köztöltük azokat, anélkül, hogy az illetékes körök még csak törődtek is volna vele, pedig tán csak a MUSz. is akarna némi szerepet játszani odakint? A rekordok felett még tanácsülés az év eleje óta nem döntött, pedig szép számú javítás történt; de hogy is ülésezzék, mikor sohase hívják össze és ha összehívják, nem tűzik ki napirendre; és hogy fogadja a rekordokat, mikor a végrehajtó-szervek még csak arról sem gondoskodnak, hogy a szövetségi képviselő jelentése annak rendje és módja szerint beadassék és hogy a pálya a bajnokságoknál és rekord-kísérleteknél kellőleg fel legyen mérve? (440 yardos magyar bajnokság; Baronyi rekordkísérlete 100 m.-en.)

Ime: csak úgy hamarjában a legszembetűnőbb szabálytalanságokból és botlásokból, baklövészekből egy bokréta! Az ut, melyen a Szövetség mintha feltartóztatlanul rohanna a teljes zűllésbe, erkölcsi csődbe vezet. „Oldott kéve” ez a nagy, fényes jövőre hivatott szervezet, mely bomlik, romlik, prédája ellenségei kárörömeinek.

Pusztulunk, veszünk... És ugyan miért?! Mert az elvek produktív küzdelme helyett a rut, alacsony személyeskedés romboló szelleme vert tanyát a szövetségben, mert személyes jellegű intrikák ássák alattomos aknáikat. Ez az első ok.

A második: mert a szövetség jelenlegi vezetői tulontul vannak munkával zsufolva, úgy, hogy a legjobb akarattal sem képesek az ügykezelést lekisméretesen ellátni.

Ez a kardinális két hiba.

Kérő, hogy ne mondjuk rimánkodó szóval fordulunk

a mérvadó faktorokhoz: ne engedjék ezt a gyönyörű, fejlődő uszósportot elveszni, irtsák ki gyökereitől a felburjánzó gazt, engedjék jobb belátásukat érvényre jutni és gondolják meg a súlyos felelősséget, melyet további indolenciájukkal magukra vesznek. Lelkiük rajta.

És jaj lesz azoknak, akik a közvélemény sujtó, szétzúzó vádja előtt nem fognak kitérhetni, akik tulajdon bensejükből fogják az elmarasztaló ítéletet hallani, akiknek homlokára oda lesz sütv a lángoló szégyenbélyeg:

„Te tetted ezt!”

Belföldi hírek.

CSODABOGARAK. Akad a horogra mindig: „Bár a WAC. elküldötte gárdáját e versenyre, mégsem tudott oly színvonalra emelkedni, mint bármely más uszóverseny, mert hazai legjobb uszói, akik tehetség dolgában tudvalevően erősen az osztrák uszók felett állnak, távolmaradásukkal tündettek.” Pechje van a szegény bogárnak, melynek bőlséjét alighanem a Mentonban ringatták, mert „hazai legjobb uszói” részvétele felelőse a gyorsuszás eredményét módosította volna, míg felünk, hogy az 500 m.-es főversenyben sajnos erősen az osztrák alatt lettek volna. A stafétaversenyben és a melluszásban is meg volt az a bizonyos színvonal, melynek emeléséhez még csak erős küzdelem kifejtésével sem tudtak volna hozzájárulni. Ismétljük: pechje van!

A LEGKÖZLEBBI VERSENY A MUE. rendezésében fog eldőlni a magyar plungingbajnoksággal október 11-én (vasárnap).

Itt jegyezzük meg, hogy a MUE. szeptember 10-én származtatta át a kiírást a Szövetséghez, mely azonban teljes két héttel később küldte azt jóváhagyva vissza; a cíkkünkben elmondottakhoz ez újabb bővítő adat. A verseny d. u. 6 órakor lesz a Rudasfürdőben a következő sorrenddel: I. Melljunior 60 m. II. Staféta 3×60 m. (hát, oldal, magyar, bajn. kiz.) Budapest székesfőváros bronzérméért. III. Magyarország plungingbajnoksága (három elő- és három döntő-ugrás). IV. Hendikep 60 m. V. Mellhendikep 100 m. VI. Buváruszás 50 m. VII. Hölgyösszetettverseny 40 m. mell, 40 m. hát és 40 m. magyaruszás pontverseny. VIII. 400 méteres nagy hendikep. IX. Hátuszás 140 m. X. Tányérkeresés (12 tányér, 2 kísérlet). XI. a) Gyermekek-melluszás 40 m. XI. b) Gyermekekverseny 40 m. XII. Gyorsuszás 60 m. XIII. Ifjúsági hendikep 100 m. XIV. Oldaluszás 100 m. (bajn. kiz.) XV. Juniorverseny 800 m. XVI. Staféta 240 m. (40 méter mell, 50 méter hát, 80 méter oldal, 40 méter sprint) Budapest székesfőváros ezüstérméért. XVII. Múgrás (6 szabadon választott ugrás: *honnant?! A szerk.*) XVIII. Tréfaverseny 40 m. (ruhauszás). XIX. Vízipóló. *Díjazás* a III. számban 1. arany, 2. ezüst, 3. bronz érem; a IV., V., és XII. számban 1. díszített nagy ezüst, 2. nagy ezüst, 3. ezüst érem; a VIII. számban 1. tiszteletdíj, 2. nagy ezüst, 3. ezüst érem; a II., VI., VII., IX., X., XIII., XIV., XV., XVI. és XVII. számokban 1. nagy ezüst, 2. ezüst, 3. nagy bronz érem; a XIX. számban 1. 7 nagy ezüst érem; az I. XI. a) és XI. b) és XVIII. számokban 1. ezüst, 2. nagy bronz, 3. bronz érem. *Tét* a XIX. számban 20 korona, a XVI. számban 12 korona, a II. számban 9 korona, a III. számban 5 korona, a IV., V., VIII. és XII. számban 4 korona, a VI., IX., X., XIII., XIV., XV. és XVII. számban 3 korona, az I. számban 2 korona, a XI. a) és b) számban 1 korona, a VII. és XVIII. számokban tét nincs. A versenyre, melyen a MUSz. szabályai mérvadók, legkésőbb 1908 október 1. (csütörtök) este 8 óráig küldendők a nevezések Schubert Alfréd titkár címen (VI. Teréz-körút 24/a. Edison-kávéház) II. díj 4, III. díj 7, IV. díj 10 induló esetén; esetleges előfutamok szombat, okt. 10-én, este 1/7 órakor.

INTEZETI USZÓVERSENYT rendez a III. ker. gimnázium a női Császár-uszodában okt. 3-án (szombat) d. u. 4 órakor a következő sorrenddel: 1. Handicap 50 yard I–IV. osztály. 2. Vendégek versenye 400 yard. 3. Melluszás. Handicap 100 yard. 4. Stafétauszás 5×50 y. (magy. tempó). 5. Hátuszás handicap 100 y. 6. Handicap 100 yard V–VII. osztály. 7. Gyorsuszás 50 yard. 8. Staféta-uszás 3×50 yard mell-, hát- és magyar tempó). 9. 200 yard. Handicap. 10. Intézeti zárt verseny 100 yard. 11. Intézetközi pontverseny. Díjazás: 1. ezüst-, 2. nagy-, 3. kis bronz-érem. Tét a 4. és 8. számokban 2 kor., az 1., 6. és 10. számokban 1 kor., a többiben 50 fillér. A versenyre, melyen minden I–VII. osztályú középiskolai tanuló indulhat, szeptember 30-áig (Zsélyi Dezős címe) (Állami főgimn. Budapest, III. ker.) küldendők a nevezések. A vendégek versenyében VIII. oszt. tanulók is indulhatnak.

Marton Alajos és Fia
BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 10. sz.

Diszmu- és ezüstárak nagy raktára.

≡ Verseny-díjtárgyak gazdag választékban. ≡

Sportegyletek tisztelt tagjainak engedményes árak

MULT HETI SZÁMUNKBAN Borovi Ferenc (MUE.) versenyző-ről azt írtuk, hogy az abbáziai juniorversenyben jogosulatlanul indult egy kezdőversenyben aratott győzelme miatt. Mint-hogy olyan információt nyertünk, hogy a reformált újabb osztrák szabályok szerint startja jogos volt, a dologban kikértük az Oe. SA. egy vezetőemberének véleményét.

A MIDLAND COUNTIES bajnokságát 440 yardon Birminghamban, szombaton W. Kell (Leicester) nyerte 6 perc 01.4 mp. alatt, második 12 yarddal L. Moist (Weston), 3. F. T. Kerr (Birmingham) 25 yarddal.

PÁRIS HÖLGYBAJNOKSÁGÁT 100 méterre Mademoiselle Michél (Club Ondine) nyerte; ideje 1 perc 47.4 mp. volt; második Mme Richard.

BELGIUM BAJNOKA 500 m-en Plélinex lett, a Cercle du Bain Royal tagja; ideje 7 perc 26.4 mp., új belga rekord; 2. Blitz (Antwerpense ZC.) 7 perc 50, 3. Grégoire (Brussels SC.) 7 perc 50.8 mp.

A KÖVETKEZŐ LEVELET kaptuk közlés végett: „A Főiskolai Sport-Szövetség tek. főtítkára Helyben. Azon kérelemfordulok a tek. főtítkár urhoz, hogy Tolnai Ferenc urat szíveskedjék abban az irányban kihallgatni, hogy mi joggal indult ő a MAFC. által 1908 szept. 6-án rendezett főiskolai 440 yardos és 200 yardos mellúszó bajnokságban, mint a Budapesti Kereskedelmi Akadémia hallgatója, minthogy alulírott, a névsorolvasásnál nevét sohasem hallván, elmentem Szuppán Vilmos urhoz, az Akadémia igazgatójához, aki kérésre me a leghatározottabban kijelentette, hogy Tolnai Ferenc nevű hallgató sem szeptember 10-éig, sem egyáltalán *be nem íratkozott*, tehát ilyen nevű hallgató az Akadémián egyáltalán, amit a mellékelt levélben írásban is bizonyít, *nincs*. Ezek után kérem a bajnokság ügyében a vizsgálat elrendelését azon megjegyzéssel, hogy minden rosszakarattól távol áll tölem és tisztán csak azon cél vezérel, mint főiskolai uszót, hogy a főiskolai bajnokságok jogosulatlan kezébe ne jussanak. Hozzáteszem még, hogy e levél tartalmaért minden tekintetben vállalom el a felelősséget. Maradtam a tek. főtítkár urnak Budapest, 1908 szeptember 23. tisztelő hiva Zsoldos Károly s. k., a Kereskedelmi Akadémia hallgatója”. Melléklet. „Budapesti Kereskedelmi Akadémia (V., Alkotmány-utca 11.) Igazolom, hogy a Budapesti Kereskedelmi Akadémia főiskolai tagozatában, az akadémiai tanfolyamban, a folyó 1908/9-ik tanulmányi évben nines Tolnai Ferenc nevű hallgató. Budapest, 1908 szeptember 23. Budapesti Kereskedelmi Akadémia, Szuppán Vilmos s. k., kir. tanácsos, igazgató”. Fenti sorokra felhívjuk a FSPsz. figyelmét és a sporttisztesség és — korrektség érdekében sürgős, szigorú vizsgálatot kérünk; ennek befejeztéig felfüggesztjük ítéletünket.

A MAFC. USZÓIT ez uton értesitem, hogy a téli szezon megindultával erős tréninget fogunk a Rudasfürdőben folytatni a versenyeken való további sikeres szereplés érdekében, még pedig az eddigi megállapodások szerint *kedden, csütörtökön és szombaton* 1/2-7 óra közt délután. Esetleges megjegyzéseket a neveztetésekre vonatkozó kérelmeket címemre (L. Lenke ut 1.) kérek. Öszinte klubtársi üdvözléssel a MAFC. uszósztálya nevében Donáth Leó s. k. kapitány.

Külföldi hírek.

TAYLOR BEÁLLITJA BILLINGTON REKORDJÁT! Mult hétfőn Henry Taylor, Anglia sokszoros bajnoka és többszörös világ-bajnok rekordkísérletet tett Londonban David Billington 5 p. 32.2 mp.-es 440 y.-os, immár 4 éve fennálló angol rekordjának a megjavítására; eredménye 5 perc 32.2 mp. volt, tehát most közösen tartják ketten a rekordot. A kísérlet 33 1/3 yardos pályán folyt le; részidők a következők voltak: 100 yard 1 perc 08.4 mp., 200 yard 2 perc 24.4 mp., 300 yard 3 perc 42 mp., 400 yard, 5 perc 02.8. Ugyanez este Billington Liverpoolban 5 perc 28.8 mp.-et uszott 440 yardon; hja, ha még amatőr volna! A versenyen dőlt még a 100 yardos déli bajnokság is ifjúsági versenyzők számára; három előfutam után S. R. Emmett (Tee-To-Tum SC.) 1 perc 12.6 mp. alatt nyerte A. E. Watson (Hornsey SC.) ellen 1/2 yarddal; utóbbi előfutamában 1 perc 11.8 mp.-es idővel győzött. Megemlítendő még, hogy Beaurepaire az 1908. év négyszeres „champion of England”-je, közvetlenül Ausztráliába való hazautazása előtt szintén megkísérelte a rekord megjavítását, 5 p. 35.8 mp.-et ért el pénteken, amikor Taylor is uszott 400 yardot bemutató uszás (exhibition swim) gyanánt 5 perc 07.8 mp. alatt.

SKÓCIA BAJNOKSÁGÁT 100 yardon H. W. Haynes (Edinburgh), e kiváló skót uszó nyerte meg Glasgowban óriási verseny után karcsapással C. D. Risk (Glasgow) ellen; idő 1 perc 01.8 mp. Elta Mackay, a híres hölgyuszó 440 yardot 6 perc 55.4 mp. alatt tett meg, ami a mi főiskolai rekordunkhoz (6 perc 54 mp.) igen közel áll.

SUSSEX BAJNOKSÁGÁT 240 yardon A. J. Joyce (Hastings) 3 p. 24.4 mp.-el nyerte, második F. U. Tarrant (Eastbourne) a védő; hét induló.

ANGLIA HÁTUSZÓBAJNOKA REKORDOT JAVITOTT, mint előre látható volt a hátuszó bajnokság alkalmával; Nottinghamban szeptember 17-én volt, két előfutam is szükségessé vált, melyek óriási küzdelmet hoztak; J. R. Taylor (Rotherhay) nyerte az első G. H. Webster (Sowerby Bridge) ellen egy lábbal 2 perc 03.4 mp. alatt, míg a másodikban F. A. Unwin, a védő (Sheffield Otters) rekordra dolgozva 1 perc 59 mp.-et uszott és evvel 1/5 mp.-el megjavítva saját tavalyi rekordját, diadalmaszkodott, második, ill. harmadik S. Wallis (Mayfield) és J. H. Watson (Derby) lett. A döntőben a bajnokságot persze Unwin szerezte meg 2 lábbal Taylor ellen, 2 perc 01 mp. alatt, harmadik Watson. A Midland 100 yardos bajnok C. C. Stimson (Bedford) lett 63.8 mp.-el, ami 1/5 mp.-nyi rekordjavítást jelenti.

A DÉLI GRÓFSÁGOK (Southern Counties) 100 yardos bajnokságát is T. B. Tartakover (Otters SC.) nyerte meg heves küzdelem után, az erősen feljavult német M. Ritter (Zephyr SC.) ellen 2 yarddal; ideje 1 perc 03.8 mp. volt.

MEISTER francia bajnok mult szombaton vereséget szenvedett egy a Lago Maggiore-n tartott nyílttávu 250 m.-es versenyben a fiatal olasz Massa-tól (aki Londonban képviselte hazája színeit); az idő 3 (3 perc 26 mp.) kissé hihetetlennek hangzik. Meister ideje 3 perc 40 mp. volt.

RADMILOVIC pénteken megnyerte Wales bajnokságát 100 yardon 1 perc 02.2 mp. alatt, második lett utána A. G. Oliver (Cardiff SC.).

LONDON STAFÉTABAJNOKSÁGÁT 6×176 yardra a Holloway United Swimming-Club nyerte meg (Haymond, Faircloth, Greenwood, Hassel, Lines, Harvey) 13 perc 55 mp.-es idő alatt az Amateur SC. ellen, ugyane versenyen dőlt el Islington bajnoksága 100 yardon, mely 1 perc 07 mp. idő alatt H. W. Faircloth (Holloway) zsákmánya lett R. Hassel (Holloway) 1 perc 11 mp.-e ellen.

FLETCHER KISASSZONY, Anglia hölgybajnoka, pénteken egy 150 yardos hölgy invitation raceben 2 perc 10 mp.-nyi kitűnő időt uszott.

A Z ANGOL VASUTASOK BAJNOKSÁGÁBAN 100 yardon W. S. Barnes győzött 1 perc 12 mp. alatt, második W. Greenwood.

OSZTÁLYHARC AZ USZÓSPORT TERÉN lángolt fel legújabbban Németországban, ahol az eddig magáról alig életelt adó Arbeiter-Schwimmer-Bund egy manifestumban minden „önérzetesen gondolkodó szervezett munkát” felszólít, hogy a bourgeois uszógyűleteket és szövetséget cserben hagyva, csatlakozzék hozzá. Csak mélységesen sajnálni való, ha az ilyen idegen és romboló elemek vonatnak bele a sportba, melynek a hasonló ellentétek és viszálykodások a legnagyobb kárára vannak.

DREZDÁBAN ORSZÁGOS VERSENY volt mult vasárnap, melyen a német első klasszisból O. Schiele (Magdeburger SC.) indult, minden számban óriási fölényvel győzve és sehosem dolgozva időre: (pálya 24 m.). Gyorsuszás 96 m. 1 perc 15 mp. Főverseny 48 m. 33.4 mp. Főverseny 288 m. 4 perc 9 mp. oldaluszás 96 m. 1 perc 17.4 mp. Melluszás 96 m. 1 perc 26.6 mp.

NEMZETKÖZI VERSENY lesz október 18-án Hamburgban a következő főbb számokkal: Hansa-díj 400, 200 és 100 m.; minden táv győztesének arany-érem; helyezési verseny a Hansa-díjért, holtszeny esetén az idők adatnak össze; gyorsuszás 40 m. (bajn. kiz.); hátuszás 80 m., főversenyműugrás (arany-érem); staféta 4×40 m. (vegyes). Pálya 20 m. Nevezések 1908 október 7-éig Th. Albrecht címére (Billh. Mühlenweg 1. Hamburg) küldendők.

A CSATORNÁT egy távirat szerint átúsztta Wolffe, a hirt fentartással közöljük.

KODAK

gépek elismert elsőrangú kamarák.

Napfény melletti előhívó készülékek 6:50 K.-tól feljebb

Minden jobb szaküzletben kaphatók.

KODAK, Gesellschaft, m. b. H. Wien, I., Graben No. 29.

A GYÖRI TORNA-EGYLET EVEZŐS OSZTÁLYA vasárnap, szeptember 20-án délután avatta fel a Rába parton emelt csónakházát. Ezen ünnepel kapcsolatban tartották új négyes csónakjuk keresztelőjét is. E kettős ünnepen nagyszámu közönség vett részt, melyet az evezős osztály egyenruhás tagjai élén Németh Károly elnök és Békefy Árpád rendező fogadtak. A csónak keresztelésére felkért Németh Károlyné urnót díszes virágcsokorral lepte meg a rendezőség. Amint a meghívott vendégek teljes számban megjelentek, kezdetét vette az ünnepély. Németh Károly elnök az egybegyűlt vendégek üdvözlése után ismertette a Győri Torna-Egylet tíz éves fáradságtalan munkásságát, a sportélet fejlesztésére irányuló nemes törekvését, mely az evezős osztály megalakulását is eredményezte. Majd felhívta az evezős osztály tagjait, hogy igyekezzenek színeiket diadalra vinni a vizeken is. Végül Isten áldását kérve a csónakházra, azt háromszoros hipp! hipp! hurra! kiáltással felavatta. Ezután Láng Dezső vezetése alatt az evezős osztály tagjai felkérték Németh Károlynét az új csónakjuk keresztelésére. A csónakot vízre bocsátották és mikor a csapat beszállt, megjelent üdvözlésére a Győri csónakázó egylet nyolcása. Közben a keresztanya Németh Károly dr. elnökkel csónakba szállt és a négyeshez evezett, telt pohár pezsgővel leöntötte a hajót és poharát azon összetörte, mondván: „Akinek elnöksége alatt az evezős osztály létesült, örömmel nevezlek el, ime annak neve után, Károlynak. Szerezz soká győnyört és élvezet csapataidnak, vígan és biztosan szelve át honi vizeink szöke hajait.” Hatalmas hipp! hipp! hurra! felelt e beszédre, melynek elhangzása után hozzáevezett az új négyes a győri csónakázó egylet nyolcasához és ott barátságuk jeleként a két kormányos kieserelte a két egylet zászlaját s egy rövid evezésre indultak együtt. A hivatalos és emellett mégis családi ünnep ezzel véget ért. A vendégek uzsonnához ültek víg zene mellett. Este a Royal nagytermében társasvacsora volt, melyen számosan vettek részt. Az első felköszöntőt Békefi Árpád mondotta Dr. Németh Károlyné, ezt követte Szőgyi László Dr. Németh Károlyra. Bruder Ignác a győri csónakázó egylet képviselőjét, Huber Danit élte. Szőgyi László az esztergomi rokonegyletet és megjelent képviselőjét, Dr. Marosy Károlyt élte. Vacsora után hajnalig tartó tánemulatság következett.

A DUNA BUDAPESTI EVEZŐS EGYLET házi versenye. A Duna evezős egylet vasárnap, szeptember 20-án tartotta házi versenyét a pesti Dunaágban. Az érdekes versenyek az egyesület vendégein kívül is igen sok nézőt vonzottak a vasárnapi sétálók közül, úgy hogy valóságos regatta képét nyújtotta a házi versenyük, melynek érdekes küzdelmeit nagyban fokozta az, hogy Dr. Tedesco Lajos alnök igen jól hendikepelte a csapatokat. A verseny részletes eredménye a következő:

I. Szkiif-verseny. 1. Szollás Lipót. 2. Gluzek Loránt. 6 induló. Biztosan $1\frac{1}{2}$ hosszal nyerve.

II. Kettős párevezős-verseny. 1. György—Patak. 2. Fehér—Gergely dr. 5 induló. Erős küzdelem után $\frac{1}{2}$ hosszal nyerve.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

III. Négyezős-verseny (race). 1. Hetées, Ehrlich dr., Gluzek F., Erdélyi F. (vezér ev.), Schey K. (korm.). 3 induló közül $\frac{1}{2}$ hosszal nyerve.

IV. Palánkos négyes-verseny. 1. Gárdos dr., Bergl G., Zoltán dr., Ács L. (vez. ev.), György (korm.). 6 induló. Gyönyörű verseny, amelyet a győztes csapat egy hosszal nyer.

V. Nyolcevezős-verseny. 1. Deutsch F., Heller, Gárdos dr., Dános, Zoltán dr., Ács L., Zoltán E., Erdélyi J. (vez. ev.), György (korm.) és Thein, Adorján, Bergl R., Fröhlich R., Jármay, Sándor dr., Gergely dr., Gluzek F. (vez. ev.), Deutsch dr. (korm.) holtversenyben. 4 induló. A fenti két csapat erősen küzd az első helyért, amelyet végül holtversenyben érnek el.

A versenyek után teával szolgáltak a megjelent vendégeknek.

A KOMÁROMI SPORT-EGYLET EVEZŐS OSZTÁLYÁNAK két tagja: Georgiev György és Ottópal Sándor a győri csónakázó egylet egy tagjával, Mács Jánossal (korm.) egy igen szép evezősturára indultak szeptember 20-án. Ulmból egész Komáromig, esetleg Budapestig eveznek le. Utjukat három hétre tervezik, utközben meglátogatják a Dunán székelő evezős egyleteket s megtekintenek több utjukba eső várost is. A két komáromi evezős idén kezdett evezni s így annál dicsérendőbb, hogy ily nagy utra vállalkoztak.

A Z „ELŐRE“ BUDAPESTI EVEZŐS-EGYLET most teszi látogatásait a fővárosi testvéregyleteknél, kikkel zászlót cserélnék. Az „Előre“ zászlaja pirosfehér 5—5 csikból van összeállítva, a felső balsarkában hagytott fehér mezőben „Előre“ felirással.

A HUNNIA BUDAPESTI CSÓNAKÁZÓ EGYLET dunakeszi szállójában szeptember 23-án, szerdán délután rendezte szüreti ünnepélyét s ezzel kapcsolatban este klubházában utolsó vacsoráját, melyet ezentul szombatnokin a Wampetics-féle vendéglőben fognak megtartani. A dunakeszi ház igen sok kirándulást eredményezett ismét, úgy hogy a Hunnok az idén több kilométert eveztek, mint tavaly, dacára annak, hogy nagybőrszabású kirándulás ez idén nem volt.

A „NEPTUN“ budapesti evezős-egylet házi versenyét vasárnap, szeptember 27-én délután tartja. A győztes versenyzők tiszteletdíjat nyernek.

A „SIRÁLY“ BUDAPESTI EVEZŐS-EGYLET első házi versenyét szept. 20-án tartotta. E verseny, Ungermemorial, távja a Margit-sziget körül evezése kormányos négyes csapatoknak. A versenyre négy csapat jelentkezett, melyeket 5—5 p-es időközökben indítottak. Az eredmény a következő:

1. Herz, Ligeti Kunstädter, Kanitz (v. e.), Gellért (korm.) 26 p. 18 mp.

2. Schwarz, Borbély, Ágoston, Jacobi (v. e.), Oppler Emil (korm.). 27 p. 50 mp.

3. Strompf, Schön Feri dr., Schwartz J., Freund P. (v. e.), Lukács dr. (korm.). 28 p. 29 mp.

4. Mangold, Fodor, Picker G., Freund H. (v. e.), Willsner (korm.) 28 p. 51 mp.

Külföldi hírek.

A MAJNA-SERLEGÉRT folyó évenkénti skiff-verseny ritkán szokott nagyszabású verseny lenni. Szinte kivételes esztendő volt a tavalyi, amikor éppen egy tuat előversenyt kellett a döntőig tartani. Sokkal szerényebb volt az idei, amikor csak egy skuller evezett át a célon W. Horst (Frankfurter RV.), míg a másik két küzdő közül egyik (Heberer) a versenyt feladta, a másik (F. Stroh) pedig felborult. A 2000 méteres pályát a győztes 10.32% alatt evezte meg.

HAMBURGban KÉT EVEZŐS-EGYLET a legfiatalabbak egyike, a „Hansa“, mely azonban 160 tagot számlál, egyesült a legrégibb klubok egyikével a „Favorite Hammonia“-val. Ezen

Leikkimeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva

Kard-, vitör- és ökölvívás, tornázás.

egyesülés folytán a Favorite a jövő évre igen erős versenyző-egylet lesz. Ily egyesülés nálunk is jó volna, mert a nagy versenykiadásokat egy hatalmas egylet jobban elbírná és amellett a sportban is imponálóbb erővel léphetne fel.

AZ ANGOL BAJNOKSÁGI VERSENYRE KÉSZÜLŐK közül G. Towns bajnok öt napig pihenni volt kénytelen orvosi tanácsra, mert hűlés következtében lázas influenzát kapott. Szeptember 19-én ült ismét először hajóba, amikor csak könnyű munkát végzett triple skulben, trénera T. Sullivan és a fiatal Tim Tom, oxfordi tréner társaságában, kik meg voltak munkájával elégedve. Ausztráliából jelenleg Londonban tartozkodó Charles Smith és Fred Newsa a tengerpartra akarják vinni Townst, hogy ott üdüljön a tréningje mellett, de Towns nem akar a versenypályától elmenni.

E. Barry jelenleg állandóan új skiffjében evez őt, Jack Winge és Ned Brewer coacholják doublóban és ugyancsak erősen kell dolgozniuk, hogy Barryt vezethessék.

JOHN HAWKES CLASPER hírneves hajóépítő halt meg 72 éves korában szeptember 16-án Putneyben. Clasper, ki éveken át építője volt az angol egyetemek versenyhajóinak, maga is a legtekélyesebb evezős szakemberek egyike volt. 1849-ben Anglia bajnokságát nyerte, majd 1851-ben Henleyben evezett egy győztes négyesben, 1854-ben lett hajóépítő, ki számos amatőrt és professzionistát oktatott és képzett ki, miáltal maga is számos professzionista-versenyt nyert meg, melyek között nem kevesebb, mint öt bajnokság volt. Az angol amatőr szabályok szerint ugyanis, aki hajóépítés körül foglalkozdik, nem vehet amatőr-versenyt részt. Az öreg Clasper oly nagy tiszteletnek örvendett mint talpig becsületes gentleman, hogy halála hírére félárbcra eresztett lohogóval adtak ennek kifejezést az összes Londonban s Putneyben székelő evezős-egyesületek. Szeptember 21-én tartott temetésén pedig az evezős-világ színe-java kísérte a professzionista evezősök köztiszteletben állott nesterát utolsó útjára.

EGY 63 ÉVES SKULL-VERSENYZŐ. Ez természetesen csak Angliában történhetett, hol a sport és versenyzés az élet sója, az öreg és fiatalnak egyaránt. Szeptember 19-én tartotta az Anglian Boat-Club nyílt versenyét, s ezen a handicap-skiffet Col. Rickaby, a Leander-Club tagja nyerte meg hat hosszal. A beérkezés sorrendje a következő volt: 1. John Rickaby (Leander) 40 mp. előny; 2-ik G. B. Penfold (Anglian BC.) scratch; 3-ik F. A. Kerr (Angl. BC.) 8 mp. előny; 4-ik W. G. Harrison (Thames RC.) 15 mp. előny; 5-ik W. J. Harris (Anglian BC.) scratch. Fél hossz a második és harmadik között.

A KINGSTON ROWING-CLUB szept. 15-én rendezett regatta-handicap skiff-számában, mint egyedüli scratchman részt vett D. C. R. Stuart a cambridgei strokeman is, ki 4 versnytársa közül utolsó maradt. Ő ellenfeleinek 8—15—35 mp. előnyt adott.

SCOTT EVEZŐS-BAJNOKSÁGOKAT szeptember 12-én eveztek Glasgowban egy angol mértföldes egyenes pályán (1609 m.) A bajnoki versenyeken skiff, pair oar és négyes számok szerepeltek.

A BOROSZLÓ VÁROS NYOLCAS DIJÁÉRT szeptember 13-án tartották meg a boroszlói egyletek mérkőzésüket. E három egymásutáni győzelemmel nyerhető díj 1904. év óta van kiírva és minden évben más egylet nyeri meg. Az idén $\frac{1}{2}$ hosszal a Bresslauer Ruder-Verein verte meg a védőket, a 2000 m.-es pályát 6.12 alatt téve meg, ami igen jó idő.

A MAGDEBURGI 12 kilométeres távverseny négyes számát 7 induló közül Ruder Cl. Calbe nyerte 51 p. 31.2 mp. alatt. A kettést „Germania“ (Magdeburg) 4 induló közül 59 p. 29.2 mp. alatt nyerte meg. E távversenyt Magdeburgban minden évben rendszeresen megtartják.

LOPOS GYULA

asztalos-mester és tornaszerkészítő

Budapest, III., Zsigmond-utca 114. (Gimnázium-pületeben.)

Legmodernebb Svéd

és különféle

TORNASZEREK

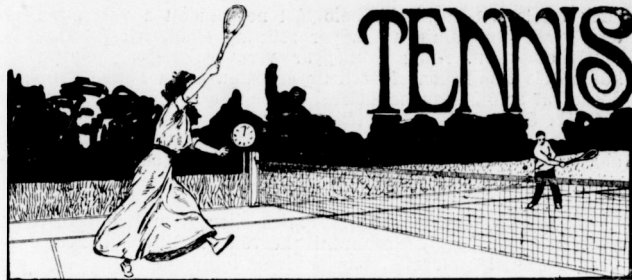
készítője

Árjegyzéket kívánatra

bérmentve küldök.

A m. kir. vallás és közokt. minis-
tertől 109541/1904. szám alatti
a VI. egyetemes tanfolygúlé-
s alkalmával rendezett tanse-
re kiállított torna-lészerele-
semért elismeréssel kiutaltve.

1907. évi pécsi országos kiállítá-
sán kiállítási arany éremmel
kiutaltve.

KOVÁCH MICI. (Képünkhez.) Hazánkban a női lawn-tennisz játékosok színvonala aránylag jóval felette áll a férfiakénak. Amíg játékosaink a külföldiekkel szemben érvényesülni ez idő szerint még nem tudnak, addig hölgyjátékosaink egyenlő klasszist képviselnek a világ legjobbjaival. Természetes tehát, hogy klubjaink fokozott gondot és figyelmet fordítanak hölgytagjaik komoly sportszerű kiképzésére.

Vezetőhelyre törekszik e tekintetben a MAC., mely mindent elkövet, hogy nagyszámu bájos hölgygárdájából komoly versenyzők kerüljenek ki. A klub ez idei őszi versenyén a hölgyek közül Kováchi Mici ill. a babér, aki legtöbb előnyt adva, megnyerte a női versenyt, nem különben Lauber Dezsővel együtt a vegyes párost. Kováchi Mici játékában elsősorban szokatlan erős ütéseit és kitünő adogatását kell kiemelnünk. Jól plaszíroz és szépen drivel. Ha szorgalmas lesz, nevével nagy versenyeken is gyakran fogunk találkozni.

A ÓTE. HÁZI LAWN-TENNISZ VERSENYE. Hétfőn a f. hó 21-én fejeződött be az Óbudai Torna-Egylet házi tennisversenye. A verseny iránt nagy volt az érdeklődés nemcsak az egyleti tagok részéről, hanem igen sok vendég is kereste fel az ÓTE. pályáját, hogy az érdekes küzdelmekben gyönyörködjen. Különösen kitűntek szép játékkal: Terletter Olga, Küller Mici, Minder Berta kisasszonyok, a férfiak részéről: Kehrling Béla, Markl Nándor és Mildschütz Ottó.

Eredmények:

1. Férfi egyes bajnokság. (11 induló). I. Kehrling Béla. II. Markl Nándor. III. Mildschütz Ottó. 2. Férfi egyes (előny verseny) (13 induló). I. Kehrling Béla (— 30 $\frac{2}{3}$). II. Forstinger Károly (+ $\frac{2}{3}$). III. Markl Nándor (— 15 $\frac{1}{2}$). 3. Női egyes (előny verseny) 8 induló). I. Terletter Olga (— 15). II. Küller Mici (— 30). III. Lenz Ditta (+ 15 $\frac{1}{2}$). 4. Vegyes páros (előny verseny) (6 induló). I. Terletter O.—Markl Nándor. II. Minder Berta—Forstinger K. 5. Férfi páros (előny verseny) (5 induló). I. Kehrling K.—Markl N. (— 30). II. Forstinger K.—Mildschütz O. (0).

A DAVIS CUP-ÉRT Amerikában, New-Portban megkezdődtek a mérkőzések Amerika és Anglia között. Angliát tudvalevőleg Ritchie az olympia győztes és az ir Parker képviselik. Eddigi eredmények: Egyes verseny. Larned (Amerika) megverte Parke-t (Anglia) 6:3, 6:3, 7:5. Ritchie (Angol)—Beals Wright (Amerika) 6:1, 6:3, 6:2. Ritchie könnyű győzelme általános meglepetést keltett.

MASANIELLÓ PARISE ÁLLÁSA MEGRENDÜLT. Az olasz vívók londoni veresége óriási konsternációt és kétségbeesést idézett elő Olaszországban. Az olaszok nemzeti büszkesége volt az, hogy ők a világ legjobb vívói, ők látják el mesterekkel az egész világot, más nemzetek legfeljebb tanítványai lehetnek. Nem hiszik el, nem tudnak belenyugodni abba, hogy a magyar vívók jobbakk mint az olaszok. És tekintve, hogy jobb olasz csapatot nem lehetett volna Londonba küldeni, a vereségért a vezetőséget okolják.

Olaszországban Masanielló Parise a Scuola Magistrale igazgatója egyszersmint az egész olasz vívósport kinevezett főfelügyelője. A vereség odumát reá hárítják. Azt mondják, hogy rosszul vezetett az olasz csapatot. Magát küldette ki a zsűribe, holott tudható volna, hogy őt mint mestert nem fogják elfogadni. A másik zsűritagot rosszul választotta meg. Londonban ő a mes-

terek mestere, a legkisebb befolyást nem tudott a verseny menetére gyakorolni, amíg a magyar zsűritag elnök lett és nagy befolyáshoz jutott. Amíg a magyar vívóvezetőség a helyhez illő különleges tréningben részesítette csapatát, addig Parise nem gondoskodott arról, hogy honfitársai a talajt és a szabad levegőt megszokják. Szerencsétlennek ítélik a vívók beosztásával való rendelkezéseket is, azt tudniillik, hogy párbajtört, kardot egyaránt megakarva nyerni, bár utólag még Olivieri is Londonba telegrafálták, mégsem tudtak elegendő erős csapatot a magyarok ellen kiállítani.

A közvélemény annyira Parise ellen fordult, hogy nyomás alatt beadta nyugdíjazása iránti kérvényét. Utódjául Peccoratót vagy Pessinát emlegetik, bár a vívók tulnyomó része jobb szeretné, ha az olasz vívósport vezetése egy erre hivatott amatőr erős kezébe kerülne.

A Z Ó-BUDAI TORNA-EGYLET ez év december hó 19. és 20-án handicap vívó-versenyt rendez. Ezen alkalomra az egylet külön (egy vívó alakot ábrázoló) művészi kivitelű érmet csináltat. E verseny-érem díjazása: elsőnek arany-, ezután 8 nagy ezüst- és 16 ezüst-érem lesz. Minden vívó, aki a döntőbe jut, 8) tisztelet díjat is kap.

HALÁSZ ZSIGA vívómester megnyitotta a Vigadóban (III. em. 6.) alatti vívó- és tornatermet, amelyben felnőtteken kívül fiú- és leánygyermkek is nyernekt oktatást.

Budapesti őszi meeting. A tizenkétnapos őszi szezon sporteseményekben igen gazdagnak ígérkezik. Legnagyobb érdeklődést a Szt. Leger fogja kelteni, amelyben *Intrygant* és *Kárméntő* találkozhatnak. A derbynnyerő úgy látszik már teljesen egészséges, mert tulajdonosa, Lubomirsky herceg ismét óriási összegekkel fogadja. Mindennek dacára, a Jubileumi-díjban mutatott teljesítmény alapján *Kárméntő* a favorit. Szemere ur ménje ebben a futamban ismét megerősítette két éves korabeli magas formáit s oly modorban győzte le, 5 kgr. súlydifferencia mellett Kottingbrunnt, amely valószínűvé teszi a revanche reményét.

Az idősebb lovaknak a Lovaregyleti-díjban lesz alkalomuk a német tenyésztés kiküldöttjével, Südringgel mérkőzni.

A két évesek nagy erőpróbája a *Szt. László-díj* lesz. *Töff* és *Stienenstein* oly tulsúlyllyal indulnak, amely *Bruhús* javára billenti a mérleget s így ő a verseny favoritja. Veszélyes ellenfele lesz a Bécsben igen nagy formát mutatott *Dáma* és az állítólag igen állóképes *Kahlenberg*. A nagyobb hendikepek közül a *Totalisateur* hendikep és a *Prince of Wales* hendikep számíthatnak különösebb érdeklődésre. A meeting sikere különben a már megérkezett lovak számánál fogva is biztosítottak látszik, mert a bécsi meetingen még beteg istállók lovai most már haragra készen állanak.

Kunilinde papírszámítás szerint el sem vesztheti az Ausztria-díjat.

A *Springer-istálló* jövő évben új tréneret kap. *Virián* helyére a fiatal *Butters* kerül.

Mi a legjobb és legrégibb háziszor? — a **BRÁZAY-féle sósorszesz!**

A MAC. háziversenye.

A szokásos kereteken messze kiemelkedve rendezte meg a Magyar Athletikai Club idei őszi házi versenyét. Fényt és díszet adott a versenynek az a körülmény, hogy megjelentek ott, mint a MAC. meghívott vendégei a jelenleg Budapesten ülésező International Law Association tagjai, kiket Budapest előkelőségeinek színe-java egészített ki. A vendégeket dr. *Gerenday* György alelnök és *Lauber* Dezső titkár fogadták. A világ minden részéről egybesereglett idegenek bámulattal adóztak a gyönyörű fekvésű pályának s egyhangú volt körükben az a vélemény, hogy a szigeti pályához fogható kevés van a világon. Az ünnepi hangulatot emelte még az a körülmény, hogy a verseny tartama alatt az 1-ső honvédzenekar Bachó karmester vezetése mellett hangversenyzett. A verseny után, mely 4 órakor kezdődött s 1/2 órák nyert befejezést, a MAC. 5 órai teára fogadta az idegeneket s a meghívott fővárosi előkelőségeket a klubház nagytermében, hol a díszes társaság este 7 óra után is kitünő hangulatban fogasztotta a világhírű Gerbaud-produktumokat. A MAC. teljes megelégedést érezhet a kitünően sikerült viadala felett, mely a régi idők nagyszabású házi versenyének emlékét idézik vissza s egyben nagyban hozzájárult, hogy a külföldi jogászok és azok családai egy kellemesen eltöltött délután emléket vihettek magukkal hazájukba vissza.

A verseny sport szempontból is teljes sikert aratott. A 100 yardon feltünő jól futott *Simon* s a győztes 10 mp.-i ideje mellett alig egy yarddal szorult a harmadik helyre, ami a magyar rekordnak felel meg. Szép a súlydobás eredménye is. Feltünő nagyot javult Mudin Imre a gerelydobásban. Mostani 52.89 m.-es eredménye imponáló. A versenynek a futási számok is nagy érdekességet kölcsönöztek, hol hatalmas mezőnyök indultak.

Részletes eredmények:

I. 100 yardos síkfutás hendikep. Az előfutakok győztesei: Simon Pál skr. 10.4 mp.; Kántor Emil (8 m. e.) 10.6 mp.; Abonyi János (7 m.) 10.4 mp. és Beeske Kálmán (10 m. e.) 10.2 mp. Legjobb második: Szakoleczay Ervin (5 m. e.). *Döntőben:* 1. Beeske Kálmán 10 mp. 2. Abonyi János, 3. Simon Pál. Erős küzdelem után fél yarddal első, ugyanannyival harmadik.

II. Súlydobás hendikep. 1. Mudin Imre (skr.) 12.70 m. 2. Szathmáry László 12.60 m. (2.40 m. e.) 3. Kelemen Aurél 12.50 m. (2.50 m. e.) 8 induló.

III. Bemutató gerelydobás. Mudin Imre 52.89 m.

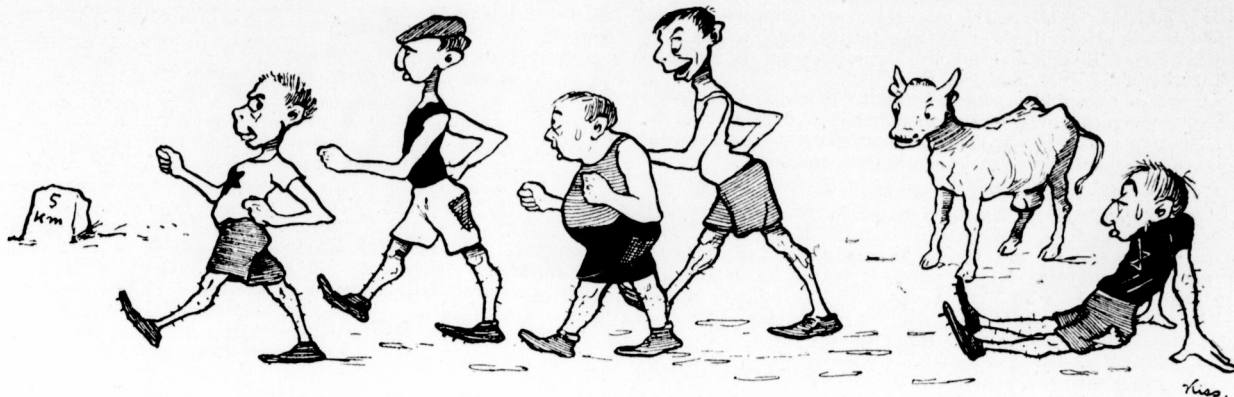
IV. 300 yardos junior síkfutás. 1. Kulesár György 38.4 mp. 2. Tamásy Alfréd. 3. Kerekes Károly. 1 m.-rel nyerve 3-al harmadik.

V. Távolugrás hendikep. 1. Csurgay István 639 cm. (70 cm. előny). 2. br. Taxis Egon 630 cm. (85 cm. e.) 3. Reicher László 612 cm. (75 cm. e.) 7 induló.

VI. 1/2 angol mfd. síkfutás hendikep. 1. Makó Bertalan (50 m. e.) 2 p 5.2 mp. 2. Csurgay István (40 m. e.) 3. Szentpályi József (120 m. e.). Erős küzdelem után fél m.-rel nyerve 7 m.-rel harmadik.

VII. Stafétafutás 100+200+300+400 m.-re. 1. Kulesár, Jankovits, Szakoleczay, Abonyi csapat. 2 p. 14.8 mp. 2. br. Taxis Beeske, Simon, Merényi.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

30 km-es országúti gyaloglás.

A VERBAND BERLINER ATHLETIK VEREINE kilenc szám-
ból álló klubközi bajnoki versenyt óriási meglepetésre a
Verein für Körperkultur-Westen nyerte meg a SC. Komet ellen
54.5 ponttal a Komet 53 pontja ellenében. Harmadik a Charlotten-
burger SC. lett 51 ponttal. 4. SC. von 95—96 41.5 p. 5. SC.
Tentonia 20.5 p. Részletes eredmények: 100 m. síkfutás. 1.
Falke (Charl. SC.) 12.2 mp. 2. Hoffmann (Komet). 3. Kohl-
mey. Hoffmann a startnál több mint 3 métert vesztett s így
Falke irreális győzelmet aratott néhány cm-rel. Magasugrás. 1.
Frieze (Charl. SC.) 163 cm. 2. Buchmann (Komet) 158 cm.
3. Boher (WFKK.) A favorit Buchmann, ki az idén már 171
cm-t is ugrott, igen gyengén dolgozott. 110 m. gátfutás. 1.
Schmidt (VFK.) 18 mp. 2. Martin (Charl. SC.). 3. Meyer
(Komet). 1500 m. síkfutás. 1. Hoffmann (SC. 95—96) 4 p.
33.8 mp. 2. Nettelbeck (Charl. SC.) 3. Riess (Berlin 06.) Ez
eredmény szintén meglepetés számba megy. Nettelbeck eleitől
fogva vezet s a céltől 30 m.-nyire még 5 m. előnye van, mikor
Hoffmann kétségbeesett erőlködéssel felnyomul és fél méterrel győz.
3000 m. gyaloglás. 1. Gunia (Tentonia) 13 p. 11 mp. 2. Mül-
ler (Berliner AK.) 3. Jurtschat (CFK.). Eddigi eredményei
alapján Müllernek e verseny holtbiztos zsákmányának látszott.
Gunia győzelme egyenes szenzáció számba megy. Az eredmény
német rekord. Eddigi rekord 13 p. 20 mp. volt, melyet Müller
tartott. Diszkoszvetés. 1. Welz (Komet) 31.63 m. 2. Zander
(VFK.) 32.10 m. 3. Wilführ (95—96) 31.30 m. Rudugrás. 1.
Boher (VFK.) 285 cm. 2. Kapka (Marathon SC.). 3. Petersen
(Hermes). 400 m. staféta futás. 1. Komet 48.2 mp. 2. VFK. 3.
SC. 95—96. 400 m. síkfutás. 1. Beetz (Komet) 57.4 mp. 2.
Frithjoff (95—96). 3. Hansel

Az eredmények általában igen gyengék. Tekintve azonban,
hogy a versenyeken az első nyolc hely számított a pontozás-
hoz, a VBAV. elérte azt, hogy rengeteg számu versenyző állott
starthoz és a miting igazán nagyon érdekes lefolyást nyert.
Ugyane napon a VBAV. 100 m-es bajnoksága is lebonyolításra
került a klubközi bajnoki verseny keretében, mely mindjárt al-
kalmat nyújtott Hoffmannnak, hogy előbbi legyőzőjén Falk-on
revansot vegyen. Hoffmann könnyen 12 mp. alatt nyerte a baj-
nokságot.

A KOLOZSVÁRI KERESKEDELMİ AKADEMIAI SPORT-
KÖR első atlétikai versenye f. hó 20-án szép számu közön-
ség jelenlétben folyt le. A futó és ugró számok a felázott pá-
lya miatt általában gyengén sikerültek. Az erdélyi részek fej-
lettlen sportviszonyaira mutat, hogy a versenyen csak a KEAC.

és a Ker. Ak. Sportkör atlétái vettek részt. A verseny, amely
rendezésében is jól sikerült, a következőképen folyt le: I. Össze-
tett-verseny (helyből távolugrás, svédgerely, 60 méteres síkfutás).
Első Strauch Jenő (Ker. Ak. Spk.) 4 ponttal. 2. Gangl András
(KEAC.) 7 ponttal. 3. Tamási Béla (Ker. Ak. Spk.) 8 ponttal.
6 induló. Svédgerelyben Strauch 44.85 méteres dobása, helyből
távolugrásban Gangl 2.93 méteres ugrása volt legjobb. II. Súly-
dobás csapatverseny. 1. KEAC. csapata 10.10 m. átlaggal. 2.
Ker. Ak. Spk. III. Magasugrás hendikep. 1. Gangl András
(KEAC.) 12 cm. előny; 2. Szegedi Géza (KEAC.) scratch. IV.
Diszkoszvetés. 1. Veress Lajos (KEAC.) 39.26 m., 2. Strauch
Jenő (Ker. Ak. Spk.) 36.28 m. Veress 5 dobása 38 méteren fe-
lül volt. V. Rudmagasugrás. 1. Strauch Jenő (Ker. Ak. Spk.).
2. Szegedi Géza (KEAC.). VI. Labdavezetés gólrugással. 1.
Násza István (Ker. Ak. Spk.). VII. Köépiskolai tanulók 70
m. síkfutása. 1. Hegyi Árpád (Ker. Akadémia). 2. Voith (Kath.
fogimn.)

A SHRUBB ismét Amerikában van. Legutóbb Bostonban ver-
senyzett, hol egy 3 ang. mfd.-es versenyben 3 ellenfelét 2
körrel vert meg staféta versenyben.

BELGIUMBAN mult héten nemzetközi verseny volt, melyen a
franciák nagy számmal, s azonkívül Anglia is képviselve volt
Deakin és Nicol által. De Konings (Belgium) 11.4 mp. alatt
nyerte a 100 métert. A vert mezőnyben voltak a legjobb fran-
ciák, mint Messlot és Faillot. Deakin megnyerte az 1500 métert
4 p. 13.8 mp. elég jó idő alatt s ugyancsak ő nyerte a fél
órás futást 9 km.-t futván meg. Nicol 2 p. 2.6 mp. alatt nyerte
a 800 m.-t.

MAI VERSENYEK. Vasárnap, f. hó 27-én, a fővárosban
egyszerre két atlétikai verseny is lesz és pedig a látgy-
mányosi pályán a BEAC., a szénatéri pályán pedig a BBTE.
rendezi őszi atlétikai viadalát. Dacára a két versenynek egy
napon való torlódására, a nevezések szerint mindkettő jó sikerü-
nek ígérkezik.

A 100 KM.-ES GYALOGLÁST, melyet Köln-ben rendeztek, E.
Seifert (Komet) nyerte meg 11 ó. 5 p. 48.4 mp. 2. A.
Petersen 11 ó. 16 p. 7.4 mp. 3. A. Reiche (Marathon, Berlin)
11 ó. 39 p. 39 mp. Seifert végig vezetve nyert. Ideje 25 km.-nél
2 ó. 27 p. 54 mp.; 50 km.-nél 5 ó. 19 p. 15 mp.; 75 km.-nél
8 ó. 7 p.

Dij kiosztás.

MŰGYETEMI UTMUTATÓ cím alatt egy értékes munka jelent meg Moór Jenő, a MAFC. főtitkárának tollából. A szerény külső sé kisebb alakzat nem is sejteti azt a mély és nagy tartalmat, amelyet magában rejt.

A szerző abban kizárólag a főiskolai sportolás eszméjével foglalkozik, melynek egyik legalaposabb ismerője. Témáját a főiskolai sportolás eszméjének ismertetése képezi s különösen a főiskolai kérdésekkel foglalkozók ovashatják haszonnal.

KIRÁS. A Kassai Atlétikai Club által 1908. évi október hó 18-án d. u. 2 órakor Kassán rendezendő országos atlétikai viadalának feltételei: I. 100 yardos síkfutás Kassa szab. kir. város bajnokságáért. II. 220 yardos síkfutás, hendikep. III. $\frac{1}{4}$ angol mértőföldes síkfutás Kassa szab. kir. város bajnokságáért. IV. $\frac{1}{2}$ angol mértőföldes síkfutás, hendikep. V. Távolugrás Kassa szab. kir. város bajnokságáért. VI. Távolugrás helyből. VII. Távolugrás ötös csapatverseny. VIII. Diszkoszvetés Kassa szab. kir. város bajnokságáért. IX. Svédgerelyvetés, hendikep. X. Stafétafutás 100—200—300—400 méterre. XI. Súlyemelés Felsőmagyarország 1908. évi bajnokságáért. Csakis a MASZ. felsőmagyarországi kerületéhez tartozó versenyzőknek. Nevezési határidő: 1908. október 12. A 100 és 220 yardos síkfutás, a stafétafutás és a diszkoszvetés előmérkőzései és a távolugrás csapatverseny a verseny napjának délelőttjén fognak megtartatni.

A BUDAPESTI EGYETEMI ATLÉTIKAI CLUB ÁLTAL 10 éves fennállása alkalmából, 1908. évi szeptember hó 27-én, vasárnap délután $\frac{1}{2}$ 3 órakor Budapesten, lágymányosi sporttelepén rendezendő XIV. nemzetközi atlétikai viadal feltételei. Versenyszámok: 1. 100 yardos síkfutás juniorok részére (Tiszteletdíj). 2. 220 yardos síkfutás és gerelyvetés. Összetett verseny. (Tiszteletdíj). 3. Stafétafutás 4×200 méterre főiskolai hallgatók részére. 4. $\frac{1}{4}$ angol mértőföldes síkfutás főiskolai hallgatók részére. (Tiszteletdíj). 5. $\frac{1}{2}$ angol mértőföldes síkfutás. (Tiszteletdíj). 6. 1 angol mértőföldes egyéni és hármas csapatverseny. (Tiszteletdíj). 7. Magasugrás. (Tiszteletdíj). 8. Távolugrás. (Tiszteletdíj). 9. Súlydobás. (Tiszteletdíj). 10. Diszkoszvetés. (Tiszteletdíj). 11. 220 yardos hendikep-futás. (Tiszteletdíj). Általános versenyszabályok. 1. A viadal nemzetközi nyílt jellegű. A nemzetközi nyílt versenyszámokban, középiskolai tanulók kivételével, részt vehet minden sportegyesület amatőr gentleman tagja. Nem tekintetnek azonban középiskolai tanulóknak azok, akik a középiskolai utolsó osztályát sikerrel befejezték, ha érettségi bizonyítványuk nincs is. 2. A versenyek győztese a BEAC. ezüst érmét nyeri. Az 1., 2., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10. és 11. verseny győztese (az 1 angol mfdes csapatverseny egyéni győztese) az érmen felül még tiszteletdíjat is kap. Minden második, legalább négy induló esetén a BEAC. ezüstérmét, négynél kevesebb induló esetén a BEAC. bronzérmét és minden harmadik, legalább 5 induló esetén a BEAC. bronzérmét nyeri. A staféta-versenyben és az 1 angol mfdes csapatversenyben a győztes csapat tagjai a BEAC. 4 illetve 3 ezüstérmét, a második csapat tagjai, legalább 4 csapat indulása esetén a BEAC. 4, illetve 3 ezüstérmét, 4 csapatnál kevesebb induló esetén a BEAC. 4, illetve 3 bronzérmét nyerik. 3. Az 1 angol mfdes csapatversenyben, minden egyesület részéről akármennyi versenyző indulhat, de minden egyesület részéről csak az első három helyezett vétetik figyelembe a pontozásnál, amelynek alapján a verseny eldöntetik. 4. Nevezési zárlat 1908 szeptember hó 23-ának déli 12 órája. A nevezések dr. Speidl Zoltán, a BEAC. atlétikai szakosztályának elnöke címére (Budapest, VIII., Rákóczi-ut 5. I. em. 12—13.) küldendők. 6. Tét: a nyílt versenyszámokban versenyenként 3 korona, a főiskolai egyesületek tagjainak 2 korona.

A staféta-síkfutásban és az 1 angol mfdes csapatversenyben 6 korona.

A POZSONYI TORNA-EGYESÜLET által Pozsonyban 1908 október hó 18-án rendezendő nemzetközi torna- és atlétikai viadalának feltételei. A verseny helye: a PTE. ligeti sporttelep, kezdete délután 2 órakor. (Előmérkőzések szükség esetén délelőtt.) Versenyek: I. 100 méteres síkfutás. II. Magasugrás. III. Súlydobás távolba. IV. Gerelyvetés (magyar gerely) Pozsony sz. kir. város bajnokságáért és a pozsonyi hölgyek vándordíjáért. (Kötelező táv 36.50 m.). V. 1000 méteres gyaloglás. VI. Távolugrás. VII. 400 méteres síkfutás. VIII. 200 méteres gátfutás Pozsony sz. kir. város bajnokságáért és Albrecht kir. herceg vándordíjáért. (Kötelező idő 29 mp.). IX. Nyújtó-verseny. Egy előírt és két szabadon választott gyakorlattal. (Előírt gyakorlat: Mellő oldal függés, szabad kelep felvetődés lebegő támaszba, szabad kelep hátoldal függésbe, 1 óriás forgás, bukó billenés, pillanatnyi kézálás, kezek között leguggolás hátsóoldal állásba emelt karokkal.) X. Diszkoszvetés (körből). Pozsony sz. kir. város bajnokságáért. XI. Staféta futás (4×100 m.). XII. 1000 méteres síkfutás. Díjazás. Az első és másodiknak ezüst, a harmadik és negyediknek bronz érem. A IV., VIII. és X-ik versenynél elsőnek ezüst helyett arany érem bajnoki szallaggal, a IX. versenynél elsőnek díszített ezüst érem. A II., VII. és IX. számú versenynél az elsőnek tiszteletdíj is. A IV. és VIII. számú versenynél kiírt vándordíj időleges. Nevezési határidő 1908 október 15., esti 8 óra. A „PTE.” tagjai a tét felét fizetik.

A POZSONYI TE. 1908 okt. 11-én országos atlétikai versenyt rendez a következő számokból: I. Távolugrás. (Ifjúsági). II. 80 m. síkfutás. (Ifjúsági). III. 100 méteres síkfutás. IV. Magasugrás. V. Súlydobás. VI. Gerelyvetés (magyar gerely). VII. 1000 méteres gyaloglás. VIII. Távolugrás. IX. 400 méteres síkfutás. X. 200 méteres gátfutás. XI. Nyújtó-verseny. 1 előírt és 2 szabadon választott gyakorlat. Előírt gyakorlat mint a nemzetk. versenyen. XII. Diszkoszvetés körből. XIII. Stafétafutás (4×100). XIV. 1500 méteres síkfutás. Tudnivalók. Az I-ső és II-ik versenyben csak középiskolai tanuló, a többi versenyben csak vidéki sport-egyesület amatőr tagjai vehetnek részt. Nevezési zárlat 1908 október hó 8. este 8 óra. Tét versenyenként és személyenként 1 korona.

Versenynaptár.

Szeptember 27.: BEAC. nemzetközi.
Szeptember 27.: BBTE. nemzetközi.
Október 4.: MAC. őszi viadal.
Október 11.: PTE. Pozsony; orsz.
Október 18.: KAC. Kassa; országos.
Október 18.: PTE. Pozsony; nemzetközi.
Október 25.: FTC. nemzetközi.
November 1.: MAC. évszázó hadk. vers.

A hétről.

A sors játéka folytán a football iránt érdeklődő, immár ezernyi törzsközségnek mult vasárnap olyan mérkőzésekben volt része, ami szezon derekán is szenzáció számba megy. A napnak az kölesönöz különösebb érdekességet, hogy a favorit gyanánt küzdelembe menő FTC. és MTK. csapatai vereséget szenvedtek, az előzetes híresztelés szerint gyengének jelzett BTC., illetve MAC.-tól. A BTC. győzelme a szenzációsabbik. A FTC. tavasz óta veretlen volt s ellenfeleit állandóan biztosan verte, sőt husvétkor, mikor az MTK.-t 6:0-ra verte, szinte angol nivóju játékot produkált. Az ősszel is igen jó formát mutatott a Wiener Sport-Club ellen, de a Föv. TC.-től szenvedett veresége már hanyatlásra mutatott. Vereségét az óriási balszerencse mellett még az erős nyári kampagnejének is köszönheti. Ennek hatása főleg a játék vége felé mutatkozott, mikor a csapat a fáradtságtól visszaesett. A FTC. esete kell, hogy intő példa gyanánt szolgáljon arra, hogy a csapatok a nyári pihenőt tényleg pihenésre használják fel.

=SPORT LÁBBELI=
KÜLÖNLEGESSÉGEK.

-TENIS,AUTO,SPORT-CZIPÖK
CHASALLA-SANDALOK,
==LÁBSZÁR VÉDŐK,==
==LOVAGLÓ-CSIZMÁK,==
==VADÁSZ-CZIPÖK.==

GERŐ ADOLF
KOSSUTH-LAJOS UTCA 4.
FÖHERCZEG UDV. SZÁLLITÓ.≡
KIVÁNATRA ÁRJEGYZÉK BÉRMENTVE.

A CHASALLA JEGYŰ
=CZIPÓNEMŰEK EGYEDÜL ELÁRUSÍTÓJA.

A BTC. eredménye mindamellett meglepő volt. Valami különös stílust nem mutatott, de a szerencse jelenlétének érzete szokatlan küzdőképességet kölcsönzött. Sokan a mérkőzések alacsony nivójáról beszéltek. Ellenkezőleg. A szezon elején még sohasem láttuk négy legjobb csapatunkat ilyen jó formában. Nem szabad elfelejteni, hogy az a multban még nem igen fordult elő, hogy a jobb csapatok mindjárt a szezon elején találkozzanak. Jobb csapataink rendszeren a szezon elején gyöngébb csapatokkal mérkőztek, hol erősebb mivoltuknál a tréning hiányából folyó stílusgyengeség nem tűnhetett fel annyira. Teljességgel nincs okunk footballsportunk hanyatlásáról beszélni, sőt inkább azt hisszük, hogy az eddig gyengébb elsőosztályú csapataink igen meg fogják közelíteni eddigi legjobb csapatainkat, sőt merjük állítani, hogy az 1908/09. évi elsőosztályú bajnokság sorsát nem a MAC., FTC., BTC. és MTK. egymás közötti, hanem a többi elsőosztályú csapatokkal való mérkőzések eredményei fogják eldönteni.

A mult vasárnap a millenáris pályán játszott több játékos erősen panaszkodott, hogy a pályán olyan sűrű por lebegett, hogy egészen a mellükre szállt s szinte fojtogatta őket. Ezen okvetlen segíteni kell. Mi sem könnyebb, mint a mérkőzés előtt jól meglocsolni a pályát. Költséget erre igazán nem szabad kimélni. De erre nincs is szükség, mert a millenáris pálya, pályabér címén hatalmas összegeket kap. Így a mult vasárnap is 600 kor. felüli összeg folyt be. Reméljük, a pályaszövetség méltányolni fogja felszólalásunkat s ez irányban megteszi a szükséges intézkedéseket.

Pozsonyból rendkívül panaszos levelet kaptunk. Az MLSz. ugyanis minden kerületi bajnoki mérkőzésre Budapestről küld le bírót, ami a vidéki kis egyetemeknek óriási megterhelést okoz. Hogy az egész ügy tisztán és világosan álljon, alább adjuk teljes terjedelmében a levelet. Magunk részéről határozottan tiltakozunk az ellen, hogy a kiküldött szövetségi bírók keresetforrásnak tekintsek a vidéki mérkőzéseket. Budapestről Pozsonyba a gyorsvonat csak 30 koronába kerül. 23 korona napidíjat pedig a főispán szokott kapni, nem pedig egy bíró, aki amellet még szórakozik is. De álljon itt a levél:

„A nyugatmagyarországi bajnokságért f. hó 20-án a „Pozsonyi Újvárosi Labdarugó-Egyletnek” — az I. pozsonyi football-club „Pannonia” csapatával kellett volna, hogy mérkőzzön. Biróul a szövetség Pajtényi szöv. bíró urat küldte ki. Hogy a mérkőzésre — mely a PTE. pályáján kellett volna hogy lejátszassék — a „Pannonia” csapata nem jelent meg, az egy mellékes körülmény, de hogy mi alapon akarja a szövetség két szegény és pályával nem bíró vidéki egyesületet ennyire megterhelni, azt igazán nem értem! A megjelent bíró t. i. egy 53 (ötvenhárom) koránál szülő számlát, vagyis jegyzéket prezentált az utazási, ellátási és tiszteltidj fejében, vagyis annak kiegyenlítésére és miután az egyik egyesület „Pannonia” nem jelent meg, az „Újvárosiak” elnöke a rájuk eső részt (vagyis felét) kifizette. De ha le is játszották volna a mérkőzést, bevételük nem lett volna, mert pályájuk — de közönségük sincsen. Most már ez megismétlődhetik a bajnoksági mérkőzéseken 3—4-szer, hogy Budapestről küld a szövetség bírót! honnan fedezze ez a szegény egyesület ezen horribilis bírói utiköltséget? de miért okoznak ilyen egyesületeknek ily nagy kiadásokat, mikor Pozsonyban a PTE.-ben van öt 50. a „Terézvárosiaknál” is van egy vizsgázott szövetségi bíró? Hiszen ezek ez alkalommal „nem egyesületbeliek” lettek volna! Ha a szövetség így támogatja a vidéki egyesületeket, akkor „Nyugatmagyarországon” nem lesz bajnokság, mert mérvadó forrásból tudom, hogy a PTE. is inkább lemond a dícsőségről, semhogy ily nagy utiköltségeket egy fővárosi bírónak megtérítsen.”

I. oszt. bajnokság.

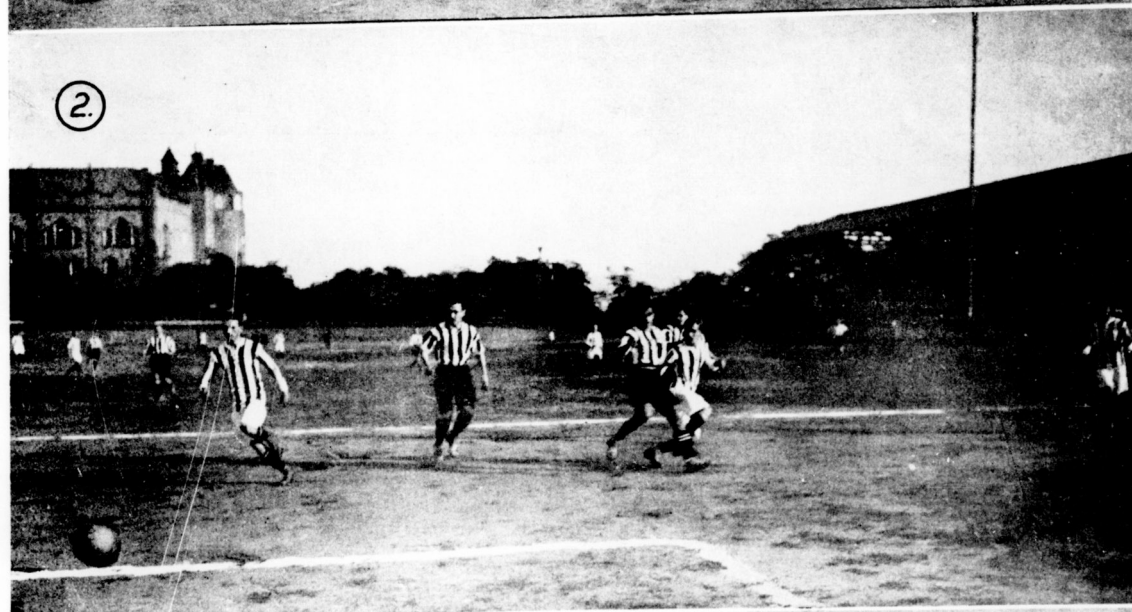
3TC—FTC
4:2

(Millenáris p.) Vasárnap a Tököllyi-uton lefolyt kettős bajnoki mérkőzés közül az első a BTC. és FTC. között volt. Ez volt egyszerűs mind a megindult 1908/9. évi bajnokság első mérkőzése is. A mérkőzés kimenetelét illetően a Ferencvárosi Torna-Clubnak a Föv. TC. elleni veresége csak pillanatnyi kondíció-esésnek minősítve, a tényleg szemben bizonyos elsőbbséget kellett megállapítani a közönségnek. S hozzá tehetjük, hogy azok FTC. rajta, akik így gondolkodtak, helyes is volt, mert a cél-képesség dacára legyőzőjénél labdatechnika, kombináció, azaz stb. tekintetében határozottan jobb volt. A frissen, nagy lelkesedéssel, azon tudattal,

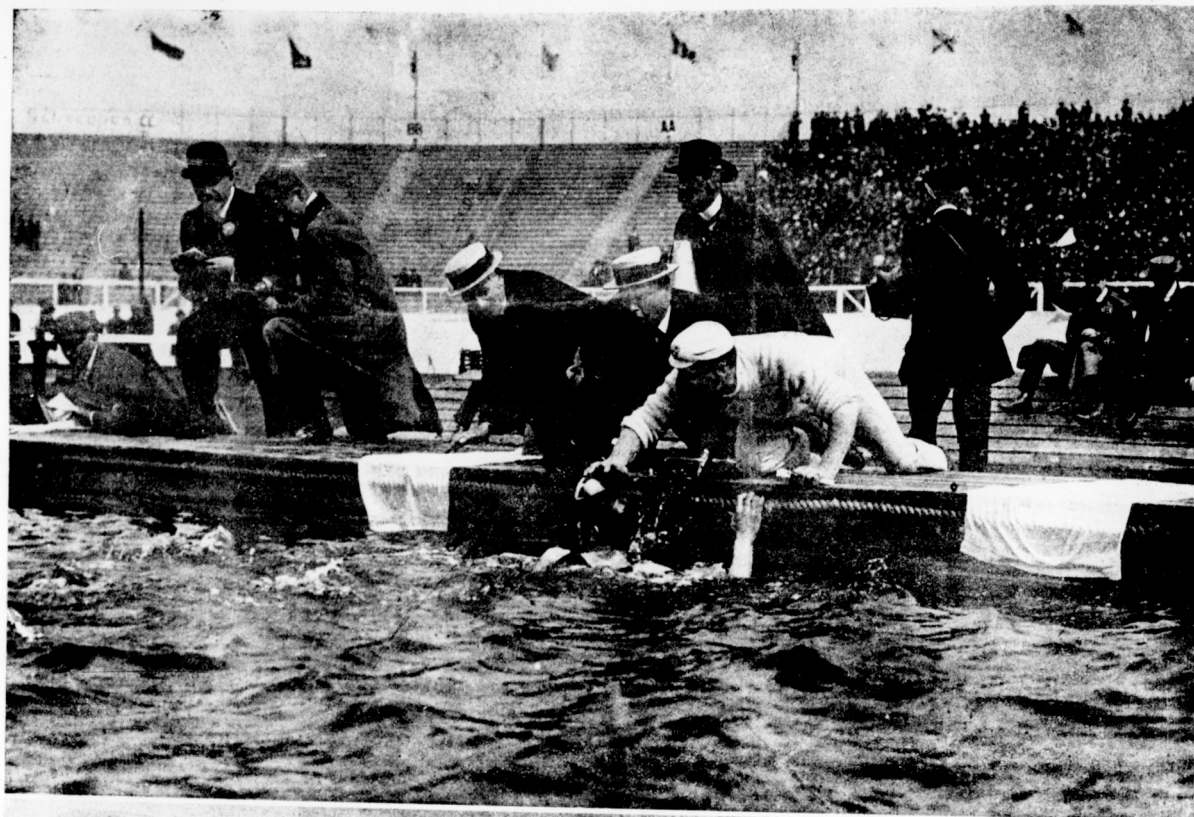
hogy az idény első bajnoki mérkőzését meg kell nyernie, ment a küzdelembe. Ezzel szemben a FTC. fölényének tudatában bizonyos elbizakodottsággal szállt sikra. Fényes példát mutatott a BTC. csapata arra nézve, hogy mit lehet elérni lelkesedéssel. Mert nem csak hogy ellensúlyozta azt a játékbani különbséget, ami közte és a FTC. között fennállt, hanem még a győzelmet is sikerült ezuton megszereznie. A FTC. csapata nagyon csalódott akkor, amidőn úgy gondolkodott, hogy a BTC.-vel még könnyen elbánnak. Mert bár észrevehető volt, hogy a Ferencvárosiak csapata képességeiből vesztett egy keveset, vesztét főképp azon körülmény okozta, hogy akciói kivételénél az egyes kinálkozó alkalmakat nem használta ki elég energikusan, egymás után szalasztotta el a legkedvezőbb alkalmakat, melyeket kicsit nagyobb energiával máskor föltétlenül tudott volna értékesíteni, valósággal játszott ellenfelével, minden bizalmát csupán technikai elsőbbségére vetette, aminek tudatában bizonyos könnyedséggel akart elbánni ellenfelével. Ilyen könnyű szerrel a BTC.-vel azonban nem lehetett elbánni. Mert a piros-fehérek lelkesedéssel először pótolták a tudásbeli különbséget, teljesen egyenlőnek mutatták magukat ellenfelüknek és mikor ez sikertelensége miatt pillanatokra trémázott, valósággal rácsapott a FTC.-ra és megszerezte a győzelmet. A két csapat közötti gólokban kifejezett különbség azon esetben, ha a FTC. ugyanazon elszánt lelkesedéssel játszott volna, mint ellenfele, sok pointtal billent volna javára. A BTC. győzelmét kitünő védelmének köszönheti első sorban, mert ez valóban elsőrangú produkált.

Bihary a kapuban igazán bravuros dolgokat mutatott. Sári és Szendrő pedig föltétlenül biztosak voltak. A fedezetsor agitálása pedig jelen esetben előfeltétele volt a győzelem lehetőségének. Simon igen erős centerhalf, jó szed labdát, de nem tudja még jól leadni. A csatársor kihasználta mindent, ami kihasználható volt! Különösen Dobó játszott jól, mindjárt az első nagyobb tűzben bizonyos elismerést vívott ki magának. Társai fürgeségükkel munkájának eredményességét segítették elő. Nagyon jó volt partnere, Korda is, valamint a balszárny Kuncz és Molnár III. A FTC. csapataknak csatársora remek kombinációkkal dolgozott, de, mint említettük, nem elég erélylyel. Az idén tulságba viszik a középjátékok, ami nyilván a szélsők gyengesége miatt történik. Legjobb Schlosser volt, de Korody és Weisz is jók voltak. A halvesor és a védelem azonban nem állt feladata magaslátán, a BTC. másodszori kiegyenlítése után fejvesztetten, majd durván játszott. Kucsera, Rumbold ügyetlenkedéseit, Jannisch hibázásai valósággal betetőzték.

BTC. Bihary—Sári, Szendrő—Ficzere, Simon, Schassek—Dobó, Korda, Késmárky, Kunz, Molnár III. FTC. Jannisch, Rumbold, Kucsera—Weinber, Bródy, Gorszky—Rónay, Weisz, Korody, Schlosser, Szeitler. BTC. kezd, azonban rövidesen a zöld-fehérek birtokába kerül a labda s Szeitler ivelt lövése az 5-ik percben már a kapu keresztfáját surolja. A következő percekben továbbra is a FTC. balszárnya foglalkoztatja a piros-fehérek védelmét és a 9-ik percben FTC. kornert ér el, mely után nemokára Schlosser éles lövését Bihary pompásan védi. Molnár támadását csak korner árán tudják viszont a ferencvárosiak védeni, ezután Dobóhoz jut a labda, magas ívben közvetlen a kapu elé centeréz, Késmárky a magas labdát valamiképpen a gólbá dolgozza. (14 p.) A bekapott gól után a FTC. ismét a BTC. térfelében tanyázik, azonban a BTC. erős védelme nem engedi kibontakozni támadásaikat; Szeitler közelről lött veszedelmes suttját pedig Bihary menti. FTC. kornert ér el, mely eredménytelen marad. Továbbra is a piros-fehérek ostromoltnak, míg végre a FTC. balszárnya Schlosserhez juttatja a labdát, aki ügyes cselezés után mesteri gólt lő (30 p.). Erre a BTC. is felnyomul, de Ferencváros könnyen áll ellen. Simon faultjából kifolyólag Bródy kapufának lövi a labdát, ugyanennek következő lövését az alacsony termetű BTC. kapus csak a kapufa segítségével tudja menteni. Ugyancsak az ő zsákmánya lesz különben Weisz veszedelmesen gurított labdájá is BTC. rövid látogatása után FTC. kornert rug, amit Bihary-nak kell védeni (43 p.). A félidő utolsó előtti percben Weisz egy jobbról kapott labdával szép lövéssel kiegyenlít. Félidő 2:1. Ugy látott, hogy a Ferencváros átesve a „kezdett nehézségein”, a második félidőben már biztosan nyeri a mérkőzést. De nem így történt. Bár újratekzés után a FTC. ismét fölénybe kerül, de munkájá eredményre nem vezet. A FTC. védelmét leginkább Molnár leszokései zaklatják, ezt megakadályozandó Weinberg áncosul akasztja meg a BTC. balszélsőjének egyik rohamát, s a szabadrugás érintetlenül jut a FTC. hálójába. (6 p.) 2:2. A FTC. csatársora újra támad, s Bihary két alkalommal ráve-

Képek a BTC.—FTC. és MAC.—MTK. mérkőzésekről. 1. A zöld-fehérek szorítanak. 2. Schlosser (FTC.) kiegyenlít. 3. Kelemen és Duda II. a MTK. kapuja előtt.

Képek a londoni Olympiádról.

Felső: Hollmann (Anglia) megnyeri a 200 yardos mellúszási bajnokságot. Alsó: Halswell (Anglia) 48.4 mp. alatt nyeri a 400 m. es bajnokság középfutamát.

mert Weisz éles lövése Dürr kezei között Törekvés hálójába jut. Most Törekvés a támadó szerep, de további eredmény nincs. *Féldő: 2:1.* Ujrakezdés után Törekvés teljes erővel dolgozik a kiegyenlítésért s nagy fölénybe kerül, de BAK. önféldozó védelme állandóan résen van s csatársora is néhány veszélyes lerohanást intéz. Már-már úgy látszik, hogy BAK.-é a győzelem, midőn Törekvés folytonos támadása mégis eredményes, mert a 43-ik percben korner utáni kavarodásból *Takács* védhetetlen góllal kiegyenlített.

Bíró: *Benedek (MAFC.).*

II. oszt. bajnokság.

Postás—KAOE.

5:3

(Indóház u. p.) A Postások első bajnoki küzdelme győzelemmel végződött, ami javított kilátásain a bajnokságot illetőleg. A Postások 2 (Fekete, Fitt) tartalékkal játszottak, de ennek dacára könnyen végeztek *Bienstock*-al megerősített KAOE.-val, amely egy pillanatra sem volt veszélyes a Postásokra nézve. Kezdet után *Holub* hamarosan megszerzi a vezetést szabadrugásból kifolyólag. A postások újabb támadása alkalmával *Barna* a második gólt rugja egy kapu előtti kavarodásból. A következőkben a Postás kapus ügyetlensége a KAOE.-t első góljához segíti. A féldő végén *Holub* a 3-ik gólt lövi, amit *Bodor* (jobb szélső) beadásából ér el. *Féldő 3:1.* A KAOE. támad egy ideig, de góllhoz a Postások jutnak *Bodor* gyönyörű 35 méteres lövése révén. Ezután *Csüdör* egy hátra szánt labdájá öngólt eredményez (4:2). A játék változatossá válik a hátralevő időben, s mindkét csapat még egy-egy gólt ér el, úgy hogy a végeredmény 5:3-ra alakul. Bíró: *Langfelder (UTE.).*

TLE.—III. TVE

4:3

(Soroskúri u. p.) A Tisztviselők előzőleg a bajnoki mérkőzést lemondták, azért csak barátságos mérkőzést játszottak, amiben a TLE. mutatkozott jobbnak. Bíró: *Minder BTC.*

III. osztályu bajnokság.

Három mérkőzés folyt le a III.-ad osztályu bajnokságért a harmadik fordulóban; feltűntet keltett itt az *Erzsébetvárosi Torna-Clubnak* nagy gólarányu győzelme a *Magyar Torna-Club* ellen. A *Sportkedvelők* jó formát mutatva erős küzdelem után megőrizték veretlenségüket a *Budai Testgyak.* köré ellen is.

SPORTKEDVELŐK KÖRE—BUDAI TESTGY. KÖRE (Határ u. p.) 3:2. Az első féldő végéig egyenlő volt a két csapat (1:1), de a másodikban erős küzdelem után a SpK. végül biztosan nyeri a mérkőzést. Bíró: *Bakó (BEAC.).* BTK. nem jelenvén meg, a II. csapatok küzdelme elmaradt.

FÜRENCVÁROSI SC.—VIVÓ AC. (Amerikai u. p.) 3:1. *Féldő 1:1.* A mérkőzés befejezetlen maradt, mert a bíró (Vadász S. K.) a beállott sötétség miatt 20 perccel a befejezés előtt a mérkőzést lefújta.

ERZSÉBETVÁROSI TORNA-CLUB—MAGYAR TC. (Amerikai u. p.) 10:2. Az első féldőben még nem szembetűnő az erszébetvárosiak fölénye (3:1), azonban a másodikban mindinkább kidomborodik és végül teljes lesz. *Végeredménye 10:2.* Bíró: *Bakó (BEAC.).*

Szövetségi díj.

MTK. II.—MAC. II. (Margitsziget) 4:0. A MTK. II. csapata fölényrel győzi le az athléták II-ik csapatát. (Féldő 1:0). Bíró: *Pushás (Typ. SE.).*

TÖR. SE. II.—BAK. II. (Hölgy u. p.) 3:2. Erős küzdelem. Halftime 1:1. Bíró: *Zoltán Béla (NSC.).*

POSTÁS II.—KAOE. II. (Indóház u. p.) 2:1. Egyforma ellenfelek.

Barátságos mérkőzések.

Főv TC—URAK

4:1

(Mező u. p.) Az URAK. ujonnan alapozott pályáján folyt le a fenti — pálya-megnyitó — barátságos mérkőzés, amit a nagy formában levő *Fővárosiak* annál is könnyebben nyerhettek meg, mivel az URAK. a pályájukon történt munkálatok miatt még tréningben kívül vannak. A mező-utcai pálya még sok munkálatot igényel, hogy az teljesen használható állapotba jöhessen, mert a salak — ami épen nem alkalmas football pályára — annyira darabos, köves és üveges, hogy veszélyessé teszi a játékot. Azonban ezen segíteni lehet! Az első féldőben az első 15 percben a Főv. TC. óriási fölényben van, amit *Glodzbach* lefutása szakít meg, de csak kornerrel végződik. A mezőny széthúzódása a Főv. TC.-nak kedvez, mert *Boor* beadásából *Rusz* szép gólt lőhet (21 p.). URAK. támadása után Főv. TC. ismét felnyomul s 11-esből kettőre szaporítja a gólok számát, amit kornerből URAK. *Budai* révén a féldő végén viszonznak. Féldő 2:1. *Veszélők*

(URAK.) kiállítását után a Főv. TC. 7 pere múlva, *Szeiff* révén harmadik góljához jut, amit *Rusz* a féldő végén négyre szaporít. Bíró: *Horráth (NSC.).*

NSC.—MAFC

3:1

(X. Hölgy-utcai pálya). Barátságos tréningmérkőzésben mérte össze erejét a két egyesület, az első féldőt 30., a második féldőt 40 percig játszották. Mindkét csapat tartalékokkal állt ki, ennek dacára azonban a mérkőzés változatos és eléggé élvezetes, mindenképpől pedig dicséretesen fair lefolyású volt. NSC. láthatólag kevés ambícióval játszott, de trénirozott csapata mindamellett is biztosan nyerte a mérkőzést. A technikusok csapata néhány jó képességű vidéki játékoskal jelentékenyen erősödött s a csapat most valóban kizárólag főiskolai hallgatókból áll. A MAFC. egyelőre még kevés tréninggel rendelkezik, de szorgalmas munka és készültség mellett osztályában elsőrangú szerepre van hivatva. Csapatösszeállítások: NSC. Tanyay—Skrabák I., Feldmann—Lassy, Herschkovits, Palóc—Romet, König, Hlavay, Faragó, Stobbe II.—MAFC. Benedek—Somló, Grün—Tojnai, Dietz, Smoling—Forgács, Vizteleky, Fekete II., Beifeld, Fekete I. Első féldőben NSC. fölényrel játszik s egy kornerből kifolyólag éri el első gólját *Havay* szép fejeése révén, majd *Palóc* Mátyás beadásából ismét *Hlavay* lö védhetetlen gólt. Féldő 2:0. Újbóli kezdés után már változatosabb a játék, MAFC. is lábra kap s szép támadásai után végtére *Dietz*nek egy éles lövése a kapufáról feltartóztatatlanul NSC. hálójába jut. Erre ismét NSC. a támadó és *Faragó* kapásból lött pompás góllal felel.

LYTOGR. FC. ÉS BUDAPESTI LABDARUGÓK KOMB.—UTE. I—II. (Népszigeti p.) Az UTE. 3 tartalékkal játszott, az első féldőben egy gól esik *Bednár* (Lyt.) révén, melyet *Kozár* gyengén védett. A második féldőben 15 perenyi játék után *Bednár* lövi a második gólt, amit a csatárnak előre ment *Vranák* nem sokára visszaad. A mérkőzés utolsó perceiben *Geiringer* háromra szaporítja a kombinált csapat góljainak számát. Bíró: *Klinger (LFC.).*

BTC. II.—FTC. II. (Millenáris p.) 4:1. A szövetségi díjmérkőzést elhalasztották.

BTC. III.—FTC. III. 4:3.

URAK II.—FÖV. TC. II. (Mező u. p.) 7:0. Az URAK. igen jó tartalék játékos anyagát bizonyítja a fenti eredmény. Bíró: *Christ (URAK.).*

MTK. III.—BUD. III. 6:2. (Féldő 2:0).

Vidéki mérkőzések.

PTE—Ifj. L.Szöv.

válogatott

4:1

Pozsonyban az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége „válogatott csapata” mérkőzött a Pozsonyi Torna Egyesület I. csapatával. Az ifjúsági csapat a megjelent — sajnos, kevés — közönség teljes szimpátiáját biztosította magának, melyet teljes mérvben meg is érdemelt; gyors futókkal és jó lábtechnikával rendelkeznek, egyesek bármely II. osztályu csapatban is megállnák a helyüket és a mi a fő, hogy fegyelmelmezettek. Hogy a mérkőzést nem nyerték meg, az a hiányzó rutinnak tulajdonítható, másrészt pedig a pozsonyiak is mult vasárnapi csapatukat kiegészítve, sok ambícióval és mindvégig gyors tempóban játszottak.

Az I. féldőben az ifjúsági válogatott csapat egy gólt, a pozsonyiak pedig 3 gólt lőnek. Az ifj. csapat kapusa bravurosan és sokat ment.

A II. féldőben, a játék elején a pozsonyiak bal hátvédje lábán megsérülve, nem bír tovább játszani és így 10 emberrel folytatják a játékot, miáltal az ifj. csapat 20—25 percen át fölényben van és több ízben foglalkoztatja a pozsonyi kaput, de eredményt elérni nem tud. Ezután a pozsonyiak kerekednek felül, a gólokat négyre kiegészítve, sokszor veszélyeztetik a vendégek kapuját, de a kapuvéd meg tudja menteni csapatát nagyobb vereségtől.

Bíró *Czapek Ödön* volt.

Szegedi AC—Aradi Postás Délmagyarország bajnokságáért

folyt le a fenti mérkőzés, amelynek kellemes ősi idő kedvezett s így igen szép számú érdeklődő közönség előtt ment végbe. A szegediek otthonukban határozottan jobbak voltak ellenfelüknél; a vendégesapat inkább a pályán játszott jól, a kapu előtt azonban még nagyon bizonytalan, védelmükben különben a kapus nem üti meg a többiek nivóját, az ő gyenge játéka volt okozója vereségüknek. A szegediek játékát gyorsaság és általában fejlett labdatechnika jellemzi.

Szeged veszi át kezdet után a támadó szerepét, de csak két

kornert ér el. Az aradiak támadnak ezután, majd változatosan hullámszik a játék, míg a 24-ik percben Szeged Weisz révén gólt lő. Szeged továbbra is támad kornert ér el, majd a 38-ik percben *Szűcs* jól irányzott lövésével gólt lő. Arad támadása után az utolsóelőtti percben *Sajó* a 3-ik gólt lövi. Félidő 3:0. Egy darabig Arad látszik offenzívában, majd ismét Szeged veszi át a támadó szerepét s *Sajó* a negyedik gólt ér el *Fürst* beadásából. Erre a postás csapat *Horvátsky* révén megszerzi egyetlen gólját; amit Szeged kornert után viszonzoz (40 p., még egy kornert ér el, mire a match véget ér. Bíró *Vámos* (Föv. C.).

Hírek.

SPORTKÖNYV cím alatt Havas Lajos, a BAK. főtítkára, egy zsebkönyvecskét szerkesztett, amely tartalmazza az 1908—1909. évi összes football tudnivalóit.

AZ OLYMPIAI FOOTBALL tornára, mely október 19-ikén kezdődik, a következő nemzetek neveztek: Franciaország, Dánia, Svédország, Csehország, Magyarország, Hollandia és Anglia. **ELHALASZTOTT MÉRKÖZÉS.** A Marosvásárhelyi Sportegylet és a Kolozsvári Football-klub bajnoki mérkőzését mindkét fél akaratából nov. 1-ére halasztották el.

MANNHEIMBAN két helybeli football csapat játszott barátságos mérkőzést és pedig a Mannheimer F. Ges. 1896 a Mannheimer FC. Victoria ellen, az előbbi győzve 4:2 arányban. A mérkőzés iránt óriási érdeklődés mutatkozott úgy, hogy 10 ezer ember nézte végig. Ez a szám német rekordot képez.

ANÉMET TRÓNÖRÖKÖS hatalmas serleget ajándékozott a német football szövetségnek. A sorleg 1908/9 évre van kiírva és az egyes kerületek a kiesési módszer szerint küzdenek érte. A kerületi győztesek szintén kiesési alapon döntik el egymás között az értékes díj sorsát.

Osztrák eredmények.

WAC.—GERMANIA (BERLIN) 8:0. Az őszi idény első nemzetközi mérkőzése ment ma végbe a Sportplatz-pályán nagyszámú nézőközönség jelenlétében. A vendégcsapat azonban korántsem felelt meg a beljé helyezett várakozásnak, amennyiben még csak meg sem közelíti a WAC. klasszist, s bátran sorozható a **másodosztályu** csapatok közé. Ily körülmények között WAC-nak nagyon könnyű munkája volt, mesés összjátékát az ellenfél alig zavarta, a gólokat pedig tetszés szerint rugta, amikor épen kedve akadt rá. A vendégek jóformán nem is váltak veszélyessé; csupán egyszer kedvezett nekik a szerencse, amidőn egy kedvező alkalmat kihasználva, gólt rugtak, amelyet azonban a bíró helytelenül, állítólagos off-side miatt nem ítelt meg. A bíró ezen ítélete a vendégcsapatot láthatóan lehangolta és ettől fogva (a kapott harmadik gól után) lehetőleg még rosszabbul játszott.

WAC. rögtön kezdés után támadólag lép fel és egy eredménytelen sarokrugás után (3. p.) a következő percben Khon révén az első gólt ér el, amelyet egy sarokrugás után (7. p.) egy újabb gól követ. (10. p. Studnicka.) A harmadik gól Andres érdeme (20. p.), a negyedik Fischeré (26. p.). A 34-ik percben elért kornert Adi Stürmer a góllá fejeli. Félidő 5:0. Germania a második félidőben sem igen bírt érvényesülni, bár támadásai gyakoribbak lettek, a csatárok azonban a nyújtott alkalmat nem használták ki. WAC. sem igen erőlteti meg magát és további három góllal megelégszik. (10. p. Fischera, 25. p. Studnicka, 35. p. Fischera.) Reiter (Wr. Sp. Cl.) nagyon rossz bíró volt.

SEMMERINGI SP. I.—WAC. II. 7:2.

VIENNA—CRICKET 3:1. A Crickettek első évi mérkőzése a Viennával lévén, ezt, mint előre jósolható is volt, elvesztették. Vienna rutinirozottabb csapata érdekes és változatos küzdelem után, megérdemelt győzelmet aratott. A csapat az őszi idény folyamán mindinkább javul; a védelem most is a csapat legjobb része, a fedeztető Lintschskivel közepén a támadást és védelmet egyaránt támogatja, a csatárok pedig elég sikerült összjátékot mutatnak. — A Crickettek egész csapata még győngének mondható, összjátékuk nyoma sincsen, csupán a fedeztető és védelem felelt meg némiképen. — Vienna támadásával kezdődik a mérkőzés és hosszabb időre a Crickettek felében folyik a játék, ahol Práger kapus nagyszerű játékával minden veszélyt elhárít az 5-ik percben a jobb összekötő éles lövését csak kornerre védi. Cricket újabb sarokrugást hibáz, amelyet Schrenk az első góllá értékesít. Ezután a Crickettek veszik át a támadó szerepét, azonban a csatársor határozatlansága folytán eredményhez nem jutnak, azonkívül Singer Husakot nagyszerűen lefogta, Félidő 1:0. Szünet után a játék még érdekesebbé válik, a támadások változnak, a tempó még erősebb lesz. A Crickettek két eredménytelen sarokrugáshoz jutnak, majd egy biztosnak vélt gólt Jerabek kapus rávetéssel tesz ártalmatlanná. (19. p.) A következő percben Singer balszélső lerohan és egy 30 méteres mesés lövéssel a második gólt ér el, amelyet Schrenk a 31-ik percben Práger hibája folytán (aki a kapuból kiszaladt) háromra told. A 41-ik percben a Cricket-

terek középsatára Schwarcz kiszökik, a biztos gólt azonban Jerabek menti. A Crickettek számos támadása végre eredményre jár, amennyiben jóval a 45 percen túl Hussakot egy támadás alkalmával legáncsolják, mire a megítélt 11-es a kék-feketék egyetlen gólját eredményezi. A bírói tisztet Melich látta el, azonban e mérkőzés vezetéséhez győngének bizonyult.

Cricketer: Práger—Siems, Engl—Löwenfeld, Knöll, Wagner—Hussak, Kolisch, Schwarz, Hirschl, Percy Löwe.

CICKETTER II.—VIENNA II. 2:2 eldöntetlen.

RAPID—WIENER SPORT-CLUB 2:1. E két egyenrangú ellenfél küzdelme rendszeren a legérdekesebb mérkőzések egyikét képezi. Ezuttal is nagyon szép játékból részesült a szép számban megjelent közönség, bár a játék maga, a bíró tehetetlensége folytán, időnként eldurvult. Söt változatosság kedvéért a WSP. Cl. balszélső csatára Rapid jobbfedezet játékosát **arcni ütötte**, amit a bíró büntetlenül hagyott. — A mérkőzés folyamán Rapid bizonyult jobbnak, az első gólt a 13-ik percben Linich révén ér el, amelyet azonban a 32-ik percben Neubauer kiegyenlített, Félidő 1:1. Rögtön ujjakezdés után a Sp. Cl. hálójában van már a labda, a mely gól egyuttal a győzelmet jelenti. Rapid még két eredménytelen sarokrugást ér el. (29., 32. p.) Dr. Wertheim (Victoria) bíró, rövidlátó lévén, sok hibát követett el és ily fontos mérkőzés vezetésére nem alkalmas.

WR. SP. CL. II.—RAPID II. 2:1.

VICTORIA—FLORIDSORFI AC. 1:0. Ismét egy mérkőzés, a mely a bíró tehetetlensége folytán, majd hogy nem verekedéssel végződött. Mindenesetre durván folyt a játék mindvégig, s a bíró a floridsdorfiak **kapusát** volt kénytelen kiállítani. Victoria látható fölényben volt, hogy mindazonáltal csak egy gólt ért el, legnagyobbbrészt Floridsdorf védelmének érdeme. Bíró: Neumann.

VICTORIA II.—FLORIDSORF AC. II. 1:0.

GERMANIA—RUDOLFSHÜGEL 2:0. A közönség csekély érdeklődése mellett folyt le e mérkőzés, bár a sportbeli értéket v-eve alapul, e két csapat játéka nagyon érdekesnek bizonyult. Az első gólt König a 26-ik percben ér el, amelyet a második félidő 18-ik percben ugyancsak König révén a második gól követ. Bíró: Bartl (WAC.).

PRÁGA. DFC.—Union (Prága) 13:0. DFC. csapatában két új játékos vesz részt, még pedig: Fritz (jobbsszélső) és az angol Dewhursts (Blachurne). **Slavia—Berliner Ballspielbund** 14:1. A berliniek egy másodosztályu, a német szövetséghez nem tartozó csapatot képviselnek.

NYILTTÉR. *)

A Magyar Labdarugók Szövetségének Budapest.

Engelje meg MLSz., hogy a Kolozsvárt tartott bírói vizsga minősítésének eredményéhez egy-két megjegyzést fűzzünk és pedig Kiss Menyhért érdekében, akit a MLSz. csak barátságos mérkőzések vezetésére minősített. Nem tulzunk, ha azt állítjuk, hogy ezzel az itteni bajnoki labdarugó mérkőzések értékét nagyon redukálta. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy a minősített bírók bajnoki mérkőzéseket vezetni nem tudnának, de azt határozottan állíthatjuk, hogy ugy rutin, mint szak tudás tekintetében Kiss M. messze feleltük áll.

Méltóztatások csak a MLSz.-nek az innen beérkezett bírói jelentéseket megtekinteni, abból világosan kitűnik, hogy az itt lefolyt labdarugó mérkőzéseket nagyon kevés kivétellel Kiss Menyhért vezette. Ez pedig érthetően beszél, mert ha nem volna pártatlan, s minden egyéb tekintetben megfelelő bíró, nem kértek volna fel őt majd minden akár bajnoki, akár barátságos mérkőzésre bírónak.

A bizottság ítéletében bizonyára tévedett, ami nem is esoda, mert a vizsga és a minősítés között több, mint egy fél-ét volt el. Errare humanum est.

Reméljük azonban, hogy a MLSz. módját tudja ejteni annak, hogy ezen tévedés korrigáltassék, annál is inkább, mert amint már említettük, igazán fontos és kemény küzdelem vezetésére itt kell rutinnal rendelkező bíró kivül nincsen.

A minősítés tehát minden esetre az itteni labdarugó-sportra csak káros következményekkel járhat. Ezt szükségesnek tartottuk megjegyezni, mert tudjuk, hogy a Magyar Labdarugók Szövetségének ez célja nem lehet és amennyiben valamely tévedése ilyen következményekkel járna, sietni fog azt jóvátenni.

Kolozsvárt, 1908 szeptember 21.

Teljes tisztelettel

A Kolozsvári Atlétikai Klub: *Koncz Rudolf*, KAC. kapitány.

A Kolozsvári Vasutas Sportkör: *Sándor József*, titkár.

A Kolozsvári Football-Klub: *Nagy Géza* elnök.

*) Aze rovatban foglaltakért a szerkesztőség felelősséget nem vállal

Szerkesztői üzenetek.

N. S. Budapest. 1. Nagy Béla dr. lapunkon kívül máshova sportvonalozású dolgokat nem ír. Napilapba sportcikkeket hónapok óta sem nem írt, sem nem sugalmazott. 2. Rádala H. = Heinrich Aladár. 3. Tessék személyesen felkeresni.

H. F. Levelét, bár annak tartalmát mindenben helyeseljük, annak személyes vonatkozásai miatt, nem közölhetjük.

FOOT-BALL

kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink, erős marhabőrből, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummiólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villám” 9 kor., „Turul” 10 kor., „Verseny” 11-50 kor., „Győztes” 13 kor., „Hunnia” 16 kor., „Kincsem” 4 nagys., iskola-football-labda 7-50 kor., „Kincsem” 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő” marhabőről, kitűnő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhöz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis-, Golf-, Cricet- és Croquet-játékokban, tornaszerek, vívőeszközök, vadászati-, halászati-, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!
Kereskedőknek előnyárak!
Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa
sportcikkék áruháza
Budapest, IV. Muzeum-körút 29. sz.

HIVATALOS RÉSZ.

Ifjúsági Labdarugók Szövetsége.

Alakult 1903-ban. Beíratási díj 5 korona, az egyletek tagdíjat nem fizetnek. Szövetségi értesítő „Nemzeti Sport” Helyiség: Lidó-kávéház (VI. ker., Andrássy-út 61.) különtérme. Ülések vagy összejövetelek minden hétfő és szombat este. Hivatalos órák a két napon 1/2—1/10-ig. Írásbeli megkeresések a titkár, pénzküldemények a főpénztáros címére küldendők. Tiszteletbeli elnökök: Zoltán Béla; alelnökök: Goldstein János, Schneider Béla; főtitkár: Müllender Sándor; titkár: Friedmann Mor (VII., Király-utca 24. I. 12.); főpénztáros: Gerő Ferenc (VII., Király-utca 48. I. 11.); pénztáros: Ritter József; főjegyző: Holló Ágoston; jegyzők: M. nyhart Antal, Neumann Béla; háznagy: Juhász Mihály; ellenőr: Kohari Dezső; számvizsgálók: Gorup Ferenc, Kiss Árpád, Várady Lajos; szö. kapitány: Horváth János; szö. képviselő: Müllender Sándor (VII., D. ob-utca 108. I. 4.); intéző-bizottsági elnök: Schneider Béla; a bírói szakiskola elnöke: Vámos Soma.

Kivonat az intéző-bizottság f. hó 14-iki üléséről.

A Bizottság a LTE. felelését átteszi az igazgató-tanáchoz, s Wulfer Lajos megdorgálja a benne használt hangért. A Budapesti Sport-Club „1908” bejelentése, hogy a Ferencvárosi Sport-Clubba olvad, tudomásul vétetett, de abbéli kérelmét, hogy Ferencvárosi Sport-Club i. cs. néven tovább játszasson bajnokit, a bizottság elvetette. Kiküldetett egy bizottság, — amely megállapítja a köteendő cartel pontjait az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége és a Magyar Labdarugók Szövetsége kebelébe tartozó egyletek, ifjúsági csapatait közt. A bizottság tagjai lettek: Friedmann Mór, Holló Ágoston és Nánási Gábor. Az Ujpesti Ifjúsági Atlétikai Clubnak felvételi nyilatkozata tudomásul vétetett, s nevezett egylet köteleztetik, hogy 3 bemutatott mérkőzését minél előbb játssza le. Beidézettek a f. hó 28-iki intézőhöz: Tulbik, Stocker, Ivanits, Juhász, Matuskovits, Kunovics, Terney, Bruck, Aprili (BSC.), Jurcsó, Széger, Szacinger (FTC. i. cs.), Frank (Törökvis SE. i. cs.) és Grün, Nagyhegyi, Markovich (MTE.). A Budapesti Sport-Club (nyilvános) óvása, — hogy az ILSz. kebelében szintén ily nevű

egylet működik — tárgyalattott s az ifjúsági egylet köteleztetik, hogy neve ezentul „Budapesti Sport-Club 1908” legyen. A VI. k. Labdarugó Ifjak felosztása tudomásul vétetett. Igazolattak a köv. bajnoki és szövetségi díj mérkőzések: Föv. TC. i. cs. — BSC. 1908 11:0, Föv. TC. i. cs. — FTC. i. cs. 6:1, FI. Kör — FTC. i. cs. 1:1, LTE — MTE. 6:0, KSC. — FT. Kör 3:1, MIHK. — Törökvis SE. i. cs. 3:0, Megyeri SC. — R. Sztmihályi SMK. 1:0, Sztmihályi SMK. — Megyeri SC. 5:4, KSC. II — FI. Kör II. 9:2, LTE. II — MTE. II. 5:0, FTC. i. cs. II — FI. Kör II. 6:2. Tudomásul vétetett MSE. lemondása a BAK. i. cs. javára, s a pontok a BAK. i. cs. javára iratnak Rákossz. Szt. Mihály bejelentése, hogy okt. 4-én atlétikai versenyt rendez, tudomásul vétetett.

Felkéretnek a játékosok és azok, akik a csapatot Pozsonyba kísérik, hogy szombaton este a Lidó-kávéházban 9-re pontosan megjelenjenek. Indulás a nyugati pályaudvartól 10 órakor.

Friedmann, titkár.

Kivonat az intéző-bizottság f. hó 21-iki üléséről:

A bizottság Müllender Sándor bejelentését — a MSC. — LTE. mérkőzés miatt — a tanács elé utasítja. Az igazgatótanács ülése okt. 3-ára egybehivatik. Szalai MIE. az MTC. részére ki nem adható, miután nevezett tovább is egyletben óhajtat játszani. Markovits MTE. szigoruan megdorgáltatik, miután jogosulatlanul játszott más egyletben. A MSE. helyébe a Typographia Sport-Club ifjúsági csapata vétetik fel, s nevezett csapat játssza tovább az MSE. bajnoki mérkőzéseit, átvéve annak gólszámain és vesztett, illetve nyert mérkőzéseit. Typ. i. cs. — Rákossz. Sztmihályi mérkőzése szept. 27-ről okt. 18-ra engedélyeztetett. A szept. 28-iki intézőhöz Nagy Mátyás MTE. beidézettik. Zoltán Béla és Hollósy Gyula bíráskodási joga felfüggesztetik. Igazolattak a következő mérkőzések: MSC. I. — MTE. I. 6:0, MSC. II. — MTE. II. 3:1. Az MSE. lemondása Föv. TC. i. cs. javára tudomásul vétetett s a pontok utóbbi javára igazolattak. Tudomásul vétetett a Pozsonyi Torna-Egylet — Ifjúsági válogatott 4:1 eredménye.

Friedmann, titkár.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Elnök: Bárczy István dr. Alelnökök: Gerenday György dr., Virava János dr. Titkár: Stankovits Szilárd (IV., Kossuth Lajos-utca 3.) Pénztáros: Hajdu Marcell dr. (VIII., József-körút 21.) Ellenőr: Bartay Oszkár. Jegyző: Kugler Sándor. Atlétikai szakosztály elnöke: Stankovits Szilárd. előadója: Lindner Ernő (Üllői-út 4. II. 25.) Vívó-szakosztály elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), előadója ifj. Földváry György dr. — Súlyemelő- és birkózó szakosztály elnöke: Brül Alfréd (VI., Andrássy-út 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

Goldfann Mihály bejelentette, hogy a jövőben atlétikai versenyeken Szegeden, mint a Szegedi AC. tagja, Budapesten és másutt pedig, mint a BEAC. tagja, szándékozik versenyezni. (Ált. vers. szab. 38. b. §.).

A NS.-ban megjelent közlemény helyesbítéseken közlöm, hogy lakásom címe nem Rákóczi-út 3., hanem VIII., Kerepesi-út 5. szám. Dr. Speidl Zoltán, szakoszt. előadó.

MASz. atletikai szakosztálya 1908. évi szeptember hó 15-én artoit ülésén a következő határozatokat hozta:

Herzog Edének versenyekről szóló jelentése tudomásul vétetik.

2. A szakosztály legnagyobb örömeinek és elismerésének ad kifejezést ama szép eredmények felett, amelyeket a londoni olimpiai játékokon dr. Somody István, Bodor Ödön, Nagy József, Simon Pál, Wiesner Frigyes és mások elérték és elhatározták, hogy őket ez alkalomból a legmelegebben üdvözlö.

3. A szakosztály mely sajnálkozásának ad kifejezést a felett, hogy a MOB. vezetősége a szakosztályi elnöknek Stankovits Szilárd-nak a londoni olimpiai játékokon való hivatalos közreműködését lehetetlenné tette, holott a MOB. atlétikai szakosztálya és végrehajtó bizottsága őt jelölte a magyar athletika képviselőjére. A szakosztály az elnöknek esett eme súlyos sérelmet magáévá teszi és elhatározza, hogy az ügyről a MASz. tanácsának jelentést tesz, a MOB.-hoz pedig panaszszal fordul.

4. A szakosztály megbizsa előadót, hogy a folyó évben elért összes rekorderedményekről a legközelebbi ülésen tegyen véleményes jelentést.

5. A szakosztály kimondja, hogy a jövőben csak 1/2. másodperennél rövidebb idő-eredményeket nem hitelesít és felhívja egyuttal az összes egyesületeket, hogy a versenyeken 1/2. mp.-nél rövidebb időeredményeket és 1 centiméternél kisebb távolságokat ne konstatáljanak. És minden olyan esetben, ha 1/2. mp.-nél rövidebb időeredmény állana elő, az egy egész ötöd másodperere kiégészítendő, ugyszintén, ha 1 centiméternél kisebb távolság avagy magasság jelentkezik, az elhagyandó.

6. A szakosztály kimondja, hogy minden március hó, illetve július hó végéig előadó által összehívandó titkári értekezlet tartandó, amelyen az első felévi, illetve a második felévi versenynapok egyeztetése céljából, azok a (vidéki) egyesületek, amelyek képviselőt ki nem küldhetnek, bejelentésüket írásban tartoznak megtenni. Az az egyesület, amely versenynapját az említett határidőig be nem jelenti, csak hivatalos esetekben tart-

hat számot arra, hogy egy már más egyet által lefoglalt versenynapon rendezhessen atlétikai viadalt.

7. A szakosztály az általános versenyszabályok 23. §-ának értelmezéseképpen kimondja, hogy a kerületi versenyeken elért győzelmek is megszüntetik a győztes juniorságát. E határozat alapján a szakosztály *Récz László*-t a Szegeden f. évi szeptember hó 6-án megnyert junior súlydóbo-verseny első díjától elűti.

8. A szakosztály kimondja, hogy ezután már kiírt vándordíjak szabályainak és feltételeinek megváltoztatásához hozzá nem járul. E határozat alapján nem járul hozzá a szakosztály ahhoz, hogy az MTK. által tavaly távolugrási csapatversenyre kiírt vándordíj ez idén magasugrási csapatversenyre irassék ki.

9. Tekintettel arra, hogy a MASz. és MOTESz. között kötött egyezmény szerint a két szövetség a londoni olimpiai játékok lezajlása után a versenyszabályokat egymás kölcsönös meghallgatásával revízió alá veszik — a szakosztály elhatározza, hogy ez ügyben a tárgyalásokat megkezdi és a tárgyalásokon leendő részvétel céljából 3 szakfőúr kiküldése végett a MOTESz.-hez meghívást intéz.

10. A szakosztály a Debreceni Torna-Egyesület f. évi augusztus hó 30-iki versenyén előfordult szabálytalanságokat tárgyalván, beható vita után ez ügyben a következő határozatot hozta:

1. A szakosztály *súlyosan elítéli* a rendező DTE.-nek azt az eljárását, hogy oly versenyzőket szerepeltetett saját neve alatt és oly versenyzőkkel pályáztatott a Boeskey-serleg elnyerésére, a kik a DTE. színeiben indulni a versenyszabályok értelmében jogosítva nem voltak.

2. A szakosztály *Székelyhid*y Bélát a súlydóbo csapatversenyben győztes DTE. csapatából törli, és az egyéni súlydóbo versenyben elért második díjától elűti, *Szabó* Bélát pedig a magasugró-csapatversenyben győztes DTE. csapatából törli és az egyéni magasugró versenyben elért második díjától elűti, és kötelezi a DTE.-t, hogy az ilyen felszabaduló díjakat fokozatosan a helyezési sorrendben következőknek nyolc nap alatt adja ki és ennek megtörténtétől tegyen jelentést.

3. A szakosztály megtiltja *Székelyhid*y Béla, *Szabó* Béla és *Székő* Alajos versenyzőknek, hogy az általános versenyszabályok 37. §-ában említett 3 hónap eltelté előtt más mint régi egyesületük (DAAC.) színeiben induljanak.

4. A szakosztály *Székelyhid*y Bélát és *Székő* Alajost folyó évi október hó 6-ig, *Szabó* Bélát pedig folyó évi október hó 13-ig minden a MASz. fenhatósága alatt álló atlétikai versenyen való részvételtől elűti.

5. A szakosztály a DTE.-t a Boeskey-serleg ezidei megnyerésétől elűti és megállapítja, hogy a Boeskey-serleg alapító meglevén 6. §-a szerint a vándordíjat ez évben egyik egyesület sem nyerte meg és hogy ez által a tavalyi győzelem folytonossága is megszakadt.

Megközelítés. A Debreceni Torna-Egyesület augusztus 30-án atlétikai versenyt rendezett, a melyen eldöntésre került hét versenyszámban elért helyezési pontszám alapján a Boeskey-vándordíj is. A versenyekre a nyomtatott program szerint szép számmal beneveztek a Debreceni Akadémiai Atlétikai Club tagjai is. A versenyt megelőző este a DAAC. tagjai bejelentették a DTE. vezetőségének, hogy a DTE. tagjai sorába belépni kívánnak, utóbbi egyet pedig (hivatalos jelentése szerint) *intézkedett* a felvételt iránt, és — a DAAC.-ot megszüntnek tekintvén — elhatározta, hogy a DTE.-be belépett új tagokat másnap már a DTE. tagjai gyanánt indítja. A DTE. a nyomtatott programokon tintával kitörölve a versenyzők neve mellől a DAAC. jelzést és helyébe a DTE. jelzést írta, a történetről sürgönyileg értesítette a Budapesten lakó Zubor Ferencet és az egész eljárást a verseny kezdetekor bejelentette a szövetség megjelölt képviselőjének, a ki azonban a bejelentést tudomásul nem vette. Mindazonáltal az egyesület a DAAC. tagjait is indította és azokkal együtt pályáztatott a vándordíjra. A vándordíjat a DTE. nyerte meg, de megnyerte a DAAC. tagjai által elért eredmények leszámításával is, a mennyiben éppen elérte a vándordíj megnyeréséhez szükséges 20 pontot. Benne van azonban e husz pontban a Kovács Ödön által nyert 1 pont is, a ki három hónapnál hosszabb idő óta nem versenyzett, de a nyomtatott programon még mint a DAAC. tagja szerepel. A versenyeken olyanok is indultak, a kik a nyomtatott programon nem szerepeltek.

A szakosztály, tüzetesen megvizsgálván az esetet, a rendelkezésre álló adatokból meggyőződött arról, hogy a DTE. súlyos szabálysértést követett el akkor, a midőn olyan versenyzőket, a kik a nyomtatott program szerint a Debreceni Atlétikai Club tagjai gyanánt voltak benevezve és a versenyszabályokban említett 3 hónapos határidő hatálya alól még fel nem szabadultak, a DTE. neve alatt szerepeltetett. A DTE. ezen eljárásának igazolására felhívta ugyan, hogy a versenyt megelőző este a DAAC. összes tagjai a DTE.-be beléptek és ilyenképpen a DAAC. mint nyilvános egyet megszünt, mindazonáltal a szövetség egyetlen szabálya sem jogosította fel a DTE.-t arra, hogy a versenyzőket az augusztus hó 30-án megtartott versenyen saját tagjai gyanánt szerepeltesse, mert a szabályoktól való ilyen eltérést és ilyen messze menő kedvez-

ményt az egyesület csak a szövetség által előzetesen nyert engedély alapján gyakorolhatott volna. A DTE. azonban ilyen előzetes engedélyt nem nyert, azt nem is kérelmezte, sőt a versenyen megjelent szövetségi képviselő az egyesület ebbeli bejelentését kifejezetten tudomásul nem vette. A mi az egyesületnek azt a védekezését illeti, hogy a DAAC. megszűnt, a szakosztály abban a véleményben van, hogy a DAAC. megszűnését joghatályosnak mindaddig nem tekintetheti a míg a DAAC. megszűnését saját *közzgyűlésén* határozatilag ki nem mondja.

Mindezek alapján tehát kétségtelen, hogy a DTE. ezen ügyben teljesen szabályellenesen és önkényesen járt el és ezért eljárása méltán rászolgált a szakosztály határozatára.

A határozat 2. pontjában felsorolt versenyzőket a szakosztály azért ültette el a nyert díjaktól, mert az illetők az általános versenyszabályok 37. §-a értelmében a DTE. neve alatt indulni jogosítva nem voltak.

A határozat 3. pontjában megállapított tilalom szintén az általános versenyszabályok 37. §-án alapul és a szakosztály mindaddig nem lát indokot fenforogni e szabály hatálya alóli feloldásra, a míg a DAAC. megszűnése közgyűlési határozattal ki nem mondatik és az a szövetség előtt nem igazoltatik.

A határozat 4. pontjában kimondott büntetéseket azért kellett alkalmazni, mert a szakosztály a versenyszabályok a lényeges szakaszának áthágását a versenyek rendjének érdekében megtorlatlanul nem hagyhatja.

Szabó Béla büntetését pedig azért kellett szigorubb mértékkel megállapítani, mert nevezett versenyző a Szegedi Atlétikai Clubnak folyó évi szeptember hó 6-án tartott versenyén a szakosztályi elnök sürgönyi tilalma ellenére újra indult a DTE. színeiben.

Végül a Boeskey-serleg megnyerésétől azért kellett elűteni a DTE.-t, mert a DTE. jogosulatlan versenyzőkkel pályáztatott a Boeskey-serlegre. A DTE. ugyan azt állítja, hogy a vándordíjat a jogosulatlan versenyzők leszámításával is megnyerte, mert éppen elérte a verseny megnyeréséhez szükséges minimális 20 pontot. Amde figyelembe véve a DTE. kísérletének erkölcsi szempontból súlyos kifogás alá eső alapfoglalatát, figyelembe véve továbbá azt, hogy e 20 pontban olyan egyén eredménye is befoglaltatik (Kovács Ödön negyedik helye a diszkoszvetésben), a ki a nyomtatott program szerint mint a DAAC. tagja szerepel, s aki ennél fogva mindenestre a DAAC. tagjaként indult volna, ha a DAAC. többi tagja is a szabályok értelmében mint a DAAC. tagja vett volna részt a versenyen, figyelembe véve továbbá azt, hogy egészen megváltozott helyzet alakulhatott volna, ha a DAAC.-tagjai mint ilyenek indultak volna a versenyen és a többi résztvevő egyet nyeresi esélyei is másképen alakulhattak volna, — azt a meggyőződést kell meríteni, hogy a DTE. serleggyőzelme reálisnak és megérdemeltnek nem mondható, sporterkölcsi okokból pedig nem igazolható.

Az atlétikai szakosztály mélyen fájhatja, hogy olyan egyesület volt kénytelen e határozatával sújtani, a mely egyesület a vidéki sportélet fellendítése körül a multban gazdag érdemeket szerzett és a melyek eddigi működése kifogástalan, sőt elismerésre méltó volt, de általános és magasabb sportcélokról indokoltan találta, hogy ezek dacára is szigorú eszközökkel szerezzen érvényt a sportszerűség és sporterkölcsiség azon követelményeinek, a melyek a sportélet tisztasága, fegyelmé és rendje szempontjából elkerülhetetlenül szükségesek.

Dr. Speidl Zoltán
szakosztályi előadó.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-kört 41.). **Alnökök:** Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ülőki Tégláz és Mészáros RT. Füzesséry Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.). **Főtáskár:** Malekai Román (VI. Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. **Táskár:** Cséke Gyula (II., Csalogány-u. 7.). **Jegyző:** Bakó Gyula (lak. VI. Béke-utca 20.). **Pénztáros:** Gábor J. (IV., Deák Ferenc-u. 6. Iparbank.) **Ellenőr:** Olgyay István dr. **Intéző-bizottság:** Opré Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. A bírák bizottságának elnöke: Füzesséry Árpád dr. **Ülések:** VI., Teréz-kört 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartanak.

Kivonat a bírák-bizottsága szeptember 21-iki ülése jegyzőkönyvéből:

Taffel Miksa bírójelölt vizsgálata, miután még a szabályszerű kort nem érte el, megsemmisítették. Bárkány Erik és Fried József bírójelöltek vizsgálata szinte megsemmisítették, miután nyilvános mérkőzéseket vezettek anélkül, hogy erre joguk lett volna. Ladányi Dezső (UTE.), Omody József (MUE.), Krieszt Lajos (URAK.), Földessy János (MAC.) és Kenyési Rezső (MAFC.) bírójelöltek gyakorlati vizsgájuk alapján *ifjúsági, tréning és klubközi* mérkőzések vezetésére minősítették.

A bizottság megbízásából
Vadász Dezső.

Északkerületi bajnokság.

(Pótintézkedéssel.)

Szept. 20. ETVE.—Kassai Munkás TE.
Okt. 4. Sövári TE.—Kassai AC.

Okt. 11. Kassai Munkás TE.—Kassai AC., ETVE.—Sóvári TE.

Okt. 18. Kassai AC.—ETVE.

Okt. 25. Sóvári TE.—Kassai Munkás TE.

Cseke Gyula, titkár.

Igazolások 1850-től 1888-ig; Aradi postás: Horvátzy P. Fábán, — Egyetértés SpC.: Knizser Viktor, Binenfeld Zoltán; — a Kaposvári AC-nak azon kérelme, hogy 937. szám alatt igazolt Betnár Endre részéről nevezettnek Kolozsvárra történt állandó távozása miatt töröltessek, teljesítették; — az Ifj. LSz.-nek Mihala György (BL. Ifj.) és Csapek Viktor (MTC.) igazolása ellen beadott óvásának hely adható nem volt, mivel nevezettek az Ifj. LSz.-ből szabályszerűen kiadattak, — Kol. Ker. ASpK.: Knefély Géza, Podhorszky Sándor, Lakatos Márton, Beregi Mór, Demjén Zoltán, Betnár Endre (a Kap. AC.-ból); — tudomásul vétették, hogy Hegyi Árpád (Typ. SpC.) az augusztus hó 25-ki kilépési nyilatkozatát visszavonta; — UTE.: Szidon József, Horn József, Lányi Jenő; — Sport KK.: Zelmanovics Samu; — Kőb. TE.: Mezey Vilmos, Prinz Lajos, Stemmer József, Kirnast József, Jankovits Rezső; — Chinoray Károly a Kőb. TE. részére igazolható nem volt, mivel nevezett a Typ. SpC. igazolt játékos; — BAK.: Freund Bernát; — URAK.: Kovács Imre, Strohm Károly (TLE.-ből); — MAFC.: Kálmán József, Krazsovics János, László Henrik (mind a három a Kap. AC.-ból); — Nemzeti SpC.: Kirchmeyer József, Vajda Ferenc; — MAFC.: Uhliar Samu, Markovics Jenő, Ferjencsik Pál, Soós Aladár, Liczor Oszkár, Vizteleki Kálmán; — Fekete 11: Zimmermann Rezső, Feiszt Antal, Budai Aladár, Kurucz Rezső; — BTK.: Kampfmann Ödön; — MTK.: Molnár Ferenc II.; KAOE.: Serédi Zsigmond; — Löwy Aladár a MTK., ifj. Szerenese Mihály a Győri Egyetértés részére igazolhatók nem voltak, mivel az előbbi a Nemzeti SpC., az utóbbi a Törekvés SpC. igazolt játékos.

Cseke Gyula, titkár.

Kivonat az intéző-bizottságnak szept. hó 23-án tartott ülése jegyzőkönyvéből:

Ferenévárosi Sport-Club—Vívó és Athlétikai Club befjezetlen mérkőzés ügyében kimondatott, hogy a le nem játszott idő a vonatkozó szabálynak megfelelően 8 napon belül lejátszandó.

BTC. és FTC. azon közösen beadott jelentése, hogy a szövetségi díjérti mérkőzéseiket október 4-én a millenáris pályán fogják lejátszani, tudomásul vétették.

Mint hogy a Pozsonyi TE. a Győri Egyetértés javára a bajnoki mérkőzést lemondta, a két pont ez utóbbi egyesület javára iratott.

A FTC.-nak azon kérelme, hogy a BAK.-al való mérkőzését szept. 27-én játszassa le, az esetben teljesítették, ha a kérelemhez a BAK. is hozzájárul.

A BTC.-nak azon bejelentése, hogy a Főv. TC.-bal december 20-án tartandó mérkőzése helyéül a Millenáris pályát jelölte ki, tudomásul vétették.

A Lithographia FC. és a Magyar Torna-Clubnak a mérkőzésüknek okt. 4-ére való elhalasztása iránti közös kérelmük teljesített.

Hasonlólag a Kolozsvári Football-Club és a Marosvásárhelyi Sport-Egyesület közös kérelmére a szept. 20-ára kitűzött bajnoki mérkőzésüknek nov. hó 1-ére való halasztása jóváhagyatott.

Fédération International de Football Associationnak azon hivatalos értesítése, hogy a *Cesky Svaz Footballovy* tagjaival a legutóbb Bécsben megtartott kongresszus előtt megkötött mérkőzések lejátszhatók, az egyesületeknek mihez tartás végett közlötték.

Tudomásul vették a Pozsonyi TE.-nek a következő mérkőzéseit:

- Szept. 13. Sport-Club Eintracht (Wien).
- Szept. 20. Ifjusági Labdarugók Szövetsége.
- Szept. 27. Pozsony Ujvárosi Labdarugók Egylete.
- Okt. 4. Wiener Sport-Club I/A. (Wien).
- Okt. 11. Bpest-Kőbányai Torna-Egyesülete.
- Okt. 25. Magyar Testgyakorlók Köre II.
- Nov. 22. Rennweger Sport-Vereinigung (Wien).
- Nov. 29. Fővárosi Torna-Club.

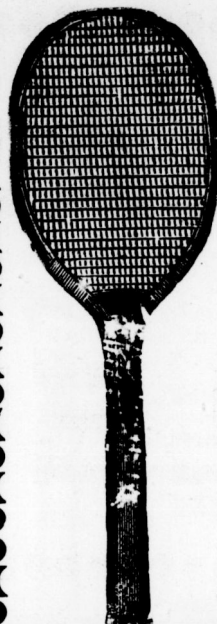
Cseke Gyula, titkár.

Sportfelvételeket, képeket és raizokat — bármely sportra vonatkozzanak is azok — közlés céljából szívesen fogad lapunk szerkesztősége. A képek a felvétel (rajzoló) megjelölésével és a szükséges magyarázó szöveggel szerkesztőségünkbe (Budapest, IV., Kecskeméti-utca 5) küldendők.

WEINBERGER IZIDOR

sport-üzlete

BUDAPEST, V., Városház-tér 2. sz. földszint fölépése 1. sz.

Lawn-tennis, football és athlétikai sporteikkek rendkívül előnyös beszerzési forrása.

Kizárólag

!! Magyar gyár mány !!

2 kg. diszkosz	K	8.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		10.—
2 „ fűles labda		9.—
2 „ ugyanaz hitelesített „		11.—
5-ös Diadal football		7.30
5-ös Rambler football . . .		10.—
7 1/4 kg. Vasgolyó		3.—
7 1/4 „ ugyanaz hitelesített „		3.50
Gerely		4.—
ugyanaz hitelesített . . .		4.50
Svéd gerely		5.—

Sa'át gyártmányu VIVÓ-SZEREK egyedüli nagybani szállítója.

KÉPES ÁRJEJYZÉK :
INGYEN ÉS BÉRMENTVE:

A

NEMZETI SPORT

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

EGÉSZ ÉVRE . . . 20 KORONA

FÉL ÉVRE 10 KORONA

NEGYED ÉVRE . . 5 KORONA

• • • • •

EGYES SZÁM ÁRA 40 FILLÉR, VIDÉKEN 44 FILLÉR.

KAPHATÓ MINDEN DOHÁNYTÖZSDÉBEN. . . AZ ELŐFIZETÉSEK E LAP KIADÓHIVATALÁBA (IV. KECSKEMÉTI-UTCA 5.) KÜLDENDŐK. • • • • •

MINDEN

KÁVÉHÁZBAN

KÉRJÜK A

NEMZETI SPORT-OT

■ Páratlan siker! ■ Semmering-Verseny 1908. ■

LAURIN & KLEMENT

R.-T.

III. osztály :

Nikodem	Laurin & Klement 1.
Tutta	Laurin & Klement 3.
Haan báró	Laurin & Klement 5.

IV. osztály :

Kollarz	Laurin & Klement 1.
Nondrich	Laurin & Klement 2.
Wetzka	Laurin & Klement 3.

V. osztály :

Hieronymus	Laurin & Klement	8 : 42	1.
Wetzka	Laurin & Klement	8 : 64	2.
Kolovrat gróf	Laurin & Klement	9 : 18	3.

A 86 m/m furatu kocsí megverte a 100 m/m-es, 115 m/m-es, 130 m/m-es kocsik
 osztályát és egy 155 m/m furatu Grand Prix-kocsit.

Minden magyarázat felesleges.

Laurin & Klement r.-t.

Magyarországi vezérképviselte:

Budapest, IV., Semmelweis-utca 9.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

A Semmeringi hegyi verseny.

Laurin & Klement és Mercedes diadalai.

A kontinensnek kétségtelenül legnevezetesebb hegyi-versenye, a semmeringi, a múlt vasárnap folyt le az Osztrák Automobil-Club rendezésében, a Schottwien—Semmeringi 10 kilométeres hegyi-uton. A Semmeringhez vezető utvonalon, de különösen a Schottwien—Semmeringi utvonalon, már napokkal a verseny előtt, valósággal rajzottak az automobilmek és a két méhkasban: Schottwienben és a semmeringi „Johann“-szállodában, a szobákat kérőket fájdalmas mosolylyal utasították a közeli városokba. A verseny napjáig azonban mégis mindenki megtalálta helyét, az elkésett automobilhívek a fürdőszobákban és kabinokban, az automobilmek pedig a mezőkön és az ország-uton.

A versenyt megelőzőleg igen aggodalmas volt az időjárás, de a szombati napon már kiderült az ég és vasárnap már pompás időjárás kedvezett a versenynek.

Az egész versenynek úgy, amint azt közvetlen tapasztalat után megítélhetjük, nemcsak az ipar- és géptechnika fejlődése szempontjából, hanem társadalmi szempontból is óriási jelentőséget kell tulajdonítanunk. Az iparnak alkalma van gyártmányait egy mindenki által közvetlen szemlélet alapján megítélhető próbának alávetni s az osztrák automobilizmus egy oly fényes közgyűlését tarthatja meg az automobilizmus osztrák híveinek és külföldi barátainak, mely nem maradhat hatástalan az osztrák automobilizmus fejlődésére, mert az összetartozóság érzésének fejlesztését kitűnően szolgálja.

Ránk, magyarokra nézve, a Semmering-verseny ez egyszer, habár csak közvetve is, igen fontos volt, mivel e versenyen találkoztak a német, osztrák és magyar klubok kiküldöttei, hogy a Henrik herceg-turaut Magyarországon való keresztülvezetéséről tanácskozzanak. E tanácskozás, amint ezt más helyen kifejtjük, sikerre is vezetett s így mi is arattunk sikert múlt vasárnap a Semmeringen.

A mérlegnél.

A szombati napon a versenyvezetőség beszűntette a traininget, amely talán veszedelmesebb volt, mint a verseny, mivel az utat a közlekedés számára

nem lehetett elzárni. Baleset azonban nem történt s szombat délután a versenybizottság, a versenyzők és kibicek, a Schottwienben felállított mérlegnél adtak egymásnak találkát. Igazán nemzetközi társaság gyűlt itt össze, amelynek különfeleségét azonban az automobilkibátok, no meg a por uniformizáló hatása révén csak a dialektusok és a nyelv különfeleségén lehetett felismerni. Természetesen a *nagy* professzionalisták játszották a főszerepet. Laurin és Klementék pompás jókedvű bandája, mintha előre sejtene a jövő nap győzelmeit, rossz viccek faragásával mulattatja magát, amott állnak a Benz híres Grand-Prix emberei, Hémerly és Hanriot, a mérleg közvetlen szomszédságában pedig Salzer magyarázza híveinek, hogy fog egyik verseny után a Semmeringről lerohanni, hogy a másodikban résztvehessen. Már tippelnek is. *Salzer* (Mercedes) biztosra veszi a rekordjavítást és győzelmet és nézetét osztják barátai. Benzék későn jöttek a terepet tanulmányozni s azért kevésbé biznak bennük. Borbélyom, aki reggel 5—7 között időméréssel foglalkozik, hamarosan leadja tippjeit s úgy látszik, igaztalanul kételkedtem Figaro komolyságában, mert másnap csakugyan beváltak.

A társaság a „Johann“-ban.

A főhadiszállás a cél közelében levő Hotel Erzherzog Johann-ban volt. A szálloda előtt, a mellette levő utak szélén és a mezőkön százszerűen álltak az automobilmek, míg tulajdonosaik, előkelő nevek képviselői, a szálloda előtti terraszokon vagy a parloirban tárgyalták az esélyeket. A jelen voltak közül ime néhány név: *Eliás parmai* herceg, *Lajos* bajor herceg, *Thurn-Taxis Erik* herceg, *Ferenc József* bragancai herceg, *Hohenlohe Sándor* herceg, *Usingen* herceg, stb. A rendező *Osztrák Automobil-Club* részéről: *Solms-Braunfels* Sándor herceg, elnök, *Széchenyi* Gyula gróf és *Wolf* Róbert alelnökök, továbbá *Fassbender* Károly vezértitkár volt jelen az igazgatóság teljes számban megjelent tagjain kívül. A *Császári Automobil-Club* *Arco* gróf, Dr. *Lewin-Stoelting* és de la *Croix* vezértitkár képviselték, a Bajor Automobil-Club részéről *Oberstadl* Bopp gróf, *Pappenheim* Albert gróf, továbbá *Riederer* és *Hirsch* bárók jelentek meg, míg a *Magyar*

Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár;
Budapest, VI., Andrásy-út 17.

Automobil-Club tagjai közül ott láttuk gróf *Zichy Béla* Rezső alelnököt, *Krisztinkovich Béla* főtitkárt, dr. *Delmár Tivadart*, győri *Farkass Lajost*, dr. *Baruch Elemért* és *Holub Józsefet*. Az automobilipar képviselői természetesen szintén rendkívüli számmal jelentek meg és pedig úgy Ausztriából, mint a külföldről. Leírásunk nem volna hű, ha említetlenül hagynók a bájos hölgyek nagy számát, akik megjelenésükkel emelték a társaság fényét és díszét.

A versenyút.

Pompásabb automobilutat, mint a semmeringi, nem képzelhetünk. Sima, kátrányozott felületén még az antiderapantok szögei sem tudnak nagyobb kárt tenni s a versenynapon valóban kifogástalan állapotban volt, amihez talán az is hozzájárult, hogy a pénteki eső nedvessége még mindig éreztetette porcsökkentő hatását. Végigjárva az utat, csak a fordulók vízszintes volta tűnt fel, igaz, hogy jelentékenyen ki voltak szélesítve, de azt hisszük, egy kis emelés nem került volna olyan sokba, hogy ne lehetett volna megtenni. Nagyobb emelkedés csak az elején van, 6—8,2%, míg később majdnem állandóan 4%-os marad. Mosolyra kényszerített egy, a Mörten-hídnál alkalmazott felirat: „*Achtung auf den Züst!*“ (Vigyázz a Züstre!), amelynek az a története, hogy egy bécsi ur állandóan abban leli kedvtetését, hogy egy százlovas Züst-kocsival versenytémponban száguld végig az uton. A humoros feliratkészítő így bosszulta meg magát a kellemetlen vadócon. A főerdeklődés természetesen a fordulók felé fordult, amelyekből nem kevesebbet, mint tizenegyet tartalmaz a versenyút. Nagyobb számú közönség, a beavattottak és köztük természetesen a kis magyar társaság is, a Bärenwirthshaus alatti fordulónál helyezkedtek el, ahol az ut harmadik kilométerétől kezdve a hatodikig, tehát a tizkilométeres ut harmadrészét követni lehet. A célnál, amely oldalt hálóval volt elrekesztve és ahol túzoltóság tartotta fenn a rendet, szintén nagy tömeg volt együtt. Az uton végig, a fordulónál inspekciosok voltak, kik figyelmeztették a közönséget egy koci közeledésére s utközben is sárgazászlós intőemberek voltak sűrűn elosztva. A nagyszerű rendezésnek köszönhető, hogy egyetlen egy baleset sem történt a közönség vigyázatlanságából.

A verseny.

A közönség egy része még mindig helykereséssel volt elfoglalva, amidőn megjelent az első motorkerékpáros porosan. A fordulókat általában nem valami tetszetősen veszi, de az egyenesben bámulatos sebességet fejt ki a kis masina, amelyről a láncot levették, hogy lábbal hajtani ne lehessen. A motorkerékpárokat csakhamar követik a kis kocsik. Ezeknél végig, az összes kategóriákon a Laurin és Klement-cég dominál. A mód, amelyben a kis világoskék gépecskék a Semmeringre felsiettek, valóban imponáló volt; alig tűntek el az egyik alsó, nézőpontunkból láthatatlan szerpentinben, máris hallani a gép motorját az egyenesben, egy szépen vett forduló és előttünk rohan el a hegyesorru kis alkotmány, miközben a mechanikus boldogan int jobbra-balra.

Az érdeklődés kategóriáról kategóriára emelke-

dik. Az ötödik kategóriában még mindig a Laurin és Klement-cég dominál, amelynek e kategóriában legjobb versenyzője, Hieronymus, úgy látszik közkedveltségnek örvend. Hieronymus kis négyhengerese már kilenc percen belül tette meg a távot s ezzel lefőzte a rákövetkező kategoria győztesét is, bár ez is szemre igen szépen ment Metallurgique-kocsijával. A hetedik kategoria versenye közben nagyobb szünet áll be s távcsövünkkel látjuk, hogy a második kilométert követő uthajlásnál gyülekeznek az emberek. Kerékpárosok rohannak le s nemsokára látjuk, hogy visznek valakit, szerencsétlenség történt. Csakhamar megtudjuk, hogy egy Metallurgique-kocsi kirepült egy krumpliföldre, de csak a mechanikus törte el a lábát, míg a koci vezetője, aki később a földből kihuzott kocsiján fel is jött, minden sérüléstől ment maradt. E kategóriát különben Erle (Benz) nyerte nagy fölényvel. A nyolcadik kategoria kocsijai már rendkívül imponáló modorban mennek. Jöerns, a győztes, remekül vezeti kocsiját, nyugodtan, mondhatni elegánsan veszi a fordulókat, úgy, hogy mérés nélkül, pusztán benyomás alapján is győztesnek jelenti ki mindenki — s nem csalódik. Általában nagy az érdeklődés az iránt, hogy veszik a versenyzők a fordulókat s meglepéssel konstatálják, hogy az ezen kategóriában induló amatőrök, *Lajos* bájos herceg, *Ferenc József* branzai herceg, Mr. Wood és *Ladenburg* Edgar nem kevesebb rutinnal bírnak, mint versenytársaik.

A következő három kategóriában a két pártra szakadt Mercedes-tábor harca kezdődik. Annyira kemény a küzdelem, hogy a Dreher- és Poege-párt kiválóból vezetői, mint Poege és Salzer, minden versenyük után kerékpáron rohannak le, hogy a következő kategoria startjánál ismét idejekorán ott lehessenek. Salzer kétszer, Poege pláne háromszor versenyzett s rohant le versenyközben kerékpárjával a schottwieni starthoz, ami mindenesetre bámulatraméltó idegrendszere mutat. A Henrik herceg kategóriában Pöge győzött Dreher ellen, amelynek kocsija megakadt, de már a Grand-Prix és a megszorítás nélküli kocsik kategóriájában Dreher versenyzője, *Salzer* lefőzte Poeget, akinek tavalyi rekordját is megjavította, 7 p. 23 $\frac{3}{5}$ mp.-el új Semmering-rekordot állítva fel. A nagy kocsik versenye láthatólag felizgatta a közönséget, s ez természetesen is, már egy gyorsvonat mellettünk való elhaladása is bizonyos hatással van a nézőre, pedig hát tudjuk jól, hogy kényszerpályája, a vasuti sín, nem engedi irányát változtatni. Másként áll a dolog az automobilnál. Egy országutnak, bármily jó legyen az, mindig vannak bizonyos gonoszágai, természetesen nem utolsó helyen a fordulók, s itt minden, a koci irányítása, gyorsasága, egy ember erélyére és idegeire van bízva, aki a járművet gyorsvonat-sebességgel vezeti fel a veszélyes hegyi uton. Bizonyos borzongást érzünk, amidőn dübörögve rohan el előttünk a hatalmas versenykocsi és bámulattal tölt el a mechanikus hidegvére, aki ilyen sebesség mellett is nyugodtan hajlik előre a motorfedő igazítására.

Érdekes volt e kategóriáknál a forduló vétele: egyesek s közöttük *Salzer* is, a külső szélen haladnak s láthatólag alig csökkentik sebességüket, mások kényelmesebben csinálják, behajtanak az előző kocsik által

Hornyák Ferenc és társa motorok, kis típusu autók, mechanikai alkatrészek gyártása.
VI., Szondy-utca 55. sz. Garage és javító-műhely.

vájt csatornába s így röptetik magukat a fordulón keresztül, de úgy vettük észre, hogy a Salzer módszere sokkal kevésbé hozza ki a lendületből a kocsit, mint a többieké és tizenegy éves fordulónál már a nyert ötöd-másodpercek is számítanak.

A verseny után.

Bámulatos képet nyújtott a Semmeringi-ut a verseny után, amikor az egész utvonalon elosztott kocsi-tábor elszórt. Az automobil-rajzás, amelybe a motor-kerékpárok sokasága is belevegyült, egy óránál tovább tartott s valóban csak az ilyen könnyen kormányozható jármű mellett, mint az automobil, mulhatott el a forgalom minden baleset nélkül. A Semmeringen lévő automobilo-k és motorkerékpárok számát e napon vagy hatszázra becsüljük. Ilyen forgalom mellett természetesen még ilyen kitűnő országútnál, mint a semmeringi, sem maradt meg a híres „pormentes“ levegő, de már estefelé ismét eltűntek a porfelhők, csend borult a tájra és a nagyszakálu tűzoltóparancsnok ismét elte-hette egy évre szép diszgyenruháját.

A versenyeredmények.

1. Könnyű motorkerékpárok legfeljebb 70 $\frac{m}{m}$ furatu egyhengeres motorral. Maximális súly 85 kgr.

Helye-zés	Nevező	Versenyző	Cég	Furat $\frac{m}{m}$	Idő			
					p.	mp	1/5	
I.	Joh. Puch A.-G.	Wolf	Puch	70	11	27	2	
II.	Joh. Puch A.-G.	K. Hradetzky	Puch	70	11	47	1	
III.	Joh. Puch A.-G.	Werlin	Puch	70	12	31		
IV.	Ant. Scheibert & Co.	Hradetzky A.	Scheibert	65	13	18	3	
V.	Georg Herbst	Herbst	Neckars- ulm	65	14	59		
VI.	Georg Herbst	Hackel	„	65	15	31	1	
—	Ant. Scheibert Co.	Wenzel	Scheibert	64	nem ind.			
—	Ausztria-Mo- torenwerke	Powodny	Austria	65	nem ind.			
—	Schmied	Klein	Schmied- flug	60	nem ind.			

3. Egyhengeres 130 $\frac{m}{m}$ hengerfúratu és kéthengeres 90 $\frac{m}{m}$ henger-fúratu kocsik. Minimális súly 600 kgr.

Helye-zés	Nevező	Versenyző	Cég	Furat $\frac{m}{m}$	Henger szám	Idő			
						p.	mp	1/5	
I.	Laurin & Kle- ment A.-G.	Nikodem	Puch	90	2	10	58	2	
II.	Joh. Puch A.-G.	Hilscher	„	90	2	11	53		
III.	Alexander Graf Kolowrat	Tutta W.	Laurin & Klem.	90	2	11	58	3	
IV.	Louis Otruba	Otruba L.	Sizaire és Naudi	100	1	12	09		
V.	Laurin & Kle- ment A.-G.	Báró Haan L.	Laurin és Klement	90	2	13	47	2	
VI.	Rabensteiner Péter	Rabenstei- ner P.	Renault	120	1	16	43		
—	Oscar Grüssner	Grüssner O.	Puch	121	1			kiállt	

4. Kéthengeres 105 $\frac{m}{m}$ fúratu és négyhengeres 75 $\frac{m}{m}$ fúratu ko-
csik Minimalis súly 650 kgr.

Helye-zés	Nevező	Versenyző	Cég	Furat $\frac{m}{m}$	Henger szám	Idő			
						p.	mp	1/5	
I.	Laurin & Kle- ment A.-G.	Kollarz	Laurin és Klement	75	4	10	56		
II.	Laurin és Kle- ment	Wondrich	Laurin és Klement	75	4	11	37		
III.	Laurin & Klement	Wetzka jun.	Laurin & Klement	75	4	nem ind.			
IV.	Berliner Motor- wagen-Fabr.	Schimmel- pfeng mérn	Berliner Motorw. Fabrik	75	4	12	56	2	
V.	„	Golliasch K. mérn.	„	75	4	14	37	2	
—	Stoewer E.	Ohlendorff K.	Stoewer	75	4	17	39	1	

5. Négyhengeres kocsik 86 $\frac{m}{m}$ hengerfúratig. Minimális súly 800 kgr

Helye-zés	Nevező	Versenyző	Cég	Furat $\frac{m}{m}$	Idő			
					p.	mp	1/5	
I.	Laurin & Klement A. G.	Hieronims	Laurin & Klement	86	8	42		
II.	Laurin & Klement A. G.	Wetzka	Laurin & Klement	86	8	59		
III.	Alex. Graf Ko- lowrat	Kolowrat S. gróf	Laurin & Klement	86	9	18		
IV.	I. r. Stöss	Lange mérn.	Horch	86	10	04		
V.	A. Horch	A. Horch	Horch	86	10	18	2	
VI.	Joh. Puch A.-G.	Maresch	Puch	86	10	40	3	
VII.	Arnold Fried- mann	Friedmann A.	Laurin & Klement	86	16	55		
—	Benz & Co.	Bittner E.	Benz	85	nem ind.			
—	Ernst Bittner	Bittner E.	Benz	85	disqualifi- káltatott.			

6. Négyhengeres kocsik 100 $\frac{m}{m}$ hengerfúratig. Minimális súly 950 kg

Helye-zés	Nevező	Versenyző	Cég	Furat $\frac{m}{m}$	Idő			
					p.	mp	1/5	
I.	Cornelius Hint- ner	Simons	Deutsche Metallur- gique Ges.	100	10	04		
II.	Julius Otto Mandl	Julius Otto Mandl	Adler	100	10	10	2	
III.	Joh. Puch A.-G.	Joh. Adorjan	Puch	99	11	48		

A „NEMZETI SPORT“ 1907-iki évfolyama
kapható a kiadóhivatalban.
(BUDAPEST, IV., Kecskeméti-utca 5.)
 Füzve 11, bekötve pedig
12 koronáért.

7. Négyhengeres kocsik 115 $\frac{m}{m}$ hengerfúratig. (Min. súly 1100 kgr.) és hathengeres kocsik 95 $\frac{m}{m}$ hengerfúratig. (Min. súly 1150 kgr.)

Helyezés	Nevező	Versenyző	Cég	Fúrat $\frac{m}{m}$	Henger szám	Idő		
						p.	mp	$\frac{1}{5}$
I.	Erle Fr.	Erle Fr.	Benz	115	4	8	38	2
II.	Mandl O.	Mandl O.	Adler	110	4	9	06	3
III.	Oesterr. Daimler M.-G.	Heimbsberger O.	Oesterr. Daimler	115	4	9	10	2
IV.	„ „	Nikodem	„	115	4	9	11	2
V.	Hohenlohe S. herceg	Hohenlohe S. herceg	Minerva	106	4	11	43	3
—	Pollenz & Schreiber	Pollenz B.	Humber	105	4	disqualifikálva (tehér nélkül érkezett be).		
—	Sauermann H.	Ricken	Deutsche Metall. G.	106	4	disqualifikálva (tehér nélkül érkezett be).		
—	Gräf & Stäfft.	—	Gräf és Stäfft	115	4	nem ind.		
—	„ „	—	„	115	4	nem ind.		

8. Négyhengeres kocsik 130 $\frac{m}{m}$ hengerfúratig. Minim. súly 1250 kgr. és hathengeres kocsik 110 $\frac{m}{m}$ hengerfúratig. Minim. súly 1300 kgr.

Helyezés	Nevező	Versenyző	Cég	Fúrat $\frac{m}{m}$	Henger szám	Idő		
						p.	mp	$\frac{1}{5}$
I.	Opel A.	Joerus C.	Opel	130	4	8	08	2
II.	Battaque M.	Bettaque	Mercedes	130	4	8	24	2
III.	Dreher Th.	Stögermayer	Mercedes	130	4	8	52	4
IV.	Lajos bajor herceg	Lajos bajor herceg	D. Metallurgique G.	126 3/4	4	9	28	3
V.	Piccoli D.	Piccoli D.	Spa	130	4	9	53	3
VI.	Nacke E.	Gräumüller	Nacke	130	4	10	10	2
VII.	Ferenc József braganzai herceg	Ferenc József braganzai herceg	Protos	110	4	10	12	—
VIII.	George J. Wood	George J. Wood	Minerva	120	4	11	26	2
—	Ladenburg E.	Ladenburg E.	Benz	130	4	—	—	—
—	Ettore Mayer & Co.	Franchini	Bianchi	—	4	—	—	—

Nem indult két Isotta Fraschini kocsik, amelyek nevezője protestet emelt a propositiók ellen, továbbá két Berliet és két Mercedes.

9. Henrik herceg típusú kocsik.

Helyezés	Nevező	Versenyző	Cég	Fúrat $\frac{m}{m}$	Henger szám	Idő		
						p.	mp	$\frac{1}{5}$
I.	Willy Poege	Willy Poege	Mercedes	130	4	8	25	4
II.	Oesterr. Daimler Motoren Ges.	Nikodem	Oesterr. Daimler	140	4	8	40	—
—	Theodor Dreher	Theodor Dreher	Mercedes	130	4	kiállt		
—	Benz & Co.	Stoecker E.	Benz	140	4	kidőlt		

10. Grand Prix típusú hoesik.

Helyezés	Nevező	Versenyző	Cég	Fúrat $\frac{m}{m}$	Idő		
					p.	mp	$\frac{1}{5}$
I.	Dreher Tiv.	Salzer	Mercedes	155	7	31	—
II.	Poege Willy	Poege Willy	Mercedes	155	7	35	—
III.	Hammesfahr Fr.	Hemery	Benz	155	7	28	3
IV.	Mors Emil	Latzel H.	Mors	155	6	41	2
—	Brecht J.	Erle	Benz	155	kiállt.		

11. Megszorítás nélküli versenykocsik.

Helyezés	Nevező	Versenyző	Cég	Fúrat $\frac{m}{m}$	Idő		
					p.	mp	$\frac{1}{5}$
I.	Dreher Tiv.	Salzer	Mercedes	175	7	23	3
II.	Poege Willy	Willy Poega	Mercedes	160	8	29	2
III.	Erle Fritz	Hamiot	Benz	155	7	42	—
IV.	Weydmann	Weydemann	Fiat	175	7	07	—

A Henrik herceg turaút Magyarországon.

A Császári Automobil-Club nagy automobil-kirándulásának ügye, amint azt augusztus végi számunkban jeleztük, egy értekezleten dönt el véglegesen, amelyen a Semmeringen összegyűlt német, bajor, osztrák és magyar klubok delegátusai vettek részt. Sietünk kijelenteni, hogy az eredmény ránk a legnagyobb mértékben kedvező volt, mert nemcsak a hegyi-verseny, hanem az egyik pihenő nap is Magyarországra esik, amelynek így alkalma lesz a nemzetközi vendégsejreget több napon át országunk nevezetességeivel megismertetni.

Az értekezetről a következőkben számolhatunk be:

Jelen voltak: *Solms-Braunfels* herceg, az *Osztrák Automobil-Club* elnöke, mint az értekezlet vezetője, gróf *Széchenyi* Gyula és *Fassbender* Károly főtitkár klubtársaival, a Császári Automobil-Club részéről *Arco* Vilmos gróf, dr. *Lewin-Stoelpling* és de la *Croix* vezértitkár, a *Bajor Automobil-Club* részéről *Poppenheim* Albert gróf és *Riederer* Edvárd báró, a *Magyar Automobil-Club* részéről gróf *Zichy* Béla Rezső alelnök, *Krisztinkovich* Béla igazgató és dr. *Delmár* Tivadar.

Az ülést a Császári Automobil-Club a célból hívta össze, hogy az érdekelt klubok képviselőivel való közvetlen érintkezés útján meggyőződést szerezhesen arról, vajjon az általa választott német-osztrák-magyar-bajor utirány megtartása nem-e ütközik nehézségekbe s vajjon számíthat-e az érdekelt klubok támogatására.

A Bajor és Osztrák Automobil-Club szívélyes meghívással intézte el a kérdést, a Magyar Automobil-Club képviselői pedig kijelentették, hogy a rendezéshez hozzájárulnak és tőlük telhetőleg támogatják a társasút ügyét.

Azután részletkérdésekre került a sor. *Lewin-Stoelpling*, a német delegátusok egyike kijelentette, hogy Henrik herceg intenciói szerint a jövő évi Henrik herceg-túra egy előkelő társas-kirándulás jellegével fog bírni, amelyen csak amatőrök vehetnek részt és versenykocsik teljesen kizáratnak. A nagykocsik túra-kirándulásán kívül egy kiskocsi-túra-verseny is terveztetik, lehetőleg ugyanazon utvonalon, amelyben azután hivatásos versenyzők is részt vehetnek. A Henrik herceg-túra közben tartatni szokott hegyi-versenyt

legjobban a Tátrában szeretnék megtartani a németek, a sikversenyre pedig a Forstenriedi parkot szemelték ki. A verseny időpontjául június hó első hete vétezt tervbe.

*

A Magyar Automobil-Club képviselői, amint említettük, kijelentéseikben csak arra szorítkoztak, hogy az utnak Magyarországon való keresztülvitelének nincs akadály a klub segítségét kilátásba helyezték.

Volt alkalmunk a Császári Automobil-Club képviselőivel és néhány előkelő német automobilistával e tárgyban eszmecsere folytatni, s sikerült megtudnunk azt, hogy Henrik herceg maga a legelőkelőbb érdeklődik a magyar túra iránt s hogy a német előkelő társaság főleg magas Tátránkat óhajtja megismerni. Ily körülmények között a magyar delegátusok száraz kijelentéseit kissé szegényeseknek és gyakran emlegetett magyar vendégszeretettel nehezen megegyeztetőnek kell tartanunk. Soha a magyar automobilizmusnak nem kínálkozik többé oly kedvező alkalom arra, hogy egy velünk szövetségben lévő állam királyi sarjának vezetése alatt, ezen állam legelőkelőbb köreiből alakult kiránduló-társaságot fogadhasson, és hogy hazánk természetadta szépségeit a külföld csodálkozó szeméi elé tárjunk, mint éppen most s ezért azt reméltük volna, hogy a Magyar Automobil-Club szívélyesebb formában intéz meghívást a németekhez.

Meglehet, hogy direkt meghívás által tullepték volna hatáskörüket a delegátusok, de ki kételkedik abban, hogy a Magyar Automobil-Club igazgató-tanácsa vagy választmánya ezt a meghívást jóváhagyta volna. Amidőn egy ilyen társaság hazánkat megakarja látogatni, akkor nem maradhat a MAuC. annál a támogatásnál, melyet minden ismeretlen autoturistának nyújtani kötelessége, hanem akkor abban a tudatban, hogy most már nem csupán a magyar automobilizmust, hanem általában a magyar társadalmat képviseli, a lehető legudvariasabb és legszívélyesebb meghívást kell intéznie a Kais. Automobil-Clubhoz.

Hála Istennek, a németek őszinte lelkesedésükben, amelylyel ezen túrát már most tárgyalják, nem vették észre, hogy magyar részről a fogadtatás nem volt a legmelegebb; pótolja ezt most az Automobil-Club választmánya egy határozattal, amelyben őszinte örömmel és lelkesedéssel veszi tudomásul a németek elhatározását és a segítségét minden tekintetben felajánlja.

A Magyar Automobil-Club, tudunkkal évekig azon igyekezett, hogy Magyarországnak automobilistákat szerezzen, hiába, pusztá ígéretnél egyebet nem kapott. Legutóbb, 1905-ben a Bajor Automobil-Clubot hívta fel a Herkomer-versenynek Magyarországra való vezetése érdekében, s akkor megelégedett volna azzal is, ha csak egy kis csücskét érinti országunknak a híres túraút, s most ime, mikor az utnak legértékesebb része hazánkon vezet keresztül, meglepő egykedvűséggel fogadjuk az ügyet.

Ujból azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a Magyar Automobil-Club sietni fog a vendégszerető házigazda szerepét elvállalni s hogy olyan fogadtatásban fogja részesíteni a német vendégeket, amely méltó lesz a túraút jelentőségéhez, de méltó lesz hozzánk is.

*

A Henrik herceg-túraút utvonalaára vonatkozólag a semmeringi értekezlet végleges megállapodásra jutni, a viszonyok alapos ismerete hiányában, nem tudott. Berlin—Bresslau—Tátralomnicz—Budapest — Wien—Salzburg—München volnának az egyes etappok határállomásai, a részletutak kidolgozása azonban természetesen még hátra van.

A Magyar Automobil-Clubot természetesen a magyar rész kidolgozása terhelné és gróf Zichy Béla Rezső már is rendkívül kedvező utvonalat talált, mely kitűnően megfelel a kirándulást rendező klub intencióinak. Zichy gróf terve szerint az ut második napja Tátralomniczon vagy Tátrafüreden végződné. Harmadik nap a közelben levő Iglóra mennének a versenyzők s itt venné kezdetét az igló—nagy-hnileczy hegyi-uton, mely körülbelül hat kilométer hosszban 428 méterről 1023 méterig emelkedik, a hegyi-verseny. Következő nap Budapestre rándul a társaság, ahol egy nap pihenésre van szánva. A következő etappok Budapest—Bécs, Bécs—Salzburg, Salzburg—Forstenriedi park, hegyiverseny és bevonulás Münchenbe.

Hírek.

AZ AUTOMOBIL A MAGYAR HADGYAKORLATOK ALKALMA. A veszprémi királyi hadgyakorlatok alkalmával az automobil nagy szerepet játszott és kitűnően megfelelt hivatásának. Nemcsak az egyes hadosztályok ellátása ment végbe az automobiltrainek segítségével ritka precizitással, hanem a hírszolgálatot teljesítő és hadianyagot szállító autók is kitűnően megfeleleltek. A hadvezetőség tagjai közül sokan, közöttük *Ferenc Ferdinánd* trónörökös is, több ízben vette igénybe az automobil. Királyunk személyesen szervezte meggyőződést az automobil kiváló használhatóságáról még Veszprémből sürgönyöztetett Solms grófnak az Osztrák Automobil-Club elnökének, hogy a neki felajánlott kocsi egyikét küldjék el Budapestre. Ez meg is történt, egyuttal pedig két kitűnő soffört is szereztek az osztrákok Ó Felségének. Reméljük, hogy királyunkat már a legközelebb látjuk automobilon Pudapest utcáin.

AUTOMOBILOK ÉS ALKATRÉSZEK BEHOZATALA LA a lefolyt félévben tetemesen túlhaladta a múlt év hasonló időszakának behozatalát és közel jár a múlt évi egész behozatal összegéhez. Az egyes tételek

„Automobilia“

első magyar PNEUMATIC javító műhely. Első-rangu nyersanyag, leggondosabb vulcanizálás.

BUDAPEST, VI., Szereesen-utca 56. sz.

Sürgőnycim: AUTOMOBILIA.

Távbeszélő 105—08.

Műhelyünket szept. 1-én Vörösmarty-u. 20. helyeztük át.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

szerint következőképp oszlik el a behozatal a Magyar királyi statisztikai hivatal közlései alapján:

Behozatal

Cím	1907-ben	1908. jun. — jul.-ig		Pénzértékben	
		összesen	Ausztriából	összesen	Ausztriából
Motoros kerékpárok	144	103	93	87.550	79.050
Teherautóautóbilok	1	7	4	70.000	40.000
Személyszállító autómobilok	107	198	107	2.574.000	1.391.000
Autómobilmotorok	58	58	29	58.000	29.000
Összesen	—	—	—	2.789.550	1.539.050
Pneumatikok	567	658	586	789.550	703.200
Összesen				3.570.150	2.242.250

Ezen összeállításban nem szerepelnek az autómobil-üzemnél felhasznált különféle üzemanyagok, alkatrészek stb. úgy, hogy nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy autómobilokból és az autómobil-üzemmel összeköttetésben lévő árukból a felfolyt félévben 4 millió korona értékben hoztunk be az országba, egy oly szám, mely mindenestre gondolkodóba ejtheti azokat, akik egy, bár kisebbszerű magyar autómobilgyárnak rentabilitásában kételkednek.

EGY SEMMERING-VERSENYKOC SI BUDAPESTEN. A *Laurin és Klement* cég egyik semmeringi versenykocsija, amelyen Kollarz aratta diadalát a negyedik kategóriában, Budapestre küldi s itt lesz megtekinthető a cég Semmelweis-utcai főraktárában.

POZSONYTÓL BRASSÓIG AUTOMOBILON EGY NAP ALATT. Bláthy Ottó Titusz, udvari tanácsos, Ganzgyári igazgató, vasárnap újból megkísérelte a folyó hó 13-án rugótörés következtében meghiusult rekordtúra megtételét. Az újabb érdekes utazás eredményéről egy Brassóban feladott következő sürgöny nyel számol be:

„Vasárnap reggel öt órakor indultam Pozsonyból, ide érkeztem hétfőn reggel félkilenczkor. A nagy késést az erdélyországi 300 kilométer ut okozta, mely vasárnapi felhőszakadás-féle eső által, nehezen járható lett. Az első tizenkét órában Mária-Radnáig (505 kilométer) jutottam. Két pneumatikba behatolt szegen kívül, semmiféle incidens nem fordult elő, se emberben, se állatban kár nem esett. Szecsel községnél a víz az utat elmosta, kerülőre kényszerített.”

UJ MOTORGYÁR MAGYARORSZÁGON. Amint hiteltel forrásból értesülünk, a *Laurin és Klement*-cég, amelynek neve legutóbbi semmeringi sikerei révén közszájon forog, Magyarországon autómobil-gyárat akar létesíteni. A cég vállalkozási terve feltétlenül komolyan veendő, s nem hasonlítható össze ama feltűnt és újra elaludt, rövidéletű tervekkel, amelyek az utóbbi években láttak napvilágot. A Laurin és Klement-cég tervezők hibáiban, hogy tudniillik a magyar viszonyokat nem ismerték, nem szenved, mert évek óta fennálló és a magyar piacon kitűnően bevezetett budapesti képviselősege mindenestre alapos felvilágosításokkal szol-

gálhat a jungbuzlaui cégnek az itteni viszonyokra vonatkozólag. Egy másik ok, amely miatt ezt a tervet az eddigieknél komolyabban kell vennünk az, hogy a cég nem kívánja egyelőre a magyar tőke hozzájárulását, hanem minden külső segítség nélkül akarja ezt az iparágat hozzánk átplantálni. Igazán őszinte örömmel kell e vállalkozást a magyar ipar nevében üdvözlünk, mely egy ilyen jóhírű cég nevével van összekötésben.

A REICHENBERGER AUTOMOBIL-FABRIK, mint értesülünk, a *Budapesti Önkéntes Mentőegyesületnek*, a budapesti Helios-Garage közvetítése mellett jóhírű gyártmányait gyári áron alul engedte át s ezzel mély hálára kötelezett mindenkit, akinek ezen kulturális intézetünk fejlődése iránt érzeke van. A Mentőegyesületnek legújabb szerzeményei egyébiránt örvendetesek a magyar autómobilizmus szempontjából is, mivel alkalmasak az autómobilnak az első segélynyújtásban való kiváló használhatóságának demonstrálására.

AUTOMOBIL-MÉRNÖKI SZAKOSZTÁLYT állított fel teljesen függetlenül az eddig is fennállott gépészmérnöki szakosztálytól a birminghami egyetem. A szakosztály hallgatói a rendes gépészeti tárgyakon kívül behatóan foglalkoznak a gőz, petróleum, olaj és egyéb motorok üzemével és szerkesztésével. A teoretikus tanítás praktikus demonstrációkkal van egybekötve, amelynek céljaira az intézet egy gépteremmel és műszerekkel, mind járművekkel is rendelkezik.

BÉKE AMERIKÁBAN. Az *Automobile Club of Amerika* és az *American Automobile Association*, melyek az év kezdete óta egymással harcban álltak s egymás versenyeit bojkottálták, mint egy kábelsürgöny jelent, kibékültek. Az American Automobile Association elismerte az Automobile Club of Amerikát, mely tudvalevőleg eddig is képviselte Amerikát a nemzetközi szövetségben, mint Amerikát képviselő klubot, viszont az Automobile Club of Amerika visszavonta a Vanderbilt-verseny ellen kimondott bojkottját. A Vanderbilt-verseny nem lesz nemzetközi, hanem csak amerikai.

AZ ANGOL „MOTOR UNION“ tagjainak száma augusztus hó végén 5587 volt, ami a múlt évi létszámhoz képest 30 százaléknál nagyobb emelkedést mutat. A szövetség klubok tagjait hozzászámítva, az Unionnak jelenleg 15.000 tagja van. — Hatalmas számok.

IAUTENSCHLÄGER MEGSÉRÜLT. A Grand-Prix győztesnek, úgy látszik, mindig van valami ügye, mely nevét nem engedi kijönni a forgalomból. A múlt

Kempelen Béla családtörténeti (genealógiai) irodája
:: és címerfestészeti műintézete. ::
Budapest, VI., Rózsa-utca 71. (Andrássy-ut mellett.

Nemesi cimek, címerek, é ónevek (külföldieké is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősták egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemesi átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre. Artra, bronzra, márványra stb., családfák, ősták, családi kronikák megszerkesztése és megfestése

BENZINT

KAT, PARAFINT, MOTORKÉKOLAJAT

MAGYAR PETROLÉUM-IPAR-RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

bármely szerkezetű autómobilok és motorok részére, folt-tisztítási célra, hydrurt, gazolint, ligroint világítási célra, nemkülönben PETROLEUMOT, ÁSVÁNYKENŐOLAJOT

legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett szállít a

Budapest, VII. kerület, Erzsébet-körút 53. szám.

hétén egy kocsí kipróbálásával bízták meg a Daimler-művekben és ő a hátsó tengelyt egy bakra helyezve, különböző sebességekkel járatta a motort, midőn egyszerre lerepült egy pneumatik és Lautenschlägert jobb kezén súlyosan megsértette. A kiváló versenyző kénytelen volt sérüléseit kórházban gyógyíttatni.

Szerkesztői üzenetek.

Eglis Dezső és Petz Aladár uraknak. A kívánt felvilágosítást lapunk ez évi 20. számában találják meg „Az automobilvásárlásról” című cikk végén. A díjakról a rendőrség adhat legjobb felvilágosítást. A vezetésben oktatást nyerhet azon kereskedő révén, akinél autobillt vesz vagy egyébként is a budapesti nagyobb kereskedőknél, akiknek címeit hirdeteink között megtalálhatják.

Blázsei Miklós

automobil-kocsigyártó.

Javítások. Új carrosseriák.

Budapest, VIII., Práter-u. 67.

A SZÉKESFŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GEPEJÜ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI.

29727. szám, fk. I. 1908. **Sohr Mór** budapesti lakos automobil tulajdonosnak azon bejelentését, hogy a nevén álló 40-es sz. automobilját Erényi Béla budapesti lakosnak eladta, tudomásul veszem; fenti automobil rendszámának utóbbi nevére leendő átírását ezennel elrendelem.

A rendőrhatalóságokat pedig felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 40-es rendszám alól Sohr Mór nevét, lakcímét töröljék, — helyébe Erényi Béla nevét lakcímét és fenti iktatószámát bevessék.

Budapest, 1908 szeptember hó 6-án.

29903. szám, fk. I. 1908. **A közlekedési ügyek előadójának** hozzám tett jelentését, hogy a folyó évi április hó 7-én és 27-én megtartott évi automobil szemlevezésgén be nem mutatott, s az ez év május 13-án kelt 16122/fk. I. 1908. számú határozattal a forgalomból kitiltott, de későbbi bemutatásra folyó évi augusztus 31-ig engedélyt nyert automobil, illetve motorkerékpár tulajdonosok közül járműveiket többen még ezideig sem mutatták be a vizsgálatot tartó szakbizottságnak, tudomásul veszem.

Ezen jelentés szerint a Kőbányai Trágyaszárító Gyár r. t. 14-es, Hölle Márton 16-os, Tschinkel Ágost 20, Bornemisza Lipót báró 26., Halmos István 78., Gerbeaud Emil 90., Reitter Ödön 92., Hüttner Lajos 95., Tattay Ferencz 96., Kálay Gusztáv 213., Riva József 218., Lechner Ödön 229., Beszédes Jenő 236., Egger Leó 238., Elsner R. és Társa 244., Kornay Imre 246., Bikár Szilárd 255., Szeitz Gábor 257., Klein J. D. 263., Heisler János 265., Roheim Ödön dr. 275., Takács Győző 276., Sárk István 278., Gerstl K. József 279., Podvinecz és Heisler 285., Schmutzler Emil 286., Horváth Sándor 292., Körösy Pál 298., Laub Lipót 300., Tolnay Világlaip szerkeszt. 308., Bende Sándor 317., Frankois Lajos 321., Karász József 328., Zichy Wladimir gróf 338., báró Hauptstrimer Lipót 342., György Marcell 349., Tóth István 362., Deli Sámson 369., Heinszely Béla 381., Sturz István 384., lovag Kempzky Taszilló 386., Hódosi Jenő 391., Baruch Elemér 406., Horváth Bandi 407., Csáky Béla gróf 424., Schiffer Miksa 429., Pelasánovits Antal 435., Mozsny Géza 441., Deutsch Adolf 442., Fuhrmann Miklós 451. számú automobil, illetve motorkerékpárokat készített rendőrségi rendszámokat a forgalomból ezennel bevonom.

Figyelmeztetem ezen automobil, illetve motoroskerékpárok

tulajdonosait, hogy ha járműveikkel ismét közlekedni akarnak, azt a főkapitányság közigazgatási ügyosztályának (V. ker., Ferencz József-tér 7., I. em. 71. ajtó alatt a szakbizottság által leendő megvizsgálásuk végett, kérvényben bejelenteni el ne mulasszák, mely alkalommal a járművek mint új vizsgáltak vétetnek fel és más rendszámmal lesznek ellátva.

A rendőrhatalóságokat felhívom, hogy ezen határozatomban foglalt intézkedéseket állandóan ellenőriztessék s ha netán ezek közül a töle bevont automobil, illetve motorkerékpár rendszámmal tovább is közlekednék, az illetők ellen a kihágási eljárást indítsák meg, saját hatáskörükben pedig kellő szigorral járjanak el.

Budapest, 1908. évi szeptember hó 2-án.

Dr. Boda Dezső, főkapitány.

31237. szám, fk. I. 1908. **Gróf Szapáry Pál** ur fenti szám alatt iktatott azon kérelmének, hogy a nevén álló 82-es automobil rendszámát a jelenleg üresedésben levő 1-es számmal cseréljem fel, helyt adok s részére az 1-es automobilrendszámot ezennel kiosztom.

A rendőrhatalóságokat felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben a 82-es rendszám alól gróf Szapáry Pál ur nevét, lakcímét töröljék; az 1. szám alá ugyancsak az ő nevét, motorszámát, lakcímét és fenti iktatószámát bevezessék.

Budapest, 1908. évi szeptember hó 11-én.

ad 31167. szám, fk. 1908. **Szentiványi József** ur feljogosítatik 970. motorszámu, 40 lőerejű, Berliet-gyártmányú automobiljának a székesfőváros területén való forgalombahozására.

A rendőrhatalóságokat felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási jegyzék 494. folyószám alatt Szentiványi József urat, mint a fenti számu automobil tulajdonosát folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi szeptember hó 11-én.

31172. szám, fk. I. 1908. **Vikusz Károly** budapesti lakos, autobilltulajdonosnak hozzám tett azon kérelmének, hogy a nevén álló 509-es automobil-rendszámot kisebb számmal cseréljem fel, helyt adok, s részére fenti szám helyet a 16-os számmal osztom ki.

A rendőrhatalóságokat felhívom, hogy az automobilokról vezetett nyilvántartási könyvekben az 509-es rendszám alól Wikusz Károly ur nevét és lakcímét töröljék, a 16-os rendszám alá ugyancsak az ő nevét, lakcímét, motorszámát és fenti iktatószámát bevezessék.

Budapest, 1908. évi szeptember hó 11-én.

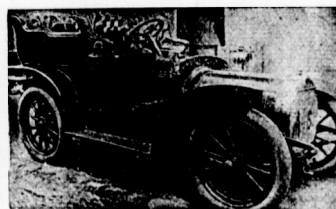
Főszerkesztő: Friedrich Nándor.

Felölös szerkesztő: Lindner Ernő.

Főmunkatársak: Biró Alajos és Ifj. Holub József.

It elsőrendű
rtmányu

automobilok

állandóan
raktáron
vannak

Kozma Mihály-nál

Budapest VIII., Tavaszmező-utca 8.

KOZMA KOCSIGYÁR Alapítási év: 1882.

100% gummi megtakarítás!

HERKULES

szabadalmazott **asbest**
légtömlő védő **szallag**
használata mellett.

Nincs többé
defekt

szakadás
repedés
átmelegedés.

Prospektust küld:

Kell Jenő

Budapest, VI., Gyár-utca 26.

100% gummi megtakarítás!

Különleges **automobil**-ruházat, vízhatlan angol szövetekből és mosható dániai „LAVALA”-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára
BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám,
Telefon 79-04. sz.

LÁNG LAJOS

BUDAPEST

VIII., Stáhly-utca 7.

Kocsigummi-, automobil- és
pneumatik-javítások.

Bármilyen gummik megvétenek.

Automobilok és motoros kerékpárok

használtak is. Továbbá **motoros cséplők, gőzgépek**
és **malomberendezések** nagyon olcsón.

FISCHER ERNŐ

BUDAPEST, VII. kerület, Ovoda-utca 41. szám.

Spezialista Automobil-fényezésekben.

HÉJJA BÉLA

épület-, portás mű-
butor-asztalosmester
Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos áron,
teljes garancia mellett. Szabadalmazott ágyvasalás. Teljes
lakberendezések. Modern üzletberendezéseket jóállás mellett
készít.

DUNLOP

újra leszállítja

áru raktárát a legutóbbi nagy eladások következtében.

Legjobb automobilpneumatik!

Magyarországi vezérképviselte:

Sürgőnycim:

DUNLOP.

VAS GÉZA és Fia

Távbeszélő:

65 43.

Budapest, VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

MINDEN VERSENYBEN GYŐZTES
A VALÓDI

GYERTYA MINDIG GYUJT
MONOPOL: S. ERBEN & ARNOLD FRIEDMANN. WIEN

Lovag Tichtl Károly

genealogus, heraldikus

mindenféle nemesi ügyekben
felvilágosítást ad.

Budapest, VIII., Baross-utca 32. sz.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ

A LEGJOBB

Nélkülöz-
hetetlen
háziszer.

Kapható
mindenütt.

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

SOCIÉTÉ ANONYME **WESTINGHOUSE**

vezérképviseletét átvettük.

20/30 — 35/40 lóerős cardan- és lánc-
hajtású kocsik a napokban érkeznek.
Kérjük az érdeklődők szíves látogatását.

Bárdi József r. t.

Főüzlet: **VI., Mozsár-utca 9.**

Városi üzlet és pneumatik javító műhely:

VI., Liszt Ferenc-tér 15.

Telefon 116—34.